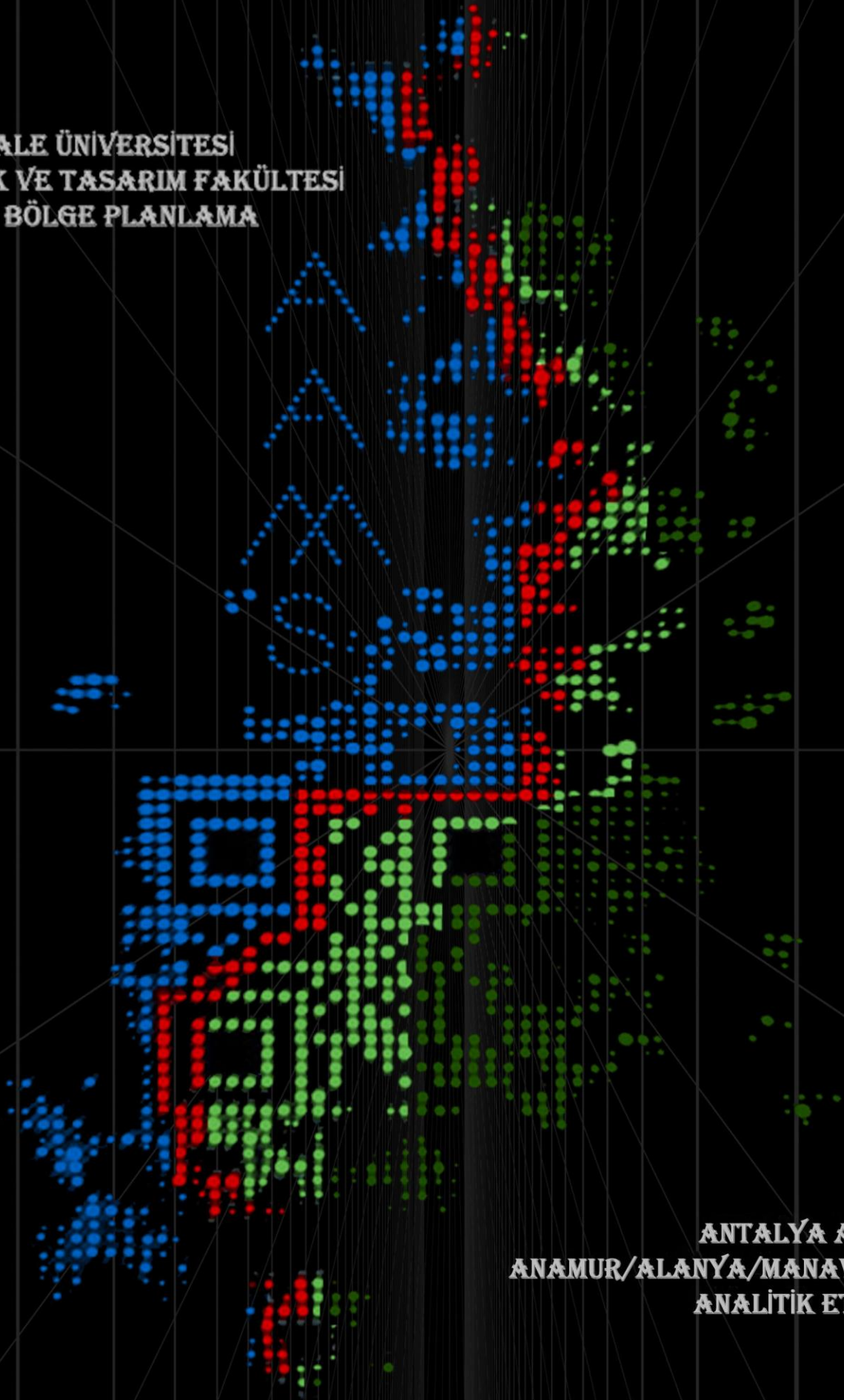
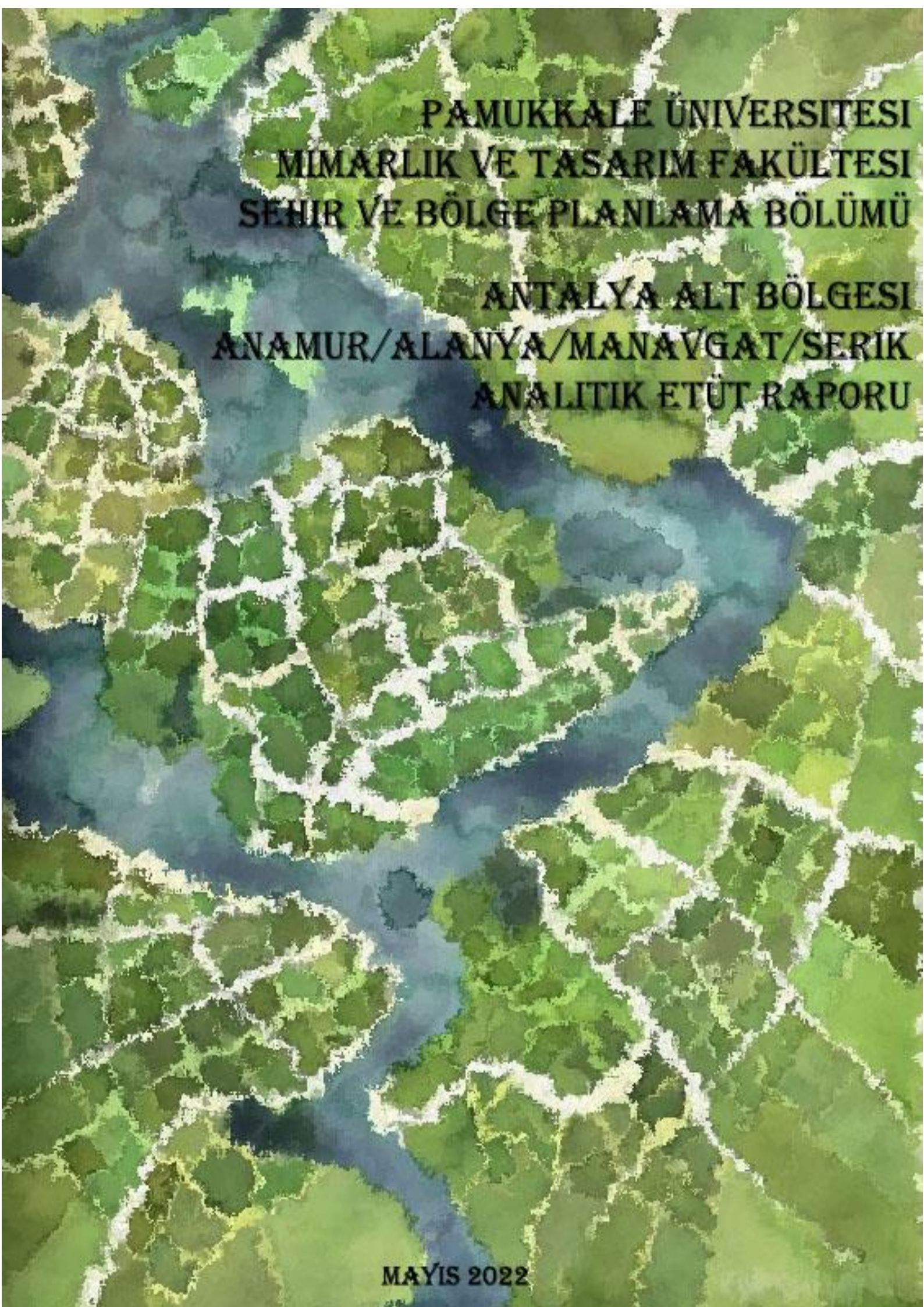

PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
MİMARLIK VE TASARIM FAKÜLTESİ
SEHIR VE BÖLGE PLANLAMA
BÖLÜMÜ

ANTALYA ALT BÖLGESİ
ANAMUR/ALANYA/MANAVGAT/SERİK
ANALİTİK ETÜT RAPORU

MAYIS 2022

PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
MİMARLIK VE TASARIM FAKÜLTESİ
ŞEHİR VE BÖLGE PLANLAMA BÖLÜMÜ

ANTALYA ALT BÖLGESİ
ANAMUR/ALANYA/MANAVGAT/SERİK
ANALİTİK ETÜT RAPORU

MAYIS 2022

PROJE YÜRÜTÜCÜLERİ

ÖĞRETİM ÜYELERİ

Prof. Dr. Oğuz ÖZBEK

Doç. Dr. Nur Sinem PARTİGÖÇ

YAYINA HAZIRLAMA GRUBU

BAŞ EDİTÖRLER

Büşra HAYTABAY

Berfin POLAT

EDİTÖRLER

Ali BALLI

Buğrahan AYDOĞDU

Sude AYDIN

Duygu ÖZKAN

Melisa KANTİK

Tuğçe YILDIZ

KAPAK TASARIMI

Büşra HAYTABAY

Sude AYDIN

Buğrahan AYDOĞDU

ÇALIŞMA GRUPLARI

TARİHSEL YAPI

Melisa KANTİK

Melih KESKİN

Didem YILMAZ

Okan GEGEROĞLU

Muazzez SOKULLU

Ebubekir YEŞİLYURT

Görkem YILMAZ

Berfin POLAT

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık Ve Tasarım Fakültesi Şehir Ve Bölge Planlama Bölümü
2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı SBP 305 Kodlu Stüdyo 5 Dersi Kapsamında
Proje Koordinatörleri Yürütücülüğünde 3. Sınıf Öğrencileri Tarafından Hazırlanmıştır.

MEKANSAL YAPI

Betül SARI

Büşra ULUS

Hüseyin Can AKBULAK

Kerem SÖMEK

Maksut TOPRAK

Oğulcan ALTINCAN

Rabia ŞENEL

ÇEVRESEL YAPI

Ceyda TÜFEKÇİ

Duygu ÖZKAN

Ümithan KARAGÖZ

Muhammed Ali ESEN

Ezgi ÇALIŞKAN

Barış KOÇ

Ramazan Furkan AVCİL

Aybars Yiğitkan İLHANOĞULLARI

SOSYO-KÜLTÜREL YAPI

Abdülselem KOŞATEPE

Ali BALLI

Ayşenur ÇİL

Beyza Nur GÜL

Dilay ÜLKER

Enes TİTİZ

Merve AKBULUT

Merve AYDOĞDU

EKONOMİK YAPI

Büşra HAYTABAY

Sude AYDIN

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık Ve Tasarım Fakültesi Şehir Ve Bölge Planlama Bölümü
2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı SBP 305 Kodlu Stüdyo 5 Dersi Kapsamında
Proje Koordinatörleri Yürütücülüğünde 3. Sınıf Öğrencileri Tarafından Hazırlanmıştır.

Kardelen BEDİR

Tuğçe YILDIZ

Ayberk Gündaş ÖZTÜRKSOY

Yusuf KESİCİ

Mücahit KARAKAMCI

KURUMSAL YAPI

BUĞRAHAN AYDOĞDU

KÜBRA BAYDAR

MİHRİBAN KAYA

ONUR KUŞ

RESUL BERK ÇELİK

TUNAHAN YAMAN

İÇİNDEKİLER

BÖLÜM BİR.....	26
ÇALIŞMA ALANININ KONUMU VE TARİHİ YAPI	26
1.COĞRAFİ KONUM	26
1.1 Antalya İli Coğrafi Konumu.....	26
1.3 Manavgat İlçesi Coğrafi Konum	27
1.4 Alanya İlçesi Coğrafi Konumu.....	27
1.5 Anamur İlçesi Coğrafi Konumu	28
2. ETİMOLOJİK KÖKEN	28
2.1 Serik Etimolojik Kökeni.....	28
2.2 Manavgat Etimolojik Kökeni	28
2.3 Alanya Etimolojik Kökeni.....	29
2.4 Anamur Etimolojik Kökeni	29
3. PAMPHYLIA UYGARLIĞININ TARİHSEL GELİŞİMİ	29
3.1 Pamphylia Adının Kökeni	29
3.2 Tarihi Coğrafyası.....	29
3.3 Bölgenin Tarihi.....	30
3.4. Kilikya Uygarlığının Tarihsel Gelişimi	31
3.5. Pamphylia Bölgesinin Kentsel Gelişimi.....	31
4. YERLEŞMELERİN TARİHÇELERİ.....	32
4.1 Serik Tarihçesi.....	32
4.2 Manavgat Tarihçesi	32
4.3 Alanya Tarihçesi.....	33
4.4 Anamur Tarihçesi	37
5. KIRILMA NOKTALARI	38
6. TARİHİ ANTİK KENTLER.....	41
6.1 Serik Antik Kentleri ve Tarihi Değerleri	41
6.2 Manavgat Antik Kentleri ve Tarihi Değerleri	44
6.3 Alanya Antik Kentleri ve Tarihi Değerleri.....	46
6.4 Anamur Antik Kentleri ve Tarihi Değerleri	52
7. TARİHİ ROTALAR	56
8. SİT ALANLARI	57
9. TARİHSEL YAPIYA İLİŞKİN ANALİZLER.....	59

9.1 Tarihsel Gelişim ve Kırılma Noktaları Paftası	59
9.2 Tarihi Değerler Analizi Paftası.....	60
9.3 Tarihi Rota Analizi.....	61
9.4 Sektörel Uzmanlaşma Paftası.....	62
9.5 GZFT Analizi	63
BÖLÜM İKİ.....	64
MEKANSAL YAPI	64
1.KAVRAMSAL AÇIKLAMALAR	64
2. MEKANSAL ALTYAPI	65
2.1.Mekansal Yapıya İlişkin Mevcut Durum Analizi.....	65
2.1.1. Serik İlçesi Mevcut Durum Analizi.....	65
2.1.2.Manavgat İlçesi Mevcut Durum Analizi	65
2.1.3.Alanya İlçesi Mevcut Durum Analizi.....	66
2.1.4.Anamur İlçesi Mevcut Durum Analizi	67
3.COĞRAFİ KONUMA BAĞLI TEKNİK ALTYAPI – ÜSTYAPI	68
3.1.Ulaşım Sistemleri	68
3.1.1. Karayolu:	68
3.1.2. Havayolu:	68
3.1.3. Denizyolu	69
3.2. Altyapı Sistemleri.....	69
Elektrik ve Bilişim Altyapısı	69
3.2.1. Doğalgaz.....	70
3.2.2. Haberleşme	70
3.2.3. İçme-Sulama Suyu Temini ve Atık Su Altyapısı	70
3.2.4. Katı Atık Depolama.....	71
4. MEKANSAL ALTYAPI.....	72
4.1. Arazi Kullanım	72
4.1.1. Serik Arazi Kullanım.....	72
4.1.2. Manavgat Arazi Kullanım	73
4.1.3. Alanya Arazi Kullanım.....	74
4.1.4. Anamur Arazi Kullanım	75
3.3. Mekansal Yapıya İlişkin Analizler	78
4.2.1. Mekansal Karakteristik Ve İşlevsel Kimlik Analizi	78
4.2.2. Yerleşilebilirlik Analizi	79

4.2.3. Çevresel İlişkiler Analizi	81
4.2.4. GZFT Analizi	82
4.2.5. Ulaşım Analizi Ve Enerji, Teknik Altyapı Analizi	82
4.2.6. Mahalle Sınırları Analizi	83
4.2.7. Kıyı Morfolojisi Analizi	84
BÖLÜM ÜÇ	86
ÇEVRESEL YAPI	86
KAVRAMSAL AÇIKLAMALAR	86
1.TOPOĞRAFYA	87
2.EĞİTİM.....	88
3.BAKI	89
4.İKLİM	89
4.1.Antalya İklim Özellikleri.....	89
4.2. Ortalama Sıcaklık ve Yağış	90
4.2.1. Yağış.....	90
4.2.2.Yağış Miktarları	93
4.3.Rüzgar Frekans Dağılımı.....	94
4.3.1.Rüzgar Hızı.....	94
4.4. Deniz Suyu Sıcaklığı	96
4.4.1. Alanya Su Sıcaklığı	96
4.4.2.Manavgat Su Sıcaklığı.....	97
4.4.3.Anamur Su Sıcaklığı.....	97
5.TOPRAK YAPISI	98
5.1.Toprak Grupları	98
5.1.1.Kırmızı Akdeniz Toprakları	98
5.1.2.Kırmızı-Kahverengi Akdeniz Toprakları	98
5.1.3.Kahverengi Orman Toprakları	98
5.1.4.Kestane Rengi Topraklar	98
5.1.5.Rendzina Toprakları	98
5.1.6.Alüviyal Topraklar	99
5.1.7.Kolüviyal Topraklar	99
6.AFET RİSK DURUMU	101
6.1. Deprem	101
6.1.1.Serik’de Deprem.....	102

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık Ve Tasarım Fakültesi Şehir Ve Bölge Planlama Bölümü
2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı SBP 305 Kodlu Stüdyo 5 Dersi Kapsamında
Proje Koordinatörleri Yürütücülüğünde 3. Sınıf Öğrencileri Tarafından Hazırlanmıştır.

6.2.Tsunami	102
6.3.Sel	102
6.3.1.Serik'te Sel	103
6.3.2.Mersin Anamur'da Sel	105
6.4.Heyelan.....	105
6.4.1.Antalya'da Heyelan	105
6.4.2. Manavgat'ta Heyelan.....	106
6.5.Kuraklık.....	106
6.5.1.Antalya'da Su Potansiyeli	107
6.5.2.Antalya'nın Yerüstü Kaynakları.....	107
6.6.Yangın	108
6.6.1.Manavgat Yangını	110
7. DOĞA KORUMA VE BİYOÇEŞİTLİLİK	112
7.1.Ormanlar ve Milli Parklar	112
7.1.1. Ormanlar.....	112
7.1.2 Milli Parklar	112
7.2.Yaban Hayatı Geliştirme Sahası.....	112
7.3. Serik ve Aksu Deniz Kaplumbağaları Üreme Alanı	113
7.4.Mağaralar.....	114
7.5. Flora ve Fauna	118
7.5.1. Serik.....	118
7.5.2. Alanya	121
7.5.3.Manavgat	122
7.5.4.Anamur	124
8.TARIMSAL ÜRETİM	125
8.1.Antalya'da Tarım	125
8.1.1.Serik İlçesi.....	126
8.1.2.Manavgat İlçesi	127
8.1.3.Alanya İlçesi.....	128
8.1.4.Anamur İlçesi	128
9.ÇEVRE SORUNLARI.....	130
9.1. Hava Kirliliği.....	130
9.1.1.Hava Kalitesinin Kontrolü Konusundaki Çalışmalar Eysel Isınma Kapsamındaki Mevcut Çalışmalar.....	131

9.2. Ses Kirliliği.....	132
9.3. Katı Atık Yönetimi.....	133
9.3.1.Belediye Atıkları (Katı Atık Bertaraf Tesisleri)	133
9.4.İşık Kirliliği	134
10. YENİLENEBİLİR ENERJİ KAYNAKLARI.....	134
10.1. Güneş Enerjisi(GES) - Antalya ili Güneş enerji Santralleri	134
10.2. Rüzgar Santralleri.....	135
10.3.Hidroelektrik Santrali(HES).....	135
10.3.1.Anamur	135
10.3.2.Alanya	135
10.3.3.Manavgat	136
11. MADEN VE ENERJİ KAYNAKLARI.....	136
Serik-Sağırın Köyü.....	137
Manavgat-Çeltikçi ve Ulukapı Köyü Sahası	137
BAKIR-KURŞUN-ÇİNKO (Cu-Pb-Zn)	138
12.HİDROLOJİK VE HİDROJEOLJİK DURUM	139
13.SİT VE KORUMA ALANLARI	140
13.1.Alanya	142
13.2.Manavgat.....	143
13.3.Serik	144
13.4.Anamur.....	144
14.JEOLOJİK YAPI.....	145
15.MORFOLOJİK YAPI	147
15.1.Kıyımorfolojisi	147
15.2.Mavi Bayraklı Plajlar	147
15.2.1. Plajlar İçin Mavi Bayrak Kriterleri (2018)	148
16.GZFT ANALİZİ.....	149
17.ANALİZ ÇALIŞMALARI.....	150
17.1.Topoğrafya Analizi.....	150
17.2.Eğim Analizi.....	151
17.3.Bakı Analizi.....	152
17.4.İklim ve Meteoroloji Analizi	153
17.5.Toprak Grupları Analizi	154
17.6.Afet Risk Analizi.....	155

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık Ve Tasarım Fakültesi Şehir Ve Bölge Planlama Bölümü
2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı SBP 305 Kodlu Stüdyo 5 Dersi Kapsamında
Proje Koordinatörleri Yürütücülüğünde 3. Sınıf Öğrencileri Tarafından Hazırlanmıştır.

17.8.Biyolojik Çeşitlilik Analizi	156
17.9.Çevre Sorunları Analizi	157
17.10.Çevresel ve Görsel Değerler Analizi	158
17.11.Su Kaynakları Analizi	159
BÖLÜM DÖRT.....	160
SOSYO- KÜLTÜREL YAPI.....	160
DEMOĞRAFİK YAPI VE NÜFUS VERİLERİ	160
2.1.İlçelerin Nüfus Özellikleri.....	160
2.1.1.Serik İlçesi Nüfus Özellikleri	160
2.1.2.Manavgat İlçesi Nüfus Özellikleri.....	160
2.1.3.Alanya İlçesi Nüfus Özellikleri	161
2.1.4.Gazipaşa İlçesi Nüfus Özellikleri	162
2.1.5.Anamur İlçesi Nüfus Özellikleri.....	162
2.2.Kentsel-Kırsal Nüfus Dağılımı	163
2.2.1.Serik.....	163
2.2.2.Manavgat	164
2.2.3.Alanya	164
2.2.4.Gazipaşa	165
2.2.5.Anamur	165
2.3.Yıllara Göre Nüfus Ve Cinsiyet Yapısı.....	166
2.3.1.Serik.....	166
2.3.2.Manavgat	167
2.3.3.Alanya	168
2.3.4.Gazipaşa	169
2.3.5.Anamur	170
2.4.Kaba Doğum Ve Ölüm Oranları İstatistikleri.....	171
2.4.1.Antalya	171
2.4.2.Mersin.....	171
2.5.Nüfus Artış Hızı	172
2.5.1.Serik.....	172
2.5.2.Manavgat	172
2.5.3.Alanya	173
2.5.4.Gazipaşa	173
2.5.5.Anamur	174

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık Ve Tasarım Fakültesi Şehir Ve Bölge Planlama Bölümü
2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı SBP 305 Kodlu Stüdyo 5 Dersi Kapsamında
Proje Koordinatörleri Yürütücülüğünde 3. Sınıf Öğrencileri Tarafından Hazırlanmıştır.

2.6.Hane Halkı Büyüklüğü	174
2.7.Nüfus Analizi Paftası.....	175
2.8.Medeni Durum	176
3.EĞİTİM.....	176
3.1.Okuma Yazma Oranı.....	176
3.2.Eğitim Düzeyi.....	176
3.3.Eğitim Kurumları	177
3.4.İlçelerin Halk Kütüphaneleri	177
4.SAĞLIK KURUMLARI	178
5.İBADET ALANLARI.....	179
6.SOSYAL DONATI ANALİZİ PAFTASI.....	179
7. İLÇELERE GÖRE SOSYO-EKONOMİK STATÜ VERİLERİ.....	180
7.1.Serik İlçesi Sosyo-Ekonomik Statü Verileri.....	181
7.2.Manavgat İlçesi Sosyo-Ekonomik Statü Verileri	181
7.3.Alanya İlçesi Sosyo-Ekonomik Statü Verileri.....	181
7.4.Gazipaşa İlçesi Sosyo-Ekonomik Statü Verileri	182
7.5.Anamur İlçesi Sosyo-Ekonomik Statü Verileri	182
7.6.Sosyo Ekonomik Statü Paftası	183
8.GÖÇ OLGUSU	184
8.1. İlçelerin İller Arası Aldığı Göç Bilgileri	184
8.1.1.Serik.....	185
8.1.2.Manavgat	185
8.1.3.Alanya	185
8.1.4.Gazipaşa	186
8.1.5.Anamur.....	186
8.1.6.Göç Analizi.....	186
8.2.İllere Gelen Ziyaretçilerin Yıllara Göre Dağılımı	187
8.2.1.Antalya	187
8.2.2.Mersin.....	188
8.2.3.Yolculuk Desni Paftası	188
9.KÜLTÜR BİRİKİMİ.....	189
9.1.Bölge Halk Kültürü Ve Yemekleri.....	189
9.1.1.Serik Kültürel Özellikleri	189
9.1.2.Serik Yöresel Yemekler	191

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık Ve Tasarım Fakültesi Şehir Ve Bölge Planlama Bölümü
2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı SBP 305 Kodlu Stüdyo 5 Dersi Kapsamında
Proje Koordinatörleri Yürütücülüğünde 3. Sınıf Öğrencileri Tarafından Hazırlanmıştır.

9.1.3.Manavgat Kültürel Özellikler	191
9.1.4.Manavgat Yöresel Yemekler	191
9.1.5.Alanya Kültürel Özellikler	192
9.1.6.Alanya Yöresel Yemekler	192
9.1.7.Gazipaşa Kültürel Özellikleri	192
9.1.8.Gazipaşa Yöresel Yemekler	193
9.1.9.Anamur Kültürel Özellikleri.....	193
9.1.10.Anamur Yöresel Yemekler	193
9.2.İlçeler Genel Örf Ve Adetler	194
9.2.1.Serik Örf Ve Adetler	194
9.2.2.Manavgat Örf Ve Adetler	194
9.2.3.Alanya Örf Ve Adetler	194
9.2.4.Gazipaşa Örf Ve Adetler	194
9.2.5.Anamur Örf Ve Adetler.....	195
9.3.Geleneksel El Sanatları Ve Zaanatlar	195
9.3.1.Antalya El Sanatları Geleneği	195
9.3.2.Anamur El Sanatları Ve Zanaatlar	195
9.4.Efsaneler.....	196
10. KÜLTÜR SANAT VE ENTELEKTÜEL YAŞAM	198
10.1.Etkinlikler Ve Festivaller	198
10.1.1.Serik Etkinlik Ve Festivaller	198
10.1.2.Manavgat Etkinlik Ve Festivaller.....	199
10.1.3.Alanya Etkinlik Ve Festivaller	201
10.1.4.Gazipaşa Etkinlik Ve Festivaller	204
10.1.5.Anamur Etkinlik Ve Festivaller.....	205
11.FARKINDALIK.....	206
11.1.Dernek Ve Vakıflar	206
11.1.1.Serik.....	206
11.1.2.Manavgat	207
11.1.3.Alanya	207
11.1.4.Gazipaşa	207
11.2.Müzeler Ve Ören Yerleri İstatistikler.....	208
11.3.Kültürel Yapıya İlişkin Odaklar Paftası	209
11.4.Fotoğraf Paftası	209

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık Ve Tasarım Fakültesi Şehir Ve Bölge Planlama Bölümü
2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı SBP 305 Kodlu Stüdyo 5 Dersi Kapsamında
Proje Koordinatörleri Yürütücülüğünde 3. Sınıf Öğrencileri Tarafından Hazırlanmıştır.

11.5.Sosyo-Kültürel Yapı Analizi Paftası	211
11.6.Sosyal Topografya Analizi Paftası	212
BÖLÜM BEŞ	213
EKONOMİK YAPI.....	213
KAVRAMSAL AÇIKLAMALAR	213
2.1. Sürdürülebilir Kalkınma.....	213
2.1.1. Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları	214
2.1.2. Sürdürülebilir Kalkınma Göstergeleri	219
2.1.3. Sürdürülebilir Kentiçi Ulaşım Politikaları ve Toplu Taşıma Sistemlerinin Karşılaştırılması	221
2.1.4. Gündem 21- Sürdürülebilir Gelişme	222
2.1.5. COVID-19 Sonrası Kent ve Kent Planlama	223
2.1.6. Sağlıklı Kentler.....	223
2.2. Akıllı Büyüme	224
2.2.1. Akıllı Büyüme İlkeleri.....	225
3. SEKTÖREL DAĞILIM	228
3.1. Serik İli Sektörel Dağılımı.....	228
3.2. Manavgat İli Sektörel Dağılımı	234
3.3. Alanya İli Sektörel Dağılımı	241
3.4. Gazipaşa İli Sektörel Dağılımı	245
3.5. Anamur İli Sektörel Dağılımı	246
4. MEVCUT DURUM ANALİZİ.....	251
4.1. Proje ve Yatırımlar Analizi	251
4.2. Sektörel Uzmanlaşma Analizi;	252
4.3. Ekonomik Alt Bölgeler Analizi;	253
4.4. Turizmin Türel Ayrımı Analizi;	254
4.5. Tarımsal Ürün Deseni Analizi;	255
4.6. Mülk Sahipliliği Analizi	256
4.7. Otel Ve Pansiyon Ücretleri Analizi;	257
4.8. Eğitim Analizi;	258
4.9. Yerleşilebilirlik Analizi;	259
4.10. Hidroloji Analizi;	260
4.11. Doku Analizi;	261
4.12. Sosyo- Kültürel Yapı Analizi;	262

4.13. Sosyo- Ekonomik Statü Analizi;	263
4.14. Ekonomik Sentez Analizi;	264
BÖLÜM ALTI	266
KURUMSAL YAPI	266
1.2 Antalya Yönetmel Tarih	268
1.2.1 Antalya Büyükşehir Belediyesiinin Misyon ve Vizyonu	271
1.2.2 Antalya’da Yönetmel Yapı ve Yasal Değişimler.....	271
1.2.3 Antalya İlnde Yönetmel İlişkiler	273
1.3 Manavgat	274
1.3.1 Manavgat Belediyesiinin Misyon ve Vizyonu	274
1.3.2 Manavgat İlçesi Yönetmel Yapı	274
1.3.3 Manavgat İlçesi Yasal Değişimler:.....	274
1.3.4 Manavgat İlçesi Yönetmel İlişki	275
1.3.5 Manavgat İlçesi Kurumsal Amaç Stratejik Plan.....	275
1.4 Alanya	277
1.4.1 Alanya Belediyesiinin Misyon ve Vizyonu	277
1.4.2 Alanya İlçesinde Yönetmel Yapı ve Yasal Değişimler.....	277
1.4.4 Alanya İlçesi Kurumsal Amaç Stratejik Plan	278
1.5 Serik	279
1.5.1 Serik Belediyesiinin Misyon ve Vizyonu	279
1.5.2 Serik İlçesi Yönetmel Yapı ve Yasal Değişimler	279
1.5.4 Serik İlçesi Kurumsal Amaç Stratejik Plan	280
1.6. Anamur.....	281
1.6.1 Anamur Belediyesiinin Misyon ve Vizyonu	281
1.6.2 Anamur İlçesi Yönetmel Yapı	281
1.6.3 Anamur İlçesi Yasal Değişimler	282
1.6.4 Anamur İlçesi Yönetmel İlişkiler.....	282
1.6.5 Anamur İlçesi Kurumsal Amaç Stratejik Plan	282
2.SİVİL TOPLUM KURUŞLARI	284
2.1 SİVİL TOPLUM KURUŞLARININ KENT YÖNETİMİNDE ETKİSİ	284
2.1.1 Antalya İli Sivil Toplum Kuruluşları	285
2.1.2 Alanya İlçesi Sivil Toplum Kuruluşları.....	286
2.1.3 Manavgat İlçesi Sivil Toplum Kuruluşları	286
2.1.4 Serik İlçesi Sivil Toplum Kuruluşları.....	287

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık Ve Tasarım Fakültesi Şehir Ve Bölge Planlama Bölümü
2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı SBP 305 Kodlu Stüdyo 5 Dersi Kapsamında
Proje Koordinatörleri Yürütücülüğünde 3. Sınıf Öğrencileri Tarafından Hazırlanmıştır.

2.1.5 Anamur İlçesi Sivil Toplum Kuruluşları	288
2.1.6 Gazipaşa İlçesi Sivil Toplum Kuruluşları	288
3.PROJE VE YATIRIMLAR.....	289
3.1 Manavgat.....	289
3.1.1. SONUÇLANAN PROJELER	289
3.1.2 DEVAM EDEN PROJELER	295
3.2 ALANYA	295
3.3 SERİK	297
4.PLANLAMA SÜRECİ	300
4.1. ÜST ÖLÇEKLİ PLANLAR	300
5.KURUMSAL ANALİZ PAFTALARI.....	308
5.1 Yerleşim Kademelenmesi-Çevresel İlişkiler	308
5.2 Kurum Dağılım Analizi	309
5.3 Mahalle Sınırları Analizi	311
5.4 Poster	312
5.6. Gzft Analizi	313
SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	314
KAYNAKÇA	320

TABLÖLAR

Tablo 1 Serik İlçesi İçme Suyu ve Kanalizasyon Altyapısı	71
Tablo 2 Çalışma alanındaki alan kullanımlarının alansal dağılımı	73
Tablo 3 Manavgat Şehir İçi Arazi Kullanımı	74
Tablo 4 Alanya Şehir İçi Arazi Kullanımı	75
Tablo 5 Anamur İlçesi Bugünkü Arazi Kullanım Durumu	78
Tablo 6 Antalya Havzası Topraklarının Bazı Fiziksel ve Kimyasal Özellikleri	100
Tablo 7 Yangınların Nedenlerine Göre Dağılımı	111
Tablo 8 Kişi Başına Düşen Tarım Alanı	126
Tablo 9 2019-2020 Kırsal Kalkınmada Tarımsal Destekler	126
Tablo 10 Serik Tarımsal Üretim Değerleri(2019)	127
Tablo 11 2001 Yılı Tarım Arazilerinin Ekiliş Alanları	127
Tablo 12 2001 Yılı Tarım Arazilerinin Ekiliş Alanları	128
Tablo 13 Antalya İlinde Bulunan Doğal Sit Alanları	142
Tablo 14 Alanya İlçesi Doğal Sit Alanları ve Tabiat Varlığı	143
Tablo 15 Manavgat İlçesi Doğal Sit Alanları ve Tabiat Varlığı	143
Tablo 16 Serik İlçesi Doğal Sit Alanları ve Tabiat Varlığı	144
Tablo 17 Anamur İlçesi Doğal Sit Alanları ve Tabiat Varlığı	144
Tablo 18 Antalya İlinde 2019 Yılı Yerüstü Su Potansiyeli Dağılımı	159
Tablo 19 Serik İlçesi Nüfus Verileri (2019)	160
Tablo 20 Manavgat İlçesi Nüfus Verileri (2019)	161
Tablo 21 Alanya İlçesi Nüfus Verileri (2019)	162
Tablo 22 Gazipaşa İlçesi Nüfus Verileri (2019)	162
Tablo 23 Anamur İlçesi Nüfus Verileri (2019)	163
Tablo 24 Serik Yıllara Göre Kentsel Kırsal Nüfus	164
Tablo 25 Manavgat Yıllara Göre Kentsel Kırsal Nüfus	164
Tablo 26 Alanya Yıllara Göre Kentsel Kırsal Nüfus	165
Tablo 27 Gazipaşa Yıllara Göre Kentsel Kırsal Nüfus	165
Tablo 28 Anamur Yıllara Göre Kentsel Kırsal Nüfus	166
Tablo 29 Serik Yıllara Göre Kadın Ve Erkek Nüfusları	166
Tablo 30 Serik İlçesi Cinsiyete Göre Nüfusu	167
Tablo 31 Manavgat İlçesi Yıllara Göre Erkek Kadın Nüfusları	167
Tablo 32 Manavgat İlçesi Cinsiyete Göre Nüfusu	168
Tablo 33 Alanya İlçesi Yıllara Göre Erkek Kadın Nüfusları	168
Tablo 34 Alanya İlçesi Cinsiyete Göre Nüfusu	169
Tablo 35 Gazipaşa İlçesi Yıllara Göre Erkek Kadın Nüfusları	169
Tablo 36 Gazipaşa İlçesi Cinsiyete Göre Nüfusu	170
Tablo 37 Anamur İlçesi Yıl. Göre Erkek Kadın Nüfus	170
Tablo 38 Anamur İlçesi Cinsiyete Göre Nüfusu	171
Tablo 39 Antalya Kaba Doğum Ve Ölüm Oranları İstatistikleri	171
Tablo 40 Mersin Kaba Doğum Ve Ölüm Oranları İstatistikleri	172
Tablo 41 Yerleşimlere Göre Ortalama Hanehalkı Büyüklüğü	175
Tablo 42 İlçelere Göre Medeni Durum Verileri	176

Tablo 43 İlçelerin Eğitim Düzeyi.....	177
Tablo 44 İlçelerin 2020 Yılı Eğitim Kurumları.....	177
Tablo 45 İlçelerin Sağlık Kurumları	178
Tablo 46 İbadet Alanları	179
Tablo 47 Yerleşimlerin 2019 Yılı Göç Verileri	184
Tablo 48 Antalya İli 2014-2018 Yıllarına Ait Göç Verisi.....	184
Tablo 49 Serik 2021 Yılı Hemşerilik Durumu	185
Tablo 50 Manavgat 2021 Yılı Hemşerilik Durumu	185
Tablo 51 Alanya 2021 Yılı Hemşerilik Durumu.....	185
Tablo 52 Gazipaşa 2021 Yılı Hemşerilik Durumu.....	186
Tablo 53 Anamur 2021 Yılı Hemşerilik Durumu	186
Tablo 54 Yıllara Göre Antalya'ya Gelen Turistlerin Milliyet Dağılımı	187
Tablo 55 Yıllara Göre Mersin'e Gelen Turistlerin Milliyetlere Göre Dağılımı	188
Tablo 56 Serik Dernek Ve Vakıflar	206
Tablo 57 Manavgat Dernek Ve Vakıflar	207
Tablo 58 Alanya Dernek Ve Vakıflar	207
Tablo 59 Gazipaşa Dernek Ve Vakıflar	207
Tablo 60 2019 Yılı Müze İstatistikleri	208
Tablo 61 2019 Yılı Örenyerleri İstatistikleri	208
Tablo 62 Sürdürülebilir Kalkınma Göstergeleri(Sürdürülebilirlik Kavramı Nedir - Bunları Biliyor muydunuz?.....	220
Tablo 63 Akıllı Büyüme Bileşenleri	225
Tablo 64 Akıllı Büyüme İlkeleri	226
Tablo 65 Sürdürülebilir Akıllı Büyüme Bütünlüğü	228
Tablo 66 Antalya İli Örtü altı Tarımı Yapan Köy Sayısı ve İşletme Sayısı.....	230
Tablo 67 Antalya İli Örtü altı (Sebze Meyve) Üretim Alanları	231
Tablo 68 Antalya Meyve Üretiminin Havzalara Göre Dağılımı	232
Tablo 69 Antalya İlinde kurulu Bulunan Hayvancılık Örgütleri	232
Tablo 70 Serik İlçesi hayvansal üretim	233
Tablo 71 Manavgat İlçesinden Tarımı Yapılan Meyvelerin Türlerine Göre Ekim Alanları ve Üretim Miktarları	238
Tablo 72 Manavgat İstihdamının Sektörlere Dağılımı.....	240
Tablo 73 Alanya Tarım Arazilerinin Ürün Gruplarına Dağılımı	242
Tablo 74 Anamur'da Muz Üretimi ve Değeri	249
Tablo 75 Alanya'nın Mahalleleri.....	278
Tablo 76 Alanya Belediyesi Organizasyon Şeması	278
Tablo 77 Serik Belediyesi Organizasyon şeması	279
Tablo 78 Anamur Belediyesi Organizasyon şeması	282
Tablo 79 Belediyelerinin Misyon ve Vizyonlarının Karşılaştırılması	283
Tablo 80 Antalya İlçeleri Kurum Sayıları	310
Tablo 81 Antalya İlçeleri Kurumlar ve Sayıları.....	310
Tablo 82 GZFT Analizi.....	313

ŞEKİLLER

Şekil 1 Antalya İli Coğrafi Konumu	26
Şekil 2 Serik İlçesi Coğrafi Konum	26
Şekil 3 Manavgat İlçesi Coğrafi Konum	27
Şekil 4 Alanya İlçesi Coğrafi Konumu	27
Şekil 5 Anamur İlçesi Coğrafi Konumu	28
Şekil 6 Pamphylia Bölgesi Harita	30
Şekil 7 1960-1965 Alanya kıyı bandı	33
Şekil 8 1980'lerde Alanya kıyı bandı	34
Şekil 9 1984 Yılı İmar Planı Araştırma Alanı ve Çevresi	34
Şekil 10 1990 yılı Doğu Antalya Çevre Düzeni Planı	35
Şekil 11 1999 yılı Alanya Kalesi Koruma ve Geliştirme Amaçlı İmar Planı	35
Şekil 12 2001 yılı Kıyı bandı kentsel tasarım projesi	36
Şekil 13 Alanya Bölgesi Tarihi Ticaret Yolları	36
Şekil 14 Mahmutlar- Taşkent, Ermenek Yolu 07/2014.	37
Şekil 15 Aspendos Tarihi Antik Kenti	41
Şekil 16 Aspendos Antik Tiyatrosu	41
Şekil 17 Sillyon Antik Kenti	42
Şekil 18 Aspendos Köprüsü	42
Şekil 19 Pednelissos Antik Kenti Planı	43
Şekil 20 Perge Antik Kenti	43
Şekil 21 Side Antik Kenti	44
Şekil 22 Side Antik Kenti Planı	44
Şekil 23 1520 Piri Reis Antalya Haritası	45
Şekil 24 Lyrbe Antik Kenti	45
Şekil 25 Selge Antik Kenti	46
Şekil 26 Colybrassus Antik Kenti	46
Şekil 27 Hamaxia Antik Kenti	47
Şekil 28 Syedra Antik Kenti	47
Şekil 29 Leartes Antik Kenti	48
Şekil 30 Iotape Antik Kenti	48
Şekil 31 Selinus Antik Kenti	49
Şekil 32 Piri Reis'in 1526 tarihli Alaiyye haritası	50
Şekil 33 Arap Evliyası ile Ahmedek arasında görülen Helenistik dönem duvar kalıntıları	50
Şekil 34 Kızıl Kule'nin Güney Cephesinde Bulunan İnga Kitabesi	51
Şekil 35 Piri Reis'in haritasında Kızıl Kule'nin görünümü	51
Şekil 36 Mamure Kalesi	52
Şekil 37 Titiapolis Antik Kenti	52
Şekil 38 Ala Köprü	53
Şekil 39 Akcami	53
Şekil 40 Anamur Müzesi	53
Şekil 41 Anamurium Antik Kenti	54
Şekil 42 Mamure Kale Camisi	54

Şekil 43 Anamur Evleri.....	55
Şekil 44 Deniz Feneri.....	55
Şekil 45 Tarihsel Gelişim ve Kırılma Noktaları Paftası.....	59
Şekil 46 Tarihi Değerler Analizi Paftası	60
Şekil 47 Tarihi Rota Analizi.....	61
Şekil 48 Sektörel Uzmanlaşma Analizi.....	62
Şekil 49 GZFT Analizi.....	63
Şekil 50 Serik'in Konumu.....	65
Şekil 51 Manavgat'ın Konumu	66
Şekil 52 Alanya'nın Konumu.....	66
Şekil 53 Anamur'un Konumu	67
Şekil 54 Mekansal Karakteristik Ve İşlevsel Kimlik Analizi	79
Şekil 55 Yerleşilebilirlik Analizi.....	80
Şekil 56 Çevresel İlişkiler Analizi	81
Şekil 57 GZTF Analizi.....	82
Şekil 58 Ulaşım Analizi ve Enerji, Teknik Altyapı Analizi.....	83
Şekil 59 Mahalle Sınırları Analizi.....	84
Şekil 60 Kıyı Morfolojisi Analizi.....	85
Şekil 61 Antalya İli Büyükşehir Belediyesinin Lokasyon Haritası.....	87
Şekil 62 Antalya İlinde Eğitim Değerlerine Göre Yerleşmelerin Dağılışı	88
Şekil 63 Yıllık Ortalama Sıcaklık Dağılım Grafiği.....	90
Şekil 64 Yıllık Ortalama Yağış Miktarı	90
Şekil 65 Alanya İlçesi Sıcaklık ve Yağış Grafiği.....	91
Şekil 66 Manavgat İlçesi Sıcaklık ve Yağış Grafiği	92
Şekil 67 Anamur İlçesi Sıcaklık ve Yağış Grafiği	92
Şekil 68 Alanya Yağış Miktarı.....	93
Şekil 69 Manavgat Yağış Miktarı	93
Şekil 70 Anamur Yağış Miktarı	94
Şekil 71 Antalya Rüzgar Frekans Dağılımı.....	94
Şekil 72 Alanya Rüzgar Hızı Grafiği	95
Şekil 73 Manavgat Rüzgar Hızı Grafiği.....	95
Şekil 74 Anamur Rüzgar Hızı Grafiği.....	95
Şekil 75 Antalya Su Sıcaklığı Grafiği	96
Şekil 76 Alanya Su Sıcaklığı Grafiği	96
Şekil 77 Manavgat Su Sıcaklığı Grafiği.....	97
Şekil 78 Anamur Su Sıcaklığı Grafiği.....	97
Şekil 79 Türkiye Deprem Fay Haritası	101
Şekil 80 Antalya İl Geneli Deprem Bölgeleri	102
Şekil 81 Temel Sel Risk Haritası Çalışması.....	103
Şekil 82 Ekim, 2011 Yılına Ait Aylık Yağış Grafiği	103
Şekil 83 Haskızılören Köyü Yer Bildiri Haritası	104
Şekil 84 Afet Sonrası Haskızılören Köyünde Meydana Gelen Hasar.....	104
Şekil 85 Anamur'da Sel	105
Şekil 86 Türkiye Heyelan Envanterleri Haritası	105

Şekil 87 Heyelan Önleme Çalışması	106
Şekil 88 Yeraltı Su Kaynaklarının Harita Üzerinde Gösterimi	107
Şekil 89 Antalya'nın Başlıca Yeraltı Kaynakları.....	108
Şekil 90 Orman Yangınlarının Bakı Durumuna Göre Durumu	108
Şekil 91 Orman Yangınlarının İlçelere Göre Dağılımı	109
Şekil 92 İlçelere Göre Yangın Sayıları	109
Şekil 93 Mevsimlere Göre Yangın Sayıları	110
Şekil 94 Manavgat Yangını Öncesi ve Sonrası	111
Şekil 95 İlçe Sınırlarındaki Orman Alanları	112
Şekil 96 Köprülü Kanyon Milli Parkı	112
Şekil 97 Dim Çayı Yaban Hayatı Geliştirme Sahası.....	113
Şekil 98 Kumköy Mevkii Deniz Kaplumbağaları Üreme Alanı Doğal Sit Alanı.....	113
Şekil 99 Zeytintaşı Mağarası.....	114
Şekil 100 Damlataş Mağarası.....	115
Şekil 101 Dim (Gavurini) Mağarası.....	115
Şekil 102 Çimeniçi Mağarası	116
Şekil 103 Mahrumçalı Mağarası	116
Şekil 104 Tilkiler Mağarası.....	117
Şekil 105 Köşekbükü Mağarası.....	118
Şekil 106 Serik Armudu.....	119
Şekil 107 Bozlak Kuşu.....	120
Şekil 108 Çulluk Kuşu	120
Şekil 109 Uçansu Şelalesi	120
Şekil 110 Yeşil Deniz Kaplumbağası.....	121
Şekil 111 Yılan Yastığı	121
Şekil 112 Peygamber Çiçeği	122
Şekil 113 Canavar Otu	122
Şekil 114 Manavgat Irmağı Havzası ve Örnekleme Yerleri	123
Şekil 115 Yılanbalığı.....	123
Şekil 116 Alburnus Balıki Bogutskaya	124
Şekil 117 Serapias	125
Şekil 118 Anamur Ovası	129
Şekil 119 Antalya İlinde 2019 Yılı İtibariyle Sürekli Emisyon Ölçüm Sistemleri.....	130
Şekil 120 Antalya İlinde Bulunan Hava Kirliliği Ölçüm Cihazlarının Yerleri.....	131
Şekil 121 Antalya İlinde 2019 Yılı Gürültü Konusunda Yapılan Şikayet Dağılımı	132
Şekil 122 Antalya İlinde 2019 Yılı Atıksu Arıtma Tesisi ile Hizmeti Edilen Nüfusun Toplam Belediye Nüfusuna Oranı	132
Şekil 123 Antalya İlinde 2019 Yılında Toplanan Atık Kompozisyonu	133
Şekil 124 Antalya Enerji Santralleri.....	135
Şekil 125 Antalya İli Maden Haritası.....	138
Şekil 126 Hidroloji Analizi	140
Şekil 127 Doğal Sit Alanlarının Antalya Kentindeki Dağılımı.....	141
Şekil 128 Antalya Jeolojik Yapı.....	146
Şekil 129 Mavi Bayraklı Plajlar	147

Şekil 130 GZFT Analizi	149
Şekil 131 Topoğrafya Analizi	150
Şekil 132 Eğim Analizi	151
Şekil 133 Bakı Analizi	152
Şekil 134 İklim ve Meteoroloji Analizi.....	153
Şekil 135 Toprak Grupları Analizi.....	154
Şekil 136 Afet Risk Analizi	155
Şekil 137 Biyolojik Çeşitlilik Analizi	156
Şekil 138 Çevre Sorunları Analizi	157
Şekil 139 Çevresel ve Görsel Değerler Analizi	158
Şekil 140 Su Kaynakları Analizi	159
Şekil 141 Serik İlçesi Nüfus Artış Hızı	172
Şekil 142 Manavgat İlçesi Nüfus Artış Hızı	173
Şekil 143 Alanaya İlçesi Nüfus Artış Hızı	173
Şekil 144 Gazipaşa İlçesi Nüfus Artış Hızı.....	174
Şekil 145 Gazipaşa İlçesi Nüfus Artış Hızı.....	174
Şekil 146 Nüfus Analizi Paftası	175
Şekil 147 İlçelerin Okur-Yazarlık Oranı	176
Şekil 148 İlçe Kütüphaneleri.....	178
Şekil 149 Sosyal Donatı Paftası	179
Şekil 150 Serik Sosyo Ekonomik Statü Verisi.....	181
Şekil 151 Manavgat Sosyo Ekonomik Statü Verisi	181
Şekil 152 Alanya Sosyo Ekonomik Statü Verisi.....	182
Şekil 153 Gazipaşa Sosyo Ekonomik Statü Verisi.....	182
Şekil 154 Anamur Sosyo Ekonomik Statü Verisi	183
Şekil 155 Sosyo Ekonomik Statü Paftası	183
Şekil 156 Göç Paftası	187
Şekil 157 Yolculuk Deseni Paftası.....	189
Şekil 158 Serik Belediye Başkanlığı Yağlı Güreşleri	198
Şekil 159 Serik Sanat Şöleni	198
Şekil 160 : Serik Uluslararası Aspendos Opera Ve Bale Festivali	199
Şekil 161 Manavgat Dağ Bisikleti Maraton Kupası.....	200
Şekil 162 Manavgat Hıdırellez Şenlikleri	200
Şekil 163 Side Dünya Müzikleri, Kültür Ve Sanat Festivali	201
Şekil 164 Manavgat Barış Suyu Kültür, Sanat, Turizm Ve Gençlik Festivali.....	201
Şekil 165 Cumhurbaşkanlığı Türkiye Bisiklet Turu	202
Şekil 166 Uluslararası Turizm Ve Sanat Festivali	202
Şekil 167 Alanya Ulusal Fotoğraf Yarışması.....	203
Şekil 168 Geleneksel Alanya Gökbel Yaylası Yağlı Pehlivan Güreşleri.....	203
Şekil 169 Alanya Uluslararası Taş Heykel Sempozyumu	204
Şekil 170 Uluslararası Alanya Triatlonu	204
Şekil 171 Gazipaşa Tarım Fuarı.....	205
Şekil 172 Gazipaşa Çekirdeksiz Nar Festivali	205
Şekil 173 Anamur Uluslararası Kültür ve Muz Festivali	206

Şekil 174 Kültürel Yapıya İlişkin Tarihsel Odaklar Paftası.....	209
Şekil 175 Fotoğraf Paftası	210
Şekil 176 Sosyo-Kültürel Yapı Analizi Paftası.....	211
Şekil 177 Sosyal Topografya Analizi Paftası.....	212
Şekil 178 Sürdürülebilir Kalkınma İlkeleri Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri.....	214
Şekil 179 Akıllı Büyüme Kent Modeli	224
Şekil 180 Serik İlçesi İşlenen Tarım Alanı Dağılımı	229
Şekil 181 Serik İlçesi Uzun Ömürlü Bitkilerin Dağılımı	229
Şekil 182 Serik İlçesi Tarım Alanlarının Kullanış Amaçlarına Göre Dağılımı	229
Şekil 183 Antalya İli Örtü altı Tarım Yapan Köy Sayısı Dağılımı	230
Şekil 184 Manavgat İlçesi'nde Tarım Alanlarının Bölünüşü.....	235
Şekil 185 Manavgat İlçesi'nde Tarım Arazilerinin Kullanımı.....	235
Şekil 186 Manavgat İlçesi Tarım Arazilerinde Yetiştiren Tarım Ürünü Gruplarının Yıllara Göre Dağılışı	236
Şekil 187 169 Manavgat İlçesinde Yer Alan Meyve Türlerinin Ekim Alanlarının Dağılışı..	237
Şekil 188 Manavgat İlçesinde Sebze Üretim Miktarlarının Dağılışı	239
Şekil 189 Manavgat İlçesi Hayvancılık Varlığı	240
Şekil 190 İlçenin Arazi Varlığı Dağılımı	248
Şekil 191-192 Tarım Arazilerinin Kullanımı	248
Şekil 192 Yatırımlar ve Projeler Analizi.....	251
Şekil 193 Sektörel Uzmanlaşma Analizi.....	252
Şekil 194 Ekonomik Alt Bölgeler Analizi	253
Şekil 195 Turizmin Türel Ayrımı Analizi.....	254
Şekil 196 Tarımsal Ürün Deseni Analizi	255
Şekil 197 Mülk Sahipliliği Analizi.....	256
Şekil 198 Otel Ve Pansiyon Ücretleri Analizi	257
Şekil 199 Eğitim Analizi	258
Şekil 200 Yerleşilebilirlik Analizi.....	259
Şekil 201 Hidroloji Analizi	260
Şekil 202 Doku Analizi	261
Şekil 203 Sosyo-Kültürel Yapı Analizi.....	262
Şekil 204 Sosyo- Ekonomik Statü Analizi.....	263
Şekil 205 Ekonomik Sentez Analizi.....	265
Şekil 206 Yerel Yönetimler ve Yasal Düzenlemeler	267
Şekil 207 5216 Sayılı Yasa Öncesi Antalya Büyükşehir Belediyesi Sınırları	272
Şekil 208 5216 Sayılı Yasa Sonrası Antalya Büyükşehir Belediyesi Sınırlar	272
Şekil 209 Antalya Büyükşehir Belediyesi Organizasyon Şeması	273
Şekil 210 Manavgat İlçesinde Yönetimsel İlişki.....	275
Şekil 211 Antalya İli Sivil Toplum Kuruluşları	286
Şekil 212 Alanya İlçesi Sivil Toplum Kuruluşları	286
Şekil 213 Manavgat İlçesi Sivil Toplum Kuruluşları.....	287
Şekil 214 Serik İlçesi Sivil Toplum Kuruluşları	287
Şekil 215 Anamur İlçesi Sivil Toplum Kuruluşları	288
Şekil 216 - Gazipaşa İlçesi Sivil Toplum Kuruluşları.....	288

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık Ve Tasarım Fakültesi Şehir Ve Bölge Planlama Bölümü
2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı SBP 305 Kodlu Stüdyo 5 Dersi Kapsamında
Proje Koordinatörleri Yürütücülüğünde 3. Sınıf Öğrencileri Tarafından Hazırlanmıştır.

Şekil 217 Antik Side Kentsel Tasarım Projesi Çalışmaları Fotoğraf 1	289
Şekil 218 Antik Side Kentsel Tasarım Projesi Çalışmaları Fotoğraf 2	290
Şekil 219 Antik Side Kentsel Tasarım Projesi Çalışmaları Fotoğraf 3	291
Şekil 220 Manavgat Yaya Köprüsü Fotoğrafı.....	292
Şekil 221 Kırsal Kesim Mahalle Evler	293
Şekil 222 Side Antik Kenti Kentsel Tasarım ve Çevre Düzenleme.....	293
Şekil 223 Merdivenli Meydan Fotoğrafı	294
Şekil 224 Güneş Enerji Santrali	296
Şekil 225 Antalya-Burur-Isparta 1/100000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı	302
Şekil 226 - Planlama alanının 1/5.000 ölçekli Nazım İmar Planında durumu (Plan Onay Tarihi 10.05.2013).....	305
Şekil 227 Alanya 1/25.000 Ölçekli Nazım İmar Planı	306
Şekil 228 Mevcut ve Öneri 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planı Değişikliği	307
Şekil 229 Yerleşim Kademelenmesi ve Çevresel İlişkiler Analiz Paftası	308
Şekil 230 Kurum Dağılım Analiz Paftası.....	309
Şekil 231 Mahalle Sınırları Analiz Paftası	311
Şekil 232 Poster Analiz Paftası	312

ÇALIŞMANIN AMAÇ VE KAPSAMI

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü 2021 - 2022 Eğitim-Öğretim yılı Güz Yarıyılı'nda yürütülen SBP 301 kodlu Stüdyo 5 ve Bahar Yarıyılı'nda yürütülen SBP 351 kodlu Stüdyo 6 Dersleri kapsamında; İstatistiki Bölge Birimleri sınıflandırma sistemine (İBBS) göre Doğu Akdeniz TR61 Bölgesinde yer alan Doğu Antalya Alt Bölgesi ve Mersin İli Alt Bölgesi çalışma alanı olarak belirlenmiştir. Belirtilen Alt Bölgelerde konumlanan Antalya İli Serik-Manavgat-Alanya İlçeleri ile Mersin İli Anamur İlçesi'nde bölge planlama çalışmaları yürütülmüştür. Çalışma alanına ait havza/bölge/il bütününde yerleşmeler sistemi (kent ağı), kademelenmesi ve üretim-dağıtım sistemi (ulaşım-iletişim ağı) konuları irdelenmiştir. Farklı ölçeklerde yürütülen planlama çalışmaları kapsamında ilçelere ait tarihsel, mekânsal, çevresel, sosyokültürel, kurumsal ve ekonomik yapıya ilişkin veriler toplanmıştır. Toplanan veriler baz alınarak, 1/50.000 ölçeğinde mekânsal analizler ve planlama çalışmaları yapılmıştır ve bu çalışmalara dair değerlendirmeler ele alınmıştır. SBP 301 kodlu Stüdyo 5 Dersi'nin devamı niteliğinde, Bahar Yarıyılı'nda SBP 351 kodlu Stüdyo 6 Dersi yürütülmüştür. Bu ders kapsamında çalışma Alanında 1/25000 ölçekte Serik-Manavgat-Alanya-Anamur ilçelerinin leke plan çalışmaları yapılmıştır.

Bu çerçevede temel amaç; kentsel ve kırsal yerleşmelerin mekânsal karakter ve işlevsel kimlik değerleri esas olmak üzere, tarihi, coğrafi, idari ve sosyal ekonomik ilişkiler ağı göz önünde bulundurularak, kendi içinde bütünlük ve süreklilik gösteren bölge-altbölge-havza kapsamında yerleşmelerin kademelendirilmesi ve sistem kurgusu oluşturulmasıdır. Yürütülen projeler kapsamında bölgesel ölçekli analiz ve sentez becerilerinin kazandırılması, tarihsel, mekânsal, sosyokültürel, ekonomik, kurumsal ve ekolojik özelliklerinin irdelenmesi ve görselleştirilmesi, koruma-kullanma seçeneklerinin değerlendirilmesi, toplumsal ve mekânsal yapının gelişimini etkileyecek plan kararlarının verilmesi için gereken bilgi ve becerilerin edinilmesi hedeflenmiştir.

Çalışma alanına ilişkin mekânsal stratejik planlama kararlarının verilme sürecinde ilçe merkezlerinin, mahallelerin ve çevre ilçe/illere olan etkilerinin potansiyelleri, sorunları, güçlü yönleri ve zayıf yönleri saptanmış olup paydaşlar desteğiyle proje ve yatırımlarca bölgenin gelişimi sağlanmıştır.

BÖLÜM BİR

ÇALIŞMA ALANININ KONUMU VE TARİHİ YAPI

1.COĞRAFİ KONUM

1.1 Antalya İli Coğrafi Konumu

Antalya ili, Akdeniz Bölgesi'nin batısında yer almaktadır. Antalya körfezinin en kuzeyindeki doğal liman kıyısında konumlanan Antalya ilinin yüz ölçümü 20815 km²' dir. İlin yakın çevresine bakılacak olursa, kuzeyinde Isparta, Burdur ve Konya, güneyinde Akdeniz, doğusunda Mersin ve Karaman, batısında ise Muğla ili yer almaktadır.

Şekil 1 Antalya İli Coğrafi Konumu[T-URL13]

Ülkemizin 36-37 derece enlem ve 31-32 derece boylamları arasında yer alan Serik ilçesi, Antalya'nın 38 kilometre doğusunda ve Manavgat ilçesine 40 kilometre uzaklıktadır. Çevresinde Muratpaşa, Aksu, Manavgat ilçeleri ve Isparta ve Burdur illeri bulunmaktadır. Serik'in yüzölçümü 1.550 kilometredir ve bunun 65,764 hektarı orman arazisi, 45,360 hektarı tarım arazisi ve geriye kalan alan da vasıfsız arazidir.

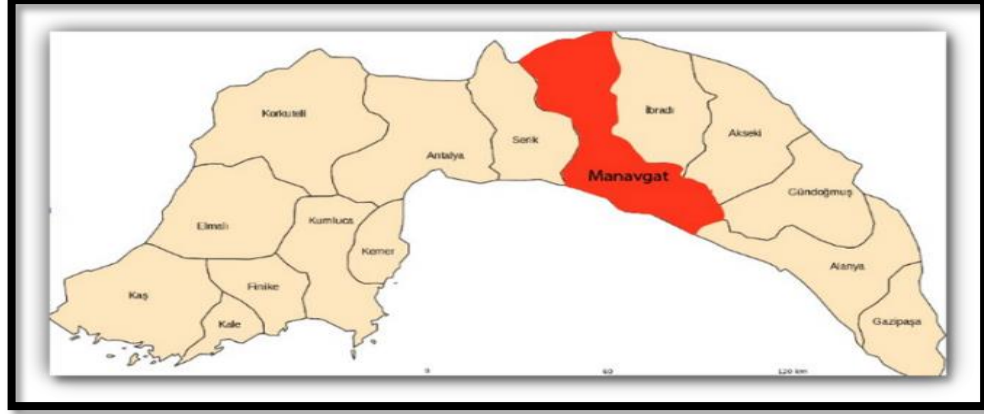

Şekil 2 Serik İlçesi Coğrafi Konum[T-URL28]

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık Ve Tasarım Fakültesi Şehir Ve Bölge Planlama Bölümü 2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı SBP 305 Kodlu Stüdyo 5 Dersi Kapsamında Proje Koordinatörleri Yürütücülüğünde 3. Sınıf Öğrencileri Tarafından Hazırlanmıştır.

1.3 Manavgat İlçesi Coğrafi Konum

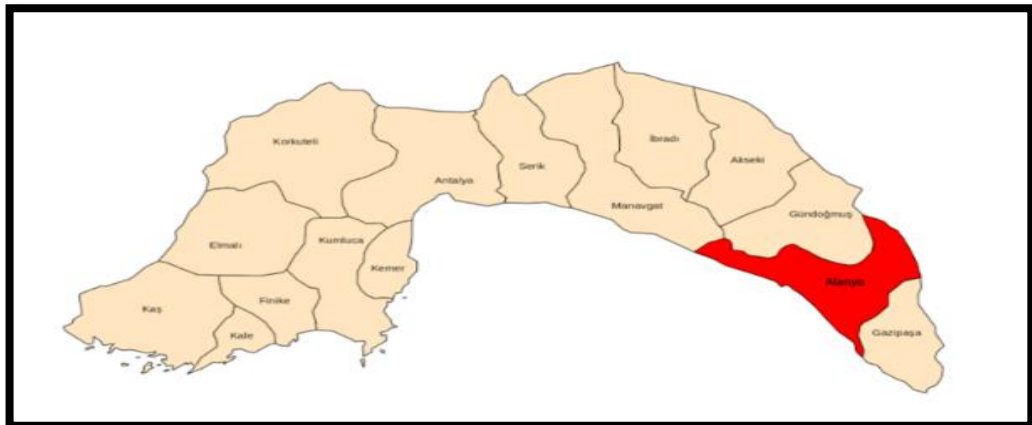
Manavgat, 2283 km² yüzölçümüyle Antalya'nın en büyük ikinci ilçesidir. Çevresinde Serik, İbradı, Akseki, Gündoğmuş, Alanya ilçeleri ve Isparta ve Konya illeri yer almaktadır. Manavgat'ta yaylalar bolca bulunur. İlçenin doğu sınırını Alara çayı oluşturmaktadır. Aynı zamanda ilçe sınırları içerisinde karpuz çayı ve Manavgat şelalesi ve Manavgat nehri bulunmaktadır. Manavgat nehri Manavgat ve Oymapınar barajı adında iki adet HES bulundurmaktadır ve nehir üzerinde toplam 6 adet köprü bulunmaktadır.

Şekil 3 Manavgat İlçesi Coğrafi Konum[T-URL23]

1.4 Alanya İlçesi Coğrafi Konumu

Alanya ilçesi 175.658 hektarlık yüzölçümüyle Antalya ilinin merkezine 135 kilometre uzaklıktadır ve Akdeniz'e kıyısı bulunan bir ilçedir. Çevresinde Manavgat, Gündoğmuş, Gazipaşa ilçeleri ve Konya ve Karaman illeri yer almaktadır. İlçe önceden korsan egemenliği altında olduğundan sur ve kale kalıntıları bulunmaktadır. Bu kalıntılar Alanya Yarımadası'nı oluşturmaktadır ve burayı Toroslardan ayıran ovalardır. Alanya'nın kuzeyinde bulunan yaylaların denize olan yüksekliği 100 metredir. İlçe sınırları içerisinde Alara çayı ve Dim çayı ve Yelköprü şelalesi bulunmaktadır. İlçe, liman bulundurması dolayısıyla ticari açıdan gelişmiştir.

Şekil 4 Alanya İlçesi Coğrafi Konumu [T-URL5]

1.5 Anamur İlçesi Coğrafi Konumu

Anamur, Mersin ili sınırları içerisinde ve yüzölçümü 1.241 km² olan bir ilçedir. 36° 01' kuzey enlemleriyle 32° 56'; ve 35° 11' doğu boylamları arasında yer almaktadır. Arazi varlığının büyük çoğunluğunu ormanlık alanların oluşturmasının yanında mikro klima iklim özelliğiyle bilinen bir ilçedir. Antalya-Mersin karayolu üzerinde bulunan Anamur ilçesi, denize 3 km ve Antalya iline 263 km uzaklıktadır.

Şekil 5 Anamur İlçesi Coğrafi Konumu[T-URL7]

2. ETİMOLOJİK KÖKEN

2.1 Serik Etimolojik Kökeni

Serik ilçesinin bilinen ilk isimlerinden biri Seyrek'tir ve bu isim 1890 yıllarından sonra Serik olarak anılmaya başlanmıştır. Seyrek adının nereden geldiği incelendiğinde ise iki farklı görüşün ortaya çıktığı görülmektedir. Bunlar ise Serik ilçe sınırları içerisinde kalan antik Zerk isminden ve serik ilçesinde bulunan Yörüklerden dolayı ortaya çıktığı düşünülen görüşlerdir. Bu görüşler incelendiğinde ise Serik sınırları içerisinde bulunduğu düşünülen Zerk 'in Serik'in yakınında bile olmadığı ve Serik ismindeki bir Oğuz boyunun bulunmayışı görüşleri asılsız kılmaktadır. Bir diğer görüş ise tarihte Serik bölgesine yerleşmiş olan ve ipek yolu üzerinde ipek ticaretini yapan 'Serika Türkleri' olduğu konusundadır. Bu görüşün ise diğer iki görüşe bakıldığında daha bilimsel ve gerçekçi olduğu görülmektedir. Bu araştırmalar doğrultusunda Serik isminin kökeninin Latince 'deki sericum değil Türkçe kökenli olan ve ipek anlamına gelen ser 'den geldiği düşünülmektedir.

2.2 Manavgat Etimolojik Kökeni

Manavgat isminin nasıl ortaya çıktığı ve anlamının ne olduğu net olarak bilinmemektedir. Ancak ismin tarihte antik çağda Manavva olduğu ve bu ismin Luwi dilinde tanrıça tapınağı manasını taşıdığı, ilçeye sınırı bulunan Akseki ilçesinden geldiği söylenen ve manavcılık yapan halkın olduğu ve Selçuklular döneminde bölgeye yerleşenlere manav dendiği rivayetleri bulunmaktadır.

2.3 Alanya Etimolojik Kökeni

Alanya ismine ilk kez Strabon'un kaynaklarında rastlanmıştır. Latince'de Coracesyonum olarak bilinen bu isim incelendiğinde ise corax (karga), caesium (gök) anlamına gelmektedir ve şehrin ismi Gök Karga'dır. Şehrin ismi Hellenistik dönemde Korakesion olarak geçmiştir. Sonraki dönemlerde görülen diğer isimleri ise; Korakassa, Kalomoros (Bizans dili), Candelor (İtalyanca) Cape Baldo, Bazıdo, Castelen, Ubaldo, Kalonoros, Kandelor, Kaloboros, Skandeloros ve Kentalor'dur. Alanya Türkler tarafından fethedildikten sonra ise ilçeye Sultan Alaadin Keykubat' a ithafen Alaiye ismi verilmiştir. bu isim ise halk ağzında Alaye olarak geçmektedir ve bu isim "Yüksek Yer" anlamına gelmektedir. İsmi Alanya olarak değişmesi ise Cumhuriyet Dönemi'nde gerçekleşmiştir. Atatürk'e gönderilen telgrafta şehrin ismi yanlış anılmış ve bu yeni ismi de Atatürk çok sevmiş ve Şehrin ismi gerekli yasal uygulamalar gözetilerek Alanya olarak değiştirilmiştir.

2.4 Anamur Etimolojik Kökeni

Anamur, ismini Anamerium antik kentinden almıştır. Kelime köküne ayrıldığında ise anem (burun) ve ourium (rüzgâr) yani anlamının "rüzgârlı burun" olduğu görülmektedir. Bunun nedeni ise bölgenin 4 mevsim de rüzgâr akımına maruz kalmasıdır.

3. PAMPHYLIA UYGARLIĞININ TARİHSEL GELİŞİMİ

3.1 Pamphylia Adının Kökeni

Pamphylia kelimesinin tamamen Yunancada "içinde bütün kabilelerin ikamet ettiği yer" ya da "bütün kabilelerden bir arada iskân edilenler" anlamına geldiği görülmektedir. Bu nedenle bölgede birçok Yunan köklü kabilelerin yaşadığını düşünmemiz mümkündür. İsmi ise Argoslu Mopsos'un kızı veya üvey kız kardeşi olan Pamphylia'dan dolayı verildiği görüşü ağırlık kazanmaktadır. (ÖZTÜRK, (İSTANBUL-2006))

3.2 Tarihi Coğrafyası

Pamphylia bölgesi, batısında Lykia, doğusunda Klikia Trahia (Dağlık Klikya), güneyinde Antalya Körfezi (Pamphylion Pelagos) ve kuzeyindeyse Psidia bölgesi ile komşudur. Bu bölge, günümüzde Antalya'nın doğusundaki 3 bölgeyi de içerisine almaktadır. Bölge engebeli ve sarp bir yapıdadır. Dağları sarp, engebeli, kayalık, taşlık, ormanlık ve makilik alanlardan oluşmaktadır ve susuzdur. Bölgenin yüksek kesimlerinde yaylalar bulunur ve bualanlarda orman varlığı fazladır. Bölgedeki en yaygın ağaç çeşitleri çam, köknar, katran ve andızdır. İklimi maki olduğundan dolayı ılımandır. Verimli toprakları ve onumundan dolayı stratejik öneme sahip olduğu görülmektedir.

Şekil 6 Pamphylia Bölgesi Harita[T-URL24]

Roma İmparatorluk Dönemi'nde ise Olbia- Korakesion arası Pamphylia'nın doğu-batı sınırı olarak kesin kabul görmüştür. Pamphylia'nın asıl çekirdeğini oluşturan ovalık kısım kabaca üçgen formunda 1500 km²'lik bir düzlüktür⁷. Kalker terasların çevrelediği düzlük kısmın güneyinde korunaklı limanlar oluşmuştur. Sahilin iç kesimle bağlantısına baktığımızda ise, antik dönemde iç kısımlara kadar ulaşım elverişli Kestros (Aksu) ve Eurymedon (Köprüçay) gibi büyük nehirlerle sağlandığını görürüz. (ÖZTÜRK, (İSTANBUL-2006))

3.3 Bölgenin Tarihi

Arkaik ve Klasik Dönemi

Akdeniz'in doğusunda ve stratejik bir konuma sahip olan Pamphylia uygarlığının ilk yerleşmelerinin Paleolitik döneme kadar ulaştığı görülmektedir. M.Ö. 2. Bin yılın yarısına kadarki dönemi ise bilinmemektedir. M.Ö. 6. Yüzyılda Lydia kralı Kroissos'un egemenliği altına girmiştir ve M.Ö. 546 yılında Pers hükümdarı Kyros'un Kriossos'u yenmesiyle beraber bölge Pers imparatorluğu altına girmiştir. Arkeolojik çalışmalar sonucunda Demir Çağına ait keramikler içerisinde yerli malların haricinde Kıbrıs'a ait keramiklerin de bulunduğu, M.Ö. 8. Yüzyıl keramiklerinde Orta Anadolu'ya ait malların bulunduğu, M.Ö. 7. Yüzyıldan ise Arkaik dönem keramikleri ele geçirilmiştir. M.Ö. 6. Yüzyıl kalıntıları ise Atina malları ele geçirilmiştir. Bunlar bölgede 7. Yüzyıldan itibaren söz edilen bölgelerle ticari ilişkilerin sürdürüldüğü anlamına gelmektedir.

İskender ve Hellenistik Dönem

M.Ö. 4. Yüzyılın ikinci yarısında 3. Aleksandros'un fetihleriyle beraber Pamphylia da Hellenistik dünya içerisine girmiştir. Hellenistik dönemde Yunan kültürünün yayılması için çalışmışlardır krallıklar. M.Ö. 333 yılında İskender. Pamphylia'yı ele geçirmiştir ve sonrasında Pamphilia'yı da geçerek Anadolu'ya doğru ilerlemiştir.

Roma Dönemi

İskender öldükten sonra Ptolemaioslar ve Seleukoslar arasında uzun zaman paylaşılamayan bölge Romalılarla yapılan savaş sonucu M.Ö. 188 yılında imzalanan Apameia Barışı ile Side, Aspendos ve Sillyon gibi kentler özgür kılınmıştır. Bölge daha sonra 2. Eumenes döneminde Bergama Krallığı'nın egemenliği altına girmiştir. Daha sonra 2. Attalos'un krallık döneminde vasiyetle Roma'ya bırakılmıştır. Bu dönemde küçük korsan yatakları oluşmuştur. Perge ve Pamphilia M.S. 4. Ve 5. Yüzyıllarda Roma ve Doğu Roma için önemini korumuştur. 1206 yılında Selçuklular, 1300 yılında Hamidoğulları ve 1422 yılında Osmanlı İmparatorluğunun egemenliği altına girmiştir.

Osmanlı Dönemi

11. yüzyıdan itibaren Bizanslılar ve Selçuklular arasında paylaşılamayan alan olan Pamphylia bölgesi, Anadolu Selçuklu Devleti'nin yıkılmasından sonra Tekeoğulları ve Hamitoğulları'nın egemenliği altına girmiştir. Yıldırım Bayezid döneminde ise Osmanlı topraklarına katılmıştır.

Cumhuriyet Dönemi

Pamphylia bölgesi 1. Dünya Savaşı'na kadar Osmanlı toprakları içerisinde kalmıştır. Kurtuluş Savaşı başlarında ise kısa süre İtalyanların işgaline uğramıştır. 9 Temmuz 2021 tarihinde ise İtalyan işgali sona ermiş ve Türkiye Cumhuriyeti egemenliğine girmiştir.

3.4. Kilikya Uygarlığının Tarihsel Gelişimi

Kilikya uygarlığına dair ilk verilere Tunç Çağı'nda rastlanmıştır. Kilikya bölgesinin konumunun stratejik bir bölge olması ve önemli geçiş güzergahları üzerinde bulunması tarih boyunca birçok saldırıya uğramasının sebebi olarak gösterilmektedir. Bölge Asur, Hitit, Yunan, Selçuklu, Roma, Bizans, Osmanlı ve Arap medeniyetlerine ev sahipliği yapmıştır. Bölgede mevcutta olan ve keşfedilmemiş birçok yerleşim yerinin olduğu bilinmektedir.

3.5. Pamphylia Bölgesinin Kentsel Gelişimi

Pamphylia bölgesinin kentsel gelişim anlamında en yüksek olduğu dönem birçok Anadolu şehrinde de görüldüğü üzere Roma Dönemi'dir. Bu dönemde kentte Pax Romana'nın etkisiyle anıtsal yapıların inşa edildiği görülmüştür. M.S. 1. Yüzyılın başlarından itibaren kentte büyük ölçekli inşaat faaliyetlerinin başladığı görülmüştür. Bu inşaat faaliyetlerini Flaviuslar ve Iulius-Claudiuslar döneminde gerçekleştirmiştir. Yapılan kazı çalışmalarında M.S. 2 ve 3. Yüzyıllarda şehircilik faaliyetleri bakımından en iyi olduğu dönem olarak görülmektedir.

Bu dönemde kentte şaşılahtı yapıların inşa edildiğı ve bu yapıların imparatorluk döneminde kent planlamasına yol gösterici olduğu görülmektedir. Hellenistik dönemde kentlerin güçlü kentler olduğu ve refah seviyelerinin yüksek olduğu aynı zamanda kentlerin boyutlarının bu dönemde oturduğu anlaşılmaktadır. Bu sonuca ise kent duvarlarındaki tarihlerin bu yılları göstermesi ve sonraki yıllara ait bir tarihin bulunmaması sonucu varılmıştır. Bölgenin denize kıyısı olması ticaretin gelişmesine sebep olmuştur ve bu da halkın ekonomik açıdan oldukça iyi durumda olduğunu göstermiştir. Bu refahın artış durumu antik kentlerin sikkelerinden okunmuştur. Aspendos kenti bu dönemde değil Pers Dönemi'nde gelişmiştir ancak bu dönemde surlarla çevrilmiştir.

4. YERLEŞMELERİN TARİHÇELERİ

4.1 Serik Tarihçesi

Serik'te ilk yerleşim alanı M.S. 2. Yüzyılda Bergama Krallığına bağılı olan Yanköy civarında konumlanan Sillyon ve Belkıs köyü civarında bulunan Aspendos'tur. 1817 yılında bölge 'Seyrek' ismiyle anılmıştır. Bunun nedeni yerleşim alanları arasında fazla mesafe bulunmasıdır. Bu isim 1890 yıllarında Serik olarak değişmiştir. 1900 yılında ise bugün ilçe merkezi konumunda olan alanda bucak merkezi oluşmuştur ve bu merkezin ismi 'Kökez' dir. Serik eski çağlarda Sillyon ismiyle anılmıştır. Serik, Pers dönemi ve sonrasında askeri üs niteliğinde olmuştur. Selçuklular, 1207 yılında Antalya bölgesini fethetmişlerdir ve ilk yerleşim alanları Sillyon olmuştur. Sillyon kalesi uzak mesafeden bakılınca siyah görüldüğü için 'Karahisar-ı Teke' ismini vermişlerdir. Bölgedeki Türk-İslam kültürünün yaygınlaşması için mescit yaptırmışlar ve bölgeye 'Kökez' ve 'Cemaat-ı Etrak-ı Serik' isminde iki aşiret yerleştirmişlerdir. Serik'in merkezi bu dönemlerde daha içeri kısımdayken 1900 yılından sonra ilçe merkezi bugünkü ilçe merkezine getirilmiştir. Serik, 26 Haziran 1926 yılında ilçe olmuştur.

İlkçağ 'da Ayanoz Bölgesi: Bölgeyi ilk çağlarda Pamphylia bölgesine de Psidia bölgesine de dahil edildiği görülmektedir. Bölgede ilk çağlardan kalma Basırlar'dan kalma bir kale ve mezarlık bulunmaktadır.

4.2 Manavgat Tarihçesi

İlkçağlarda Manavgat'ta Attalos Side limanını alamayınca Attaleia'yı kurmuştur. Daha o zamanlardan Attaleia Anadolu'nun en önemli limanlarından biri haline gelmiştir. Bu dönemde Side de ticaret ve deniz limanı olmuştur. Bölge Türk hakimiyetine değin güney kısmı Pamphylia, kuzey kısmı ise Psidia bölgesinde kalmıştır.

Bölgenin geçirdiği tarihi devirler sıralanacak olursa:

- 1- Prehistorik devir (M.Ö.? -1800),
- 2- Hititler devri (M.Ö 1800-1200),
- 3- Lydialılar devri (M.Ö. 560-546),
- 4- Persler devri (M.Ö. 546-334),
- 5- Makedonyalılar devri (M.Ö. 334-301),
- 6- Ptolemaioslar devri (M.Ö. 301-218),
- 7- Selevkoslar devri (M.Ö. 218-189),
- 8- Bergamalılar devri (M.Ö. 188-133),
- 9- Roma eyaleti Kilikia devri (M.Ö. 102-36),
- 10- Amyntas devri (M.Ö. 36-25),
- 11- Roma İmparatorluk devri (M.Ö. 25- M.S. 284) ve Bizans devri.

Türk Hâkimiyeti Döneminde Manavgat ve Çevresi

Anadolu Selçukluları ve Beylikler Dönemi

Alaeddin Keykubat döneminde Selçuklular 1225 yılında bölgeyi fethetmişlerdir. Kuşatma iki ay sürmüştür. Selçuklular döneminde Manavgat, ticari yönden Antalya ve Alanya

kadar gelişmemiştir. Ancak Alanya ve Antalya'dan sonra Manavgat bölgedeki en önemli yerleşim yeridir. Bu dönemde bölgede beylikler ve aşiretler kurulmaya başlanmıştır. Manavgat Antalya ve Alanya arasında kaldığından iki bölgedeki beylik ve aşiretlerin de etkisinde kalmıştır. Bu beylikler Tekeoğulları, Hamidoğulları, Alaiye Beyliği, Karamanoğulları ve Manavgat Emirleri olarak sıralanmaktadır.

Osmanlılar Dönemi

Manavgat, Osmanlı hakimiyetine 1391 yılında Yıldırım Bayezid döneminde girmiştir. Ankara Savaşı sonrasında bölgenin huzuru kaçmıştır. Teke Beyliğinin ortadan kalkmasıyla beraber ise bölge tekrar huzura ermiştir. 2. Murad döneminde ise bölge tekrardan Osmanlı hakimiyetine girmiştir.

Cumhuriyet Döneminde Manavgat

Manavgat'ın köklü bir yerleşme odağı olması 150-200 yıl öncelerine dayanmaktadır. Cumhuriyetin ilanıyla beraber ise Manavgat'taki Taşağıl ve Beşkonak nahiyeleri kaza olarak kayıt altına alınmıştır. O zamanlarda sıtma hastalığı ve çay taşmaları nedeniyle toprağın verimsizleşmesi nedeniyle Manavgat gelişmemiştir. Manavgat 1960 yılından sonra gelişmeye başlamıştır. Son zamanlarda ise turizm faaliyetlerinin artmasıyla beraber oldukça gelişmiştir.

4.3 Alanya Tarihçesi

Alanya'nın tarihinin net olmamakla beraber M.Ö. 20.000 yıllarına kadar uzandığı düşünülmektedir. Antik çağlarda korsanların yerleşim yeri olduğu bilinen Alanya'nın ismi o zamanlar Coracesium olarak anılmıştır. Selçuklular döneminde ise Alaeddin Keykubat 1221 yılında kaleyi ele geçirmiş ve kente Alaiye ismini vermiştir. O dönemde Alaiye kenti kışlık başkent olarak kullanılmıştır ve bölgede Türk-İslam kültürü yaygınlaşmaya başlamıştır. 1300 yılında Selçuklu Devleti'nin yıkılmasıyla beraber kent Karamanoğulları Beyliği'nin egemenliği altına girmiştir. 1471 yılında ise kent Fatih Sultan Mehmet döneminde Osmanlı Devleti sınırlarına girmiştir. Alaiye Kenti'nin ilk kez Piri Reis'in Akdeniz Atlası'nda gösterildiği görülmektedir. 1571 yılında kent Kıbrıs'a bağlanmıştır. 1864 yılında Konya ilinin 42 sancağı, 1868 yılında Teke sancağına bağlı bir konumda ve 1871 yılında da Antalya'nın ilçesi olmuştur. 1935 yılında ise Mustafa Kemal Atatürk kente Alanya adını vermiştir.

Şekil 7 1960-1965 Alanya kıyı bandı[T3]

İlçe 1960'lı yıllarda ticari açıdan ön plana çıkmıştır. Tarımsal üretimin artmasıyla beraber de buna katkı sağlamıştır. Bu dönemde kent mekânsal açıdan gelişmeye başlamıştır ve kıyıdaki yerleşim alanları sıkılaşmaya başlamıştır.

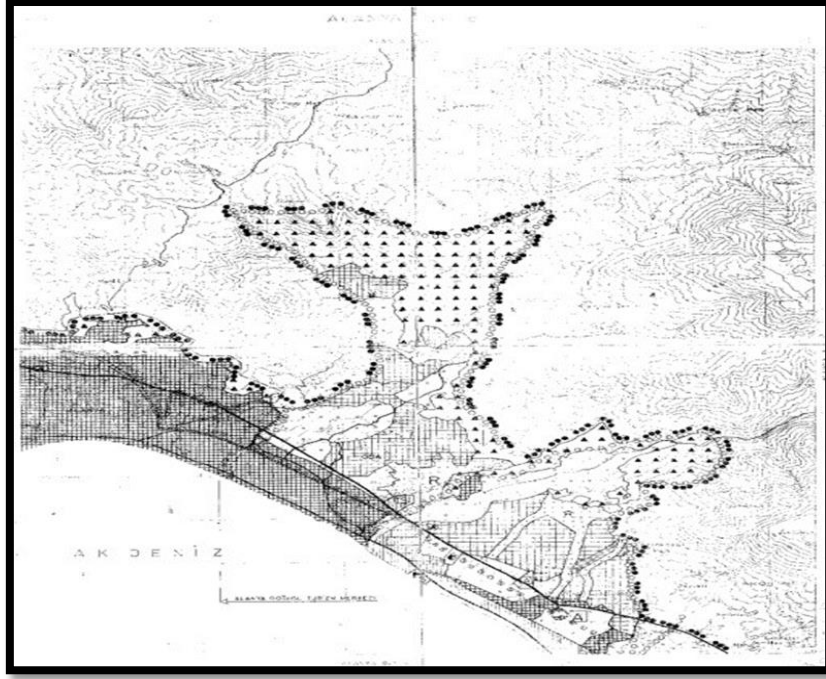
Şekil 8 1980'lerde Alanya kıyı bandı[T-3]

1980 yılı sonrasında kentteki turizm yatırımları artmıştır. Bu nedenle kıyıdaki dolgu çalışmaları başlamıştır. Bu dönemde kent hızlı bir kentleşme dönemine girmiştir.

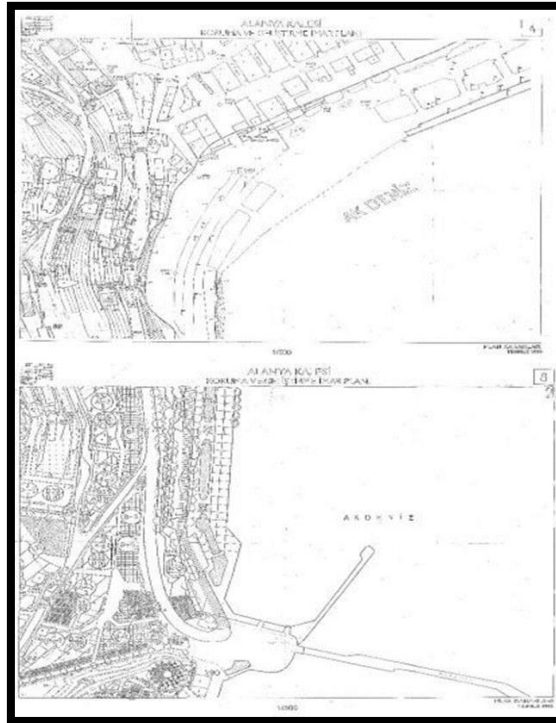
Şekil 9 1984 Yılı İmar Planı Araştırma Alanı ve Çevresi[T4]

Şekilde görülen 1/1000 ölçekli Alanya'nın ilk halihazır haritası İller Bankası tarafından yapılmıştır.

Şekil 10 1990 yılı Doğu Antalya Çevre Düzeni Planı[T8]

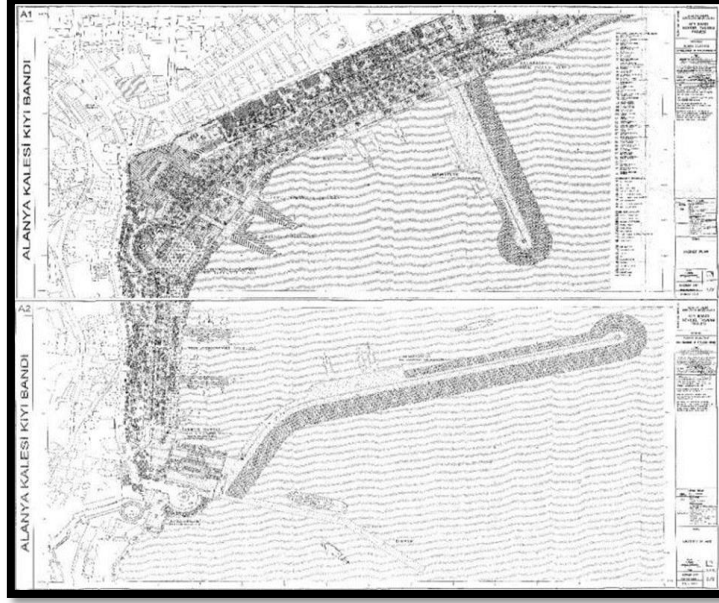
1/25.000 ÖLÇEKLİ Doğu Antalya Çevre Düzeni Planı Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından onaylanmıştır. Bölge turizm sektörüyle ön plana çıktığından plajlara konutlar yerleştirilmeye başlanmıştır.

Şekil 11 1999 yılı Alanya Kalesi Koruma ve Geliştirme Amaçlı İmar Planı[T8]

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık Ve Tasarım Fakültesi Şehir Ve Bölge Planlama Bölümü 2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı SBP 305 Kodlu Stüdyo 5 Dersi Kapsamında Proje Koordinatörleri Yürütücülüğünde 3. Sınıf Öğrencileri Tarafından Hazırlanmıştır.

Alanya Kalesi Koruma Amaçlı İmar Planı 23.07.1999 tarih ve 4308 sayılı Antalya Kültür ve Tabiat varlıklarını koruma kurulu kararı ile onanmıştır.

Şekil 12 2001 yılı Kıyı bandı kentsel tasarım projesi [T2]

Kıyı kesiminin, verimli, etkin, akılcı ve kamu yararına kullanılması için Antalya il bütününde kıyı planı çalışmasının yapılmasına karar verilmiştir. Bu bağlamda; Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü tarafından 20.09.2012 tarihinde Antalya Bütünleşik Kıyı Alanı Planı onaylanmıştır.

Alanya'ya Ulaşan Tarihi Yollar

Kara Yolları

Bölgenin Anadolu'yla bağlantısını sağlayan yollar ana hatlarıyla belirtilecek olursa bunlar Alanya, Şarapsa Han ve Manavgat'tan geçmektedir. Bu bağlantılar tarihte ticari amaçlarla kullanılmaktadır.

Şekil 13 Alanya Bölgesi Tarihi Ticaret Yolları [T3]

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık Ve Tasarım Fakültesi Şehir Ve Bölge Planlama Bölümü 2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı SBP 305 Kodlu Stüdyo 5 Dersi Kapsamında Proje Koordinatörleri Yürütücülüğünde 3. Sınıf Öğrencileri Tarafından Hazırlanmıştır.

Mahmutlar-Gazipaşa üzerinden Hadim'e ulaşan tarihî yol ise Alanya'nın doğusunun, yani bugünkü Demirtaş ve Gazipaşa bölgelerinin iç kesimlerle ulaşımını sağlamaktadır. Bu kısım diğer yollara göre daha az incelenmiştir. Alanya'nın doğusuna inen bu yolun Sapadere ve Karapınar arasında tespit ettiğimiz önemli mevkiller sırasıyla (güneyden kuzeye): Sorgun Han, Katırizi, İncirkırı Hanı, Örüce Han, Seyir Kaşı, Efenin Hanı, Çaltı Yokuşu, Kaplan Han olarak adlandırılmaktadır. (GÖNÜLLÜ, (İSTANBUL-2003))

Şekil 14 Mahmutlar- Taşkent, Ermenek Yolu 07/2014[T4]

Deniz Yolları

Alanya liman kenti olması dolayısıyla deniz yolları da bulundurmaktadır. Bu yolların yönü, Mısır, Suriye ve Filistin'e doğrudur. Akıntılar saat yönünün tersine doğru olduğundan güzergâh da bu yönde olmuştur.

4.4 Anamur Tarihçesi

Anamur kentinde tarihte Araplar, Bizanslılar, Romalılar, Persler, Asurlular, Hititler, Kızuvatnalılar, Selefkoşlar, Kueler, Kliklyahılar, Arzavalar ve Luviler egemenliğini sürdürmüştür. Bu devletlerin içerisinde en uzun zaman egemenlik süren devler Türklerdir. Kent M.Ö. 12. Yüzyılda Hititler döneminde Kızuvatna krallığı döneminde kenti Mattuvata adlı kişiye hediye etmiştir. Bu dönemden önce kentin Asurlular'ın egemenliğinde olduğu bilinmektedir. M.Ö. 6. Yüzyılda bölgenin Pers egemenliği altına girdiği, M.Ö. 8. Yüzyılda ise Asurluların egemenliği altına girdiği bilinmektedir.

M.Ö. 1. Yüzyılda kent Roma İmparatorluğunun egemenliği altına girmiştir. M.Ö. 333 yılında Büyük İskender doğuya sefer yapmış ve kenti Makedon Krallığına bağlamıştır. Büyük İskender öldükten sonra ise kent Selefkoşlar'ın eline geçmiştir. Kent daha sonra Bizans egemenliği altına girmiştir.

Kent Bizans Dönemi'nde tekrardan inşa edilmiştir. Kent 1228 yılında Selçukluların egemenliğine geçmiştir. Sonrasında Karamanoğulları Beyliği ve Osmanlı İmparatorluğu'nun egemenliğine geçmiştir. 1867'de Konya iline bağlı olan İçel sancağının kazası olmuştur. 1877'de İçel sancağı Konya'dan Adana'ya geçmiştir. İçel Meşrutiyetten sonra bağımsızdır ancak 1924'te il olmuştur.

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık Ve Tasarım Fakültesi Şehir Ve Bölge Planlama Bölümü
2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı SBP 305 Kodlu Stüdyo 5 Dersi Kapsamında
Proje Koordinatörleri Yürütücülüğünde 3. Sınıf Öğrencileri Tarafından Hazırlanmıştır.

5. KIRILMA NOKTALARI

Prehistorik devir (M.Ö.? - 1800)

M.Ö 3000 yılında Luwi kavmi Anadolu' ya göç etti.

M.Ö 2000 yılında Luwi, Hititlerden ayrılarak Akdeniz'e indiler. Akdeniz'e inen Luwiler Likya Uygarlığını kurdular.

Hititler devri (M.Ö 1800-1200)

•M.Ö. 1600 yıllarında iç Anadolu'daki Hatti beyliklerini ele geçirerek Hattuş merkezli devlet kurdular.

•M.Ö. 1300 yılında akdeniz ve mezopotamyaya kadar genişleyerek süper güç halini aldılar

•M.Ö. 1100 yılında hitit devleti dağıldı.

Lydialılar ve likya devri (M.Ö. 560-546)

•M.Ö. 687 Lidyalılar, Frigyalıların yıkılmasından sonra Kral Giges zamanında bağımsız bir devlet kurdular.

•M.Ö. 546 Pers Kralı Kyros (Kirus), Lidya Kralı Krezus'u yenerek Lidya Krallığı'na son verdi.

•M. Ö 550 'da Likya Bağımsızlığı Pers işgali ile son bulur.

Persler devri (M.Ö. 546-334)

•MÖ. 546 Likya' nın başkenti Ksanthos' da işgale karşı toplu intihar etmiştir. (Ksanthos İşgali)

•M. Ö 545 'de Pers Komutanı Harpagos Likya'nın tek egemeni olmuştur.

•MÖ 526'dan MÖ.380'e kadar Khezige Hanedanı Ksanthos' un tek egemen ailesidir.

•İ.Ö. 334' de Pers yönetiminde gelişen kent. İskender'e teslim olunmuştur.

Makedonyalılar devri (M.Ö. 334-301)

•MÖ. 323 'de İskender'in Babil'de ölümünden sonra Likya ve pamfilya topraklarını Makedonlar işgal etmiştir.

•M. Ö 306' da Ptolemaioslar girer ve güçlü filolarıyla Likya'yı ve pamfilyayı fethederler.

•İskender'in ölümünden sonra Antigonos'un (323-304) komutasına girmişlerdir

•MÖ.301' de ise bölgeye Lysimakhos Krallığı egemen olmuştur.

Ptolemaioslar devri (M.Ö. 301-218)

• MÖ. 279-278'de Kommagene Krallığının hükümdarı I. Antiokhos tarafından işgal edilmiştir.

• MÖ. 278-277'de Ptolemaios Krallığının hükümdarı II. Ptolemaios Philadelphos'un kontrolündedir.

• İ.Ö. 215'ten sonra da Suriye Krallığı'nın denetimi altına girmiştir.

Selevkoslar devri (M.Ö. 218-189)

- MÖ. 196'da bölgede Seleukos İmparatorluğu egemenliği hâkimdir.

Bergamalılar devri (M.Ö. 188-133)

- Bergama kralı, Attalos II (M.Ö.159-138) Side limanını alamayan buna karşılık Attaleia'yı kurdurmuş ve o, zamanın en önemli liman şehirlerinden biri olmuştur.

Lydialılar ve likya devri (M.Ö. 560-546)

- M.Ö. 687 Lidyalılar, Frigyalıların yıkılmasından sonra Kral Giges zamanında bağımsız bir devlet kurdular.
- M.Ö. 546 Pers Kralı Kyros (Kirus), Lidya Kralı Krezus'u yenerek Lidya Krallığı'na son verdi.
- M. Ö 550 'da Likya Bağımsızlığı Pers işgali ile son bulur.

Persler devri (M.Ö. 546-334)

- MÖ. 546 Likya' nın başkenti Ksanthos' da işgale karşı toplu intihar etmiştir. (Ksanthos İşgali)
- M. Ö 545 'de Pers Komutanı Harpagos Likya'nın tek egemeni olmuştur.
- MÖ 526'dan MÖ.380'e kadar Khezige Hanedanı Khanthos' un tek egemen ailesidir.
- İ.Ö. 334' de Pers yönetiminde gelişen kent. İskender'e teslim olunmuştur.

Makedonyalılar devri (M.Ö. 334-301)

- MÖ. 323 'de İskender'in Babil'de ölümünden sonra Likya ve pamfilya topraklarını Makedonlar işgal etmiştir.
- M. Ö 306' da Ptolemaioslar girer ve güçlü filolarıyla Likya'yı ve pamfilyayı fethederler.
- İskender'in ölümünden sonra Antigonos'un (323-304) komutasına girmişlerdir
- MÖ.301' de ise bölgeye Lysimakhos Krallığı egemen olmuştur.

Ptolemaioslar devri (M.Ö. 301-218)

- MÖ. 279-278'de Kommagene Krallığının hükümdarı I. Antiokhos tarafından işgal edilmiştir.
- MÖ. 278-277'de Ptolemaios Krallığının hükümdarı II. Ptolemaios Philadelphos'un kontrolündedir.
- İ.Ö. 215'ten sonra da Suriye Krallığı'nın denetimi altına girmiştir.

Selevkoslar devri (M.Ö. 218-189)

- MÖ. 196'da bölgede Seleukos İmparatorluğu egemenliği hâkimdir.

Bergamalılar devri (M.Ö. 188-133)

- Bergama kralı, Attalos II (M.Ö.159-138) Side limanını alamayan buna karşılık Attaleia'yı kurdurmuş ve o, zamanın en önemli liman şehirlerinden biri olmuştur.

Roma eyaleti Kilikia devri (M.Ö. 102-36)

- Romalılar MÖ 102-101 yılında Kilikya'ya gelerek burayı üs olarak kullandılar.
- I. Mithradates savaşlarından sonra (MÖ 88-85) Kilikya bir Roma Eyaleti haline getirildi.

Amyntas devri (M.Ö. 36-25)

- Amyntas MÖ 25 yılında pusuya düşürülerek öldürüldü.

Roma İmparatorluk devri (M.Ö. 25- M.S. 284) ve Bizans devri

- M. S 43 yılında Roma İmparatoru Claudius Likya'yı ve Pamfilya'yı işgal eder
- M. S 68-69 yılında Likya ve Pamfilya'nın idari nedenlerle birleştirilerek tek eyalete dönüştürülmesi Roma İmparatoru Galba döneminde gerçekleşmiştir.
- M. S 320 'de Roma imparatorluğunun ikiye ayrılması ile Likya'da ve pamfilya'da yeni bir dönem başlamıştır.
- M. S 324 – 337 yılları arasında Likya Pamfilya' dan ayrılarak tek eyalet haline getirildi.
- M.S. 542-740 yılları arasında büyük miktarda insan ölümlerinin yaşandığı veba salgını yaşanmıştır. (Karanlık Dönem)
- M. S 1176 yılında Doğu Roma ordusu, Selçuklu ordusuna yenilmesinin ardından Likya ve Pamfilya Türklere tamamen açılır.

Türk hakimiyeti (M.S. 1200-1300)

- M.S. 1221 Sultan I. Alâeddin Keykubad, Rumların Kalonoros, Avrupalılar'ın Candelore dedikleri beldeyi iki ay kadar süren kuşatma sonunda fethetmiştir.
- Selçuklular döneminde önemli gelişme göstermiştir. Venedik, Ceneviz, Kıbrıs, Mısır, Suriye ve diğer Avrupa ülkeleriyle ticari ilişkiler kurulmuştur.
- 1361'de Kıbrıslılar Antalya'yı zapt etmişlerdir.
- Teke oğulları tabiri Emir Mübarizüddin Mehmed Bey Memlûklular, Alaiye ve Manavgat Emirleri ile irtibat ve ittifaklar kurarak Antalya'yı yeniden 1373'te fethetmiştir.

Osmanlılar dönemi (M.S. 1300-1923)

- Yıldırım Bayezid Anadolu'daki Türk birliğini sağlama mücadeleleri sonunda 1391'de Antalya üzerine yürümüş ve şehri ele geçirmiştir
- Osmanlılar Alanya'yı 1471 yılında fethetmişlerdir.
- M. S 1479 yılında Osmanlı Anadolu'nun güney batı sahillerine yerleşir.
- M. S 1800' lü yıllarda Tanzimat' tan sonra adalardan gelen Rumlar bu bölgelere yerleşmiştir.

Cumhuriyet dönemi (M.S. 1923-günümüz)

M.S 1923 'de Millî Mücadelenin kazanılmasından sonra Türkiye – Yunanistan nüfus mübadelesi ile Rumlar ülkeyi terk etmiştir. (<http://anamur.bel.tr/icerik/21/8/tarih-ve-kultur.aspx>)

6. TARİHİ ANTİK KENTLER

6.1 Serik Antik Kentleri ve Tarihi Değerleri

Aspendos Antik Kenti:

Aspendos Antik Kenti, Serik ilçe sınırları içerisinde Belkıs Köyü'ndedir. Kuruluş tarihi M.Ö. 1000 civarındadır. Argoslu kolonistler tarafından inşa edilen antik kent içerisinde antik tiyatro, stadyum, bazilika ve agora da dahil birçok yapı kalıntıları bulunur. Ayrıca içerisinde su kemeri de bulundurmaktadır. Türkiye'nin en iyi korunmuş antik kentleri arasındadır. Aspendos kendi adına madeni para bastıran ilk kentlerden biridir.

Şekil 15 Aspendos Tarihi Antik Kenti[T-URL14]

Aspendos Antik Tiyatrosu:

Aspendos Antik Tiyatrosu, Aspendos Antik Kenti'nin içerisinde bir yapıdır ve Serik'in ilçe sınırları içerisinde kalan Belkıs Köyü'ndedir. Antik tiyatronun en önemli özelliklerinden biri İtalya haricinde en iyi korunmuş Roma Tiyatrosu olmasıdır. Antik tiyatroyu M.S. 155 yılında mimar Zenon inşa etmiştir. Tiyatro roma imparatorları ve tanrılarına hediye edilmiştir.

Şekil 16 Aspendos Antik Tiyatrosu[T-URL14]

Sillyon Antik Kenti:

Sillyon Antik kenti Serik ilçe sınırları içerisinde yer alan kale ve antik kenttir. Kentin bulunan kalıntılarının geçmişi M.Ö. 5. Yüzyıla kadar uzanmaktadır. Kent tarihte Büyük İskender'in burayı fethedememesiyle adından söz ettirmektedir. Antik devirde en zengin kalelerden biri olmuştur. M.Ö. 3. Yüzyılda kendi madeni parasını basmıştır. İçerisinde dikkat çeken şehir kapıları, stadyum, amfi tiyatro, Odeon, taponak, sarnıç, spor salonu ve orta çağ kalesi bulunmaktadır. Yöre halkı tarafından Sillyon 'Asar' olarak bilinmektedir.

Şekil 17 Sillyon Antik Kenti[T-URL33]

Aspendos (Köprüpazar) Köprüsü:

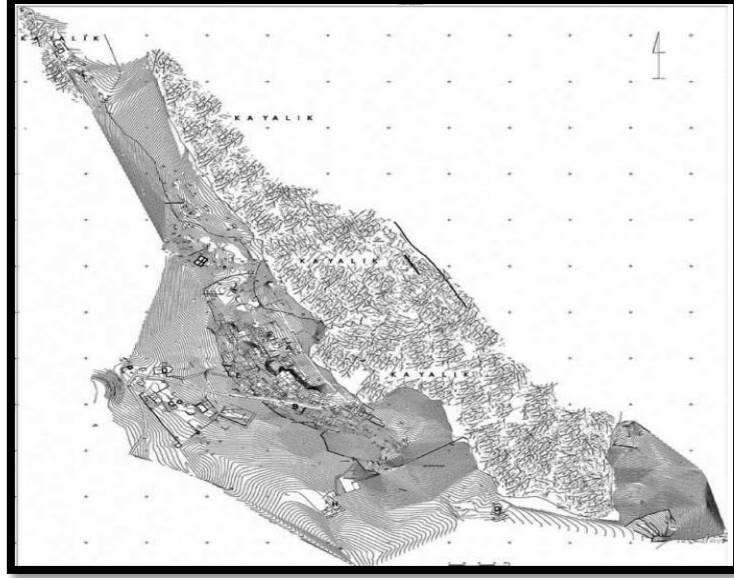
Aspendos (Köprüpazar) Köprüsü, Aspendos Antik Kenti'nin içerisinde bir yapıdır ve Serik'in ilçe sınırları içerisinde kalan Belkıs Köyü'ndedir. Köprü Eski Köprü olarak da anılmaktadır. Yapımı Roma Dönemi'ne kadar uzasa da günümüzdeki görünümüne Selçuklu Dönemi'nde kavuşmuştur. Köprü romalılar Dönemi'nde Eurymedon isminde inşa edilmiş ve zamanla yıkılmıştır. Selçuklu Döneminde ise aynı konumda ve daha genişletilmiş bir şekilde inşa edilmiştir. Köprü'nün yapımında kesme taşlar kullanılmıştır. Köprüçay Nehri üzerinde bulunan köprü'nün toplam 9 kemeri bulunmaktadır.

Şekil 18 Aspendos Köprüsü[T-URL14]

Pednelissos Antik Kenti:

Pednelissos Antik Kenti, Serik ilçesi sınırları içerisinde Kozan Köyü'ne yakın konumdadır. Pednelissos Antik kenti bir Psidia kentidir. Kent içerisinde bulunan albastron kabartması, hamamlar ve tapınaklar ilgi çekicidir. Antik kent kalıntılarındaki bulunan yakın çevrelerin üretimi olan ürünler kentin yakın çevreyle ilişkisinin aktif olduğu görülmektedir.

Şekil 19 Pednelissos Antik Kenti Planı

Perge Antik Kent:

Perge Antik Kenti, Serik ilçesi sınırları içerisinde bulunmaktadır. Kentin Hellenistik Dönem eseri olduğu düşünülmektedir. Perge su kenti olarak bilinmektedir. Bunun nedeni antik kent içerisinde büyük hamamlar ve çeşmelerin bulunmasıdır. Kentin kalıntıları günümüzde varlığını sürdürmektedir. Kent tarihi ticaret yolu üzerinde bulunmaktadır.

Şekil 20 Perge Antik Kenti[T-URL25]

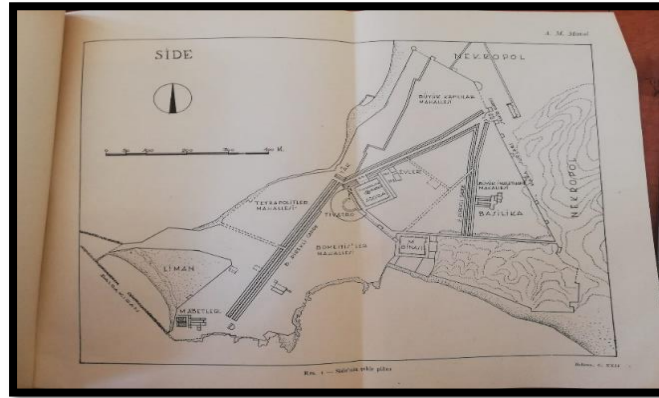
6.2 Manavgat Antik Kentleri ve Tarihi Değerleri

Side:

Side Antik Kenti Manavgat ilçe sınırları içerisinde yer almaktadır. Birçok medeniyete ev sahipliği yapan Side, özgün mimarisi, antik yapıları ve köy evleriyle dikkat çekmektedir. Antik kentte yapılan araştırmalarda birçok afet izlerine rastlanmıştır.

Şekil 21 Side Antik Kenti[T-URL32]

Şekil 22 Side Antik Kenti Planı[T-URL32]

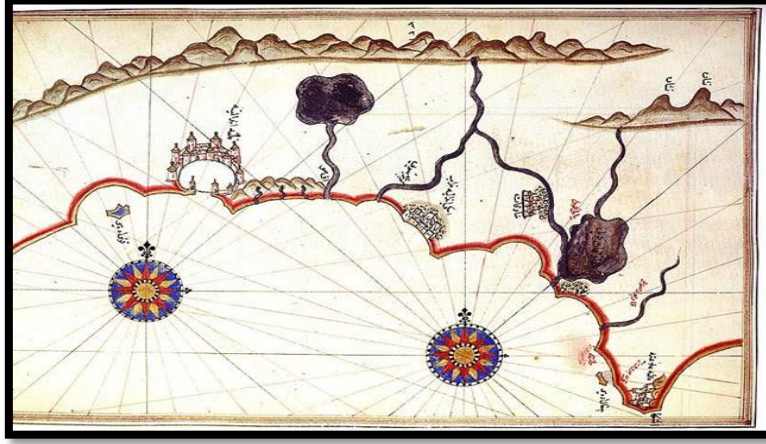
Side'ye İsmi Veren "Nar" Efsanesi

Nar ağacına dönüşen tanrıça Side'nin öyküsü; Efsaneye göre; Side Anadolu'nun dağ tanrısı olan Tauros'un (Toroslar) doğa ve verimlilik tanrıçası olarak bilinen kızıdır. Bir gün Tanrıça Side kızı ve orman perileriyle (nympha'lar) birlikte Melas (Manavgat) çayı kenarına gezintiye çıkar. Şarkılar söyleyip danslar ederek eğlendikleri bu büyülü yerde Tanrıça Side, çiçeklerinin güzelliğine dayanamadığı bir ağaçtan kızı için usulca bir dal koparır. Ağaçtan birdenbire kanlar damlamaya başlamasıyla hem korkar hem çok üzülür. Bu duygular içerisinde kaçmak isterken ayaklarının toprağa gömüldüğünü fark eder. Ve bir daha asla kıpırdayamadığı orada gövdesi kabuk tutarak bir ağaca dönüşmeye başlar. Side dal kopardığı ağacın aslında kötülüklerden korunmak için kendini ağaca dönüştüren bir tanrıça olduğunu anlayarak gözyaşları içerisinde “Bundan böyle kan rengi meyve veren bir ağaç olacağım ben. Kızımı sık sık yanıma getirin, gölgemde oynasın. Lakin ona söyleyin bir daha çiçek koparmasın ve ağaçlara zarar vermesin” der. (Türkiye Kültür Portalı, <https://www.kulturportali.gov.tr>)

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık Ve Tasarım Fakültesi Şehir Ve Bölge Planlama Bölümü
2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı SBP 305 Kodlu Stüdyo 5 Dersi Kapsamında
Proje Koordinatörleri Yürütücülüğünde 3. Sınıf Öğrencileri Tarafından Hazırlanmıştır.

Etenna:

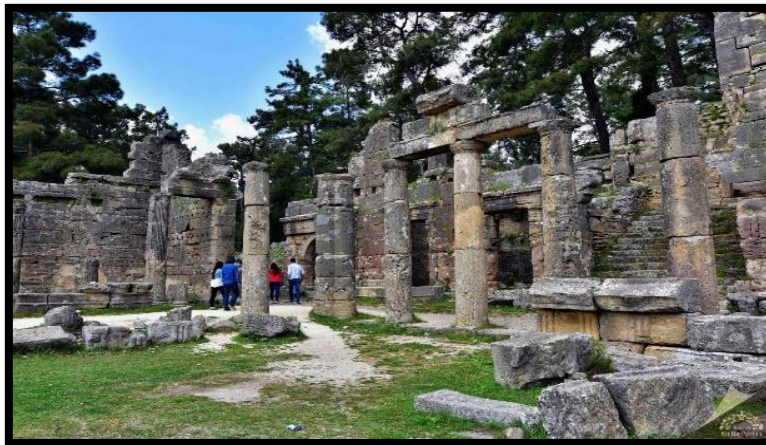
Etenna Antik Kenti Antalya İlinin Manavgat İlçesinde Sırtköy'ün bitişiğinde yer almaktadır. Kentin Pamphylia değil Psidia kenti özelliği taşıdığından Psidia kenti olduğu düşünülmektedir. Kentin kendi bastığı sikkesi mevcuttur. Kentin zenginleşmesinin nedeni kentte bulunan zeytin ağaçlarından elde edilen zeytinyağı ticaretidir. Kent bulundurduğu surlarla dikkatleri üzerine çekmektedir. Kentte bulunan ve mahkeme salonu olarak da kullanılan bazilika da dikkat çekmektedir. Yöre halkı tarafından bilinen adı 'Dedekalesi' dir.

Şekil 23 1520 Piri Reis Antalya Haritası[T11]

Lyrbe (Seleukeia) Antik Kenti:

Lyrbe Antik Kenti Antalya İlinin Manavgat ilçesindedir ve diğer ismi de Seleukeia'dır. Kent surlarla çevrili olmasına rağmen günümüze kadar surların çok az kısmı ulaşmıştır. İçerisinde bulunan birçok yapı Bizans ve Roma Dönemi'ne aittir. Günümüze ulaşan kalıntılar tapınaklar, agora, hamam, sarnıçlar, mezar yapıları ve kilisedir. Kente ait bulunan en önemli kalıntı 'Yedi Bilgeler Mozaïği' dir. Bu mozaik Antalya Arkeoloji Müzesinde sergilenmektedir.

Şekil 24 Lyrbe Antik Kenti[T-URL20]

Selge Antik Kenti:

Selge Antik Kenti, Antalya İlinin Manavgat ilçesinde Zerk (Altınkaya) Mahallesindedir. Psidia'nın önemli kentlerinden birisidir. Köprüçay vadisiyle Pamphilia'ya bağlanmaktadır. Kentin kalıntıları gymnasium, stadium, bazilika, stoa, akropolis ve surlardır. Paralarından anlaşıldığı üzere yerli bir Anadolu kentidir.

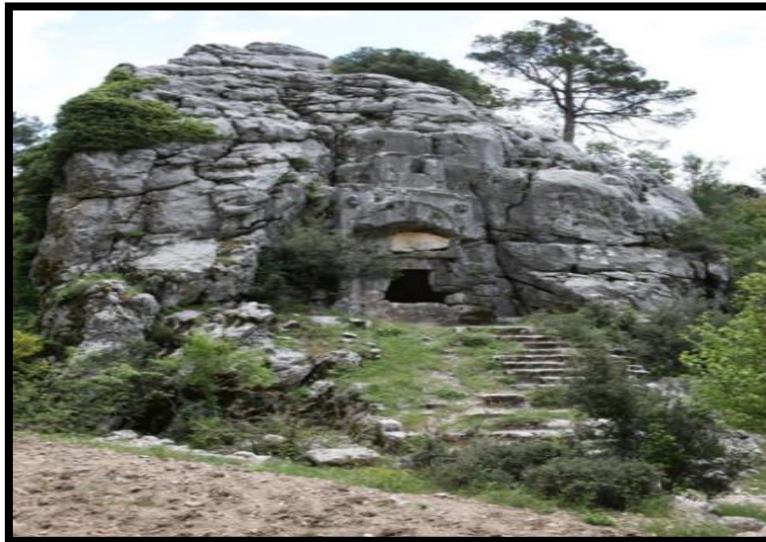

Şekil 25 Selge Antik Kenti[T-URL30]

6.3 Alanya Antik Kentleri ve Tarihi Değerleri

Colybrassus Antik Kenti:

Colybrassus, Alanya ilçesi sınırları içerisinde Güzelbağ Beldesi Bayırkozağacı Köyündedir. Kentin merkezi vadi içerisinde bulunmaktadır. Antik kent Hellenistik Dönemden izler taşımaktadır. Kentteki ulaşım kayalara oyulan merdivenler sayesinde sağlanmıştır. Merdivenlerin surların giriş kapılarına kadar uzandığı görülmektedir. Kentin güney kısmındaki nekropol alanında kaya mezarları ve lahitlere rastlanmıştır.

Şekil 26 Colybrassus Antik Kenti[T-URL15]

Hamaxia Antik Kenti:

Hamaxia Antik Kenti Alanya ilçesi sınırları içerisinde Elikesik Köyündedir. Halk arasındaki adı ‘Sinekkalesi’ dir. Strabon’un eserlerinde Antik Kentte gemi imalatında kullanılan kerestenin burada üretildiği ve Antonius’un Kleopatra’ya kenti hediye ettiği geçmektedir.

Şekil 27 Hamaxia Antik Kenti[T-URL17]

Syedra Antik Kenti:

Syedra Antik Kenti Alanya sınırları içerisinde Seki Köyündedir. Kentin ismi olan ‘Syedron’ ismi karşımıza ilk Roma İmparatoru Tiberius’un kentin adına bastırdığı sikkelerde çıkmaktadır. Kentin çevresi surlarla çevrilidir. Kentin giriş kapısı olan anıtsal kapı hala varlığını korumaktadır. Kentte görkemli bir hamam ve mozaik kalıntıları vardır.

Şekil 28 Syedra Antik Kenti[T13]

Leartes Antik Kenti:

Alanya ilçe sınırları içerisinde Cebel-i Reis Dağı’nın eteklerindedir. Kent üzerinde bulunduğu coğrafi şekiller nedeniyle savunmaya oldukça uygundur. Kentin kalıntıları İmparator Zeus Megistos, Apollon ve Claudius tapınakları, evler, tiyatro, sarnıçlar, hamam, exedra ve agoradır. Kentte Hellenistik döneme ait kalıntılar bulunmamıştır. Bunun nedeni olarak bölgenin korsan egemenliği altında olmasıdır.

Şekil 29 Leartes Antik Kenti[T-URL19]

Iotape Antik Kenti

Iotape Antik Kenti Alanya ilçesi sınırları içerisinde yer almaktadır. Kentin ismi kent kralı olan Kommagene Kralı 4. Antiochos'un karısı Iotape'den almıştır. Kent bölgedeki birçok kent gibi kendi sikkesini basmıştır. Kalıntıları Bizans ve Roma Dönemi'nin özelliklerini taşımaktadır. Kent surlarla çevrilidir ve tahrip olmuştur. Kent kalıntıları kilise, hamam, tapınak, evler, mezarlardır.

Şekil 30 Iotape Antik Kenti[T-URL18]

Adanda Lamus Antik Kenti

Alanya ilçe sınırları içerisinde yer alan Adanda Lamus Antik Kenti bir dağın zirvesindedir. Kente giriş Kapısında büyükçe bir kule bulunmaktadır. Kent kalıntıları iki tapınak, çeşme, lahitlerdir. Kentin Roma döneminde Lamotios bölgesinin başkenti olduğu bilinmektedir.

Şekil 31 Adanda Lamus Antik Kenti[T-URL2]

Selinus Antik Kenti

Selinus Antik Kenti Alanya ilçesi yakınlarındadır. Akropolü tepeye kurulmuş olan kent Dağlık Klikeya'nın en önemli bölgesidir. Kent Bizans, Roma ve Hellenistik dönemde varlığını sürdürmüştür. Kalıntıları anıtsal mezarlar, Şekerhane Köşkü, Küçük ve Büyük Hamam ve agoradır.

Şekil 31 Selinus Antik Kenti[T-URL27]

Alanya Kalesi

Alanya Kalesi, Alanya kıyı şeridinde yer almaktadır. Akdeniz'in önemli liman kentlerinden olan Alanya, kalesinin özgün niteliklerini korumuş olmasıyla ön plana çıkmaktadır.

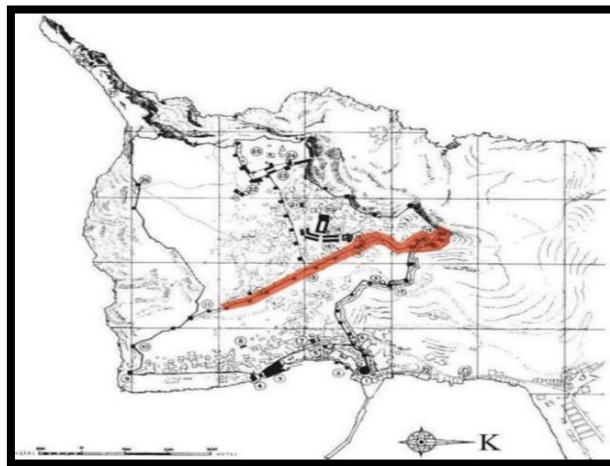

Şekil 32 Alanya Kalesi[T6]

Alanya Kalesi Hellenistik Dönem’de konum olarak savunma açısından avantajlı olduğundan iç kale olarak kullanılmıştır. Kalıntılardaki Hellenistik Dönem fazlalığı dikkat çekmektedir.

Şekil 32 Piri Reis’in 1526 Tarihli Alaiyye Haritası[T9]

Şekil 33 Arap Evliyası ile Ahmedek Arasında Görülen Hellenistik Dönem Duvar Kalıntıları[T7]

Alara Han

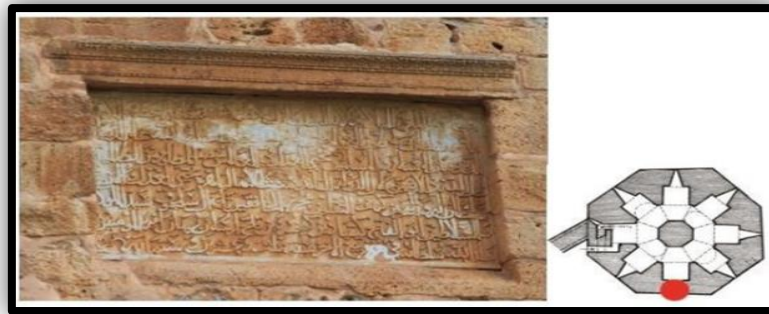
Alanya ilçesi sınırları içerisinde bulunan Alara Han Selçuklu Sultanı Alaeddin Keykubat tarafından 1231-1232 yılları arasında inşa edilmiştir. Kuruluş amacı sultan ve ordusunun seyahat sırasında konaklayacağı bir yer oluşturmaktır.

Şekil 37 Alara Han[T-URL6]

Kızıl Kule

Kızıl Kule Alanya ilçesinde ve Alanya Kalesi yakınına inşa edilmiş sekizgen bir yapıdır. Tersaneyi karadan, Alanya Kalesi'ni de denizden korumak amacıyla inşa edilmiştir. Yapıda bulunan inşa kitabelerine bakılarak yapının 623 Rebi'ülahir 1226 yılında tamamlandığı görülmektedir.

Şekil 34 Kızıl Kule'nin Güney Cephesinde Bulunan İnşa Kitabesi[T12]

Şekil 35 Piri Reis'in Haritasında Kızıl Kule'nin Görünümü [T12]

6.4 Anamur Antik Kentleri ve Tarihi Değerleri

Mamure Kalesi

Mamure Kalesi Anamur ilçe sınırları içerisinde Bozdoğan Köyündedir. Kaleyi M.S. 4. Yüzyılda Romalılar yapmıştır. Daha sonrasında Bizanslılar ve Haçlılar kaleyi genişletmiştir. 1221 yılında Alaaddin Keykubat döneminde ele geçirildiğinde yıkılmış ve sonrasında günümüzdeki kale yapılmıştır. Sonrasında kale Karamanoğulları ve Osmanlılara geçtiğı bilinmektedir. Kale kervansaray görünümüne sahip olup günümüze kadar tahribata uğramadan ulaşmıştır. Kalede 39 kule, sayısı bilinmeyen mazgallar, cami, çeşme ve depolar bulunmaktadır.

şekil 36 Mamure Kalesi[T-URL22]

Titapolis Antik Kenti

Anamur ilçe sınırları içerisinde yer alan Titapolis Antik Kentinde Bizans, Roma ve hellenistik döneme ait kalıntılar bulunmuştur. Antik çağda Anamerium'a bağılı olmadığı ve bir site olduğı görölmektedir. Kalıntılarında hamam, lahit, akropol, nekropol, bazilika, sütun ve mozaik zeminler bulunmaktadır.

şekil 37 Titapolis Antik Kenti[T-URL34]

Ala Köprü

Ala Köprü Anamur il sınırları içerisinde Dragon çayı üzerindedir. Köprü tek gözlüdür ancak taşkın suları için oluşturulmuş bir boşaltma gözüne de barındırmaktadır. Yapım tarihi 14. Yüzyıldır ve Kahramanoğulları tarafından yaptırılmıştır.

Şekil 38 Ala Köprü[T-URL4]

Akcami

Anamur ilçe sınırları içerisinde bulunan Akcami Kahramanoğulları döneminde ve 1326 tarihinde yapılmıştır. Caminin dikkat çeken özelliği olan yivli minaresi cami yapıldıktan sonra yapılmıştır.

Şekil 39 Akcami[T-URL3]

Bölgenin tarihi değerleri ilçe çevresindeki müzelerde değil Anamur'da bir müzede sergilenmesi için kurulmuş bir yapıdır. 1992 yılında Anamur'a ait bütün kazı ve tarihi kalıntılar Anamur'da sergilenmek üzere taşınmıştır.

Şekil 40 Anamur Müzesi[T-URL9]

Anamurium Antik Kenti

Anamerium kentinin ne zaman kurulduğu bilinmemektedir. Aynı zamanda bölgede Roma İmparatorluğundan önceki dönemlere ait herhangi bir kalıntıya ulaşılamamıştır. Kentin adının liman listesinde geçmesi nedeniyle kentin M.Ö. 4. Yüzyılda var olduğu bilinmektedir. Kıbrıs'a yakın olması nedeniyle Romalılar kenti istasyon olarak kullanmıştır.

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık Ve Tasarım Fakültesi Şehir Ve Bölge Planlama Bölümü
2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı SBP 305 Kodlu Stüdyo 5 Dersi Kapsamında
Proje Koordinatörleri Yürütücülüğünde 3. Sınıf Öğrencileri Tarafından Hazırlanmıştır.

Anamerium kenti önemli kara kentleriyle bağlantılı olması nedeniyle önemli bir ticaret kenti olduğu bilinmektedir. Bu durum 4 v4 5. Yüzyıllarda kentin korsanlar tarafından sürekli tahrip edilmesinin nedenidir. Kalıntıları odeon, 900 kişi kapasiteli oturma yeri, yapımı tamamlanmamış tiyatro, 3 hamam ve mozaiklerdir.

Şekil 41 Anamurium Antik Kenti[T-URL10]

Mamure Kale Camisi

Mamure kale camisi, Anamur ilçesi sınırları içerisinde bulunan Mamure Kalesi içerisinde bulunmaktadır. Camiyi Karamanoğulları Beyliği yapmıştır. Mamure Kale Camisi 16. Yüzyıldaki Osmanlı mimarisinin izlerini taşımaktadır.

Şekil 42 Mamure Kale Camisi[T-URL21]

Anamur Evleri

Anamur'un sivil mimari eserleri olan tarihi evleri Anamur Merkez, Bozyazı ve Ortaköy'de bulunmaktadır. Zemin katı ahır, üst katı da yerel halkın 'Köşk' olarak adlandırdığı yaşama alanıdır. Yapılar özgündür.

Şekil 43 Anamur Evleri[T-URL12]

Deniz Feneri

Deniz fenerini Anamerium kenti için 1911 yılında Fransızlar inşa etmiştir. Fenerde 10 saniye arayla çift beyaz ışık yanmaktadır. Fenerin yapılış amacı deniz ulaşımına kolaylık sağlamaktır.

Şekil 44 Deniz Feneri[T-URL16]

Mamure Hamamı

Mamure hamamı, Anamur ilçesi sınırları içerisinde bulunan Mamure Kalesi'nin kuzeyinde bulunmaktadır. Hamam günümüze tahrip olmuş bir şekilde ulaşmıştır. Yapılma zamanı Mamure Kalesi'nin yapılış zamanıyla aynı ve Karamanoğulları Beyliği tarafından yapılmıştır.

7. TARİHİ ROTALAR

Serik-Manavgat-Alanya-Anamur bölgelerinin yer aldığı Antik Dönemdeki Pamphylia Uygarlığının hâkim olduğu alan tarihi, kültürel ve doğal güzellikleri açısından zengin bir yapıya sahiptir. Alanda bulunan kıyı boyu yol, ibadet yolu ve savunma yolları birbirleriyle tarihi, dini, kültürel ve doğa güzellikler bakımından entegre olmuştur. Alanda bulunan rotalar ise ziyaretçiler için bir çekim faktörüdür.

Savunma Rotası:

Büyük İskender'in Savunma Rotasına ulaşan, geneli kale-sur-burç gibi tarihi kalıntıları bulunduran aynı zamanda ziyaret noktalarını barındıran rotadır.

Savunma Rotası1:

Bu rota Perge-Pednelissos-Sillyon Antik Kentlerini kapsamakta olup bu kentler savunma yönüyle ön plana çıkıp kale ve burç gibi tarihi değerleriyle ön plana çıkmaktadır. Bu kentler aynı zamanda ziyaret noktalarını oluşturmaktadır.

Savunma Rotası2:

Bu güzergâh üzerinde Lybre-Leartes Antik Kentleri bulunmakta olup bu kentlerde tıpkı Savunma Rotası1'de olduğu gibi alanda bulunan ve hala birtakım kalıntıları bulunan kaleleriyle ön plana çıkmaktadır.

Kıyı Savunma Rotası:

Bu rota Nephelis-Selinus Antik Kentlerini kapsamaktadır. Sur kalıntılarıyla ön plana çıkmakla beraber kıyı kesiminde bulunmaları ticarete de rol aldıklarını göstermektedir. Aynı zamanda günümüzde kalıntılarını barından tapınaklarıyla da bir ibadet güzergahını oluşturdukları gözlemlenmiştir.

Dini (İbadet) Rotası:

Sele-Etenna kentleri arasında kurulan bu bağlantı üzerinde geçmişten kalma ibadet yerleri tapınalar aynı zamanda elde edilen bilgiler ışığında döneme hâkim piskoposluk göz önüne alındığında bölgenin ibadet konusunda hassas olunduğu açıkça görülmüştür.

Kıyı Rotası:

Bu rota Side'den Anemerium'a kadar uzanmaktadır. Bu güzergâh üzerinde kıyı yerleşimlerini sıkça görüldüğü tespit edilmiştir. Bununla beraber bu rotanın İpek Yolu olarak bilinen ticaret yolunun bir uzantısı olduğu görülmüştür. Ticari yönü öncü olduğundan dolayı Kıyı rotası olmasının yanı sıra bit Ticaret Rotası olma özelliği taşıdığı aşikardır.

8. SİT ALANLARI

Serik Sit Alanları:

- 1 Eminceler Höyüğü
- 2 Demirciler Höyüğü Kaletepe Antik Yerleşim Alanı
- 3 Etler Köyü Karapınar Antik Yerleşim Alanı
- 4 Gökçe Pınar Köyü Antik Yerleşim Alanı
- 5 Yumaklar Köyü Kuzasar Antik Yerleşim Alanı
- 6 Yumaklar Köyü Arpalık Tepe Antik Yerleşim Alanı
- 7 Yumaklar Köyü Kaletepe Antik Yerleşim Alanı
- 8 Yumaklar Köyü Asartepe Antik Yerleşim Alanı
- 9 Töngüşlü Köyü Kule ve Çiftlik Kalıntıları (korumakurullari.ktb.gov.tr)

Manavgat Sit Alanları:

- 1 Kale Manavgat Çakış Köyü Talaş Mahallesi
- 2 Yapı Mevkii Kalıntıları Manavgat Sağırini Köyü
- 3 Selge Manavgat Altınkaya
- 4 Saylısu Ören Yeri Manavgat Taşağıl Beldesi
- 5 Düzpüren Ören Yeri Manavgat Yavrudoğan Köyü
- 6 Asar Tepe Manavgat Ilıca Beldesi
- 7 Side Ören Yeri Manavgat Side Beldesi
- 8 Dede Kale Manavgat Salur Köyü.
- 9 Delikliören Manavgat Sırtköyü Kabağağaç Mahallesi
- 10 Etenna Manavgat Sırtköyü
- 11 Seleukia Manavgat Sırtköyü
- 12 Kalelibelen Manavgat Hacıobası Köyü
- 13 Taşocağı Manavgat Sırtköy Kepezintaş Mevkii
- 14 Yüksekören Höyüğü Manavgat Çolaklı Beldesi
(korumakurullari.ktb.gov.tr)

Alanya Sit Alanları:

- 1 Cybira Minor (Justinianopolis Antik Kenti)
- 2 Alara Kalesi
- 3 Alarahan
- 4 Hamam
- 5 Pisarissos Antik Kenti
- 6 Hacılar Tepesi Ören Yeri
- 7 Yahyaoğluderesi Köprüsü
- 8 Çobanderesi Köprüsü
- 9 Ptolemaios Antik Kenti
- 10 Kilise

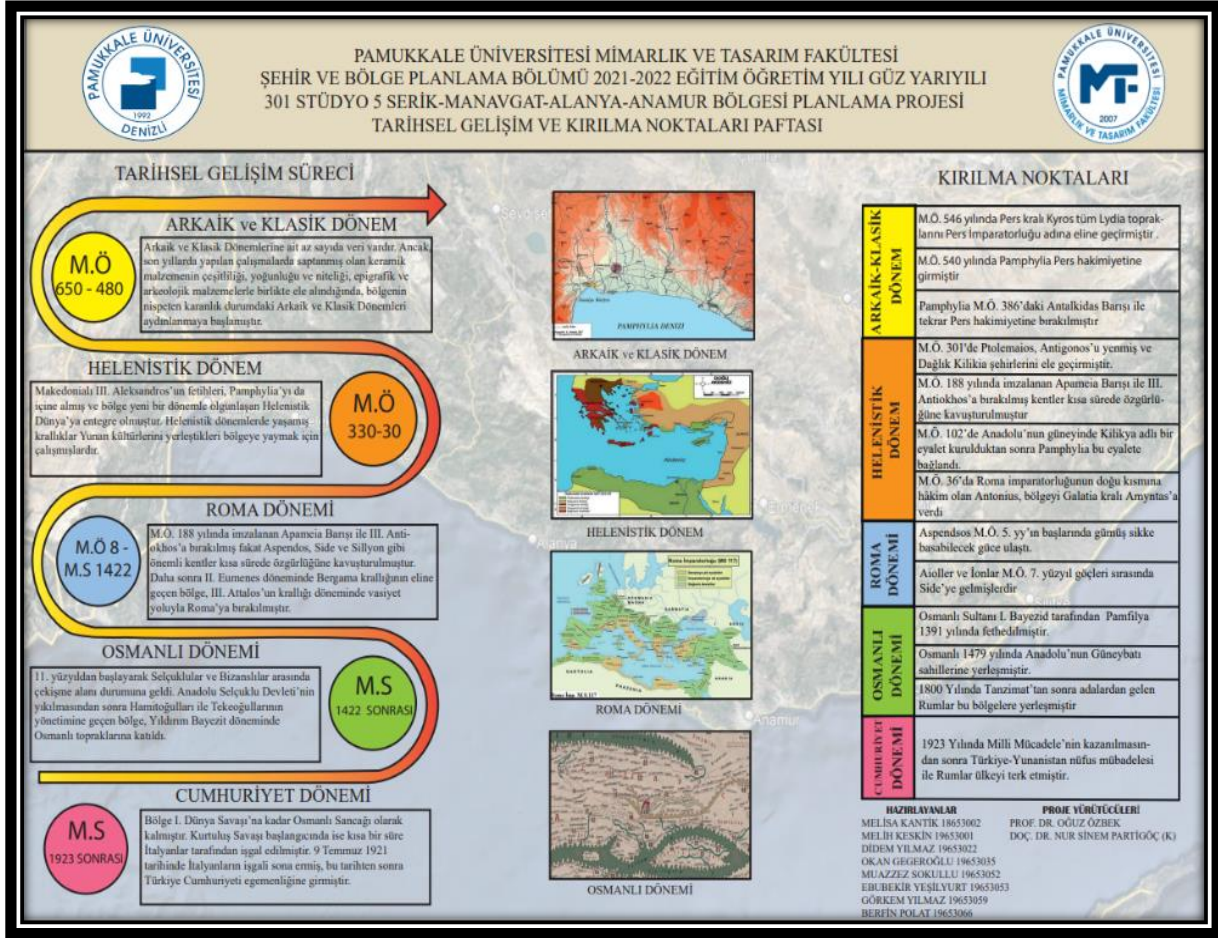
- 11 Karallia Antik Kenti
- 12 Ali Köprüsü
- 13 Auge Öreni
- 14 Şarapsa Han
- 15 Gebedelen Yapı Kalıntısı
- 16 Kışla Beleni Yapı Kalıntısı
- 17 Akkale Antik Yerleşimi
- 18 Colybrassos Antik Kenti
- 19 Hamaxia Antik Kenti (korumakurullari.ktb.gov.tr)

Anamur Sit Alanları:

- 1 Alataş köyü Karadere ören yeri (1.Derece Arkeolojik Sit Alanı)
- 2 Ören Beldesi Nasrettin köyü Anamorium Antik Kenti (1., 2. ve 3. Derece Arkeolojik Sit Alanı)
- 3 Çarıklar Bucağı, Azıtepe Mevkii, Bozdoğan Köyü. Azıtepe ören yeri (I.Derece Arkeolojik Sit Alanı)
- 4 Anıtlı (Kaladıran) Köyü, Yarikkaya Mevkii Mezar Kalıntıları (I. Derece Arkeolojik Sit Alanı)
- 5 Ören Beldesi Anemurium ören yeri sahilinde (1.Derece Arkeolojik Sit Alanı)
- 6 Bozdoğan Köyü (I. Derece Arkeolojik Sit Alanı)
- 7 Güngören Köyü (I. Derece Arkeolojik Sit Alanı)
- 8 Kalınören Köyü Titipolis Antik Kenti (2.Derece Arkeolojik Sit Alanı)
- 9 Ovabaşı köyü Ovabaşı ören yeri (1.derece arkeolojik sit Alanı)
- 10 Bozdoğan köyü, Azıtepesi Dikilitaş Mev. Azıtepe Dikilitaş ören yeri (1.derece arkeolojik sit Alanı)
- 11 Çatalpınar-Karaçukur Köyü, Zavraktaş Mev. Zavraktaş ören yeri (1.derece arkeolojik sit Alanı)
- 12 Ardıçlıtaş Köyü, Demirölük Mev. Demirölük ören yeri (1.derece arkeolojik sit alanı)
- 13 Çukurabanoz köyü Çukurabanoz Kalesi ören yeri (1.derece arkeolojik sit alanı)
- 14 Elmakuzu Köyü Kaya Kilisesi (1.derece Arkeolojik sit alanı)
- 15 Çukurabanoz Köyü, Şıhardıcı Yaylası Arapçukuru ören yeri (1.derece Arkeolojik sit alanı)
- 16 Karaçukur Köyü, Filir Tepe Mev. Filir Tepe ören yeri (1.derece Arkeolojik sit alanı)
- 17 Abanoz köyü, Üçkuyular ören yeri (1.derece arkeolojik sit alanı)
- 18 Çamlıpınar köyü Çamlıpınar köyü ören yeri (1.derece arkeolojik sit alanı)
- 19 Çamlıpınar köyü, Göztaşı ören yeri (1.derece arkeolojik sit alanı)
- 20 Ortaköy ve Kızılaliler köylerinde Su Değirmeni ören yeri (3.derece arkeolojik sit alanı)
- 21 Evciler Köyü Toklular Kalesi ve çevresi (1.derece arkeolojik sit alanı)
- 22 Akpınar Yaylası, Şabanoluğu Mev. Kaya Mezarları (1.derece arkeolojik sit alanı)
- 23 Kızılaliler Köyü, Kızılaliler Kilisesi ve çevresi (1.ve 3.derece arkeolojik sit alanı)
- 24 Ören Beldesi, (Anemurium Antik Kentine su taşımakta kullanılan) Antik Su Kanalı (1.derece Arkeolojik sit alanı)(<https://korumakurullari.ktb.gov.tr/TR-133296/mersin-sit- Alanlari.ht>)

9. TARİHSEL YAPIYA İLİŞKİN ANALİZLER

9.1 Tarihsel Gelişim ve Kırılma Noktaları Paftası

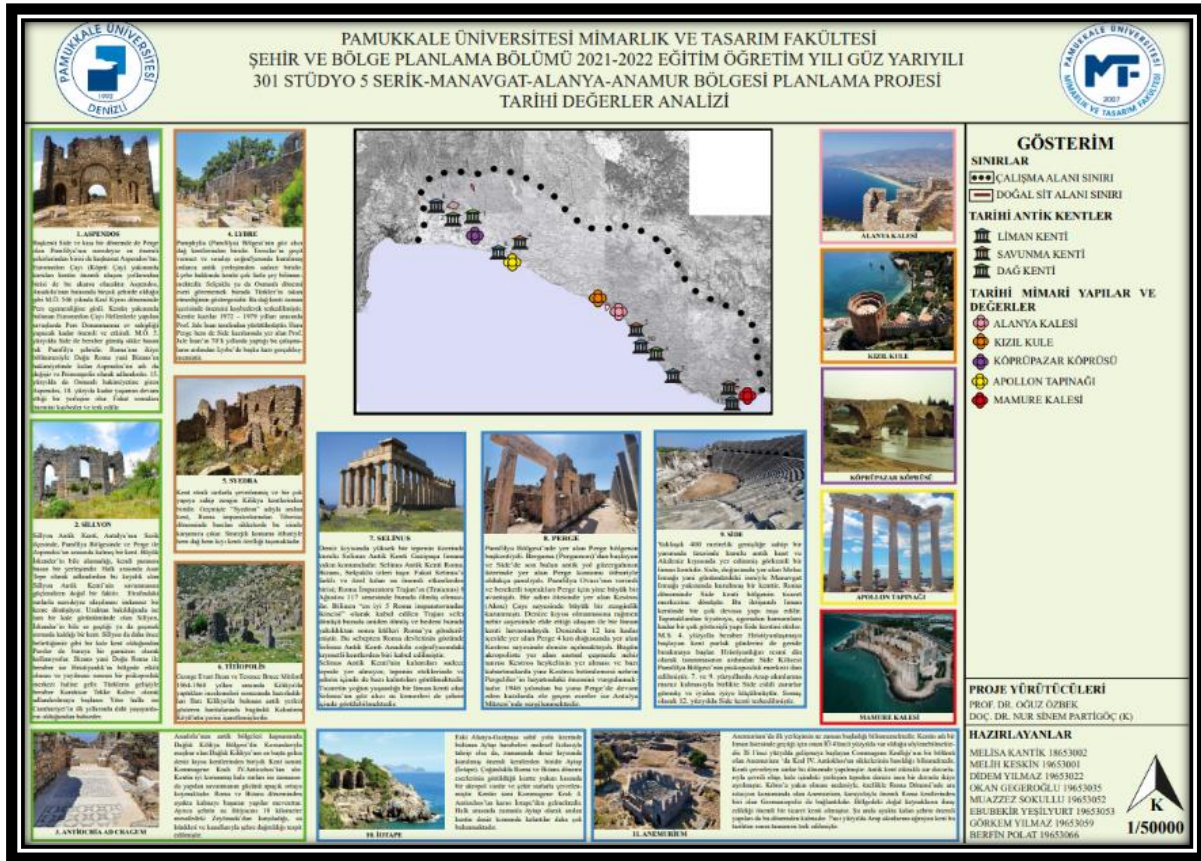

Şekil 45 Tarihsel Gelişim ve Kırılma Noktaları Paftası

Stüdyo 5 Kapsamında Üretilmiştir

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi ŞBP 351 Stüdyo 6 dersi kapsamında analiz grupları tarafından hazırlanan analiz çalışmalarından biri olan tarihsel gelişim ve kırılma noktaları analizinde bölge için tarihsel gelişim sürecinin dönemlere ayrılarak incelenmesi ve bölge için yaşanan önemli olayların dönemlere ayrılarak incelenmesi yapılmıştır. Tarihsel gelişim süreci Arkaik ve Klasik dönem (M.Ö. 650-480), Hellenistik Dönem (M.Ö. 330-30), Roma Dönemi (M.Ö. 8 – M.S. 1422), Osmanlı Dönemi (M.S. 1422-1923) ve Cumhuriyet Dönemi (1923 sonrası) olmak üzere beş farklı dönemde incelenmiştir. Kırılma noktalarında da Arkaik-Klasik Dönem, Hellenistik Dönem, Roma Dönemi, Osmanlı Dönemi ve Cumhuriyet Dönemi olmak üzere beş döneme ayrılmıştır. Kırılma noktalarında bölgenin dönemlere ayrılarak yaşadığı ekonomik, sosyal, tarihsel, siyasi vb. gelişmeler ele alınmıştır.

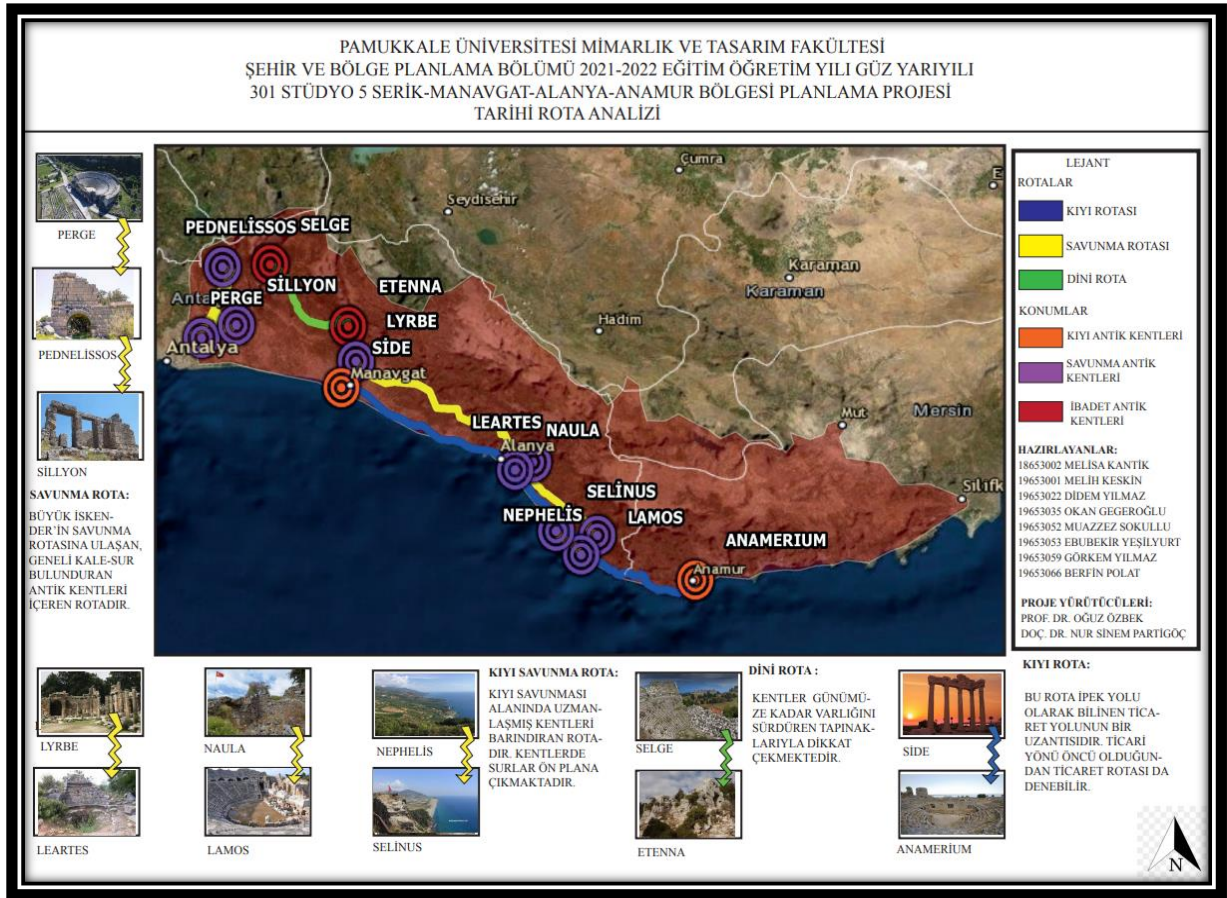
9.2 Tarihi Değerler Analizi Paftası

Şekil 46 Tarihi Değerler Analizi Paftası
 Şöbi 5 Kapsamında Üretilmiştir

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi ŞBP 351 Şöbi 6 dersi kapsamında analiz grupları tarafından hazırlanan analiz çalışmalarından biri olan tarihi değerler analizinde bölgede tarihi nitelik taşıyan tarihi antik kentler ve tarihi mimari yapılar ve değerler incelenmiştir. Tarihi antik kentler üçe ayrılmıştır. Bunlar, liman kentleri, savunma kentleri ve dağ kentleridir. Analizde kullanılan antik kentler Aspendos, Lyrbe, Syedra, Sillyon, Titiapolis, Selinus, Iotape, Antiocheia Ad Cragum, Perge, Side ve Anamerium olmak üzere 10 tanedir. Tarihi mimari yapılar ve değerler içerisinde Alanya Kalesi, Kızıl Kale, Köprüpazar Köprüsü, Apollon Tapınağı ve Mamure Kalesi incelenmiştir.

9.3 Tarihi Rota Analizi

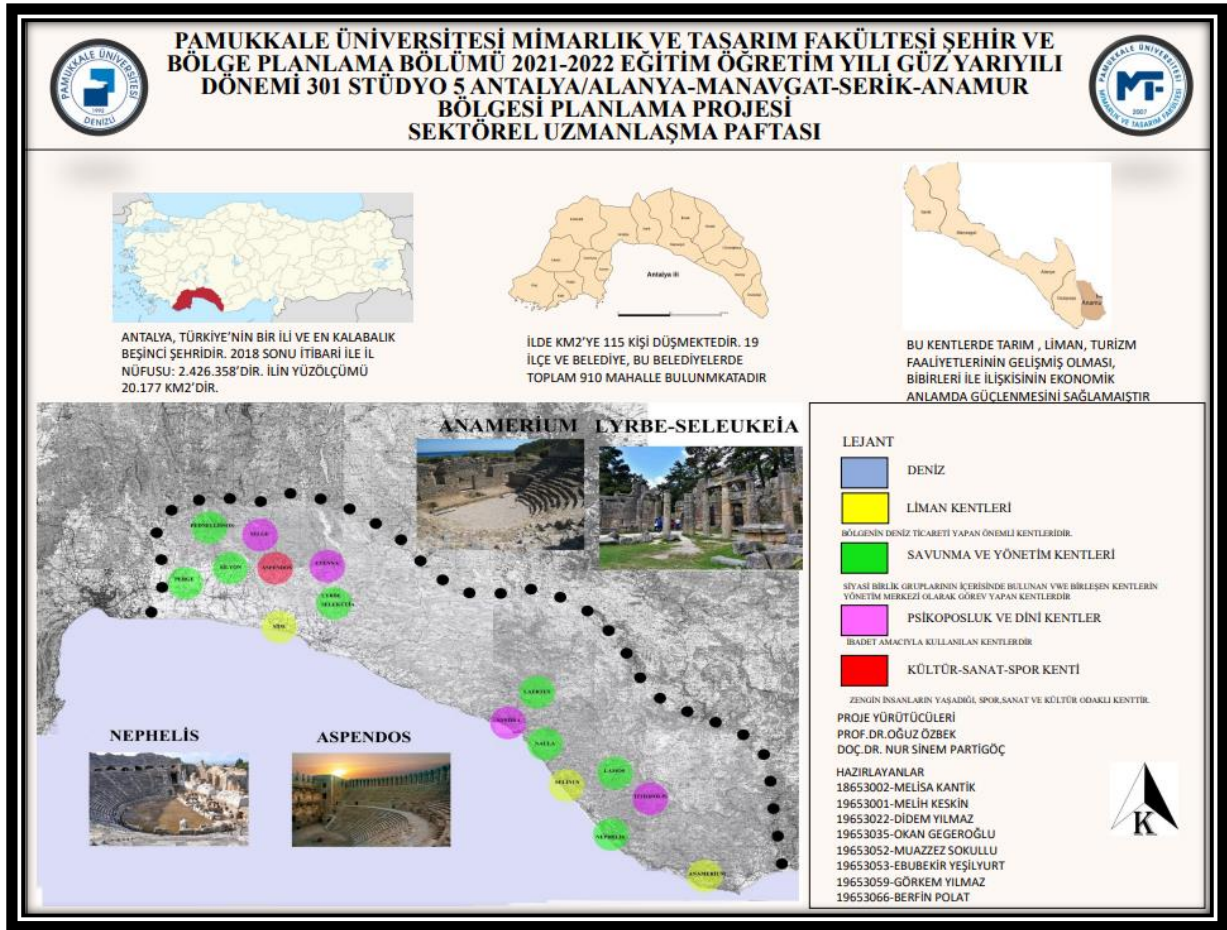

Şekil 47 Tarihi Rota Analizi
Stüdyo 5 Kapsamında Üretilmiştir

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi ŞBP 351 Stüdyo 5 dersi kapsamında analiz grupları tarafından hazırlanan analiz çalışmalarından biri olan rota analizinde tarihi ulaşım rotalarının incelemesi yapılmıştır. Tarihi rotalar dini rota, savunma rotası ve kıyı rotası olarak sınıflandırılmıştır. Rota üzerinde konumlanmış olan yerleşim alanları ise kıyı antik kentleri, savunma antik kentleri ve ibadet antik kentleri olarak sınıflandırılmıştır. Tarihi rotaların ilki olan kıyı rotasında side antik kenti ve anamerium antik kenti arasında bulunan ve tarihi yolların oluşturduğu rotadır. Kıyı rotası ismini Side antik kenti ve Anamerium antik kentinin kıyı şeridinde bulunmasıyla oluşmuştur. İkinci rota olan dini rotada dini yönleriyle ön planda olan selge ve etenna antik kentlerinin konumlandığı tarihi yolların üzerinde bulunduğu rotadır. Dini rotada antik kentlerde kentin ana odağı ibadethanelerdir. Savunma rotaları ise üçe ayrılmıştır. Savunma rotalarının ilkinde Perge Antik kenti, Sillyon Antik kenti ve Pednelissos Antik kenti bulunmaktadır. Bu rota Büyük İskender'in Savunma Rotasıyla beraber Anadolu'ya doğru yönelmektedir. Savunma rotalarının ikincisinde Lyrbe Antik kenti, Leartes Antik Kenti, Naula Antik Kenti ve Lamos Antik Kenti oluşturmaktadır. Savunma rotalarının üçüncüsü kıyı savunma rotasıdır. Bu rotada kıyı savunmasıyla uzmanlaşmış Antik kentler bulunmaktadır. Bu antik kentler Nephelis Antik Kenti ve selinus Antik Kentidir. Bölgenin tarihi rotalar bakımından oldukça zengin olduğu görülmektedir.

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık Ve Tasarım Fakültesi Şehir Ve Bölge Planlama Bölümü 2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı SBP 305 Kodlu Stüdyo 5 Dersi Kapsamında Proje Koordinatörleri Yürütücülüğünde 3. Sınıf Öğrencileri Tarafından Hazırlanmıştır.

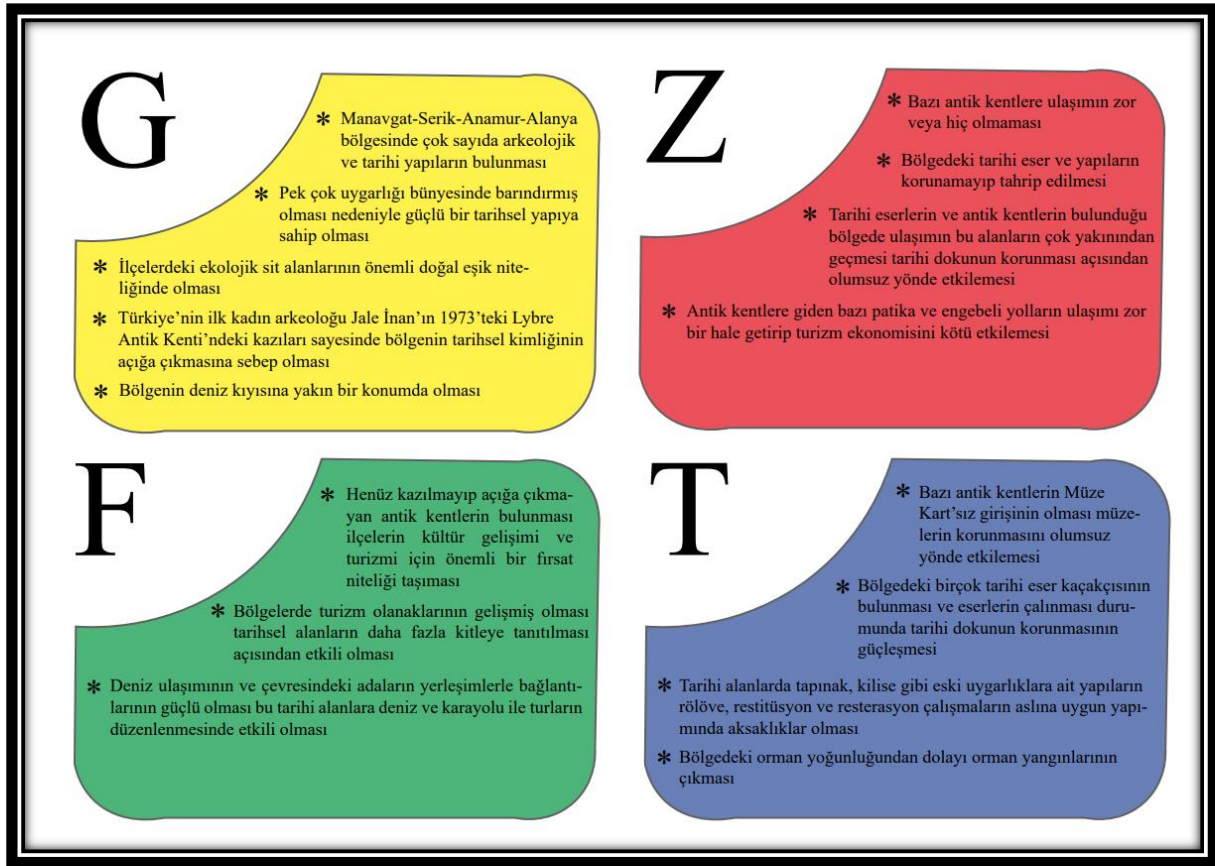
9.4 Sektörel Uzmanlaşma Paftası

Şekil 48 Sektörel Uzmanlaşma Analizi
Stüdyo 5 Kapsamında Üretilmiştir

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi ŞBP 351 Stüdyo 6 dersi kapsamında analiz grupları tarafından hazırlanan analiz çalışmalarından biri olan Sektörel uzmanlaşma analizinde bölgenin tarihte hangi sektörlerle uğraştığı ve uzmanlaştığı incelenmiştir. Analizde öncelikle Antalya ilinin Türkiye içerisindeki coğrafi konumu, daha sonra çalışma alanının Antalya içerisindeki coğrafi konumu yer almaktadır. Analizde tarihi kentlerin uzmanlaştığı sektörler liman kentleri, savunma ve yönetim kentleri, psikoposluk ve dini kentler ve kültür-sanat-spor kentleri olmak üzere dörde ayrılmıştır. Liman kentleri bölgenin deniz ticareti yapan önemli kentleridir. Bunlar Side, Selinus ve Anamur'dur. Savunma ve yönetim kentleri siyasi birlik gruplarının içerisinde bulunan ve birleşen kentlerin yönetim merkezi olarak görev yapan kentlerdir. Bu kentler Pednelissos, Perge, Sillyon, Leartes, Naula, Lamos ve Nephelis'tir. Psikoposluk ve dini kentler ibadet amacıyla kullanılan kentlerdir. Bu kentler Selge, Etenna, Syedra ve Titiapolis kentleridir.

9.5 GZFT Analizi

Şekil 49 GZFT Analizi
Stüdyo 5 Kapsamında Üretilmiştir

BÖLÜM İKİ

MEKANSAL YAPI

1.KAVRAMSAL AÇIKLAMALAR

Koy: Denizlerin karaların içine doğru yaptığı küçük girintiler, sığ yerlerdir.

Liman: Gemilerin karaya yanaşarak yük ya da yolcu alıp verdikleri dalgalara karşı korunaklı kıyı.

Marina: Tekneler için güvenli demir atma yerleri sağlayan ve genellikle tedarik, onarım ve diğer ihtiyaçları karşılayacak imkanları sunan bir rıhtımdır.

Plaj: Denizin, gölün kumluk yerlerindeki yüzme, güneşlenme böylece sağlık kazanma yerlerini belirtir.

Tabiat Koruma Alanları: Bilim ve eğitim bakımından önem taşıyan nadir, tehlikeye maruz veya kaybolmaya yüz tutmuş, ekosistemler, türler ve tabii olayların meydana getirdiği seçkin örnekleri ihtiva eden ve mutlak korunması gerekli olup sadece bilim ve eğitim amaçlarıyla kullanılmak üzere ayrılmış tabiat parçalarına denir.

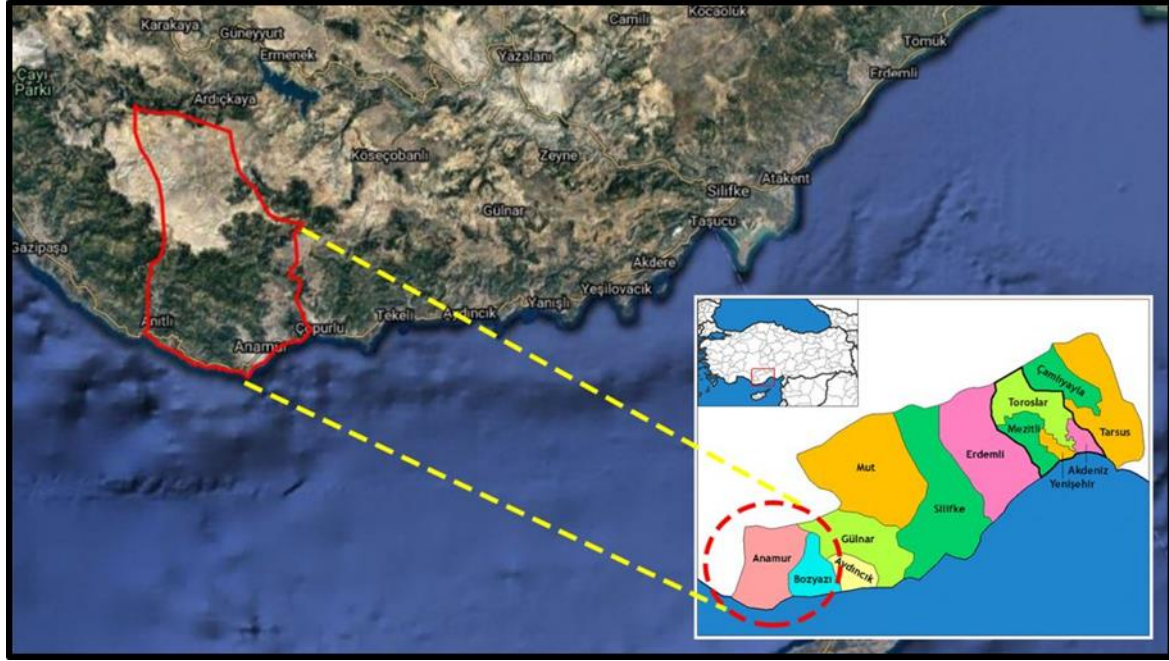
Antik Kent: İlkçağ'lardan itibaren günümüze kadar ulaşabilmiş binlerce yıllık kent özelliklerine sahip, tarihi kültürel kalıntılara genel olarak "Antik kent" denilmektedir.

Antik Tiyatro: Eski Yunan ve Latin tiyatroları için kullanılan terim. İ.Ö. 5. yüzyılda olgunluk çağına ulaşan antik Yunan tiyatrosu, antik Yunan tragedyası ve antik Yunan komedyası yanı sıra, Aristoteles ile gösterilir.

Tarihi Milli Park: Bilimsel ve estetik bakımdan, milli ve milletler arası ender bulunan koruma, dinlenme ve turizm alanlarına sahip tabiat parçalarıdır. Mili park yönetmeliği dahilinde tarım ve orman bakanlığı tarafından belirlenir.

Tarihi Likya Yolu: Fethiye'den başlayarak Antalya'ya kadar uzanan Türkiye'nin en uzun yürüyüş yolu olma özelliğine sahip güzergahı üzerinden kültürel ve tarihi değerler barındıran 15 tane antik kenti birbirine bağlayan yürüyüş rotasıdır.

2.1.4. Anamur İlçesi Mevcut Durum Analizi

Şekil 53 Anamur'un Konumu [M-URL19]

Çalışma alanımız olan Anamur ilçesi, 1282 km² . yüzölçümüne sahip olup, Akdeniz Bölgesinin, Adana Bölümünde, Taşeli Yöresinde, Mersin ili sınırları içerisinde yer almaktadır. Güneyde, Akdeniz ile yaklaşık 40 km.'lik sınırı bulunan Anamur ilçesinin, batısında, Antalya'nın Gazipaşa ilçesi, kuzeyinde Karaman'ın Ermenek ilçesi, doğusunda Mersin'in Bozyazı ve Gülnar ilçeleri bulunmaktadır. İlçenin batı sınırı (bu sınır aynı zamanda Mersin ilinin Antalya iliyle olan sınırını da meydana getirmektedir), Kaladran Çayı'nın denize döküldüğü yerden başlayarak, kuzeye doğru kabaca bu çayın aşağı çıkışını takip eder ve daha ileride Taşeli Platosu'nun dik yamaçlarını aşarak, Yunt Dağı batısında sona erer. İlçenin doğu sınırı, Azı Tepe'nin Akdeniz'e bakan eteklerinden başlayarak kuzeye doğru hemen hemen doruk noktalarından geçer, Kaş ve Abanoz yaylalarını da Anamur ilçesine bıraktıktan sonra, Kuzdağı'na oradan Ermenek İlçesi, Kazancı Bucağı sınırına ulaşır.

Anamur ilçesi kuzey sınırı aynı zamanda Mersin-Karaman il sınırıyla çakışmaktadır. Bu sınır Bozdağı, Maraş Dağı etekleri, Sahur Dağı, Büyük ve Küçükkocaş tepelerini ortalama 2000m.'lerde takip ederek 2227 m. yükseltisi bulunan Yunt Dağı eteklerinden geçer ve batıda son bulur. (Bknz : Şekil 4). Sınırlarını belirlediğimiz Anamur ilçesinde bugün, bir şehir, iki kasaba, otuz yedi köy, yüz kırk altı mahalle ve otuz beş yayla yerleşmesi bulunmaktadır. Anamur arzanüfusu 2020 yılına göre 66.994. Anamur idari yapısında 17 adet mahalle bulunmaktadır. [M-URL5]

3.COĞRAFİ KONUMA BAĞLI TEKNİK ALTYAPI – ÜSTYAPI

3.1.Ulaşım Sistemleri

3.1.1. Karayolu:

Serik İlçesine 38 km devlet karayolu ile il merkezine, 40 km devlet karayolu ile Manavgat ilçesine, 44 km karayolu ile de ilçeye bağlı Gebiz Mahallesi'ne ulaşım sağlanmaktadır. Gerek çevre il ve ilçelere gerekse mahallelere yaz ve kış düzenli bir şekilde ulaşım gerçekleştirilebilmektedir. Serik ilçesi yolları toplamda 3.575 km'dir. Bunların 692,94 km'lik kısmı stabilize yol, 1.830,70 km'lik kısmı asfalt kaplamalı yol, 71,36 km'lik kısmı parke kaplamalı yol ve 980 km'lik kısmı da ham yoldur. [M-URL1]

Manavgat Antalya'nın 70km doğusundadır. Antalya-Alanya transit yolu üzerinden Manavgat'a rahatlıkla ulaşılabilir. Manavgat' ta şehir içi ve şehirlerarası ulaşım çok kolaydır. Manavgat Otogarı' ndan Türkiye' nin her yerine araç sıkıntısı çekmeden ve beklemeden ulaşmak mümkündür. Ayrıca otobüs şirketleri yaz aylarında artan turist sayısına göre seferlerini arttırmaktadır. [M-URL10]

Alanya sahil şeridi boyunca dağlara paralel uzanan kara yolları ile şehrin her yerine kolay ulaşım sağlanır. Yol üzerindeki konaklama tesislerinin çeşitliliği ile de hem tatilcilere hem de öğrencilere hitap eder. Alanya'nın Türkiye içerisindeki En uzak şehre mesafesi 24 saati geçmez. Bunun Yanında Türkiye'yi bir ağ gibi sarmış büyük ana yollara da yakındır. [M-URL11]

Mersin'e 230 km, Antalya 'ya 265 km, Karaman'a 230 km, Kıbrıs'a 40 mil (76 km) uzaklıkta olan Anamur, Mersin-Antalya Devlet Karayolu üzerinde bulunuyor. Anamur, Alanya'ya 129 km ve Silifke'ye de 140 km uzaklıktadır. Orta Toros Dağlarının Akdeniz'e inen kollarının ilçe topraklarının içinden geçtiği Anamur'da yer alan Anadolu'nun Akdeniz'deki en güney noktası olan Anamur Burnu, merkezin 7 km batısında kalmaktadır.

Türkiye'nin pek çok büyük şehrinden hareket eden otobüs seferleri ile direkt Anamur Otogarına ulaşım mümkün. Buradan istediğiniz yere taksi veya belediye otobüsleri ile geçebilirsiniz. Dilerseniz Mersin üzerinden de Mersin Otogarına geldikten sonra Anamur'a hareket eden minibüslerle ilçeye gelebilirsiniz. [M-URL3]

]

3.1.2. Havayolu:

Antalya Havalimanı'na yaklaşık 30 kilometre uzaklıkta bulunan Serik'e havayolu ile ulaşım mümkündür. Yakınlığı sebebiyle uçuşlarda Antalya Havalimanı kullanılırken, havalimanına iniş yapıldıktan sonra bölgede hizmet veren servis araçlarıyla birlikte Antalya Otogarı'na gidilebilmektedir. Otogardan ise Serik'e her saat başı hareket eden otobüsler ile ilçeye ulaşım sağlanabilmektedir. Havalimanındaki taksileri kullanarak direkt olarak ilçeye gidilebileceği gibi bölgedeki araç kiralama servisleri de kullanılabilir. [M-URL13]

Manavgat, Antalya Havalimanı'na 52 km mesafededir. Taksi'yle, aktarmalı olarak otobüslerle ve bazı havayollarının özel servisleriyle havayoluna ulaşım mümkündür. [M-URL10]

Alanya; 1958 yılında tamamlanan D-400 karayolu üzerinde olup ulaşım kara yolu ile Antalya üzerinden sağlanmaktadır. Alanya'nın havayolu ulaşımı; 125 km mesafedeki Antalya Hava Limanı ve 35 km mesafedeki Alanya-Gazipaşa Havalimanı'ndan sağlanmaktadır. Havayolu özellikle yurt dışından gelen turistlerce tercih edilmekte olup yaz aylarında artan tarifeli seferlerin yanında charter uçak seferleriyle yoğun bir hareket görmektedir. [M-URL4]

Anamur'a en yakın havalimanı Antalya'nın Alanya ve Gazipaşa ilçesinin kesişim noktasında yer alan Alanya Gazipaşa Havalimanı. Anamur'a yalnızca 70 km uzaklıkta bulunan havalimanına yaz döneminde Türkiye'nin ve Avrupa'nın birçok şehrinden direkt uçak seferleri yapıyor. Adana Şakirpaşa Havalimanı ise Anamur'a 291 km mesafededir. [M-URL12]

3.1.3. Denizyolu

Side yat limanı Manavgat'ın deniz kıyısındaki beldesi olan Side' de, Apollon antik tapınağının hemen yanında yer almaktadır. Kapasite olarak çok büyük bir yat limanı olmasa da Side bölgesini ziyarete gelen turistlerin yat turu ve yat kiralama taleplerine yanıt verebilecek sayıda tekne barındırabilen bir yat limanıdır. Her ne kadar yat limanı küçük bir yat limanı olsa da, Side bölgesindeki tekneler sadece Side yat limanında barınan tekneler değildir. Limana yaklaşık 10 kilometre mesafede olan Manavgat nehri de pek çok tekneye doğal bir barınma ortamı sağlamaktadır. [M-URL14]

Alanya Limanına ; Türkiye'nin diğer limanlarından direk gemi seferi yoktur. Fakat özel yat ve tekneleri ile gelmek isteyenler için şehir merkezinin 6-7 Km batısında yat limanı bulunur. Alanya Limanı'na özellikle İsrail gemileri ve diğer Avrupa ülkelerinin gemileri hafta sonu turlar düzenlemektedir. Deniz yolu ile yılda ortalama 100 gemi ve 80 bin turist gelmektedir. Bunun yanında yaz aylarında Alanya ile Kıbrıs(Girne) arasında günü bilir seferlerde yapılmaktadır. Deniz yolu ile Kıbrıs'a gitmek isteyen bir çok vatandaşımız Alanya Limanından gitmektedir. [M-URL11]

Deniz Yolu İle Kıbrıs'tan belli dönemlerde Anamur - Girne arasında çalışan deniz otobüsleri ile Kıbrıs'tan Türkiye'ye denizyolu ile ulaşımı 2 saatin altında bir sürede alabilirsiniz. Girne - Taşucu arasında da çalışan deniz otobüsleri ile de Taşucun'dan ulaşılmaktadır. [M-URL12]

3.2. Altyapı Sistemleri

Elektrik ve Bilişim Altyapısı

Serik ilçesindeki elektrik dağıtım işleri, Antalya ilinde bulunan 19. Bölge Müdürlüğüne bağlı "TEDAŞ Akdeniz EDAŞ Serik İşletme Yöneticiliği" tarafından sağlanmaktadır. İlçede merkezde ve Belek mahallesinde olmak üzere 2 adet trafo merkezi bulunmaktadır. İlçe merkezinde bulunan trafo merkezinde, 5 adet 154 kV EİH, 2 adet 100 MVA güç trafosu, 13 adet dağıtım çıkış fideri; Belek mahallesindeki trafoda ise 2 adet 154 kV EİH, 2 adet 100 MVA güç trafosu ve 12 adet dağıtım çıkış fideri bulunmaktadır. [M-URL1]

Anamur İlçesinde elektrik şebekesi yer üstünde yer almaktadır. Alan içerisinde birçok farklı noktada trafo bulunmaktadır. Toroslar Elektrik Dağıtım A.Ş.'nin 22.12.2017 tarihli 3174 sayılı yazısında mevcut imar planındaki hatların ve trafo yerlerinin korunmasını talep etmektedir. Ayrıca görüş ekinde planlama alanında yer alan kuruma ait tesis ve elektrik hatları verilmiş olup; plan sürecinde değerlendirilmek üzere analiz çalışmalarında değerlendirilmiştir. [M-URL5]

Toslak Mahallesi'nde 96 dönümlük bir alana kurulacak Türkiye'nin kamu kurum ve kuruluşları arasındaki en büyük saha projesi olan Güneş Enerji Santrali ile güneş enerjisinden ürettiğimiz elektrik ile Belediyemizin tükettiği tüm elektrik enerjisinin kendi kaynaklarımızdan karşılanması sağlanacaktır. Güneş Enerji Santrali ile ilk etapta 3 MW elektrik enerjisi üretilecek, santralde tam kapasite ile 6 MW elektrik enerjisi üretilmesi hedeflenmektedir. Güneş Enerji Santrali tamamlanıp tam kapasite ile çalışmaya başladığında Türkiye'de kamu kurum kuruluşları arasında en büyük Güneş Enerji Santrali olacaktır. [M-URL15]

3.2.1. Doğalgaz

Çalışma alanında Aksagaz Doğalgaz Dağıtım Şirketinin 14.04.2017 tarihli 15643 sayılı görüş yazılarında belirtildiği gibi imalatı yapılmış veya planlanan doğalgaz dağıtım projesi bulunmamaktadır. [M-URL5]

3.2.2. Haberleşme

Anamur İlçesinde bir adet PTT şubesi ve muhtelif özel telefon operatör firmalarına ait bayiler bulunmaktadır. İletişim sabit telefon ve cep telefonları ile sağlanmaktadır. Telefon şebekesi internet kullanımına uygun haldedir ve internet yaygın olarak kamu kurumlarında ve konutlarda kullanılmaktadır. [M-URL5]

3.2.3. İçme-Sulama Suyu Temini ve Atık Su Altyapısı

Manavgat Su ve Atıksu Projesi, orta Akdeniz bölgesinde deniz kıyısında ve Antalya ilinin doğusunda yer almaktadır. Manavgat'taki mevcut arıtma sistemi yetersizdir. Atıksu arıtma tesisi yapılmış ancak Manavgat atıksu sistemi kolektör boru hattına bağlanmadığı için henüz çalışmaya başlamamıştır. Bu nedenle yeni atıksu arıtma tesisini çalışır duruma getirmek için hala (kolektör, pompalama istasyonu ve deşarj boru hattı gibi) yatırımlara ihtiyaç bulunmaktadır.

Bu projenin özel amacı, Manavgat Belediyesi'nin AB kriterlerini karşılamasına katkı sağlamaktır. Bu projenin bir sonucu olarak, Manavgat Belediyesi insan tüketimindeki suyun kalitesi ve atıksu konularında yönergeleri karşılamış olacaktır. Proje bileşenleri, Kızılağaç ve bu bölgeye su temini iletim hattının inşaatının desteklenmesinin yanı sıra, 50 km'lik atıksu şebekesinin rehabilitasyonu ve yeni yerleşim yerlerinde 20 km'lik atıksu toplama şebekesi inşaatını da kapsamaktadır.

Su üretim ve dağıtımını izlemek ve gerçek kayıpları saptayarak, azaltmak için rezervuar çıkışları da bir izleme sistemi ile donatılmış olacaktır.

Belediye, atıksu yatırımlarının ihale dokümanlarının daha iyi hazırlanmasının yanı sıra, içme suyu dağıtımı ve atıksu toplama sistemlerinin iyileştirilmesi için de idari, mali ve teknik destek alacaktır. [M-URL17]

İlçede bulunan 56 mahallenin de içme suyu yeterli durumdadır. 55 mahallenin şebekeli içme suyu varken, Uçarı mahallesi şebekesiz içme suyu kullanmaktadır.

Çalışma alanı içinde işletme aşamasında olan Anamur sulaması ve DSİ tarafından planlama ve proje aşamasında olan Alaköprü içme suyu projesi bulunmaktadır. Devlet Su İşlerinin 09.04.2018 tarihli 224229 sayılı görüş yazısında ve eklerinde çalışma alanı içerisindeki sulanabilir araziler belirtilmiştir. İlçede KKTC İçme Suyu Temini Projesi kapsamında Dragon Çayı üzerine Alaköprü Barajı inşa edilmiştir. Proje, 80 km uzunluğundaki borularla Anamur'dan KKTC'ye sulama ve içme suyu aktarılmasını kapsamaktadır. İçme suyunun kuyulardan çekilmesi nedeni ile özellikle yaz aylarında sık kesintiler yaşanmaktadır. Ayrıca; suyun iletim enerji maliyetleri çok yüksek olduğu için suyun İlçe sınırları içerisinde bulunan Sugözü Mahallesi'nden doğal cazibe ile yerleşim bölgelerine ulaştırılması gerekmektedir. [M-URL16]

Tablo 1 Serik İlçesi İçme Suyu ve Kanalizasyon Altyapısı [M-URL1]

	2020
İçme Suyu Yeterli Olan Mahalle Sayısı	66
İçme Suyu Yetersiz Mahalle Sayısı	-
İçme Suyu Olmayan Mahalle Sayısı	-
Şebekeli İçme Suyu Olan Mahalle Sayısı	66
Şebekesiz İçme Suyu Olan Mahalle Sayısı	-
Kanalizasyonu Olan Mahalle Sayısı	14
Kanalizasyonu Olmayan Mahalle Sayısı	50
Kanalizasyonu Tamamlanmayan Mahalle Sayısı	2

3.2.4. Katı Atık Depolama

İnsan aktiviteleri sonucu ortaya çıkan katı atık miktar ve türü, nüfusun gereksinimleri ve teknolojik gelişmeler ile doğru orantılı olarak artmaktadır. Yerel yönetimlerin mücadele ettiği en önemli çevre sorunlarının başında katı atıkların bertarafı gelmektedir. Ülkemizde birçok yerleşim biriminin düzenli katı atık bertaraf ve depolama alanı yoktur. Katı atıklar daha çok hazine, orman ve tarım arazilerinde geliş güzel depolanmaktadır. Türkiye genelinde 2000'den fazla düzensiz çöp depolama sahası vardır. Katı Atıkların Kontrolü Yönetmeliği'ne uygun olarak seçilen ve kullanılan depolama alanları oldukça azdır (Özyurt, 2009).

A ntalya ve çevresindeki ilçe ve köylerin yaz aylarında iki katına çıkan nüfuslarına paralel olarak üretilen katı atık miktarı da artmaktadır. Teknik alt yapının ihmal edilmiş olması nedeniyle "vahşi depolama" yörede uzun yıllar en çok uygulanan bertaraf yöntemi

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık Ve Tasarım Fakültesi Şehir Ve Bölge Planlama Bölümü
2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı SBP 305 Kodlu Stüdyo 5 Dersi Kapsamında
Proje Koordinatörleri Yürütücülüğünde 3. Sınıf Öğrencileri Tarafından Hazırlanmıştır.

olmuştur. Hızlı kentleşmenin bir sonucu olarak bu deponi alanları yerleşim yerlerinin çok yakınında da bulunmuştur.

Katı atık sorunu ve bunun neden olduğu toprak ve su kirliliği son yıllarda kamuoyu ve yerel yöneticiler tarafından daha büyük bir önemle algılanmaktadır. Ayrıca, Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından düzenli depolama tesislerinin inşası yönünde genelgeler yayınlanmakta, iç ve dış kaynaklı krediler ile yerel yönetimlere destek olmaktadır (Antalya İl Çevre Durum Raporu, 2009). Çizelge 4.10'da bu kapsamda yeniden düzenlenen Antalya ve çevresinde bulunan katı atık depolama alanları ve kapasiteleri görülmektedir. Çizelgede de görüldüğü gibi, araştırma alanı Evrenseki beldesinin katı atıkları 12 ha alanı kaplayan MATAB tesisine gönderilmektedir. [M-URL6]

4. MEKANSAL ALTYAPI

4.1. Arazi Kullanım

Yerleşim alanları fiziksel ve beşeri eşiklere göre konumlanmışlardır. Mevcut yerleşim topoğrafyanın müsait olduğu kıyı şeridi boyunca gelişmiştir. Toplu yerleşmeler ise yoğunlukla ilçe merkezleri etrafında kurulmuş yerleşmelerdir. Kırsal yerleşmelerde tarım faaliyetleri öne çıkarken kıyı şeridindeki yerleşmelerde turizm ön plandadır. Alanda bulunan sit alanları korunmuştur. (Bknz :Tablo 37:Arazi Kullanım Analizi)

4.1.1. Serik Arazi Kullanım

Araştırma alanındaki başlıca alan kullanımları yerleşim, tarım, orman alanları ile karakterize edilmektedir. Kıyı ve kıyı gerisinde tarım alanları (% 43,91), dağlık kesimlerde ise ormanlık alanlar (% 54,10) Serik bölgesindeki en baskın alan kullanımlarıdır.

Serik ilçe nüfusu 2012 verilerine göre 109.476'dır (Serik Kaymakamlığı 2012). Turizm ve tarım bölgedeki en önemli ekonomik faaliyet alanlarıdır. Serik merkez ilçe, Gebiz, kıyıdaki turizm yerleşimleri Kadriye ve Belek kentsel nitelikteki yerleşimlerdir. Bunun yanında Silyon, Pednelissos ve Aspendos antik kentleri tarihi alanlardır. Bölgedeki köylerin hepsi kırsal yerleşim niteliğindedir.

Dağlık kesimlerde hayvancılık ve ormancılık; ova kesimlerde tarımsal faaliyetler, kıyı kesiminde ise turizm faaliyetleri yaygındır. Özellikle bölgedeki ovaların sulanabilir hale gelmesi yerleşimlerin düzlük, işlenebilir araziler üzerine doğru gelişimini beraberinde getirmiştir. Pek çok köyün sulamanın mümkün olduğu kesimlere doğru taşındığı ve yeniden kurulduğu belirtilmektedir. Dağ köylerinden ova köylerine ve kıyı yerleşimlerine göçler yaşanmış, bazı örneklerde yeni yerleşimler gelinen yer adları ile benzer isimler almıştır

Serik bölgesi düzlük alüvyon arazileri ile Antalya'nın tarımsal açıdan verimli alanlarından birini temsil etmektedir. Tarımsal üretim deseni açısından Serik, Aksu ile Manavgat arasında üretim bölgesini temsil eder. Araştırma alanındaki tarım alanları Antalya-Alanya Karayolu ile kentsel yerleşimler arasında yer almaktadır. Çalışma alanındaki alan kullanımlarının alansal dağılımı [M-URL1]

Tablo 2 Çalışma alanındaki alan kullanımlarının alansal dağılımı [M-URL1]

Alan Kullanımı	Alan (Hektar)	Oran (%)
<i>Yerleşim</i>		
Kırsal Yerleşim	9.125	0,76
Kentsel Yerleşim	8.961	0,74
İkinci Konutlar	3.783	3,31
<i>Ormanlık Alan</i>	698.620	54,01
<i>Tarım</i>		
Tarla	505.839	42,11
Sera	18.021	1,5
<i>Diğer</i>		
Kıyı Kumulu	1.900	0,15
Turizm	5.392	0,44

4.1.2. Manavgat Arazi Kullanım

Manavgat şehrinin hâlihazır (2018 yılı) şehir içi arazi kullanım haritasından hareketle elde edilen verilere göre şehrin toplam alanı 3.851,6 hektardır. Şehirde, konut alanları 1.637,1 hektar alana sahiptir ve bu değer toplam şehir alanının % 42,5'ine karşılık gelmektedir. Konut alanlarından sonra şehirde en geniş alan kaplayan fonksiyonel arazi kullanım türünü turizm tesisleri oluşturmaktadır. Otel, motel, apart otel, pansiyon gibi konaklama tesisleri, müze, antik Side, hamamlar, tapınaklar, turizm danışma ofisleri vb. gibi tesisler turizm fonksiyonu kapsamında değerlendirilmiştir.

Şehirdeki çocuk parkları, bahçelik alanlar ve diğer yeşil alanlar “Park ve Bahçe Alanları” adı altında ele alınmıştır. Bu alanlar 160,3 hektar alana sahiptir ve şehir alanının % 4,1'ini oluşturmaktadır. Genellikle şehrin kenar kesimlerindeki mahallelerde yer alan tarımsal araziler 219,7 hektardır. Tarım arazilerinin şehir yüzölçümüne oranı % 5,7'dir Şehir sınırları içerisinde tarımsal faaliyetler dışında gelişme gösteren ağaç ve orman alanları “Ağaçlık Alanlar” adı altında değerlendirilmiştir. Şehir merkezinde yer alan Türk Beleni Ormanı da bu kapsamda ele alınmıştır. Ağaçlık alanlar, 161,4 hektar alan kaplamaktadır.

Şehirde, Manavgat Köprüsü'nün iki yakasında, Side'de tarihi yarımada üzerinde, otellerin yoğun olduğu sahalarda ve bazı işlek caddeler üzerinde gelişme gösteren ticarethaneler ve iş merkezleri “Ticaret Alanları” kapsamında değerlendirilmiştir. Ticaret alanları 226,8 hektar alan kaplamaktadır ve toplam şehir alanının % 5,8'ini oluşturmaktadır. Şehrin güneydoğusunda yer alan Küçük Sanayi Sitesi'ndeki iş yerleri “Sanayi Alanları” kapsamında değerlendirilmiştir. Sanayi alanları 106,4 hektar alana sahiptir. Şehrin çeşitli mahallelerinde yer alan mezarlıklar 32,3 hektar alan kaplamaktadır. Eğitim alanları kapsamında şehir sınırları içerisindeki ilkökul, ortaokul ve lise düzeyindeki özel ve devlet okulları ile üniversite sahası ele alınmıştır. Eğitim kurumlarının kapladığı alan 30,3 hektardır.

Şehirde, Sorgun Mahallesi'nde yer alan otogar, araba hurdahlığı (Yedimin) ile açık ve kapalı olan bütün otoparklar "Ulaşım Alanları" adı altında değerlendirilmiştir. Ulaşım alanları 25 hektar alan kaplamaktadır. Bu fonksiyonel kullanım alanları dışında yönetim fonksiyonuna hizmet eden alanlar 9,1 hektar, dini alanlar 5,3 hektar, askeri alanlar 5,8 hektar, diğer sosyal ve kültürel alanlar ise 5,1 hektar alana sahiptir. [M-URL7]

Tablo 3 Manavgat Şehir İçi Arazi Kullanımı [M-URL7]

Fonksiyonel Arazi Kullanımı	Alan(ha)	Fonksiyonel Arazi Kullanımı	Alan(ha)
Ağaçlık Alanlar	16,4	Sağlık Tesisleri	3,2
Askeri Alanlar	5,8	Sanayi Alanları	106,4
Dini Alanlar	5,3	Sosyal ve Kültürel Alanlar	5,1
Eğitim Alanları	30,3	Spor Alanları	8,5
İdari Alanlar	9,1	Tarım Alanları	219,7
Konut Alanları	1.637,10	Ticaret Alanları	226,8
Kullanım Dışı Alanlar	664,3	Turizm Tesisleri	551
Mezarlık Alanları	32,3	Ulaşım Alanları	25
Park ve Bahçe Alanları	160,3	Toplam	3.851,60

4.1.3. Alanya Arazi Kullanım

Kentin toplam yüzölçümü olan 192.909 hektarlık alanın 12.963 hektarlık kısmı planlı alanlar iken, 179.946 hektarlık kısmı ise plan dışı alan niteliğindedir. Başka bir ifade ile toplam alanın yüzde 6.70'i planlı iken yüzde 93.30'u plan dışı alandır.

İlçede fiziki alanların fonksiyonel kullanımında 3.220 hektarlık bir alana denk gelen kısım konut alanı olarak geçmektedir. Orman Alanları 127.275 hektar (yüzde 66), Turizm Alanı 1311 hektar (yüzde 0,68), eğitim alanı 44,58 hektar (yüzde 0,02), Mera alanları 14.855 hektar (yüzde 7,7) ve yönetim idari tesis alanları 44,12 hektar (yüzde 0,02)'dir. [M-URL2]

Alanya parklar açısından zengin bir kenttir. İlçede toplam 402 adet park bulunmaktadır. Bu parkların toplam alanı 1.220.027 m²'dir. Ancak kent ile sembol haline gelmiş büyük bir parkın yokluğu büyük bir eksiklik olarak değerlendirilebilir.

İlçede belediyeye bağlı 1 adet açık hava tiyatrosu, 1 adet kütüphane, 1 adet kültür merkezi, 18 adet futbol stadyumu, 2 adet basketbol sahası ve 2 adet yüzme havuzu olmak üzere toplam 25 adet kültürel ve sosyal tesis bulunmaktadır. Ayrıca 12 adet dış mekan dikdörtgen basketbol sahası, 11 adet dış mekan yuvarlak basketbol sahası, 5 adet dış mekan toprak tenis kortu, 9 adet dış mekan tartan tenis kortu, 11 adet dış mekan masa tenisi oyun alanı, 1 adet dış mekan voleybol sahası ve 394 adet dış mekan spor aleti bulunmaktadır. [M-URL2]

Tablo 4 Alanya Şehir İçi Arazi Kullanımı [M-URL7]

Arazi Kullanım Türü	Alansal Büyüklüğü(ha)	Oranı(%)
Ağaçlandırma Sahası	2,83	0
Ağaçlık Alan	20.514,32	10,63
Akarsu Ve Dere Yatağı	145,01	0,08
Askeri Alan	0,35	0
Atıksu Arıtma Tesisi	11,77	0,01
Baraj Gölü	475,5	0,25
Dikili Tarım Alanları	6.529,62	3,38
Eğitim Tesis Alanları	44,58	0,02
Enerji Üretim Alanı(HES)	6,85	0
Gölet	5,07	0
Kentsel Yerleşik Alan	2.403,44	1,25
Kentsel Yeşil Alan	48,2	0,02
Kırsal Yerleşik Alan	817,49	0,42
Küçük Sanayi Sitesi	23,14	0,01
Maden Çıkarım Ve İşletme Alanı	17,39	0,01
Makilik-Fundalık Alanlar	11.178,05	5,79
Mera Alanı	5,29	0
Orman Alanı	127.275,65	65,98
Örtü Altı Tarım Alanı (Sera)	5.471,10	2,84
Resmi Kurum Alanı	44,12	0,02
Sağlık Tesis Alanı	9,01	0
Sosyal Donatı Alanı	1,02	0
Spor Alanı	20,13	0,01
Tarım Alanı	1.253,92	0,65
Taşlık Kavalık Arazi	280,02	0,15
Teknik Altyapı Alanı	2,06	0
Terminal	2,14	0
Ticaret Alanı	110,46	0,06
Tercihli Kullanım Alanı	42,25	0,02
Turizm Tesis Alanı	1.311,88	0,68
Toplam	192.906,92	100

4.1.4. Anamur Arazi Kullanım

Bugünkü kentsel alan kullanımı ve altyapı başlığı altında; Anamur'un imar planı bulunan alan içerisinde yapılan arazi çalışmaları sonucu elde edilen 'Arazi Kullanım' paftasının kentsel kullanım fonksiyonları alansal olarak incelenmiştir. Elde edilen paftanın içinde yer alan fonksiyonların alansal büyüklükleri, tüm alanın yüzde olarak oranlarını gösteren tablo aşağıdaki gibi olmuştur. (Bknz : Tablo 5)

Anamur ilçesi, sahip olduğu doğal coğrafya özelliklerine bağlı olarak üç arazi kullanım kuşağına ayrılmıştır. Bunlardan ilki, entansif tarımın yapıldığı, sanayi ve hizmet alanlarının geliştiği güneydoğu kıyı kuşağı, ikincisi;orman alanlarının geniş yayılım gösterdiği ve ekstansif tarımın yapıldığı, hizmet alanlarının ana yollara yakınlığa bağlı olarak geliştiği, Göksu nehri kolları tarafından parçalanmış yüzeylerin ve yamaçların oluşturduğu kuşak ve üçüncüsü; hammadde alanları içerisinde orman ve otlak alanlarının yoğunluk kazandığı Taşeli platosu kuşağı olmuş, nüfus da bu kuşaklara bağlı olarak değişik özellikler göstermiştir. (Bknz : Şekil 1).

Ortalama 1100m. yükseltiye sahip Anamur ilçesinde, yükselti ve eğimin kıyının hemen gerisinde artması, tarım yapabilecek verimli düzlükleri sınırlandırmış, hemen hemen 50m. eşyüksekti eğrisini takip eden kıyı düzlükleri, ilçenin en verimli tarım alanlarını meydana getirmiştir. İlçenin güneydoğu kesiminde Anamur Ovası gibi büyük bir coğrafi ünitenin bulunması bu alanda kırsal arazi kullanımının gelişmesi yanında sanayi ve hizmet alanlarına yönelik arazi kullanımının da ön plana çıkmasına neden olmuştur ki, ilçedeki tek şehir yerleşmesi olan Anamur'un ve kasaba yerleşmelerinin (Çarıklar ve Ören) kıyı kuşağında gelişme göstermiş olması tesadüfi değildir.

Yazları sıcak ve kurak, kışları serin ve bol yağışlı asıl Akdeniz iklimi, kıyı kuşağında görülmekle birlikte, vadiler boyunca iç kısımlara (yaklaşık 800 metreye) kadar ilerleme imkânı bulmuştur ki, susam, yer fıstığı, bağ, meyve, sebze ve zeytin gibi ürünlerin yanında, aslında tropikal bir bitki olan muz da özellikle bu kuşakta yetiştirme imkânı bulabilmiştir. Verimin oldukça yüksek olduğu bu ova alanında, alüvyal toprakların hakim olduğu I. sınıf arazilerin yaygın olması da bu çeşitlilik de büyük rol sahibi olmuştur. Kuzey ve güneybatı yönlü rüzgârlarının hakim olduğu kıyı kuşağında, insanlar ürünlerini koruyabilmek için rüzgâr setleri yaparak tedbir almak zorunda kalmışlar, gelişen zaman koşullarına bağlı olarak bu ürünleri seralarda yetiştirmeye başlamışlardır. Kıyı kuşağındaki bu gelişme doğal bitki örtüsü olan ormanın tahrip edilerek azalmasına ve yerini maki-garik formasyonlarına bırakmasına neden olmuştur.

İnsanların sahip olduğu doğal çevreden yararlanmaları hiç şüphesiz kara alanları ile sınırlı kalmamıştır. Çalışma alanımızın hemen güneyindeki Akdeniz, deniz suyu sıcaklıklarının uygun olması nedeniyle, ilçede deniz turizminin gelişmesi için büyük bir imkân tanımıştır. Plaj alanların dar olmasına karşın, denizin olumlu etkileri, özellikle son yıllarda turizmin gelişmesine neden olurken, turizme hizmet veren pek çok sektör de ortaya çıkmıştır. Tarihi kaynaklara göre Akdeniz’de küçük bir iskelesi bulunan ilçenin eskiden ticaretini yaptığı ürünleri bu yolla pazarladığı görülmektedir. Günümüzde önemini tamamen yitirmesine karşılık, ulaşım imkânlarının sınırlı olduğu Anamur ilçesinin gelişebilmesi için deniz ulaşımının yeniden canlanması, belki de tek çıkış noktasını meydana getirecektir.

Su alanları içerisinde en fazla akarsulardan yararlanma hakimdir. Karstik kaynaklardan beslenen pek çok akarsuyun bulunduğu Anamur ilçesinde sürekli akışa sahip en önemli akarsu Anamur Çayı’dır. Tarımda sulama ve kurulan küçük bir regülatör ile elektrik üretimi yapılabilen bu çaydan 1990 yılından sonra kurulan alabalık çiftlikleri ile balıkçılık faaliyetleri yönünden de yararlanılabilmektedir. Sultansuyu ve Kaladıran çayları da tarımda sulamada yararlanılan diğer sürekli akarsulardandır. İleride ayrıntılı olarak ele alınacağı gibi, bu birinci kuşak aynı zamanda nüfusun en yoğun olarak toplandığı, her dönem göç alan, iktisaden faal nüfusun çeşitli sektörler ekonomisi için en değerli kuşaktır ki, arazi kullanım kuşakları içerisinde en az alana sahip bu kuşakta, ilçe nüfusunun %80’inden fazlasının bulunması önemini bir kez daha vurgulamaktadır. Kıyı düzlüklerinin hemen gerisinde Taşeli Platosu yüzeyine kadar vadilerle parçalanmış eğimli yamaçlar başlamaktadır. Özellikle eğimin çoğu yerde %60’ın üzerine çıkması, ulaşım imkânlarını sınırlandırmış, dolayısıyla burada bulunan yerleşmelerin birbirleriyle ve ilçe merkezi konumundaki Anamur şehriyle olan bağlantıları da zayıflamıştır.

Ulaşım imkânlarının sınırlandırılması da her şeyden önce arazi kullanımı üzerine yansımıştır. Bu alanlarda özellikle tarım ağırlıklı arazi kullanımı görüntüsü hâkim olurken, iklimin karasallaşmaya başlaması ve kireçsiz kahverengi toprakların hâkim duruma geçmesine bağlı olarak ürün çeşitliliği düşmüş, kuru tarım yaygın hale gelmiş, tarım alanları, vadi tabanları ve eğimin az olduğu yamaçlarla sınırlı kalmıştır. Bu alanda eğimin artmasının belki de tek yararı, orman örtüsünün bu alanlarda yoğun tahribin engellenmiş olmasıdır.

Dolayısıyla, özellikle başta kızılçam olmak üzere yer yer sedir ve göknarlardan oluşan

orman örtüsü Taşeli Platosu'nun vadilerle parçalanmış bu eğimli yamaçlarında geniş alanlar kaplamıştır. Ekonomik faaliyet alanlarının doğal çevre koşulları tarafından sınırlandırılması nüfusa da yansımış, bu ikinci kuşak nüfus bakımından birinci kuşağa göre oldukça seyrek, iktisaden faal nüfusun ise çoğunlukla hammadde sektöründe toplandığı bir kuşak durumuna gelmesine neden olmuştur. Orta Toroslar'ın Göksu Nehri ve kolları tarafından parçalanan, 1500-2000m.'lere kadar çıkan plato (Taşeli Platosu) yüzeyinden, tarihi dönemlerden günümüze kadar otlak alanı olarak yararlanılmıştır. Karst morfolojisinin çeşitli örneklerinin görülebildiği plato yüzeyi, su ve toprak koşullarının uygun olmaması nedeniyle sürekli yerleşmelerin bulunmasına engel olurken, genellikle yayla yerleşmeleri tarafından yararlanılan bu alan, yaklaşık 384 km². yüzölçümüne sahip olup, hiçbir köyün idari alanı içerisinde bulunmayarak, büyük bir idari boşluk oluşturmaktadır. İlçenin kuzeydoğusunda bulunan yaylalar (Örn; Abanoz, Kaş, Akpınar yayları), bugün daha ziyade sayfiye amaçlı olarak kullanılırken, diğer yaylalar hala eski özelliklerini korumaktadırlar.

İlçedeki orman alanlarının %15'ine sahip olan bu plato alanı, ormandan yararlanma açısından da ilçe için büyük önem taşımaktadır. Geçmişten günümüze kadar yoğun tahribe uğrayan orman alanlarından başta yakacak temini için yararlanılmakla birlikte, kereste ve orman ürünlerinden yararlanma da dikkati çekmektedir ki, maki formasyonu içerisinde yer alan defne ve kekik fabrikada işlenebilmektedir. Çeşitli yaban hayvanlarının da bulunduğu ormanlar, ilçenin av alanlarını da meydana getirmektedir. Ormanın üst sınırından sonra görülen subalpin ot toplulukları ise, özellikle ilçedeki en yaygın küçükbaş hayvan olan keçi için önemli otlak alanlarındandır. Gerek doğal ortam koşullarının başka faaliyetlere imkan tanımaması gerekse, ilçede yörük kültürü izlerinin hala devam etmesi, bu üçüncü kuşağın, nüfus bakımından süreklilik arz etmemesine karşın, bu alanın yaylacılık faaliyetleri bakımından değerlendirilmesini ortaya çıkarmıştır.

Bugün, topraklarının %59'u orman alanlarına, %22'si otlak alanlarına, % 11'i tarım alanlarına, %7'si kayalık ve kumul alanlara, %1'i ise yerleşme alanlarına ayrılmış bulunan Anamur ilçesinde, arazi kullanımı özellikleri, incelendiğinde hammadde alanlarının ilçe içerisinde oldukça önemli bir yere sahip bulunduğunu, dolayısıyla ilçe genelinde kırsal arazi kullanımının hakim olduğunu görüyoruz. Hizmet ve sanayi alanları ise yerleşim alanları içerisinde gelişme göstermiş ve geniş alanlara yayılama imkânı bulamamış, şehir içi arazi kullanımı da Anamur şehri başta olmak üzere, Çarıklar ve Ören kasabaları ile sınırlı kalmış, böylece doğal koşullar sonucu ortaya çıkan bu arazi kullanımı kuşakları içerisinde en fazla yararlanılan ve ilçe ekonomisi için en fazla öneme sahip kuşak birinci kuşak olmuştur. [M-URL8]

Tablo 5 Anamur İlçesi Bugünkü Arazi Kullanım Durumu [M-URL8]

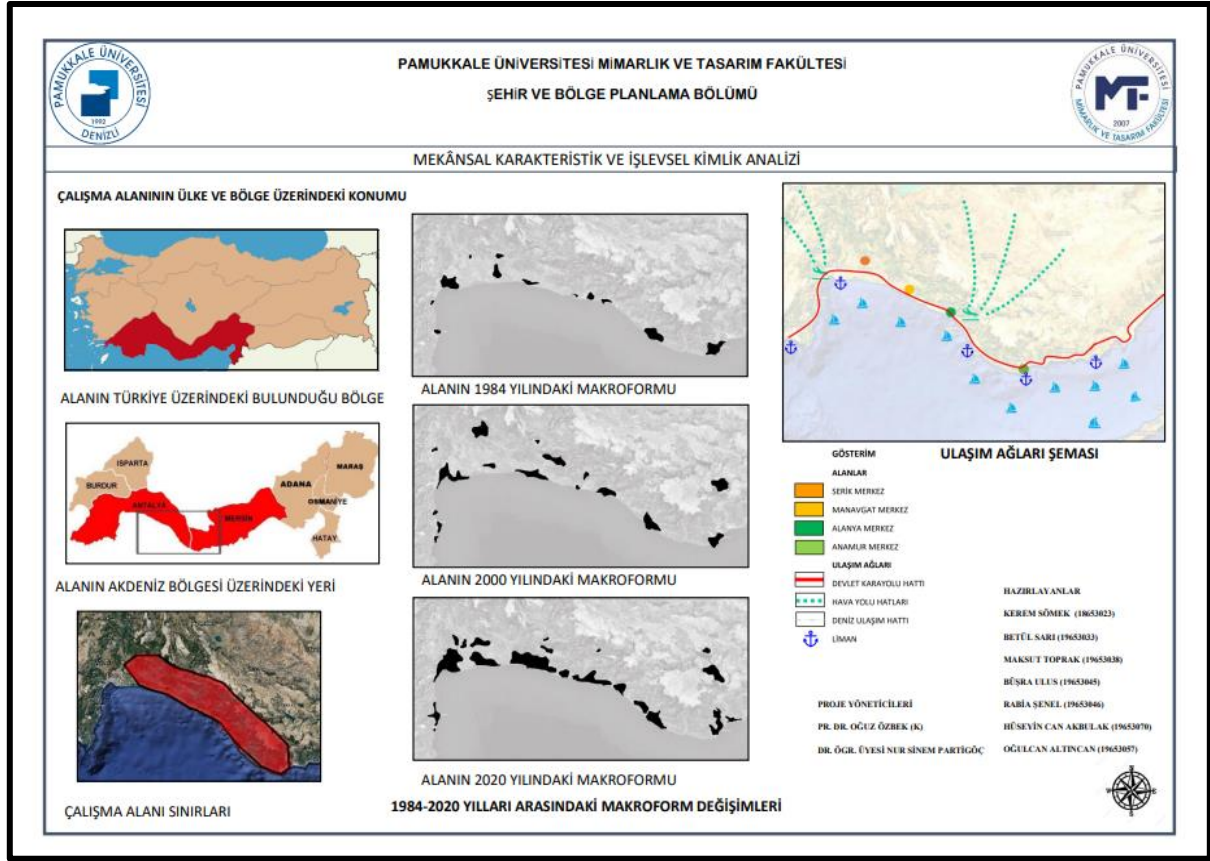
Kentsel Kullanımlar	Alan(ha)	Oranı(%)
Konut Alanı	427,84	18.872,00
Müştemilat	31.382,00	0,29
İnşaat Alanı	11.414,00	0,1
Eğitim Tesis Alanı	15,88	0,35
Yüksek Öğretim Alanı	15.342,00	0,03
Yurt Alanı	24.838,00	0,04
Sosyal Tesis Alanı	0,52	0,01
Sağlık Tesis Alanı	2,55	0,06
Kültürel Tesis Alanı	0,57	0,01
Spor Alanları	6,08	0,14
Dini Tesis Alanı	20.852,00	0,06
Park-Yeşil Alan	43.623,00	0,16
Ağaçlık Alan	430,11	20.699,00
Mezarlık	43.521,00	0,56
Pazar Alanı	0,87	0,02
Ticaret Alanı	50,19	43.800
Turizm Tesis Alanı	32.964,00	0,11
Resmi Kurum Alanı	23.255,00	0,21
Belediye Hizmet Alanı	25.600,00	0,06
Akaryakıt İstasyon Alanı	16.834,00	0,05
Askeri Alan	26.634,00	0,28
Sanayi Alan	12.966,00	0,16
Depolama	0,22	0
Sahil	62,17	13.881,00
Tarım Alanı	2295,07	50,99
Kumluk Alan	0,46	0,01
Kayalık Alan	25,55	0,57
Su Yüzeyi	66,55	0,17
Harabe	43.801,00	0,05
Kentsel Boş Alan	791,63	17,59
Meydan	0,74	0,02
Teknik Altyapı Alanı	44.287,00	0,09
Otopark	20.121,00	0,06
Terminal Alanı	16.072,00	0,03
Kale	29.618,00	0,06
Sit Alanı	33,96	0,75
Yollar	190,36	0,45
Toplam	4500,93	100

3.3. Mekansal Yapıya İlişkin Analizler

4.2.1. Mekansal Karakteristik Ve İşlevsel Kimlik Analizi

Bu çalışmada çalışma alanı konumu, ulaşım ağları, yıllara göre makroform değişimi gösterilmiştir. Yerleşim yerleri; alanın Türkiye'deki konumu, Alanya, Manavgat, Serik ve Anamur bölgelerinin Akdeniz bölgesi üzerindeki konumu ve çalışma alanı sınırları Google Earth 'ten görüntüsü alınarak pafta üzerinde gösterilmiştir. Çalışma alanının yıllara göre 'Makroform Değişimi' analizinde (1984,2000,2020 yıllarına göre) yerleşim yerleri; turizm sektörünün zamanla gelişim gösterdiği ve konut alanlarının çevrelere dağılımı görülmektedir. Alanya ve Manavgat çevresinde daha belirgin yapılaşma görülmektedir. Bu yapılaşmalar kıyı şeridinde olduğu için, ikincil konutlarda artış olmuştur. batı kıyı şeridinde daha çok tarım alanlarının olduğu yerlerde gelişme görülmektedir.

Alanın ulaşım ağları şemasında deniz yolu güzergahı, havayolu güzergahı ve havaalanları, devlet karayolu güzergahı gösterilmiştir. Alanya, Serik, Manavgat ve Anamur bölge merkezleri dairesel olarak belirtilmiştir. Alana en yakın havalimanı olan Antalya hava limanı Alanya merkeze uzaklığı 125 km Serik merkeze uzaklığı 30 km Manavgat merkeze uzaklığı 72 km ve Anamur merkeze uzaklığı ise 82 km mesafedir.

Şekil 54 Mekansal Karakteristik Ve İşlevsel Kimlik Analizi [M-URL19]

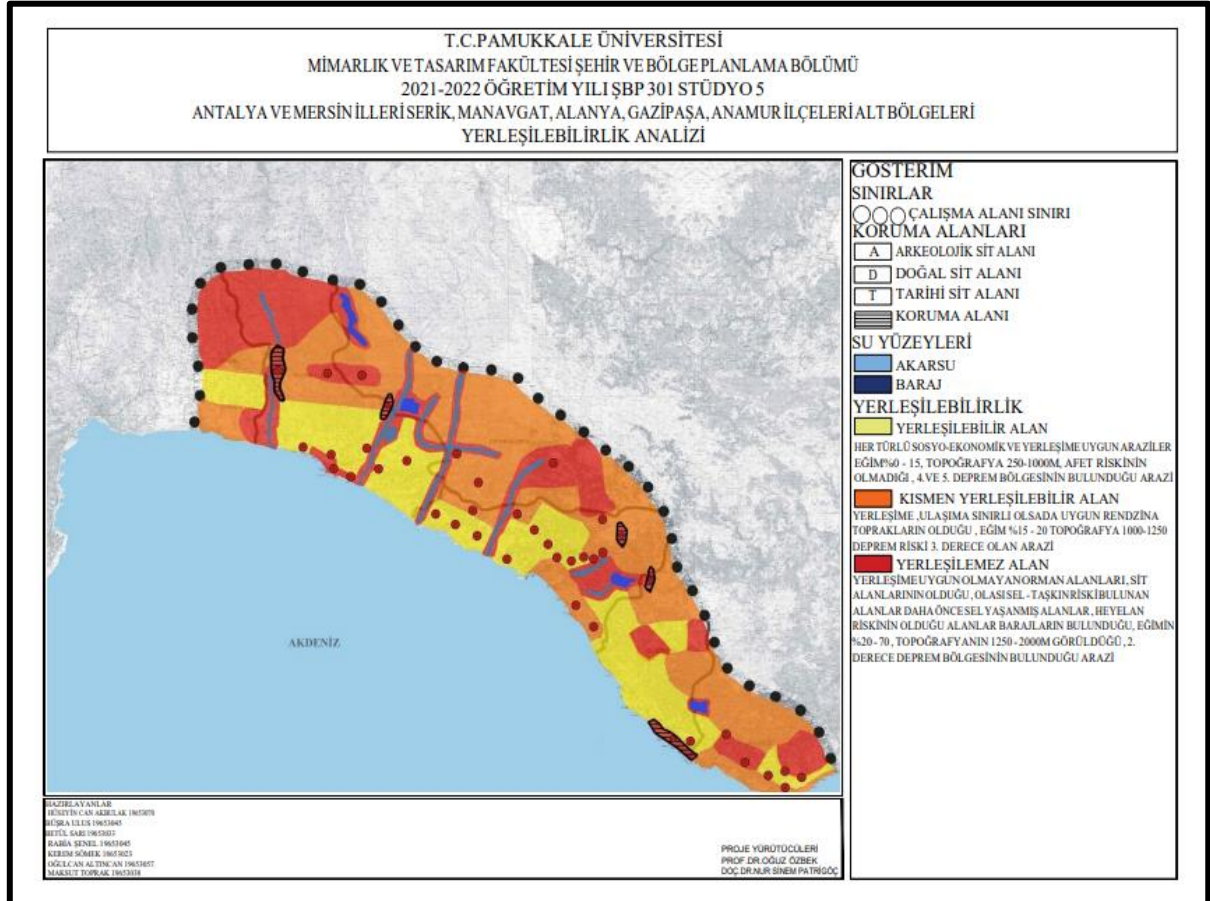
4.2.2. Yerleşilebilirlik Analizi

Yerleşilebilirlik analizinde eğim, su kaynakları, afet riski, nüfus dağılımı ve arazi kullanım analizleri kullanılmıştır. Eğim, kıyı kesimlerinde 0-600m olarak ölçülmüştür. Kıyı kesimlerinde eğimin düşük olması aynı zamanda nüfus dağılımını da etkileyerek eğimin az bulunduğu kısımlarda nüfus dağılımının yoğunlaştığı görülmüştür. Çalışma alanının orta kısımlarında ise eğim, 600-1200m olarak ölçülmüş, nüfus da düşmeye başlamıştır. Aynı zamanda mahalle sayıları da azalmıştır. Çalışma alanının en üst kısımları ise 1200m'den yüksek alanlardır ve çoğunluğunu dağ gibi doğal yapılar oluşturmaktadır. Bu kısımlarda nüfus da aynı zamanda en düşük seviyededir.

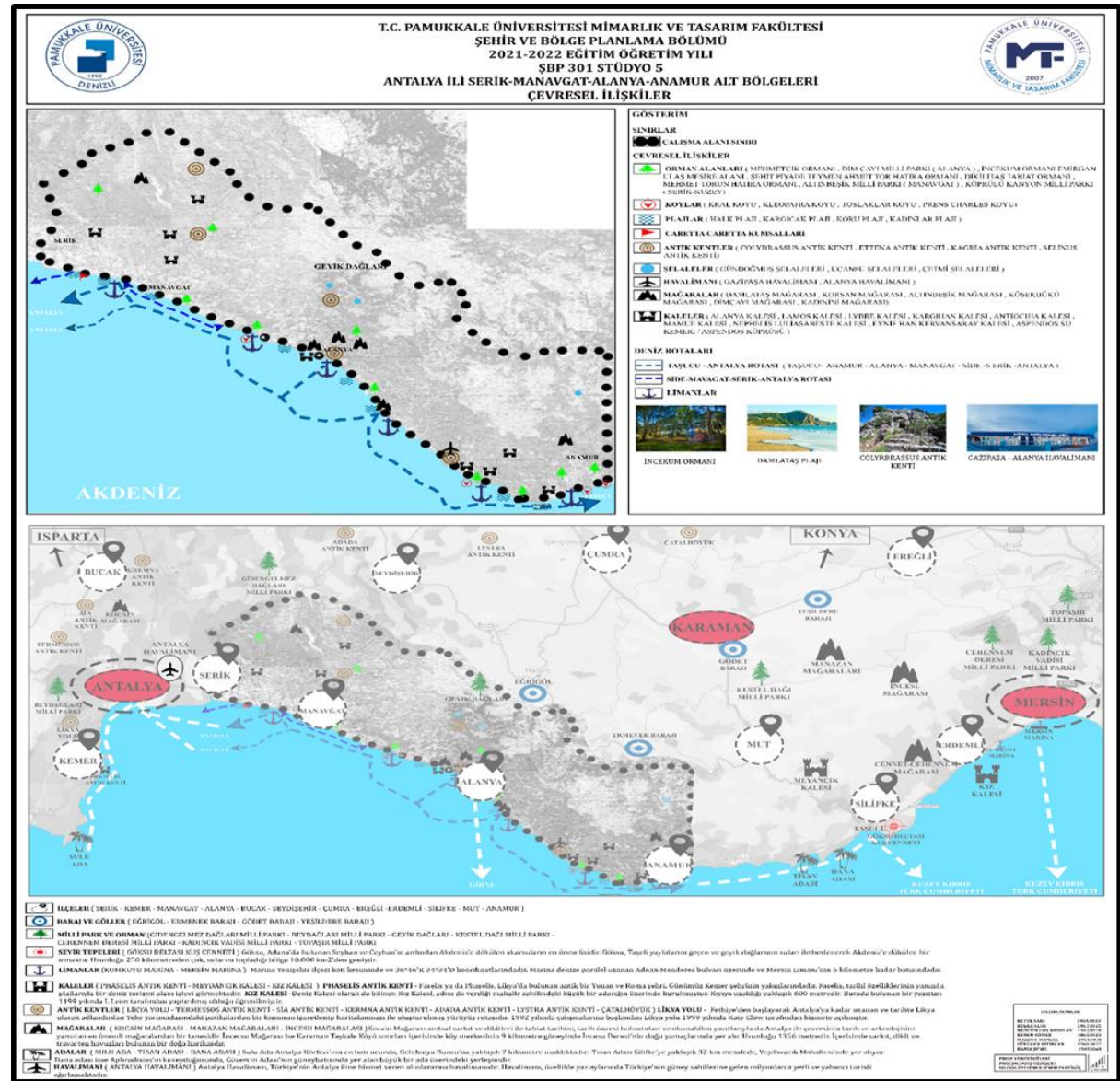
Su kaynaklarının yakın çevresine yerleşmek, insan yaşamını tehlikeye attığı için yerleşilemez durumdadır. Bu yüzden barajların ve göllerin çevresi yerleşilemezdir. Alanda bulunan barajlar:

Oymapınar Barajı, Antalya'da, Manavgat Nehri üzerinde, elektrik enerjisi üretimi amacı ile 1977-1984 yılları arasında inşa edilmiş bir barajdır. Beton kemer tipi olan barajın gövde hacmi 575.000 m³, akarsu yatağından yüksekliği 185,00 m, normal su kotunda göl hacmi 300,00 hm³, normal su kotunda göl alanı 4,70 km²'dir.

Manavgat Barajı, Antalya'nın Manavgat ilçesinde, Manavgat Çayı üzerinde, elektrik enerjisi üretimi amacıyla 1986-1987 yılları arasında inşa edilmiş bir barajdır. Toprak gövde dolgu tipi olan barajın gövde hacmi 1.200.000 m³, su yatağından yüksekliği 29,00 m, normal su kotunda göl hacmi 88,98 hm³, normal su kotunda göl alanı 8,60 km²'dir. 48 MW güç kapasiteli HES (hidroelektrik santrali) yılda 220 GWh elektrik enerjisi üretimi sağlamaktadır.

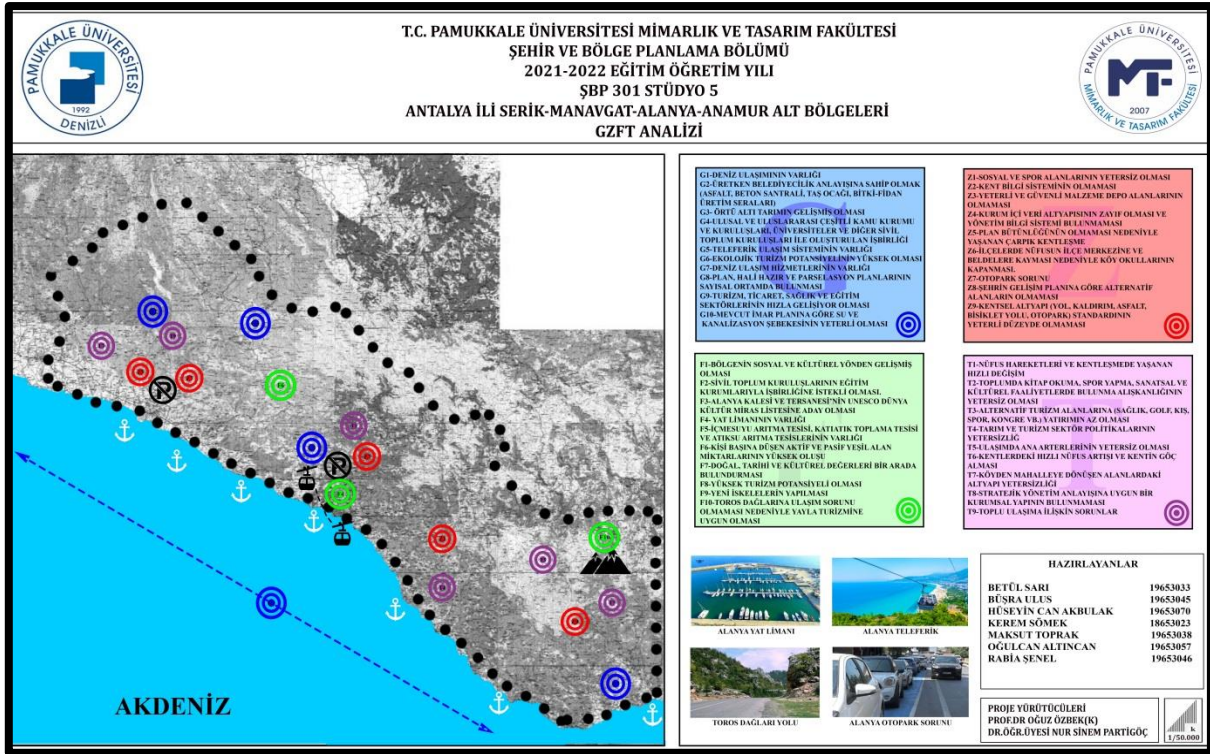
Şekil 55 Yerleşilebilirlik Analizi [M-URL19]

Şekil 56 Çevresel İlişkiler Analizi [M-URL19]

Planlama alanı içerisinde turizm gelişmeleri genel olarak kıyı alanlarında yer almakta, bunun dışında, tarihsel ve kültürel değerlerin olduğu bölgeler, doğal oluşumlara tabi olan koylar ve adaların varlığı belirtilmiş. Bu çalışmada alan çevresinde bulunan odak noktaları ve etkileşim analizi, doğal ve kentsel sit alanları analizleri yapılmıştır. Limanlar ve deniz ulaşım hattı gösterilmiştir. Odak noktalarında alanya, serik, manavgat ve anamur illerinden antalya İline yönelim görüldüğü; Antalya ve Manavgat arası etkileşimin fazla olduğu görülmektedir. Turizm ve ticaret bakımından güçlü bir potansiyele sahip olan çalışma alanı içerisinde birincil odak noktası, turizm merkezi haline gelen Alanya ilidir. Deniz ulaşım hattına bakıldığında adalara ve koylardan koylara giden yat turları önemli bir etkiye sahiptir. Alanya-Manavgat kıyı şeridi boyunca turizm faaliyetleri yapılmaktadır ve önemli güzel plajları içine almaktadır.

4.2.4. GZFT Analizi

Şekil 57 GZTF Analizi [M-URL19]

4.2.5. Ulaşım Analizi Ve Enerji, Teknik Altyapı Analizi

Antalya kent içi ulaşımın; kentin üst ve alt ölçekli plan kararları dikkate alınarak eşgüdüm içerisinde analiz edilmesini, düzenlenmesini, toplu taşıma sistemlerine ve çevre dostu ulaşım biçimlerine öncelik verilerek ulaşım ve trafik sorunlarına çözüm getirilmesi amaçlanmıştır.

Hızla artan nüfus ve otomobil sahipliğine paralel olarak artış gösteren yolculuk sayısı kent ulaşımı üzerinde olumsuz etkiler yaratacaktır. Bu olumsuzlukları en aza indirmek üzere kent ulaşımı ile ilgili stratejik kararlar alınmış ve bu stratejilere uygun olarak Antalya Ulaşım Ana Planı geliştirilmiştir.

Demiryolu ulaşımı ile şehir içerisinde trafikten kaynaklanan yoğunluk azaltılarak daha rahat bir şekilde ulaşım seyahat oluşturulmuştur. Antalya'nın güncelleştirilmiş ulaşım master plânında kabul edilen hedef yıl 2020 için araç ve yolcu sayıları tahmin edilerek, yol şebekesine dağıtılmıştır. Otobüslerin taşıma kapasitelerinin aşıldığı arterlerde metro önerilmiştir. Teknik ve ekonomik olurluğu ile, fayda - maliyet analizleri verilen ve toplam uzunluğu 53.5 kilometre olan metronun en geç 2020 yılına kadar işletmeye açılması ön görülmüştür. Ayrıca, anakent içinde erişim kontrollü otoyol geçişleri ile bir çok karayolu arterinin genişletilmesi veya yeniden inşa edilmesi plânlanmıştır. Antalya'nın yaşanabilir örnek bir kent olabilmesi, yakın ve uzak vâdede ulaşım sorunları yumağı içine girmemesi için en ekonomik ve en akılcı ulaşım altyapı yatırım projeleri önerilmiştir. 1. Derece yolların genişliği 30 metre, 2. Derece yolların genişliği 15 metre – 10 metredir.

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık Ve Tasarım Fakültesi Şehir Ve Bölge Planlama Bölümü 2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı SBP 305 Kodlu Stüdyo 5 Dersi Kapsamında Proje Koordinatörleri Yürütücülüğünde 3. Sınıf Öğrencileri Tarafından Hazırlanmıştır.

T.C.PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
MİMARLIK VE TASARIM FAKÜLTESİ ŞEHİR VE BÖLGE PLANLAMA BÖLÜMÜ
2021-2022 ÖĞRETİM YILI ŞBP 301 STÜDYO 5
ANTALYA VE MERSİN İLLERİ SERİK, MANAVGAT, ALANYA, GAZİPAŞA, ANAMUR İLÇELERİ ALT BÖLGELERİ ULAŞIM VE ENERJİ TEKNİK ALTYAPI ANALİZİ

GÖSTERİM SINIRLAR
●●●● PLAN SINIRI
ULAŞIM AĞI
■ LDERECE YOL (30m)
DİĞER YERLEŞİM ALANLARIYLA EĞRİSİNİ SAĞLAYAN BİRİNCİ DERECE YOLLARDIR KAVUŞUKLARA UZAKLIĞI ORTALAMA 450 METREDİR.
DENİZ ULAŞIM ROTASI
TEK YÖNLÜ SEFERLERİN YAKLAŞIK 5 DAKIKA SÜRÜDÜ SEFER SAATLERİNİN 3 SAATLİK ARALIKLA KALKTIĞI ULAŞIM ROTALARIDIR.
DEMİRYOLU ULAŞIM ROTALARI
ULUSAL DEMİRYOLALTIYAPISI AĞINDA İZLETİLECEK DEMİRYOLU ARAÇLARININ TESİSLİ VE KİLİT İSTASYONLARINA ULAŞIM VE BAĞLI KILIMLARININ ULUSAL DEMİRYOLU ALTYAPISI AĞI ÜZERİNDEKA ÇALIŞTIRILACAK DEMİRYOLU ARAÇLARININ UYUMUNDA.
ŞARTLARI
HAVAALANI
HAVA ARAÇLARININ KALABASI VE İNNESİ İÇİN OZEL OLARAK HAYVANLARI HAVA ARAÇLARININ BAKIM VE DİĞER İHTİYAÇLARININ KARŞILANMASI VE VERİLMESİNE İHTİYAÇ TESİSLERİ İNİİYORCUDUR BULUNDURAN YERLERDİR.
LİMAN
BOM TEANE GİRİ DENİZ ARAÇLARININ PARK YER GEMİLERİN KARŞILANMA İHTİYAÇI TIP YERLERDİR TOSMET İHTİYAÇIYI BARINDIRAN VE İZLENİLE CUMURK DE BULLINDURAN MEKANLARDIR.
Antalya Şehir Merkezinden Havalemanına Ulaşımlı Antalya şehir merkezine 13 kilometre uzaklıkta bulunan Antalya Havalemanı Türkiye'nin en büyük havalemanlarından biridir. Havaleman, seyahat edenler arasında kolayca ulaşılabilirliği için Antalya şehir merkezinde bulunan feribotları ile bağlantılıdır.
AKARYAKIT ÜRÜNLERİ DEPOLAMA ALANI
TOKİMLİK MADDELERİN DEPOLANDIĞI YERLERDE İLGİLİ STANDARTLARLA BELİRTİLEN ŞARTLARA UYGUN OLMASIGİ GEREKİR.
ENERJİ İLETİM HATTI
ELEKTRİK SANTRALLERİNDE KONTROLÜLLÜ VE PLANLI OLARAK ELDE EDİLMİ ELEKTRİK ÇEŞİTLERİNİN SANTİALLERDEN DAĞITIMI KATILARIN İZLETİLMESİNE SAĞLAYAN HATLARDIR.
BARAJ
MANAVGAT NEDİRİ ÜZERİNDE ELEKTRİK ENERJİSİ ÜRETMİ AMACI İLE 1977-1984 YILLARI ARASINDA İNŞA EDİLMİŞLERDİR ANTALYADANİ BARAJLARININ TEMEL AMACI ELEKTRİK ENERJİSİ ÜRETMEKTİR.
ATIK VE AKITMA TESİSLERİ ALANI
KA KATI ATIK BERTARAF VE GERİ KAZANIM TESİS ALANI
KATI ATIKLARININ TAŞINMASININ EKONOMİK OLMASINI SAĞLAMAK TAŞIMA HATTINDANİ TRAFFİĞİ KATI ATIK YÖNELİMİNDEKİ İYİ SEVİYEİNİN HAYATINDA YERİNDEKİ KATI ATIK TRASHİFER İSTASYONLARI KURULABİLİR BU İSTASYONLARDA KÜÇÜK HACMİLİ ARAÇLARLA TOPLANAN KATI ATIKLARININ DAHA BÜYÜK HACMİLİ ARAÇLARA AKTARILARIN BU ARAÇLARDA TOPLANAN KATI ATIK DEPO YERLERİNDE TAŞINMASI SAĞLANIR.

PROJE YERLEŞTİRLERİ
PROF.DR.OZGU ÖZDEMİR
DOÇ.DR.NUR SUNEM PATROĞLU

Alan içerisindeki barajlar;

Oymapınar Barajı, Antalya’da, Manavgat Nehri üzerinde, elektrik enerjisi üretimi amacı ile 1977-1984 yılları arasında inşa edilmiş bir barajdır. 540 MW güç kapasiteli HES (hidroelektrik santral) ile yılda 1620 GWh elektrik enerjisi üretimi sağlamaktadır. Alan içerisinde yer alan Alanya ilinde bulunan Entegre Katı Atık Değerlendirme ve Bertaraf Tesisi günlük bin ton çöp bertaraf kapasitesi, 5.66 megavat kurulu güce sahip enerji üretim tesisi bulundurmakta ve Alanya'nın çöp sorununu ortadan kaldırarak bu çöplerden enerji de üretimi sağlamaktadır.

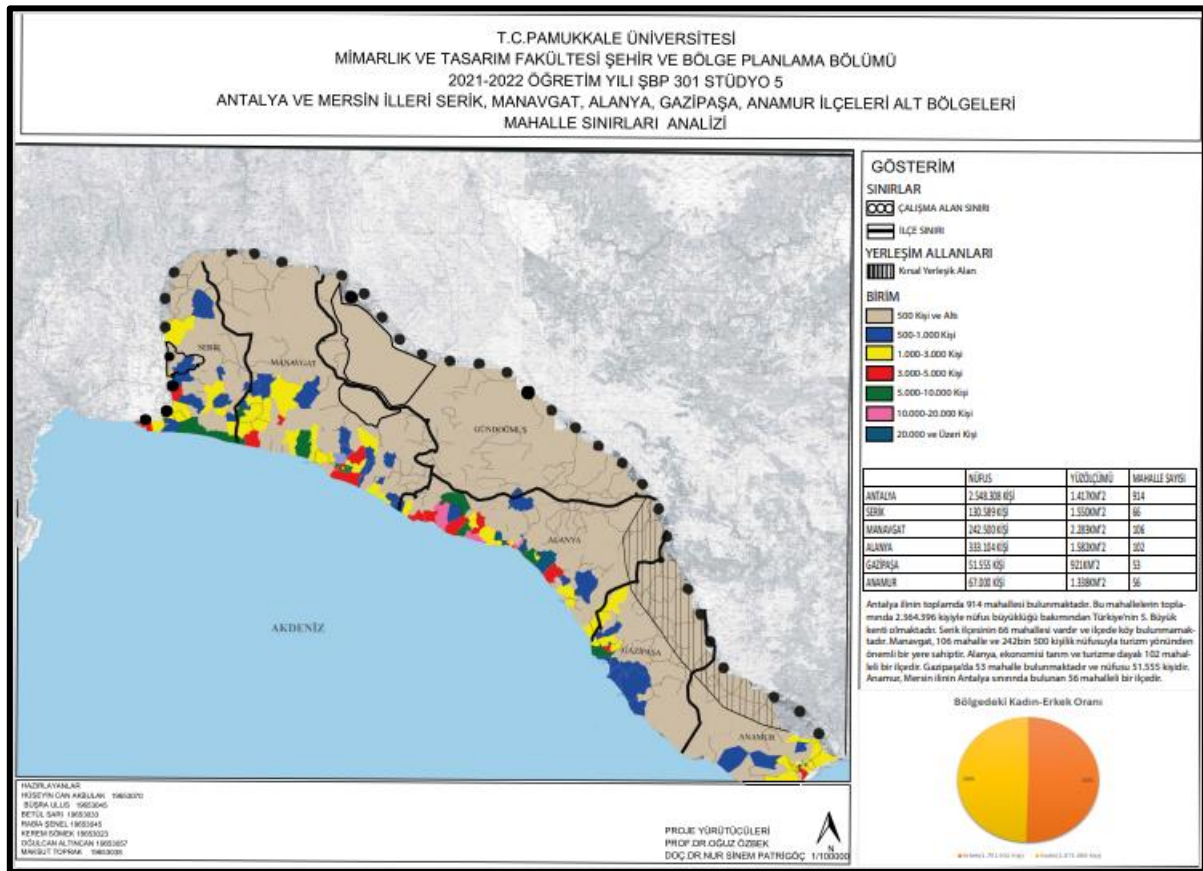
Serik ilçesinde 66 mahalle vardır. Bu mahallelerde 124.335 kişi ikamet etmektedir. Bundan dolayı Serik , Antalya'nın 6'ncı büyük ilçesidir. Serik'in en fazla nüfusa sahip mahallesi 7.299 nüfusla Yeni Mahallesi'dir. En az nüfusa sahip mahallesi 137 nüfusuyla Bozdağın Mahallesi'dir.

83

Manavgat ilçesinde 106 mahalle vardır. Bu mahallelerde 242.490 kişi ikamet etmektedir. Antalya ilinin en büyük 4'ncü ilçesidir. Manavgat'ın en fazla nüfusa sahip mahallesi 21.003 nüfusuyla Sarılar Mahallesi'dir. En az nüfusa sahip mahallesi 107 nüfusuyla Tepeköy Mahallesi'dir

Alanya ilçesinde 36 mahalle bulunmaktadır. Bu mahallelerde 333.104 kişi ikamet etmektedir. Alanya, Antalya'nın en büyük 3'ncü ilçesidir. Alanya'nın en fazla nüfusa sahip mahallesi 34.975 nüfusuyla Mahmutlar Mahallesi'dir. En az nüfusa sahip mahallesi 87 nüfusuyla Yasıralı Mahallesi'dir.

Mersin ilinin Anamur ilçesinde 66.994 kişi ikamet etmektedir. 17 adet mahalle bulunmaktadır. Anamur'un en fazla nüfusa sahip mahallesi 5.375 nüfusuyla Yeşilyurt Mahallesi'dir. En az nüfusa sahip mahallesi 48 nüfusuyla Kılıç Mahallesi'dir.

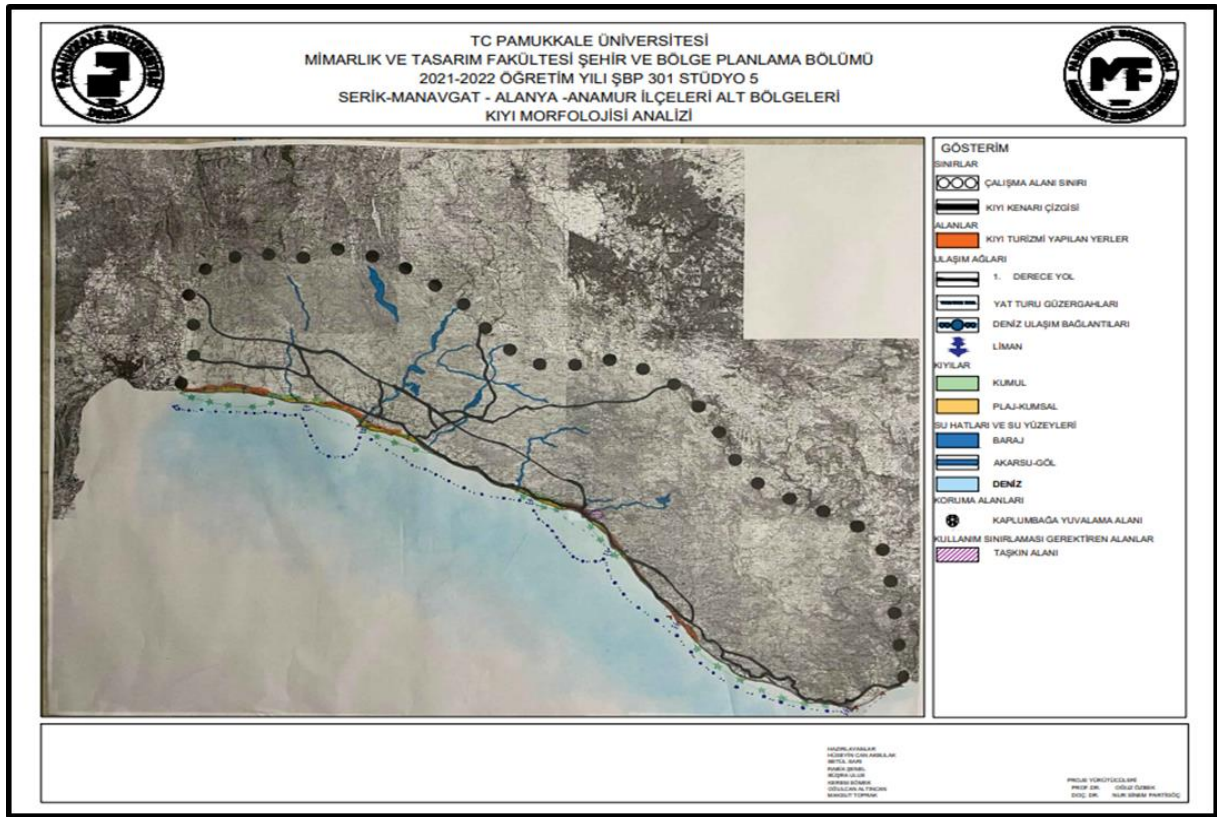
Şekil 59 Mahalle Sınırları Analizi [M-URL19]

4.2.7. Kıyı Morfolojisi Analizi

Bu çalışmada bölgedeki kıyı alanları kullanımları ve özellikleri bakımından detaylı incelenmiştir. Çalışma alanında Akdeniz iklimi hakimdir. Bölgede ortalama sıcaklık 18,3 °C gibi yüksek bir değere ulaşmaktadır. Sıcaklığın en yüksek olduğu aylar Temmuz ve Ağustos (43 °C) aylarıdır. En soğuk ay ise Ocak ayıdır (-2 °C) . Çalışma alanında yükselti 0-50 m. arasında değişmekte olup, düz bir eğim (% 0-5) hakimdir.

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık Ve Tasarım Fakültesi Şehir Ve Bölge Planlama Bölümü 2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı SBP 305 Kodlu Stüdyo 5 Dersi Kapsamında Proje Koordinatörleri Yürütücülüğünde 3. Sınıf Öğrencileri Tarafından Hazırlanmıştır.

Alandaki kıyı toplam 197,7 km uzunluğundadır ve bu kıyıların Genel görünüşü, az girintili çıkıntılı ve geniş yaylar halindedir. yüzey şekilleri kıyı çizgisine eğik veya dik konumdadır. Akdeniz kıyılarında da alüvyonlaşma nedeniyle terkedilmiş limanlar bulunmaktadır. Akdeniz deltaları açık denize daha yakın oldukları için bu delta kıyılarında dalga kontrolü daha etkindir. Akdeniz deltalarında yanıl yönde kıyı ilerlemesi dolayısıyla da kıyı kordonu oluşumu daha etkindir. Akdeniz akarsuları açık deniz dalgaları önüne çok miktarda malzeme getirip yığmakta ve akıntılar bunları kıyı boyunca taşıyıp yığmaktadır. Alanda yer alan jeolojik birimlerin, genel olarak taşıma güçleri düşük, gevşek yapılı ve yer altı su seviyesi yüzeye yakın birimler olduğu görülmüştür. Özellikle alüvyon alanlar, kum ve çakıllardan oluşmuş, gevşek yapılı birimlerdir. Araştırma alanında taban suyu yüksek alanlar bulunmakta ve Manavgat Nehri'nin doğusunda da taşkın alan riski yüksek topraklar bulunmaktadır. Bölge içerisinde dökülen akarsular genel olarak çok uzun boylu yapıda değildir. [M-URL9]

Şekil 60 Kıyı Morfolojisi Analizi [M-URL19]

Çalışma alanının ekonomisi, 1.sınıf verimli tarım toprakları, kıyıları ve kıyı kumulları nedeniyle tarım ve turizme bağlıdır. Bunları, ticaret ve tarıma dayalı sanayi sektörleri takip etmektedir.

BÖLÜM ÜÇ

ÇEVRESEL YAPI

KAVRAMSAL AÇIKLAMALAR

Ekoloji: Ekoloji, canlıların birbirleri ve çevreleriyle ilişkilerini inceleyen bilimdir. Ekosistemse canlı ve cansız çevrenin tamamıdır. [URL25]

Jeoloji: Jeoloji ya da Yerbilimi, temel inceleme konusu dünya ve özellikle de, yer kürenin üzerinde yaşadığımız dış kabuğunu oluşturan katı maddesi "taş küre" nin içeriğinin, yapısının, fiziksel özelliklerinin, tarihinin ve yer kabuğunu şekillendiren süreçlerin incelenmesi olan bilim dalıdır Doğal Sit: Doğal sit, 2863 sayılı Kanunun 3.Maddesinin a bendinde yer alan tanımlara göre; Jeolojik devirlere ait olup, ender bulunmaları nedeniyle olağanüstü özelliklere sahip yer üstünde, yeraltında veya su altında bulunan korunması gerekli alanlardır. [URL26]

Arkeolojik Sit: İnsanlığın varoluşundan günümüze kadar ulaşan eski uygarlıkların yer altında, yer üstünde ve su altındaki ürünlerini, yaşadıkları devirlerin sosyal, ekonomik ve kültürel özelliklerini yansıtan her türlü kültür varlığının yer aldığı yerleşmeler ve alanlardır. [URL27]

Hidroloji: Suların yerküre üzerindeki dağılımını ve mekanik, fiziksel, kimyasal ve biyolojik özelliklerini inceleyen disiplinler arası bir bilimdir. [URL28]

Endemik Tür: Endemik türler, yeryüzünün yalnızca belirli bölgelerinde yayılış gösteren yerel ve ender (yaşam alanı belirli bir bölge ile sınırlı) canlılardır. [URL29]

Flora: Flora ya da bitey bir ülke, bir bölge veya belirli bir yöredeki bitki, mantar ve bakteri türlerinin tümüne verilen addır. [URL30]

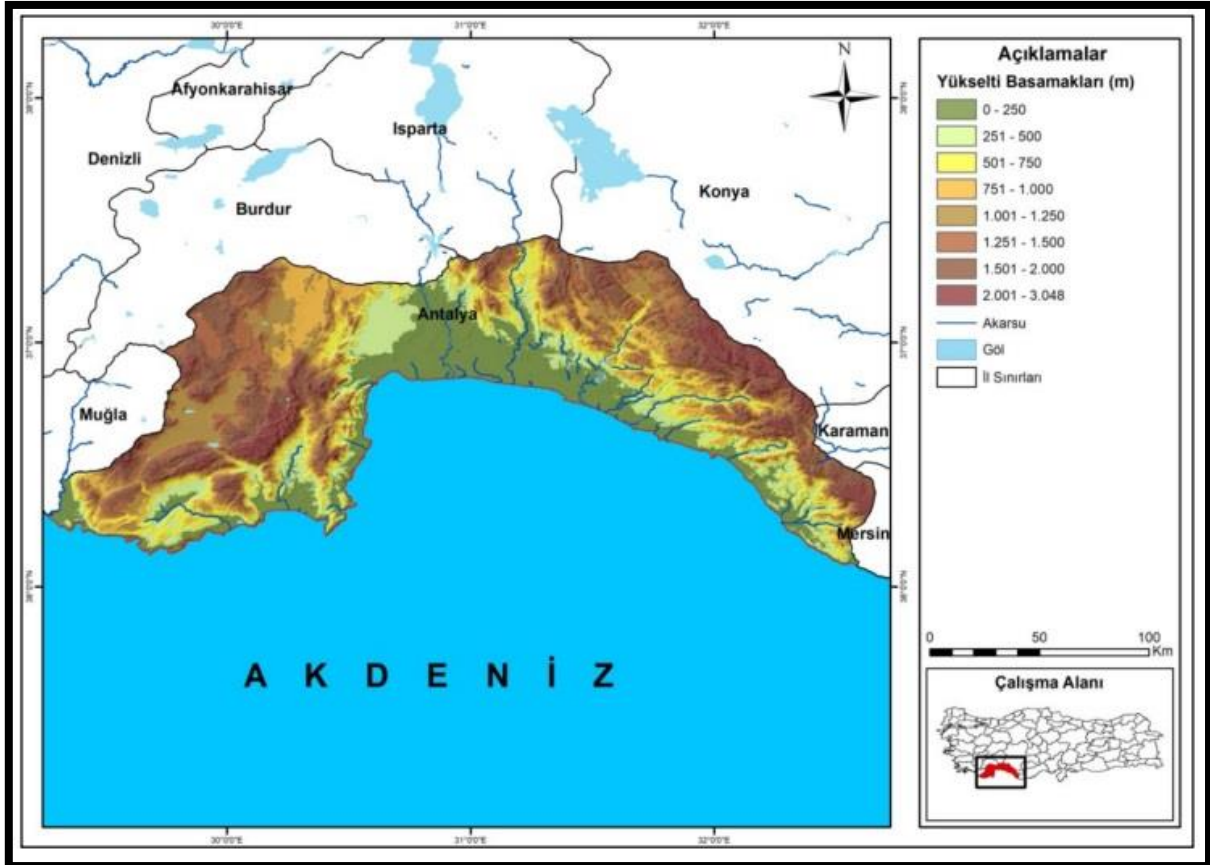
Fauna: Fauna veya direy, belli bir bölgede yaşayan hayvanların tümüne verilen addır. [URL31]

2B Orman Arazisi: Orman vasfını kaybetmiş hazine arazileri ya da 2B, Türkiye sınırları dâhilinde, orman vasfını yitirmiş, kadastro marifetiyle orman alanları dışına çıkartılmış, bir daha geri kazanılamayan ve ıslah edilemeyen arazilerdir. [URL32]

1.TOPOĞRAFYA

Antalya Büyükşehir Belediyesi mülki idari sınırları içerisinde arazinin yapısal özelliklerine bir bütün olarak bakıldığında monografik üniteler birbirinden kolayca ayırt edilebilmektedir. Bu coğrafi ünitelerin kendine mahsus karakteristik özellikleri bulunmaktadır. İl arazisinin genel görünümüne bir bütün olarak bakıldığında fiziki coğrafya özellikleri dikkat çekici şekilde farklılık göstermesi dolayısıyla ilin jeomorfolojik özellikleri kısa mesafede değişmektedir.

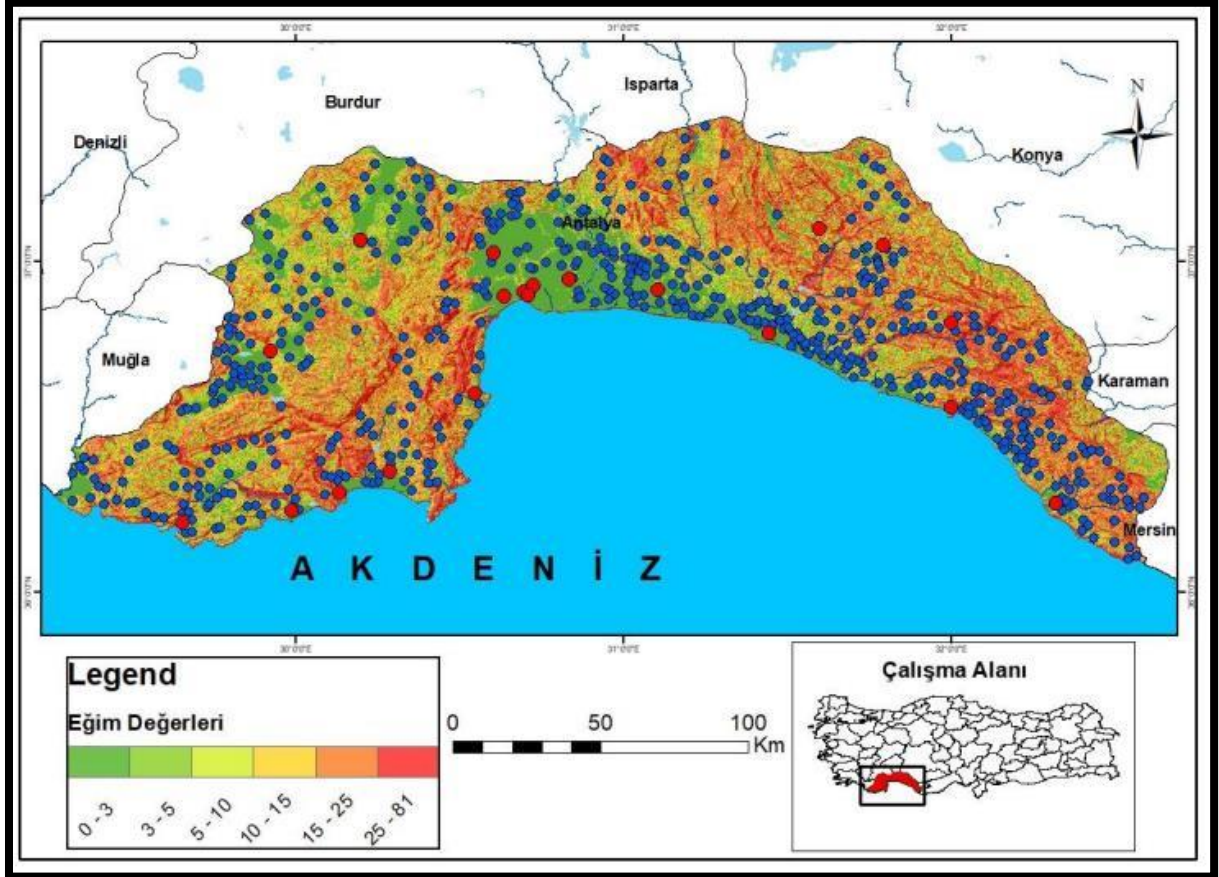
Antalya ilinde topografya ile birlikte yerleşim birimlerinin sayısında ve nüfus yoğunluğunda birtakım farklılıklar gözlemlenmektedir. Yüzey şekilleri bakımından çeşitlilik gösteren ilde yerleşim birimleri yükseltinin daha az olduğu kuşakta kümelenmiştir. Özellikle ova tabanı ve dağların yükseltisinin az olduğu yamaçlarda yerleşmeler yoğunluk kazanırken dağlık alanlar yerleşim birimlerinin seyrekleştiği alanlara tekabül etmektedir. Bu bağlamda; Antalya ili farklı morfolojik üniteler barındırmakta ve yerleşim birimlerinin dağılışı, dokusu ve sayısı ile nüfus yoğunluğu topografik faktörlere bağlı olarak il sınırları içerisinde farklılık göstermektedir.

Şekil 61 Antalya İli Büyükşehir Belediyesinin Lokasyon Haritası

2.EĞİM

Eğim değerleri beşeri coğrafya özelliklerinin değişmesinde etkilidir. Şekil 2’de görüldüğü gibi Antalya il sınırları içerisinde eğim değerleri sadece yerleşmelerin dağılışında değil nüfus yoğunluğu üzerinde etkilidir. Bu bağlamda; il sınırları içinde nüfus yoğunluğu fazla olan ilçe merkezlerinin ve kırsal yerleşmelerin büyük bölümü eğim değerlerinin düşük olduğu 0-500 m yükselti basamağı arasında toplandığı görülür.

Şekil 62 Antalya İlinde Eğim Değerlerine Göre Yerleşmelerin Dağılışı

3.BAKI

Antalya ili Serik Manavgat Alanya Anamur alt bölgelerinden oluşan çalışma alanı değişik eğim gruplarına sahip olması ve dalgalı topoğrafik yapıya sahip olması nedeniyle farklı bakı sınıflarını içermektedir. Yerleşim bölgelerinde kuzey ve güneydoğu bakı yönü belirleyici olmuştur.

Akdeniz kıyısından itibaren, yükseltileri fazla olmamakla birlikte çalışma sahasının güney yarısını bir set gibi kuşatan dağlık alan; Gülen Dağı, Katran Dağı, Tepedağ, Beşik Dağı, Osman Dağı, Otluk Dağı gibi yükseltilerden oluşur. Jura dönemine ait fosilli kireçtaşlarından oluşan Tepedağ, esasen bir antiklinale tekabül etmektedir. Bu dağın uzanış yönü Torosların bu alandaki uzanış istikametine uygun şekilde yaklaşık olarak kuzeybatı-güneydoğudur.

4.İKLİM

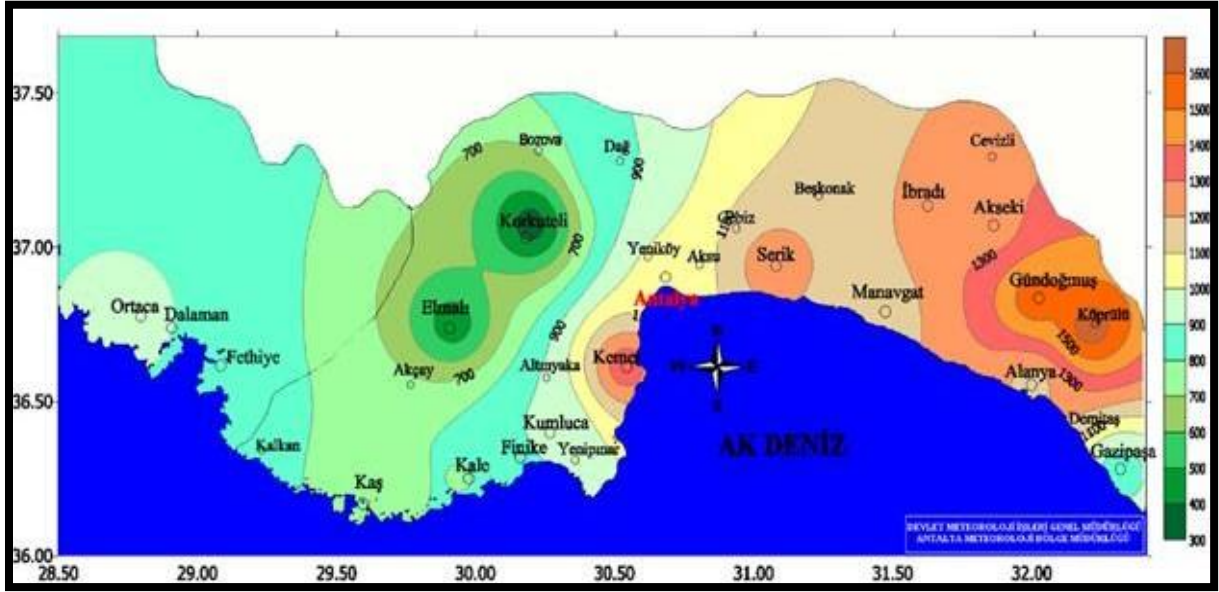
4.1.Antalya İklim Özellikleri

Antalya ilinde Akdeniz iklimi görülmektedir. Yazları sıcak ve kurak geçer. Yaz ayında öğleden sonra meltem rüzgarı ile sahiller biraz serinler. Kış mevsimi bol yağışlı geçer. Dağlara kar yağar. Thornthwaite iklim sınıflandırmasına göre Antalya'nın orta ve doğu kesimleri nemli, batı kesimi yarı nemli, mezotermal, su noksanı yaz mevsiminde, yaz buharlaşma oranı yüksek (%53), kışları ılıman (10.7°C), yazları sıcak (27.3°C), deniz tesirinde bir iklime sahiptir Antalya yağışının çoğunu kış mevsiminde alır (%61).

Sonbahar yağışlarının oranı %21 iken ilkbahar yağışlarının oranı ise %16 civarındadır. Yaz yağışları ise yok denecek kadar azdır (%2).

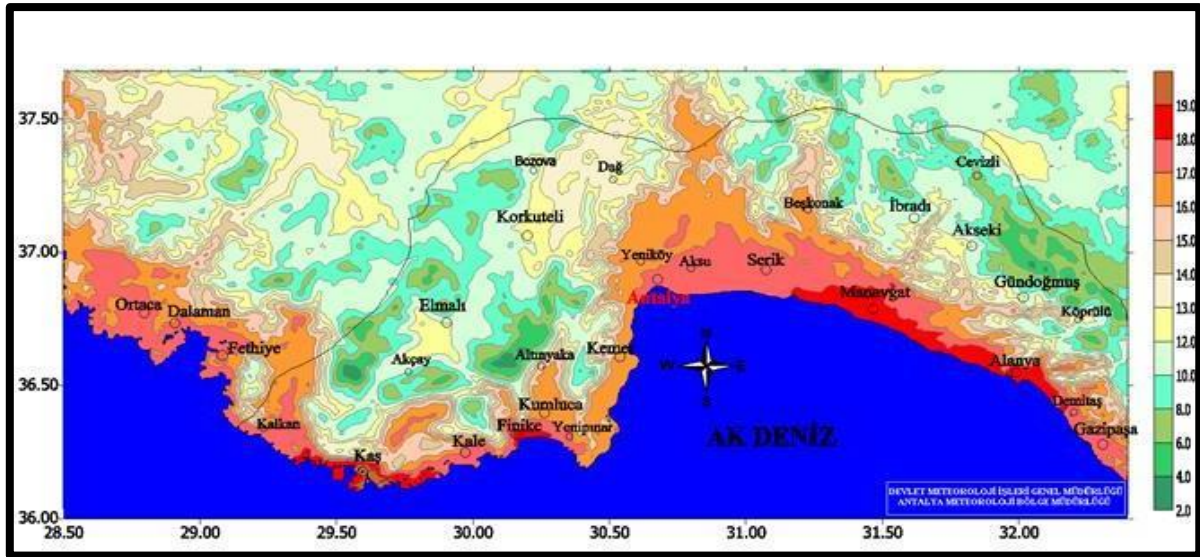
Yazlar sıcak ve kurak, kışlar ılık ve yağışlı geçmektedir. Yağışların yıl içi ve yıllar boyu dağılımı düzensizdir. Yağışlar, birkaç saatte yoğun ve ani, çoğu kez felaket doğuran, değerli toprağı parçalayıp uzaklara taşıyan taşkınlar yaratacak ölçüde şiddetli olabilmektedir. Akdeniz iklimi, temelde tutarlı bir nitelik taşımakla beraber, yazın en yüksek sıcaklıkları ada yağış yokluğunun çakışması, bitkilerde yüksek derecede buharlaşma-terlemeyi tahrik etmektedir. Klimagram yöntemi ile yapılan değerlendirmeye göre Antalya, Akdeniz ikliminin etkisi altındadır. Antalya, Alanya ve Korkuteli için sıcaklık ve yağış parametreleri göz önüne alınarak yapılan değerlendirmede bölgede genel olarak yaz aylarının sıcak ve kurak, kış aylarının ise ılıman ve yağışlı olduğu tespit edilmiş olup Antalya'nın kıyı kesimleri Akdeniz iklim tipi altında deniz ve sıcakdeniz iklim sınıfına girerken, iç kesimlerde soğuk yarıkara iklim tipi görülmektedir (Meteoroloji Genel Müdürlüğü).

4.2. Ortalama Sıcaklık ve Yağış

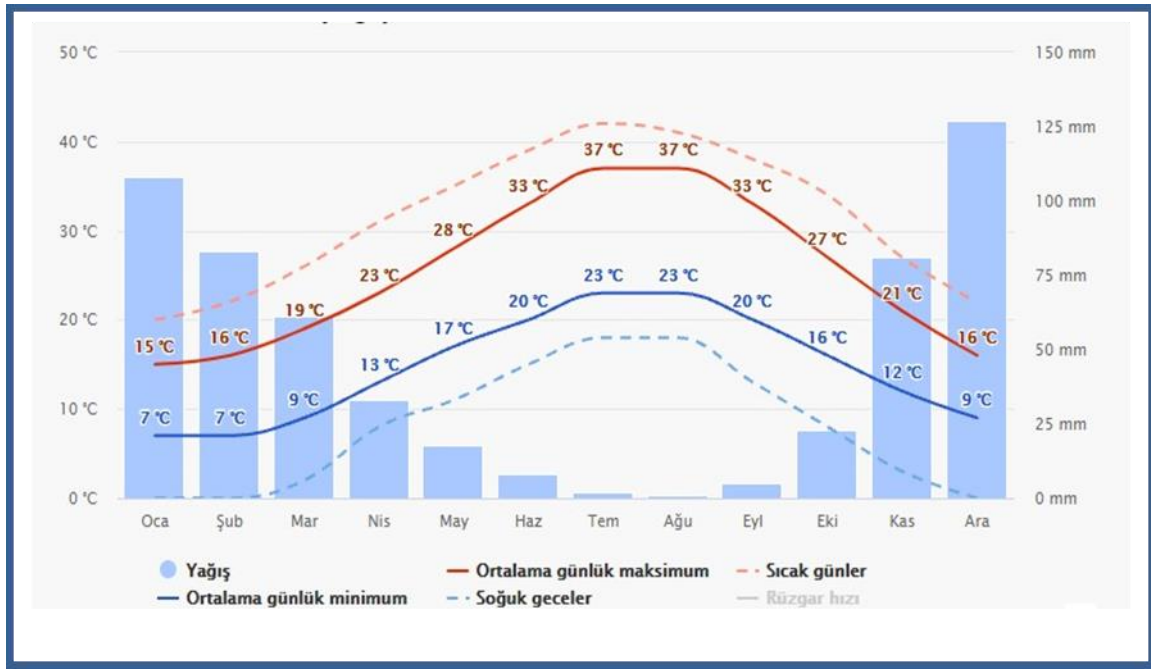

Şekil 63 Yıllık Ortalama Sıcaklık Dağılım Grafiği [URL1]

4.2.1. Yağış

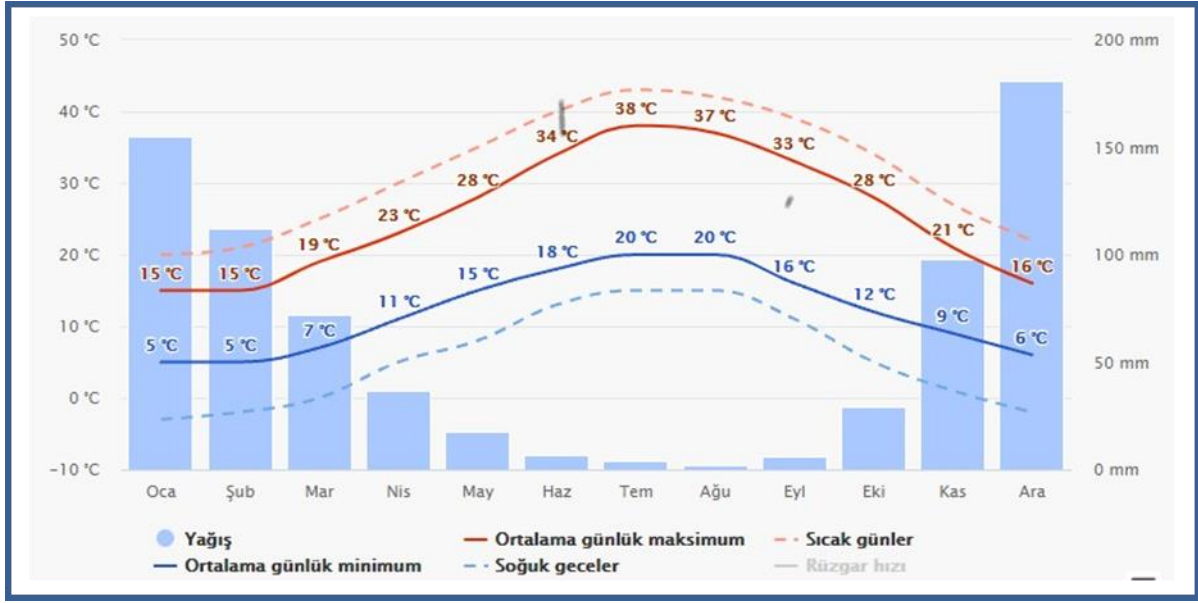

Şekil 64 Yıllık Ortalama Yağış Miktarı [URL4]

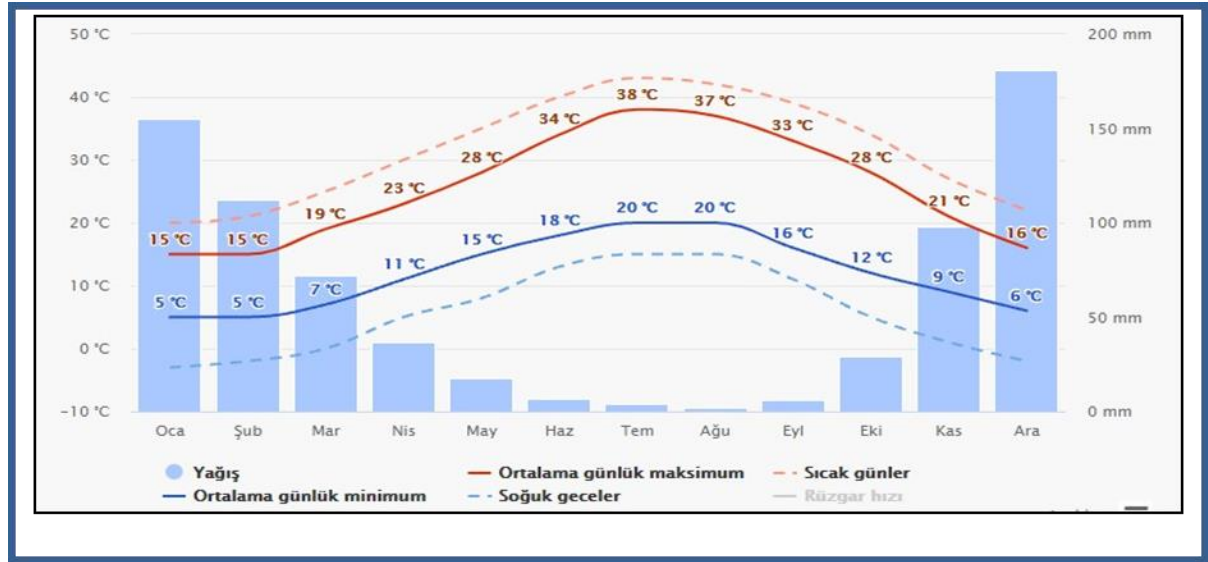
Şekil 65 Alanya İlçesi Sıcaklık ve Yağış Grafiği

"Ortalama günlük maksimum" (koyu kırmızı çizgi) her ay için ve Alanya için ortalama bir günün maksimum sıcaklığını gösterir. Aynı şekilde, "ortalama günlük minimum" (koyu mavi çizgi) ortalama minimum sıcaklığı gösterir. Sıcak günler ve soğuk geceler (kesikli kırmızı ve mavi çizgiler) Alanya ilçesi sıcaklık ve yağış grafiğine bakıldığında yağışın en yüksek olduğu zaman aralık ayıdır. Aralık ayından sonra en çok yağış görünen ay Ocak ayıdır. Yağış bakımından yaz ayları ayında yağış çok azalmaktadır. Ortalama minimum sıcaklık en düşük ocak ayında 9 °C olduğu görülmektedir. Sıcak günlere bakıldığında Temmuz ve Ağustos aylarında 40 ° C olduğu görülmektedir. Sıcak günlerde Ocak ayına bakıldığında en fazla 14 °C'ye ulaştığı görülmektedir. incelendiğinde Haziran ayında yağış görülmekte Temmuz Ağustos aylarında 40 ° C olduğu görülmektedir. Sıcak günlerde Ocak ayına bakıldığında en fazla 14 °C'ye ulaştığı görülmektedir. [URL2]

Şekil 66 Manavgat İlçesi Sıcaklık ve Yağış Grafiği[URL15]

Manavgat İlçesi sıcaklık ve yağış grafiğine bakıldığında yağışın en yüksek olduğu zaman aralık ayıdır .Aralık ayındaki yağış Alanya ilçesine göre daha fazla olduğu görülmektedir . Aralık ayından sonra en çok yağış alan ay ocak ayıdır. Yağış bakımından yaz ayları incelendiğinde Haziran ayında yağış görülmektedir fakat Temmuz Ağustos ayında yağış çok azalmaktadır. Ortalama Minimum sıcaklık kış aylarında 7 °C olduğu görülmektedir. [URL2]

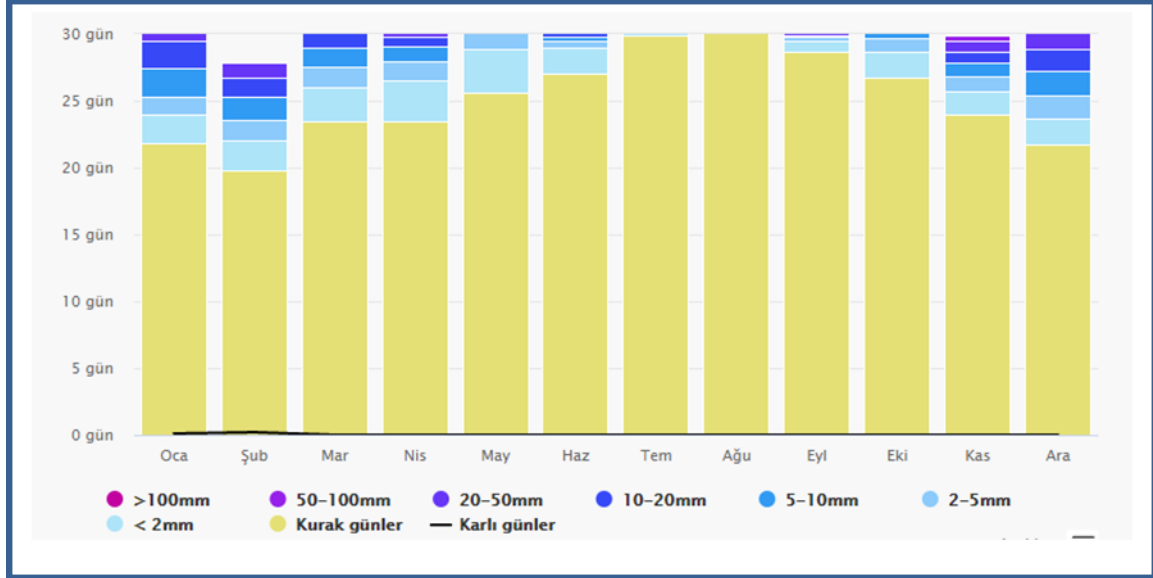

Şekil 67 Anamur İlçesi Sıcaklık ve Yağış Grafiği [URL15]

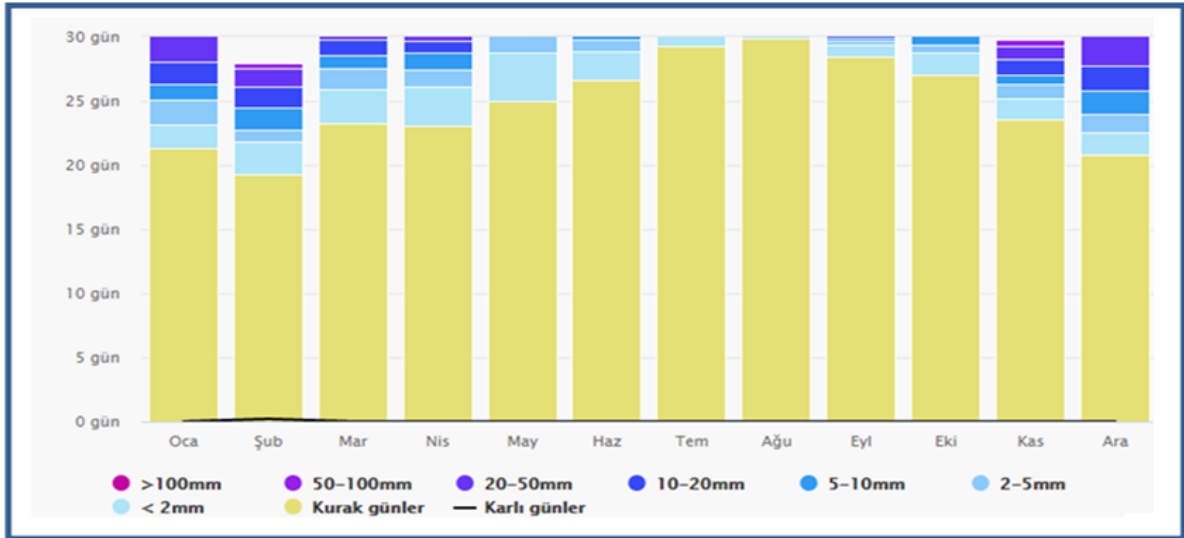
Anamur ilçesi sıcaklık ve yağış grafiğine bakıldığında yağışın en yüksek olduğu zaman Aralık ayıdır .Aralık ayı yağış miktarı Alanya ve Manavgat ilçelerine göre daha çok olduğu görülmektedir. Yağış bakımından yaz ayları incelendiğinde Ağustos ayında yağış görülmemektedir. [URL2]

4.2.2.Yağış Miktarları

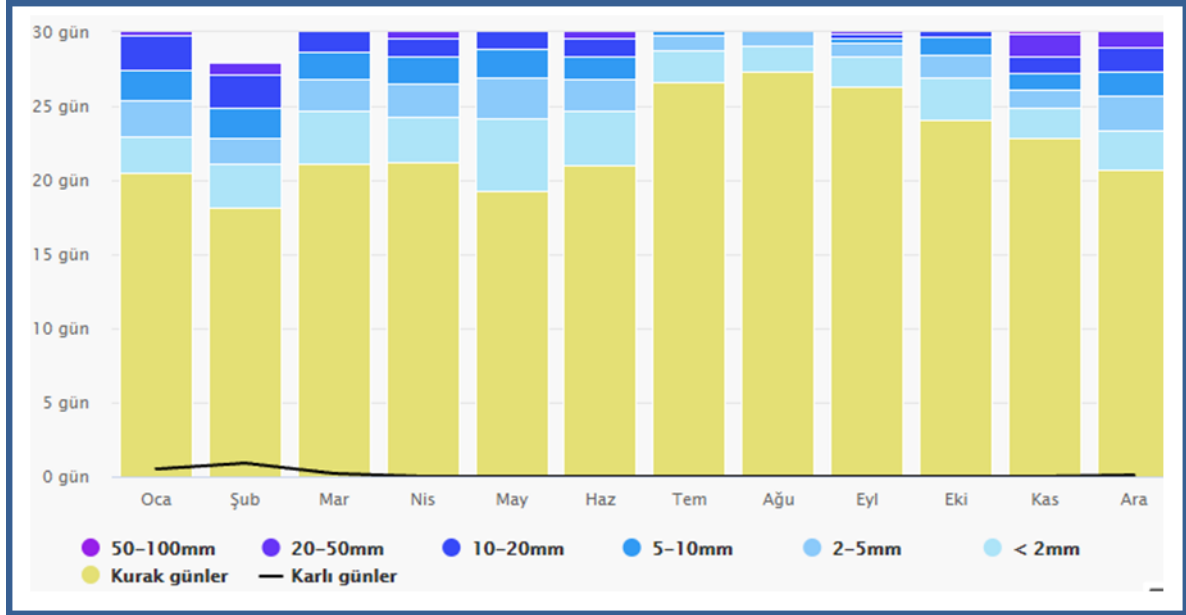
Alanya yağış miktarları grafiğine bakıldığında Temmuz-Ağustos aylarında kurak geçen gün sayısı görece diğer aylara oranla fazladır ve metrekareye 2mm yağış düşmektedir. Ocak-Aralık aylarında ise kurak geçen gün sayısı yaz aylarına oranla az ve metrekareye en az 5-10mm en fazla 20-50mm yağış düştüğü görülmektedir. [URL2]

Manavgat yağış miktarları grafiğine bakıldığında Ağustos ayında kurak geçen gün sayısı daha fazladır ve metrekareye 2mm den daha az yağış düşmektedir. Aralık ve Ocak aylarında ise kurak geçen gün sayısı azdır ve metrekareye en az 5-10mm en fazla 20-50mm yağış düştüğü görülmektedir. [URL2]

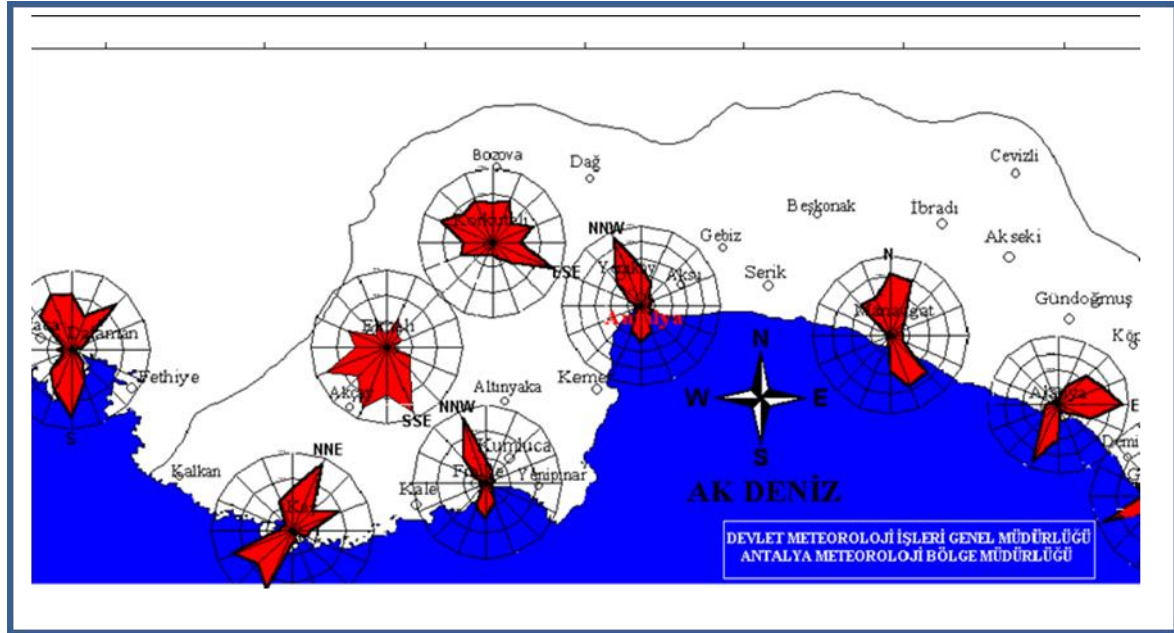

Anamur yağış miktarları grafiğine bakıldığında yaz aylarında Alanya ve Manavgat ilçelerine göre kurak geçen gün sayısı azdır. Yaz aylarında en az metrekareye 2-5mm yağış düştüğü görülmektedir. Aralık – Ocak aylarında ise kurak geçen sayısı azdır. Metrekareye en az 2- 5mm en fazla 50-100 mm yağış düşmektedir.[URL2]

Şekil 70 Anamur Yağış Miktarı [URL15]

4.3.Rüzgar Frekans Dağılımı

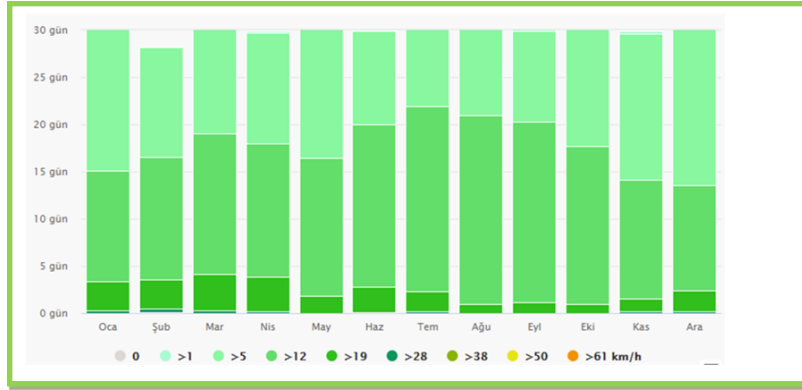

Şekil 71 Antalya Rüzgar Frekans Dağılımı [URL33]

4.3.1.Rüzgar Hızı

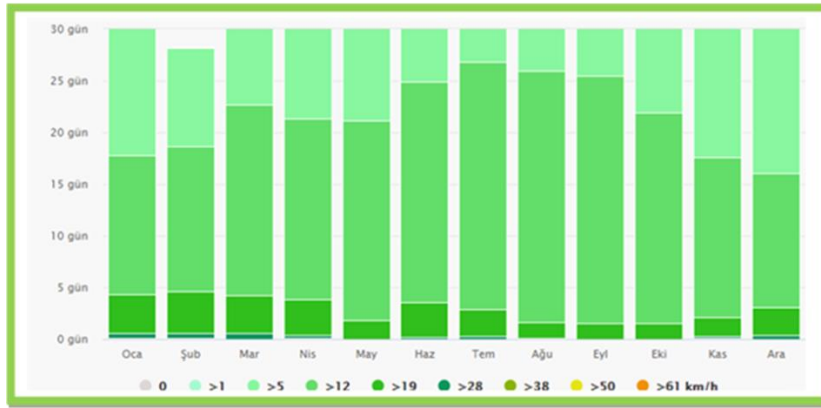
Alanya rüzgar hızı grafiği incelendiğinde Aralık'tan Nisan'a kadar güçlü rüzgarlar, ve Ağustos 'tan Kasım'a kadar ise sakin rüzgarlar gözlemlenmektedir. Yıl içerisinde en sakin

rüzgar 1-5 km/h ile Nisan ayı, min. 5km/h, max. 28km/h ile en güçlü rüzgarlar Şubat-Mart aylarında görülmektedir.

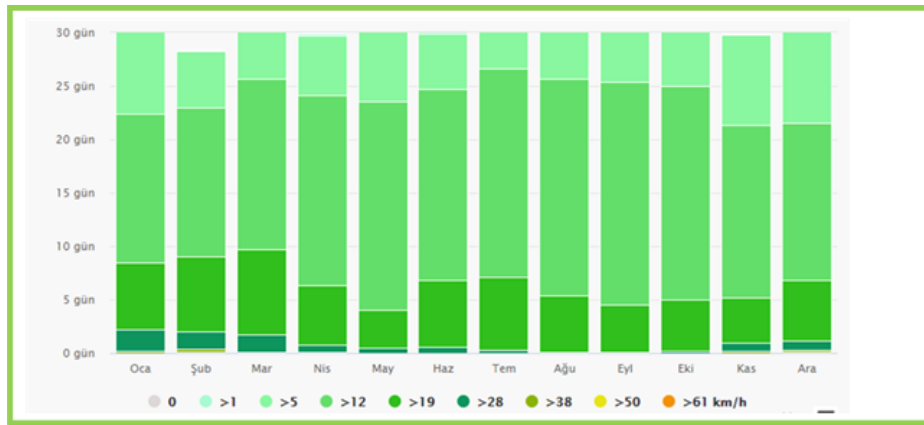
Şekil 72 Alanya Rüzgar Hızı Grafiği [URL5]

Manavgat rüzgar hızı incelendiğinde Aralıktan Nisan ayına kadar güçlü rüzgarlar ve Mayıs'tan Kasım'a kadar sakin rüzgarlar görülmektedir.

Şekil 73 Manavgat Rüzgar Hızı Grafiği [URL5]

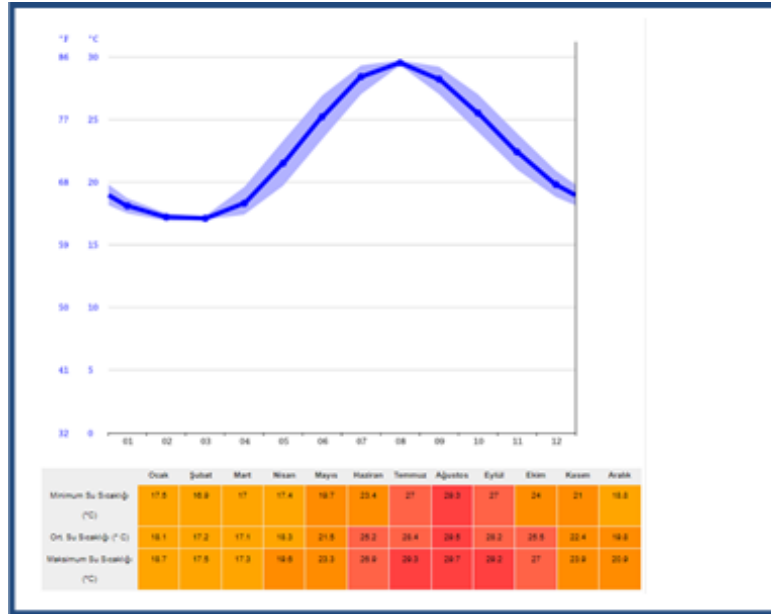
Anamur rüzgar hızı grafiği incelendiğinde Kasım Ayından Mayıs ayına kadar güçlü rüzgarlar görülmektedir. Haziran ayından Ekim ayına kadar ise sakin rüzgarlar hakimdir.

Şekil 74 Anamur Rüzgar Hızı Grafiği [URL5]

4.4.2.Manavgat Su Sıcaklığı

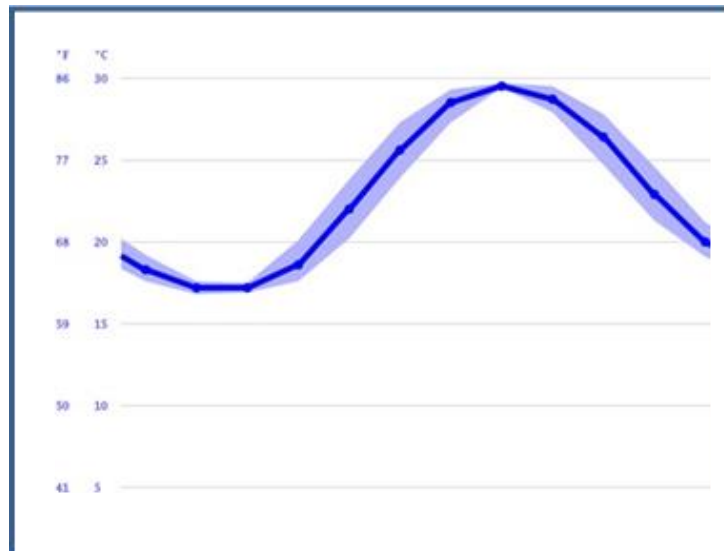
Yıl boyunca ortalama su sıcaklığı 22.60°C dir. Ağustos ayında Yaklaşık 29.70°C, aylar boyunca maksimum su sıcaklıklarıdır. En düşük 16.90°C ve Şubat ayıdır. En düşük su sıcaklığının tarihi 24 Şubat civarındadır.

Şekil 77 Manavgat Su Sıcaklığı Grafiği [URL5]

4.4.3.Anamur Su Sıcaklığı

Yıl boyunca Anamur ortalama 22.90°C su sıcaklıklarına ulaşılır.29.70°C değerinde, ortalama aylık su sıcaklığı Ağustos olarak yılın en yüksek değerine ulaşır. Oysa Şubat içinde en düşük değer yaklaşık 16.80°C ile ölçülür. 29.70°C ile su sıcaklığı 21. Ağustos civarındaki yıldaki en yüksek değerine ulaşır. 25. Şubat civarındayken, en düşük değer 16.80°C civarındadır.

Şekil 78 Anamur Su Sıcaklığı Grafiği [URL6]

5.TOPRAK YAPISI

5.1.Toprak Grupları

Toprak Özellikleri

İklim, topografya, ana madde, bitki örtüsü ve zamanın etkisiyle Antalya ili Serik, Manavgat, Alanya ilçeleri ve Mersin Anamur ilçesini kapsayan alt bölgeleri çeşitli büyük toprak grupları oluşmuştur. Antalya ve Mersin ilindeki toprak grupları ve dağılımı şöyledir:

5.1.1.Kırmızı Akdeniz Toprakları

Antalya havzasında en geniş alanı kırmızı Akdeniz toprakları kaplar. Antalya ilinde 574.332 hektarlık alanı kaplamaktadır. Havzanın özellikle güney ve ortalarında yaygındır. Kırmızı Akdeniz topraklarının bulunduğu yerlerde yıllık ortalama yağış 800-1250 mm`dir. Bu toprakların doğal örtüsü orman ağaç ve ağaççıkları ile Akdeniz maki örtüsüdür. Orman ağacı olarak daha çok ibrelilerden kızıl çam, kara çam ile kısmen yaprağını dökenlerden meşe, köknar, ardıç bulunur. Maki topluluğunun ve otsuların hepsini görebiliriz.[URL2]

5.1.2.Kırmızı-Kahverengi Akdeniz Toprakları

Antalya ilinde 2421 hektarlık alanı kaplamaktadır. Bu topraklar özellikle orta havzada Eğridir Gölü`ne kadar toplu bir yayılım oluşturur. Başta kahverengi orman toprakları olmak üzere birçok alüviyal ve kolüviyallerle kesildiği gibi kırmızı Akdeniz toprakları ile birlik oluşturur. Kırmızı-kahverengi Akdeniz topraklarının bulunduğu yerlerde yıllık ortalama yağış 750-900 mm`dir.

5.1.3.Kahverengi Orman Toprakları

Antalya havzasında kapladığı alan bakımından ikincidir. 326246 ha.`lık alanı kaplar. Alanya`dan başlayarak kuzeybatıya doğru Akdeniz toprakları ile Rendzinalar arasında havzayı baştan başa kat eder. Ayrıca havzanın batısında ve güneyinde kestane rengi topraklarla birlikte bulunur. Kahverengi orman topraklarının bulunduğu yerlerde ortalama yağış 1000 mm`ye ulaşsa da esas olarak 600 mm. civarındadır.

5.1.4.Kestane Rengi Topraklar

Antalya havzasının önemli topraklarından bir diğeridir. 71883 hektarlık alanı kaplar. Havzanın batısında Korkuteli ile kuzeyindeki Isparta ve Yalvaç civarında yayılım gösterir. Bu toprakların bulunduğu yerlerdeki yıllık ortalama yağış 400-600 mm. civarındadır.

5.1.5.Rendzina Toprakları

Antalya havzası sahil kuşağının önemli topraklarındanıdır. 51458 hektarlık alanı kaplar. Bu toprakların bulunduğu yerlerde yıllık ortalama yağış 1000 mm.`dir. Rendzinaların doğal bitki örtüsü maki, otsu ve kültürleridir.

5.1.6.Alüviyal Topraklar

Antalya havzasında çok büyük bir alan kaplamaz. Ancak havza tarımında önemli bir yere sahiptir. 11558 hektarlık alanı kaplamaktadır. Özel bir iklime ve doğal bitki örtüsüne sahip değildir.

5.1.7.Kolüviyal Topraklar

Havza bakımından önemli bir yere sahiptir. 51339 hektarlık alanı kaplamaktadır. Özel bir iklime ve vegetasyona sahip değildir.

Bu toprak grupları dışında Antalya ve Mersin havzasında yer alan toprak grupları şunlardır: [URL2]

- Regosal Topraklar
- Yüksek Dağ-Çayır Toprakları
- Tuzlu-Alkali Topraklar
- Hidromorfik Alüviyal Topraklar
- Kireçsiz Kahverengi Orman Toprakları
- Organik Topraklar
- Sahil Kumulu
- Irmak Yatakları
- Alüvyal Sahil Bataklıkları
- Çıplak Kaya ve Molozlar

Horizon (Eski sınıflandırma) Horizon (Old classification)	Derinlik (cm) Depth (cm)	Kum (%) Sand (%)	Silt (%) Silt (%)	Kil (%) Clay (%)	Bünye Texture	pH 1:1 toprak:su pH 1:1 soil:water	Org.C (%) Org.C (%)
Alüvyal (Alluvial) Profil 1 (Profile 1)							
A1	0-20	12,0	52,0	36,0	SiCL	8,6	1,47
C1	20-45	4,0	52,0	44,0	SiC	8,5	0,66
C2	45-75	6,0	50,0	44,0	SiC	8,3	0,43
C3	75-150	10,0	46,0	44,0	SiC	8,1	0,30
Alüvyal (Alluvial) Profil 2 (Profile 2)							
Ap	0-12	16,8	75,6	7,6	SiL	7,6	1,24
A12	12-30	30,4	64,0	5,6	SiL	7,4	0,66
C1	30-60	26,0	70,4	3,6	SiL	7,6	0,23
C2	60-80	28,0	66,0	6,0	SiL	7,5	0,23
C3	80-150	34,0	62,0	4,0	SiL	7,7	0,40
Alüvyal (Alluvial) Profil 3 (Profile 3)							
Ap	0-20	33,2	50,0	16,8	L	7,6	0,33
C1	20-60	41,2	48,0	10,8	L	7,7	0,26
C2	60-100	35,2	52,0	12,8	SiL	7,7	0,50
C3	100-150	69,2	25,6	5,2	SL	7,8	0,09
Alüvyal (Alluvial) Profil 4 (Profile 4)							
Ap	0-20	46,6	42,2	11,2	L	7,6	0,50
C1	20-55	58,6	26,2	15,2	L	7,5	0,08
C2	55-110	40,6	44,2	15,2	L	7,5	0,08
C3	110-200	30,6	50,2	19,2	SiL	7,6	0,08
Hidromorfik alüvyal (Hydromorphic alluvial) Profil 5 (Profile 5)							
A11	0-10	23,6	36,0	40,4	C	7,7	3,36
A12g	10-35	15,6	26,0	58,4	C	8,2	1,00
Cg	35-120	21,6	52,0	26,4	SiL	8,6	0,26
Kahverengi orman (Brown forest) Profil 6 (Profile 6)							
A1	0-10	36,0	40,7	23,3	L	6,9	4,33
B21	10-20	41,4	33,3	25,3	L	7,0	2,94
B22	20-35	41,4	23,3	35,3	CL	7,3	0,95
C	35-150	57,4	19,3	23,3	SCL	7,3	0,16

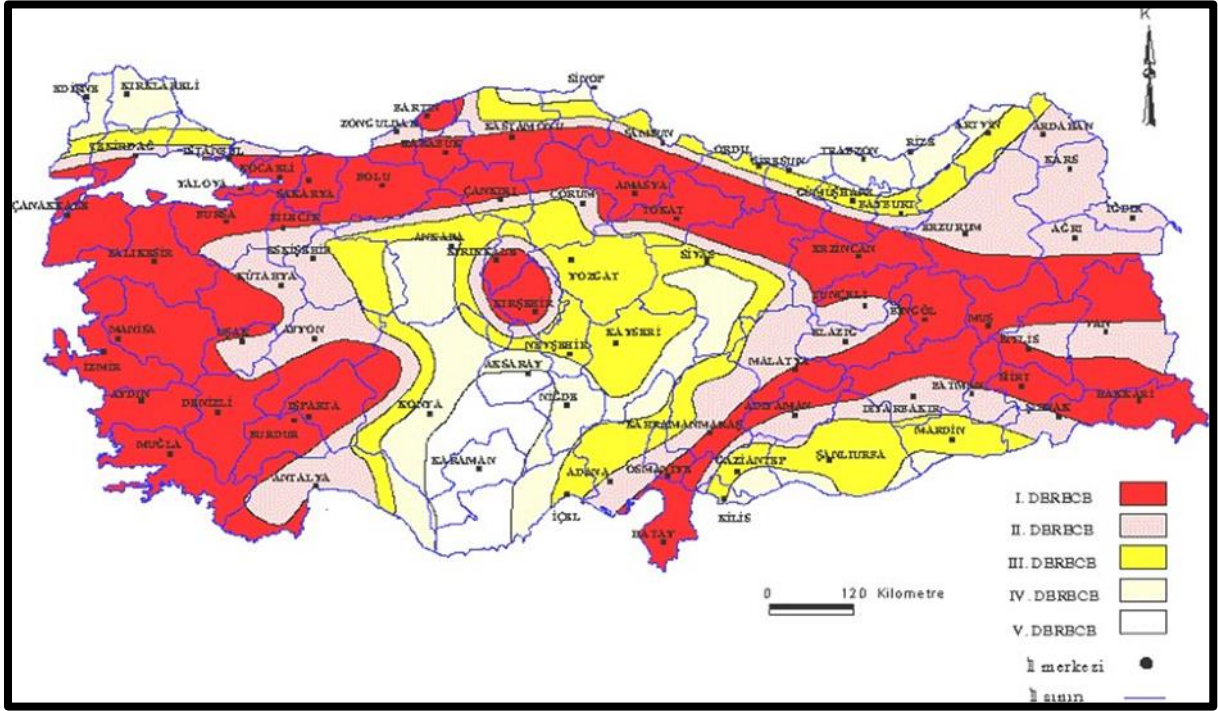
Tablo 6 Antalya Havzası Topraklarının Bazı Fiziksel ve Kimyasal Özellikleri[URL2]

Çizelge 1. devamı. Table 1. continued.							
Horizon (Eski sınıflandırma) Horizon (Old classification)	Derinlik (cm) Depth (cm)	Kum (%) Sand (%)	Silt (%) Silt (%)	Kil (%) Clay (%)	Bünye Texture	pH 1:1 toprak:su pH 1:1 soil:water	Org.C (%) Org.C (%)
Kahverengi orman (Brown forest) Profil 7 (Profile 7)							
A1	0-25	50,0	30,0	20,0	SCL	7,6	2,08
A21	25-55	28,0	48,0	24,0	L	7,5	0,50
B22	55-80	16,0	48,0	36,0	CL	7,7	0,19
C	80-150	30,8	63,6	5,6	SiL	7,6	0,09
Kahverengi orman (Brown forest) Profil 8 (Profile 8)							
A	0-15	30,6	35,8	33,6	CL	7,5	1,88
BC	15-35	24,6	29,8	45,6	C	7,4	0,89
C	35-250	27,2	47,8	25,0	L	7,6	0,08
Kireçsiz kahverengi orman (Non calcic brown forest) Profil 9 (Profile 9)							
A1	0-10	37,2	39,6	23,2	L	7,5	0,66
B1	10-20	29,6	35,6	34,8	CL	7,1	0,26
B2	20-40	31,2	31,6	37,2	CL	7,1	0,09
C1	40-110	39,2	48,0	12,8	L	6,6	0,02
Kireçsiz kahverengi orman (Non calcic brown forest) Profil 10 (Profile 10)							
A	0-12	32,2	52,0	15,8	SiL	7,4	3,24
B	12-35	22,2	56,0	21,8	SiL	7,5	0,97
C	35-60	26,0	52,2	21,8	SiL	7,5	0,50
Kireçsiz kahverengi orman (Non calcic brown forest) Profil 11 (Profile 11)							
A	0-17	41,2	39,6	19,2	L	6,2	2,11
B	17-50	35,2	39,6	25,2	L	6,6	0,94
C	50-150	37,5	38,7	23,8	L	6,9	0,43

6.AFET RİSK DURUMU

6.1. Deprem

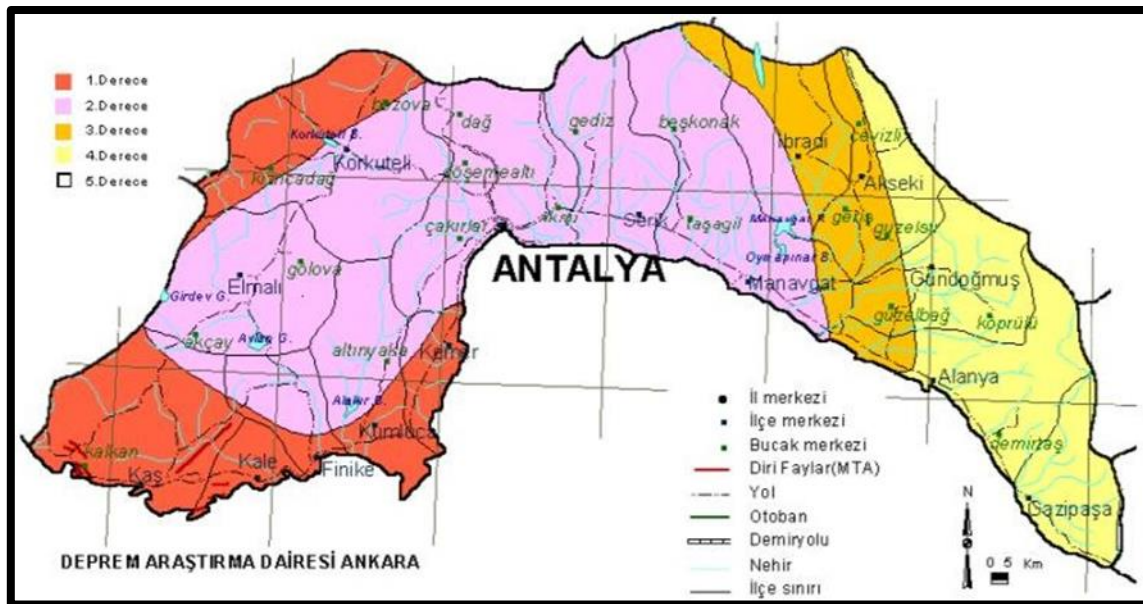
Antalya 2011 yılında yapılan nüfus sayımına göre; il genelinde 2.043.482, il merkezinde 1.041.972 nüfusu ile nüfus sıralamasına göre Türkiye'nin en büyük illeri arasında 6. sıradadır. Bu sebeple olası bir depremde etkilenebilecek insan sayısı oldukça fazladır. 1998 de hazırlanıp 1999'da yürürlüğe giren Deprem Bölgeleri Haritasında Antalya IV. derece deprem bölgesinden II. derece deprem bölgesine alınmıştır.[URL3]

Şekil 79 Türkiye Deprem Fay Haritası [URL7]

Antalya ili geneli deprem bölgeleri (Başbakanlık, Afet ve Acil Durum Yönetim Başkanlığı 2012) Antalya ilinin ilçelerini deprem bölgelerine göre belirleyecek olursak; Kemer, Kumluca, Kaş, Kale, Finike I. derece deprem bölgesinde, Merkez, Serik, Manavgat, Korkuteli, Elmalı II. derece deprem bölgesinde, Akseki ve İbradı III. derece deprem bölgesinde, Alanya, Gazipaşa ve Gündoğmuş IV. derece deprem bölgesindedir.

Antalya ilinin deprem durumunu incelediğimizde, tarihsel dönemde (1900 yılı öncesi) en önemli depremi 1851 yılında Fethiye-Rodos arasında meydana gelmiştir. Bu büyük deprem sonucunda Side, Selge, Faselis, Rhodiapolis gibi antik kentlerde büyük hasara yol açmıştır. Bu hasarlar arkeolojik çalışmalar sonucunda tespit edilmiştir (Ergin vd 1967). Aletsel dönemde Antalya ilinde 7,0 büyüklüğünde bir depreme rastlanmamıştır. Fakat Antalya ilini etkisi altına alan Fethiye- Burdur fay zonu sebebiyle bölge sürekli tehdit altındadır.[URL3]

6.1.1.Serik'de Deprem

Antalya geneline bakıldığında Serik ilçesi 2.derece deprem bölgesidir. Serik gerek coğrafi, gerekse sismotektonik konumu itibariyle büyük depremlerin merkez üstü olmamıştır. Antalya İlının Serik İlçesinde Gerçekleşen Son Deprem 26 Mart 1992 Tarihinde 19:16 Saatinde 5 Şiddetinde Meydana Gelmiştir. Bu bölgede tespit edilmiş diri fay bulunmamaktadır.

6.2.Tsunami

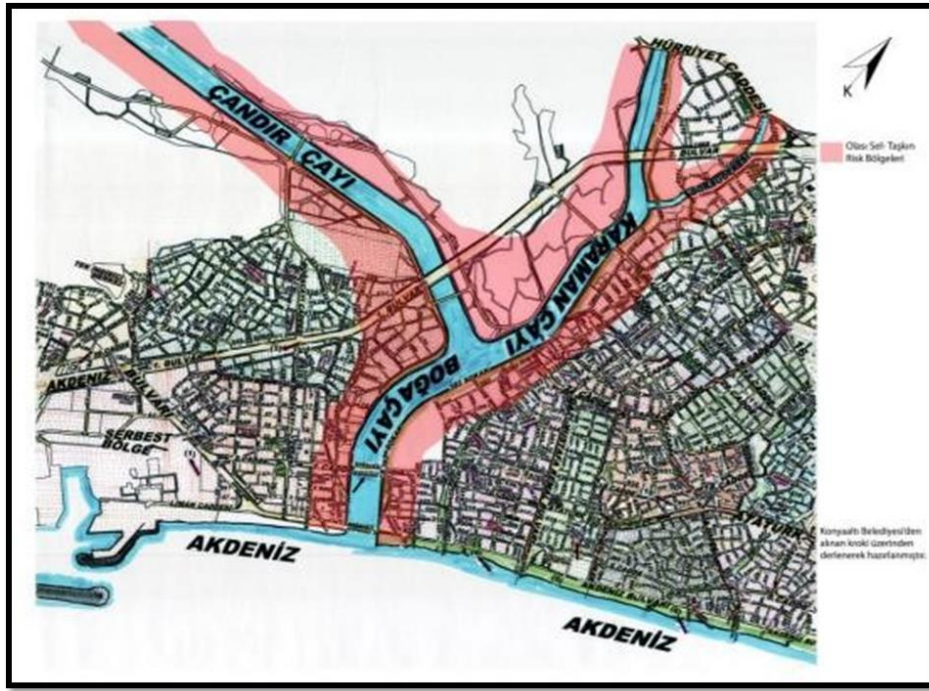
Tsunami, Japon dilinde “liman dalgası” anlamına gelmektedir. Anlam olarak, deniz veya okyanus tabanında meydana gelen tektonik veya volkanik faaliyetler sonucu oluşan yıkıcı deniz dalgaları anlaşılmaktadır. Açık denizlerde oluşan bu dalgalar, normal büyüklükte olan dalgalardan farksız değildir. Ancak kıyıya doğru ilerlediğinde bu dalgaların hızı yavaşlar ve üst üste binmeye başlar. Hızı 500–750 km, yükseklikleri 30 metreyi bulmaktadır. Kıyıya ulaşmasından itibaren dalganın yüksekliğine ve hızına göre hasar meydana getirebilir.

Tsunamiye ait şu ana kadar bilinen tek olay M.S 68 yılında Antalya'nın Kumluca ve Kaş ilçelerinin sular altında kaldığı Demre, Patara-Likya tsunamisidir. Meydana gelen tsunamiye ait yükseklik, can ve mal kaybı verisi bulunmamaktadır.

6.3.Sel

Dünyanın oluşumu ve insan yaşamının başlamasından itibaren süre gelen doğa olayları (yağışlar, su seviyelerinin yükselmesi, heyelan, çığ gibi) yaşamı olumsuz yönde etkilemekte olduğundan afet olarak nitelendirilir. Sel ve taşkınlar bir afete sebep olduklarında birçok hayatı tehlikeye atıp, insanların ekonomik ve sosyal durumlarına zarar vermenin yanında çevrede de ciddi sorunlara sebep olurlar. Sellerin meydana gelmesinde en büyük etkenlerden biride, doğanın tahrip edilmesidir. Sellerin de içinde bulunduğu bu doğal kaynaklı afetler, son dönemlerde sıklıkla meydana gelmeye başlamıştır. Küresel ısınma, gelişen sanayileşme, doğanın saygısızca tahrip edilmesi, yanlış seçilen yerleşim bölgeleri doğa olaylarının afetlere dönüşmesini arttırıcı bir etken olarak karşımıza çıkmaktadır.

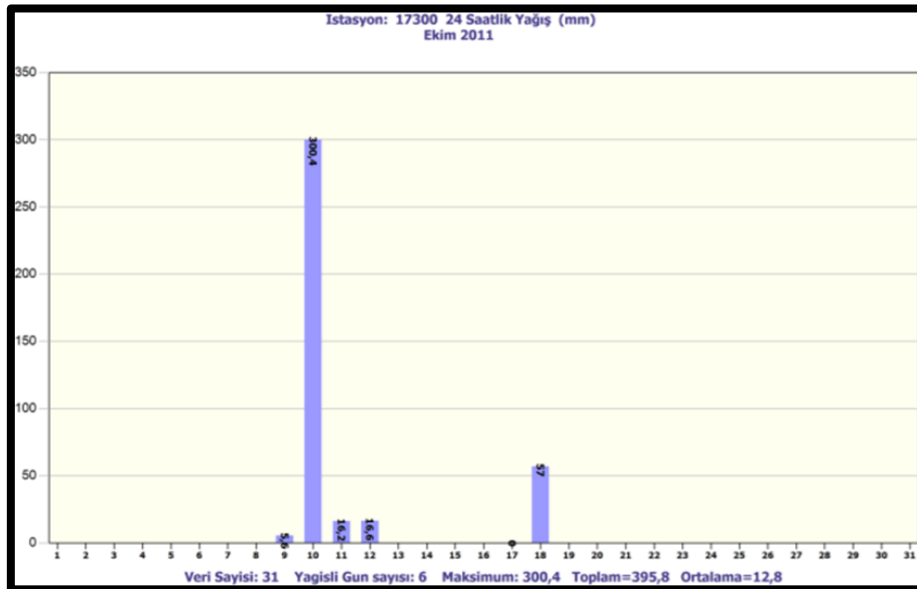
Pamukkale Üniversitesi Mimarlık Ve Tasarım Fakültesi Şehir Ve Bölge Planlama Bölümü
2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı SBP 305 Kodlu Stüdyo 5 Dersi Kapsamında
Proje Koordinatörleri Yürütücülüğünde 3. Sınıf Öğrencileri Tarafından Hazırlanmıştır.

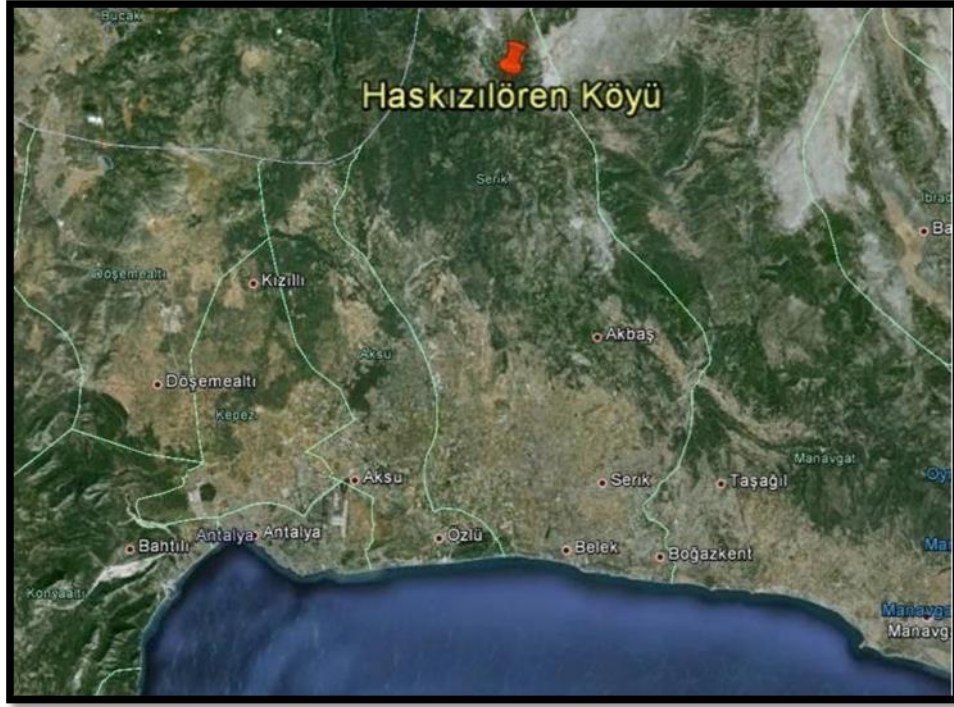
Şekil 81 Temel Sel Risk Haritası Çalışması [URL9]

6.3.1.Serik'te Sel

10 Ekim 2011- Antalya İli Serik İlçesi Haskızılören Köyü sel afeti Sel afetinin meydana geldiği Haskızılören Köyü, Antalya ilinin Serik ilçesinin kuzeyinde yer alır. Rakımı 740 metredir. Antalya ilinde Çizelge 2.3'de de görüldüğü üzere 2011 yılında 1083,9 kg/m² yağış düşmüştür. 2011 yılı ekim ayında yılın 6 günü yağışlı geçmiş, ayın 9'unda başlayıp 10'u sabahına kadar süren yağış miktarı 300,4 kg/m² 'dir.

Şekil 82 Ekim, 2011 Yılına Ait Aylık Yağış Grafiği [URL9]

Şekil 83 Haskızılören Köyü Yer Bildiri Haritası [URL9]

Haskızılören Köyünün içinden geçen Küçükaksu çayı, eni yaklaşık 6 metre, su yüksekliği ise yaklaşık 50 cm'dir. 9 Ekim 2011 akşamı başlayıp 10 Ekim 2011 gününde devam eden aşırı yağış sonucunda, köyün üst tarafında bulunan vadiden yaklaşık 60 metre genişliğinde ve 3 metre yüksekliğinde gelen su, köyün içindeki dere ile birleşip sel afetini meydana getirmiştir. Bu afette, 6 kişi hayatını kaybetmiştir. Hayatını kaybeden 5 kişinin cesetlerine ulaşılmış, fakat 1 ceset hala bulunamamıştır. Köyde; 3 köy kahvesi, 1 okul, 1 sağlık ocağı, 1 camii, 10 ev, 9 ahır, kiler, samanlık gibi 25 yapı zarar görmüştür. Sel afetini yaşayan afetzedelere, tüm kurum, kuruluş ve gönüllüler ile her türlü sosyal, fiziki, ekonomik yardımlar yapılmaya çalışılmıştır. Kaybolan kişileri arama çalışmaları derhal başlatılmış olup, bölgeye her türlü gıda, giyecek gibi yardımlar yapılmıştır.

Şekil 84 Afet Sonrası Haskızılören Köyünde Meydana Gelen Hasar [URL9]

6.3.2.Mersin Anamur'da Sel

Mersin'in Anamur İlçesi'nde meydana gelen sağanak yağış sonrası yollar çökerken, seralar su altında kaldı. İlçede gece saat 03.00 sıralarında başlayan yağmur, aralıklarla şiddetini artırarak devam etmiştir. Yağış, muz ve çilek seralarının yanında evleri de su altında bırakmıştır. Yaz döneminde yapılan dere duvarları yıkılmıştır.[URL5]

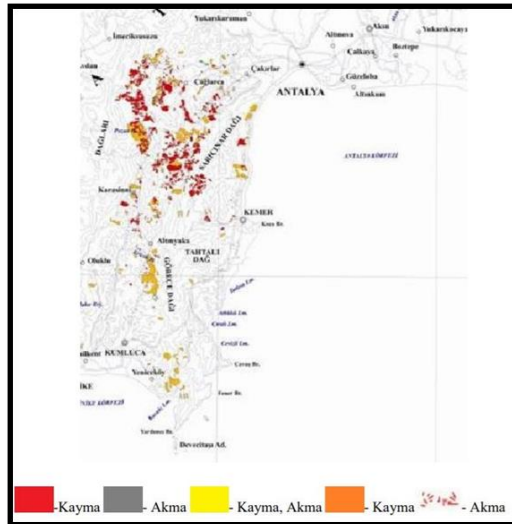

Şekil 85 Anamur'da Sel [URL9]

6.4.Heyelan

6.4.1.Antalya'da Heyelan

Antalya'nın geneline bakıldığında kütle hareketleri afet riskini pek fazla doğurmamaktadır. Kemer ilçesi ve köylerinde M.T.A'nın hazırlamış olduğu heyelan envanteri haritasında bazı olaylar görüldüğü anlaşılmaktadır. Karayolları Bölge Müdürlüğü tarafından kısmen dik yamaçlarda tel kafes yöntemi ile kütle hareketleri engelleme çalışmaları yapılmıştır.

Şekil 86 Türkiye Heyelan Envanterleri Haritası [URL9]

6.4.2. Manavgat'ta Heyelan

Manavgat Belediyesi Oymapınar'da olası bir heyelana karşı önlem almıştır. Manavgat Belediyesi, Oymapınar Mahallesi'nde her yıl yağmur suları nedeniyle heyelanların yaşandığı orman içinde kalan Sarıdere Yolu, Çatalyol, Sürveşe Yolu, Sokmak Mevki, Yarıkkaya Mevki ve Yaylol Mevki'lerinde taşkın önleme çalışması yapılmıştır. Belediye Fen İşleri Müdürlüğü ekiplerince yapılan çalışmalar kapsamında, şarampollerden akan suları tahliye etmek amacıyla büzler döşenerek suların dereye akışları sağlanmıştır. Belediye ekipleri, bu çalışmasıyla mevcut ve ilave olarak yapılan imar yollarındaki su taşkınlarını engellenmiştir. Toplam 150 metrelik alt yapı çalışmasının yapıldığı Oymapınar'da hem toprağın kayarak kaybolması, hem de yollarda su taşkınlarının yaşanmasının önüne geçilmiştir.

Şekil 87 Heyelan Önleme Çalışması [URL9]

6.5.Kuraklık

Kuraklık; başta canlı hayatı olmak üzere tarım, turizm gibi birçok sektörü etkileyen bir afettir. Su kaynaklarının bir şekilde kaybolması, bu afetin meydana gelmesindeki temel faktörlerden biridir. Suyun aşırı fazla olup, ekonomik ve yaşamsal faaliyetlerimizi olumsuz etkilemesi, sel veya taşkın afeti olarak adlandırılırken, az olması da, kuraklık olarak adlandırılabilir. Kuraklık gibi bir doğal tehlike afete dönüştüğünde, meydana gelen kayıpların seviyesi iki faktöre bağlıdır. Birincisi; bu tehlikede toplumsal maruz kalma derecesi kayıpların belirlenmesinde önemli bir faktördür. İkicisi ise; maruz kalan insanların, altyapının, ekonomik faaliyetlerin vb. durumların bu tehlike için ne kadar savunmasız olduğudur. Tüm tehlikeler gibi, kuraklığın da tarif edilebilir özel bir karakteri, büyüklüğü, süresi, yeri ve zamanı vardır. Kuraklık tehlikesinde olaylar yavaş başlangıçlı, uzun süreli ve diğer afet riskleriyle karşılaştırıldığı zaman geniş bir çevreyi etkisi altına aldığı görülür. Afrika'nın yarı kurak bölgelerinde yer alan ülkelerde; son zamanlarda sert kuraklık dönemleri yaşanmıştır. Bu bölgelerde; düzensiz kuraklıktan dolayı meydana gelen iklim değişiklikleri, tarımda başarısızlık, içme ve sulama suyu sıkıntısı ile beraber, salgın hastalıkların yayılmasına da yol açar. Ekim- Aralık 2005 arasında Doğu Afrika'da üst üste kötü geçen yağmur sezonundan sonra en az 11 milyon kişi için, tarım ve hayvancılıkta kayıplara, gıda problemlerine ve yer yer can kayıplarına yol açtı. Kuraklık, gelişmiş ülkeler için de ekonomik açıdan bir tehlikedir. ABD Federal Acil Durum Yönetim Ajansına göre, ABD'de kuraklığın meydana getirdiği ekonomik kayıplar 6-8 milyar dolar ile gösterilebilir (Below vd. 2007). [URL3]

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık Ve Tasarım Fakültesi Şehir Ve Bölge Planlama Bölümü 2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı SBP 305 Kodlu Stüdyo 5 Dersi Kapsamında Proje Koordinatörleri Yürütücülüğünde 3. Sınıf Öğrencileri Tarafından Hazırlanmıştır.

6.5.1. Antalya’da Su Potansiyeli

Antalya Türkiye geneline oranla %9’luk bir su potansiyeline sahiptir. Bu yüzden hem yer üstü hem de yer altı su kaynakları bakımından zengin bir kent denebilir. Antalya ili için bazı bilgiler aşağıda maddeler halinde verilmiştir.

Antalya'da Su Potansiyeli;

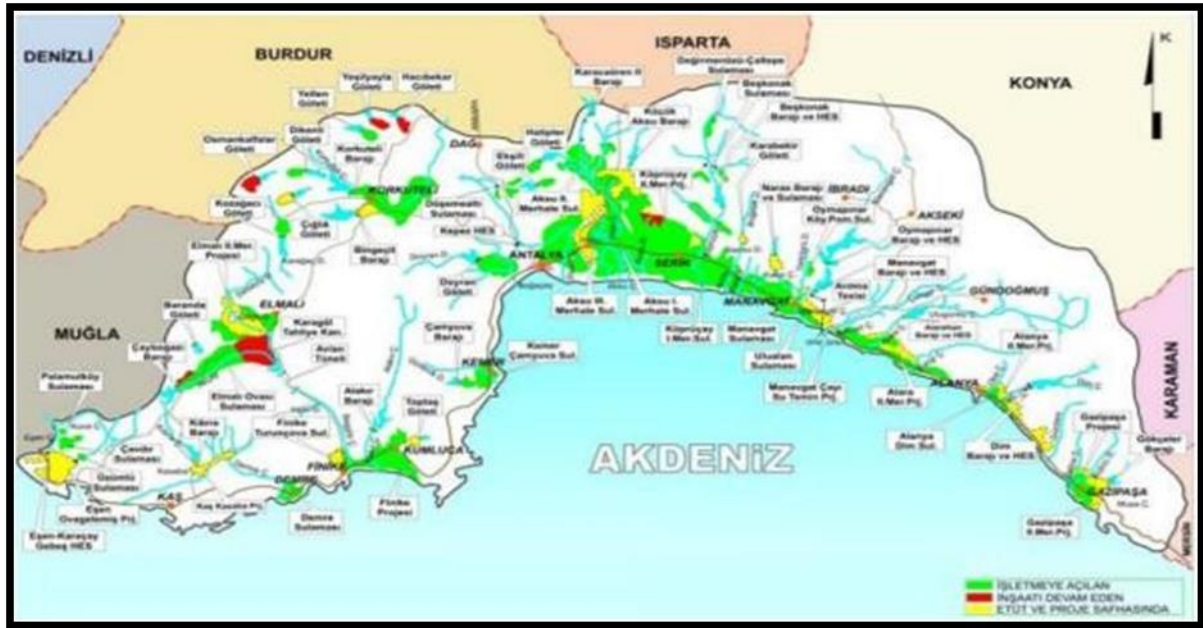
Yıllık Ortalama Yağış: 1085 mm Yıllık Kullanılabilir Yerüstü Su Potansiyeli(YÜS) : 15,645 milyar m³/yıl

Yıllık Kullanılabilir Yeraltı Su Potansiyeli (YAS) : 0,5534 milyar m³/yıl Yıllık Toplam Su Potansiyeli: 16,198 milyar m³/yıl

Türkiye Su Potansiyeline Oranı : %9

6.5.2. Antalya’nın Yerüstü Kaynakları

Antalya’da bulunan yerüstü su kaynakları şunlardır; Manavgat Irmağı, Korkuteli Çayı, Alakır Çayı, Demre Deresi, Dim Çayı, Köprüçay’dır Antalya ili genelinde enerji ve sulama amaçlı çeşitli barajlar yapılmıştır. Oymapınar Barajı, Korkuteli Barajı ve Alakır barajı örnek olarak gösterilebilir.[URL4]

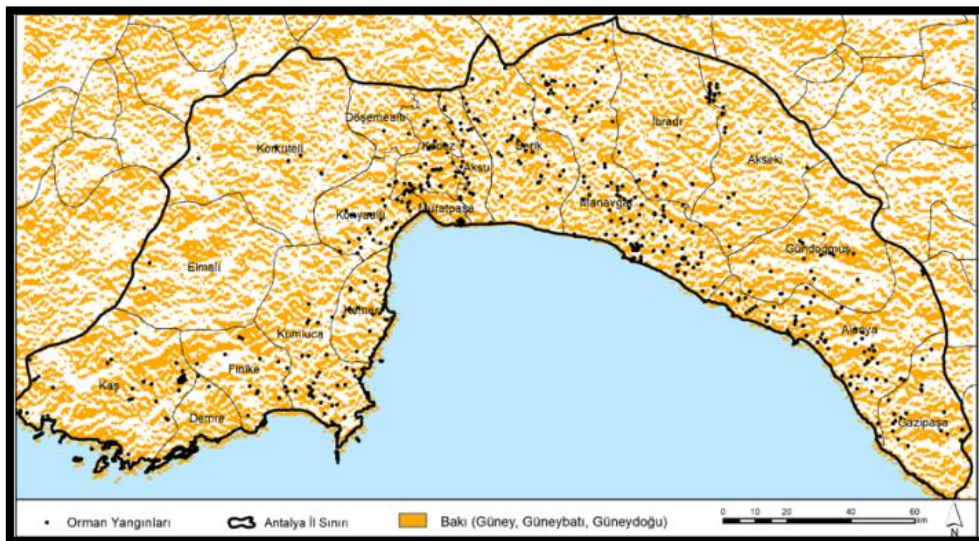
Şekil 88 Yeraltı Su Kaynaklarının Harita Üzerinde Gösterimi [URL10]

Antalya’da bulunan yeraltı su kaynakları şunlardır; Kırkgöz Kaynakları, Düdenbaşı Kaynağı, Duraliler Kaynağı, Kemerağzı Kaynakları, Hurma Pınarları, Arapsuyu Kaynakları’dır.

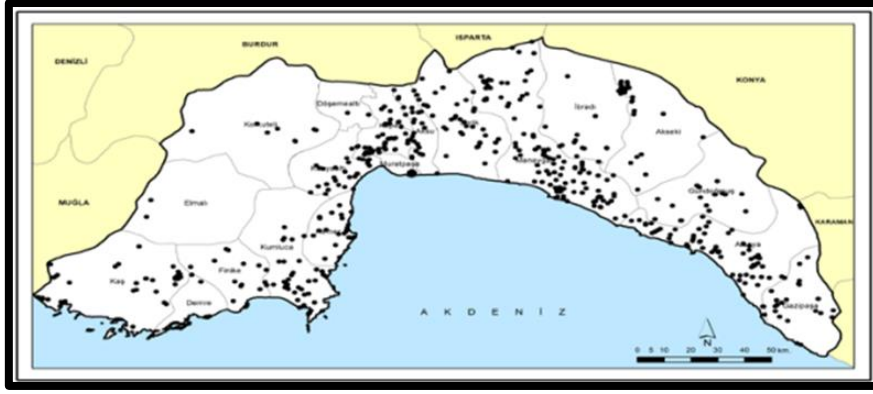
6.6.Yangın

2018 yılında 118 yangın güney ve güney sektörlü yamaçlarda ortaya çıkmıştır.

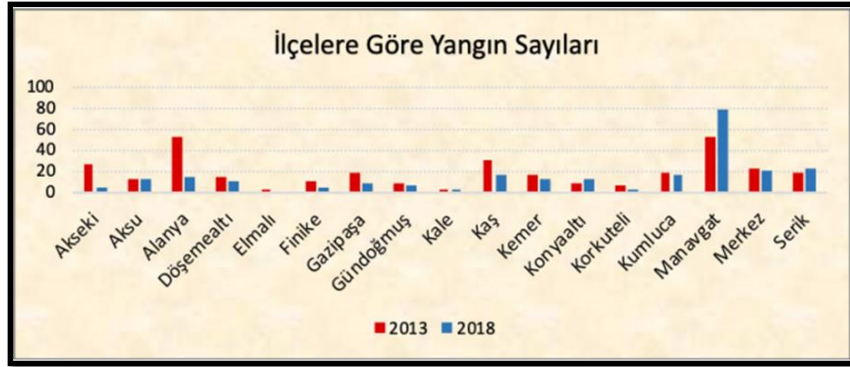
Yangınların neredeyse yarısı bakı etkisinin görüldüğü güney yamaçlarda gerçekleşmiştir.

Yangınlar genel hatlarıyla kıyı kuşağında bilhassa Antalya Körfezi'nin batı ve doğu kesimindeki ilçelerde yaygın olarak görülmektedir (Şekil 17). 2013 yılında 53 yangınla en fazla yangın Alanya ve Manavgat ilçelerindedir. Bu iki ilçeyi sırasıyla Kaş, Akseki, Merkez ilçeleri izlerken; en az yangın Elmalı, Kale ve Korkuteli ilçelerinde gerçekleşmiştir (Şekil 18).

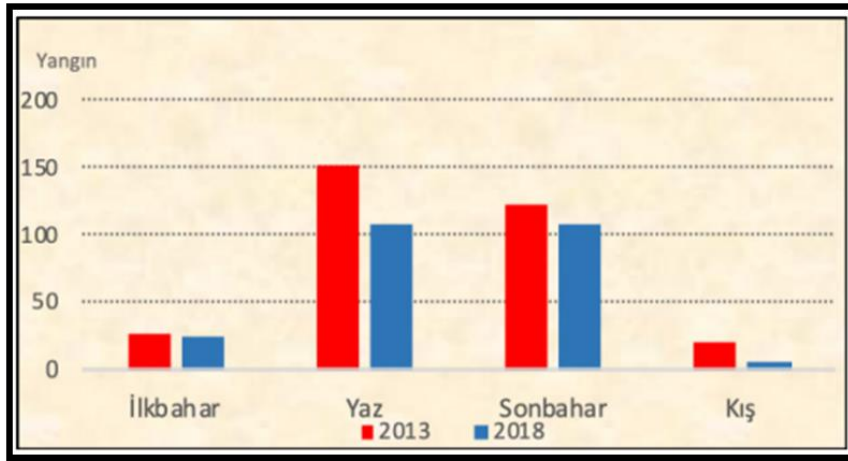
Şekil 91 Orman Yangınlarının İlçelere Göre Dağılımı [URL12]

2018 yılında yangınların yaklaşık %32'si Manavgat ilçesinde görülmüştür. Elmalı ilçesinde söz konusu yılda hiç yangın görülmezken, Kale ve Korkuteli ilçeleri yangının az görüldüğü ilçeler arasındadır (Şekil 18).[URL5]

Şekil 92 İlçelere Göre Yangın Sayıları [URL13]

Antalya ili yazları sıcak ve kurak geçen Akdeniz ikliminin etkisi altındadır. Sıcaklığın ve buharlaşma şiddetinin artışıyla, kuraklığın güçlü derecede hissedildiği yaz ayları yangın riskini arttırmaktadır. Yangınların çoğu yaz mevsiminde meydana gelirken, yine sıcaklık ve kuraklığın yüksek olduğu sonbahar mevsimi yangınların önemli oranda yoğunlaştığı bir diğer mevsimdir (Şekil 19). Kış mevsimi ise her iki yılda da yangının en az görüldüğü mevsim olmuştur.[URL5]

Şekil 93 Mevsimlere Göre Yangın Sayıları [URL14]

6.6.1. Manavgat Yangını

28 Temmuz 2021 tarihinde öğle saatlerinde Antalya Manavgat ilçesinde 4 farklı noktada yangın çıkmıştır. Yangına havadan ve karadan müdahale edilmektedir. Yürütülmekte olan söndürme çalışmalarında 1 uçak, 1 İHA, 19 helikopter, 192 arazöz, 30 iş makinası, 960 personel ve 30 su ikmal aracı görev yapmaktadır.

SAKOM'dan alınan bilgiye göre yangında 3 vatandaşımız hayatını kaybetmiş, 122 vatandaşımız etkilenmiştir. Yangından etkilenen 58 vatandaşımızın tedavileri devam etmektedir. Sağlık Bakanlığı tarafından bölgeye 19 ambulans, 6 UMKE ve 1 mobil komuta aracı sevk edilmiştir.

Antalya AFAD Müdürlüğü'nden 4 araç ve 14 personel bölgede görevlendirilmiştir. Ayrıca Isparta, Burdur, Konya, Karaman ve Mersin illerinden Antalya Valiliği ile eşgüdüm halinde 19 arazöz, 5 itfaiye aracı ve 1 su tankeri bölgeye sevk edilmiştir.

Yangından etkilenebilecek alanlarda bulunan evler tahliye edilmiştir. Yangın nedeniyle birçok ev, iş yeri, ahır, tarım arazisi, sera ve araç zarar görmüştür. Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'nden 24 personel 12 ekip halinde hasar tespit çalışmalarına başlamıştır.

Orman Bölge Müdürlüğü'ne ait bir arazözün devrilmesi sonucunda sürücüsü yaralanmış ve tedavi altına alınmıştır. Tedbir amaçlı toplam 1.300 kişi kapasiteli 2 KYK yurdu ve 4 MEB pansiyonu hazır hale getirilmiştir. Türk Kızılay tarafından 1 sahra mutfak kiti ve 5 ikram aracı ile 20.400 kişi/öğün kapasiteli beslenme üniteleri, 25 personel ile birlikte bölgeye sevk edilmiştir.[URL6]

Şekil 94 Manavgat Yangını Öncesi ve Sonrası [URL15]

Yangınların daha yüksek olduğu 2013 yılında yangınların %65'inin nedeni belirlenememiştir. Yıldırımlara bağlı ortaya çıkan yangınlar ise sadece %3'tür. Anız, Avcılık, Çoban Ateşi, Sigara, Piknik Ateşi, Tarla Temizliği, Çöplük gibi alt başlıkları içeren ihmal ve dikkatsizlik kategorisi %17 ile ikinci sırada yer almaktadır. Çalışma alanında her iki yılda görülen yangınlar içerisinde yıldırıma bağlı ortaya çıkan yangınların yaklaşık %75'i 2018 yılında görülmüştür.

Tablo 7 Yangınların Nedenlerine Göre Dağılımı [URL5]

Yangın Nedeni	2013 Yılı Yangın		2018 Yılı Yangın		Toplam Yangın	
	Sayısı	Oranı (%)	Sayısı	Oranı (%)	Sayısı	Oranı (%)
Yıldırım	11	3.43	32	13.22	43	7.64
İhmal Dikkatsizlik	55	17.13	34	14.05	89	15.81
Kasit	28	8.72	38	15.70	66	11.72
Kaza	18	5.61	15	6.20	33	5.86
Mechul	209	65.11	123	50.83	332	58.97
Toplam	321	100	242	100	563	100

Yangın Bölgelerinde Yürütülen Nakdi Yardım, Barınma ve Beslenme Çalışmaları

28 Temmuz 2021 tarihinde ülkemizin farklı bölgelerinde orman yangınları meydana gelmiştir. Devam eden yangınlara müdahale çalışmaları sürerken, Türkiye Afet Müdahale Planı kapsamında ön iyileştirme çalışmaları da yürütülmektedir. Özellikle yangınların yoğun olarak yaşandığı 5 ilimizde AFAD Başkanlığı koordinasyonunda nakdi yardım, beslenme ve barınma faaliyetleri aralıksız sürdürülmektedir.

Antalya, Muğla, Mersin, Adana ve Osmaniye'ye; AFAD, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı ile Sosyal Hizmetler Genel Müdürlüğü tarafından toplam 62,5 milyon TL nakdi yardım gönderilmiştir.

Yangından etkilenen vatandaşlarımızın beslenme ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla; yangın bölgelerinde günlük 19.435 kişi/öğün sıcak yemek dağıtılmakta olup, bugüne kadar 129.175 kumanya, 75.356 ikramlık malzeme, 66.159 içecek ve 309.060 su dağıtımı gerçekleştirilmiştir. Ayrıca ihtiyaçlar doğrultusunda 1.700 koli hijyen malzemesi ile 100 gıda kolisi dağıtılmıştır.[URL8]

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık Ve Tasarım Fakültesi Şehir Ve Bölge Planlama Bölümü 2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı SBP 305 Kodlu Stüdyo 5 Dersi Kapsamında Proje Koordinatörleri Yürütücülüğünde 3. Sınıf Öğrencileri Tarafından Hazırlanmıştır.

7. DOĞA KORUMA VE BİYOÇEŞİTLİLİK

7.1.Ormanlar ve Milli Parklar

7.1.1. Ormanlar

İLÇELER	VERİMLİ ORMAN ALANI(Ha)	BOZUK ORMAN ALANI(Ha)	ORMANLIK ALAN (Ha)	ORMANSIZ ALAN (Ha)	GENEL ALAN (Ha)
ALANYA	61,180,50	31,854,10	93,034,60	63,606,09	156,640,69
MANAVGAT	109,110,30	51,516,50	160,626,80	81,120,20	241,747,00
SERİK	45,675,50	17,399,20	63,074,70	82,483,60	124,669,20
ANAMUR					

Şekil 95 İlçe Sınırlarındaki Orman Alanları[URL34]

7.1.2 Milli Parklar

Köprülü Kanyon Milli Parkı

Manavgat ve Serik ilçe sınırları içerisinde olup, Bakanlar Kurulunun 12.12.1973 tarihli Olur'u ile kurulmuştur. Alanı; 36,614 ha'dır. Rafting amacıyla her yıl 500.000 kişi alana gelmektedir. UDGP vardır. UDGP Milli Park ilanından önce yapılmıştır. UDGP Revize çalışmaları devam etmektedir.[URL4]

Şekil 96 Köprülü Kanyon Milli Parkı [URL16]

7.2.Yaban Hayatı Geliştirme Sahası

Dim Çayı Yaban Hayatı Geliştirme Sahası;

Alanya ilçesi sınırları içerisinde olup, alanı 52,655 ha'dır. Ana türü dağ keçisidir. Diğer türler domuz, tavşan, ilki ve sansar. Yönetim ve Gelişme Planı vardır.

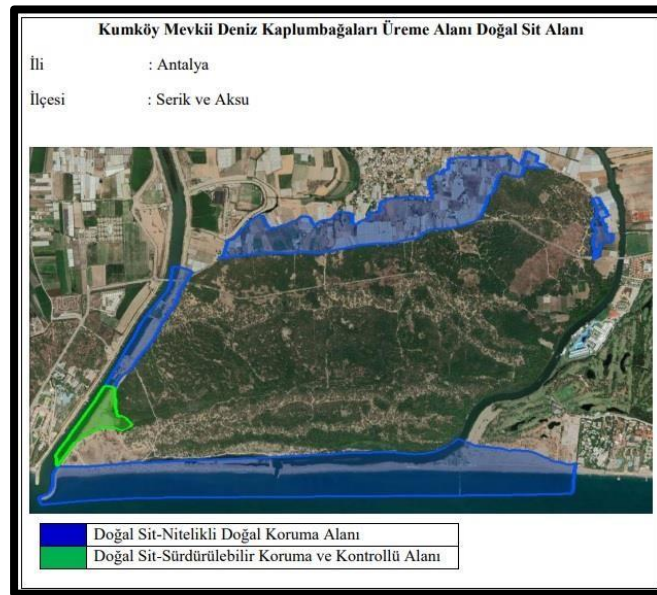

Şekil 97 Dim Çayı Yaban Hayatı Geliştirme Sahası [URL17]

7.3. Serik ve Aksu Deniz Kaplumbağaları Üreme Alanı

Antalya ili, Serik ve Aksu ilçelerinde yer alan, Kumköy Mevkii Deniz Kaplumbağaları Üreme Alanı Doğal Sit Alanı aşağıdaki haritada gösterildiği şekliyle Bakanlık Makamının 04.02.2021 tarihli ve 234360 sayılı Olur'u ile "Doğal Sit-Nitelikli Doğal Koruma Alanı" ve "Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı" olarak tescil edilmiştir. "Doğal Sit-Kesin Korunacak Hassas Alan"ın tesciline ilişkin idari süreç devam etmektedir.

27 Ekim 2017 tarihli ve 30223 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Korunan Alanların Tespit, Tescil ve Onayına İlişkin Usul ve Esaslara Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" in 2.Maddesinin (j) bendinde yer alan "Anıt ağaçlar hariç, tabiat varlıklarının ve doğal sit alanlarının tescil kararları Resmi Gazete'de yayımlanır ve Bakanlığın internet sayfasında bir ay süre ile duyurulur." hükmü gereği ekteki haritada belirtilen doğal sit alanının tescili tebliğ olunur.[URL6]

Şekil 98 Kumköy Mevkii Deniz Kaplumbağaları Üreme Alanı Doğal Sit Alanı[URL34]

7.4.Mağaralar

Zeytintaşı Mağarası-Serik

Tarım ve Orman Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü 6. Bölge Müdürlüğüne bağlı Antalya Şube Müdürlüğü sorumluluk sahalarından olan Zeytintaşı Mağarası Tabiat Anıtı, 1997 yılında taş ocağı işletmek amacıyla açılan yapay bir galeri sonunda tesadüfen bulunmuş olup 27.06.2013 tarihinde Tabiat Anıtı olarak ilan edilmiştir.

Büyüleyici görseelliğe sahip olan mağara, içerisinde birbirinden farklı mağara oluşumlarını (soda çubukları, traverten, akmataşı, bayrak traverten, mısır patlağı, heliktik şekiller...) barındırmaktadır. Halen oluşumunu sürdürmekte olan Zeytintaşı Mağarası, farklı mağara içi oluşumları ile bir mücevher kadar kıymetlidir. Yüzlerce narin, estetik, kristalimsi sarkıttan oluşan ve avize salonu olarak isimlendirilen bölüm ise hayranlık uyandıracak güzelliğindedir.

Antalya'nın Serik ilçesine 16 km uzaklıkta olan Zeytintaşı Mağarası Tabiat Anıtı'nda her türlü Covid-19 tedbirleri (ateş ölçer, maske, el dezenfektanı) alınmış olup mağara içerisine tek seferde yalnızca 3 kişi alınmaktadır.

Zeytintaşı Mağarası, Pazartesi günleri hariç diğer tüm günlerde 8:30-17:30 saatleri arasında ziyaret edilebilmektedir.[URL4]

Şekil 99 Zeytintaşı Mağarası[URL9]

Damlataş Mağarası-Alanya

Damlataş Mağarası, 1948 yılında liman inşaatında kullanılacak taş için ocak açılması sırasında bulunmuştur. Mağara, tarihi Alanya Kalesi'nin batı kıyısındadır. Mağaranın giriş kısmında 50 metrelik bir geçit vardır. Yüksekliği 15 metreyi bulan geçitten sonra silindirik bir boşluğa gelinir. Buradan mağaranın tabanına inilir. Mağara, sarkıtlardan damlamaya devam eden su damlaları nedeniyle Damlataş adını almıştır. Mağara, büyüleyici güzelliğinin yanı sıra astım hastalarına iyi gelen havasıyla da ünlüdür. Doktor kontrolünde mağarada belli bir süre oturarak 21 günlük tedavi kürü uygulayan hastalar vardır. Mağaranın havası yaz kış değişmez; sıcaklık 22 santigrat derece, rutubet yüzde 95, sabit basınç 760 mm'dir. Mağaranın havasında yüzde 71 azot, yüzde 20,5 oksijen, onbinde 2,5 karbondioksit ve bir miktar radyoaktivite ile iyonlar bulunmaktadır. Türkiye'nin turizme açılan ilk mağarasıdır.

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık Ve Tasarım Fakültesi Şehir Ve Bölge Planlama Bölümü
2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı SBP 305 Kodlu Stüdyo 5 Dersi Kapsamında
Proje Koordinatörleri Yürütücülüğünde 3. Sınıf Öğrencileri Tarafından Hazırlanmıştır.

Şekil 100 Damlataş Mağarası[URL9]

Dim (Gavurini) Mağarası

Alanya'ya 11 km uzaklıkta olan mağara deniz seviyesinden 232 m yükseklikte olup, Cebeli Reis Dağı'nın batı yamacında yer alır. 4 galeriden oluşan Dim Mağarası 360 m uzunluğunda, yatay, 10-15 m genişliğinde ve yüksekliğindedir. Mağara içinde zengin sarkıt, dikit ve travertenlerden oluşumlar vardır. Mağaranın sonunda, girişten 17 m daha derinde 200 m² su yüzeyi bulunan küçük bir göl bulunmaktadır. Türkiye'nin ziyarette açılan ikinci büyük mağarasıdır.

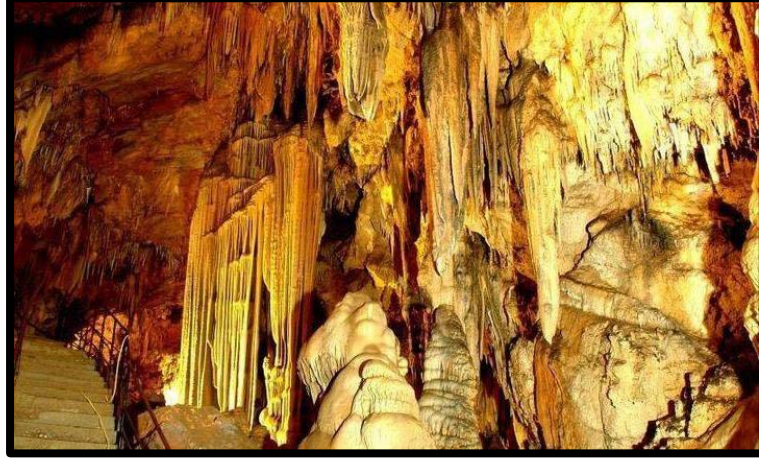

Şekil 101 Dim (Gavurini) Mağarası[URL9]

Çimeniçi Mağarası

Çimeniçi mağarası, Alanya'nın doğusunda Cebireas güney eteğinde, Şıhlar (eski adı Şeyhler) köyü yakınlarında bulunur. Konya- Gazipaşa yolunun, Demirtaş bucağından ayrılan 15 km. lik stabilize yolla Şeyhler Köyüne, oradan da yürüyerek mağaraya ulaşılır. Uzunluğu 10 m. olan mağara bir dik çıkış dışında tamamen yataydır. Mağaranın içinde geliştiği kireçtaşı kalınlığının çok az ve sınırlı bir alanda bulunması nedeniyle, hidrolojik olarak tamamen kurudur. Mağaranın havası açık havaya nazaran serindir. Ortalama sıcaklığı 17°C -20°C civarındadır.

Mağara, birbirleriyle bağlantılı çok sayıda odacık ve iki kattan meydana gelmiştir. Başlangıçta Doğu kuzeydoğu-Batı güneybatı yönünde tek bir boşluktan oluşan mağara, zamanla traverten sütunlar tarafından bölünerek odacıklar meydana gelmiştir. İlk bölümde çok sayıda odacık vardır ve tamamen yataydır.

Şekil 102 Çimeniçi Mağarası[URL19]

Mahrumçalı Mağarası Manavgat

Manavgat'ın kuzeydoğusunda Gebecek köyünün biraz daha doğusundaki Mahrumçalı mahallesinin aşağısında bulunmaktadır. Uzunluğu 157 m. olan mağaranın girişe göre en derin noktası -36 m.dir. Yarı yatay, yarı aktif bir mağaradır. Sadece yağışlı mevsimlerde mağara içine su akar. Yaz aylarında mağara ısısı 16-18°C'dir. Cebireis formasyonu ile altındaki Mahmutlar formasyonu arasındaki kontakla gelişmiştir. Mağara dolomitik kireçtaşları içinde ve mikaşist tabakaların üzerinde her iki tabakanın eğimine uygun olarak güneye doğru 15 derece dalar.

Şekil 103 Mahrumçalı Mağarası[URL20]

Tilkiler Mağarası

Yatay gelişmiş ve aktif bir mağara olup uzunluğu 7 km. dir. İlkbahar aylarında su seviyesi yükselir. Mağara Oymapınarı baraj etüdüleri sırasında açılan enjeksiyon galerilerinden birinde doğal bir galeriye rastlanması sonucu ortaya çıkarılmıştır. Konglomera içinde gelişmiş olması da mağaraya ayrı bir bilimsel değer kazandırmaktadır.

Şekil 104 Tilkiler Mağarası[URL11]

Alanya

Çukurpınar mağarası

Dünyanın en derin mağarası olan Fransa'daki mağaradan sonra ikinci sırayı alır. Araştırma ekibi bu doğa harikasını keşfettikçe bulunan yerleri özelliklerini dikkate alarak bölümlere, ışıltılı, kurnalı galeriler, zümrüt, sarkaçlı, derin göl, basamaklı, sanat gölü gibi adlar koymuşlardır.

Anamur'un kuzey batısındaki Çamurlu yaylasından sonra 4 saatlik bir yürüyüşle 1890 m. yükseklikteki Çukurpınar adlı düden mağaranın ağzına gelinir.

Çukurpınar mağarasında biriken sular duru pınar olarak Su gözündeki ortaya çıkar ve Dragon çayına karışır. Çukurpınar mağarası alp'in kıvrılmasından etkilenmiş horizontal diskordan olarak miyosen denizinde çökelmiş kalker içinde bulunan düden oluşumlu aktif bir mağaradır.

Üğü Mağarası

Anamur-Yayla karayolunun 12. kilometresinden Karalarbahşiş köyü çıkış kısmından Kükür köyüne doğru uzanan dere yolu üzerindedir. Aynı zamanda bu yol Anamur içme suyunun da geldiği Kükür pınar suyunun Anamur'a getirilişi sırasında inşa edilmiş bir yoldur.

Karalarbahşiş köyünden itibaren 6. kilometrede yolun solunda dağdan soguk bir su çıkar. Karalarbahşiş ile Üğü deliği arasındaki yol stablizedir. Bu suyun çıktığı yer Üğü deliğidir. Mağaranın bulunduğu alan Güneybahşiş köyü sınırları içindedir. Güneybahşiş'in

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık Ve Tasarım Fakültesi Şehir Ve Bölge Planlama Bölümü
2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı SBP 305 Kodlu Stüdyo 5 Dersi Kapsamında
Proje Koordinatörleri Yürütücülüğünde 3. Sınıf Öğrencileri Tarafından Hazırlanmıştır.

içinden yaya olarak ta mağaraya ulaşılabilir. Suyun çıktığı kısımda herhangi bir giriş yoktur. Su çıkışına göre sağ tarafta hemen üst kısımda da 3 metre çapında dairesel bir alandan mağaranın içine girilebilir. Mağara girişi dar olmasından dolayı karanlıktır. İçeriye ışık girmez. Ya meşale, ya da aydınlatma araçları ile mağaraya girmek mümkündür. İçerisinde de su akmaktadır. Yer yer geniş göllere rastlanır. Mağara içinde birbirine geçit veren beş ayrı bölüm bulunmaktadır. Tavan yüksekliği ter yer 10-20 metre arsında değişiklik gösterir. Keşvedilen kısımlarda altı adet göl bulunmakta ve bu göllerin bir kısmı bir hayli derindir.[URL4]

Köşekbükü Mağarası

Anamur'un 9 km. kuzeybatısında, Ovabaşı köyünde bulunan bu mağara 500 m2.lik alana sahiptir. Mağaranın 2000 yıllık bir geçmişe sahip olduğu anlaşılmaktadır. Mağaranın astım hastalığına iyi geldiği bilinmektedir. Nem oranı % 80, hacim basıncı 762 mm. ve sıcaklığın 18 derece olduğu Köşekbükü Mağarası 3 bölümden meydana gelmiştir. Birinci bölümünün adı Huzur, İkinci bölümünün adı Şifa, üçüncü bölümünün adı Dilektir. Birinci bölümde basınç;

761.5 mm., ikinci bölümde basınç 760 mm., sıcaklık 18 derece, rutubet % 80'dir. üçüncü bölümde basınç 762 mm. olup, sıcaklık 18.2 derece, rutubet %82'dir.[URL4]

Şekil 105 Köşekbükü Mağarası[URL4]

7.5. Flora ve Fauna

7.5.1. Serik

Turizm Merkezinde 574 bitki, 29 endemik (sadece Türkiye'de bulunan) bitki, 1 adet relik endemik (dünyada sadece Belek'te bulunan) Serik Armudu (*Pyrus Serikensis*) tespit edilmiş. Kuş türleri için güvenli olan Belek bölgesinde belirlenmiş 109 kuş türü bulunmaktadır. (Bu sayı Türkiye'nin kuş türlerinin 1/4'ü kadardır). Bölge plajları, deniz kaplumbağaları (*Caretta caretta*) için önemli yuvalama alanlarından biridir. BETUYAB olarak 1999 yılında Hacettepe Üniversitesi'nden danışmanlık hizmeti alınarak, yaklaşık 30 km'lik sahil şeridinde "Belek Deniz Kaplumbağaları 1999, 2000 ve 2001" adları ile koruma projesi başlatılmış ve bu projenin uluslararası örnek olması amaçlanmıştır.

Akdeniz Üniversitesi Fen Fakültesi Biyoloji Bölümünün yaptığı araştırmalar sonucunda Antalya'da da 600 endemik (dünyada sadece sınırlı bölgelerde doğal olarak yetişen) bitki türü bulunduğunu, "Dünyada sadece Antalya'da yetişen 200'e yakın bitki türünün varlığı ortaya konulmuştur. İlçemiz de bu özelliği bünyesinde barındırmakta olup özellikle kendi adıyla anılan (Serik armudu) bir bitki türüne sahiptir.

Şekil 106 Serik Armudu

İlçede 8 km uzaklıkta bulunan Boğazkent Kuş Cenneti' nde, Çevre ve Orman Bakanlığı Özel Çevre Koruma Kurulu Başkanlığı' nca kuş halkalama projesi gerçekleştirilmiştir. 50 türden 1183 kuş halkalanmış, çalışmalar sırasında Boğazkent' te ilk kez 'cüce çulluk' tespit edilmiştir. Bu türle birlikte bölgedeki toplam tür sayısı 237' ye yükselmiştir.'Kuş Cenneti' diye tabir edilen çok çeşitli kuş türlerinin yılın farklı dönemlerinde yayılış gösterdiği ve aynı zamanda göçmen kuş türlerinin önemli konaklama alanlarına sahip Boğazkent Beldesi ayrıca dünyaca ünlü caretta caretta kaplumbağalarının ülkemizde yumurta bıraktığı 17 bölgeden biridir.

Canlı türlerinin yaşaması ve üremesi için elverişli doğal ortama sahip olan Serik'te şu türlere rastlanmaktadır.[URL4]

Yöresel küçük kuş çeşitleri: Yörede bozlak, çukka, çulluk, falak, üveyik, bıldırcın, turaç, bülbül (sarıkuş) adı verilen kuş türleri bulunmaktadır.

Göçmen kuşlar: İbîbik, takalı, çavuş, dukkuk, kırlangıç (arı kuşu olarak bilinir) gibi ötücü çok az görülen kuş türleri de vardır. Dukkuk bahar aylarında öten keklikten küçük bir kuş türüdür. Bunların yanında daha büyük olan ördek, genelde Y ve Z harfi çizerek gelen telli turnalar, kazlar, leylekler, toylar (kazdan daha iri bir av hayvanı), ördekler, mezeldekler (bir yaban ördeği türü) ve turaç (Çukurova ve Antalya ovasına has bir kuş türü) gibi göçmen kuşlar bölgeden geçerler. Bu kuşlar kışın ağır ve çok soğuk zamanlarında ovaya ve göllere inerler.[URL7]

Göl, sazlık ve sulak arazi kuşları: Sadece göl, sazlık ve sulak arazilerde yaşayan kuş türleri de Antalya ve Serik çevresinde bulunmaktadır; saka, karabatak, çulluk, meke, karatavuk, ördek (deniz ördeği, yeşilbaş, elmabaş, çamurcu, macar, patka ve kara ördek olmak üzere çeşitli cinsleri vardır).[URL13]

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık Ve Tasarım Fakültesi Şehir Ve Bölge Planlama Bölümü
2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı SBP 305 Kodlu Stüdyo 5 Dersi Kapsamında
Proje Koordinatörleri Yürütücülüğünde 3. Sınıf Öğrencileri Tarafından Hazırlanmıştır.

Şekil 107 Bozlak Kuşu

Şekil 108 Çulluk Kuşu

Uçansu Şelalesi

Antalya'ya 70 km uzaklıktaki Uçansu Şelalesi'ne Antalya-Serik karayolu üzerinde, Abdurrahmanlar-Gebiz kavşağından sapılarak ulaşılır. Gebiz beldemize bağlı Akçapınar köyündeki bu tabiat harikasına ulaşmak için, Gebiz'den sonra 17 km daha gitmek gerekmektedir. Bu tabiat harikasına ulaşmak güç olsa da görülecek muhteşem manzara çekilen zahmete değerdir.

Toroslardan gelen su yeşillikler içine dökülmekten öte süzüldüğünden şelaleye, Uçansu adı verilmiştir. İlçemiz Kozan Köyü'nde bulunan ve 62 metreden dökülen Uçan 1 ile 78 metreden dökülen Uçan 2 Şelaleleri Türkiye'nin ikinci işaretlenmiş en uzun yürüyüş rotası Aziz Paulus Yolu üzerinde bulunmaktadır.

Şekil 109 Uçansu Şelalesi

7.5.2. Alanya

Yeşil deniz kaplumbağası (*Chelonia mydas*), *Chelonia* cinsi içindeki tek tür olan bir deniz kaplumbağasıdır. 200 kg ağırlığa, 1-1,5 metre uzunluğa erişebilir ve bu ölçülerle, sert kabuklu kaplumbağalar içinde en büyük olandır. Tropik, tropik altı ve bazı daha ılıman denizlerde dağılım gösteren yeşil kaplumbağa, bu adını erişkin bireylerin alglardan zengin beslenmesine bağlı olarak bedenlerindeki yağ dokusunun yeşil renkli olması nedeniyle almıştır.

Şekil 110 Yeşil Deniz Kaplumbağası

Alanya Kalesi'nden toplanmış olan 115 adet bitki türü mevcuttur. Bilimsel kaynaklardan alınan bilgilere göre bunlardan 8 tanesi sadece kale bölgesinde yetiştiği için endemik türlerindendir. En özel 3 endemik türü Yılan Yastığı, Peygamber Çiçeği ve Çakşır Otu'dur”.

Şekil 111 Yılan Yastığı

Şekil 112 Peygamber Çiçeği

Alanya Belediyesi Kültür Evi ve Herbaryum

Geleneksel Alanya Evi'nin örneklerinden biridir. Orijinalinde geleneksel Alanya evlerinin özelliği olan depolama hayvan barındırma ve servis mekânlarından oluşan zemin kat, herbaryum olarak hizmet vermektedir. Türkiye'de Belediye bünyesinde kurulan ilk herbaryum özelliğini taşıyan bu merkez; Alanya Kalesi flora ve fauna türlerinin incelenmesi” çalışması kapsamında bugüne kadar Alanya Kalesi ve çevresinde tespit edilen 20 tanesi endemik olmak üzere 322 bitki türü ve 38 kelebek türünü sergilemektedir. Tescilli yapının üst katı ve bahçesi ise bütün bir yıl boyunca dönemsel sergilere ev sahipliği yapmaktadır.[URL8]

7.5.3.Manavgat

Side canavar otu (Orobancha sideana)

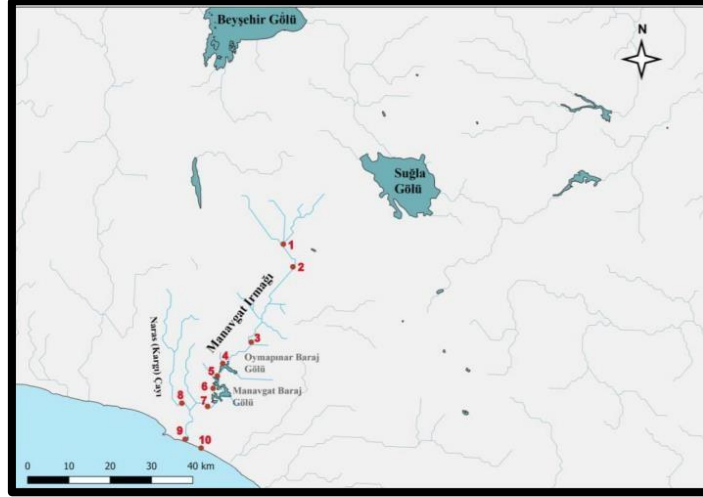
Side Canavar Otu ülkemizde sadece Side (Manavgat) deniz kumullarında yayılış gösterir. Plaj bölgesindeki bilinçsiz genişleme bu türün gelecek nesilleri üzerindeki en önemli engeldir. Bitkinin varlığını bölgedeki bitkilere bağlı olarak parazit bir şekilde yaşamını sürdürmektedir.

Şekil 113 Canavar Otu

Manavgat Irmağı (Antalya) Balık Faunası

Akarsuda 9 familyaya ait 20 takson belirlenmiştir. Bunlardan dokuzu endemik (dördü havza dışından), dördü yabancı, biri yerli ve altısı ise denizel kökenlidir. Manavgat Irmağı sistemine; *Alburnus escherichii*, *Squalius anatolicus*, *Pseudorasbora parva*, *Cobitis battalgilae* ve *Oxyzomacheilus atili* taksonlarının sonradan girdiği belirlenmiştir.

Şekil 114 Manavgat Irmağı Havzası ve Örnekleme Yerleri

Anguilla anguilla (L. 1758), Yılanbalığı

2015-2020 yılları arasında sürekli yapılan örnekleme ve amatör olta balıkçıları yapılan görüşmelerden, bu türün Manavgat Baraj Gölü'nde kalmadığı anlaşılmıştır.

Manavgat Irmağı'nın fiziko-kimyasal özelliklerinin I. sınıf su kalitesinde olmasına (Erdoğan ve Ertan, 2016), yılanbalığı popülasyonlarının sürekli azalmasının; akarsuyun alt havzasındaki turizm faaliyetleri (özellikle yoğun gezi teknesi trafiği), şehirleşme ve otel yapımı sonucunda ortaya çıkan akarsu kenarı (yatağı) tahribi ve HES yapımından kaynaklandığını düşünülmektedir.[URL9]

Şekil 115 Yılanbalığı

Cyprinus carpio Sazan

Sazan'ın Dünya genelindeki popülasyonları için IUCN koruma ölçütü duyarlı (VU) seviyesindedir. Ancak, ülkemizdeki içsuda olduğu Manavgat Irmağı popülasyonunun doğal olmadığı, baraj göllerine aşıl原因an balıklar nedeniyle “popülasyonların genetiğinde” değişimler olabileceği düşünülmektedir, koruma ölçütü önerisinde bulunulmamıştır.

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık Ve Tasarım Fakültesi Şehir Ve Bölge Planlama Bölümü 2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı SBP 305 Kodlu Stüdyo 5 Dersi Kapsamında Proje Koordinatörleri Yürütücülüğünde 3. Sınıf Öğrencileri Tarafından Hazırlanmıştır.

Alburnus baliki Bogutskaya

Manavgat Irmağı havzasından 2000 yılında tanımlanan (Bogutskaya vd., 2000) türün yayılış alanı batıda Aksu Çayı doğuda Karpuz Çayı kalan akarsulardır.

Aksu Çayı'nın yatağının yapay bir kanal şekline dönüştürülmesi ve yoğun olarak tarımsal sulama için zaman kurutulması nedeniyle popülasyon nadir seviyeye gerilemiştir.[URL9]

Şekil 116 Alburnus Baliki Bogutskaya

7.5.4. Anamur

2006-2008 yılları arasında toplanan 840 bitki örneğinin değerlendirilmesi sonucu 73 familyaya ait 470 takson ve 279 cins tespit edilmiştir. Çalışma alanındaki endemik takson sayısı 62 (% 13.2) 'dir. Bitkilerin fitocoğrafik bölgelere göre dağılımları şöyledir: Akdeniz elementi % 33.6, İran-Turan elementi % 10.2, Avrupa-Sibirya elementi % 4.3'dür.

Biyo çeşitlilik açısından çok zengin olan, Taşeli çiğdemi gibi değerli endemik ve nadir türleri barındıran bölgedeki bitkilerin çeşitli dış faktörlerden korunması gerekliliği, özellikle mezarlık civarlarından dondurma ve sahlep için ticari kazanç sağlama amacıyla Serapias ve Ophrys cinsi orkidelerin izinsiz sökülmesine engel olunması gerekliliği ortaya çıktı. Bu alanla ilgili aynı çalışmadan Anamur bölgesinin çay olarak içilen bitkileri, gıda olarak tüketilen bitkileri, etnobotanik bitki-halk ilişkisi açısından Anamur, ekoturizm açısından yörenin önemi gibi bilimsel makaleler çeşitli kongrelerde Dr. Ayşe Nur Şen tarafından sunulmuştu. Bilimin halkla paylaşılıp koruma ve bilinçlendirilmesi açısından, bitkilerin kullanım amacı ve şifalarının da yer aldığı, araştırmacının arazi gözlemleri sırasında çekmiş olduğu makro bitki fotoğraflarından oluşan yeni bir kitap hazırlığında olduğu öğrenilmiştir.[URL10]

Şekil 117 Serapias

Çalışma alanımız olan Antalya ili Serik- Alanya- Manavgat -Anamur alt bölgeleri araştırma verileri dikkate alınarak Biyolojik çeşitlilik analiz paftası hazırlanmıştır. Yapmış olduğumuz çalışmada, çalışma alanında bulunan endemik türler işlenmiştir.

8.TARIMSAL ÜRETİM

8.1.Antalya’da Tarım

Antalya bölgesinin verimli topraklarında çeşitli tarım ürünleri yetişmektedir. Tarım ürünleri içinde en çok buğday, arpa ve yulaf yetişmektedir. Ayrıca pamuk, susam, soğan, yer fıstığı, nohut, 35 bin hektar üzerinde sebze yetişmektedir.

Seracılıkta en ileri olan ilimizdir. 32 bin hektarlık seralarda domates, biber, fasulye, patlıcan, hıyar, kavun ve karpuz yetiştirilir. Yurt içi ve dışında satılır. Meyvecilikte Antalya çok ileridir. En çok muz, portakal yetişen ilimiz Antalya’dır.

Mandalina, limon, greyfurt Antalya’nın başta gelen gelir kaynağıdır. Zeytincilik oldukça gelişmiştir. Meyvecilikte çok ileri durumdadır. Elma, armut, erik, ayva, şeftali, kayısı, üzüm, iğde, keçiboynuzu, kızılçık ve diğer meyveler yetişmektedir.

Antalya’nın 2.087.426 hektarlık toplam yüzölçümünün, %20’sini tarım alanı, %6’sını ise çayır-mera ve %74’ünü de orman ve tarım dışı alanlar oluşturmaktadır. Ekilen tarla alanı 231.229 ha olup, 42.927 ha sebzelik, 506 ha süs bitkileri, 60.962 ha. Meyvelik ve zeytinlik bulunmaktadır. Yetiştirilen tarım ürünleri, iç tüketim, dış satım ve tarıma dayalı sanayi ürünleri olarak gerek Antalya gerekse ülke ekonomisinde önemli bir yer tutmaktadır.[URL11]

Tablo 8 Kişi Başına Düşen Tarım Alanı

TARIM									
GÖSTERGE: Kişi Başına Tarım Alanı									
TANIM: Toplam ekilebilir tarım arazisinin, toplam nüfusa oranı olarak ifade edilir.									
Kaynak: TÜİK									
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Ekilebilir arazi toplamı (ha) ve toplam nüfus (kişi), kişi başına tarım arazisi (ha/kişi)									
Durum ve eğilimler;									
<table border="1"> <tr> <th colspan="2">2013</th></tr> <tr> <td>Ekilebilir arazi toplamı</td><td>364.628,1 ha</td></tr> <tr> <td>Toplam nüfus</td><td>2.158.265</td></tr> <tr> <td>Kişi başına tarım arazisi</td><td>0,168945</td></tr> </table>		2013		Ekilebilir arazi toplamı	364.628,1 ha	Toplam nüfus	2.158.265	Kişi başına tarım arazisi	0,168945
2013									
Ekilebilir arazi toplamı	364.628,1 ha								
Toplam nüfus	2.158.265								
Kişi başına tarım arazisi	0,168945								

8.1.1.Serik İlçesi

İlçede yoğun tarım yapılmakta olup modern tarım teknikleri kullanılması sonucunda birim alandan yüksek verim alınabilmektedir. İlçede örtü altı üretim alanları hızla artış göstermekte olup modern ve kontrollü üretim yapılmaktadır. Tarımsal üretimde örtü altı yetiştiriciliği, açık tarla sebzeçiliği, meyvecilik ve tarla bitkileri (buğday, pamuk, mısır) önde gelen üretim değerlerini oluşturmaktadır.

İlçedeki tarım alanlarının %97'sini sulu tarım arazileri oluşturmaktadır. İlçede iç ve dış piyasaya yönelik olarak yoğun bir biçimde sebze, meyve ve süs bitkileri üretimi gerçekleştirilmektedir. Başta domates, biber, salatalık, çilek, zeytin, nar, narenciye, badem, hububat, pamuk, mısır ve süs bitkileri yetiştiriciliği önemli üretim kalemlerini oluşturmaktadır. İlçede Ziraat Odasına kayıtlı 17.828 çiftçi kayıtlı bulunmaktadır; kayıt altındaki arazi varlığı Antalya'nın % 12'sine tekabül etmektedir. 2019 yılında Kırsal Kalkınma Yatırımları kapsamında yer alan Genç Çiftçi projesinden 12 üreticiye 360.000 TL hibe desteği verilmiştir.

Tablo 9 2019-2020 Kırsal Kalkınmada Tarımsal Destekler

Destek Konusu	2019			2020 ilk 6 ay		
	Proje (Çiftçi-İşletme) Sayısı	Proje Tutarı (TL)	Hibe Tutarı (TL)	Proje (Çiftçi-İşletme) Sayısı	Proje Tutarı (TL)	Hibe Tutarı (TL)
Genç Çiftçi Desteklemesi				-		
Ekonomik Yatırımlar				-		
Tarımsal Desteklemeler	5.948		2.277.054	-		
Hayvansal Desteklemeler	1.320		724.907	-		
TOPLAM	7.268		3.001.961	-		

Ayrıca çiftçilerin başvuruda bulunduğu hayvancılık ve bitkisel üretime ilişkin havza bazlı ve diğer destekler kapsamında 9.028 çiftçiye 15.672.532 TL hibe desteklemesi yapılmıştır.(Kaynak: Serik İlçe Brifingi, 2020)

DSİ 13. Bölge Müdürlüğü Antalya Serik Ovaları İşletme Bakım Başmühendisliği sorumluluk alanında yer alan sahada taşkın ve taban suyu tuzluluğunu önlemeye yönelik makineli çalışmalar yürütülmektedir. Bu kapsamda toplu makine çalışma faaliyetleri ile tahliye ve drenaj kanallarında ve 9.35 km dere yatağında 148.650 m³ rüsubat temizliği ile yatak tanzimi çalışması yapılmıştır. Ayrıca servis ve çalışma yollarında 12 km iyileştirme çalışması gerçekleştirilmiştir. Sulama tesislerini devralan kuruluşlarla koordineli olarak brüt 28.000 hektar sahada sulama faaliyetleri yürütülmektedir. Bu kapsamda çok sayıda sulama tesisinin pompa istasyonlarında, sulama kanallarında ve işletme yollarında makineli çalışmalar yapılmıştır.

Tablo 10 Serik Tarımsal Üretim Değerleri(2019)

Sıra	Ürün Adı	Üretim Alanı (da)	Üretim Miktarı (ton) 60.844.224 adet	Üretim Değeri (TL)
1	Bitkisel Üretim	369.409 da	1.130.006 ton	2.467.603.197 TL
2	Hayvansal Üretim	-	1.506 ton 26.055.000 lt	127.067.004 TL
3	Su Ürünleri Üretimi	-	-	-
TOPLAM		369.409 da		2.595.535.801 TL

8.1.2.Manavgat İlçesi

İlçenin ekonomisi, Tarım ve Turizme dayanmaktadır. İlçe 2283 km² 'lik yüzölçümünün ancak 423.360 Dekarlık alanı tarım arazisi olarak kullanılmaktadır. Tarım arazisi sırayla: Tarla, Sebze, Meyve, Bağ, örtü altı ekim alanları şeklindedir.

Tablo 11 2001 Yılı Tarım Arazilerinin Ekiliş Alanları

Ekilen Alan	(Dekar)
Tarla	:262.840
Sebze	:63.290
Meyve	:14.150
Bağ	:940
örtü altı ekim alanı	:6.748

Tablo 12 2001 Yılı Tarım Arazilerinin Ekiliş Alanları

Ekilen Alan	(Dekar)
Buğday	:130.000
Pamuk	:24.500
Susam	:35.000
Tarla Domatesi	:3.000
Karpuz-Kavun	:18.000
Portakal	:195.000 Adet (Ağaç)

Son yıllarda Pamuk üretimi azalmakta Narenciye, açık alan ve örtü altı sebze yetiştiriciliğinde artma görülmektedir. İlçede Tarımsal Anlamda hizmet veren Ant birlik Tarım Satış Kooperatifi, 19 Tarımsal Kalkınma Kooperatifi, 3 Su ürünleri, 3 Sulama Kooperatifi ile biri ilçe merkezinde olmak üzere Taşağıl, Kızılot, Beşkonak, Yavrudoğan Tarım Kredi Kooperatifi vardır. 2001 yılında Ant birlik ve Tarım Kredi Kooperatiflerinin tarım üreticilerine kullandığı kredi miktarı 2.727.772.966.800 TL. ilçenin 1.658.480 Dek.'lık kısmı Orman ile kaplıdır. Ormanın orman köylüsüne katkısı 583.000.000.000 TL.'dir.

8.1.3. Alanya İlçesi

Alanya Orman İşletme Müdürlüğü'nün genel alanı 178.028,6 hektardır. Bu genel alanın % 60,67'sine karşılık gelen 108.011,3 hektarlık kısmı fundalık ve orman alandan oluşmaktadır. Alanya orman yönüyle zengin bir yöredir ve toplam orman alanı ülke ormanlarının % 0,5'ini oluşturmaktadır. Dağların bazı kısımları tipik Akdeniz orman bitkisi olan makilerle kaplıdır. Dağların yüksek kesimlerinde karaçam ve sedir ormanları, sahil kesimlerinde ise kızılçam ormanları mevcuttur. Alanya ovası alüvyonlarla kaplı ve çok iyi sulama imkanlarına sahip bir arazidir. Doğal olarak dere ve çay suları ile sulanabilen araziye, DSİ'nin kanal ve kanaletlerle su taşıma çalışmaları ve çiftçilerin açtığı artezyen kuyuları ile sulanabilen yerler ilave edilmiştir.

Dim Barajı yeni sulama imkanları ve sulama alanları yaratmıştır. Alanya Sulama Birliği Başkanlığından alınan verilere göre, Alanya'da 2012 yılı içerisinde toplam 9.584.300 m2 ekim alanında sulama yapılmıştır. Mevcut tarım arazileri, 2012 yılı itibarıyla 26.152 hektardır. Alanya'da 2012 itibarıyla 21.050 dekarlık bir alanda seralar yer almaktadır.

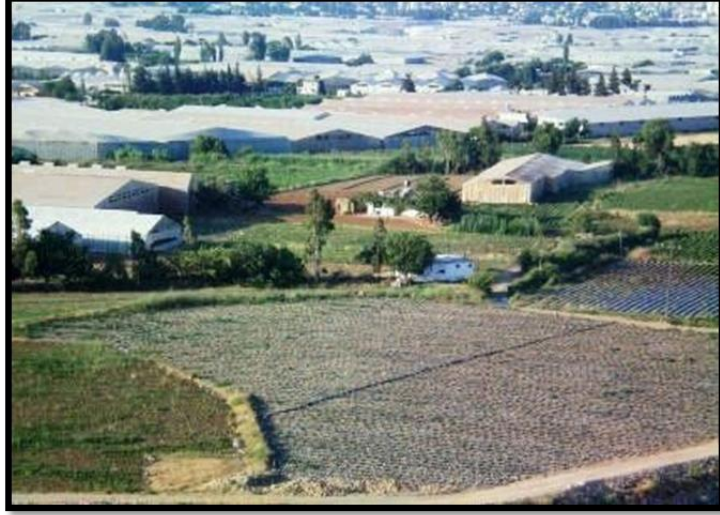
Turizmin gelişmesine paralel olarak sahilde turizme elverişli tarım arazilerinin turistik yatırıma kayması sonucunda, ekilebilen verimli tarım arazilerinin azaldığı da bir gerçektir. Modern tarım tekniklerinin kullanılmaya başlanmasıyla birlikte ekilen topraklarda birim başına verimlilik artmıştır. Alanya meyve üretiminde Türkiye'nin en önemli merkezlerindendir. Özellikle portakal, muşmula, muz, avakado, limon ve kivi gibi ürünlerde yüksek üretim miktarları ile dikkati çekmektedir.

8.1.4. Anamur İlçesi

Anamur ovası kelimenin tam anlamı ile yılda üç ürünün alınabildiği Türkiye'nin ender ovalarından birisidir. Buna bir örnek vermek gerekirse buğday ekilen bir tarlaya 15 Mayıs itibarı ile buğdayın hasadının gerçekleştirildiği düşünülürse, yerine rahatlıkla yer fıstığı ekilebilmekte, yer fıstığının hasadı yapılmadan önce ise fıstık kanallarına bakla ekilebilmektedir. Anamur tarım potansiyeli bakımından geliştirilebilecek verimli topraklara

sahiptir. Alınacak tedbirler ve yapılacak kanuni düzenlemeler ile tarım potansiyeli artırılabilir.

Tarımsal ürünlerin üretiminde en önemli unsurlar toprak, güneş, su, sıcaklık, işgücü gibi kaynaklardır. Bu avantajların hepsi Anamur’da mevcuttur.[URL11]

Şekil 118 Anamur Ovası

Anamur’da Muz ve Çilek yetiştiriciliğinde Türkiye’nin rekor üretimi gerçekleştirilmektedir. Muz, çilek, portakal, limon, nar, trabzonhurası gibi meyveler; avokado, kivi, pipano gibi tropikal meyveler; domates, biber, patlıcan, salatalık, bürölce, araka, fasulye gibi sebzeler; buğday, susam, yerfıstığı, mısır gibi ürünler de çok kaliteli olarak yetiştirilmektedir. Anamur Muzu, Anamur Çileği, Kükür Narı, Ovabaşı Portakalı, Bozyazı Gölevezı, Sugözü Maşı(bir tür mercimek) kendi adıyla anılan ürünler olmuştur. Maş bitkisinin tohumları mercimek gibi çorba yapılırken, yeşil olarak da Cinlilerce marul salatası gibi yenmektedir.

Ovada Akdeniz iklimi özellikleri hâkimdir. Yıllık ortalama yağış 1000 milimetredir. Yılın en yüksek sıcaklığı 44 derece, en düşük sıcaklık -4 derece, ortalama sıcaklık değeri ise 19 derece dolaylarındadır.

Anamur’un sulaması Anamur(Dragon) çayından sağlanır. Dragon çayı daimi su sarfiyatlı bir çaydır. Dragon çayında maksimum debi 358 metreküp/saniyedir. Minimum debi ise 220 metreküp/saniyedir. Sulama suyu sınıf ise C2 S1’dir. Sultan suyu yazın kuruduğu için sulamada pek az zamanda kullanılır. Elektrikli ve benzinli su motorlarından yararlanarak sulama yapılır.

9.ÇEVRE SORUNLARI

9.1. Hava Kirliliği

Ulusal Hava Kalitesi İndeksi 5 temel kirletici için hava kalitesi indeksi hesaplanmaktadır. Bunlar; partikül maddeler (PM10), karbon monoksit (CO), kükürt dioksit (SO2), azot dioksit (NO2) ve ozon (O3) dur.

Hava kalitesi değerlendirme ve yönetimi

KİRLETİCİ	ORTALAMA SÜRE	LİMİT DEĞER		UYARI EŞİĞİ
		2018 (µg/m ³)	2019 (µg/m ³)	
SO ₂	saatlik -insan sağlığının korunması için-	380	350	500 µg/m ³ (hava kalitesinin temsili bölgelerinde bütün bir "bölge" veya "alt bölge"de veya en azından 100 km ² 'de – hangisi küçükse- üç ardışık saatte ölçülür)
	24 saatlik -insan sağlığının korunması için-	150	125	
	yıllık ve kış dönemi (1 Ekim'den 31 Mart'a kadar) -insan sağlığının korunması için-	20	20	
NO ₂	saatlik -insan sağlığının korunması için-	260	250	400 µg/m ³ (hava kalitesinin temsili bölgelerinde bütün bir "bölge" veya "alt bölge"de veya en azından 100 km ² 'de – hangisi küçükse- üç ardışık saatte ölçülür)
	yıllık -insan sağlığının korunması için-	44	40	
NO _x	yıllık -vejetasyonun korunması için-	30	30	----
PM ₁₀	24 saatlik -insan sağlığının korunması için-	60	50	----
	yıllık -insan sağlığının korunması için-	44	40	
Pb	yıllık -insan sağlığının korunması için-	0,6	0,5	----
BENZEN	yıllık -insan sağlığının korunması için-	8	7	----
CO	maksimum günlük 8 saatlik ortalama -insan sağlığının korunması için-	10.000	10.000	----

SEKTÖR	TESİS SAYISI	BACA SAYISI
Ağaç İşleme Tesisleri	1	2
Asit Üretim Tesisleri		
Atık Geri Kazanım ve Bertaraf Tesisleri		
Cam Üretim Fabrikaları		
Çimento		
Demir - Çelik ve Metalurji Fabrikaları	1	1
Doğalgaz Cevrim ve Termik Santraller	1	2 (+2 pasif)
Gıda Fabrikaları		
Gübre Fabrikaları		
Kağıt Fabrikaları		
Kimya Fabrikaları		
Kireç Fabrikaları		
Lastik Üretim Tesisleri		
Otomotiv		
Petrol ve Petrokimya Tesisleri		
Şeker Fabrikaları		
Tekstil Fabrikaları		
TOPLAM	3	5

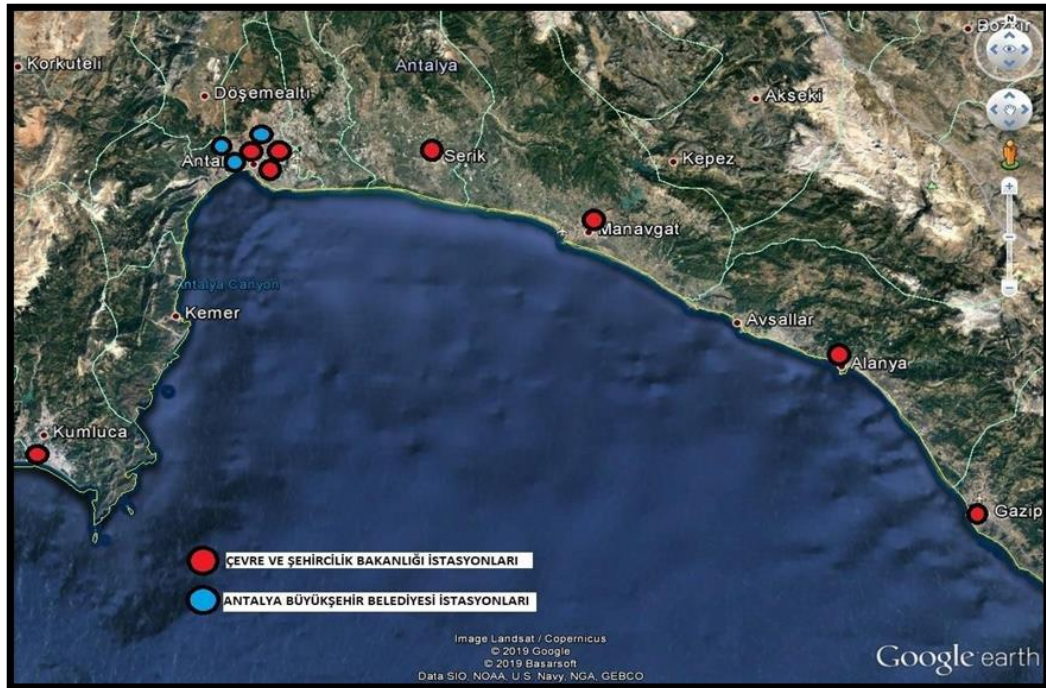
Şekil 119 Antalya İlinde 2019 Yılı İtibariyle Sürekli Emisyon Ölçüm Sistemleri Stüdyo 5 Kapsamında Üretilmiştir

9.1.1.Hava Kalitesinin Kontrolü Konusundaki Çalışmalar Evsel Isınma Kapsamındaki Mevcut Çalışmalar

Isınmadan Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği kapsamında katı yakıtların denetimi ile ilgili olarak Bakanlık 2006 yılında Antalya Büyükşehir Belediye Başkanlığı'na yetki devri yapılmıştır. Bu kapsamda Antalya Büyükşehir Belediye Başkanlığı (ABB) Hava Kalitesi Laboratuvarınca (HKL) İle giriş yapan kömürlerden numuneler alınarak Mahalli Çevre Kurulu kararı çerçevesinde belirlenen kömür kalite değerlerine göre analizler yapılmaktadır. Analiz değerleri uygun çıkmayan kömürler il dışı yapılmaktadır. Kış döneminde İlde hava kalitesini etkileyen en baskın kaynaklardan biri ısınma amaçlı yakıt kullanımıdır.

Bunun yanında özellikle yanlış yakma yöntemleri ve yetersiz baca temizliğinden kaynaklı olumsuz hava kalitesinin önlenmesine yönelik olarak Bakanlık tarafından hazırlanmış olan “Öldüren Bacalar ve Temizliği” başlıklı doküman tüm Belediye başkanlıklarına halkın bilgilendirilmesine yönelik çalışmaların yapılması için gönderilmiştir.

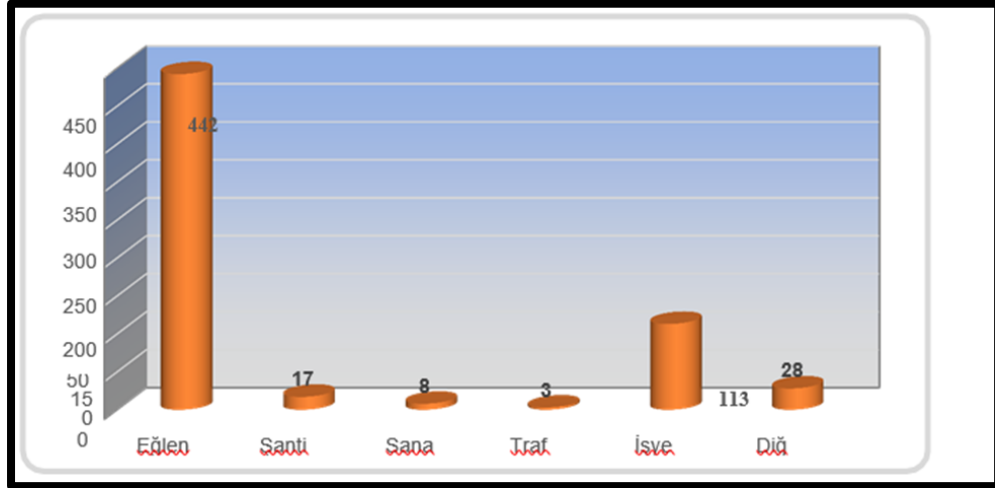
Antalya ili 2008 yılından itibaren doğal gazı yönelik yatırımlar başlatılmış olup yaygınlaştırılması ile ilgili olarak altyapı çalışmaları devam etmektedir. Sanayi Kapsamındaki Mevcut Çalışmalar Antalya ili , sanayiden kaynaklanan hava kirliliğinin kontrol altına alınmasını sağlamak amacıyla; hava emisyon konulu Çevre İznine tabi olan ancak çevre izni olmayan işletmeler belirlenerek ve emisyon konulu çevre İzni almalarının sağlanmakta ve hava emisyon konulu çevre izni olan sanayi tesis denetimleri yoğun şekilde devam etmektedir. Ayrıca, kurulması planlanan tesislerin ÇED süreçlerinde emisyon kaynaklı kirlilikler için en uygun üretim teknikleri, yakıt cinsleri ve teknolojik önlemlerin belirlenerek yatırımcılardan bu uygulamalar için taahhüt alınmasına devam edilmektedir.

Şekil 120 Antalya İlinde Bulunan Hava Kirliliği Ölçüm Cihazlarının Yerleri [URL4]

9.2. Ses Kirliliği

İl Müdürlüğümüzce gerçekleştirilen çevresel gürültü denetimlerinin çoğunluğu eğlence yerlerine yönelik olarak gerçekleştirilmektedir. Yönelikte belirlenen sınır değerlerin sağlanmadığının tespiti durumunda idari para cezası uygulanmaktadır. Alanya, Manavgat ve Kemer Belediye Başkanlıklarına yetki devri yapılmış olup, bu ilçelerin mülki sınırlarındaki denetim ve şikâyetler ilgili Belediyeler tarafından gerçekleştirilmektedir.[URL4]

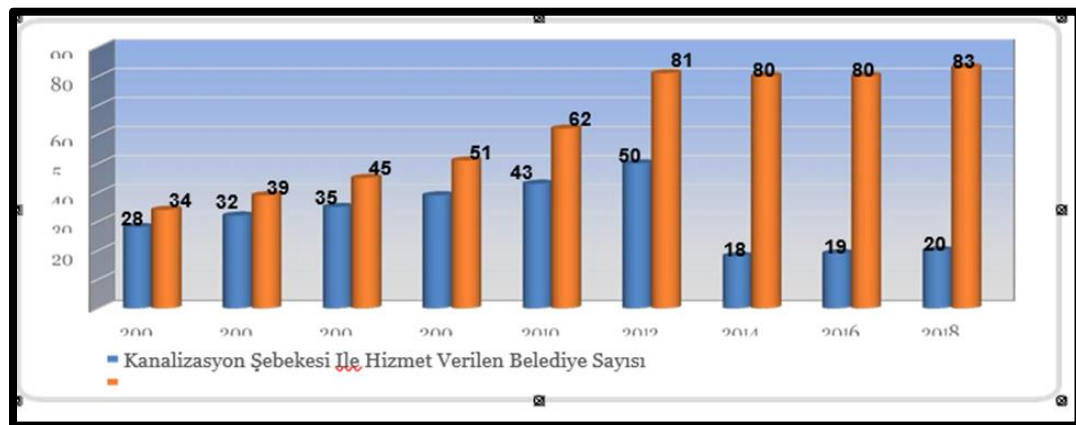

Şekil 121 Antalya İlinde 2019 Yılı Gürültü Konusunda Yapılan Şikâyet Dağılımı

Grafikte de görüldüğü üzere Antalya ili Alanya Manavgat Anamur alt bölgelerinde eğlence sektöründen kaynaklanan gürültü kirliliği yüksek seviyelerdedir.

Atıksu Arıtma Tesisi Hizmetleri

Hâlihazırda işletilmekte olan merkezi atıksu arıtma tesisi sayısı 2019 yılı itibariyle 32'ye ulaşmıştır. 2018 yılında Atıksu Arıtma Tesisi hizmeti verilen nüfusun toplam belediye nüfusuna oranı Tük verilerine göre %83'a ulaşmıştır.[URL4]

Şekil 122 Antalya İlinde 2019 Yılı Atıksu Arıtma Tesisi ile Hizmeti Edilen Nüfusun Toplam Belediye Nüfusuna Oranı

9.3. Katı Atık Yönetimi

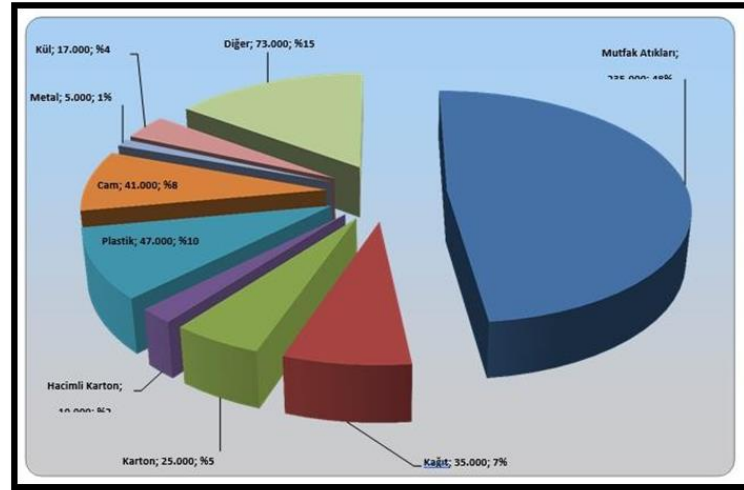
9.3.1. Belediye Atıkları (Katı Atık Bertaraf Tesisleri)

Antalya ili mülki sınırları dahilinde 5 adet (Alanya, Manavgat, Kızıllı, Patara, Kumluca) düzenli depolama tesisi bulunmaktadır. Kumluca Düzenli Depolama Tesisine evsel katı atık alımı tesis kapasitesi nedeni ile 2019 yılında durdurularak Kumluca Transfer İstasyonu inşaatı tamamlanmış ve Kumluca, Finike ilçelerinde oluşan evsel katı atıklar Kumluca Transfer İstasyonundan Kızıllı Entegre Atık Değerlendirme, Geri Dönüşüm ve Bertaraf Tesisinde bertaraf edilmek üzere Antalya Büyükşehir Belediyesine ait tırlar ile transfer edilmektedir.

Düzenli depolama tesislerinden Antalya merkezde mevcut olan Kızıllı Düzenli Depolama Tesisinde çöp sızıntı suyu arıtma tesisi mevcuttur. Çöp suları arıtıldıktan sonra kanalizasyon hattına deşarj edilmektedir.

14.10.2016 tarihinde yer teslimi yapılan Kızıllı Katı Atık Düzenli Depolama Tesisinde Entegre Atık Değerlendirme, Geri Dönüşüm ve Bertaraf Tesisi tamamlanarak 2018 yılında devreye alınmıştır. Entegre tesisin devreye girmesi ile birlikte Antalya'nın 5 merkez İlçesi ve Serik, Kemer, yılsonu itibari ile Kumluca ve Korkuteli ilçelerinde oluşan atıklar bu tesiste bertaraf edilmiştir. Ayrıca, Demre, Elmalı, Finike, Kaş, Kemer, Korkuteli, Kumluca, Serik ilçelerinde oluşan; projelendirme çalışmaları devam eden transfer istasyonlarında toplanan evsel katı atıkların da tesiste bertarafı sağlanacaktır.

05.09.2017 tarihinde Alanya Entegre Katı Atık Değerlendirme ve Bertaraf Tesisi yapımına başlanmış 1. Lot inşaatı tamamlanmıştır. Entegre tesisin, 2020 yılı Kasım ayı içerisinde tamamlanarak devreye alınması planlanmaktadır. Alanya Entegre Katı Atık Değerlendirme ve Bertaraf Tesisi tamamlandığında Alanya, Gazipaşa, Akseki, İbradı ve Gündoğmuş ilçelerinde oluşan evsel katı atıklar tesiste bertaraf edilecektir.[URL4]

Şekil 123 Antalya İlinde 2019 Yılında Toplanan Atık Kompozisyonu

Sıfır Atık, israfın önlenmesini, kaynakların daha verimli kullanılmasını, oluşan atık miktarının azaltılmasını, etkin toplama sisteminin kurulmasını, atıkların geri dönüştürülmesini kapsayan atık önleme yaklaşımı olarak tanımlanan bir hedeftir.

Yönetmelik kapsamında; İl Müdürlüğü hizmet binası katlarında kağıt, plastik, metal, cam, organik ve geri dönüştürülemeyen atıklar için, İl Müdürlüğü yemekhanesinde de yemek artıkları, ekmek artıkları, plastik ve organik atıklar olmak üzere bölmeli dolaplar ve tehlikeli ve tehlikesiz atıklar için geçici depolama alanları yapılmıştır. İl Müdürlüğü personeline 16.05.2018 ile 18.05.2018 tarihlerinde “Sıfır Atık Bilgilendirme Toplantısı” düzenlenmiştir. 2019 yılında 35.634 kg atık toplanmıştır.

İl Müdürlüğü Ana Hizmet Binası ve binaya ait çevre aydınlatmasını sağlayan enerjinin bir kısmı yenilenebilir enerji kaynaklarından olan güneş enerjisi ile sağlamaktadır. İl Müdürlüğünde kullanılan elektriğin %70’lik bölümü Ana hizmet binamız bünyesinde bulunan bu güneş panellerinden sağlanmaktadır.

Bölgede bulunan tüm kamu kurumları, hastaneler, üniversiteler, belediyeler, terminal, havaalanları, alışveriş merkezleri, organize sanayi bölge müdürlüğü, site yönetimleri ve büyük restoranlardan asil ve yedek olmak üzere toplam 1.200 odak noktası (sorumlu personel) tespit edilmiştir.

9.4. Işık Kirliliği

Işık kirlenmesi, yanlış zamanda, yanlış yerde, yanlış miktarda ışık kullanmak demektir. Mevcut sokak ışıklandırma sisteminde kullanılan yüksek basınçlı sodyum lambalarından yayılan ışıklar, bulunduğu yeri aydınlatmaktan çok, gökyüzünü aydınlatıyor. Bu da gök parlaklığına neden oluyor. Yapılan gözlemler olumsuz etkileniyor. Sönük yıldızların takibi yapılamıyor. Renk ayrımı ve ışık şiddeti ölçülemiyor. Düşük basınçlı lambalar kullanılırsa gökyüzünden gelen ışıklar engellenmemiş olur. Hem de yüzde 30 elektrik tasarrufu yapılır. Gözlemlerin olumsuz etkilenmesini lambalara geçirilen şapkalar da önüyor. Antalya ili Alanya Manavgat Anamur alt bölgeleri olan çalışma alanımızda mevcutta sokak lambalarının ışıklandırılması yetersiz ve yanlış kullanımı gözlenmiştir.[URL12]

10. YENİLENEBİLİR ENERJİ KAYNAKLARI

10.1. Güneş Enerjisi(GES) - Antalya ili Güneş enerji Santralleri

Santral Adı	İlçe	Firma	Gü
Küçükköy GES		RES Anatolia Holding	19
Taşkesiği GES	Korkuteli	Baltech Enerji	10
Serra GES	Akseki	Bolayır Enerji	5,60
Portsan Mermer Korkuteli Güneş Enerji Santrali	Korkuteli	Portsan Mermer	4,36
Barla, Dönence ve MS Talaşoğlu GES	Elmalı		2,47
Korkuteli ve Ulucak GES	Korkuteli		2,00
Gençler ve TS Solar GES			2,00
Ambassador Antalya Güneş Enerji Santrali	Korkuteli	Ambassador Hotels	2,00
DY Enerji Güneş Enerji Santrali	Elmalı	DY Enerji	1,92
Salur ve HK Solar Güneş Enerji Santrali	Manavgat	Salur ve HK Solar	1,92
İşıkıyuar Enerji Güneş Enerjisi Santrali	Korkuteli	İşıkıyuar Enerji	1,84
Özden Güneş Enerji Santrali	Elmalı	Özden Enerji	1,84
Aytar Enerji Güneş Enerji Santrali	Elmalı	Aytar Enerji	1,62

Antalya Arena Güneş Enerjisi Santrali	GSGM	1,24 MW
Antalya Döşemealtı Güneş Enerjisi Santrali	Döşemealtı Antalya Büyükşehir Belediyesi	1,00 MW
Sume Mühendislik GES	Elmalı Sume Mühendislik	1,00 MW
Terram Enerji GES	Kaş	1,00 MW
Osman Toprak GES	Gazipaşa	1,00 MW
Antsa Enerji Güneş Enerjisi Santrali	Korkuteli Antsa Enerji	1,00 MW
CTN Enerji Güneş Enerjisi Santrali	Korkuteli CTN Enerji	1,00 MW
Koztek Mühendislik Güneş Enerjisi Santrali	Korkuteli Koztek Mühendislik	1,00 MW
Paf Enerji Güneş Enerjisi Santrali	Gazipaşa Paf Enerji Tarım	0,97 MW
Mustafa Erdoğan Soğuk Hava Deposu GES	Elmalı	0,90 MW
Durdaşlar Çatı GES	Kumluca	0,55 MW
Detay Mermer Güneş Enerjisi Santrali	Aksu Detay Mermer	0,51 MW
Doğan SHD GES	Serik	0,50 MW
Sürat Su Manavgat Güneş Enerji Santrali	Manavgat Sürat Su	0,50 MW
Mustafa Albayrak Güneş Enerjisi Santrali	Elmalı Mustafa Albayrak	0,49 MW
CW Enerji Antalya Güneş Enerji Santrali	CW Enerji	0,46 MW
Doğan Soğuk Hava Deposu GES	Serik Doğan Soğuk Hava Deposu	0,42 MW
07 Pan-El-San Pano Güneş Enerji Santrali	Döşemealtı 07 Pan-El-San Pano	0,40 MW
Alyans Yaş Sebze Meyve GES	Alyans Yaş Sebze Meyve	0,39 MW

Şekil 124 Antalya Enerji Santralleri [URL21]

10.2. Rüzgar Santralleri

Çalışma alanımız olan Antalya ili Manavgat Alanya Anamur alt bölgelerinde Manavgat da 2 adet rüzgar santrali bulunmaktadır. [URL23]

Santral Adı	İlçe	Firma	Güç
Dökükdagi RES	Manavgat	Karesi Enerji	30 MW
D3 RES	Manavgat	Dere Enerji	10 MW
D1 RES	Akseki	Dere Enerji	10 MW

10.3.Hidroelektrik Santrali(HES)

Hidroelektrik santralleri, suyun belli bir yükseklikte sahip olduğu potansiyel enerjiyi elektrik enerjisine dönüştüren tesislerdir. Barajlar gibi nehir yataklarına kurulur. HES'ler depolamalı ve akışlı olmak üzere ikiye ayrılır. Akışlı yöntemde su doğal yatağından tünel veya kanallara aktararak uygun yüksekliğe taşınır.[URL24]

10.3.1.Anamur

Mersin'in, Drakon Çayı üzerinde bulunmaktadır. Türkiye'nin 1665. Mersin'in ise 43. büyük enerji santralidir. Tesis ayrıca Türkiye'nin 649. büyük Hidroelektrik Santrali'dir. Anamur HES ortalama 2.766.667 kilovatsaat elektrik üretimi ile 762 kişinin günlük hayatında ihtiyaç duyduğu (konut, sanayi, metro ulaşımı, resmi daire, çevre aydınlatması gibi) tüm elektrik enerjisi ihtiyacını karşılayabilir. Anamur HES sadece konut elektrik tüketimi dikkate alındığında ise 926 konutun elektrik enerjisi ihtiyacını karşılayabilecek elektrik üretimi yapmaktadır.

10.3.2.Alanya

Dim Barajı ve HES Antalya'nın Alanya ilçesinde Dim Çayı üzerindedir. Diler Holding bağlı ortağı olan Diler Elektrik Üretim A.Ş. tarafından işletilen santral 38,25 MWe kurulu gücü ile Türkiye'nin 326. Antalya'nın ise 5. büyük enerji santralidir. Tesis ayrıca Türkiye'nin

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık Ve Tasarım Fakültesi Şehir Ve Bölge Planlama Bölümü 2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı SBP 305 Kodlu Stüdyo 5 Dersi Kapsamında Proje Koordinatörleri Yürütücülüğünde 3. Sınıf Öğrencileri Tarafından Hazırlanmıştır.

135. büyük Hidroelektrik Santrali'dir. Dim Barajı ve HES ortalama 102.986.558 kilovatsaat elektrik üretimi ile 28.355 kişinin günlük hayatında ihtiyaç duyduğu (konut, sanayi, metro ulaşımı, resmi daire, çevre aydınlatması gibi) tüm elektrik enerjisi ihtiyacını karşılayabilir. Dim Barajı ve HES sadece konut elektrik tüketimi dikkate alındığında ise 34.478 konutun elektrik enerjisi ihtiyacını karşılayabilecek elektrik üretimi yapmaktadır.

10.3.3.Manavgat

Manavgat Barajı ve HES Antalya'nın Manavgat ilçesinde Manavgat Irmağı üzerindedir. Kibar Holding bağlı ortağı olan Assan Alüminyum tarafından işletilen santral 48 MWe kurulu gücü ile Türkiye'nin 271. Antalya'nın ise 3. büyük enerji santralidir. Tesis ayrıca Türkiye'nin 114. büyük Hidroelektrik Santrali'dir. Manavgat Barajı ve HES ortalama 146.772.989 kilovatsaat elektrik üretimi ile 40.411 kişinin günlük hayatında ihtiyaç duyduğu (konut, sanayi, metro ulaşımı, resmi daire, çevre aydınlatması gibi) tüm elektrik enerjisi ihtiyacını karşılayabilir. Manavgat Barajı ve HES sadece konut elektrik tüketimi dikkate alındığında ise 49.137 konutun elektrik enerjisi ihtiyacını karşılayabilecek elektrik üretimi yapmaktadır.[URL24]

11. MADEN VE ENERJİ KAYNAKLARI

Antalya -Alanya -Manavgat

Toros orojenik kuşağı içinde Antalya ve Alanya birlikleri yer alır. Antalya birliğine özgü kayaç birlikleri yerli olup, metamorfik olmayan Ordovisiyen, Silüriyen, Devoniyen, Permokarbonifer, Triyas yaşlı birimlerle temsil edilirler. Alanya birliğine ait metamorfik birimler ise, Karbonifer öncesi, Karbonifer, Permo-Triyas yaşlı birimlerle temsil edilirler İlde çok sayıda boksit yatak ve zuhurları bulunmaktadır. Bunlar genellikle Alanya, Gündoğmuş, Kaş, İbradi ve Akseki ilçelerinde bulunmaktadır. Alanya ve Gazipaşa ilçelerinde Türkiye'nin en önemli barit yatakları yer almaktadır. % 86-99 BaSO₄ içeren barit oluşumları yaygın olarak dolomit ve kalkerlerin içerisinde filon ve damarlar şeklindedir. İlçelerdeki yatakların toplam görünür rezervi 2.090.000 tondur.

Antalya ilindeki barit yatakları yüksek tenörü ve limanlara yakınlığı nedeniyle günümüzde işletilmektedir. Büyük oranda barit ihtiyacımız bu bölgeden gerçekleşmektedir. Alanya ve Gazipaşa ilçelerinde aynı zamanda kuvarsit yataklarına da rastlanmaktadır. Alanya ilçesindeki % 95-97 SiO₂ içerikli sahaların toplam rezervi yaklaşık 33.500.000 tondur. Gazipaşa Burhan sahasındaki 2.250.000 ton görünür muhtemel rezerve sahip kuvarsitlerin % SiO₂ içerikleri ise 95.17'dir. Manavgat, Aksu ve Serik ilçelerinde de inşaat agregası olarak kullanılmaya elverişli orta-iyi kaliteli kum-çakıl hammaddelerinin varlığı tespit edilmiştir ancak bunlar genelde küçük boyutlu oluşumlardır.[URL13]

ALUMİNYUM (Al)

Alanya-Karamanlar Sahası

Tenör : % 51.62 Al₂O₃, % 10.90 SiO₂, Rezerv : 56.700 ton mümkün rezerv.

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık Ve Tasarım Fakültesi Şehir Ve Bölge Planlama Bölümü
2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı SBP 305 Kodlu Stüdyo 5 Dersi Kapsamında
Proje Koordinatörleri Yürütücülüğünde 3. Sınıf Öğrencileri Tarafından Hazırlanmıştır.

Alanya-Orhan Köyü Sahası

Tenör : % 25.23 Al₂O₃ , % 32.10 SiO₂, % 20.57 Fe₂O₃

Rezerv : 28.500 ton mümkün rezerv.

Alanya-Çatak Yaylası Sahası

Tenör : % 43.10 Al₂O₃ ,% 16.85 SiO₂ Rezerv : 85.500 ton mümkün rezerv.

Alanya-Maşat mah. Sahası

Tenör : % 58.28 Al₂O₃ , % 18.00 Fe₂O₃, % 5.00-8.00 SiO₂

Rezerv : 325.500 ton görünür+muhtemel rezerv.

Kaş civarındaki küçük zuhurlar şeklinde yer alan mostralar Tenör : % 40.00-47.00 Al₂O₃

Rezerv : 17.000 ton görünür+muhtemel rezerv.

KUM-ÇAKIL (Kçm)

Aksu-Mandırlar ve Fettahlı Köyü Sahası

Kalite :İnşaat agregası. Rezerv :Rezerv çalışması yapılmamıştır.

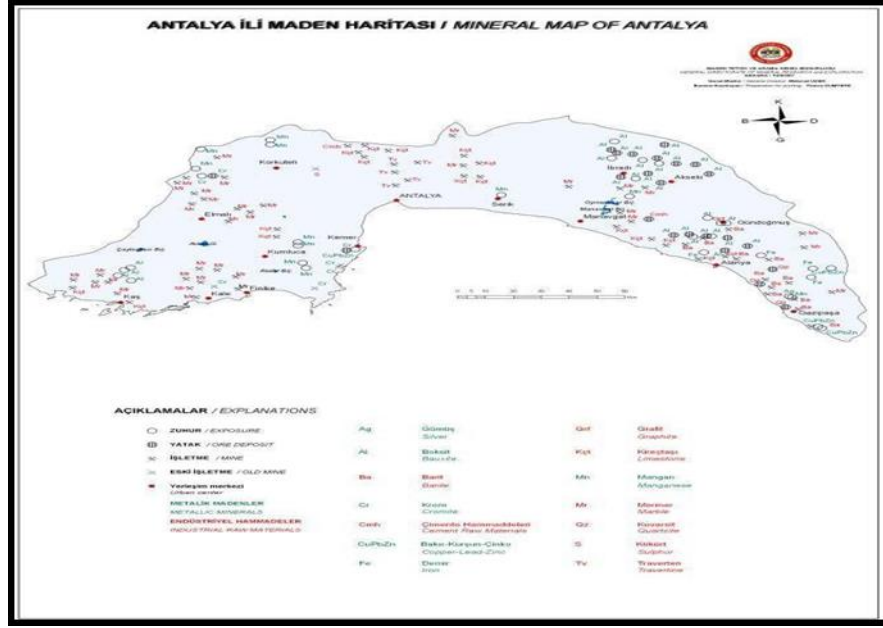
Serik-Sağırın Köyü

Kalite :İyi kaliteli. Rezerv :Rezerv çalışması yapılmamıştır.

Manavgat-Çeltikçi ve Ulukapı Köyü Sahası

Kalite :Orta. Rezerv :Tane cinsi ağırlıklı olarak kireçtaşıdır.

Maden kaynakları haritası yapılırken Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü'nün Antalya İli Maden Haritası PDF'inden yararlanılmıştır.

Şekil 125 Antalya İli Maden Haritası

Mersin -Anamur

İlin yer altı kaynakları arasında ilk sıralarda yer alan krom oluşumları il genelinde çok çeşitli yerlerde gözlenmektedir. İlde 80 civarında krom yarma ve ocakları bulunmakta olup, bunların bir kısmı işletilmiştir. Merkez ve Erdemli ilçelerinde yoğunlaşan krom yatak ve zuhurlarının % Cr₂O₃ tenörleri % 10 ile % 48 arasında değişmektedir. Bakır ve kurşun-çinko oluşumlarına Aydıncık, Çamlıyayla ve Anamur ilçelerinde rastlanmaktadır. Bunlardan sadece Anamur-Ortakonuş sahasındaki % 22 Pb, % 28 Zn ve % 1 S içerikli kurşun-çinko yatağı önemli olup, yataktan geçmiş yıllarda 60.000 ton kadar üretim yapılmıştır.

Diğer bakır ve kurşun-çinko oluşumları küçük boyutlu zuhurlardır. Çok sayıda demir oluşumlarına rastlanmakta olup, genellikle bunlar Aydıncık, Gülnar ve Silifke ilçelerinde yer almaktadır. Bunlardan Gülnar-Kürtler demir yatağında % 30.8 Fe+Mn tenörlü 1.100.000 ton görünür, Gülnar-Taşbaşı demir yatağında ise % 16 Fe, % 11.5 SiO₂ ve % 30 CaO tenörlü 280.000 ton görünür rezerv belirlenmiştir.

Aydıncık ilçesindeki demir yatakları ise % 20-40 Fe, % 2.72-4.53 SiO₂ ve % 2 Al₂O₃ tenör ve 120.690 rezerve sahip Örendüzü demir yatağı, % 48 Fe tenör ve 31.850 ton görünür rezerve sahip Yanışlı demir yatağı ve % 22 Fe ve % 13 SiO₂ tenör ve 147.000 ton görünür rezerve sahip Besi tepesi demir yataklarıdır. Ayrıca bu demir yatakları dışında küçük boyutlu demir zuhurları da bulunmaktadır.[URL13]

BAKIR-KURŞUN-ÇİNKO (Cu-Pb-Zn)

Anamur-Ortakonuş Sahası

Tenör : % 22 Pb, % 28 Zn, % 1 S, % 1 CaO

Rezerv :Yataktan geçmiş yıllarda 60.000 ton üretim yapılmıştır. Halen 10.000 ton görünür+muhtemel rezerv vardır.

BARİT (Ba)

İçel-Anamur-Aşağıküren K. Tenör :% 94.15 BaSO₄

Rezerv : 2.250 ton görünür rezerv.

12.HİDROLOJİK VE HİDROJEOLÖJİK DURUM

Antalya Türkiye geneline oranla %9'luk bir su potansiyeline sahiptir. Bu yüzden hem yer üstü hem de yer altı su kaynakları bakımından zengin bir kent denebilir. Antalya ili için bazı bilgiler aşağıda maddeler halinde verilmiştir. Antalya'da Su Potansiyeli;

Yıllık Ortalama Yağış: 1085 mm

Yıllık Kullanılabilir Yerüstü Su Potansiyeli(YÜS) : 15,645 milyar m³/yıl Yıllık Kullanılabilir Yeraltı Su Potansiyeli (YAS) : 0,5534 milyar m³/yıl Yıllık Toplam Su Potansiyeli: 16,198 milyar m³/yıl Türkiye Su Potansiyeline Oranı : %9

DSİ 13 Bölge Müdürlüğü verilerine göre;

Antalya ilinin Toplam yerüstü su potansiyeli 15 118,25 hm³ =15.118.250.000 Metreküp Antalya ilinin Toplam yeraltı su potansiyeli 788,88 hm³ =788.880.000 Metreküp Antalya ilinin Toplam su potansiyeli 15 907,13 hm³=15.907.130.000 Metreküp Antalya'da ortalama kişi başına düşen yıllık su miktarı: 6949,72m³ [URL4]

Hidroloji (Yerüstü Suları)

Antalya ili Manavgat Anamur Alanya alt bölgelerinden oluşan çalışma alanımız da Manavgat Çayı ,Dim Çayı, Kargı Çayı, Ulu güney Çayı , Sedre Çayı, Düden Çayı ,Aksu Çayı Anamur Çayı bulunmaktadır.

Hidrojeoloji (Yer altı Suları)

Gürkavak Kaynağı; Antalya'nın ilk içme suyu kaynağıdır. Toros dağları eteğinde Güver Uçurumu mevkiinde 280 kotundan cazibe ile şehre gelen doğal içme suyu kaynağıdır. Ortalama debisi saniye de 120 litredir. Bu kaynaktan cezaevi yakınlarındaki 5000 m³ lük depoya dökülerek buradan da Gülveren, Ünsal, Şafak, Yeni Sanayii'nin bir bölümü, Ahatlı, Yeni Doğan ve zaman zaman da Meltem mahallesi civarı bu kaynaktan beslenmektedir.

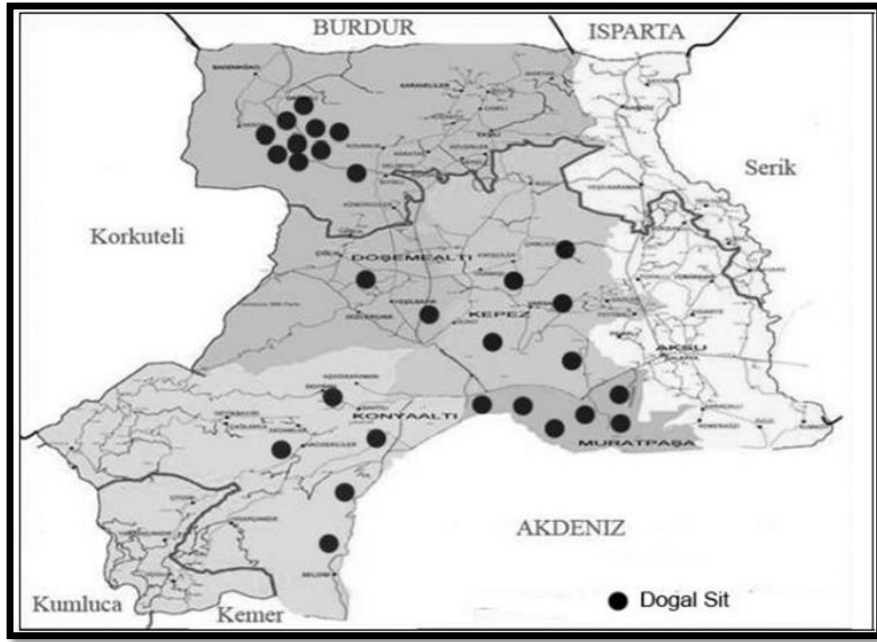
Yemişpınarı Kaynağı, Antalya Hacısekiler köyü mevkiinde Elmalı Hisarçandır Mahalle yolu üzerinde ortalama debisi 60 lt/sn olan doğal bir kaynaktır. Bu kaynaktan cazibe ile Hacısekiler ve Çakırlar mahalleleri beslenir. Gürkavak kaynağı ile beraber tamamen

Boğaçay YAS Kuyuları ve Boğaçay Pompa İstasyonu; Gürsu mahallesi 100. yıl bulvarı üzerinde bulunmakta olup, 3 keson kuyu ve 2 adet derin kuyu toplama deposu ve 1 adet tesisten 4 adet yatay pompadan oluşmaktadır. Şehre saniye de 420 litre/sn su verilmektedir.[URL4]

Türkiye iklimsel özellikleri ve coğrafi konumundan dolayı doğal, kültürel, tarihsel ve arkeolojik kaynaklarca zengin bir ülkedir. Günümüzde bu kaynakların korunabilmesi için çok yönlü araştırmalar yapılmaktadır. Kentleşme birçok kaynak üzerinde olduğu gibi doğal sitler üzerinde de büyük baskı oluşturmaktadır. Hızlı kentleşme nedeniyle Antalya'daki doğal sitlerin büyük çoğunluğu kent dokusu içinde sıkışmış ve kentsel gelişmelerden fazlaca etkilenmiştir.

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık Ve Tasarım Fakültesi Şehir Ve Bölge Planlama Bölümü
2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı SBP 305 Kodlu Stüdyo 5 Dersi Kapsamında
Proje Koordinatörleri Yürütücülüğünde 3. Sınıf Öğrencileri Tarafından Hazırlanmıştır.

Şekil 127 Doğal Sit Alanlarının Antalya Kentindeki Dağılımı

Şekil 52 da özetlenen sitlerin bir bölümü (15 adedi) sadece doğal sit statüsüne sahip iken, kalan bölümü (13 adedi) hem doğal hem de arkeolojik sit niteliği taşımaktadır. İçerdikleri alan tipleri arasında mağaralar, bataklıklar, şelaleler, su kaynakları, kıyı alanları, kent parkları, antik kentler, vadiler, tarımsal nitelikli alanlar, kumul alanları gibi doğal ve kültürel peyzaj alanları bulunmaktadır.[URL14]

Tablo 13 Antalya İlinde Bulunan Doğal Sit Alanları

No	Alan Adı	Statü	İlan Yılı	Derece	Konumu
1	Lara Kıyı Bandı	Doğal	09.06.1979/2399 15.11.1980/2399	I	Ermenek Mahallesi
2	Yamansaz Bataklığı	Doğal ve Arkeolojik	15.11.1980/2399 10.02.1994/2120 29.04.1988/3791 24.06.2005/487	I ve III	Güzeloba Mahallesi
3	Narenciye Araştırma Enstitüsü	Doğal	30.10.1990/931 06.02.1991/1031	I	Demircikara Mahallesi
4	Harunini Mağarası	Doğal ve Arkeolojik	18.12.1990/983	I	Yağca Köyü
5	Kızılın Mağarası	Doğal ve Arkeolojik	18.12.1990/983	I	Yağca Köyü
6	Öküzini Mağarası	Doğal ve Arkeolojik	18.12.1990/983	I	Yağca Köyü
7	Koyunini Mağarası	Doğal ve Arkeolojik	18.12.1990/983	I	Yağca Köyü
8	Mustanini Mağarası	Doğal ve Arkeolojik	18.12.1990/983	I	Yağca Köyü
9	Macarini Mağarası	Doğal ve Arkeolojik	18.12.1990/983	I	Yağca Köyü
10	Karain Mağarası	Doğal ve Arkeolojik	18.12.1990/983	I	Yağca Köyü
11	Çarkini Mağarası	Doğal ve Arkeolojik	18.12.1990/983	I	Yağca Köyü
12	Suluin Mağarası	Doğal ve Arkeolojik	18.12.1990/983	I	Yağca Köyü
13	Karaalıoğlu (İnönü) Parkı	Doğal	30.04.1991/1101 14.04.2003/5780	I ve III	Işıklar Caddesi
14	Olbia – Attalia Antik Kent Kalıntıları çevresi	Doğal	20.03.1991/1089 01.05.1991/1117	I	Konyaaltı
15	Lara Kumul ve Ormanları	Doğal	13.10.1991/1207 14.10.1992/1607 30.07.1998/3903	II	Ermenek Mahallesi
16	Trebenna Antik Kenti Çevresi	Doğal	13.10.1991/1210	I	Çağlarca Köyü Yakını
17	Düden Çayı	Doğal	16.12.1992/1670	I	Varsak
18	Düden Şelalesi Başlangıcı ve Çevresi	Doğal ve Arkeolojik	24.02.1993/1777	I	Varsak
19	Güver Uçurumu	Doğal	07.04.1993/1783	I	Düzlerçamı Ormanı
20	Termessos	Doğal ve Arkeolojik	07.04.1993/1783	I	Termessos Milli Parkı
21	Kadınyarı Deresi	Doğal	14.07.1993/1935	I	100. Yıl Caddesi
22	Sarısu Deresi	Doğal	08.06.1995/2586 29.04.1998/3789	I ve II	Liman Mahallesi
23	Kırkgöz Su Kaynakları	Doğal	31.01.1996/2820	I	Kepez
24	Kocain Mağarası	Doğal ve Arkeolojik	31.01.1996/2841	I	Döşemealtı
25	Konyaaltı Falezler	Doğal	26.05.1998/3843	I	Konyaaltı
26	Vakıf Zeytinliği	Doğal	14.07.1998/596	I	Ahatlı Mahallesi
27	Varsak Obruğu	Doğal ve Arkeolojik	30.11.1998/4023	I	Karşıyaka Mahallesi
28	Sarısu – Beldibi Tüneli Arası	Doğal	23.09.1999/4345	I	Liman Mahallesi

13.1.Alanya

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık Ve Tasarım Fakültesi Şehir Ve Bölge Planlama Bölümü 2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı SBP 305 Kodlu Stüdyo 5 Dersi Kapsamında Proje Koordinatörleri Yürütücülüğünde 3. Sınıf Öğrencileri Tarafından Hazırlanmıştır.

Tablo 14 Alanya İlçesi Doğal Sit Alanları ve Tabiat Varlığı

YER	TÜRÜ
Alanya Kalesi	Kültür Varlığı (Sivil Mim. Örn.) (88 adet) Kültür Varlığı (41 adet) I.Derece Doğal Tarihi-Kentsel-Arkeolojik Sit Etkileme Geçiş Alanı
Çamyolu (Kestel) Köyündeki yerleşim alanı ve Dovallık III.Derece Arkeolojik Sit Mevkiindeki çınar ağacı	Tabiat Varlığı (Anıt Ağaç)
Güleşen Köşkü,Güleşen Camii,Güleşen Hamamı, Güleşen Mevkii duvar kalıntısı, türbe, Güleşen Köprüsü, Tabiat Varlığı (Anıt Ağaç) Hacıbaba Köşkü (Av Kasrı), Oba Medresesi, Hasbahçe Köşkü ve çınar ağacı	Kültür Varlığı (9 adet)
Oba Beldesi, Cami Alanı Mh.'de bulunan çınar ağacı	Tabiat Varlığı (Anıt Ağaç)
Oba Beldesinde bulunan taşınmazlar Kültür Varlığı (Sivil Mim. Örn.)	Tabiat Varlığı (Anıt Ağaç) (2 adet)
Alanya-Kahyalar Kıyı Bandı	I-III.Derece Doğal Sit
Oba Beldesi Bucakoluk Mevkiindeki Suini mağarası	Tabiat Varlığı
Dereköy, Gedevet yaylasında bulunan çınar ağacı	Tabiat Varlığı (Anıt Ağaç)
Kadıpaşa Mahallesi 21 ada 30 parseldeki çınar ağacı	Tabiat Varlığı
Türktaş Köyü, 103 ada 23 parseldeki cami haziyesi	Kültür ve Tabiat Varlığı (6 adet)
Türkler Beldesi, Bilaller Mezarlığı ile anıtsal ağaçlar	Kültür ve Tabiat Varlığı
Çıplaklı Beldesi, 158 ada 3 parseldeki Sekilioğlu Mezarlığı	Kültür ve Tabiat Varlığı
Güzelbağ Beldesi şapel, mağara ve Göğügediği öreni	Arkeolojik sit ve Tabiat Varlığı
Dim Çayı, Gavurini Mağarası	Kültür ve Tabiat Varlığı
Oba Beldesi, Tosmur Köyü, Kalkamat taşı	Kültür ve Tabiat Varlığı
Taşatan Dere Mevkii Tesbili Mağarası	Tabiat Varlığı

13.2.Manavgat

Tablo 15 Manavgat İlçesi Doğal Sit Alanları ve Tabiat Varlığı

YER	TÜRÜ
Köprüçay Havzası	I-III.Derece Arkeolojik-Doğal Sit I.Derece Doğal Sit
Gebece Köyü,Simoluğu Mağarası	Tabiat Varlığı
Köprüçayın Bucak Köy- DSİ Regülatörü arasında kalan I.Derece Doğal Sit kısmı ve Karakaya Mahallesiindeki Garnizon yapısı kalıntıları	Kültür Varlığı (2 Adet)
Sorgun Mevkiindeki ormanlık alan	I.Derece Doğal Sit
Manavgat İlçesi, Yalçıdibi Köyü sınırları içerisinde bulunan Büyükyalçı Tepe ve Akıyar Tepe arasında Samanlık Deresi Çevresi	I.Derece Doğal Sit
Sorgun Kumul Alanı	I.Derece Doğal Sit
Manavgat Şelalesi	Tabiat Varlığı

13.3.Serik

Tablo 16 Serik İlçesi Doğal Sit Alanları ve Tabiat Varlığı

YER	TÜRÜ
Ören Beldesi <u>Anemurium</u> ören yeri sahilinde	1.Derece Arkeolojik Sit Alanı
Bozdoğan Köyü	<u>I.Derece</u> Arkeolojik Sit Alanı
Güngören Köyü	<u>I.Derece</u> Arkeolojik Sit Alanı
<u>Kalınören Köyü</u>	<u>Titipolis</u> Antik Kenti (2.Derece Arkeolojik Sit Alanı)

13.4.Anamur

Tablo 17 Anamur İlçesi Doğal Sit Alanları ve Tabiat Varlığı

YER	TÜRÜ
Büyükbekir Köyü, Aspendos Antik Kenti	I-III.Derece Arkeolojik Sit I.Derece Doğal Sit
Belek-Kumköy Mevkii, Deniz Kaplumbağaları üreme alanı	I.Derece Doğal Sit
Akbaş Köyü, Gölçeler Mahallesinde bulunan mağara	I.Derece Doğal Sit
Kozan Köyü, Uçan I ve Uçan II Şelaleleri	I.Derece Doğal Sit
Hürriyet Caddesi ve Atatürk Caddesi üzerindeki çınar ağaçları	Tabiat varlığı (3 adet)
Ahmediye Köyü mezarlığındaki meşe ağacı, Kirsitpedeki antik yerleşim alanı	Tabiat Varlığı Anıt Ağaç) I.Derece Arkeolojik Sit

Kentsel gelişmeler birçok alan üzerinde olduğu gibi doğal sitler üzerinde de büyük bir baskı oluşturmaktadır ve çoğu durumda sorunların temel nedeni olmaktadır. Nitekim Antalya bunun en tipik örneklerinden birisidir. Hızlı kentleşme nedeniyle bu araştırmada ele alınan doğal sitlerin büyük çoğunluğu kent dokusu içinde sıkışıp kalmış ve kentsel gelişmelerden fazlaca etkilenmiştir. Turizm gelişmeleri de genelde doğal alanlar, özelde de doğal sitler üzerinde olumsuz etkilere neden olabilmektedir. Antalya bu anlamda belki de Türkiye'deki en tipik örnek durumundadır. Her yıl ülkemize gelen toplam turist sayısının yaklaşık üçte birini ağırlayan kentte ve yakın çevresinde çok sayıda otel, motel ve tatil köyü inşa edilmiştir. Bu turizm tesislerinin bir bölümü doğal sitleri doğrudan etkilemektedir. Örneğin kent merkezinde yer alan bazı oteller kıyı falezleri üzerinde önemli fiziksel ve görsel etkilere neden olmaktadır. Lara kıyı bandı, kumul alanı ve ormanları otel yapılaşması ve bunlarla ilişkili tesislerin baskısı ve tehdidi altındadır.

14.JEOLOJİK YAPI

Antalya Bölgesi'nde paleozoike ait en eski kayaçlar, Alanya'nın kuzeyindeki Alanya dağlarında yaygın olarak görülürler. Kristal şist, fillat, mermer ve kalkerlerle temsil edilen bu kayaçlar, şiddetli tektonik olayların etkisinde kalmışlar ve kırılarak kıvrılmışlardır. Bu olayların en önemlisi, paleozoik alanlarının, kuzeydoğu yönünde, mezozoik ve tersiyer alanları üzerine itilmesidir. Antalya kentinde en çok yer kaplayan mezozoik formasyonlardır. Genellikle kalker, marn, fiş ve serpantin araziden oluşmuş bu devir alanları, Antalya Ovası'nın batısı ile kuzeyinde geniş alanlara yayılmıştır. İlin dağlık bölgelerini oluşturan bu formasyonlar tersiyer alanları ile birlikte karst yeryüzü şekillerini oluşturmuşlardır.

Antalya Ovası'nın zeminini meydana getiren tersiyer alanları ise, ayrıca dağlık bölgelerde mezozoik formasyonları ile karışık halde bulunmaktadır. Genellikle kalker, konglomera ve kumtaşlarından oluşmuştur. Antalya Ovası'nın büyük bir bölümü kuater'e ait konglomera, alüvyon ve travertenlerle örtülüdür. Bu formasyonların en önemlisi, Aksu Çayı'nın batısında geniş bir alan kaplayan travertenlerdir. Üç basamak halinde kuzeye doğru yükselen bu formasyonun ilk basamağı üzerine Antalya kenti kurulmuştur. Büyük ve çok sayıda erime boşlukları bulunan travertenler, tipik karst yeryüzü şekillerini meydana getirmişlerdir.

Antalya ilinde Quarterner, Tersiyer, Mesozoik, Paleozik adlı yaşlı kayaçlar bulunmaktadır. Antalya Ovası'nın büyük bir kısmı Quarterner'e ait o konglomera, alüvyon ve travertenlerle örtülüdür. Büyük sayıda erime boşlukları bulunan travertenler, tipik karst topografyasını meydana getirmişlerdir. Deniz altında da devam eden travertenlerin toplam kalınlığı birkaç yüz metreyi geçer.

Morfolojik bakımdan, Alanya bölgesi (bir kıyı ovası, bir de dağlık bir arka ülke kapsar. Miosenden önce eski şistlerde kesilmiş ve deniz kıyısında tecrit edilen 300 m yüksekliğindeki Alanya'nın kayalıklarının hâkim olduğu kıyı ovası, 1300 m yüksekliğindeki Toroslar silsilesine yaslanmıştır. İncelenen kesimden iki ırmak akar : Alakilise dere ile Dim çay; her ikisinin kaynakları yüksek zirvelerde bulunur; vadilerinde sıcak bir iklim hüküm sürdüğünden buranın halkı pamuk, narenciye ve muz yetiştirir. Arka ülkede, kireçtaşı ve dolomi çoğunluktadır. Bunlar, sellerin derin boğazlar oluşturdıkları büyük yüzeyler meydana getirirler; burada, özellikle doğudan batıya akan Kargı çayı anmak gerekir. Bunlar, kurak ve kayalık, yer yer çam ormanları ve otlaklarla örtülü arazilerdir; klasik karstik morfolojinin olağan dizilmesini görmek olanaklıdır. Özellikle şunları anmak gerekir : Araplar dağ, Ovacık dağ, Cebelireis dağ ve Susuz dağ.

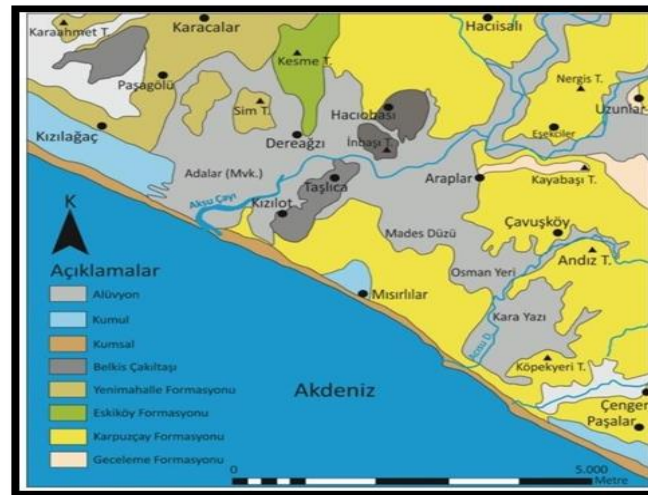
Demirli kuvarsitik kumtaşı. :Bunu şistli serinin en yüksek katı olarak kabullendik. Bu, genellikle seyrek noktalarda mostraları görülen (Asmaca, Kızılcaşehir. Karaisalar ve Süleymanlar) kuvars, fillatlı elemanlar ve oljist kapsayan kırmızı ya da sarı kumtaşıdır. Kargı çayın kuzeyinde bunlara rastlanmamıştır. İğne biçiminde rutil inklüzyonları kapsayan ve çatlak eserleri gösteren dalgalı sönmeli, poesilitik kuvarsın kataklastik nitelikleri dikkati çeker; hepatit önemli konsantrasyonlar halinde görülmüş, bunun yanı sıra albit, serisit, klorit, talk ve detritik mineraller de görülmüştür: yeşurtmalin, zirkon, rutil, peridot. Bu parajenez de «kuvars, albit, muskovit, klorit» alt fasiyesinin Turner ve Verhoogen'in «yeşil şist» fasiyesine tekabül eder ve bu kez, 2 000 barlık bir basınç altında, 400° lik bir ısıyı gerektirdiğinden

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık Ve Tasarım Fakültesi Şehir Ve Bölge Planlama Bölümü
2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı SBP 305 Kodlu Stüdyo 5 Dersi Kapsamında
Proje Koordinatörleri Yürütücülüğünde 3. Sınıf Öğrencileri Tarafından Hazırlanmıştır.

demek oluyor ki, 7-8 km lik bir gömülme vardır, yani bundan önceki gömülmeden daha az. Yorumumuza göre bu, bölgenin yükselmesini izleyen karasal alterasyona uğrayan kayaçların erozyon ürünüdür.

Koyu mavi kireçtaşı'nın süreksiz bankları: 30 m kalınlığında olup, şistli serinin zirvesinde mercek halinde düzenlenmişlerdir. Banklar şurada burada dağılmış ve Kargı çay kuzey yönündeki yaygınlığın sınırını oluşturmuştur. Kayaç izokristalindir ve poeilitik ve uzatılmış kalsit kristallerinden oluşmuştur; dilinim düzeyleri deformasyona uğramış, polisentetik kristaller kapsadığı görülmüştür; içinde biraz beyaz mika, klorit, albit ve hematit de görülür.. Buradaki mavi kireçtaşı hiç bir fosil kapsamaz Belek ve civarı, Antalya Miyosen ve Antalya Üst Miyosen-Pliosen havzalarında yer almaktadır. Antalya Miyosen havzası içerisinde; kireçtaşı-killi kireçtaşı-breşik kireçtaşı ardalanmasından oluşan Geceleme Formasyonu, şeyl-kumtaşı-çakıltaşı'ndan oluşan Karpuzçay Formasyonu yer almaktadır.

Prodelta ortamını yansıtan Geceleme Formasyonu, alan içerisinde en dar yayılıma sahip formasyondur. Karpuzçay, en geniş alan kaplayan formasyondur. Delta özelliği taşıyan Karpuzçay Formasyonu, ince-orta-kalın tabakalı gri, kirli sarı, yeşil, bej, m krem renklerde kumtaşı, kıltaşı ve silt taşlarından oluşmaktadır (Glover ve Robertson, 1998). Antalya Üst Miyosen-Pliosen havzası içerisinde ise, Messiniyen yaşında çakıltaşı, kumtaşı'ndan oluşan Eskiköy Formasyonu, Alt-Üst Pliosen yaşında killi kireçtaşı-kumtaşı, şeylden oluşan Yenimahalle Formasyonu yer almaktadır (Akay vd. 1985 a,b). Eskiköy Formasyonu, Karpuzçay Formasyonu üzerine uyumsuzlukla gelmektedir. Formasyonun tortulanma özellikleri kıyı yakınındaki alüvyal yelpaze ortamını yansıtmaktadır. Karpuzçay'ın batısındaki sırtlar, Yenimahalle Formasyonuna ait kayaçlardan oluşmaktadır. Yenimahalle Formasyonunu oluşturan unsurlar dalga tabanı altında bir körfezde çökelmiştir. Pleistosen yaşlı Belkis çakıltaşı Antalya Miyosen havzasının güneyinde aşağı yukarı deniz kenarı boyunca bir uçtan diğer uca kadar uzanmaktadır. Bunların dağılımları incelendiğinde, bugünkü akarsuların eski birikintileri olduğu kolayca anlaşılır. Birim, yaklaşık 0–20 m kalınlıktadır.

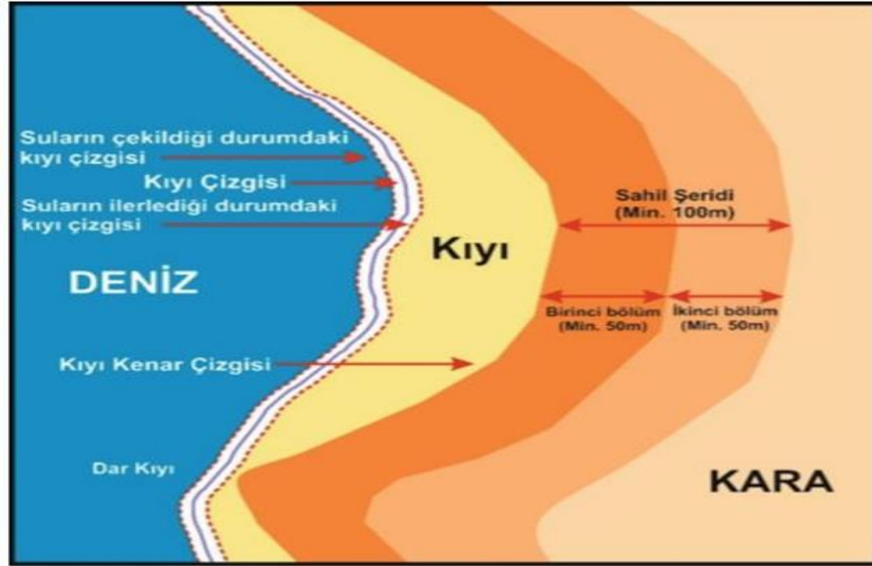
Şekil 128 Antalya Jeolojik Yapı

15.MORFOLOJİK YAPI

15.1.Kıyımorfolojisi

Belek kıyısının önemi jeolojik, jeomorfolojik, hidrolojik, flora-fauna ve oşinoğrafik özelliklerinden dolayıdır. Belek bölgesi irili ufaklı altı akarsuya sahiptir. Bu akarsular batıdan doğuya doğusuna doğru olmak üzere sırasıyla; Acısu Deresi, Köprüçay Irmağı, Sarısu, Karaöz, Şarlavuk ve İncirli dereleridir. Bölgede kumulların uzun yıllar içinde oluşturduğu arazi formu, bitkilerle stabilize olmuştur. Endemik Serik armudu (*Pyrus serikensis*), Endemik balık türü *Aphanius anatoliae*, *Caretta caretta* ve *Chelonia mydas* deniz kaplumbağası türleri bölgenin zenginlikleri arasında yer almaktadır. Belek bölgesi sınırları içerisinde Acısu Deresi ağzından Sarısu Deresine kadar uzanan yaklaşık 13,3 km' lik alan deniz kaplumbağaları üreme alanıdır (Şekil 3 a-b). Ayrıca, Belek denizel alanında yüzey akıntıları Levant Denizi'nin genel akıntı sistemine uyum göstermektedir. Rüzgar ve dalga etkenli beklenen bu akıntının hızı, en yüksek kıyı boyu yüzey akıntıları yaklaşık olarak 14 cm/s değerinde olup, taban sularında bu değer yaklaşık 5 cm/s'ye azalmaktadır.

Belek kıyı bandında, plajlar açısından etkili olan rüzgar yönü GüneyBatı ve Batı-Güney-Batı ve hızı 5-20 m/s'dir.

Şekil 129 Mavi Bayraklı Plajlar

Kıyı Kanunu'nun uygulanmasına ilişkin yönetmeliğinin 4. maddesi gereğince akarsular içinde kıyı kenar çizgisinin tespiti zorunludur. Kıyı Kenar Çizgisinin tespitindeki farklılıklar kamu kurum ve kuruluşlarının kıyıya komşu olan arazi sahipleri ve turizm sektörü işletmecilerinin karşı karşıya gelmesine neden olan en önemli sorunlardan birisidir.

15.2.Mavi Bayraklı Plajlar

Mavi bayrak, bir yıl geçerliliği olan, belirli kriterleri taşıyan plaj ve marinalara verilen bir çevre ödülüdür. Plajlar için başta temiz deniz suyu, sonrasında güvenilir bir ortam demektir. Çalışma alanı içerisinde 78 (Alanya),30 (Manavgat) toplam108 adet mavi bayraklı plaj bulunmaktadır.

15.2.1. Plajlar İçin Mavi Bayrak Kriterleri (2018)

Plajlar ve marinalar için Mavi Bayrak Programı, kar amacı gütmeyen uluslararası bir sivil toplum örgütü olan FEE (Foundation for Environmental Education-Uluslararası Çevre Eğitim Vakfı) tarafından yürütülmektedir. Mavi Bayrak Programı ilk olarak 1985 yılında Fransa’da başlatılmıştır. 1987 yılından bu yana Avrupa’da ve Güney Afrika’nın katıldığı yıl olan 2001 yılından bu yana ise Avrupa dışındaki ülkelerde de uygulanmaktadır. Günümüzde Mavi Bayrak sürekli sayısı artan katılımcı ülkeler ile gerçek anlamda küresel bir programa dönüşmüştür. Mavi Bayrak Programı, tatlı su ve deniz alanlarında sürdürülebilir kalkınmayı desteklemektedir. Program; yüzme suyu kalitesi, çevre yönetimi, çevre eğitimi ve can güvenliği konularında yüksek standartlara ulaşmak için yerel yönetimler ve plaj işletmelerini zorlamaktadır. Yıllar geçtikçe Mavi Bayrak, yerel, bölgesel ve ulusal düzeyde turizm ve çevre sektörlerini bir araya getiren çok saygın ve tanınmış bir eko-etiket haline gelmiştir. Kriterler zorunlu (z) ve tavsiye niteliğindeki kılavuz (k) ilkeler olmak üzere iki grupta sınıflandırılmıştır. Kriterlerinin büyük bir kısmı zorunludur, yani plajın Mavi Bayrak ödülü alabilmesi için bu kriterlere uyması gerekmektedir.

16.GZFT ANALİZİ

GÜÇLÜ YÖNLER	ZAYIF YÖNLER	FIRSATLAR	TEHDİTLER
Atıksu Arıtma Tesisi'nin olması	Yaz aylarında yağış azlığı sebebiyle kurak geçmesi	Yeşil alan potansiyeli	Çevre kirliliğinin olumsuz etkisi
Kıyı şeridi bulunması ve bununla birlikte çok fazla deniz canlısı barındırması	Mevsimsel nüfus azalması sebebiyle yaşanan ekonomik düşüş	GES HES Projelerinin aktif olarak planlanıp uygulanabiliyor olması	Mevsimsel nüfus yoğunluğu artışı
Zengin bitki örtüsü bulunması	Turizm kenti olması nedeniyle yaz ve kış nüfus farkının çok büyük olması	Tarihi değerler ve ülkemizin en temiz denizlerinden birine sahip olması nedeniyle turizm potansiyelinin yüksek olması	Orman yangın riskinin olması
Farklı toprak türlerinin hakim olması ve bu sayede elverişli tarım uygulamaları	Atık su arıtma tesisinin yakın bir zamanda yetersiz hale gelecek olması	Giderek daha fazla Turistin Alanya'yı ziyaret etmesi	Turizm etki faaliyetlerinin fazlalığı çalışma alanında bulunan endemik bitki türlerini tehlike altına almaktadır
Yıl boyunca deniz suyu sıcaklığının yüksek olması sebebiyle turizm faaliyetlerinin sonbahar ayına kadar devam ediyor olması	Plajlarda görülen ekolojik tahribat	Alternatif turizm alanlarının varlığı	Muzun Anamur dışında diğer yerlerde yetiştirmeye başlaması
Tarım uygulamalarının aktif olması sebebiyle ekonomik kalkınmaya destek olması	Manavgat ilçesinde, turizmin beklenilenden daha hızlı gelişmesi alt yapı ile alakalı sorunları doğurmuş olması	Görel olarak zengin ve kültürlü nüfus yapısı	Düzensiz kentleşme nedeniyle yaşanan sorunlar
Ekolojik turizm potansiyelinin yüksek olması		Alanya Kalesi ve Tersanesi'nin Dünya Mirası olma sürecine devam edilmesi	Tek sektöre, turizme aşırı bağımlılık ve uluslar arası konjektöre müdahale olmaması
Örtü altı tarımın gelişmiş olması		Kültürel zenginlik, farklı din ve inançtaki insanların birlikte yaşaması ve açığa çıkmamış tarihi ve kültürel potansiyelinin olması	Gürültü kirliliği
Alanya'nın büyük ölçüde turizm kenti olması ve Uluslararası bir özelliğe sahip olması		Yörenin zengin tarımsal bir ürün potansiyeline sahip olması	
Yenilebilir enerji kaynaklarının bulunması			
Mavi bayraklı plajlara sahip olunması			

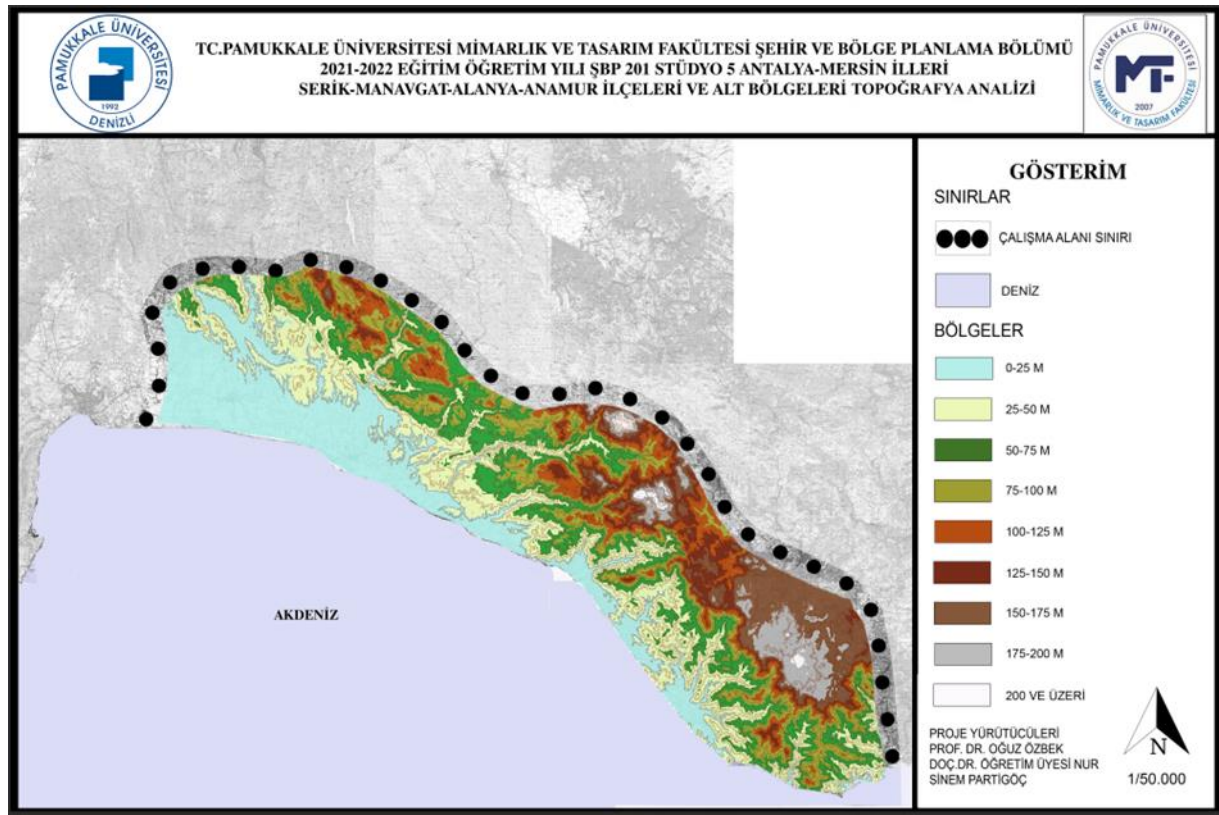
Şekil 130 GZFT Analizi

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık Ve Tasarım Fakültesi Şehir Ve Bölge Planlama Bölümü 2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı SBP 305 Kodlu Stüdyo 5 Dersi Kapsamında Proje Koordinatörleri Yürütücülüğünde 3. Sınıf Öğrencileri Tarafından Hazırlanmıştır.

17. ANALİZ ÇALIŞMALARI

17.1. Topoğrafya Analizi

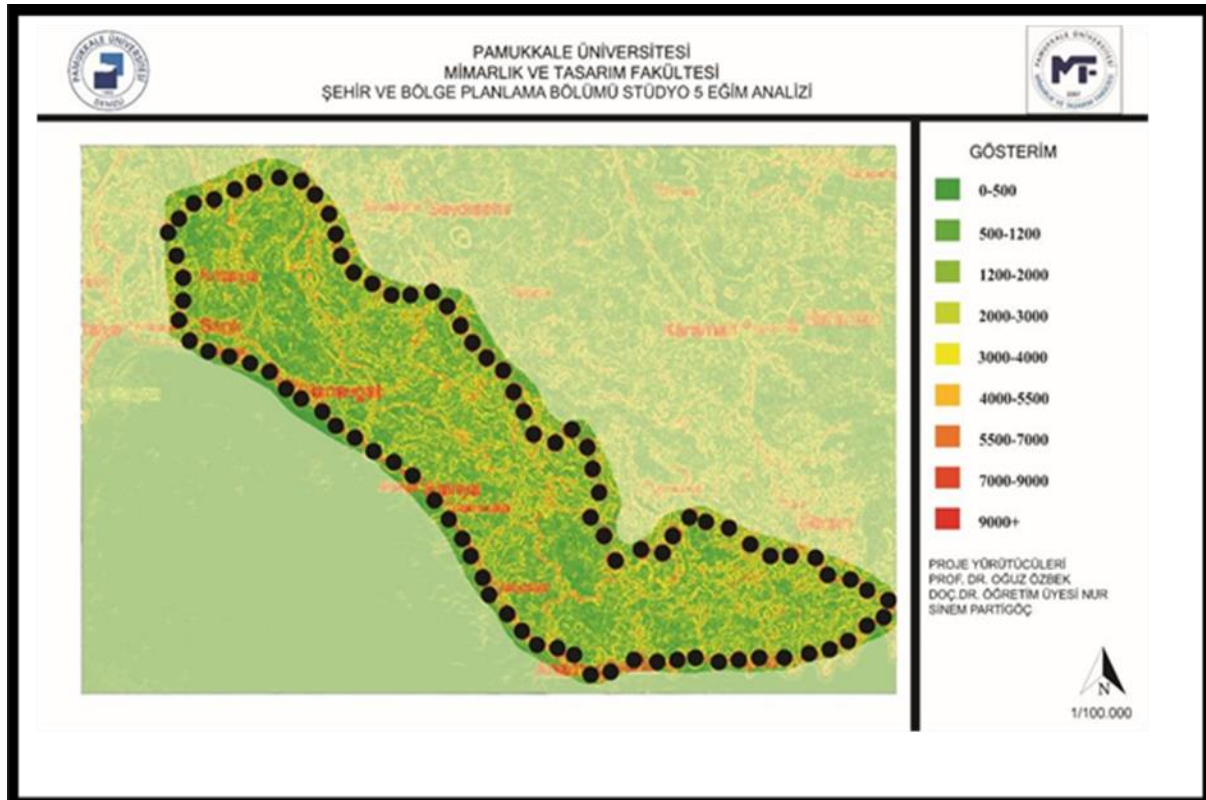
Antalya ili Serik -Manavgat-Alanya-Anamur alt bölgelerinden oluşan çalışma alanında, Antalya'nın genel topografyası, şehir merkezinin engebeli kayalıklar üzerinde, denizden 30 m' ye kadar yükselen bir antik traverten teras üzerine kurulmuştur. Topografya eğimi 17-25 km kadar çok az olup, yükseklik yaklaşık 120m'ye kadar hafifçe artmaktadır. Bu noktada en yüksek rakımı 300 m olan ikinci bir teras ortaya çıkar. İkinci terasın üzerinde topografya neredeyse Toros dağlarının eteklerine kadar unirom şekilde yükselmektedir. Bu karstik oluşum erime kanallarıyla çokça dallanmış ve parça olmuştur. Doğuya doğru; Aksu nehrinin vadisinde ve batıya doğru Konyaaltı plajının kuzeyinde traverten yıpranmış ve yüzey alüvyon ile kaplanmış, plajlar oluşmuştur.

Şekil 131 Topoğrafya Analizi
Stüdyo5 Kapsamında Üretilmiştir

17.2.Eğim Analizi

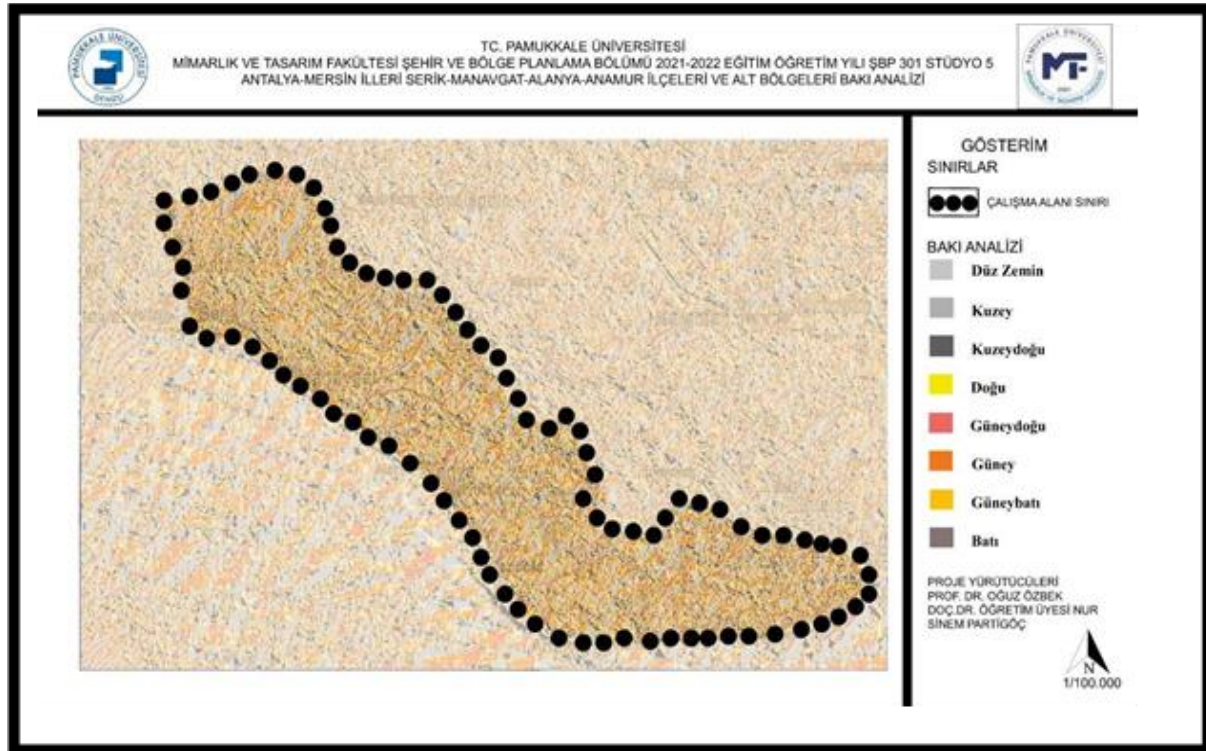
Antalya ili Serik- Alanya-Manavgat -Anamur alt bölgelerinden oluşan çalışma alanımızda eğitim değerleri çok farklılık göstermemektedir. Çalışma alanının eğitim değerleri sadece yerleşmelerin dağılışımda değil nüfus yoğunluğu üzerinde etkilidir. Bu bağlamda il sınırları içinde nüfus yoğunluğu fazla olan ilçe merkezlerinin ve kırsal düşük olduğu 0-500 m yükselti basamağı arasında toplandığı görülür. Yerleşmelerin büyük bölümü eğitim değerlerinin düşük olduğu bölgelerde gerçekleşmiştir. Eğitimin yüksek olduğu yerler toprak veriminin de sınırlamaktadır. Çalışma alanında eğitimin fazla olduğu yerlerde toprak verimi düşmektedir.

Şekil 132 Eğitim Analizi
Stüdyo 5 Kapsamında Üretilmiştir

17.3.Bakı Analizi

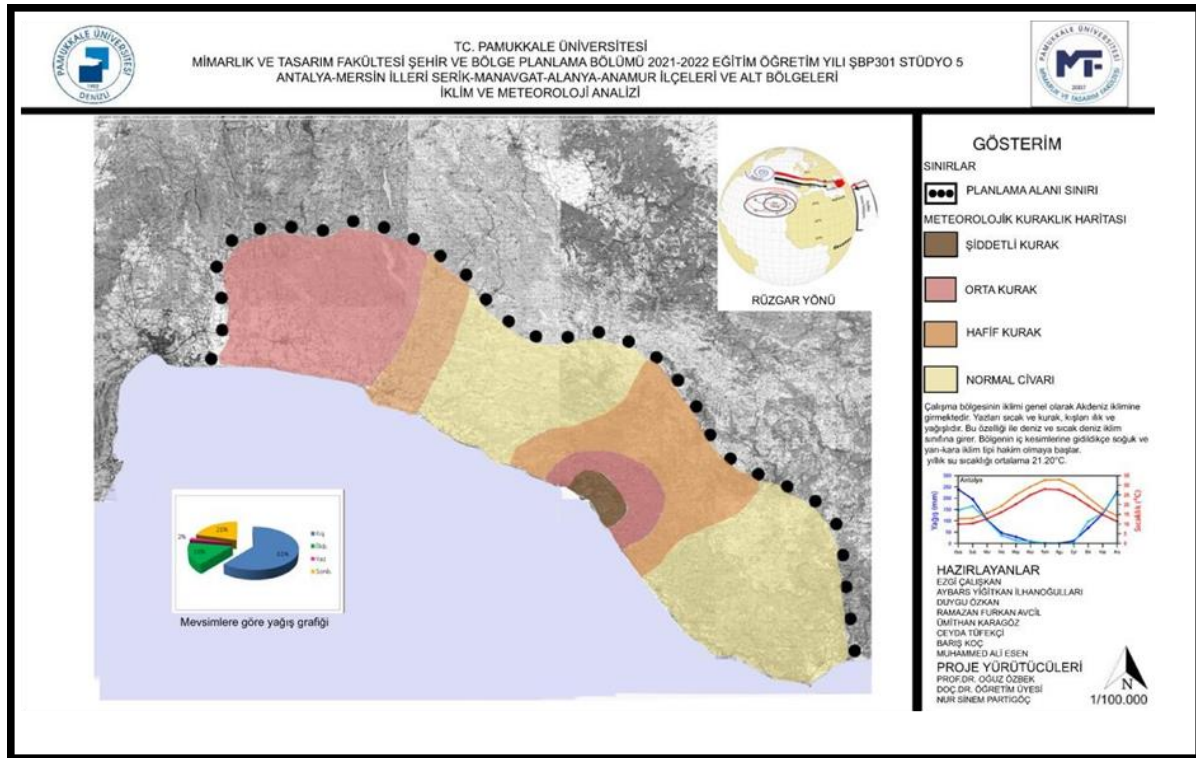
Antalya ili Serik- Alanya-Manavgat -Anamur alt bölgelerinden oluşan çalışma alanı değişik eğim gruplarına sahip olması ve dalgalı topoğrafik yapıya sahip olması nedeniyle farklı bakı sınıflarını içermektedir. Çalışma alanına hakim olan bakı yönü güney ve güneybatıdır.

Şekil 133 Bakı Analizi
Stüdyo 5 Kapsamında Üretilmiştir

17.4.İklim ve Meteoroloji Analizi

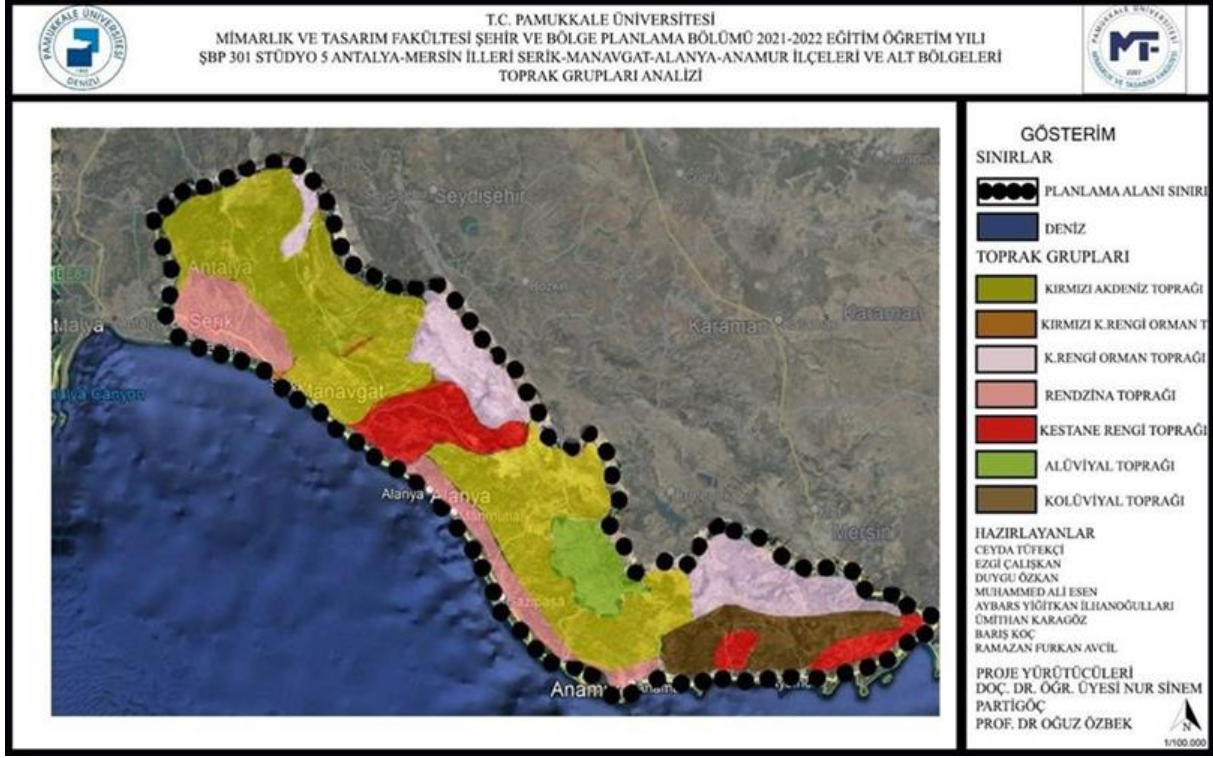
Çalışma alanımız olan Antalya ili Serik- Alanya- Manavgat -Anamur alt bölgeleri araştırma verileri dikkate alınarak İklim Ve Meteoroloji Analizi paftası hazırlanmıştır. Yapmış olduğumuz çalışmada, bölgenin kuraklık dağılımları gösterilmiştir. Çalışma alanının Yazları kurak ve sıcak, kışlar ise ılık ve yağışlıdır. Ortalama yağış miktarı 1930-2001 yılları arası dönemde 603 mm olarak hesaplanmıştır Yıllık ortalama sıcaklık değeri 18,7 C°'dir. Yıl içinde sıcaklığın en düşük olduğu aylar Ocak ve Şubat; en yüksek olduğu aylar ise Temmuz ve Ağustos aylarıdır. Kıyı bölgelerinde hakim rüzgar yönü güneybatı-batıdır. Kent içinde yıllık ortalama rüzgar hızı 2,1 m/s olarak ölçülmüştür.

Şekil 134 İklim ve Meteroloji Analizi
Stüdyo 5 Kapsamında Üretilmiştir

17.5.Toprak Grupları Analizi

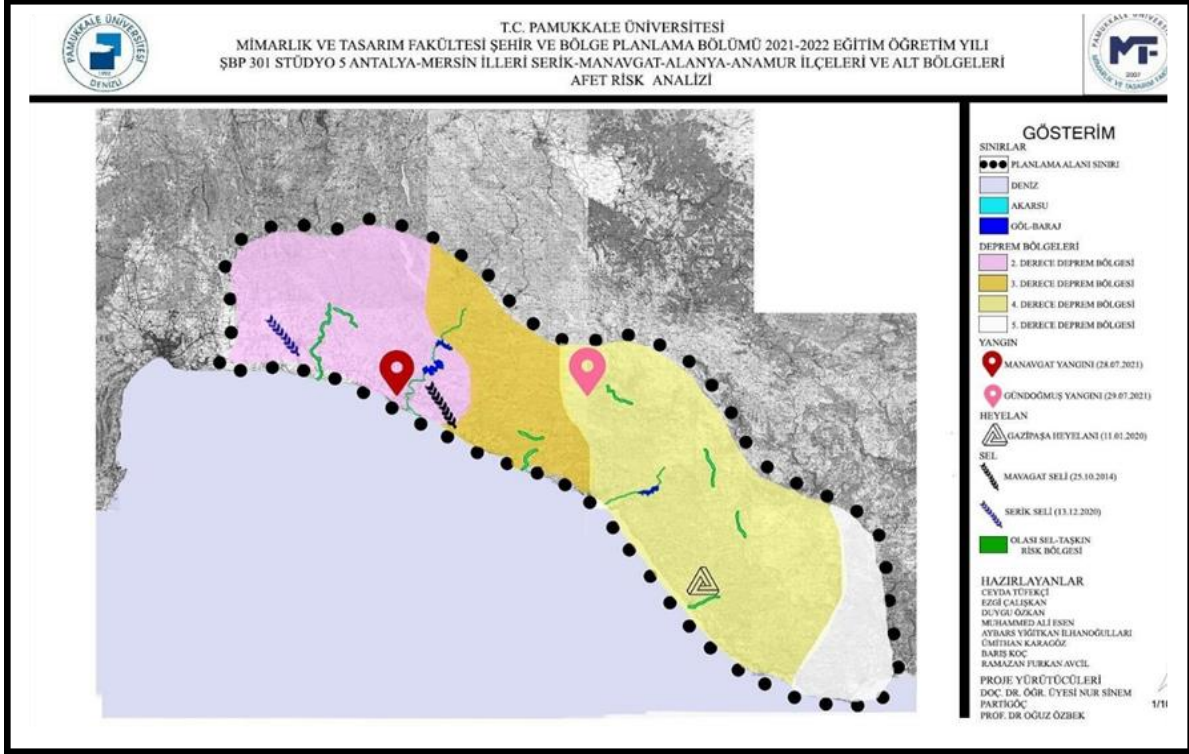
Çalışma alanımız olan Antalya ili Serik- Alanya- Manavgat -Anamur alt bölgeleri araştırma verileri dikkate alınarak Toprak Grupları analiz paftası hazırlanmıştır. Yapmış olduğumuz çalışmada, çalışma alanında bulunan toprak çeşitliliği işlenmiştir. Antalya’da görünür temelde paleozoyik yaşlı, kristalen şist, fillat,mermer, ve kireç taşları vardır. Alanya’nın kuzeyinde görülen bu kayalar şiddetli tektonik olayların etkisiyle kıvrılmış ve kırılmıştır.

Şekil 135 Toprak Grupları Analizi
Stüdyo 5 Kapsamında Üretilmiştir

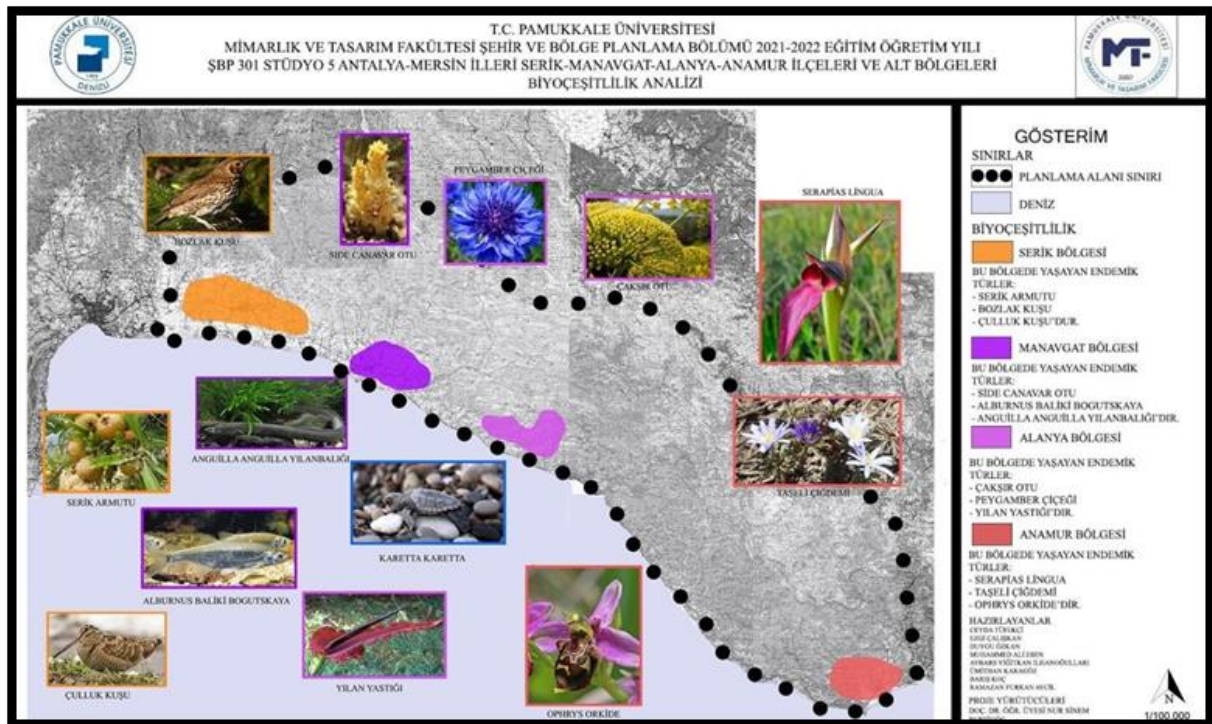
17.6.Afet Risk Analizi

Antalya ili ormanları; iklim, yeryüzü şekilleri gibi fiziki coğrafya özellikleri ve burada yer alan doğal bitki örtüsü türlerinin kolay tutuşabilme özelliği ile orman yangınları için uygun zemine sahiptir. Risk bölgelerinin harita üzerindeki dağılımına bakıldığında, yerleşim alanları ve yollara yakın, özellikle turizmin geliştiği alanlarda yoğunlaşmaktadır.

Şekil 136 Afet Risk Analizi
Stüdyo 5 Kapsamında Üretilmiştir

Çalışma alanımız olan Antalya ili Serik- Alanya- Manavgat -Anamur alt bölgeleri araştırma verileri dikkate alınarak Biyolojik çeşitlilik analiz paftası hazırlanmıştır. Yapmış olduğumuz çalışmada, çalışma alanında bulunan endemik türler işlenmiştir.

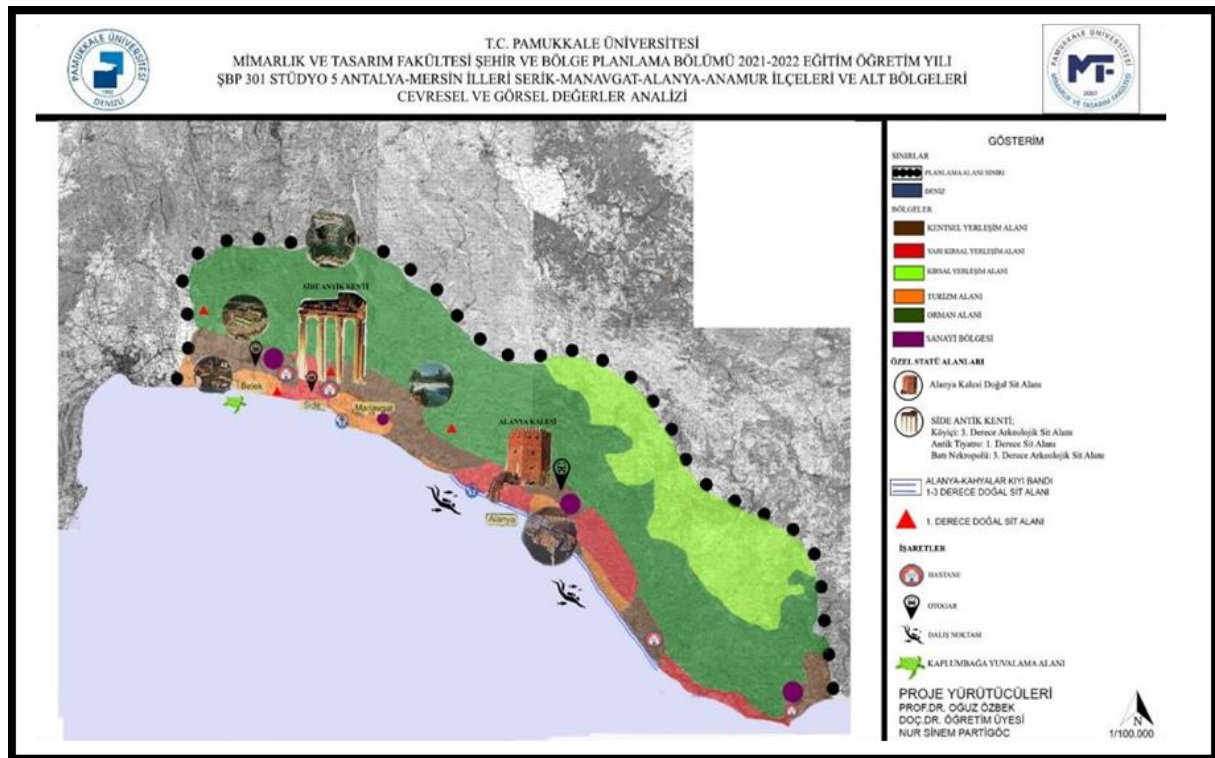

Şekil 137 Biyolojik Çeşitlilik Analizi
Stüdyo 5 Kapsamında Üretilmiştir

17.10.Çevresel ve Görsel Değerler Analizi

Serik Manavgat Alanya Anamur ilçeleri yerleşim yükseltinin az olduğu kesimlerden içeri doğru yoğunlaşmıştır. Tarım ve orman alanları üzerinde baskı giderek artmıştır ve günümüzde artmaya devam etmektedir. Bölgede kıyılar turizm amaçlı kullanılmakta ve yaygın olarak turizm tesis alanları, günübirlik tesis alanları ve kamping alanları bulunmaktadır.

Bölge gerek doğal gerek kültürel yönleriyle turizm potansiyeli yüksek bir bölgedir. Ziyarete gelen yerli ve yabancı turistler Milli Park içerisinde yer alan turistik tesislerden, günübirlik alanlardan, mola noktalarından, tur güzergahlarından yararlanabilmektedir. Bölge mavi bayraklı plajları ve önemli dalış noktalarıyla da dikkat çekmektedir, tarihi batıklar ve sualtı müzesi dalış turizmi için önemli bir konumdadır. Bölge aynı zamanda kültür turizm ve koruma ve geliştirme bölgesi içerisinde yer almaktadır.

Şekil 139 Çevresel ve Görsel Değerler Analizi
Stüdyo 5 Kapsamında Üretilmiştir

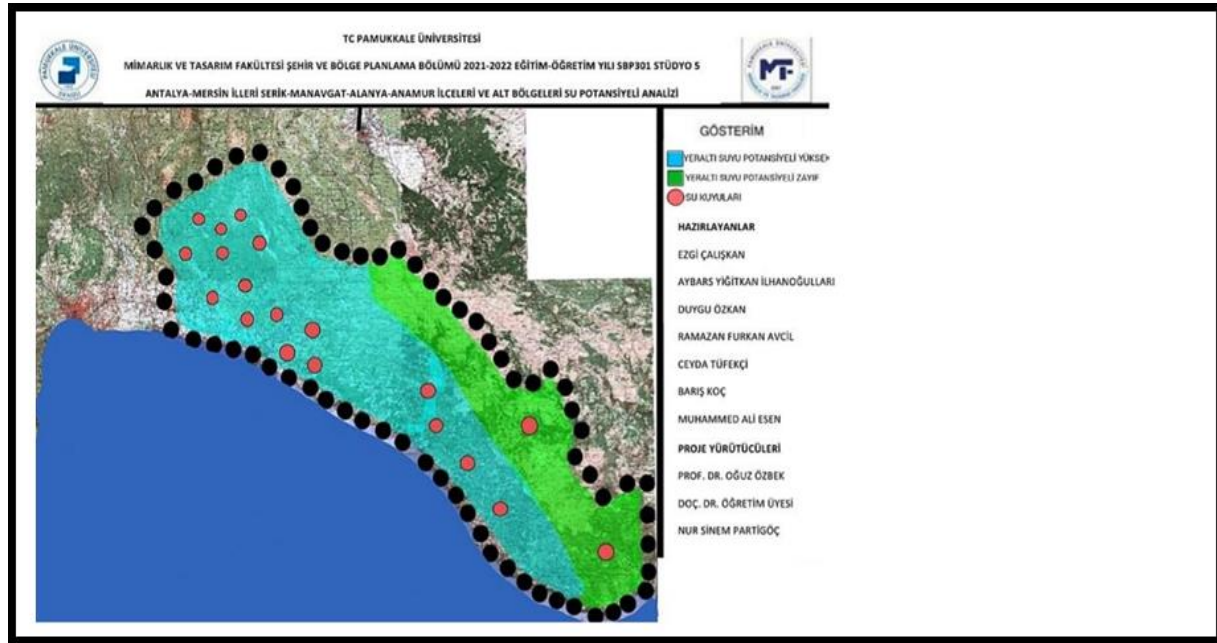
17.11.Su Kaynakları Analizi

Antalya ilinin toplam su potansiyeli; yerüstü 15.118,25 hm³ ve yeraltı 1.904,91 hm³ olmak üzere toplam 17.023,16 hm³ tür.

Yerüstü su potansiyelinin havza bazında dağılımı şu şekildedir.

Tablo 18 Antalya İlinde 2019 Yılı Yerüstü Su Potansiyeli Dağılımı

HAVZA ADI	SU POTANSİYELİ (hm ³)	ORANI (%)
Antalya Havzası	13.129,35	86,9
Batı Akdeniz Havzası	1.457,50	9,6
Doğu Akdeniz Havzası	351,4	3,5
Toplam	15.118,25	100

Şekil 140 Su Kaynakları Analizi
Stüdyo 5 Kapsamında Üretilmiştir

BÖLÜM DÖRT

SOSYO- KÜLTÜREL YAPI

DEMOĞRAFİK YAPI VE NÜFUS VERİLERİ

2.1.İlçelerin Nüfus Özellikleri

2.1.1.Serik İlçesi Nüfus Özellikleri

Antalya İli Serik İlçesi'ne ait toplam ilçe belediyeside olmak üzere 67 adet mahalle bulunmaktadır. Serik ilçesi Antalya'nı 6. büyük ilçesidir. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre ilçe nüfusu 134.953 kişidir. 12 yıllık TÜİK verilerine bakıldığında Serik ilçesi %28'lik artışla Antalya ilçeleri arasında 7. Sırada yer almıştır.

2019 yılı Antalya ili Serik ilçesi Mahalle nüfuslarına bakıldığında en fazla nüfusa sahip mahalle 15.541 kişi ile Merkez Mahallesi olduğu, en az nüfusa sahip mahalle ise Boğazkent mahalle'sinde olduğu görülmektedir. (SK-URL 1 erişim tarihi mayıs 2022)

Tablo 19 Serik İlçesi Nüfus Verileri (2019)
Stüdyo 5 Dersi Kapsamında Üretilmiştir.

2019 YILINA AİT SERİK MAHALLE NÜFUSU	
MAHALLE ADI	MAHALLE NÜFUSU
Merkez Mah.	15.541
Kökez Mah.	13.727
Orta Mah.	12.34
Akça Alan Mah.	9.125
Belek Mah.	8.559
Kadriye Mah.	8.254
Yeni Mah.	7.797
Cumhuriyet Mah.	4.898
Yukarı Koca Yatak Mah.	3.47
Boğaz kent Mah.	3.322

2.1.2.Manavgat İlçesi Nüfus Özellikleri

Antalya İli Manavgat İlçesi'ne bağlı toplamda 106 adet mahalle bulunmaktadır. Manavgat Kepez, Muratpaşa ve Alanya'dan sonra nüfus yoğunluğu bakımından Antalya'nın en büyük 4'üncü ilçesi konumunda yer almaktadır.Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre ilçe nüfusu 245.740 kişidir.

2019 yılı Antalya ili Serik ilçesi Mahalle nüfuslarına bakıldığında en fazla nüfusa sahip mahalle Sarılar Mahallesi olduğu, en az nüfusa sahip mahalle ise Ilıca Mahalle'sinde olduğu görülmektedir(SK-URL 2 erişim tarihi mayıs 2022)

Tablo 20 Manavgat İlçesi Nüfus Verileri (2019)
Stüdyo 5 Dersi Kapsamında Üretilmiştir

2019 YILINA AİT MANAVGAT MAHALLE NÜFUSU	
MAHALLE ADI	MAHALLE NÜFUSU
Sarılar Mah.	23.912
Side Mah.	14.115
Yayla Mah.	12.797
Bahçelievler Mah.	10.009
Emek Mah.	9.956
Şelale Mah.	9.736
Kavaklı Mah.	9.393
A.Hisar Mah.	8.829
A. Pazarcı Mah.	8.624
Ilıca Mah.	7.891

2.1.3.Alanya İlçesi Nüfus Özellikleri

Antalya İli Alanya İlçesi'ne bağlı toplamda 102 adet mahalle bulunmaktadır. Alanya Kepez ve Muratpaşa'dan sonra nüfus yoğunluğu bakımından Antalya'nın en büyük 3.'üncü ilçesi konumunda yer almaktadır. Merkez ilçe olmayan diğer 14 ilçe içerisinde kalabalık nüfusu ile 1.sırada yer almaktadır.Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre ilçe nüfusu 350.636 kişidir. 2019 yılı Antalya ili Alanya ilçesi Mahalle nüfuslarına bakıldığında en fazla nüfusa sahip mahalle 43.670 kişi ile Mahmutlar Mahallesi olduğu, en az nüfusa sahip mahalle ise Kestel Mahalle'sinde olduğu görülmektedir. (SK-URL 3 erişim tarihi mayıs 2022)

Tablo 21 Alanya İlçesi Nüfus Verileri (2019)
Stüdyo 5 Dersi Kapsamında Üretilmiştir.

2019 YILINA AİT ALANYA MAHALLE NÜFUSU	
MAHALLE ADI	MAHALLE NÜFUSU
Mahmutla Mah.	43.67
Oba Mah.	23.518
Cikcilli Mah.	19.618
Güller Pınarı Mah.	17.653
Konaklı Mah.	16.849
Saray Mah.	16.578
Avsallar Mah.	13.047
Hacet Mah.	12.766
Kadıpaşa Mah.	12.55
Kestel Mah.	11.946

2.1.4.Gazipaşa İlçesi Nüfus Özellikleri

Antalya İli Gazipaşa İlçesi'ne bağlı toplamda 52 adet mahalle bulunmaktadır. Gazipaşa nüfus yoğunluğu bakımından Antalya'nın en büyük 12.'inci ilçesi konumunda yer almaktadır. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre ilçe nüfusu 52.126 kişidir.

2019 yılı Antalya ili Gazipaşa ilçesi Mahalle nüfuslarına bakıldığında en fazla nüfusa sahip mahalle 6.906 kişi ile Pazarcı Mahallesi olduğu, en az nüfusa sahip mahalle ise Karalar Mahalle'sinde olduğu görülmektedir. (SK-URL 4 erişim tarihi mayıs 2022)

Tablo 22 Gazipaşa İlçesi Nüfus Verileri (2019)
Stüdyo 5 Dersi Kapsamında Üretilmiştir.)

2019 YILINA AİT GAZİPAŞA MAHALLE NÜFUSU	
MAHALLE ADI	MAHALLE NÜFUSU
Pazarcı Mah.	6.906
Gazi Mah.	4.314
İstiklal Mah.	4.001
Cumhuriyet Mah.	2.818
Yeni Mah.	2.338
Aydın Mah.	2.308
Beyobası Mah.	2.128
Beyrebucak Mah.	1.585
Kahyalar Mah.	1.503
Karalar Mah.	1.473

2.1.5.Anamur İlçesi Nüfus Özellikleri

Mersin İli Anamur İlçesi'ne bağlı toplamda 56 adet mahalle bulunmaktadır. Anamur nüfus yoğunluğu bakımından Mersin'in en büyük 8.'inci ilçesi konumunda yer almaktadır. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre ilçe nüfusu 66.828 kişidir.

2019 yılı Mersin ili Anamur ilçesi Mahalle nüfuslarına bakıldığında en fazla nüfusa sahip mahalle 5.505 kişi ile Yeşilyurt Mahallesi olduğu, en az nüfusa sahip mahalle ise İskele Mahalle'sinde olduğu görülmektedir. (SK-URL 5 erişim tarihi mayıs 2022)

Tablo 23 Anamur İlçesi Nüfus Verileri (2019)
Stüdyo5 Dersi Kapsamında Üretilmiştir.

2019 YILINA AİT ANAMUR MAHALLE NÜFUSU	
MAHALLE ADI	MAHALLE NÜFUSU
Yeşilyurt Mah.	6.906
Ören Mah.	4.314
Sağlık Mah.	4.001
Güzelyurt Mah.	2.818
Göktaş Mah.	2.338
Çarıklar Mah.	2.308
Akdeniz Mah.	2.128
Bahçe Mah.	1.585
Saray Mah.	1.503
İskele Mah.	1.473

2.2.Kentsel-Kırsal Nüfus Dağılımı

İlçelerin kentsel ve kırsal nüfusları özellikle 2000 yılından sonra kentsel nüfusta yoğun bir artış yaşanarak patlama yaşanmıştır. Bunun başlıca nedeni 2000 yılından sonra turizmde yaşanan gelişmeler ve buna bağlı olarak oluşan iş imkanlarıdır. Böylelikle kırdan kente göç ve özellikle Konya ve doğu tarafından göçler yaşanmıştır. Ayrıca yabancılara yönelik konut satışları da önemli yer tutmaktadır. (SK-URL 1 erişim tarihi mayıs 2022)

2.2.1.Serik

Tablo incelendiğinde 2000 yılında 78.7881 kişi ile zirveye çıkan kır nüfus 2000 yılından sonra azalış göstererek 2012 yılında önceki yıllarda azınlıkta olan kentsel nüfus kırsal nüfusu geçmiştir. (SK-URL 1 erişim tarihi mayıs 2022) [Bkz.Tablo 21]

Tablo 24 Serik Yıllara Göre Kentsel Kırsal Nüfus

SERİK YILLARA GÖRE KENTSEL KIRSAL NÜFUS			
YIL	TOPLAM	KENTSEL	KIRSAL
1965	49.606	7.336	42.27
1970	59.72	12.164	47.556
1975	71.812	14.161	57.651
1980	71.481	15.955	55.526
1985	77.321	19.214	58.107
1990	84.755	23.106	61.649
200	109.36	30.579	78.781
2007	105.755	49.027	56.728
2008	101.961	47.784	54.177
2009	105.856	51.119	54.737
2010	106.88	52.647	54.233
2011	109.479	54.712	54.767
2012	111.764	56.824	54.94

2.2.2.Manavgat

2000 yılına kadar kırsal nüfus artış göstermiş olup 127.bin bandına çıkmıştır. 2000 yılından itibaren Serik'te olduğu gibi kırsal nüfus azalmış kentsel nüfus artış yaşamıştır(SK-URL 2 erişim tarihi mayıs 2022) [Bkz.Tablo22]

Tablo 25 Manavgat Yıllara Göre Kentsel Kırsal Nüfus

MANAVGAT YILLARA GÖRE KENTSEL KIRSAL NÜFUS			
YIL	TOPLAM	KENTSEL	KIRSAL
1965	48.747	6.308	42.439
1970	60.741	11.787	48.954
1975	68.418	10.804	57.614
1980	73.511	14.255	59.256
1985	87.547	21.52	66.027
1990	115.731	38.498	77.233
200	199.385	71.679	127.106
2007	165.114	75.163	89.951
2008	179.311	76.605	102.706
2009	179.379	81.903	97.476
2010	185.134	89.307	95.827
2011	193.738	94.661	99.077
2012	201.027	99.254	101.773

2.2.3.Alanya

Alanya kırsal ve kentsel nüfus tablosu incelendiğinde en yüksek kırsal nüfusun 1990 yılından 2000 yılına kadar çok yüksek bir tırmanışla 169 bin civarına çıkmış.2008 yılına kadar tekrar düşüşe geçmiş 2008 den itibaren tekrar tırmanarak eski yerini yakalamıştır. (SK-URL 1 erişim tarihi mayıs 2022) [Bkz.Tablo 23]

Tablo 26 Alanya Yıllara Göre Kentsel Kırsal Nüfus

ALANYA YILLARA GÖRE KENTSEL KIRSAL NÜFUS			
YIL	TOPLAM	KENTSEL	KIRSAL
1965	43.459	12.436	31.023
1970	53.552	15.011	38.541
1975	63.235	18.52	44.715
1980	74.148	22.19	51.958
1985	87.08	28.733	58.347
1990	129.106	52.46	76.646
200	257.671	88.346	169.325
2007	226.236	91.713	134.523
2008	233.919	92.223	141.696
2009	241.451	94.316	147.135
2010	248.286	98.627	149.659
2011	259.787	103.673	156.114
2012	264.692	104.573	160.119

2.2.4. Gazipaşa

Gazipaşa yıllara göre kentsel kırsal nüfus verileri incelendiğinde 1965 bu yana kırsal nüfusun kentsel nüfusa oranla daha yüksek olduğu görülüyor. (SK-URL 4 erişim tarihi mayıs 2022) [Bkz.Tablo 24]

Tablo 27 Gazipaşa Yıllara Göre Kentsel Kırsal Nüfus (SK-URL 4 erişim tarihi mayıs 2022)

GAZİPAŞA YILLARA GÖRE KENTSEL KIRSAL NÜFUS			
YIL	TOPLAM	KENTSEL	KIRSAL
1965	21.501	3.524	17.977
1970	25.302	5.506	19.796
1975	28.714	6.696	22.018
1980	31.606	7.991	23.615
1985	37.604	10.221	27.383
1990	40.84	13.697	27.143
200	44.541	16.536	28.005
2007	47.699	20.149	27.55
2008	48.675	21.415	27.26
2009	48.369	21.73	26.549
2010	48.525	21.976	26.175
2011	48.184	22.009	25.631
2012	47.963	22.332	veri yok

2.2.5. Anamur

Anamur incelendiğinde kırsal nüfus 1985 en yüksek kırsal nüfusa ulaştığı görülüyor. 1990 yılına gelindiğinde kırsal nüfus büyük bir düşüş yaşıyor ve kentsel nüfus kırsal nüfusu geçiyor. SK-URL 5 erişim tarihi mayıs 2022) [Bkz.Tablo25]

Tablo 28 Anamur Yıllara Göre Kentsel Kırsal Nüfus SK-URL 5 erişim tarihi mayıs 2022)

ANAMUR YILLARA GÖRE KENTSEL KIRSAL NÜFUS			
YIL	TOPLAM	KENTSEL	KIRSAL
1965	41.953	11.246	30.707
1970	48.363	14.971	33.392
1975	60.615	21.475	39.14
1980	71.551	23.025	48.526
1985	84.046	28.726	55.32
1990	65.767	37.335	28.432
200	83.864	49.948	33.916
2007	63.85	35.789	28.061
2008	63.011	33.935	29.076
2009	62.702	34.227	28.475
2010	63.062	34.805	28.257
2011	63.121	35.044	28.077
2012	62.61	35.082	27.528

2.3.Yıllara Göre Nüfus Ve Cinsiyet Yapısı

Serik, Manavgat, Alanya, Gazipaşa ilçelerinin Antalya il geneline göre nüfus yapısı incelenmiştir. Bunun sonucunda Antalya ili nüfusunun %5,5 ini Serik ilçesi, %9,32 sini Manavgat ilçesi, %13,38 ini Alanya ilçesi, 1,99 unu ise Gazipaşa ilçesi oluşturmaktadır.

Antalya il genelinde 2008-2020 yılları arasında kadın, erkek nüfusu sürekli olarak yükseliş seyretmektedir. Bu durum ilçeler içinde geçerlidir. Ayrıca ilçelerin hepsinde erkek nüfusun kadın nüfustan fazla olduğu görülmektedir SK-URL 6 erişim tarihi mayıs 2022)

2.3.1.Serik

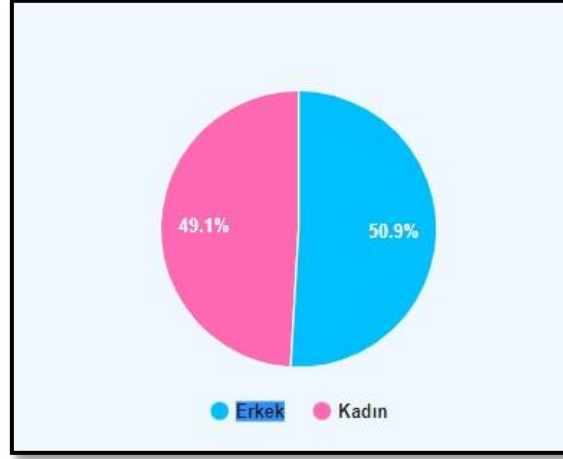
Serik ilçesi nüfusu 2006-2008 yılları arasında durakalma yaşamıştır. Fakat 2009 yılından itibaren sürekli olarak artış gözlenmiştir en fazla erkek ve kadın nüfusuartışı 2018 ve 2021 yıllarında olmuştur SK-URL1 erişim tarihi mayıs 2022 Bkz.Tablo 26)

Tablo 29 Serik Yıllara Göre Kadın Ve Erkek Nüfusları SK-URL1 erişim tarihi mayıs 2022)

YIL	SERİK NÜFUS	ERKEK NÜFUS	KADIN NÜFUS
2021	134.953	68.714	66.239
2020	130.589	66.689	63.9
2019	129.418	66.317	63.101
2018	124.335	63.703	60.632
2017	122.032	62.34	59.692
2016	120.79	61.671	59.119
2015	120.111	61.233	58.878
2014	117.67	60.057	57.613
2013	113.761	58.029	55.732
2012	111.764	56.937	54.827

Yaşa göre dağılımda en büyük kesimi 30 -34 yaş grubu oluşturmaktadır. Cinsiyete Göre dağılımda ise erkek nüfus oranı kadın nüfus oranına göre fazladır. Serik ilçesi nüfusu 2021 yılına göre 134.953 .Bu nüfus, 68.714 erkek ve 66.239 kadından oluşmaktadır.Yüzdeolarak bakıldığında ise: %51,51 erkek, %48,49 kadındır. (Bkz.Tablo 26,Şekil 118 SK-URL 1 erişim tarihi mayıs 2022)

Tablo 30 Serik İlçesi Cinsiyete Göre Nüfusu(SK-URL 2 erişim tarihi mayıs 2022)

2.3.2.Manavgat

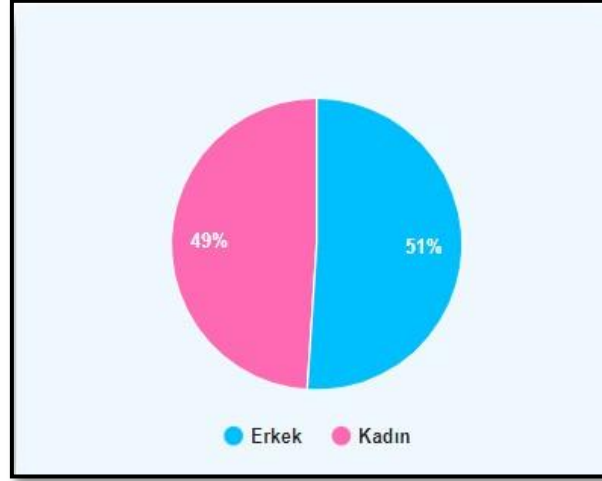
Manavgat ilçesi nüfus artışı sürekli artış izlemiştir.2008-2010 ve 2015-2017 yılları arası nüfus artışı duraksama yaşamıştır. genel olarak bakıldığında ilçe kadın nüfusu erkek nüfusunda 4-5 bin kişi daha az olarak seyretmektedir. (SK-URL 2 erişim tarihi mayıs 2022) [Bkz.Tablo 29]

Tablo 31 Manavgat İlçesi Yıllara Göre Erkek Kadın Nüfusları[SK-URL 2]

YIL	MANAVGAT NÜFUS	ERKEK NÜFUS	KADIN NÜFUS
2021	245.74	125.368	120.372
2020	242.49	124.182	118.308
2019	241.011	123.778	117.233
2018	230.597	118.336	112.261
2017	226.394	116.255	110.139
2016	224.664	115.303	109.361
2015	222.419	114.428	107.991
2014	215.526	110.826	104.7
2013	208.526	107.221	101.305
2012	201.027	103.434	97.593

Manavgat ilçesi turizm sektöründeki uzmanlığı ve tarım sektörünün gelişmiş olması nedeni ile oldukça fazla göç alan bir ilçedir. Buda nüfusu etkilemektedir. İlçe cinsiyete Göre dağılımda ise erkek nüfus oranı kadın nüfus oranına göre fazladır. Manavgat ilçesi nüfusu 2021 yılına göre 245.74. Bu nüfus, 125.368 erkek ve 120.372 kadından oluşmaktadır.Yüzde olarak bakıldığında ise: %51erkek, %49 kadındır. SK-URL 3 erişim tarihi mayıs 2022) Bkz.Tablo 27,Şekil 119]

Tablo 32 Manavgat İlçesi Cinsiyete Göre Nüfusu SK-URL 8 erişim tarihi mayıs 2022)

2.3.3.Alanya

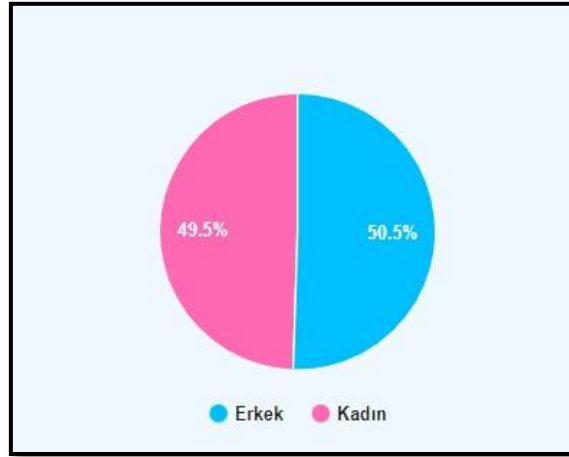
Alanya ilçesi 2000 yılından itibaren turizmin gelişmesi ile birlikte oldukça fazla yerli ve yabancı misafiri ağırlamıştır. İlçe nüfusu yaz aylarında ikiye katlanmaktadır. Antalya ilçeleri arasında yabancı konut satışlarının en yüksek olduğu ilçedir. Alanya ilçesi nüfus artışı sürekli artış izlemiştir. Genel olarak bakıldığında ilçe kadın nüfusu erkek nüfusunda 6 bin kişi daha az olarak seyretmektedir. (SK-URL 3 erişim tarihi mayıs 2022) [Bkz.Tablo 28]

Tablo 33 Alanya İlçesi Yıllara Göre Erkek Kadın Nüfusları SK-URL 3 erişim tarihi mayıs 2022)

YIL	ALANYA NÜFUS	ERKEK NÜFUS	KADIN NÜFUS
2021	350.636	177.093	173.543
2020	333.104	169.227	163.877
2019	327.503	166.556	160.947
2018	312.319	159.308	153.011
2017	299.464	153.176	146.288
2016	294.558	150.753	143.805
2015	291.643	149.183	142.46
2014	285.407	146.089	139.318
2013	276.277	141.04	135.237
2012	264.692	135.495	129.197

Alanya ilçe cinsiyete göre dağılımda ise erkek nüfus oranı kadın nüfus oranına göre fazladır. Alanya ilçesi nüfusu 2021 yılına göre 350.636. Bu nüfus, 177.093 erkek ve 173.543 kadından oluşmaktadır. Yüzde olarak bakıldığında ise: %50,5 erkek, %49,5 kadındır.

Tablo 34 Alanya İlçesi Cinsiyete Göre Nüfusu SK-URL 9 erişim tarihi mayıs 2022)

2.3.4. Gazipaşa

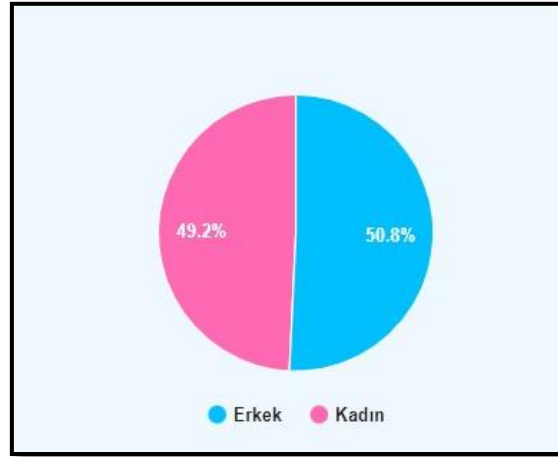
Gazipaşa ilçesi Antalyanın merkeze en uzak ilçesi konumundadır. İlçenin turizm potansiyeli yüksek olmasına rağmen turizm gelişmemiştir. Bölgenin geçim kaynağı marka değeri olan tarım ürünleri (tropikal meyve) yetiştiriciliğidir. Gazipaşa ilçesinde ilçesi nüfus artışı sürekli ve az seviyede artış izlemiştir. Genel olarak bakıldığında ilçe kadın nüfusu erkek nüfusunda erkek nüfus çok az bir farkla daha fazladır(SK-URL 4 erişim tarihi mayıs 2022)[Bkz.Tablo 29]

Tablo 35 Gazipaşa İlçesi Yıllara Göre Erkek Kadın Nüfusları(SK-URL 4 erişim tarihi mayıs 2022)

YIL	GAZİPAŞA NÜFUS	ERKEK NÜFUS	KADIN NÜFUS
2021	52.126	26.454	25.672
2020	51.555	26.102	25.453
2019	50.555	25.684	24.871
2018	50.003	25.306	24.697
2017	49.555	25.078	24.477
2016	49.207	24.885	24.322
2015	48.866	24.714	24.152
2014	48.561	24.509	24.052
2013	48.134	24.329	23.805
2012	47.963	24.222	23.741

Gazipaşa ilçesi nüfusu genele olarak hep sabit bir hızla arttığı söylenebilir. İlçenin 2021 yılı Adrese Dayalı Kayıt Sistemi verilerine göre nüfusu 52.126 kişidir. Bu nüfus, 26.454 erkek ve 25.675 kadından oluşmaktadır.Yüzde olarak bakıldığında ise: %50,8 erkek, %49, kadındır. SK-URL 4 erişim tarihi mayıs 2022) [Bkz.Tablo 29,Şekil 121]

Tablo 36 Gazipaşa İlçesi Cinsiyete Göre Nüfusu(SK-URL 10 erişim tarihi mayıs 2022)

2.3.5. Anamur

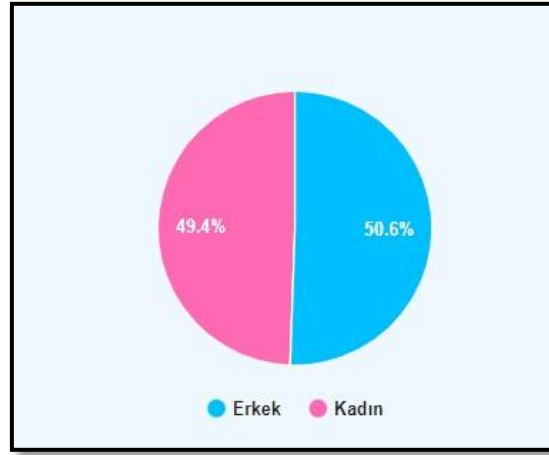
Anamur ilçesi Mersin ilinin merkeze en uzak ilçesi ve Türkiye'deki merkeze en uzak ilçe konumundadır. İlçenin turizm potansiyeli yüksek olmasına rağmen turizm gelişmemiştir. Bölgenin geçim kaynağı marka değeri olan tarım ürünleri (tropikal meyve) yetiştiriciliğidir. Özellikle muz yetiştiriciliğinde 1. Sırada yer almaktadır. Anamur ilçesinde farklı etnik gruplar yer almaktadır. genel olarak ilçe nüfusu Karaman ,tahtacı , roman ve arnavut göçmenlelerinden oluşmaktadır. Genel olarak bakıldığında ilçe kadın nüfusu erkek nüfusunda erkek nüfus çok az bir farkla daha fazladır.[SK-URL 5][Bkz.Tablo 15]

Tablo 37 Anamur İlçesi Yıl. Göre Erkek Kadın Nüfus (SK-URL 5 erişim tarihi mayıs 2022)

YIL	ANAMUR NÜFUS	ERKEK NÜFUS	KADIN NÜFUS
2021	66.828	33.786	33.042
2020	66.994	33.809	33.185
2019	66.068	33.461	32.607
2018	65.92	33.42	32.5
2017	64.931	32.865	32.066
2016	64.933	32.946	31.987
2015	64.263	32.509	31.754
2014	63.983	32.328	31.655
2013	63.059	31.977	31.082
2012	62.61	31.562	31.048

Anamur ilçesi nüfusu oldukça yavaş hızla arttığı söylenebilir. İlçenin 2021 yılı Adrese Dayalı Kayıt Sistemi verilerine göre nüfusu 66.828 kişidir. Bu nüfus, 33.786 erkek ve 33.042 kadından oluşmaktadır.Yüzde olarak bakıldığında ise: %50,6 erkek, %49,4 kadındır. (SK-URL 5 erişim tarihi mayıs 2022) [Bkz.Tablo30 şekil 122]

Tablo 38 Anamur İlçesi Cinsiyete Göre Nüfusu(SK-URL 11 erişim tarihi mayıs 2022)

2.4.Kaba Doğum Ve Ölüm Oranları İstatistikleri

2.4.1.Antalya

Türkiye 2001 yılında kaba doğum hızı 20,3 ken günümüzde 13,3 olmuştur. Diğer bir deyişle 2001 yılında binde 20,3 doğum olurken şuan 13,3 doğum gerçekleşmiş demektir. Bu düşüş antalya içinde geçerlidir. 15,3 olan kaba doğum hızı 2020 yılında 11,6 seviyelerine gerilemiştir.

Tablo incelendiğinde Antalya ilinin kaba ölüm oranı %4,60,doğurganlık hızı oranı %1,53, Kaba doğum hızı oranı % 11,60,kaba boşanma oranı %2,47,kaba evlenme hızı oranı %6,15,toplam yaş bağımlılık oranı %43,29 ve doğuştan beklenen yaşam oranı %79,30'dur. (SK-URL 12 erişim tarihi mayıs 2022) [Bkz.Tablo31]

Tablo 39 Antalya Kaba Doğum Ve Ölüm Oranları İstatistikleri(SK-URL 12 erişim tarihi mayıs 2022)

ANTALYA	
KABA ÖLÜM ORANI(%)	4,60
DOĞURGANLIK HIZI ORANI(%)	1,53
KABA DOĞUM HIZI ORANI(%)	11,60
KABA BOŞANMA ORANI(%)	2,47
KABA EVLENME HIZI ORANI(%)	6,15
TOPLAM YAŞ BAĞIMLILIK ORANI(%)	43,29
DOĞUŞTAN BEKLENEN YAŞAM ORANI(%)	79,30

2.4.2.Mersin

Tablo incelendiğinde Antalya ilinin kaba ölüm oranı %5,10,doğurganlık hızı oranı %1,76, Kaba doğum hızı oranı % 12,60,kaba boşanma oranı %2,22,kaba evlenme hızı oranı

%6,52, toplam yaş bağımlılık oranı %43,38 ve doğuştan beklenen yaşam oranı %78,20'dur. (SK-URL 13 erişim tarihi mayıs 2022) [Bkz.Tablo 32]

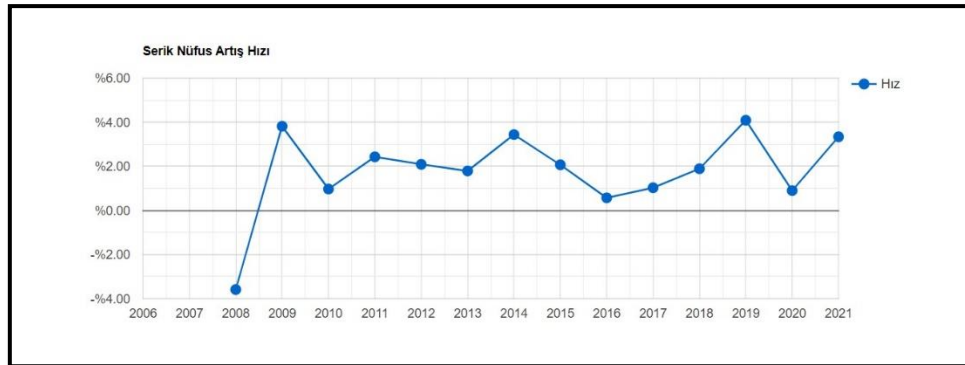
Tablo 40 Mersin Kaba Doğum Ve Ölüm Oranları İstatistikleri(SK-URL 12 erişim tarihi mayıs 2022)

MERSİN	
KABA ÖLÜM ORANI(%)	5,10
DOĞURGANLIK HIZI ORANI(%)	1,76
KABA DOĞUM HIZI ORANI(%)	12,60
KABA BOŞANMA ORANI(%)	2,22
KABA EVLENME HIZI ORANI(%)	6,52
TOPLAM YAŞ BAĞIMLILIK ORANI(%)	48,38
DOĞUŞTAN BEKLENEN YAŞAM ORANI(%)	78,20

2.5.Nüfus Artış Hızı

2.5.1.Serik

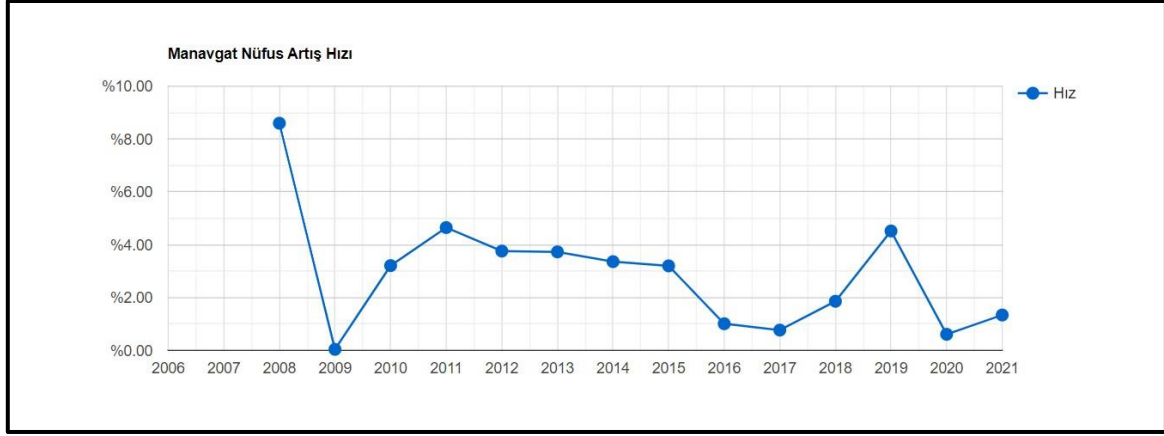
Serik nüfusunun 2008 yılında aşırı bir artış yaşadığı görülmektedir. Daha sonrasında 20014 yılına kadar stabil bir seyir izlemiştir.2016 -2019 yılına kadar tekrar tırmanarak 2009 artış hızını yaklaştırmıştır.[Şekil 124]

Şekil 141 Serik İlçesi Nüfus Artış Hızı (SK-URL 1 erişim tarihi mayıs 2022)

2.5.2.Manavgat

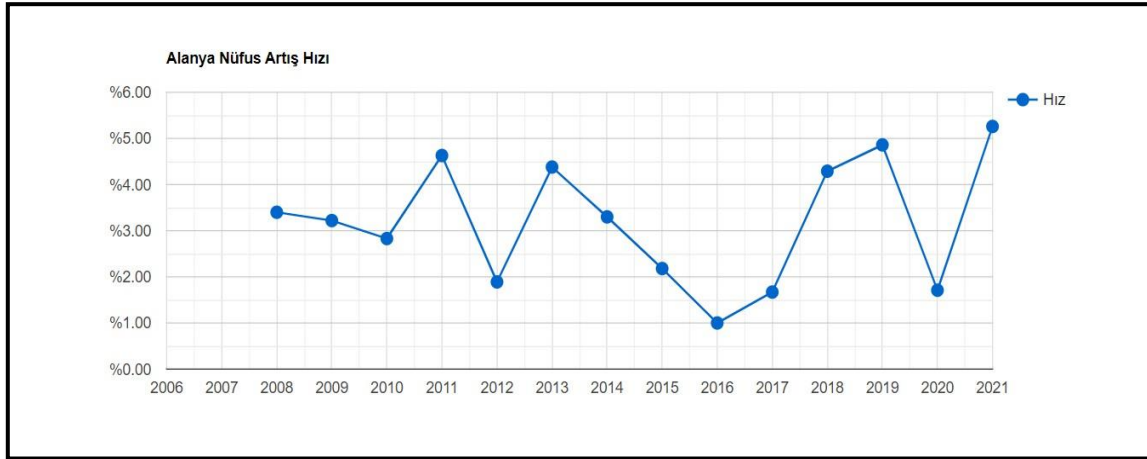
Manavgat nüfusu 2000 yılından itibaren yükseliştir. Bunun başlıca sebebi bölgede turizmin gelişmesi ve buna bağlı göçlerin artmasıdır.Manavgat nüfusunun 2009'dan 2011'e kadar nüfus artışı hızlanmış olup 2012-2015 arası stabil bir yol izlemiştir. Bu hız 2015-2017 yılları arasında düşüş yaşamış daha sonrasında tekrar yükselmiştir.[Şekil 125]

Şekil 142 Manavgat İlçesi Nüfus Artış Hızı (SK-URL 2 erişim tarihi mayıs 2022)

2.5.3. Alanya

Alanya nüfusu sürekli artış gösteren bir yapıya sahiptir bölgedeki turizm ve tarım sektörlerinin uzmanlaşılması bölgede iş olanaklarını artırmakta ve çok fazla göç almasına neden olmaktadır. En fazla göç aldığı il ise Konyadır. 2008 ve 2010 yılları arasında stabil giden artış hızı 2011’de yükselmiş daha sonrasında 2012’de düşüş yaşanmış 2013’de tekrar yükselmiştir. 2013’den 2016’ ya kadar tekrar düşüş yaşanmış olup daha sonraki yıllarda bu hız artmıştır. [Şekil 126]

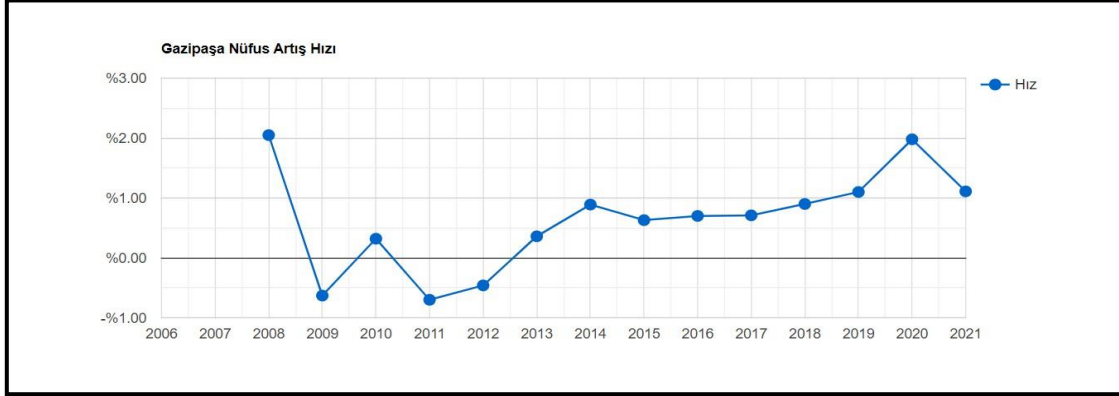

Şekil 143 Alanaya İlçesi Nüfus Artış Hızı (SK-URL 3 erişim tarihi mayıs 2022)

2.5.4. Gazipaşa

Gazipaşa ilçesi konumu itibari ile Antalya’nın merkeze en en uzak ilçesi olması nedeni ile hizmet alması güçleşmiştir. Diğer yandan turizm gelişmemiş olması tarım sektörüne yönelimi artırmış olup tarımda uzmanlaşmıştır. Bu yüzden bölgede nüfus hareketleri yavaştır.

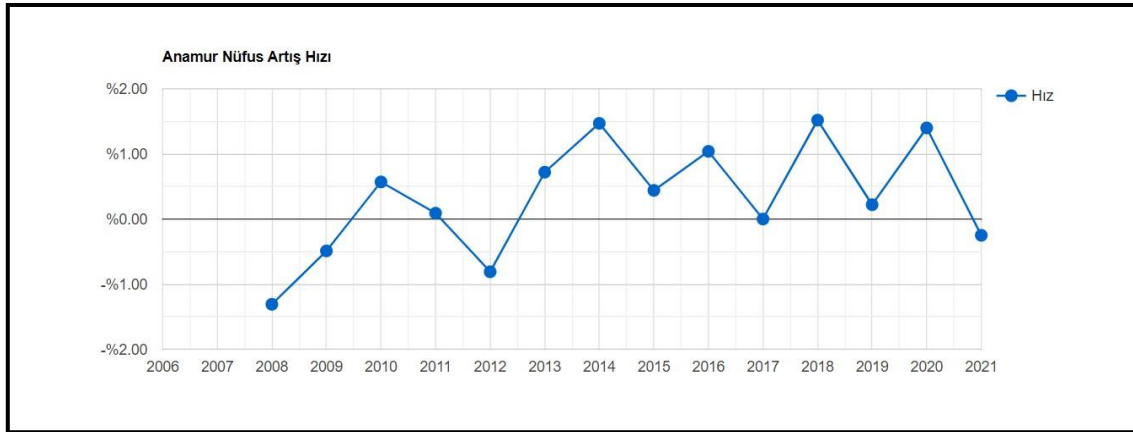
Tablo incelendiğinde Gazipaşa nüfusunun 2011 ve 2020 yılları arasında düzenli olarak artış yaşadığı görülmektedir.

Şekil 144 Gazipaşa İlçesi Nüfus Artış Hızı (SK-URL 4 erişim tarihi mayıs 2022)

2.5.5. Anamur

Mersin ilinin en uzak ilçesi konumunda yer almaktadır. Nüfus büyüklüğü bakımından 66.828 kişi ile 8.sırada yer almaktadır. İlçenin geçim kaynağı tarım faaliyetleridir. Özellikle marka değeri olan muz üretimi önemli yer tutmaktadır. Anamur ilçesi 2009'a kadar yükseliş gösteren nüfus artış hızı 2012'e kadar düşüş yaşamıştır. Daha sonrasında inişli çıkışlı bir seyir izlemiştir.

Şekil 145 Gazipaşa İlçesi Nüfus Artış Hızı (SK-URL 5 erişim tarihi mayıs 2022)

2.6. Hane Halkı Büyüklüğü

İlçelerin hane halkı büyüklüğü incelendiğinde en yüksek hane halkı büyüklüğüne Serik sahip olduğu görülmüştür. İlçelerin Türkiye ortalaması olan 4'den daha düşük hane halkı büyüklüğüne sahip olduğu tespit edilmiştir (SK-URL 14 erişim tarihi mayıs 2022)

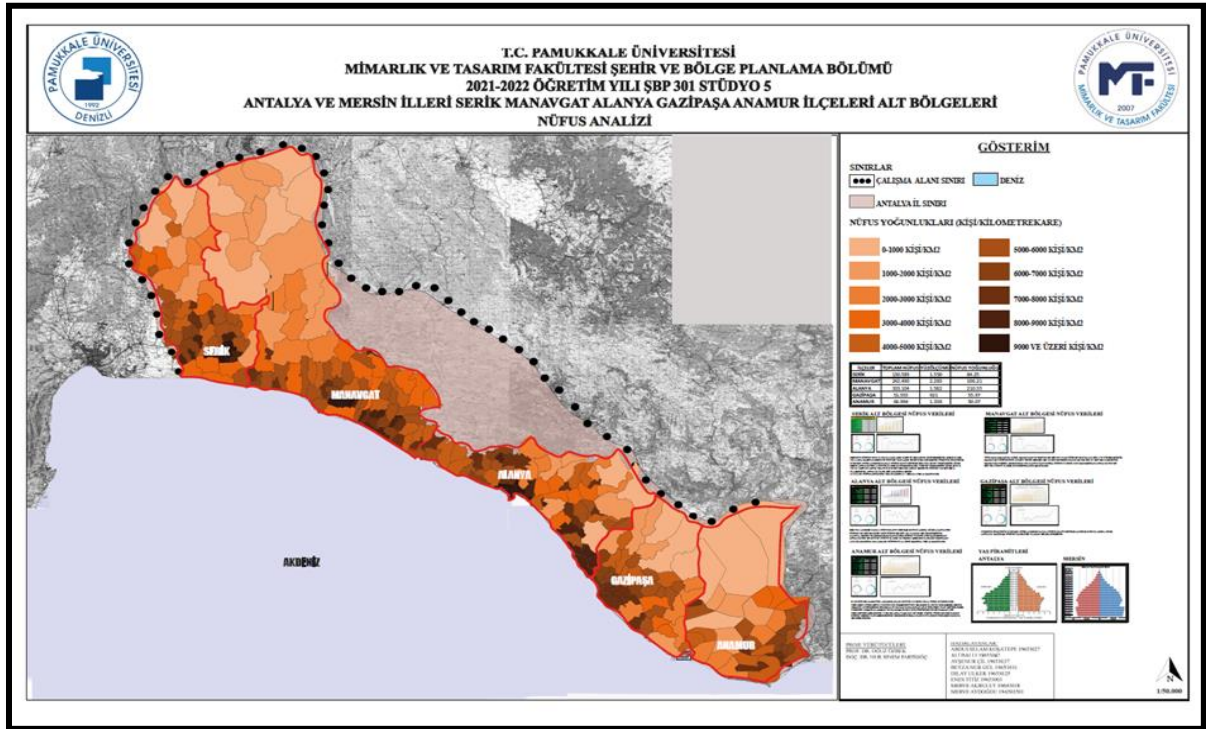
Pamukkale Üniversitesi Mimarlık Ve Tasarım Fakültesi Şehir Ve Bölge Planlama Bölümü 2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı SBP 305 Kodlu Stüdyo 5 Dersi Kapsamında Proje Koordinatörleri Yürütücülüğünde 3. Sınıf Öğrencileri Tarafından Hazırlanmıştır.

Tablo 41 Yerleşimlere Göre Ortalama Hanehalkı Büyüklüğü(SK-URL 14 erişim tarihi mayıs 2022)

YERLEŞİM ADI	ORTALAMA HANEHALKI
SERİK	3,23
MANAVGAT	3,22
ALANYA	3,03
GAZİPAŞA	3,15
ANAMUR	3,03

2.7.Nüfus Analizi Paftası

Nüfus Analizi Paftası'nda ilçelerin adrese bağlı kayıt sistemine göre mahalle nüfusları alınarak bunlar belli kriterlere göre sınıflandırılmıştır. Ayrıca ilçelerdeki 2007-2021 yılları arası nüfus artışı, nüfus piramidi, medeni durumu mahalle nüfusları, cinsiyete ve yaşa göre dağılımları verilmiştir. Bölgenin nüfus analizi incelendiğinde en yüksek nüfusa sahip ilçeler sırasıyla Alanya, Manavgat, Serik, Anamur ve Gazipaşa ilçeleridir. Bu nüfus yoğunlukları ilçelerdeki uzmanlaşmış sektörlerin büyük rolü vardır. Alanya ilçesi 333 bin nüfusla bölgede en yük nüfusa sahip ilçedir. Ayrıca en fazla yabancı nüfus yaşayan ilçedir. [Sekil 129]

Şekil 146 Nüfus Analizi Paftası
Stüdyo 5 Dersi Kapsamında Üretilmiştir.

2.8.Medeni Durum

Medeni durumları incelendiğinde evli nüfusun en yüksek olduğu ilçeler alanya ve manavgat olup en azı ise gazipaşa ilçeleridir. Boşanmış nüfusa bakıldığında ise Alanya ve Gazipaşa ilçesinde en yüksek değerlere sahiptirler. En az boşanmanın gerçekleştiği ilçe ise Anamur ilçesidir. bu tabloda en dikkat çeken veri Gazipaşa ilçesinin boşanmış nüfusedir. [tablo 34]

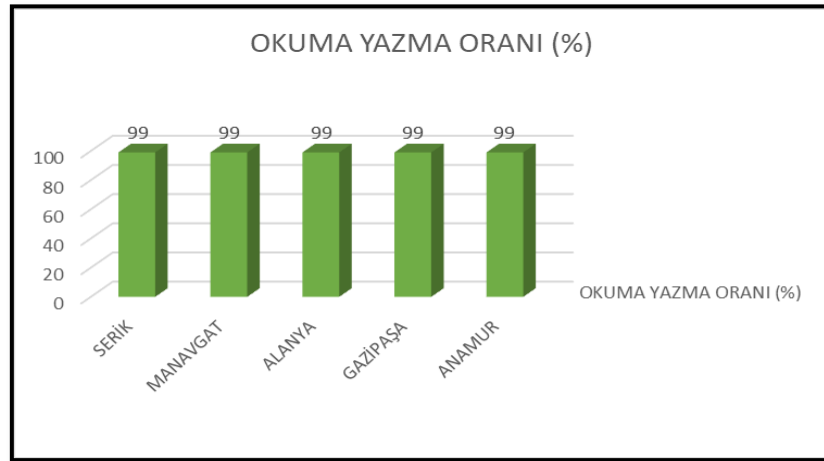
Tablo 42 İlçelere Göre Medeni Durum Verileri (SK-URL 15 erişim tarihi mayıs 2022)

İLÇELERE GÖRE MEDENİ DURUM VERİLERİ				
YERLEŞİM YERİ	EVLİ	BEKAR	BOŞANMIŞ	EŞİ ÖLMÜŞ
SERİK	65.351	24674	4.072	4.959
MANAVGAT	117.582	47.501	9.527	6.993
ALANYA	145.904	64.742	15.406	9.738
GAZİPAŞA	26.882	10.91	11.185	2.396
ANAMUR	35.85	12.83	2.321	3.435

3.EĞİTİM

3.1.Okuma Yazma Oranı

Okuma-yazma oranları incelendiğinde ilçelerin hepsinde % 99 'luk kısmın okur yazar olduğu görülmektedir. Buda bölgenin gelişmişliği hakkında bilgi vermektedir. Antalya ili okur yazarlık oranı ise 98,62'dir ilçeler genel okur yazarlık oranınının üzerinde bir okur yazar oranına sahiptir.[Şekil 130]

Şekil 147 İlçelerin Okur-Yazarlık Oranı (SK-URL 16 erişim tarihi mayıs 2022)

3.2.Eğitim Düzeyi

İlçelerin eğitim düzeyleri incelendiğinde manavgat ilçesinin eğitim düzeyi ağırlıklı olarak lisedir. Diğer ilçeler ise ilköğretim mezununu ağırlıklıdır. Diğer yandan alanya ilçesi 2

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık Ve Tasarım Fakültesi Şehir Ve Bölge Planlama Bölümü
2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı SBP 305 Kodlu Stüdyo 5 Dersi Kapsamında
Proje Koordinatörleri Yürütücülüğünde 3. Sınıf Öğrencileri Tarafından Hazırlanmıştır.

tane devlet 1 adet özel üniversiteye ev sahipliği yapmasından dolayı doktora düzeyinde eğitim almış 506 kişi bulunmaktadır. (SK-URL 16 erişim tarihi mayıs 2022) [Bkz.tablo 35]

Tablo 43 İlçelerin Eğitim Düzeyi (SK-URL 16 erişim tarihi mayıs 2022)

EĞİTİM DÜZEYİ	SERİK	MANAVAGT	ALANYA	GAZİPAŞA	ANAMUR
BİLİNMYOR	978	1.996	4.047	219	193
OKURYAZAR DEĞİL	794	2.556	1.817	335	495
OKURYAZAR EĞİTİMSİZ	14.302	22.473	27.485	5.712	6885
İLKOKUL	30.09	48.554	67.59	14.28	17.98
ORTAOKUL	20.426	37.743	50.202	7.489	9.76
İLKÖĞRETİM	10.654	19.776	24.657	3.476	4.103
LİSE	23.44	50.207	57.574	8.971	12.356
LİSANS	12.74	26.53	34.51	5.799	8.932
YÜKSEK LİSANS	787	1.816	2.742	359	614
DOKTORA	90	204	506	42	69

3.3.Eğitim Kurumları

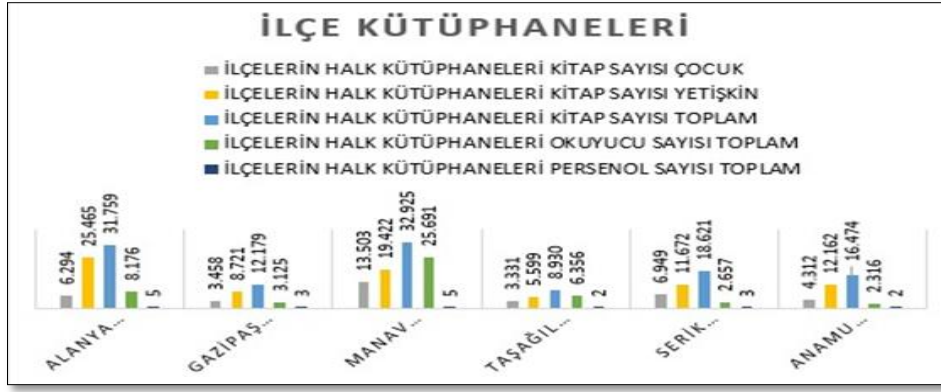
Antalya ticaret ve sanayi odasının hazırlamış olduğu yıllık ekonomik rapora göre ve Anamur ilçe milli eğitim bakanlığından alınan verilere göre aşağıdaki tablo oluşturulmuştur. Tablo incelendiğinde en fazla eğitim kurumlarına sahip ilçeler başata alanya olmak üzere alanya ve manavgattır.

Tablo 44 İlçelerin 2020 Yılı Eğitim Kurumları(SK-URL 17 erişim tarihi mayıs 2022)

EĞİTİM TESİSLERİ	MANAVGAT	SERİK	GAZİPAŞA	ALANYA	ANAMUR
OKUL ÖNCESİ EĞİTİM (RESMİ+ÖZEL)	66	46	27	86	5
İLKOKUL (RESMİ+ÖZEL)	70	39	25	73	25
ORTAOKUL (RESMİ+ÖZEL)	56	45	26	71	17
LİSE(RESMİ+ÖZEL)	22	10	5	35	4
MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİ	1	1	1	1	1
MESLEK PROGRAMI	4	1	1	7	4
ÜSTÜN VEYA ÖZEL YETENEKLİLER	1	1		1	1
REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ	1	1		1	1
HALK EĞİTİM MERKEZİ	1	1	1	1	1
SANAT OKULU			1		
ÜNİVERSİTE	1	1		3	
ÖZEL EĞİTİM MESLEK OKULU	1	1		1	
TOPLAM	224	147	87	277	59

3.4.İlçelerin Halk Kütüphaneleri

Manavgat kütüphane bakımından 2 tane kütüphaneye sahip olarak daha çok kitap ve kaynağa halkın erişimini ve kullanımını kolaylaştırmış durumdadır. Daha sonrasında Alanya'nın da 32.000 civarında kitapla 2. Sırada yer almaktadır.[Bkz.şekil 131]

Şekil 148 İlçe Kütüphaneleri - Stüdyo 5 Dersi Kapsamında üretilmiştir.

4.SAĞLIK KURUMLARI

Antalya -Mersin ili Serik, Manavgat, Alanya, Gazipaşa ve Anamur ilçelerinin sağlık kurumları ve nitelikleri 2020 yılına göre tablo haline getirilmiştir. ilçelerin sahip oldukları sağlık tesisleri sayısı incelendiğinde Alanya'nın sağlık turizminde özellikle 117 adet ağız ve diş sağlık merkezine sahip olması ve faaliyetlerinin yüksek olmasından dolayı sahip olduğu sağlık tesisleri en fazla olan ilçedir. Ardından ikinci sırada Manavgat ilçesi yer almaktadır.[Bkz.Tablo 37]

Tablo 45 İlçelerin Sağlık Kurumları
Stüdyo 5 Dersi Kapsamında Üretilmiştir

SAĞLIK TESİSLERİ		SERİK	MANAVGAT	ALANYA	GAZİPAŞA	ANAMUR
KAMU	AİLE SAĞLIĞI MERKEZİ	14	21	24	4	8
	HASTANE	1	2	2	1	1
	SAĞLIKLI YAŞAM MERKEZİ		1	1		1
	AĞIZ VE DİŞ SAĞLIĞI MERKEZİ		1	1		
ÖZEL	ÖZEL HASTANE	1	13	3		1
	AYAKTA TEŞHİS VE TEDAVİ	18	53	70	1	
	ÖZEL TEŞHİS VE TEDAVİ	1	2	2		
	AĞIZ VE DİŞ SAĞLIĞI MERKEZİ	26	51	117	10	

7. İLÇELERE GÖRE SOSYO-EKONOMİK STATÜ VERİLERİ

Bölgenin gelişmişliği hakkında bilgi veren verilere sosyo ekonomik statü denir. Sosyo-ekonomik seviyeyi göstermekte ve istatistiki modeller kullanılarak hesaplanmaktadır. Kullanılan parametreler negatif (Örneğin; Yaşlı Nüfusu) ve pozitif (Örneğin; Yüksek Öğrenim) etkilerine göre sınıflandırılmakta ve her bölge için ağırlandırılmaktadır (SK-URL 19 erişim tarihi mayıs 2022)Etkin parametreler şunlardır:

- Arsa emlak değeri
- Etkin yaş grubu,
- Eğitim seviyesi
- Konut kira ve satış değerleri
- İş yeri sayısı
- Hanehalkı büyüklüğü
- Harcama alışkanlığı dağılım oranları
- ATM-banka sayıları
- Yaşlı nüfus oranı.

A+ Sosyo-Ekonomik Statü: Sosyal elit tabaka, soylu aileler, serveti en az 2-3 nesilden gelenler, büyük sanayiciler, üst düzey yöneticiler ve ünlü serbest meslek sahiplerinden (doktor, avukat) oluşan gruptur.

A Sosyo-Ekonomik Statü: Yeni zengin olan bu grup, özel sektör yöneticileri, gazeteci, yazar, kamu üst düzey yöneticileri ve orta-büyük esnaftan oluşan guptur.

B Sosyo-Ekonomik Statü: Profesyonel meslek sahipleri ve yöneticilerinden oluşan gruptur.

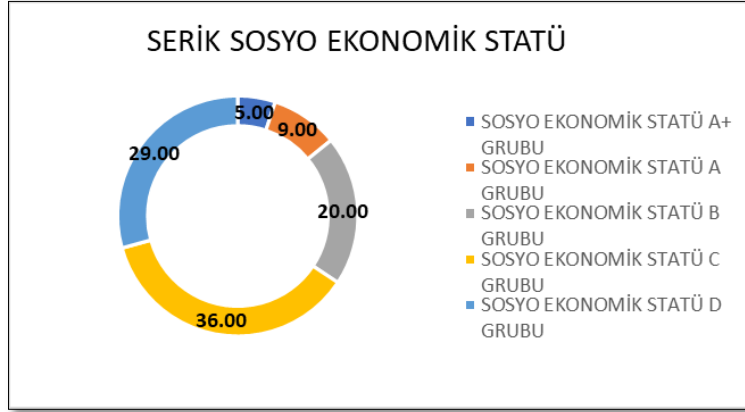
C Sosyo-Ekonomik Statü: Mavi yakalı çalışanlar, kalifiye ve yarı kalifiye işçilerden oluşan gruptur.

D Sosyo-Ekonomik Statü: Kalifiye olmayan işçiler, vücutları ile çalışanların (tarım işçileri, hamallar vb.) olduğu gruptur.[SK-URL 19]7.1.

Serik İlçesi Sosyo-Ekonomik Statü Verileri

Serik ilçesi sosyo-ekonomik satüsü incelendiğinde % 36'lik oranla C grubunda yer aldığı söylenebilir.[Bkz.Şekil 133,134,135,136,137]

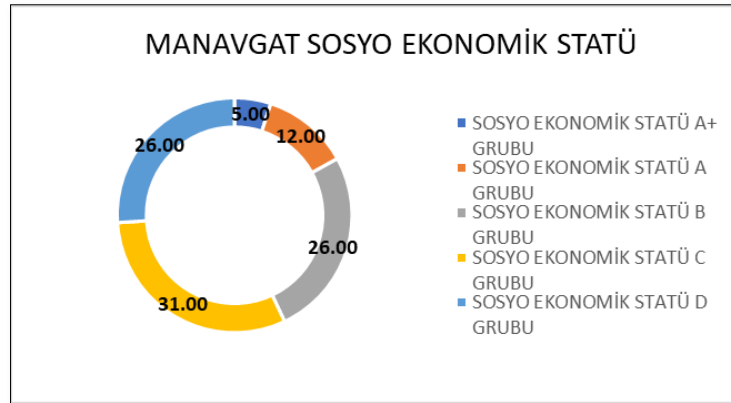
7.1.Serik İlçesi Sosyo-Ekonomik Statü Verileri

Şekil 150 Serik Sosyo Ekonomik Statü Verisi (SK-URL 20 erişim tarihi mayıs 2022)

7.2.Manavgat İlçesi Sosyo-Ekonomik Statü Verileri

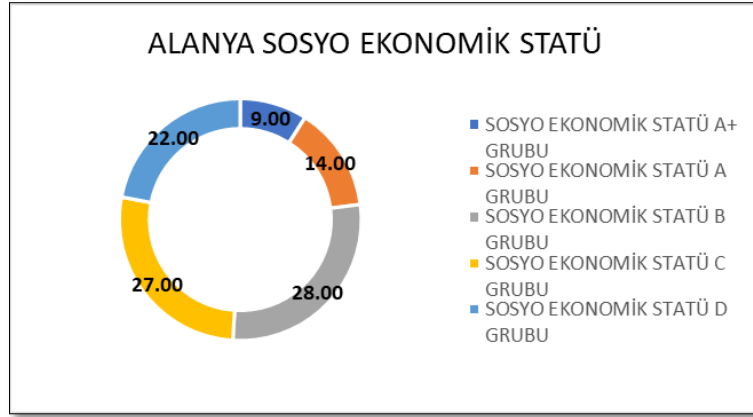
Manavgat ilçesi sosyo-ekonomik statüsü incelendiğinde % 31’lik oranla C grubunda yer aldığı söylenebilir.[Bkz.Şekil 134]

Şekil 151 Manavgat Sosyo Ekonomik Statü Verisi (SK-URL 20 erişim tarihi mayıs 2022)

7.3.Alanya İlçesi Sosyo-Ekonomik Statü Verileri

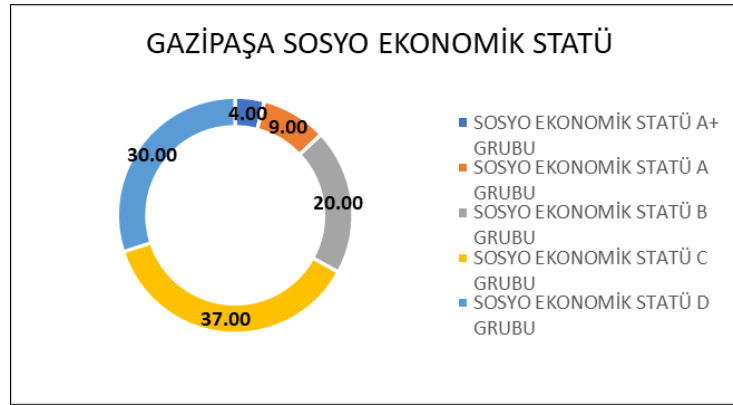
Alanya ilçesi sosyo-ekonomik statüsü incelendiğinde %28’lik oranla C grubunda yer aldığı söylenebilir.[Bkz.Şekil 135]

Şekil 152 Alanya Sosyo Ekonomik Statü Verisi (SK-URL 20 erişim tarihi mayıs 2022)

7.4.Gazipaşa İlçesi Sosyo-Ekonomik Statü Verileri

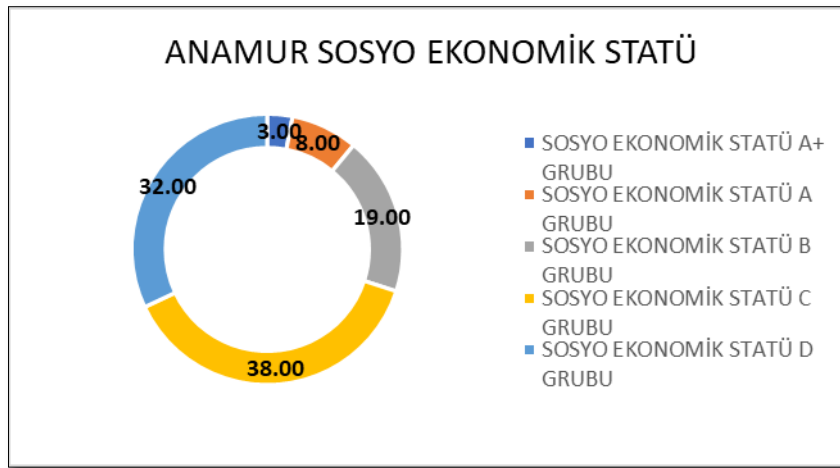
Gazipaşa ilçesi sosyo-ekonomik statüsü incelendiğinde %37'lik oranla C grubunda yer aldığı söylenebilir.[Bkz.Şekil 136]

Şekil 153 Gazipaşa Sosyo Ekonomik Statü Verisi (SK-URL 20 erişim tarihi mayıs 2022)

7.5.Anamur İlçesi Sosyo-Ekonomik Statü Verileri

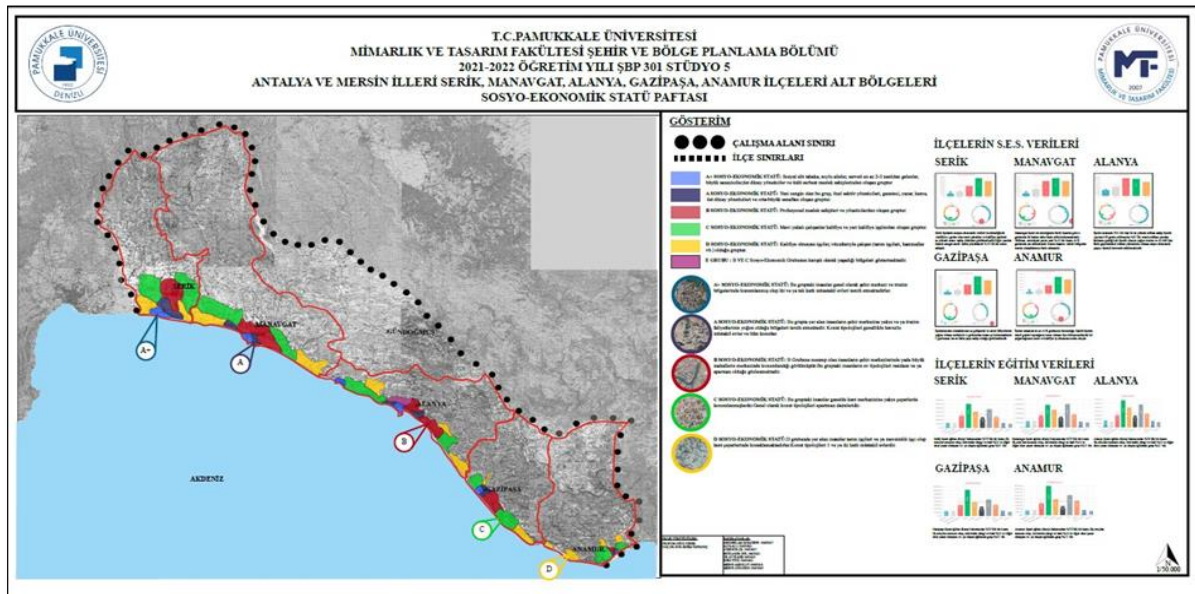
Anamur ilçesi sosyo-ekonomik statüsü incelendiğinde %38'lik oranla C grubunda yer aldığı söylenebilir.[Bkz.Şekil 137]

Şekil 154 Anamur Sosyo Ekonomik Statü Verisi (SK-URL 20 erişim tarihi mayıs 2022)

7.6.Sosyo Ekonomik Statü Paftası

Çalışma alanı içerisinde yer alan ilçelere ait sosyo ekonomik statü verileri hem sayısal hem de grafiksel olarak incelenip gösterilmiştir bu verilerin anlaşılabilirliğini arttırmak ve ifade kolaylığı sağlamak amaçlı olarak bu veriler görsel olarak halihazır harita üzerine işlenmiştir.

Şekil 155 Sosyo Ekonomik Statü Paftası
Stüdyo 5 Dersi Kapsamında Üretilmiştir.

8.GÖÇ OLGUSU

Antalya’da tarımsal faaliyetlerin yoğunluğundan kaynaklanan mevsimlik işçi talebi yüksektir. Yerel halk bu talebin bir kısmını karşılayabilmekte, talep fazlası ise Konya, Isparta, Burdur, Mersin ve doğu illerinden karşılanmaktadır. Mevsimlik işçi olarak gelenlerin Antalya’yı sürekli ikamet yeri olarak tercih etmeleri ildeki nüfus yoğunluğunu arttırmaktadır. Antalya ilinde göçü etkileyen bir diğer faktör ise emeklilik sonrası tercih edilen yerleşim yeri olması özelliğidir. Anamur ilçesi ve Gazipaşa ilçesi için aynı durum geçerli değildir. Coğrafi faktörler nedeniyle ilçeye ulaşımın zor olması, turizm olgusunun yeteri kadar gelişmemesi, ilçe ekonomisinin tarıma dayalı olmasına rağmen işçi potansiyelinin büyük oranda yerli halktan karşılanıyor olması gibi nedenlerle Anamur ve Gazipaşa ilçesi az sayıda göç almaktadır.[Bkz.Tablo 39]

Tablo 47 Yerleşimlerin 2019 Yılı Göç Verileri (SK-URL 21 erişim tarihi mayıs 2022)

2019 GÖÇ VERİLERİ			
YERLEŞMELER	ALDIĞI GÖÇ	VERDİĞİ GÖÇ	NET GÖÇ
SERİK	1726	1648	78
MANAVGAT	2098	1849	249
ALANYA	2345	1736	609
GAZİPAŞA	556	623	-67
ANAMUR	463	569	-106

Antalya ilinin 2014 ve 2018 yıllarındaki net göç oranları aşağıda verilmiştir. Bu oranlar incelendiğinde 2014 yılında %1,27 oranında gerçekleşen net göç 2018 yılında %0,64’e düşmüştür. Antalya ilinin en çok göç verdiği ve göç aldığı il İstanbul’dur.2018 yılında Antalya il genelinin aldığı göçlerin %14,9’unu, verdiği göçlerin ise %11,42’sini İstanbul ili oluşturmaktadır.[Bkz.Tablo 23]

Tablo 48 Antalya İli 2014-2018 Yıllarına Ait Göç Verisi
(SK-URL 22 erişim tarihi mayıs 2022)

ANTALYA İLİ 2014-2018 YILLARINA AİT GÖÇ VERİSİ			
YIL	ALDIĞI GÖÇ	VERDİĞİ GÖÇ	NET GÖÇ
20014	93057	64631	28426
2018	95920	80349	15571

8.1. İlçelerin İller Arası Aldığı Göç Bilgileri

İlçelerin hemşerilik durumları incelendiğinde genel olarak en çok göç konya iline ardından kahraman maraş isparta şanlı urfa hatay ve karaman ileeri oluşturmaktadır. Bölgenin göç almasında en büyük etken mevsimlik işçi olarak gelenlerin kalıcı olarak kalmasıdır.

8.1.1.Serik

Aşağıdaki tablo incelendiğinde 91.257 kişi ile en çok Antalyalılar daha sonrasında Konya 4.620 kişi ve Ispartalılar 3.615 kişi ile ilk üçte yer almaktadır.[Bkz. Tablo 41]

Tablo 49 Serik 2021 Yılı Hemşerilik Durumu
(SK-URL 22 erişim tarihi mayıs 2022)

Antalya	91.257
Konya	4.62
Isparta	3.615
Şanlıurfa	1.728
Hatay	1.336
Afyonkarahisar	1.312
Mersin	1.298
Kahramanmaraş	1.107
Burdur	980
Adana	909

8.1.2.Manavgat

Tablo incelendiğinde Konya Kahramanmaraş ,Hatay illerinde yoğun bir nüfusun ikametgah ettiği görülmektedir. [Bkz. Tablo 242]

Tablo 50 Manavgat 2021 Yılı Hemşerilik Durumu
(SK-URL 22 erişim tarihi mayıs 2022)

Antalya	132.302
Konya	15.247
Kahramanmaraş	5.774
Hatay	4.944
Adana	4.639
Mersin	3.507
Isparta	3.2
Osmaniye	3.137
Şanlıurfa	2.671

8.1.3.Alanya

Alanya'nın özellikle Konya'dan 15 bine yakın nüfus yerleştiği görülmektedir.[Bkz. Tablo 43]

Tablo 51 Alanya 2021 Yılı Hemşerilik Durumu
(SK-URL 22 erişim tarihi mayıs 2022)

Antalya	175.045
Konya	13.498
Hatay	7.571
Mersin	6.477
Kahramanmaraş	6.331
Kayseri	5.714
Ankara	5.638
Adana	5.367
İstanbul	4.938
Karaman	4.088

8.1.4.Gazipaşa

Mersin ilinden göç edenlerin yoğun olduğu Gazipaşa diğer ilçelere oranla daha az göç aldığı görülüyor . [Bkz. Tablo 44]

Tablo 52 Gazipaşa 2021 Yılı Hemşerilik Durumu
(SK-URL 22 erişim tarihi mayıs 2022)

Antalya	43.435
Mersin	1.35
Karaman	780
Konya	520
Kahramanmaraş	420
Adana	189
Hatay	186
Ankara	168
Kayseri	160
Osmaniye	156

8.1.5.Anamur

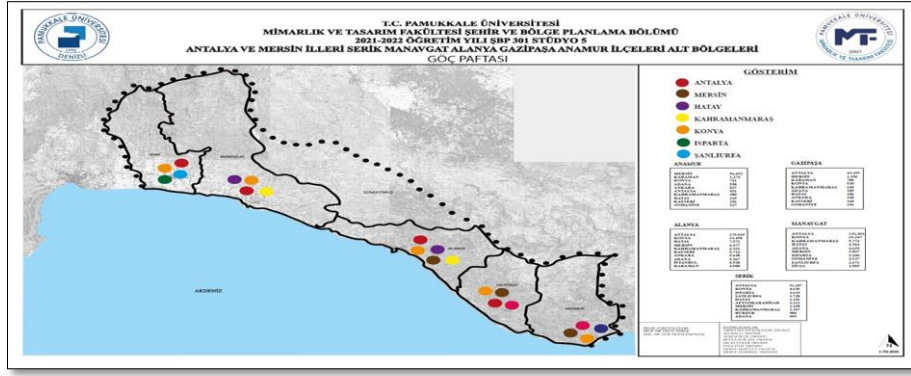
Nüfus açıklamalarında bahsedildiği gibi Anamur'un özellikle Karamanın Ermenek ilçesinden yoğun göç aldığı gözükmemektedir. [Bkz. Tablo 45]

Tablo 53 Anamur 2021 Yılı Hemşerilik Durumu
(SK-URL 22 erişim tarihi mayıs 2022)

Mersin	56.693
Karaman	1.274
Konya	741
Adana	558
Ankara	537
Antalya	451
Kahramanmaraş	380
Hatay	325
Kayseri	256
Osmaniye	227

8.1.6.Göç Analizi

Bölgedeki ilçelerin her birindeki nüfusnu kütük dağılımları incelenerek göç analizi yapılmıştır. En yoğun nüfusa sahip başlıca iller harita üzerine işlenerek bölgedeki dağılımı görsel olarak sunulmuştur.[Bkz. Şekil 139]

Şekil 156 Göç Paftası
Stüdyo 6 Dersi Kapsamında Üretilmiştir.

8.2.İllere Gelen Ziyaretçilerin Yıllara Göre Dağılımı

8.2.1.Antalya

Antalya'ya gelen ziyaretçi profilinin büyük bir kısmını 5.824.354 kişi ile Almanya oluşturmaktadır. Ardından 5.488.775 kişi ile Rusya federasyonundan gelen ziyaretçiler oluşturmaktadır. Rusya ile 2016 yılında yaşanan politik nedenlerden dolayı gelen turist sayısı oldukça düşüş göstermiştir. Almanya'dan gelen turist sayısı yıllar geçtikçe düşüş göstermiştir. Başlıca diğer ziyaretçiler Avusturya, Danimarka, Fransa, Hollanda, İngiltere ve Ukrayna'dır (Bkz. Tablo 46, (SK-URL 17 erişim tarihi mayıs 2022))

Tablo 54 Yıllara Göre Antalya'ya Gelen Turistlerin Milliyet Dağılımı
(SK-URL 17 erişim tarihi mayıs 2022)

YILLARA GÖRE ANTALYA'YA GELEN TURİSTLERİN MİLLİYET DAĞILIMI					
ÜLKELER	2015	2016	2017	2018	2019
ALMANYA	5.824.354	3.961.322	3.301.576	4.572.921	2.654.745
AVUSTURYA	360.502	163.35	99.575	171.505	117.883
BELÇİKA	464.478	291.918	270.02	356.053	197.724
DANİMARKA	355.835	271.838	233.486	306.725	159.701
FİNLANDİYA	233.63	111.061	74.135	111.124	56.646
FRANSA	240.119	113.543	124.183	184.964	129.87
HOLLANDA	963.393	627.089	513.346	750.367	413.556
İNGİLTERE	862.074	678.413	712.884	1.256.326	702.648
İSRAİL	0	346.023	345.893	331.709	191.403
İSVEÇ	632.224	282.325	189.6	299.47	192.664
İSVİÇRE	336.638	159.134	143.473	214.96	128.872
NORVEÇ	330.003	169.403	107.641	156.168	123.938
RUSYA	5.488.775	973.875	7.392.429	9.399.458	5.464.980
UKRAYNA	613.435	1.161.560	1.434.424	1.408.436	799.814
POLONYA	455.088	205.97	338.38	748.433	554.415
ÇEK CUMH.	223.025	93.716	166.672	329.201	227.639
KAZAKİSTAN	448.95	250.839	474.2	449.466	233.612
BELARUS	261.397	143.777	326.914	316.891	167.805
TOPLAM	18.093.920	11.212.323	18.472.418	24.005.492	14.914.709

8.2.2.Mersin

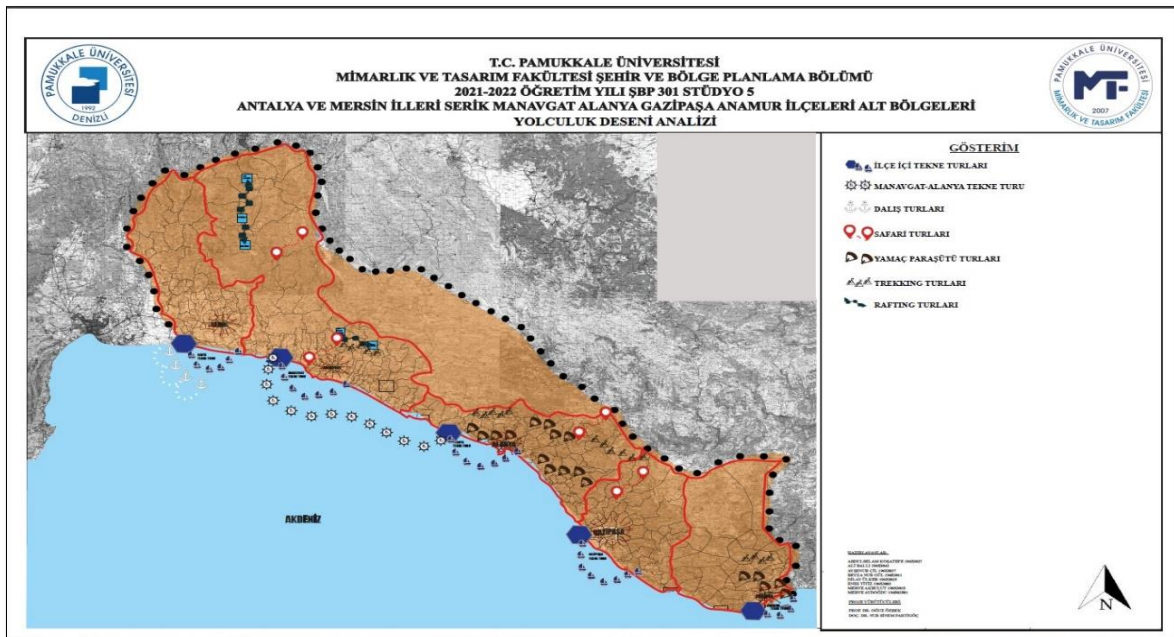
Mersin'in turizmini Covid-19 salgını yüzünden Antalya'da da olduğu gibi diğer yıllara göre 2019 ve 2020 yıllarında düşüş yaşanmıştır. (Bkz. Tablo 47, (SK-URL 23 erişim tarihi mayıs 2022))

Tablo 55 Yıllara Göre Mersin'e Gelen Turistlerin Milliyetlere Göre Dağılımı
(SK-URL 23 erişim tarihi mayıs 2022)

YILLARA GÖRE MERSİN'E GELEN TURİSTLERİN MİLLİYETLERE GÖRE DAĞILIMI		
ÜLKELER	2019	2020
FLİPİNLER	18.952	5.238
UKRAYNA	9.55	3.582
K.K.T.C.	9.415	2.263
HİNDİSTAN	8.468	1.776
RUSYA	4.524	1.033
ÇİN	3.61	764
MISIR	3.472	739
A.B.D	1.988	603
ROMANYA	1.915	448
DİĞER	25.017	7.276
TOPLAM	86.911	23.722

8.2.3.Yolculuk Desni Paftası

Antalya ili birçok medeniyete ev sahipliği yapmış bir bölgedir. Diğer yandan oldukça fazla doğal güzelliği içinde barındırmaktadır. 1980 li yıllardan itibaren turizm sektörünün önem kazanmasıyla birlikte oldukça gelişen şehrin çoğu bölgesinde turizm ana sektördür. Bölgeye yerli ve yabancı birçok ziyaretçiyi ağırlamaktadır. Çalışma alanında yapılan turizm aktivitelerinin görsel olarak halihazır harita üzerinde gösterilerek görsel ifade gücü artırılmıştır.

Kış Serik'te geçiren Yörükler, Nevruzla birlikte yaylaya göçmek için hazırlıklara başlayarak yayla turizminin gelişmesinde rol oynamaktadırlar. (SK-URL 24 erişim tarihi mayıs 2022)

1- Karahacılı Aşireti:

Bu aşiret, altı mahalleden oluşmaktadır. Geldikleri dönemde Balkız köyünün muhtelif yerlerine yerleşen Karahacılı aşireti; Himmetli, Sariabalı, Hacıhamzalı, Kaldırcılar, Ali Kâhya, Solaklı adlarıyla altı mahalleye ayrılmıştır. Bu aşiretin bir kısmı daha sonraları Üründü, Deniztepesi, Balkız, Ayanos, Kızıllar, Kuşlar köylerine dağınık ve küçük gruplar halinde yerleşmişlerdir. (SK-URL 23 erişim tarihi mayıs 2022)

2- Honamlı Aşireti

Honamlı adının, Orta Asya'da Hunnam adlı bir bölgeden geldiği tahmin edilmektedir. Ayrıca Çin lisanında Koyun kelimesi Hun olarak adlandırılmıştır. Koyunlu adı verilen bu Türklere, Çinliler Hun adını vermişlerdir. Honamlılar fiziksel yönden diğer aşiretlere pek benzemez. Honamlı aşireti de farklı mahallelere yayılmıştır. (SK-URL 23 erişim tarihi mayıs 2022)

3-Saçıkaralı Aşireti

Bu aşirete Haytalar adı da verilmiştir. Aşiret mensupları kendilerine 'Hayta' denmesinden pek hoşlanmazlar. Yazın Şarkıkaraağaç tarafına göçerler. Aşiret, Kocayatak, Solak, Murtana, Gebiz tarafında kışlar. (SK-URL 23 erişim tarihi mayıs 2022)

4- Karakoyunlu Aşireti

Karakoyunlu aşireti mahallelere ayrılmış değildir. Kışlak ve yaylaklarında otlaklarına göre topluluklar halinde yaşayan Karakoyunlular bir muhtarın idaresinde hareket ederler. Adlarını sahip oldukları Karakoyun sürülerinden almışlardır. Karakoyunlular; Karaboynuz, Cumalı, Gebiz tarafında kışlarlar. (SK-URL 23 erişim tarihi mayıs 2022)

5- Eskiörük Aşireti

Basırlı, Çankara, Şehit Ahmetli diye üç mahalleden oluşan Eskiörük aşireti ilk önce Boğazak ve Çakallık köylerine yerleşmiştir. Daha sonra civar köylere dağılan Eskiörük aşiretinin en kalabalık mahallesi Basırlı'dır. En kalabalık aşiret sayılır. Basırlı aşireti Sulu Tekke, Yanköy, Kocayatak civarına yerleşmiştir. Aşiretin diğer aileleri Cumalı, Eminceler,

Taşlık, Burmahancı köylerine yerleşmiştir. Daha çok ziraat ve hayvancılıkla geçinirler. (SK-URL 23 erişim tarihi mayıs 2022)

9.1.2.Serik Yöresel Yemekler

Bölgenin yemek kültürü oldukça zengindir. Bölgeye özgü yöresel yemeklere örnek vermek gerekirse şu şekilde sıralanabilir(SK-URL 23 erişim tarihi mayıs 2022)

- Keşkek
- Köfte
- Piyaz
- Darı çorbası
- Sütü bulamaç
- Koca tarhana
- Nehli
- Arap aşı
- Kekikli çorba Kulaklı Aşı

9.1.3.Manavgat Kültürel Özellikler

İlçenin geçmişi oldukça eskilere dayanmaktadır. Birçok medeniyete ev sahipliği yapan Manavgat oldukça zengin tarihi yapılara sahiptir. Bölgenin oldukça yüksek turizm potansiyeli vardır. Önemli kültürel değerlerine örnek vermek gerekirse Apollon Tapınağı, Side Antik Kenti, Selge Antik Kenti örnek verilir. Ayrıca Yörük Kültürü burada da oldukça yaygın bir Kültürdür.

9.1.4.Manavgat Yöresel Yemekler

Bölgede yemek kültürü oldukça gelişmiş durumdadır. Çok fazla yemek çeşidiyle bölgenin oldukça yüksek bir damak zevki vardır.[24] Bölgedeki yöresel yemeklerden bazıları şunlardır;

- Ekşili Tarhana
- Bıldırcın Dolma
- Yoğurtlu Yörük Kavurma
- Kapama, Akdarı Yarma
- Yörük Çorbası, Yahni
- Keşkek, Sütü Çorba
- Koca TarhanaYoğurtlu Çorba
- Koca Bulamaç Enginar

9.1.5.Alanya Kültürel Özellikler

Günümüzde Batı ile Doğu kültürü arasında bir köprü görevi üstlenen Anadolu, dünya uygarlığının başlangıç noktalarından biridir ve Türkler bu kültürün içinde yoğrulmuştur. Nüfusunun büyük çoğunluğu İslam inancında olan Türklerin en önemli özelliği misafirperverlikleridir. İlk karşılaşmada çay, kahve, ayran ya da içki ikramı yapılması bir gelenektir. İkramın geri çevrilmemesi gerekir. Türkler, bir restorana gittiklerinde yerel müzik eşliğinde halk oyunları oynayarak eğlenmeyi sever. Restoranda yemek daveti yapan kişi tüm hesabı öder. Restoranda, hesabın yaklaşık yüzde 10'u bahşiş olarak verilir. Takside, taksimetrenin yazdığı ücret geçerlidir ve şoföre bahşiş verilmez. Türkler, dilini bilmeseler bile bir yabancıya yardımcı olmak için çabalar. Lokanta, eğlence merkezi, çarşı, pazar ve alışveriş merkezlerinde pazarlık söz konusu değildir(SK-URL 25 erişim tarihi mayıs 2022)

9.1.6.Alanya Yöresel Yemekler

Antalya'nın bir ilçesi olan Alanya, turizm bakımından oldukça önemli bir yere sahiptir. Zengin bir mutfak kültürüne sahip olan Alanya'da, turuncgiller ana yemekten tatlıya birçok tarifte kullanılır. Alanya mutfağında buğdayın yeri de oldukça önemlidir. Alanya mutfağı, sebze ve hamur işi tarifleriyle ön plana çıkar. Et yemekleri daha geri plandadır. Deniz bölgesinde olduğu için, deniz ürünlerine de sık sık yer verilir. (SK-URL 26 erişim tarihi mayıs 2022). Bölgedeki yöresel yemeklerden bazıları şunlardır;

- Darı Çorbası
- Alanya Bohçası
- Balık Mançuru
- İlibada Sarması
- Kolakas
- Taze Bakla Yemeği
- Hibeş
- Öküz Helvası
- Oklava Çekmesi

9.1.7.Gazipaşa Kültürel Özellikleri

Antalya'nın ilçesi olan Gazipaşa'nın doğusunda Anamur, batısında Alanya, kuzeyinde Sarıveliler ve kuzeydoğusunda Ermenek bulunur. İlçe, yüzyıllar boyunca pek çok medeniyete ve topluluğa ev sahipliği yapmıştır. Bölgede yazları yaylaya giden kışları ise sahile göç eden yerleşik yörük kültürü hakimdir.

9.1.8.Gazipaşa Yöresel Yemekler

Bölgede yörük kültürü hakim olduğundan yörüklerde çabuk hazırlana yemekler tüketilmektedir. Bu yüzden çabuk hazırlanabilen tarifler yöresel yemekleri oluşturmaktadır.[SK-URL 27] Bölgedeki yöresel yemeklerden bazıları şunlardır;

- Göleviz
- Bişme
- Yahni
- Ülubü piyazı
- Fıstıklı ayran tarhanası
- Heyire
- Yumurta çorbası
- Hamur işleri
- Cızlama(akıtma)
- Porçlu ekmek
- Göç çöreği
- Dolaz
- Ovmaç

9.1.9.Anamur Kültürel Özellikleri

Anamur ilçesi mersin merkeze olan uzaklığından dolayı içe kapanık bir gelişme göstermiştir. Birçok medeniyete ev sahipliği yapmış olan ilçenin turizm potansiyeli yüksektir fakat bölgede turizm gelişmemiştir. Bölge nüfusunun çoğunluğu yörüklerden oluşmaktadır. Yaz aylarında havaların ısınmasıyla birlikte Taşeli yaylalarına çıkan yörükler kışın havaların soğumasıyla birlikte sahile göç etmektedir. Genel olarak tarımla geçimini sağlamaktadırlar(SK-URL 28 erişim tarihi mayıs 2022)

9.1.10.Anamur Yöresel Yemekler

Anamur ilçesinin mutfağı oldukça zengindir. Özellikle düğün yemekleri ve batırık yemeği çok meşhurdur. Anamur'un yöresel yemekleri şu şekilde örnek verilebilir.

- Kapama (börek)
- Keşkek
- Batırık
- Gölevez
- Samsıra

9.2.İlçeler Genel Örf Ve Adetler

9.2.1.Serik Örf Ve Adetler

Yeni doğan bir çocuğun ilk altı ay boyunca tırnakları kesilmez. Altı ay sonunda çocuğun eli babasının cebine sokulur ve çocuk para çıkartır. Para, meyve ve çerez için harcanır ve komşularla paylaşılır. Bundan sonra tırnaklar kesilir. Yeni doğan çocuk evine getirildiği zaman tüm ziyaretçiler güzel bir yemeğe davet edilir. Bu çocuğun egoistlik bir karakter edinmesini önlemek için yapılır(SK-URL 38 erişim tarihi mayıs 2022)

9.2.2.Manavgat Örf Ve Adetler

Düğün

Geleneksel düğün törenleri Cuma , Cumartesi ve Pazar günleri olmak üzere 3 gün boyunca devam eder . Bir hafta önce düğüne davet için okuntular dağıtılır, yeni evlenecek çiftin evinin sergisi serilir, oğlan evi kız evine torba gönderir. Torba; kız evinin düğün süresince pişireceği bütün yemeklerin kuru malzemelerinin bez bir torbaya doldurularak kız evine gönderilmesidir. Torba içinde dövme , kuru fasulye , nohut , pirinç , şehriye , tereyağı , kuru soğan , salça , lokum - bisküvi bulunur. Salata için mevsimine göre sebzeler ile yahni için canlı erkeç gönderilir. Keşkeklik buğdayı hazırlamak için ayrı bir zaman ve emek gerekir. İmece usulüyle tahta senitler üzerinde ayıklanan buğday ıslatılarak taş dibeklerde dövülür , kepeği savrularak pişirmeye hazırlanır(SK-URL 39 erişim tarihi mayıs 2022)

9.2.3.Alanya Örf Ve Adetler

Kulak etrafındaki şişliklerde ise şiş kulağın etrafında ölü bir domuzun dişi ile daireler çizilir. Bu gökte yıldızlar çıktığı zaman okunan bir duadan sonra yapılmalıdır.

Eğer bir kimse alerji geçiriyor ise kişiye kırmızı bir bant takılır ve aynı şeyi art arda tekrarlayan çocuklar tarafından kovalanır. Bu alerjiyi geçirecektir.

Eğer bir yolcu uzun bir yolculuğa çıkıyor ise arkasından yere su dökülür. Bu yolculuğu “su gibi akıcı” hale getirmesi için yapılır. (SK-URL 40 erişim tarihi mayıs 2022)

9.2.4.Gazipaşa Örf Ve Adetler

Geçmiş yıllarda görücü usulüyle evlilik yaygınken son zamanlarda değişen toplum yapısıyla birlikte gençlerin görüşüp anlaşmasıyla yapılan evlilikler yaygınlaşmıştır. Görüşüp anlaşılan gençler ailelerine haber verirler. Erkek tarafı kız eviyle görüşerek uygun bir zamanda kızı istemeye gider ve bu durum yörede düğürcü gitme/ düğürcü gelme olarak adlandırılır. (SK-URL 41 erişim tarihi mayıs 2022)

Askerlik yörede çok önemsenmektedir. Çünkü askerlik, hem peygamber ocağı sayılmakta hem de askere gidip gelen gence toplumda kabul görme adına önemli bir statü kazandırmaktadır. Ailelerin durumu iyi olsun kötü olsun mutlaka askere gidecek oğlu için düğün yapmaya çalışmaktadır. (SK-URL 41 erişim tarihi mayıs 2022)

9.2.5.Anamur rf Ve Adetler

Bir günde 2-3 kız görmek için ziyaretler yapılır. Bütün görülmüş olan genç kızlar içinde bir tanesi üzerinde karar verilir. Artık kız ı isteme işlemine geçilir. Erkek evinin sözcülüğünü alan kimse, kız ı anne ve babasından ister. Bu isteme daha ziyade Perşembe, Cuma günlerine denk getirilir (Bu ikisi dini yönden hayırlı günler olarak kabul edilir). Kız ailesinden istenir ve söz almak için belirli bir gün kararlaştırılır.

Tren dağılırken gelen misafirlerin bir kısmı özellikle damadın arkadaşları kız evinden bazı eşyaları gizlice alırlar. Kaçırılan bu eşyalar da damada bahşiş karşılığı verilir. Sonrada ev sahibine iade edilir. Bu olaylar çevrede geniş tepki yaratır. Günlerce bu hususta konuşmalar devam eder. (SK-URL 42 erişim tarihi mayıs 2022)

9.3.Geleneksel El Sanatları Ve Zaanatlar

9.3.1.Antalya El Sanatları Geleneği

Basit el aletleri ile bilgi ve beceriye dayalı üretim anlamına gelen el sanatları, usta – ırac ilişkisi ile gelişen bir dal. Günümüzün endüstriyel üretim çağında çok daha değerli hale gelen ve birçok dalı maalesef kaybolmaya yüz tutan el sanatları arasında Antalya kültüründe yer alan kıymetli miraslar da söz konusu. (SK-URL 43 erişim tarihi mayıs 2022)

- Kaşıkılık
- Bıakılık
- Fığla Bardağı Ustalığı
- Çalgı Yapımı Ustalığı
- orapılık
- Halı Ve Kilim Dokumacılığı
- Gılamık Dokumacılığı
- Su Kabağı Ustalığı

9.3.2.Anamur El Sanatları Ve Zanaatlar

Basit el aletleri ile bilgi ve beceriye dayalı üretim anlamına gelen el sanatları, usta – ırac ilişkisi ile gelişen bir dal. Günümüzün endüstriyel üretim çağında çok daha değerli hale

gelen ve birçok dalı maalesef kaybolmaya yüz tutan el sanatları arasında Anamur kültüründe yer alan kıymetli miraslar da söz konusu. (SK-URL 44 erişim tarihi mayıs 2022)

9.4.Efsaneler

- Titreyen Göl

Rivayete göre, gölün kenarında yaşayan ve kuşları besleyen yaşlı bir balıkçı oturmaktadır. Kuşlar yaşlı balıkçıyı gölün kenarında gördüklerinde kanatlarını çırparak ona doğru gelirdi. Bir gün bu gölde avlanan avcılar su üstündeki ördekleri vurur. Yaşlı balıkçı bunun karşısında avcıların üzerine yürür ve onları avlanmaktan vazgeçirmeye çalışır. Avcılar yaşlı adamı iter ve su üstündeki vurdukları ördekleri almaya çalışır. Bu sırada diğer ördekler hep birlikte havalanarak kanatlarıyla bir hortum oluşturur ve avcıları kaçırlar. Bu olaydan sonra göl hep titremeye başlar. Bu titremeye yöre halkı, kuşlar yaşlı balıkçıya ağılıyor diye yorum yaparlar. (SK-URL 45 erişim tarihi mayıs 2022)

- **Belkıs Efsanesi Aspendos**

Romalılar döneminde Aspendos Kent kralının dünyalar güzeli Belkıs adında bir kızı varmış. Kentin iki ünlü mimarı da kralın kızı Belkıs'a aşıkmiş. Kral da kızını hangi damat adayıyla evlendireceğine karar veremeyince bir yarışma düzenlemiş. Mimarları yanına çağırıp onlara “Hanginiz Aspendos kenti için yararlı ve güzel bir eser yaparsa kızım onunla evlenecek” demiş. Mimarlar uzun ve yoğun çalışma sonucu eserlerini krala sunmuş.

Mimarlardan biri kentin su ihtiyacını karşılamak adına kente su kemerleri inşa etmiş, diğeri de ihtişamlı Aspendos Tiyatrosu'nu yapmış. Kral bu iki eserin muhteşemliği karşısında karar vermekte zorlanmış ve kızını en çok kimin sevdiğini anlamak için başka bir yol denemiş. Bu sefer mimarlara “İkinizde çok yararlı eserler yaptınız bunun için sözümü tutup kızımı ortadan ikiye böleceğim ve bir yarısını birinize diğer yarısını diğerinize verip evlendireceğim” demiş. Mimarlardan biri güzeller güzeli Belkıs'ın ortan ikiye bölünmesine razı olmayıp ben vazgeçtim, kızınızı rakibime verin demiş. Kral da kızının bölünmesine razı olmayacak kadar çok seven mimarın o olduğunu düşünerek kızının bölünmesini istemeyen mimara vermiş. Bir başka inanış da kralın kızını ikiye böldüğü ve bu yüzden Aspendos tiyatrosunda yarım bir kız heykeli bulunduğu şeklindedir. (SK-URL 45 erişim tarihi mayıs 2022)

- **Alanya Kalesi Eleni'nin Gözyaşları**

Korsan Vasili'nin ülkesini yağmalamasından bıkan Tekfur, kızını bu yağmacıyla evlendirmeye karar vermiş, fakat Eleni'nin kalbi fakir bir çobanda olduğundan babasının bu kararını asla kabul etmemiş. Kızının bu durumunu gurur meselesi yapan Argiles, kızına bir ders vermek istemiş ve güzel kızı Eleni'yi Alanya Kalesi'nin zindanlarına hapsedmiş. Eleni'nin kaldığı daracık hücrenin, Damлатаş kumsalına bakan küçücük bir penceresi varmış.

Babası Eleni'ye Alanya'nın tüm güzelliklerini gösterirse, onun bu güzelliklere kayıtsız kalmamak adına hayata dönüp evliliğe razı olacağını düşünmüş. Fakat babasının bu beklentileri boşa çıkmış. Çünkü Eleni hiç pişman olmamış. Sevdığı çobandan vazgeçip yağmacı Korsan Vasili ile evlenmeye razı olmamış. Eleni, gece gündüz döktüğü gözyaşlarıyla kaldığı hücrenin küçücük penceresinden Damлатаş'a uzanan kıraç tepeyi sulamış. Bir zaman sonra bu kıraç tepede defne, nar ve iğde ağaçları yetişmiş. O günden beri ne zaman yağmur yağsa Alanyalılar saran defne kokusuyla Eleni'nin hıçkırıklarını hisseder olmuş(SK-URL 45 erişim tarihi mayıs 2022)

- **Eğri Göl Efsanesi**

Vaktiyle güzeller güzeli bir kızla, yiğit mi yiğit yakışıklı bir genç varmış. Bu gençler, birbirlerine sevdalanmışlar Babalarının söz kesmesinden sonra da beklemeye başlamışlar. Olacak ya, gün gelmiş delikanlıyı askere çağırmışlar Evlenip muratlarına eremedi araya ayrılık girmiş. Yıllarca sevgilisini dönmesini bekleyen genç kız onun şehit olduğu haberiyle karşılaşınca dünyası yıkılmış. Ama neylersin, ölenle ölünmüyor ki. Artık beklemenin de anlamı yoktur. Kızın babası, kızını başka birine nişanlar, düğün dernek kurulur ve nihayet gelin alayı kızı almaya gelir. Gel gör ki kızın gönlü hâlâ eski sevgilisindedir. Çaresiz ata biner ve yaşlı gözlerle yola düşerler. Kervan, bugünkü Eğri Göl'ün bulunduğu yere gelince kız acısına daha fazla dayanamaz ve “Allah'ım, ya beni suya sal sevdiğime varayım ya da kuş et salıver!” der Allah'ın hikmetiyle o kızcağız orada bir su oluverir. Sular kaynaya kaynaya orada bir göl meydana getirir O kervanın da orada duruşu eğri büğrü olduğu için, gölün iki km uzunluğundaki çevresi eğri bir hâldedir. O gün bugündür her cuma, kervanın gölde kaybolduğu saatlerde gölden bir ışık topunun çıktığını da yöre halkı söyler durur(SK-URL 45 erişim tarihi mayıs 2022)

10. KÜLTÜR SANAT VE ENTELEKTÜEL YAŞAM

10.1.Etkinlikler Ve Festivaller

10.1.1.Serik Etkinlik Ve Festivaller

- Serik Belediye Başkanlığı Yağlı Güreşleri

Serik ilçesine bağlı Çandır mahallesinde her yıl düzenlenen güreş etkinliğine 80 tanesi baş pehlivan olmakla beraber 600 pehlivanın katılım göstermektedir. 1 Ekim tarihinde gerçekleştirilmektedir(SK-URL 29 erişim tarihi mayıs 2022)

Şekil 158 Serik Belediye Başkanlığı Yağlı Güreşleri
(SK-URL 29 erişim tarihi mayıs 2022)

- Serik Sanat Şöleni

Her yıl 30 Ağustos'ta düzenlenen şölene bir çok yeli ve yabancı sanatcının katılımıyla gerçekleştirilmektedir. Her yıl 30 Ağustos'ta yapılmaktadır. (SK-URL 29 erişim tarihi mayıs 2022)

Şekil 159 Serik Sanat Şöleni (
SK-URL 29 erişim tarihi mayıs 2022)

- Serik Uluslararası Aspendos Opera Ve Bale Festivali

Kültür Bakanlığı Devlet Opera ve Balesi tarafından gerçekleştirilen festival türkiyenin ilk opere ve bale festivali ünvanına sahiptir. 1994 yılından itibaren 2000 yıllık tarihi aspendos antik kentinde gerçekleşmektedir. Her yıl eylül'ün ilk haftası düzenlenmektedir. (SK-URL 29 erişim tarihi mayıs 2022)

Şekil 160 : Serik Uluslararası Aspendos Opera Ve Bale Festivali
(SK-URL 29 erişim tarihi mayıs 2022)

10.1.2.Manavgat Etkinlik Ve Festivaller

- **Manavgat Dağ Bisikleti Maraton Kupası - Bisiklet Festivali**

Tükiye Bisiklet Federasyonu, kaymakamlık, belediye ve Manavgat Side Turistik Otelciler Birliği tarafından düzenlenen festival kapsamında 86 kilometrelik Maratona Almanya, Rusya, Belçika ve Norveç'ten olmak üzere toplam 100'ün üzerinde sporcu katılmaktadır. Festival kapsamında maratonla birlikte 76 ve 42 kilometrelik iki ayrı etapta MTB Gran Fondo, 76 kilometrelik etapta Elit Bayanlar, 12-13 yaş 1.8 kilometre, 14-15 yaş 2.2 kilometre etaplarından oluşan ortaokullar arası bisiklet yarışı da yapılıyor. Manavgat kültür merkezi önünden başlayan etkinlik 24 ve 26 mart tarihleri arasında yapılmaktadır. (SK-URL 30 erişim tarihi mayıs 2022)

Şekil 161 Manavgat Dağ Bisikleti Maraton Kupası
Bisiklet Festivali (SK-URL 30 erişim tarihi mayıs 2022)

- **Manavgat Hıdırellez Şenlikleri**

Yaz mevsimini gelişi olarak nitelendirilen hıdırellez bayramı her yıl 6 Mayıs'ta kutlanmaktadır. Halkın yoğun katılımıyla gerçekleştirilen festivalde oldukça fazla etkinlik düzenlenmektedir. Her yıl hıdırellez tarihi olarak kabul edilen 14 mayısta düzenlenmektedir. (SK-URL 30 erişim tarihi mayıs 2022)

Şekil 162 Manavgat Hıdırellez Şenlikleri
(SK-URL 30 erişim tarihi mayıs 2022)

- **Side Dünya Müzikleri, Kültür Ve Sanat Festivali**

Tarihi Side Antik Kentinde düzenlenen festival binlerce yerli ve yabancı misafirlerin katılımı ile 9 gün sürmektedir. Özellikle gün batımı programı en beğenilen programdır. Genelde eylül ayının ikinci haftasında yapılmaktadır. (SK-URL 30 erişim tarihi mayıs 2022)

Şekil 163 Side Dünya Müzikleri, Kültür Ve Sanat Festivali
(SK-URL 30 erişim tarihi mayıs 2022)

- **Manavgat Barış Suyu Kültür, Sanat, Turizm Ve Gençlik Festivali**

Yaz aylarında düzenlenen festivalde yerli ve yabancı sanatçıların konserleri ile bölge halkı ve turistler eğlenceli saatler geçirmektedirler. Her yıl eylül ayının ilk haftası yapılmaktadır (SK-URL 30 erişim tarihi mayıs 2022)

Şekil 164 Manavgat Barış Suyu Kültür, Sanat, Turizm Ve Gençlik Festivali
(SK-URL 30 erişim tarihi mayıs 2022)

10.1.3. Alanya Etkinlik Ve Festivaller

- **Cumhurbaşkanlığı Türkiye Bisiklet Turu**

Her yıl düzenlenen Cumhurbaşkanlığı Türkiye Bisiklet Turu organizasyonunun 3 ve dördüncü etepleri Alanya ilçesinde yapılmaktadır. 25 Takımdan 150 de fazla yarışmacı katılmaktadır. Bölge tanıtımı için oldukça önemli bir organizasyondur. 27 ve 29 nisan tarihleri arasında yapılmaktadır. (SK-URL 30 erişim tarihi mayıs 2022)

Şekil 165 Cumhurbaşkanlığı Türkiye Bisiklet Turu
(SK-URL 31 erişim tarihi mayıs 2022)

- **Uluslararası Turizm Ve Sanat Festivali**

Her yıl 3 ya da 4 gün süren festival akşamları konserler ile gerçekleşirken gündüzleri ise bölgenin yöresel kıyafet ve el sanatları açılan segilerde tanıtılarak Alanyanın kültürel değerleri yaşatılmaktadır. Her yıl mayıs ayının dördüncü haftası gerçekleştirilmektedir. (SK-URL 31 erişim tarihi mayıs 2022)

Şekil 166 Uluslararası Turizm Ve Sanat Festivali
(SK-URL 31 erişim tarihi mayıs 2022)

- **Alanya Ulusal Fotoğraf Yarışması**

On altıncısı düzenlenen yarışma her yıl belirlenen temalar çevresinden birçok fotoğraf sanatçısının katılımı ile gerçekleşmektedir. Oldukça fazla ilgi gören bir etkinliktir. Genelde mayıs aylarında yapılmaktadır. (SK-URL 31 erişim tarihi mayıs 2022)

Şekil 167 Alanya Ulusal Fotoğraf Yarışması
(SK-URL 31 erişim tarihi mayıs 2022)

- **Geleneksel Alanya Gökbel Yaylası Yağlı Pehlivan Güreşleri**

Alanya'nın Gökbel Yaylasında düzenlenen etkinlikte akşamları konserler, gündüzleri ise yörük kültürünün yaşatıldığı aktiviteler ve güreş müsabakaları şeklinde gerçekleştirilmektedir. Her yıl temuz ayı içerisinde düzenlenmektedir(SK-URL 31 erişim tarihi mayıs 2022)

Şekil 168 Geleneksel Alanya Gökbel Yaylası Yağlı Pehlivan Güreşleri
(SK-URL 31 erişim tarihi mayıs 2022)

- **Alanya Uluslararası Taş Heykel Sempozyumu**

Bu yıl 16.'sı düzenlenen festivale her yıl birçok farklı ülkeden katılan sanatçılar bir ay olarak belirlenen süre zarfında belirlenen tema kapsamında mermer bloklardan yaparak sergilenir. Oldukça yoğun ilgi gören aktivite bölge tanınırlığı için önem arz etmektedir.her yıl 1 kasım 1 aralık tarihleri arasında gerçekleştirilmektedir. (SK-URL 31 erişim tarihi mayıs 2022)

Şekil 169 Alanya Uluslararası Taş Heykel Sempozyumu

Uluslararası Alanya Triatlonu (Etu Triatlon Avrupa Şampiyonası, Itu Dünya Kupası Ayağı Şampiyonası, Etu Triatlon Gençler Avrupa Kupası)⁷

Triatlon 1978 yılında Hawai adasında Amerikan deniz subayı John Collins'in insan vücudunun dayanıklılığını sınamak için 3 bin 800 metrelik parkurda yüzme, hemen ardından 180 kilometre bisiklet yarışı ve hemen ardından 42 kilometre 195 metre maraton koşusuyla oluşturduğu triatlon sporu 1983 yılında Avrupa'ya gelmiş ve 1991 yılında da Türkiye'de ilk kez Alanya'da yapılmaya başlanmıştır. Eylül ve ekim aylarında yapılmaktadır. (SK-URL 31 erişim tarihi mayıs 2022)

Şekil 170 Uluslararası Alanya Triatlonu

10.1.4.Gazipaşa Etkinlik Ve Festivaller

- **Gazipaşa Tarım Fuarı**

Her yıl düzenlenen fuarda bölgeye has marka değeri olan ürünlerin tanıtımın yapıldığı ve tarımda kullanılan araç gereçlerin yenilerinin tanıtıldığı fuar bölge halkı tarafından oldukça

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık Ve Tasarım Fakültesi Şehir Ve Bölge Planlama Bölümü 2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı SBP 305 Kodlu Stüdyo 5 Dersi Kapsamında Proje Koordinatörleri Yürütücülüğünde 3. Sınıf Öğrencileri Tarafından Hazırlanmıştır.

ilgi görmektedir. Bu yıl 19 21 Nisan tarihlerinde gerçekleşmiştir. (SK-URL 32 erişim tarihi mayıs 2022)

Şekil 171 Gazipaşa Tarım Fuarı
(SK-URL 32 erişim tarihi mayıs 2022)

- **Gazipaşa Çekirdeksiz Nar Festivali**

Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün ilçeye gelişinin yıl dönümü şerefine her yıl düzenlenen festivalde bölgedeki vazgeçilmez sektör olan tarımın ve yetiştirilen ürünlerin tanıtıldığı bir festivaldir. Her yıl ekim ayı içerisinde düzenlenmektedir. [SK-URL 32]

Şekil 172 Gazipaşa Çekirdeksiz Nar Festivali
(SK-URL 33 erişim tarihi mayıs 2022)

10.1.5. Anamur Etkinlik Ve Festivaller

- **Anamur Uluslararası Kültür ve Muz Festivali**

ilçenin en önemli gelir kaynağı olan tarım sektöründeki ürünlerin tanıtıldığı ve şenliklerin düzenlendiği bir festivaldir. Bölge halkı ve turistler için oldukça beğenilen bir festivaldir. 2020 yılında 19 ve 20 temmuz tarihleri arasında gerçekleşmiştir (SK-URL 33 erişim tarihi mayıs 2022)

Şekil 173 Anamur Uluslararası Kültür ve Muz Festivali
(SK-URL 32 erişim tarihi mayıs 2022)

11.FARKINDALIK

11.1.Dernek Ve Vakıflar

11.1.1.Serik

Serik ilçesinde oldukça fazla dernek ve vakıf bulunmaktadır.Serik ilçesinde faaliyet gösteren vakıf ve derneklerden bazıları aşağıda gösterilmiştir.(bkz; tablo 48, erişim tarihi mayıs 2022

Tablo 56 Serik Dernek Ve Vakıflar
(SK-URL 34 erişim tarihi mayıs 2022)

NO	DERNEK VE VAKIF ADI
1	Serik Sosyal Yardımlaşma Ve Dayanışma Vakfı
2	Serik Pazarcılar Ve Tuhafiyeciler Odası
3	Serik Yüksek Öğretim Ve Bilim Vakfı
4	T.C. Serik Kaymakamlığı Sosyal Yardımlaşma Ve Dayanışma Vakfı
5	Serik Avcılık Balıkçılık Ve Atıcılık Derneği
6	Serik Asayiş Hizmetleri Destekleme Derneği
7	Serik Avukatlar Odası
8	Türkiye Ziraat Odaları Derneği
9	Serik Ulaştırma Hizmetleri Esnaf Odası
10	Antalya Esnaf Ve Sanatkarlar Odası Derneği

11.1.2.Manavgat

Manavgat ilçesinde oldukça fazla dernek ve vakıf bulunmaktadır. Manavgat ilçesinde faaliyet gösteren vakıf ve derneklerden bazıları aşağıda gösterilmiştir. (bkz; tablo 49, erişim tarihi mayıs 2022)

Tablo 57 Manavgat Dernek Ve Vakıflar
(SK-URL 34 erişim tarihi mayıs 2022)

NO	DERNEK VE VAKIF ADI
1	Manavgat Tenis İhtisas Kulübü Derneği
2	Manavgat Mimarlar Odası
3	TÜRSAB Side Manavgat Bölgesel Yürütme Kurulu Başkanlığı
4	Manavgat Sosyal Yardımlaşma Ve Dayanışma Vakfı
5	Manavgat Barosu
6	Manavgat Esnaf Ve Sanatkarlar Odası
7	Manavgat Süt Ve Süt Ürünleri Üreticileri Birliği
8	Manavgat Pazarcılar Odası
9	Manavgat Servis Araçları İşletmecileri Esnaf Odası
10	Antalya Esnaf Ve Sanatkarlar Odası Derneği

11.1.3.Alanya

Alanya ilçesinde oldukça fazla dernek ve vakıf bulunmaktadır. Yerli ve yabancı birçok insanın yaşadığı ilçede oldukça fazla kültür bir arada yaşamaktadır. Alanya ilçesinde faaliyet gösteren vakıf ve derneklerden bazıları aşağıda gösterilmiştir. [Bkz. Tablo 50 erişim tarihi mayıs 2022]

Tablo 58 Alanya Dernek Ve Vakıflar
(SK-URL 35 erişim tarihi mayıs 2022)

NO	DERNEK VE VAKIF ADI
1	Alanya Keykubat Avcılar Ve Atıcılar Derneği
2	Alanya Eczacılar Odası
3	Alanya Karadenizliler Derneği
4	Alanya Turizm Tanıtım Vakfı
5	Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği
6	Alanya Emlak Komisyoncuları Derneği
7	Alanya Sabit Seyyar Pazarcılar Manavlar Esnaf Odası
8	Alanya Serbest Muhasebeci Ve Mali Müşavirler Odası
9	Alanya Ziraat Odası Başkanlığı
10	Antalya Esnaf Ve Sanatkarlar Odası Derneği

11.1.4.Gazipaşa

Gazipaşa ilçesinde faaliyet gösteren büyüklü küçüklü birçok dernek ve vakıf bulunmaktadır. Gazipaşa ilçesinde faaliyet gösteren vakıf ve derneklerden bazıları aşağıda gösterilmiştir. (bkz; tablo 53, erişim tarihi mayıs 2022)

Tablo 59 Gazipaşa Dernek Ve Vakıflar
(SK-URL 37 erişim tarihi mayıs 2022)

NO	DERNEK VE VAKIF ADI
1	Ahmediye Eğitim Ve Kültür Derneği
2	Gazipaşa Esnaf Ve Sanatkarlar Odası
3	Gazipaşa Sosyal Yardımlaşma Ve Dayanışma Vakfı
4	Gazipaşa Şoförler Ve Nakliyeciler Odası
5	Gazipaşa Yaş Sebze Ve Meyve Komisyoncuları Derneği
6	Antalya Baro Başkanlığı Gazipaşa Temsilciliği
7	Gazipaşa Köy Ve Mahalle Muhtarları Derneği
8	Gazipaşa Ziraat Odası Başkanlığı
9	Gazipaşa Tarım Kültür Ve Turizm Derneği
10	Gazipaşa Çınar Eğitim Kültür Ve Dayanışma Derneği

11.2.Müzeler Ve Ören Yerleri İstatistikler

İlçelerin müze istatistikleri sırasıyla Alanya müzesi 195.611 kişi,Alanya Atatürk evi müzesi 14.639 kişi, Antalya Side müzesi 77.902 kişi, Anamur müzesi 27.261 kişidir. Aşağıdaki 2019 yılı müze istatistikleri incelendiğinde Alanya müzesinin 195.611 gibi yüksek bir ziyaretçi sayısı ile Manavgat ve Anamur'a göre oldukça fazla sirkülasyon olduğu görülmektedir. (bkz; tablo 52, erişim tarihi mayıs 2022)

Tablo 60 2019 Yılı Müze İstatistikleri
Stüdyo 5 Dersi Kapsamında Üretilmiştir.

2019 YILI MÜZE İSTATİSTİKLERİ		
İLÇE	MÜZE ADI	ZİYARETÇİ SAYISI
ALANYA	ALANYA MÜZESİ	195.611
ALANYA	ALANYA ATATÜRK EVİ MÜZESİ	14.639
MANAVGAT	ANTALYA SİDE MÜZESİ	77.902
ANAMUR	ANAMUR MÜZESİ	27.261

İlçelerin 2019 yılı ören yerleri istatistikleri sırasıyla Alanya Kalesi 223.209 kişi, Mersin Anamorium ören yeri 26,216 kişi, Antalya Aspendos ören yeri 320.856 kişi, Antalya Perge ören yeri 116.426 kişi, Antalya Side tiyatrosu 231.553 kişidir. Aşağıdaki tablo incelendiğinde en çok ziyaretçi sayısına sahip ören yeri 320.856 kişi ile Antalya Aspendosdur.En az ziyaretçi sayısına sahip ören yeri ise 26.216 kişi ile Mersin Anamorium ören yeridir. (bkz; tablo 53, erişim tarihi mayıs 2022)

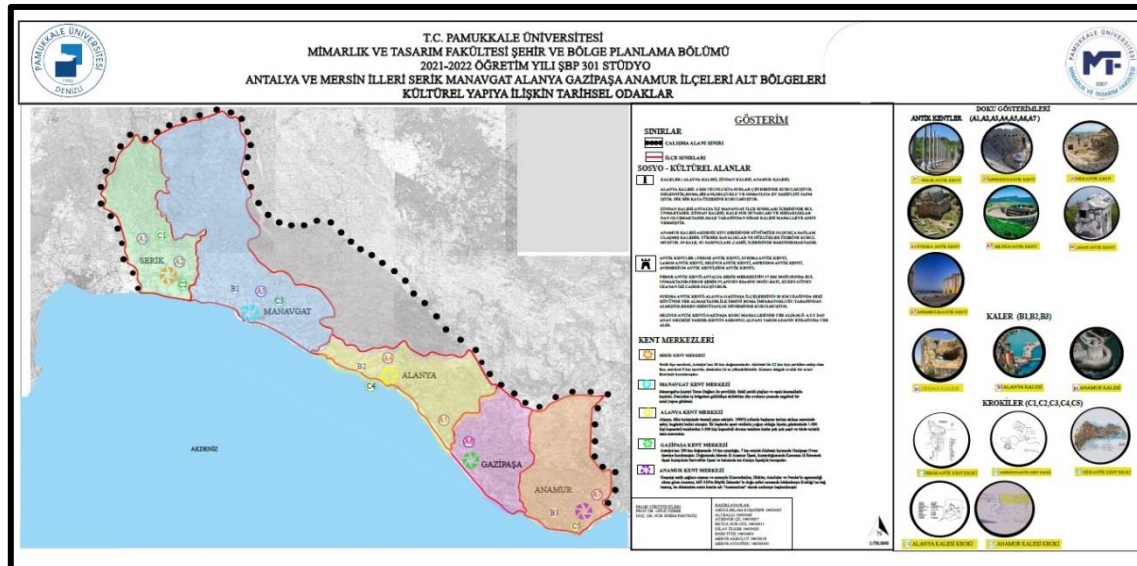
Tablo 61 2019 Yılı Örenyerleri İstatistikleri
Stüdyo 5 Dersi Kapsamında Üretilmiştir.

2019 YILI ÖRENYERLERİ İSTATİSTİKLERİ		
İLÇE	ÖRENYERİ ADI	ZİYARETÇİ SAYISI
ANAMUR	MERSİN ANAMORİUM ÖRENYERİ	26.216
SERİK	ANTALYA ASPENDOS ÖRENYERİ	320.856
SERİK	ANTALYA PERGE ÖRENYERİ	116.426
ALANYA	ALANYA KALESİ	223.209
MANAVGAT	ANTALYA SİDE TİYATROSU	231.553

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık Ve Tasarım Fakültesi Şehir Ve Bölge Planlama Bölümü 2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı SBP 305 Kodlu Stüdyo 5 Dersi Kapsamında Proje Koordinatörleri Yürütücülüğünde 3. Sınıf Öğrencileri Tarafından Hazırlanmıştır.

11.3.Kültürel Yapıya İlişkin Odaklar Paftası

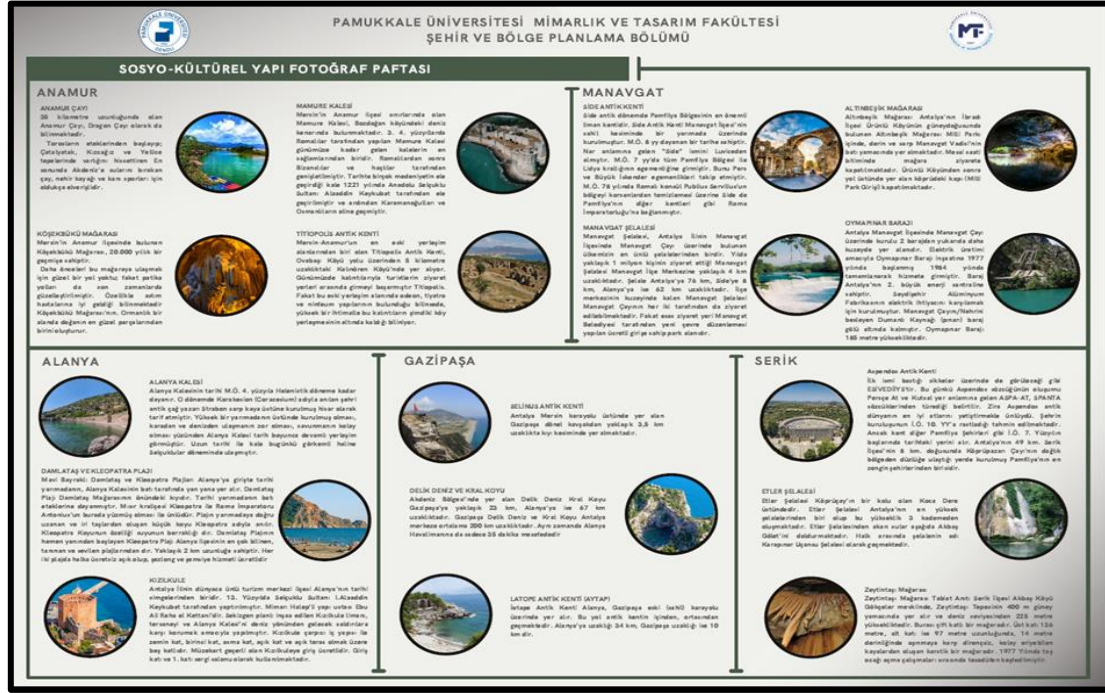
Bölge turizmi için oldukça önemli olan tarihi odaklar bulunmaktadır. Bu odaklar hakkında detaylı araştırmalar yapılarak sınıflandırılıp bölgedeki konumları gösterilerek bölgenin anlaşılabilirliği artırmak için görsel metaryel haline getirilmiştir. (bkz; şekil 157, erişim tarihi mayıs 2022)

Şekil 174 Kültürel Yapıya İlişkin Tarihsel Odaklar Paftası
Stüdyo 5 Dersi Kapsamında Üretilmiştir.

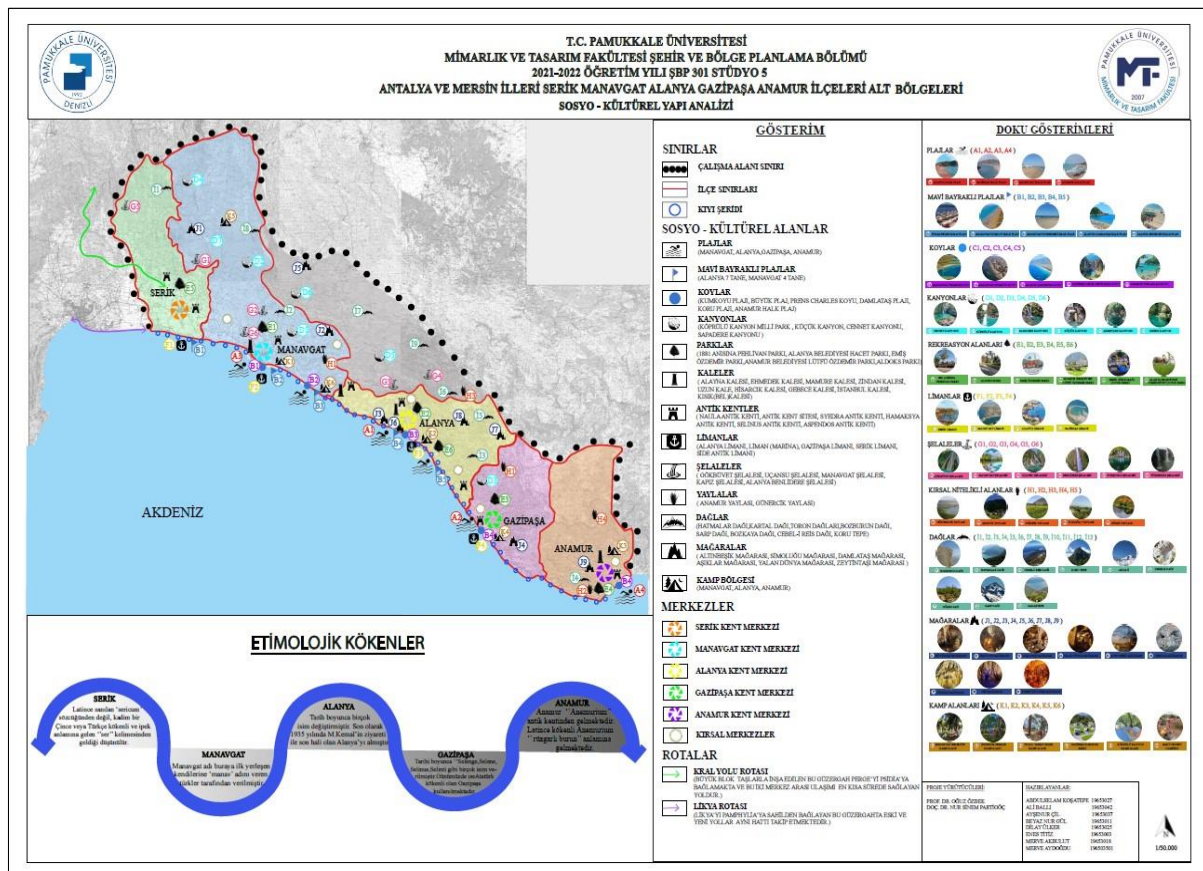
11.4.Fotoğraf Paftası

Bölgedeki önemli tarihi, kültürel ve doğal kaynakların ön planda olan bölgelerin açıklanıp görselleri ile desteklendiği bir poster çalışması yapılarak bölgedeki önemli yapılar ve oluşumlar hakkında bilgi aktarımı sağlanmıştır. .(bkz; şekil 158, erişim tarihi mayıs 2022)

Şekil 175 Fotoğraf Paftası
Stüdyo 5 Dersi Kapsamında Üretilmiştir.

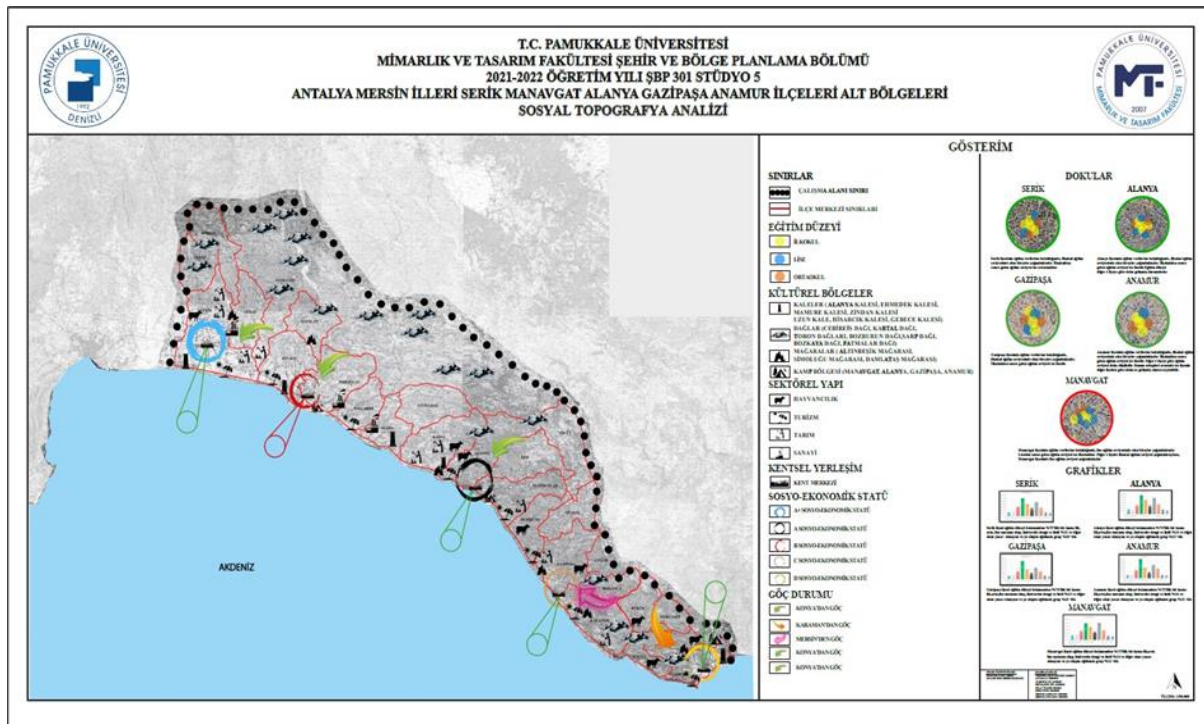
Çalışma alanı içerisinde oldukça fazla sosyo kültürel alan bulunmaktadır. Bunlara örnek vermek gerekirse plajlar, mavi bayraklı plajlar,koylar, mağara ve kanyolar gibi birçok örnek verilebilir. Çalışma alanı içerisinde yer alan bu değerler konum ve görsel olarak ifade etme gereksinimi duyulmuştur. Bölgedeki bu değerler tek tek incelenerek halihazır harita üzerine işlenmiştir. Diğer yandan doku çalışmaları yaparak sınıflarına ayrılan sosyo kültürel alanlar tek tek görselleri eklenerek bölgenin sosyo kültürel yapıları görsel olarak ifade edilmiştir. .(bkz; şekil 159, erişim tarihi mayıs 2022)

Şekil 176 Sosyo-Kültürel Yapı Analizi Paftası
(Stüdyo 5 Dersi Kapsamında Üretilmiştir)

11.6.Sosyal Topografya Analizi Paftası

Bölgede yapılan analizlerin genel bir değerlendirmesi olarak yapılan çalışmada bölgedeki kültürel bölgeler, sektörel yapı, sosyoekonomik statü verileri ve göç durumu gibi konular ele alınarak halihazır harita üzerinde işlenerek görselleştirilmiştir. İlçelere ait doku örnekleri gösterilere ilçelerdeki sosyo kültürel durum hakkında bilgiler verilmiştir.(bkz; şekil 160, erişim tarihi mayıs 2022)

Şekil 177 Sosyal Topografya Analizi Paftası
Stüdyo 5 Dersi Kapsamında Üretilmiştir

BÖLÜM BEŞ

EKONOMİK YAPI

KAVRAMSAL AÇIKLAMALAR

2.1. Sürdürülebilir Kalkınma

Sürdürülebilirlik, çevre, insan ve şimdiki kuşakların gelecek kuşaklar için sorumlulukları arasındaki ilişkiyi, toplumun, ekosistemin ya da devam eden herhangi bir sistemin ana kaynakları tüketmeden belirsiz bir geleceğe dek işlevini sürdürmesidir.

Sürdürülebilirliği oluşturan üç bileşen öne çıkmaktadır; ekonomi, çevre ve toplumdur. Toplulukları oluşturan ekonomi, toplum ve çevre bileşenleri a. Toplulukları oluşturan bu üç bileşenin birbirinden bağımsız olarak ele alınması; b. Sürdürülebilir toplulukları oluşturan üç bileşenin ilişkilendirilmesi Sürdürülebilirlikte ekonomi toplumun içinde yer almaktadır. Toplum ise ekonomi ile birlikte çevrenin içinde var olmaktadır. Sonuç olarak sürdürülebilirliğe ulaşmanın yolu, çevre, toplum ve ekonominin bir bütün olarak ele alındığı çözümlerle mümkün olmaktadır.

Sürdürülebilirlik 1960'lı yıllarda çevreye verilen tahribatının önlenmeye başlanması amacıyla ekolojik hareket olarak gündeme gelmiştir. 1983 yılında Birleşmiş Milletler (BM) tarafından Dünya Çevre ve Kalkınma Komisyonu'nun kurulmuştur. 1987'de bu komisyon tarafından düzenlenen Ortak Geleceğimiz raporuyla geliştirilen sürdürülebilir kalkınma kavramı, 1992'de Gündem 21 ve Rio de Janeiro'da Birleşmiş Milletler Çevre ve Kalkınma Zirvesi ile birlikte, kalkınma söylevinde önde gelen ibarelerden biri duruma gelmiştir. 1992'deki Rio Konferansı'nda benimsenen kararlarında devamında, 1997'de Rio +5 Zirvesi ve 2002'de Johannesburg Zirvesi (Rio +10) ile Rio Konferansı'nda onaylanmaktadır.

1972 Stockholm Konferansı

1987 Ortak Geleceğimiz Raporu

1992 Rio Zirvesi

1996 Habitat II Zirvesi

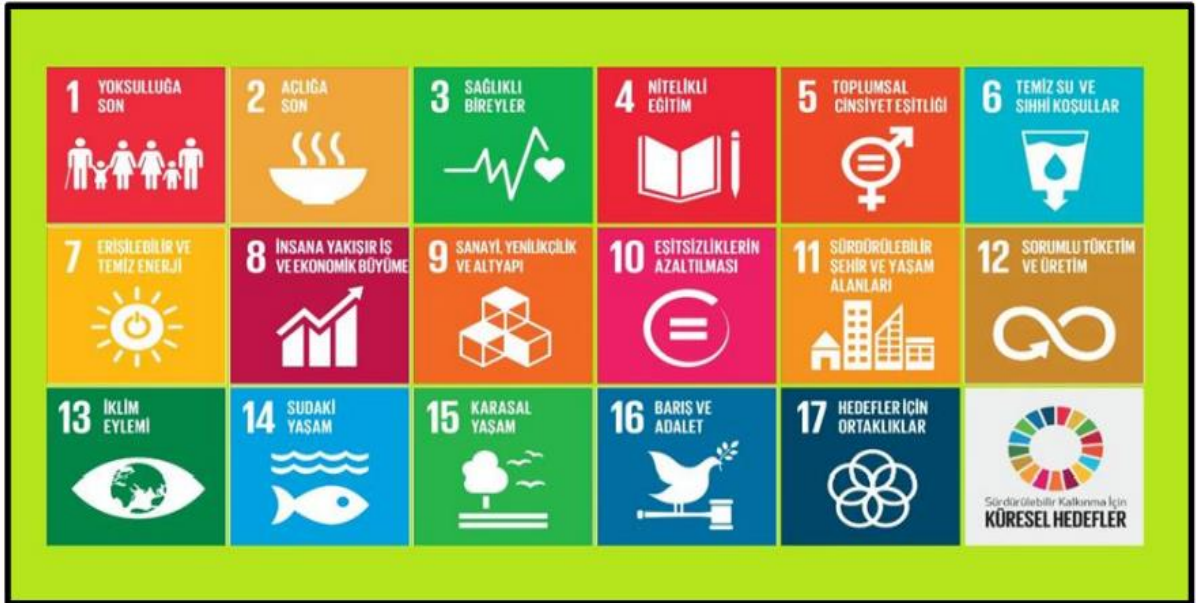
1997 Rio+5 Zirvesi

2002 Johannesburg Zirvesi

Sürdürülebilir Gelişme Raporu'nda dört madde altında ele alınmıştır. 1. Sürdürülebilir kalkınma, ekonomik kalkınma ile gelişme fikrini kapsar; 2. Sürdürülebilir kalkınma insanoğlunun yaşamını olumsuz olarak etkilememelidir. 3. doğal ve kültürel mirası da göz önünde bulundurmalı 4. Şimdiki ve gelecekteki nesillerin dayanışmasını garanti etmeye çalışmalıdır. Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) tarafından hazırlanan beş yıllık kalkınmanın da sürdürülebilirlik kalkınmanın yeri Türkiye'de ilk defa 3. Beş Yıllık Kalkınma Planı'nda ele alınmıştır. 1973–1977 yıllarını içeren planda yer almıştır. 1992 Rio Konferansı'nda ağırlıklı biçimde ele alınan sürdürülebilir kalkınmayı hedefleyen yaklaşım, ilk kez 6. Beş Yıllık Kalkınma döneminde, endüstriyel kalkınmaya ayak uyduramayan Çevre Müsteşarlığı yerini, 1991 yılında Çevre Bakanlığı'na bırakmıştır. 6. Beş yıllık kalkınma planı döneminde Yerel Gündem 21 eylem planı uygulaması başlamıştır. 7.Beş Yıllık Kalkınma Planı'nda, sürdürülebilir kalkınmayı, ekonomik ve toplumsal politikalarla çevre politikalarını

uyumlaştırarak uluslararası anlaşmalarla bağlılığı, toplumsal uzlaşma ve kitlesel katılımları desteklemeyi ilke edinmekte ve değerlerin ve eylemlerin rehabilitasyonu ile toplumsal, kurumsal ve hukuksal yapılarda reformu öngörülmektedir. Çevre Bakanlığı ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Örgütü (UNDP)'nin ortaklaşa çalışmaları, Johannesburg Dünya Zirvesi için başlatılan ulusal hazırlıkların koordinasyonu ve UNDP'nin ortaklaşa yürüttüğü Ulusal Çevre ve Kalkınma Programı çerçevesinde oluşturulan Proje Koordinasyon Birimi tarafından sağlanmaktadır. 1992 yılından itibaren bu birim tarafından yapılan çalışmalardan bazıları şunlardır; Türkiye'de Çevresel Kurumsal Yapılanma ve Yönetim Ulusal Programı başlıklı T.C Hükümeti ile İşbirliği, GAP Bölgesel Çevre Yönetimi Çalışması, Adıyaman'da Eko-Kent Planlaması ve Yerel Gündem 21, Batman'da Sürdürülebilir Kentsel Yaşam ve Toplumsal Kalkınma Programları, vb gibi. Bu çalışmalarla, sivil toplum kuruluşlarının faaliyetleri desteklenmekte, sonuçta sürdürülebilir kalkınmada insan boyutuna odaklanılması amaçlanmaktadır. (Kaynak: E-URL2, erişim tarihi mayıs 2022)

2030 Sürdürülebilir kalkınma hedefleri doğrultusunda BM sürdürülebilir kalkınma zirvesi sonucunda planlar 17 amaç çevresinde toplanmaktadır. Bunlar;

Şekil 178 Sürdürülebilir Kalkınma İlkeleri Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri
(Kaynak: E-2, erişim tarihi mayıs 2022)

2.1.1. Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları

1. Yoksulluğa Son

- Günde 1,25 dolardan daha az bir parayla geçinen insanların sayısı şeklinde ölçülerek tanımlanan aşırı yoksulluğun sona erdirilmesi
- Ulusal tanımlara göre bütün boyutlarıyla yoksulluğun en az %50 azaltılması
- Temel mal ve hizmetler de dahil edilerek herkes için sosyal koruma sistemlerinin hayata geçirilmesi
- Herkese mülkiyet, temel hizmetler, teknoloji ve ekonomik kaynaklara eşit erişim hakkının sağlanması
- Çevresel, ekonomik ve sosyal afetlere karşı dayanıklılık oluşturulması

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık Ve Tasarım Fakültesi Şehir Ve Bölge Planlama Bölümü 2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı SBP 305 Kodlu Stüdyo 5 Dersi Kapsamında Proje Koordinatörleri Yürütücülüğünde 3. Sınıf Öğrencileri Tarafından Hazırlanmıştır.

- Yoksulluğu sona erdirmeye amaçlı politikaların uygulanması için kaynakların harekete geçirilmesi

2. Açlığa Son

- Güvenilir ve besleyici gıdaya herkesin eşit şekilde erişiminin sağlanması
- Yetersiz beslenmenin tüm biçimlerinin ortadan kaldırılması
- Küçük ölçekli gıda üreticilerinin verimliliği ve gelirlerinin iki katına çıkarılması
- Sürdürülebilir gıda üretimi ve dayanıklı tarım uygulamaları
- Gıda üretiminde genetik çeşitliliğin sürdürülmesi

3. Sağlıklı ve Kaliteli Yaşam

- Anne ölümlerinin azaltılması
- 5 yaş altında önlenebilir tüm ölümlerin sona ermesi
- Bulaşıcı hastalıklarla mücadele edile bilinmesi
- Bulaşıcı olmayan hastalıklardan kaynaklanan ölümlerin azaltılması ve ruh sağlığının desteklenmesi
- Madde bağımlılığının tedavi edilmesi ve önlenmesi
- Trafik kazalarından kaynaklanan yaralanma ve ölümlerin azaltılması
- Cinsel sağlık ve üreme sağlığı, aile planlaması ve eğitime evrensel erişim
- Evrensel sağlık güvencesine erişimin sağlanması
- Tehlikeli kimyasallardan ve kirlilikten kaynaklanan ölümlerin ve hastalıkların azaltılması
- DSO Tütün Kontrolü Çerçeve Sözleşmesi'nin uygulanması
- Aşı ve ilaç için araştırma – geliştirme ile bunlara evrensel erişimin desteklenmesi

4. Nitelikli Eğitim

- Ücretsiz ilköğretim ve ortaöğretim
- Nitelikli okul öncesi eğitime eşit erişim
- Karşılanabilir teknik, mesleki ve yükseköğretime eşit erişim
- Eğitimde ayrımcılığın bitirilmesi
- Sürdürülebilir kalkınma ve dünya vatandaşı eğitimi
- Kapsayıcı ve güvenli okullar inşa edilmesi ve mevcutların iyileştirilmesi

5. Toplumsal Cinsiyet Eşitliği

- Kadınlara ve kız çocuklarına yönelik her türlü ayrımcılığın her y sona erdirilmesi

- Bütün kadınlara ve kız çocuklarına yönelik, kadın ticareti, cinsel ve her türlü istismarı da kapsayan şiddetin her türünün ortadan kaldırılması
- Çocuk evliliği, erken yaşta zorla evlendirilme ve kadın sünneti gibi bütün zararlı uygulamaların ortadan kaldırılması
- Liderlik ve karar almada tam katılımın güvence altına alınması
- Üreme sağlığı ve haklarına evrensel erişim
- Kadınların güçlenmesinin teknoloji yoluyla desteklenmesi

6. Temiz Su ve Sanitasyon

- Güvenli ve karşılanabilir içme suyu
- Açık alanlarda sanitasyon ve hijyene erişimin sağlanması
- Su kalitesi, atık su yönetimi ve güvenli yeniden kullanımın iyileştirilmesi
- Su ekosistemlerinin korunması ve düzeltilmesi
- Su ve sanitasyon yönetiminde yerel katılımın desteklenmesi

7. Erişilebilir ve Temiz Enerji

- Uygun fiyatlı, güvenilir ve modern enerji hizmetlerine evrensel erişimin sağlanması
- Yenilenebilir enerjinin küresel enerji kaynakları içindeki payının önemli ölçüde artırılması
- Küresel enerji verimliliği ilerleme oranının iki katına çıkarılması
- Temiz enerji araştırma, teknoloji ve yatırımlarına erişimin desteklenmesi

8. İnsana Yakısr İş ve Ekonomik Büyüme

- Sürdürülebilir ekonomik büyüme
- Ekonomik verimliliğin daha yüksek seviyelere çekilmesi
- İş yaratmayı ve işletmelerin büyümesini desteğin artırılması
- Tüketim ve üretimde kaynak verimliliğinin artırılması
- Tam istihdam ve eşit ücretli, insana yakısr iş
- Günümüz köleliğinin, insan ticaretinin ve çocuk işçiliğinin sona erdirilmesi
- İşçi haklarının korunması ve güvenli çalışma ortamlarının desteklenmesi
- Faydalı ve sürdürülebilir turizmin desteklenmesi
- Banka, sigorta ve finansal hizmetlere evrensel erişim
- Ticarete destek amaçlı yardımların artırılması

9. Sanayi, Yenilikçilik ve Altyapı

- Sürdürülebilir, dayanıklı ve kapsayıcı altyapılar geliştirilmesi

- Kapsayıcı ve sürdürülebilir sanayileşmenin desteklenmesi
- Finansal hizmetler ve piyasalara erişimin artırılması
- Bilgi ve iletişim teknolojilerine evrensel erişim

10. Eşitsizliklerin Azaltılması

- Nüfusun tabandaki yüzde 40 içinde bulunan kesiminin gelirinin devamlı olarak artmasının ve sürdürülmesinin sağlanması
- Yaşa, cinsiyete, engelliliğe, ırka, etnik kökene, dine, ekonomik ya da başka bir statüye bakılmaksızın herkesin güçlendirilmesi
- Ayrımcılığa dayalı yasaların, politikaların ve uygulamaların ortadan kaldırılması
- Özellikle mali, ücret ve sosyal koruma politikaları olmak üzere politikaların benimsenmesi ve eşitliğin giderek daha çok sağlanması
- Planlı ve iyi yönetilen göç politikalarının uygulanmasıyla insanların sistemli, güvenli, düzenli ve sorumlu göçlerinin ve yer değiştirmelerinin kolaylaştırılması
- İşçi dövizleri için işlem maliyetlerinin azaltılması

11. Sürdürülebilir Şehirler ve Topluluklar

- Herkesin yeterli, güvenli ve uygun fiyatlı konutlara ve temel hizmetlere erişiminin sağlanması ve gecekondu mahallelerinin iyileştirilmesi
- Erişilebilir ve sürdürülebilir ulaşım sistemleri
- Kültürel ve doğal dünya mirasının korunması
- Doğal afetlerin olumsuz etkilerinin azaltılması
- Şehirlerin çevresel etkilerinin azaltılması
- Güvenli ve kapsayıcı yeşil alanlara ve kamusal alanlara erişimin sağlanması
- Güçlü ulusal ve bölgesel kalkınma planlaması

12. Sorumlu Üretim ve Tüketim

- Sürdürülebilir Tüketim ve Üretim İçin 10 Yıllık Çerçeve Programı'nın uygulanması
- Doğal kaynakların sürdürülebilir yönetiminin ve etkin kullanımının sağlanması
- Perakende ve tüketici düzeylerinde kişi başına düşen küresel gıda atığının yarıya indirilmesi
- Sorumlu kimyasal ve atık yönetimi
- Atık üretiminin önemli ölçüde azaltılması
- Şirketlerin sürdürülebilir uygulamaları kabul etmelerinin ve sürdürülebilirlik bilgilerini raporlama döngülerine entegre etmelerinin teşvik edilmesi.
- Ulusal politikalar ve öncelikler doğrultusunda sürdürülebilir olan kamu ihalesi uygulamalarının desteklenmesi

- Her yerde herkesin sürdürülebilir kalkınmayla ilgili bilgi ve farkındalık edinmesinin ve doğayla uyum içinde bir yaşam sürmesinin güvence altına alınması

13. İklim Eylemi

- İklimle ilgili tehlikelere ve doğal afetlere karşı dayanıklılığın ve uyum kapasitesinin bütün ülkelerde güçlendirilmesi
- İklim değişikliğiyle ilgili önlemlerin ulusal politikalara, stratejilere ve planlara entegre edilmesi
- İklim değişikliğiyle mücadele için bilgi ve kapasitenin geliştirilmesi
- Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi'nin uygulanması

14. Sudaki Yaşam

- Deniz kirliliğinin azaltılması
- Ekosistemlerin korunması ve düzeltilmesi
- Okyanus asitlenmesinin azaltılması
- Sürdürülebilir balıkçılık
- Kıyı ve deniz alanlarının korunması
- Aşırı avlanmaya katkı sağlayan teşviklerin kaldırılması
- Küçük ölçekli balıkçıların desteklenmesi
- Uluslararası deniz hukukunun uygulanması ve yürütülmesi

15. Karasal Yaşam

- Karasal ve tatlısu ekosistemlerinin korunması ve düzeltilmesi
- 2020'ye kadar her tür ormanın sürdürülebilir yönetiminin sağlanmasının desteklenmesi
- Çölleşmeyle mücadele edilmesi, çölleşme, kuraklık ve sellerden etkilenen alanlar dâhil tahrip edilmiş toprakların eski haline getirilmesi
- Kapasite geliştirmek için dağ ekosistemlerinin ve biyoçeşitliliğinin korunmasının güvence altına alınması
- Biyoçeşitliliğin ve doğal habitatların korunması
- Genetik kaynakların kullanımından kazanılan yararların adil ve eşitlikçi biçimde paylaşımının desteklenmesi ve bu tür kaynaklara erişimin teşvik edilmesi
- Korunan flora ve fauna türlerinin yasa dışı avlanması ve kaçakçılığının yapılmasını sona erdirmek
- Küresel yasa dışı avlanma ve kaçakçılıkla mücadele edilmesi

16. Barış, Adalet ve Güçlü Kurumlar

- Şiddetin tüm biçimlerinin ve şiddete bağlı ölüm oranlarının her yerde büyük ölçüde azaltılması
- Çocuk istismarının, sömürsünün, ticaretinin ve çocuklara karşı şiddet ve işkencenin her türünün sona erdirilmesi
- Hukukun üstünlüğünün ulusal ve uluslararası düzeylerde geliştirilmesi ve herkesin adalete eşit biçimde erişiminin güvence altına alınması
- Yasa dışı para ve silah akışının büyük ölçüde azaltılması, çalınan varlıkların geri alınmasının güvence altına alınması
- Her düzeyde duyarlı, kapsayıcı, katılımcı ve temsil edici karar verme mekanizmalarının oluşturulması
- Herkese doğum kaydı dâhil yasal kimlik kazandırılması
- Ulusal mevzuata ve uluslararası anlaşmalara uygun olarak bilgiye kamu erişiminin sağlanması ve temel özgürlüklerin korunması

17. Amaçlar İçin Ortaklıklar

- Vergi ve diğer gelir hasılatı, yurt içi kapasiteyi artırmak için uluslararası destek sağlanması yoluyla yurt içi kaynak seferberliğinin güçlendirilmesi
- Tüm kalkınma yardımı taahhütlerinin yerine getirilmesi
- Gelişmekte olan ülkeler için finansal kaynakların seferber edilmesi
- Bilim, teknoloji ve yeniliğe erişim için bilgi paylaşımı ve işbirliği
- DTÖ bünyesinde evrensel ticaret sisteminin desteklenmesi
- Etkili ortakların teşvik edilmesi
- Güvenilir veriye ulaşımın artırılması

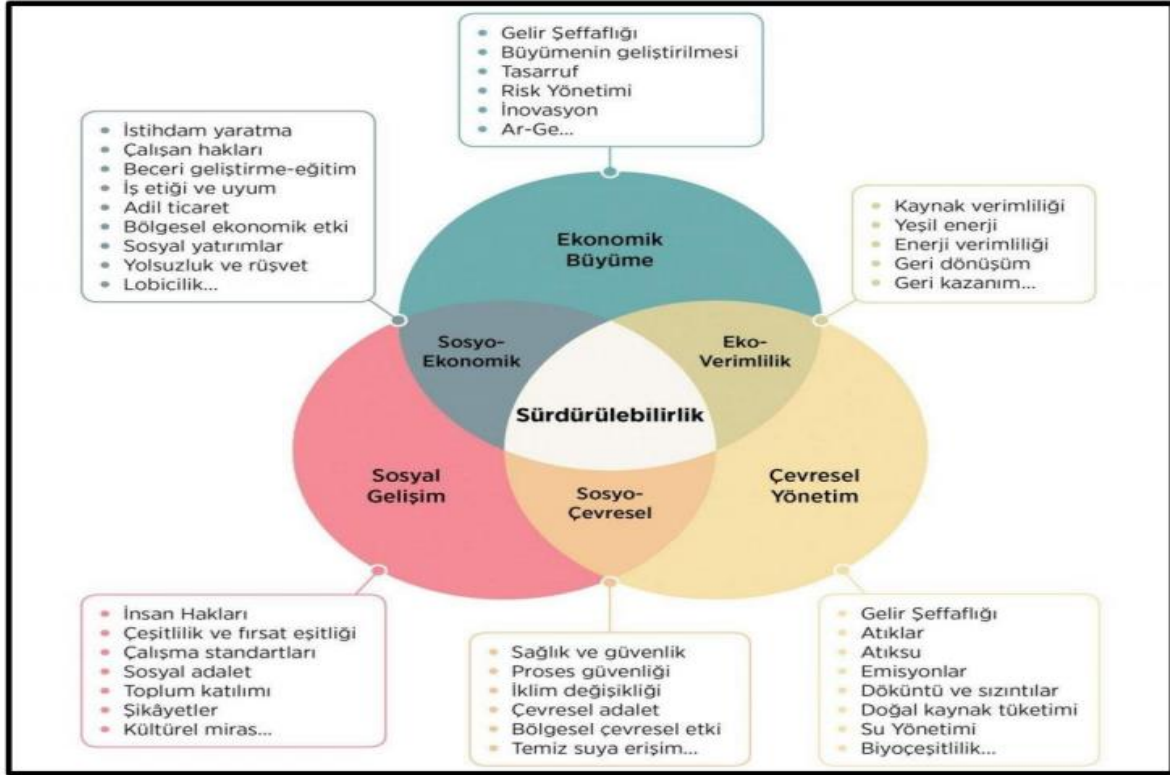
2.1.2. Sürdürülebilir Kalkınma Göstergeleri

Sürdürülebilir kalkınmanın, kavram olarak tartışılmaya ve kullanılmaya başlandığı günden bu yana genellikle kabul edilen üç boyutu bulunmaktadır (Kaynak: E-1, erişim tarihi mayıs 2022)

Ekonomik: Ekonomik olarak sürdürülebilir bir sistem, mal ve hizmetleri süregelen esaslara dayanarak üretebilmeli; hükümet ve dış borçların yönetilebilirliğini sürdürebilmeli, tarımsal ve endüstriyel üretime zarar veren sektörel dengesizliklerden sakınmalıdır.

Sosyal: Sosyal olarak sürdürülebilir bir sistem, eşitlik dağılımını; sağlık ve eğitim, cinsiyet eşitliği, politik sorumluluk ile katılımı içeren sosyal hizmetlerin yeterli düzeyde gerçekleştirilmesini sağlamalıdır.

Tablo 62 Sürdürülebilir Kalkınma Göstergeleri(Sürdürülebilirlik Kavramı Nedir - Bunları Biliyor muydunuz?
(Kaynak: E-3, erişim tarihi mayıs 2022)

Çevresel olarak sürdürülebilir bir sistem, kaynak temelini sabit tutmalı, yenilenebilir kaynak sistemlerinin ya da çevresel yatırım fonksiyonlarının istismarından kaçınmalı ve yenilemeyen kaynaklardan yalnızca yatırımlarla yerine yeterince konulmuş olanları tüketmelidir.

Bu süreç, ekonomik kaynak olarak sınıflandırılmayan, biyolojik çeşitlilik, atmosferik denge ve diğer ekosistem işlevlerinin korunmasını da içermelidir. Sürdürülebilir kalkınmanın ana fikri, bugünkü kuşağın refahı ile gelecek kuşakların refahı arasında bağ oluşturulmasıdır. Sürdürülebilir kalkınmanın ölçülmesi için bir çerçeve oluşturan, refahın zaman içerisinde süreklilik göstermesini sağlamak, farklı bileşenleriyle zenginliklerin yenilenmesini ya da korunmasını sağlanması gerektiği ilkesiyle hareket eden “Sermaye Yaklaşımı” yöntemi kullanılabilir. Bu model ile, bir toplumun toplam sermaye tabanı beş ayrı türden oluşur: Mali sermaye (hisse senetleri, tahviller ve mevduat gibi);

- Üretilen sermaye (makineler, binalar, telekomünikasyon ve diğer altyapı türleri gibi);
- Doğal sermaye (atık emilimi gibi hizmetler gören ekosistemler, toprak ve doğal kaynaklar şeklinde);
- İnsan sermayesi (eğitilmiş ve sağlıklı bir işgücü şeklinde);
- Toplumsal sermaye (toplumsal ağlar ve kurumlar şeklinde). Dünyada, sürdürülebilir kalkınma çabaları her ne kadar gelişmiş ve gelişmekte olan tüm ülkeleri kapsıyor olsa da, son yıllardaki faaliyetlere göre, çalışmaların önderliğini uluslararası kuruluşlar ile gelişmiş ülkeler

tarafından yapıldığı görülmektedir. Birleşmiş Milletler (BM) ve bünyesinde yer alan kuruluşlar bu kapsamda değerlendirilebilir. Söz konusu başlıca uluslararası kuruluşlar:

- BM Kalkınma Programı/ UN Development Programme- UNDP.
- BM Çevre Programı/ UN Environment Programme-UNEP.
- BM Sınai Kalkınma Teşkilatı/ UN Industrial Development Organization-UNIDO.
- Gıda ve Tarım Örgütü/ Food and Agriculture Organization-FAO.
- Dünya Sağlık Örgütü, DSÖ/ World Health Organization, WHO.
- BM Nüfus Fonu/ United Nations Population Fund, UNFPA.
- BM Ticaret ve Kalkınma Konferansı/ UN Conference on Trade and Development, UNCTAD.
- İktisadi İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı, OECD.
- Dünya Bankası/ World Bank (WB).
- Dünya Ticaret Örgütü- DTÖ/World Trade Organization- WTO.
- Dünya Doğayı Koruma Vakfı/World Wild Fund for Nature-WWF.
- Sürdürülebilir Kalkınma için Dünya İş Konseyi/ World Business Council on Sustainable Development, WBCSD.
- Avrupa Birliği (AB), Europe Union (EU).

2.1.3. Sürdürülebilir Kentiçi Ulaşım Politikaları ve Toplu Taşıma Sistemlerinin Karşılaştırılması

Son yüzyılda, kalkınmanın yalnızca ekonomik kalkınma boyutuyla ele alınması, çevresel ve sosyal boyutların göz ardı edilmesi sonucunda, doğal kaynakların tükenmesi, çevre kirliliği, iklim değişikliği ve küresel ısınma gibi sorunlar ortaya çıkmıştır. Bu sorunlara yönelik uluslararası arenada oluşan farkındalık sonucunda kalkınmanın yalnızca ekonomik boyuttan ibaret olmadığı kabul edilmeye başlanmış ve sürdürülebilir kalkınma kavramı ortaya çıkmıştır. Sürdürülebilir kalkınmanın sağlanmasında, ekonomik, çevresel ve sosyal boyutların tamamına etki etmesi bakımından ulaştırma sektörü kritik bir öneme sahiptir.

Bu kapsamda, kentsel alanlarda, hareketlilik ve erişim ihtiyacının en ekonomik ve çevreye en duyarlı şekilde karşılanması amacını taşıyan sürdürülebilir kentiçi ulaşım kavramı gündeme gelmiş ve tüm dünyada bu amaca yönelik çeşitli politikalar geliştirilmiştir. Sürdürülebilir kentiçi ulaşım politikaları çekme ve itme politikaları olarak ikiye ayrılmaktadır. Çekme politikaları, toplu taşıma sistemleri (otobüs, metrobüs ve raylı sistemler) ve motorsuz ulaşım türleri (yürüme ve bisiklet) gibi ekonomik ve çevre dostu ulaşım türlerinin geliştirilmesini; itme politikaları ekonomik tedbirler (vergilendirme ve yol ücretlendirme), park politikaları ve trafik yavaşlatma yoluyla otomobil kullanımının azaltılmasını amaçlamaktadır. Bu çalışmada, sürdürülebilir kentiçi ulaşım politikalarının kavramsal çerçevesi ele alınmakta, bu politikaların başarılı bir şekilde uygulandığı ülke örneklerine yer verilmektedir. Bunun yanı sıra, kentlerin mevcut durumu; temel ulaşım verileri ve önemli ulaşım projeleri çerçevesinde değerlendirilmektedir.

Çalışmada ayrıca, farklı yolculuk taleplerine ve güzergâh uzunluklarına göre toplu taşıma sistemlerinin seçimine ilişkin bir analiz yapılmaktadır. Analiz sonucunda; saatte tek yönde bir kesitte taşınabilecek yolcu sayısı otobüs sistemi için en fazla yolcu/saat, tramvay sistemi için yolcu/saat, metrobüs ve hafif raylı sistem için yolcu/saat ve metro sistemi için yolcu/saat olduğu görülmektedir. Ayrıca, doruk saat tek yön yolculuk talebinin ve yolcu/saat olduğu durumlarda otobüs sisteminin, yolcu/saat olduğu durumlarda tramvay sisteminin, yolcu/saat olduğu durumlarda metrobüs sisteminin ve yolcu/saat üzerindeki durumlarda ise metro sisteminin finansal açıdan en yapılabilir sistemler olduğu hesaplanmaktadır. CO 2 emisyonları bakımından ise metronun en verimli sistem olduğu, bunu sırasıyla hafif raylı sistem, tramvay, metrobüs ve otobüs sistemlerinin takip ettiği görülmektedir. (Kaynak: E-9, erişim tarihi mayıs 2022)

2.1.4. Gündem 21- Sürdürülebilir Gelişme

Gündem 21'in çıkış noktası, Haziran 1992'de Rio de Janeiro'da yapılan ve Yeryüzü Zirvesi olarak adlandırılan Birleşmiş Milletler Çevre ve Kalkınma Konferansı'dır. İnsanlığın temel gereksinimlerinin karşılanması, yaşam standartlarının iyileştirilmesini, ekosistemlerin daha iyi korunmasını ve yönetilmesini amaçlamaktadır Bir yandan günümüzün ağırlıklı sorunlarının üstesinden gelmeyi, öte yandan da dünyamızı gelecek yüzyılın tehditlerine karşı hazırlamayı, bir başka ifadeyle, “21. yüzyılın gündemi”ni oluşturmayı hedeflemektedir. Gündem 21 de, uluslararası ve ulusların kendi içindeki eşitsizliklere, giderek artan yoksulluk, açlık, hastalıklar ve cehalete, ekosistemlerdeki süre giden kötüleşmeye dikkat çekilmektedir (Atak, 2003). Kısacası Gündem 21, kalkınma ve çevre arasında denge kurulmasını hedefleyen “sürdürülebilir gelişme” kavramının yaşama geçirilmesine yönelik, küresel uzlaşmanın ve politik taahhütlerin en üst düzeydeki ifadesi olan bir eylem planıdır (Bursa Büyükşehir Belediyesi, 2005), (Kaynak: E-6, erişim tarihi mayıs 2022)

Sürdürülebilir gelişme olgusunun merkezinde insan yer almaktadır. İnsanlar, doğa ile uyum içerisinde, sağlıklı ve üretken bir yaşam sürdürmek hakkına sahiptir (Kaynak: E-6, erişim tarihi mayıs 2022). Gündem 21'in dayanağı olan “Sürdürülebilir Gelişme” kavramının temelleri, Haziran 1972'de yapılan Stockholm Bildirgesi'nde, çevrenin taşıma kapasitesine dikkat çeken, kaynak kullanımında kuşaklar arası hakkaniyeti gözeten, ekonomik ve sosyal gelişmenin çevre ile bağlantısını kuran ve kalkınma ile çevrenin birlikteliğini vurgulayan ilkeler, “Sürdürülebilir Gelişme” kavramının temel dayanaklarını ortaya koymaktadır(Kaynak: E-6, erişim tarihi mayıs 2022). Giderek artan çevresel sorunlar karşısında, insanların, çevresel gelişme ile ekonomik kalkınma arasında bir bağ kurulması ve gelişmenin “sürdürülebilir” olması gerekmektedir (Kaynak: E-6, erişim tarihi mayıs 2022)

Sürdürülebilir Gelişme kavramını ilk defa Lewis (1960) ortaya çıkarmış ve bu kavram Rio Konferansı'nda (1992), “bugünün gereksinim ve beklentilerini, gelecek kuşakların gereksinim ve beklentilerini karşılama olanaklarından ödün vermeksizin karşılamaktır” biçiminde tanımlanmıştır (Rio Konferansı, 1992) Sürdürülebilir Gelişmenin amacı, insanlığın temel gereksinimlerinin karşılanması, herkes için yaşam standardının iyileştirilmesi ve güvenli bir geleceği sağlamaktır (Atak, 2003). Sürdürülebilir ekonomik büyüme, sosyal gelişme, çevrenin korunmasını ve sosyal adalet temelinde yoksulluğun ortadan kaldırılmasını, kadınların ekonomik ve sosyal gelişme sürecinde yer almalarını, fırsat eşitliğini, kadınların ve erkeklerin, insan-merkezli sürdürülebilir gelişmenin hem uygulayıcıları hem de yararlanıcıları olarak, tam ve eşit katılımını gerektirir (Atak, 2003). (Kaynak: E-6, erişim tarihi mayıs 2022)

2.1.5. COVID-19 Sonrası Kent ve Kent Planlama

Kent ve kent planlama yaklaşımı COVID-19 sürecinden etkilenecektir. Bu kapsamda aşağıda belirtilen konuların geçmişten daha fazla olarak gündemimize girmesi beklenmektedir:

- Geleceğin kentlerinde doğal çevre tahribatının ve iklim değişiminin insan sağlığı üzerinde yarattığı olumsuz etkinin azaltılması için biyolojik çeşitliliğin korunması, yeşil sistemler ve kentsel alanların sağlıklı ilişkisinin sağlanması, yenilenebilir enerji kullanımı, ayrıştırılmış su sistemleri, sağlıklı atık sistemlerin sağlanması,
- Güvensiz, konforsuz, kalabalık otomobile bağımlı, yüksek bloklardan oluşan bir yaşam çevresinin insan sağlığı üzerindeki olumsuz etkilerinin azaltılması için konutlarda ve konut çevrelerinde yüksek düzeyde yaşam kalitesinin 8 sağlanması, sosyal hizmetler ve yeşil alanların yeterli ve erişilebilir olması, yaya ve bisiklet ulaşımının desteklenmesi, enerji etkin, erişilebilir güvenli ve ucuz kamu ulaşımının sağlanması mevcut sağlıksız kent dokularının rehabilite edilmesi, yoksullar için satın alınabilir veya kiralanabilir konut üretimi, (Kaynak: E-URL3, erişim tarihi mayıs 2022)
- Olumlu sosyal ilişkilerin mental sağlığa olumlu etkisi nedeniyle sosyal hizmetlerin güçlendirilmesi, dezavantajlı gruplar için sosyal organizasyonların varlığı kültürel faaliyetlere destek verilmesi, toplumsal ayrışmanın önlenmesi,
- İstihdam ve gelir, temel ihtiyaçların karşılanması için yerel ekonomilerinin desteklenmesi, alternatif ekonomilerin devreye sokulması, başlangıç kredisi sağlanması, eğitime yatırım yapılması, yaşam ve iş ortamının kalitesinin yükseltilmesi,
- Fiziksel aktivite, diyet ve sağlıklı beslenmenin insan sağlığı üzerindeki olumlu etkisini desteklemek için yürüyüş, bisiklet ve yeşil alan kullanımının teşvik edilmesi, sağlıklı beslenme eğitimi.

2.1.6. Sağlıklı Kentler

Sağlıklı Kent Dünya Sağlık Örgütü(DSÖ) tarafından gündeme getirilen Sağlıklı Kentler projesi kentlerde yaşayan ve çalışan insanların fiziksel, psikolojik ve çevresel konularda gönenç düzeyini geliştirmeyi amaçlayan uzun dönemli bir kalkınma projesi olarak tanımlanmaktadır. (Kaynak: E-4, erişim tarihi mayıs 2022) Sağlıklı kentler projesine göre, Sağlıklı Kent Ölçütleri şu şekilde sıralanmaktadır:

- Temiz, güvenli, yüksek kalitede fiziksel çevre,
- Dengeli ve sürdürülebilir bir ekosistem,
- Güçlü ve dayanışma içinde başarılı bir toplum,
- Kentlilerin kente ilişkin kararlara katılımı ve bu kararlar üzerinde etkili olmaları,
- Şehirde yaşayanların hepsinin temel gereksinimlerinin karşılanması (gıda,su barınma, gelir, güvenlik, iş vb.),

- Çeşitli iletişim, etkileşim ve bağlantıları kullanarak, varolan tüm deneyim ve kaynaklara ulaşma,
- Farklı, yaşam için gerekli olan ve yenilikçi şehir ekonomisi,
- Kültürel, tarihi ve biyolojik geçmişine ve mirasına sahip çıkan vatandaşlar,
- Herkes tarafından ulaşılabilen ve yeterli düzeyde halk sağlığı ve bakım hizmeti,
- Yüksek sağlık hizmeti

Belirlenen ölçütler çok kapsamlı bir bütün oluşturmaktadır. Sağlıklı bir kent için salt kentlerde sağlıkla ilgili donatıların nicel ve nitel açıdan yeterliliği değil, kentlerde toplumsal, iktisadi, siyasi, kültürel ve mekânsal düzeylerde de belirli standartlara ulaşılması beklenilmektedir. Günümüz kent planlaması yaklaşımında da, benzer biçimde, aynı kapsamdaki değişkenlere yönelik planlama kararlarını içeren bir planlama etkinliği hedeflenmektedir.

2.2. Akıllı Büyüme

Akıllı büyüme kent içi, banliyö ve kırsal alanlardaki konut, iş yerleri, dükkân ve okullara yakın ulaşım seçenekleri ile kentleşme anlamına gelmekte, yerel ekonomiyi destekleyerek doğayı korumayı amaçlamaktadır.

Şekil 179 Akıllı Büyüme Kent Modeli
(Kaynak: E-URL4, erişim tarihi mayıs 2022)

Akıllı büyüme kent içi, banliyö ve kırsal alanlardaki konut, iş yerleri, dükkân ve okullara yakın ulaşım seçenekleri ile kentleşme anlamına gelmekte, yerel ekonomiyi destekleyerek doğayı korumayı amaçlamaktadır. Çevre alanlarının yenilenmesi, kırsal ve açık alanların korunması, konut ekonomisinin uygun bir seviyede tutulması, geçirimsiz tabakaların azaltılması, hassas çevresel alanların korunması, kentsel saçaklanmanın azaltılması, doğal çevre ile uyumlu altyapının sağlanması ve daha fazla ulaşım seçeneklerinin sağlanmasını öngören gelişme stratejilerini ifade etmektedir(Kaynak: E-URL5, erişim tarihi mayıs 2022)

Akıllı büyüme kavramını, iş hayatında daha rekabetçi bir ortam oluşturma; alışveriş, iş, oyun alanlarında daha işlevsel alternatif yerler sağlama; mahalle sakinlerine yeni iş olanakları sunma; emlak değerlerini artırma; yaşam kalitesini artırma; vergi tabanını genişletme; açık alanları muhafaza etme; kontrollü büyüme ve güvenliği geliştirme gibi birçok amacı içermektedir. Akıllı büyüme kavramının prensiplerini, birleştirilmiş arazi kullanımları; kompakt yapı tasarımlarının sağladığı yarar; konut fırsatları ve seçimlerinde çeşitlilik; yürüme alanları; geliştirilmiş, belirgin ve çekici ve güçlü bir yer hissi yaratan mekanlar; korunan tarımsal ve açık alanlar hassas çevresel bölgeler, doğal güzellikler; güçlendirilen ve geliştirilen yerleşimler; ulaşım seçeneklerinde çeşitlilik; geleceğe yönelik, adil ve uygun maliyetli gelişimler; halkın katılımı, toplum-hissedar işbirliği oluşturmaktadır.

Akıllı Büyüme Arazi kullanımlarını karıştırın. Kompakt bina tasarımından yararlanın. Bir dizi konut fırsatı ve seçeneği yaratır,. yürünebilir mahalleler oluşturulur, güçlü bir yer duygusu ile ayırt edici, çekici toplulukları teşvik eder.. Açık alanı, tarım arazilerini, doğal güzelliği ve kritik çevre alanlarını korunur ve mevcut topluluklara yönelik gelişimi güçlendirin ve yönlendirilir. Çeşitli ulaşım seçenekleri sağlanarak geliştirme kararlarını öngörülebilir, adil ve uygun maliyetli hale getirilir. Kalkınma kararlarında topluluk ve paydaş işbirliğini teşvik edilir. (Kaynak: E-URL5, erişim tarihi mayıs 2022)

2.2.1. Akıllı Büyüme İlkeleri

Tablo 63 Akıllı Büyüme Bileşenleri

Tablo 64 Akıllı Büyüme İlkeleri

AKILLI EKONOMİ (REKABET EDİLEBİLİRLİK)	AKILLI TOPLUM (SOSYAL VE BEŞERİ SERMAYE- PAZAR ALANLARI)	AKILLI YÖNETİŞİM (KATILIM)
- YENİLİKÇİ RUH - GİRİŞİMCİLİK - EKONOMİK İMAJ VE MARKA - VERİMLİLİK - PIYASA ESNEKLİĞİ - ULUSLARARASI UYUMLULUK - DÖNÜŞÜM YETENEĞİ	- İNSANLARIN NİTELİKLERİ - YAŞAM BOYU ÖĞRENME - SOSYAL VE ETNİK ÇOĞULLUK - ESNEKLİK - YARATICILIK - KOZMOPOLİTİK/ AÇIK FİKİRLİLİK - KAMUSAL YAŞAMA KATILIM	- KARAR ALMA SÜRECİNE KATILIM - KAMUSAL VE SOSYAL HİZMETLER - ŞEFFAF YÖNETİM - POLİTİK STRATEJİLER VE PERSPEKTİFLER
AKILLI HAREKETLİLİK (TAŞIMA VE BİT)	AKILLI ÇEVRE (DOĞAL KAYNAKLAR)	AKILLI YAŞAM (YAŞAM KALİTESİ)
- YEREL ERİŞİLEBİLİRLİK - ULUSAL VE ULUSLARARASI ERİŞİLEBİLİRLİK - BİT ALTYAPISININ KULLANILABİLİRLİĞİ - SÜRDÜRÜLEBİLİR, YENİLİKÇİ VE GÜVENLİ ULAŞIM SİSTEMİ	- DOĞAL KAYNAKLARIN AVANTAJLARI - KİRLİLİK - ÇEVRE KORUMA - SÜRDÜRÜLEBİLİR KAYNAK YÖNETİMİ	- KÜLTÜREL OLANAKLAR - SAĞLIK HİZMETLERİ - BİREYSEL GÜVENLİK - KONUT KALİTESİ - EĞİTİM OLANAKLARI - TURİZM AKTİVİTELERİ - SOSYAL HAYATA UYUM

1. Akıllı Ekonomi (Rekabet Edilebilirlik)

Akıllı ekonomi, yerel ve küresel ekonomik ağlarla bütünleşmenin yanısıra ekonomik rekabet edebilirlik kapsamında girişimcilik, yenilikçilik, ekonomik imaj, markalaşma, verimlilik, işgücü piyasasının esnekliği uluslararası yerleşmişlik, değişebilme ve dönüşebilme yeteneği ve iş piyasalarının esnekliğini de kapsamaktadır. (Kaynak: E-7, erişim tarihi mayıs 2022)

2. Akıllı Toplum (Sosyal ve Beşeri Sermaye- Pazar Alanları)

Akıllı büyümenin en önemli aktörü olarak vatandaşların akıllı, bilinçli ve kaliteli sosyal sermayeye sahip olmaları gerekir. Yeterlilik seviyesi, hayatboyu öğrenme eğilimi, toplumsal ve etnik çeşitlilik, esneklik, yaratıcılık, açık fikirlilik ve toplumsal yaşama katılım akıllı vatandaş bileşeninin özellikleri arasında değerlendirilmektedir. Akıllı kent uygulamalarında akıllı insan veya akıllı vatandaş kavramının odak noktası olduğu ve akıllı vatandaş olmadan akıllı kentlerin olamayacağı ve başarıya ulaşamayacağı bilinmektedir. (Kaynak: E-7, erişim tarihi mayıs 2022)

3. Akıllı Yönetişim (Katılım)

Akıllı vatandaşa sahip kentin; devletin ve belediyelerin akıllı kentler konusundaki kurumsal kapasiteleri ve bilinç düzeyleri, geliştirdikleri planlar, politikalar, e-yönetim uygulamaları, kent sakinlerinin karar alma süreçlerine katılımı bu kapsamda geliştirilen mobil uygulamalar ve online sistemlerini kapsayan akıllı yönetişimi de benimsemesi gerekir. Akıllı kentlerin yürütücüleri ve paydaşları şunlardır: Merkezi hükümet, bölgesel ve yerel yönetimler; kent sakinleri ve sivil toplum kuruluşları; uluslararası birlikler ve organizasyonlar; üniversite ve araştırma merkezi gibi akademik girişimler; büyük uluslararası şirketler ve girişimciler; yatırımcılar ve finans kuruluşları; çıkar grupları ve kişilerdir. Bir akıllı kent girişiminin istenilen sonuçlara ulaşabilmesi ve toplumun geniş bir kesimine hitap edebilmesi için işbirliği

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık Ve Tasarım Fakültesi Şehir Ve Bölge Planlama Bölümü 2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı SBP 305 Kodlu Stüdyo 5 Dersi Kapsamında Proje Koordinatörleri Yürütücülüğünde 3. Sınıf Öğrencileri Tarafından Hazırlanmıştır.

ve karar alma süreçlerine katılım gibi ilke ve standartlara dayalı akıllı yönetim kanallarını geliştirmesi gerekir. İşbirliği ve karar alma sürecine katılıma ilave olarak veri paylaşımı, kamusal ve sosyal hizmet ve uygulamaların bütünleştirilmesi, hesapverebilirlik, şeffaflık , politik stratejiler ve perspektifler de akıllı yönetime derinlik katmaktadır. Özet olarak karar verme sürecine 14 katılım, kamusal ve sosyal servisler, şeffaf yönetim e-demokrasi anlayışını yansıtan politika stratejileri ve perspektifler akıllı yönetimin özünü meydana getirmektedir. (Kaynak: E-7, erişim tarihi mayıs 2022)

4. Akıllı Hareketlilik (Taşıma ve Bit)

Akıllı hareketlilik kavramı özet olarak bilgi ve iletişim teknolojileri destekli nakliye ve lojistik hizmetlerini kapsamaktadır. Akıllı ekonominin zaman ve mekan açısından başarıya ulaşabilmesi için; kentteki ulaşım sistemleri, trafik yönetimi, yoğunluk ölçümü, trafik yönlendirme, akıllı kavşak, akıllı durak, akıllı parkmetreler, park yönlendirme, toplu taşımada bütünleşik ücret ödemesi, GPS takip, yol sensörü, ileri yolcu bilgi sistemlerini içeren düzeneklerin sisteme entegre edildiği iyi çalışan bir akıllı hareketlilik/mobilité sistemine ihtiyaç duyulmaktadır. Yerel erişebilirlik, ulusal ve uluslararası erişebilirlik, BİT altyapısı, sürdürülebilir, yenilikçi ve güvenli nakliye ağı akıllı hareketliliğin düzeyini göstermektedir. Akıllı hareketlilik öncelikli olarak çevre dostu ve özellikle dezavantajlı gruplar için kapsayıcı ulaşım çözümleri getirmeyi amaçlamaktadır. (Kaynak: E-23, erişim tarihi mayıs 2022)

5. Akıllı Çevre (Doğal Kaynaklar)

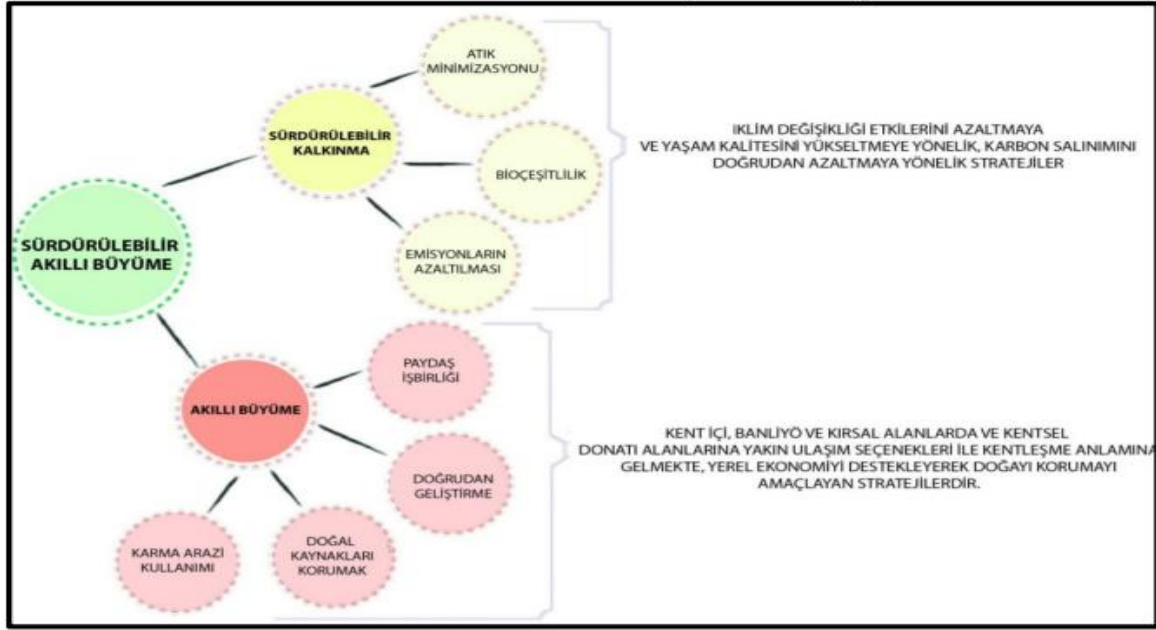
Akıllı hareketlilik/mobilité sağlanırken çevreninde gözardı edilmemesi için akıllı düzenlenmesi ve düzenli olarak kontrol edilmesi çok önemlidir. Akıllı çevre kapsamında; altyapı otomasyonu, su ve kanalizasyon sistemleri takibi, katı atık toplama/ayırıştırma sistemleri, çevre kalitesi ölçümü, enerji tüketimi azaltma gibi uygulamalar yer almaktadır . Kirlilik, çevresel koruma, sürdürülebilir kaynak yönetimi konularında gelişimin ve sürdürülebilirliğin sağlanması , yeşil alanlar ve su kaynaklarının kontrolü teknoloji yardımıyla daha kolay hale gelmektedir. Kirlilik oranlarının azaltılması ve çevrenin korunması sayesinde kentin doğal güzelliklerinin artırılması hedeflenir. Kaynak: E-7, erişim tarihi mayıs 2022)

6. Akıllı Yaşam (Yaşam Kalitesi)

Akıllı kentlerin temel hedeflerine ulaşabilmesi için akıllı yaşam vazgeçilmez bir unsuru olarak karşımıza çıkmaktadır. Akıllı yaşam; kamu güvenliği, suçla mücadele (kamera ya da sesli takip sistemleri), kentsel acil müdahale ve denetleme, afet yönetimi, itfaiye, sağlık ve eğitim hizmetleri, kültür ve turizm hizmetlerinde iletişim/yönlendirme gibi uygulamaları içermektedir. Kaynak: E-7, erişim tarihi mayıs 2022)

Sürdürülebilir akıllı büyüme ilkeleri doğrultusunda yapılmış olan Grafik1. de sürdürülebilir kalkınma ilkelerinden üzerine durulan ve gelişmesi hedeflenen konular ise atık dönüşümü, biyoçeşitliliğin artırılması ve emisyonların azaltılması üzerinde durularak iklim değişikliğinin etkilerini azaltmaya ve yaşam kalitesini yükseltmeye yönelik, karbon salınımlarını doğrudan azaltmaya yönelik stratejiler uygulanarak sürdürülebilirliği sağlanmaktadır.

Tablo 65 Sürdürülebilir Akıllı Büyüme Bütünlüğü

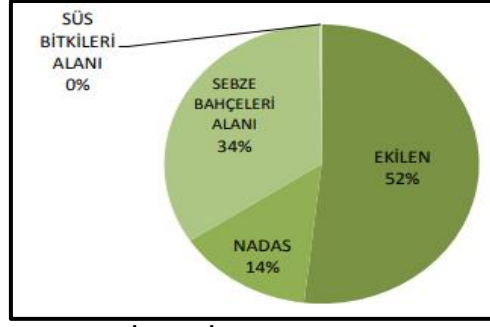

3. SEKTÖREL DAĞILIM

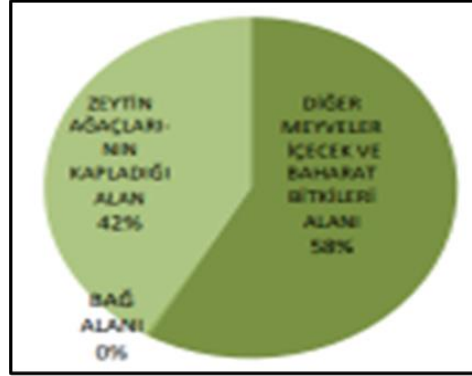
3.1. Serik İli Sektörel Dağılımı

Tarım ve Hayvancılık

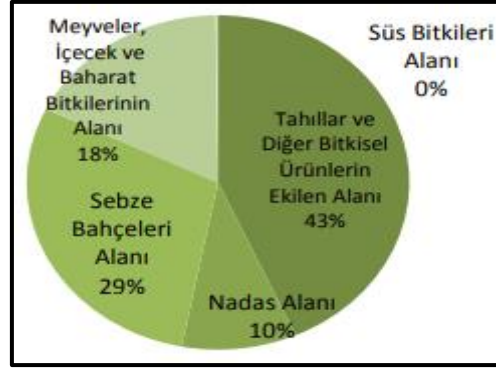
Antalya Tarım Master Planı 2011 verilerine göre Antalya ili toprakları dört farklı tarım havzası içinde yer alır. Bunlardan Serik İlçesi Kıyı Akdeniz Havzası içinde yer almaktadır. Serik İlçesi Tarım Havzası (Kıyı Akdeniz Havzası) Arazi yapısı deniz seviyesinden başlayarak iç kesimlerde 800-1000 m'ye kadar yükselir. Yazları sıcak ve kurak, kışları ise ılık ve yağışlı tipik Akdeniz iklimi hüküm sürer. Yıllık yağış toplamı 1500 kg/m²'nin üzerindedir. Ekstrem maksimum sıcaklık yaz aylarında 40-44'C'ye kadar çıkarken, yıllık ortalama sıcaklık 19-20 oC civarındadır. (Kaynak: E-23, 2022) Sahil kesiminde narenciye bahçeleri, nar, muz, avokado ve seralar, geçit bölgelerinde zeytin, yazlık elma bahçeleri, yayla kesiminde ise kiraz, badem, erik bahçeleri ve yer yer kamelya tipi bağcılık görülmektedir. Bu bölgenin dağ köylerinde hayvancılık ve hububat tarımı yapılır. Kıyı turizminin yaygın olduğu bir bölgedir. Bu bölge, geniş ve sulanabilir ovalara sahiptir. Teknolojik tarım yaygındır. Açık tarla ve örtü altı sebze yetiştiriciliği yanında süs bitkileri yetiştiriciliğinin de yoğun olarak yapıldığı bir bölgedir. İkinci ürün olarak susam ve mısır yetiştiriciliği yaygındır. (Kaynak: E-23, 2022) Kaynak: E-23, erişim tarihi mayıs 2022)

Şekil 180 Serik İlçesi İşlenen Tarım Alanı Dağılımı
(Kaynak: E-23, erişim tarihi mayıs 2022)

Şekil 181 Serik İlçesi Uzun Ömürlü Bitkilerin Dağılımı
(Kaynak: E-23, erişim tarihi mayıs 2022)

Şekil 182 Serik İlçesi Tarım Alanlarının Kullanış Amaçlarına Göre Dağılımı
(Kaynak: E-23, erişim tarihi mayıs 2022)

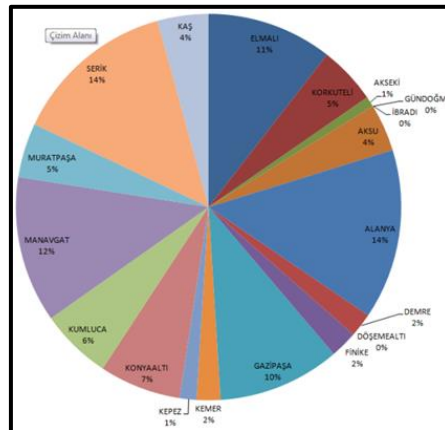
Sebzecilik

Serik ilçesi için 2013 yılı bitkisel üretim istatistikleri incelenmiştir. 2009 yılı verilerine göre, Antalya ili sınırları içinde örtü altı tarımı yapan köy sayısı 351 olup örtü altı tarımı yapan işletme sayısı 51.501 adettir. Bu köylerin 48 tanesi Serik İlçesi'ne ait olup örtü altı tarımı yapan işletme sayısı 4100 adettir.

Tablo 66 Antalya İli Örtü altı Tarımı Yapan Köy Sayısı ve İşletme Sayısı
Kaynak: E-21, erişim tarihi mayıs 2022)

TARIM HAVZALARI		ÖRTÜALTI YAPAN KÖY SAYISI	ÖRTÜALTI TARIMI YAPAN İŞLETME (HANE) SAYISI
EGE YAYLA HAVZASI	ELMALI	37	1500
	KORKUTELİ	17	118
GÖLLER HAVZASI	AKSEKİ	3	9
	GÜNDOĞMUŞ	0	0
	İBRADİ	0	0
AKDENİZ KİYİ HAVZASI	AKSU	14	4800
	ALANYA	50	6950
	DEMRE	7	3000
	DÖŞEMEALTI	0	0
	FİNİKE	8	4300
	GAZİPAŞA	36	4000
	KEMER	7	155
	KEPEZ	5	7236
	KONYAALTI	24	2120
	KUMLUCA	21	5500
	MANAVGAT	43	1255
	MURATPAŞA	16	2478
	SERİK	48	4100
	KAŞ	15	3980
TOPLAM		351	51501

Antalya il sınırı içerisinde örtü altı tarım yapan köy sayısı oranlarına bakıldığında, köylerin %14'ü Serik İlçesi'nde bulunmaktadır. İlçeler arasında bu oranla Alanya'dan sonra 2.sırada yer almaktadır.(bknz;şekil 165 Kaynak: E-21, erişim tarihi mayıs 2022)

Şekil 183 Antalya İli Örtü altı Tarım Yapan Köy Sayısı Dağılımı
(Kaynak: E-21, erişim tarihi mayıs 2022)

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık Ve Tasarım Fakültesi Şehir Ve Bölge Planlama Bölümü 2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı SBP 305 Kodlu Stüdyo 5 Dersi Kapsamında Proje Koordinatörleri Yürütücülüğünde 3. Sınıf Öğrencileri Tarafından Hazırlanmıştır.

Üretim alanı olarak değerlendirdiğimizde örtü altında Havzalar bazında en fazla üretim alanı Kıyı Akdeniz Havzası'ndadır. Kıyı Akdeniz Havzasını Kıyı Ege ve Ege Yayla Havzası izlemektedir. Göller Havzasında ise örtü altı üretim yok denecek kadar azdır. Kıyı Akdeniz Havzası'nda ürünler bazında incelendiğinde en çok üretilen ilk beş sebze domates, hıyar, biber, kabak, taze fasulyedir. Örtü altında Kıyı Akdeniz Havzası, 2.423.594 ton sebze üretimi ile en fazla üretim miktarına sahip havzadır. Kıyı Akdeniz Havzası'nda ürünler bazında incelendiğinde en çok üretilen ilk beş sebze karpuz, taze fasulye, kavun, domates, biberdir. Tarla sebzeciliğinde üretim miktarı olarak Kıyı Akdeniz Havzası ilk sırada yer almaktadır ve Kıyı Akdeniz Havzasında üretim miktarı toplamda 532.977 tondur. Kıyı Akdeniz Havzası'nda ürünler bazında incelendiğinde en çok üretilen ilk beş sebze karpuz, domates kavun, biber, taze fasulyedir. (2009 verilerine göre) (bknz; tablo 59 Kaynak: E-21, erişim tarihi mayıs 2022)

Tablo 67 Antalya İli Örtü altı (Sebze Meyve) Üretim Alanları
Kaynak: E-21, erişim tarihi mayıs 2022)

Tarım Havzaları		Örtü altı Alan (Dekar)				
		Cam Sera	Plastik Sera	Yüksek Tünel	Alçak Tünel	Toplam Üretim Alanı
Ege Yayla Havzası	Elmalı	0	3000	0	0	3000
	Korkuteli	0	309	0	0	309
Göller Havzası	Akseki	0	4	0	0	4
	Gündoğmuş	0	0	0	0	0
	İbradı	0	0	0	0	0
Kıyı Akdeniz Havzası	Aksu	8500	15600	110	0	24210
	Alanya	3750	13950	850	2450	21000
	Demre	5010	8550	0	0	13560
	Döşemealtı	0	0	0	0	0
	Finike	2100	4100	3650	330	10180
	Gazipaşa	12500	3930	8140	930	25500
	Kemer	52	112	0	33	197
	Kepez	6500	8850	25	0	15375
	Konyaaltı	1449	1634	0	0	3083
	Kumluca	6740	30320	0	0	37060
	Manavgat	165	3677	1420	2610	7872
	Muratpaşa	1862	2805	0	0	4667
	Serik	14000	10000	500	200	24700
Kıyı Ege Havzası	Kaş	6450	6274	3178	0	15902
Toplam		69078	113115	17873	6553	206619

Meyvecilik

Antalya ilinde en fazla üretilen meyve grubu turunçgiller olup, bunu sırasıyla yumuşak çekirdekliler, Akdeniz meyveleri, üzüksü meyveler ve taş çekirdekliler takip etmektedir. Turunçgiller içerisinde en fazla payı portakal, yumuşak çekirdekliler içerisinde elma, Akdeniz meyveleri grubunda zeytin, üzüksü meyvelerde ise nar almaktadır.

Antalya'nın ilçeleri arasında en fazla zeytin üretimi 2008 yılı rakamlarına göre 17.811 ton ile Serik ilçesindedir. Ağaç başına ortalama verimin en yüksek olduğu ilçe ise 60 kg ile Serik İlçesidir. Antalya ilinde muz yetiştiriciliği Alanya ve Gazipaşa ilçelerinde yoğunlaşmıştır. Kumluca, Manavgat ve Serik ilçelerinde de sınırlı miktarda da olsa örtü altında muz yetiştiriciliği yapılmaktadır. Avokadonun sınırlı alanlarda yetiştiriciliğinin yapılması ve ilimizin özellikle Serik, Alanya, Gazipaşa ilçelerinde ekolojinin yetiştiriciliğe uygun olması, üretimin bu bölgede gelişmesini sağlamıştır. Antalya İlinde kesme çiçek üretimi Kıyı Akdeniz Havzası içerisine giren %73'ü Kepez, %12'si Aksu, %3'ü Muratpaşa,

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık Ve Tasarım Fakültesi Şehir Ve Bölge Planlama Bölümü 2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı SBP 305 Kodlu Stüdyo 5 Dersi Kapsamında Proje Koordinatörleri Yürütücülüğünde 3. Sınıf Öğrencileri Tarafından Hazırlanmıştır.

%10'u Serik, %0,7'si Manavgat İlçelerinde yapılmaktadır. (Bknz; tablo 60 Kaynak: E-21, erişim tarihi mayıs 2022)

Tablo 68 Antalya Meyve Üretiminin Havzalara Göre Dağılımı
Kaynak: E-21, erişim tarihi mayıs 2022)

İlçeler	Yumuşak Çekirdekler	Sert Çekirdekler	Üzümsü Meyveler	Sert Kabuklular	Turuncgiller	Akdeniz Meyveleri	Toplam (ton)
Kıyı Akdeniz Havzası	13.472,99	7.857,51	93.975,52	5.964,73	469.389,43	119.615,34	710.279
Merkez	6.597,41	1.498	42.371	2.080,13	110.871	17.371	180.788
Alanya	961	1.880	5.416	930	32.076	26.185	67.449
Demre	0	40	1.914,25	26,75	13.782,5	1.304	17.067
Finike	130	583	3.459	62	120.622	1.006	125.861
Gazipaşa	571,80	1.537	26.665,75	2.021	2.629	46.987	80.412
Kemer	278,68	51	640,25	31,40	20.350,5	110	21.462
Kumluca	3.629,4	68	3.295	99,45	114.767	775	122.633
Manavgat	1.201,5	1.574,5	4.688,4	641	19.307,4	7.786,6	35.199
Serik	102	626	5.526	74	34.984	18.092	59.404

Hayvancılık

Antalya ilinde narenciye çiçeklerinin Nisan–Mayıs aylarında açması ile ülkede en erken bal hasadı bölgede yapılmakta, yaz aylarında susam, anason, pamuk alanları, yüksek yaylaları ve sonbaharda çam balı üretim alanları ile yılda üç-dört hasat yapılabilmektedir. Kemer, Kaş, Kale, Finike, Kumluca, Antalya (Merkez), Serik, Manavgat, Alanya, Gazipaşa ilçeleri iyi bir kışlatma imkânı sunmakta, Elmalı, Korkuteli, Gündoğmuş, Akseki ve İbradı ilçelerindeki yaylalarda da kaliteli çiçek balı üretilmektedir. Antalya İl Tarım Müdürlüğü verilerine göre, tavuk ve toplam kanatlı sayısının en yüksek olduğu ilçeler sırasıyla Korkuteli, Serik ve Merkez ilçedir. En yüksek hindi varlığına sahip olan ilçe Kumluca iken, ördek ve kaz gibi su kanatlılarının sayısının fazla olduğu ilçeler; Merkez, Serik, Korkuteli ve Kemer'dir. (bkn; tablo61, Kaynak: E-23, erişim tarihi mayıs 2022)

Tablo 69 Antalya İlinde kurulu Bulunan Hayvancılık Örgütleri
(Kaynak: E-23, erişim tarihi mayıs 2022)

YER	ADI	ÜYE SAYISI	KURULUŞ TARİHİ
MERKEZ	Haykoop	43 Koop. 7.927 Kişi	07.03.2002
MERKEZ	D.S.Y.B.	25 Koop. 692 Kişi	09.10.1995
MERKEZ	Anı Yet. Bir.	1.501	04.11.2002
MERKEZ	Koyun-Keçi Yet.Bir.	1.936	06.03.2007
MANAVGAT	Süt Ürt.Bir	935	14.07.2005
ELMALI	Süt Ürt.Bir.	58	27.02.2006
KORKUTELİ	Süt Ürt.Bir.	55	07.08.2006
SERİK	Süt Ürt.Bir.	329	16.05.2007
SERİK	Bal Ürt.Bir.	22	03.02.2006
KORKUTELİ	Bal Ürt.Bir.	37	27.02.2006
ELMALI	Bal Ürt.Bir.	37	28.02.2006
MERKEZ	Bal Ürt.Bir.	27	10.03.2006
KAŞ	Bal Ürt.Bir.	34	10.03.2006
FINİKE	Bal Ürt.Bir.	20	28.02.2006
DEMRE	Bal Ürt.Bir.	18	29.03.2006
MANAVGAT	Bal Ürt.Bir.	23	29.03.2006
GÜNDOĞMUŞ	Bal Ürt.Bir.	105	05.03.2009

2013 verilerine göre Antalya İli içerisinde, büyük baş hayvan sayısının % 11,5 ‘i küçükbaş hayvan sayısının % 7.38’i, Süt üretiminin %3.91’i, Bal üretiminin %0.06’sı Serik İlçesinde yer almaktadır. Kümes hayvanları sayısı ise % 13.72 ‘dir (bknz; tablo 62) (Kaynak: E-23, erişim tarihi mayıs 2022)

Tablo 70 Serik İlçesi hayvansal üretim
(Kaynak: E-23, erişim tarihi mayıs 2022)

	Sığır Sayısı(Baş)	Koyun Sayısı(Baş)	Keçi Sayısı(Baş)	Süt Üretimi (Ton)	Bal Üretim (Ton)	Kümes Hayvanları sayısı(Adet)
Türkiye	14415257	2984247	9225548	18223712	94694	270202034
Antalya	153300	368498	537634	537634	224347	534466
Serik	17093	46890	19978	21034	135	73340

Sanayi

Serik İlçesinde organize sanayi alanları bulunmamaktadır. İlçede 1991 yılında kurulmuş, 199 işyeri ile 230 kişiye istihdam sağlayan Serik Küçük Sanayi Sitesi yer almaktadır. (Kaynak: E-23, erişim tarihi mayıs 2022)

Hizmetler

Serik İlçesinde Tarım sektöründen sonra en gelişmiş sektör turizmi de içinde barındıran hizmetler sektörüdür. Belek ve Karadayı Bölgesinde yer alan turizm yatırımları dolayısı ile Toptan ve Perakende Ticaret, Lokanta ve Oteller sektöründe 1990 yılından sonra büyük gelişme göstermiştir. Bunun dışında Toplum Hizmetleri, Sosyal ve Kişisel Hizmetler de gelişmekte olan sektörler arasındadır. (Kaynak: E-23, erişim tarihi mayıs 2022)

Turizm

Serik ilçe merkezi, Antalya'nın 38 km doğusundadır. 22 km kıyı şeridinde sahip olan ilçe merkezi denizden 7 km içeride, 26 metre yüksekliktedir. İlçe, kısmen dalgalı ovalık bir arazi üzerinde kurulmuştur. Antalya Havaalanına 25 km uzaklıkta olan ilçemizin sahil beldeleri olan Belek, Kadriye ve Boğazkent’ te 55 otel mavi bayrağa sahip bulunmaktadır(Kaynak: E-23, erişim tarihi mayıs 2022)

İlçede toplam 8 adet 5 yıldızlı tatil köyü, 47 adet 5 yıldızlı otel, 10 adet 4 yıldızlı otel, 3 adet 3 yıldızlı otel, 1 adet 2 yıldızlı otel, 11 adet golf tesisi, 1 adet özel konaklama tesisi, 1 adet turizm kompleksi bulunmaktadır. Toplamda 28.680 oda ve 62.062 yatak kapasitesine sahip olan konaklama tesisi vardır. Bölgede bulunan küçük işletmelerle beraber, yaklaşık 55.000 kişiye konaklama imkânı sunulmaktadır. Doğal ve tarihi güzellikleri, farklı tatil ihtiyaçlarına cevap veren turizm çeşitliliği ile Serik Bölgesi’nin gelecekte de Akdeniz’in turizm merkezi olacağı düşünülmektedir. Ortalama % 55 olan nem miktarına sahip ve yılda yaklaşık 300 günü güneşli olan ilçede Akdeniz iklimi hâkimdir. İklimin ılıman olması hem yaz hem de kış mevsiminde tatilini sıcak bir bölgede geçirmek isteyen turistler için önemli bir etkidir. Kışın dahi denize girmenin mümkün olabildiği Akdeniz’de deniz suyu ısısı ortalama, Ocak ayında 17,6 °C, Nisanda 18,0 °C, Ağustosta 27,7 °C ve Ekimde 24,5 °C’dir.

Deniz faaliyetleri sadece yüzme ve serinleme ile sınırlı kalmamaktadır. (Kaynak: E-23, erişim tarihi mayıs 2022)

Serik İlçesinde 2010 verilerine göre işletme belgeli tesis sayısı 64, oda sayısı 22.255, yatak sayısı 47.982; yatırım belgeli tesis sayısı 5, oda sayısı 1.357, yatak sayısı 2.809 olmak üzere toplamda 69 tesis sayısı, 23.612 oda sayısı ve 50.791 yatak sayısı bulunmaktadır. (Kaynak: E-23, erişim tarihi mayıs 2022)

BETÜYAB (Belek Turizm Yatırımcıları Birliği)'nin 18.02.2015 tarihli verisine göre bölgede toplam 48 adet tesis (36 adet 5 yıldızlı otel ve 5 yıldızlı tatil köyü, 1 adet turizm kompleksi ile 10 adet golf tesisi) bulunmaktadır. 48 adet tesisin mevcut yatak kapasitesinin 54.000 olduğu belirtilmiştir. 2014 yılı itibariyle Belek Turizm Merkezine gelen yabancı turist sayısı 1047589, yerli turist sayısı 362422, yerli ve yabancı 1410011 turistin konaklama yaptığı bildirilmiştir. (Kaynak: E-23, erişim tarihi mayıs 2022)

Serik İlçesinde tarihi değerlerin başında Roma dönemi tiyatrosuna sahip Belek Mahallesi'nde bulunan Aspendos Antik Kenti ve Perge - Aspendos arasında yer alan Silyon Antik Kenti gelmektedir. Kozan köyüne 1 km uzaklıkta bulunan Pednelissos Antik Kenti, Gökçepınar köyünde bulunan Gökçepınar Antik Yerleşimi, Akbaş Köyü - Kısık Harabeleri, Yumaklar köyünde yer alan Harius Antik Kenti diğer turistik ören yerleri olarak Serik İlçesi sınırları içinde yer almaktadır. (Kaynak: E-22, erişim tarihi mayıs 2022)

Serik İlçe sınırları içinde bulunan doğal değerlerin turizme kazandırılması için çalışmalar sürdürülmekte olup, Bir milyon yılda olduğu tahmin edilen Akbaş Köyü'ndeki Zeytinlitaş Mağarası da ilçe turizmi için önemlidir. Ayrıca, Gebiz Bucağına bağlı Akçapınar köyünde bulunan Uçansu Şelalesi önemli bir doğa harikasıdır. İlçede Köprülü Kanyon ve Toros Dağları'nın uzantıları da mevcuttur. (Kaynak: E-22, erişim tarihi mayıs 2022)

Serik İlçesinde bulunan St. paul yürüyüş rotası Serik ilçe sınırlarından geçmektedir. Perge'den başlayan St Paul yolu rotasının Akçapınar'a giden bölümünde Aksu nehrini geçmek gerekmektedir. Ayrıca İlçe sınırları içinde rafting, kano, dağcılık safari, avcılık, golf, güreş, futbol, yayla turizmi, kongre ve toplantı turizmi ve spa turizmi de Serik İlçesinde devam eden turizm çeşitleridir. (Kaynak: E-22, erişim tarihi mayıs 2022)

3.2. Manavgat İli Sektörel Dağılımı

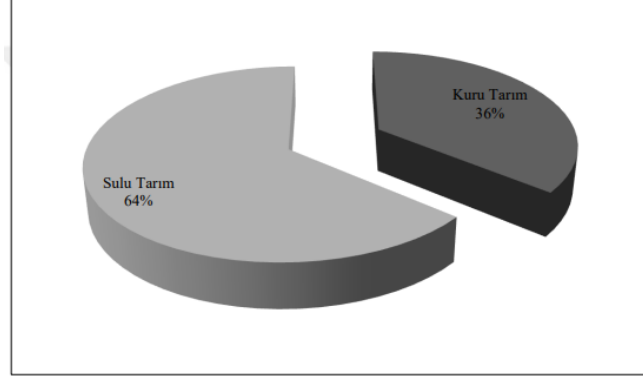
Tarım

Manavgat İlçesinin toplam arazi varlığının %17,68'ini tarım arazisi oluşturmaktadır. Yani toplam arazi içinde tarım arazilerinin az olduğu söylenebilir. Manavgat Ovası olarak adlandırılan alan güney bölümde ve kıyı şeridi boyunca uzanmaktadır. Bu ova ve akarsu vadisi tabanları, tarım için kullanılan alanların önemli kısmını oluşturur. Yine bu araziler çevresine göre alçakta yer aldığı için arazilerin verimleri fazladır. (Kaynak: E-22, 2022)

Eğimin fazlaştığı yerlerde ise yamaçlardan eteklere doğru toprak akışı gerçekleşmekte ve toprağın üst bölümü erozyonla aşağılara sürüklenerek yamaçlar giderek çoraklaşmakta dolayısıyla verim düşmektedir. Bundan dolayı verimsiz ve tarım alanlarına uygun olmayan yerlerin mera alanlarına dönüştürülmesi ilçedeki hayvancılığın daha da gelişmesine katkı sağlayacaktır. (Kaynak: E-22, 2022)

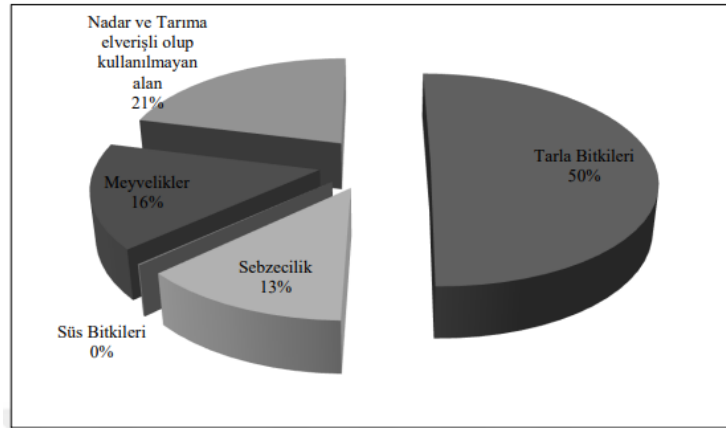
Pamukkale Üniversitesi Mimarlık Ve Tasarım Fakültesi Şehir Ve Bölge Planlama Bölümü
2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı SBP 305 Kodlu Stüdyo 5 Dersi Kapsamında
Proje Koordinatörleri Yürütücülüğünde 3. Sınıf Öğrencileri Tarafından Hazırlanmıştır.

İlçede tarım arazileri, eskiden bu kadar geniş değilken makineleşmeyle birlikte mera sahalarının bir kısmının tarlaya dönüştürülmesiyle artmıştır. Toplam 423.690 da olan tarım alanının 270.780 da'lık (%64) kısmı sulanabilmektedir. (bknz; şekil 166) (Kaynak: E-22, 2022)

Şekil 184 Manavgat İlçesi'nde Tarım Alanlarının Bölünüşü
(Kaynak: E-22, erişim tarihi mayıs 2022)

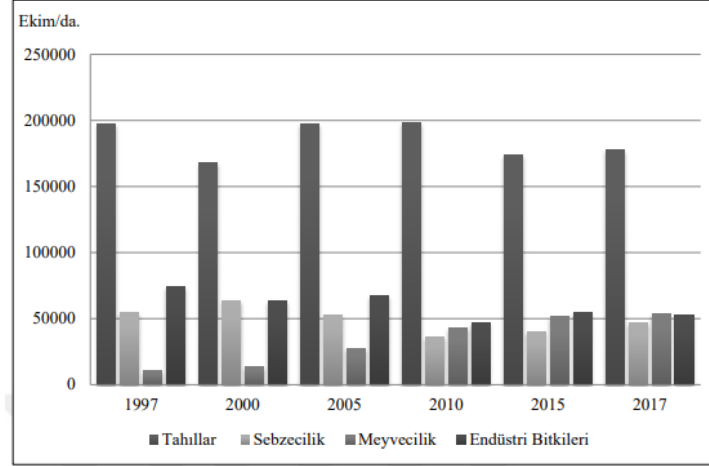
Araştırma sahasındaki toplam tarım alanı 423.360 da'dır. Bu tarım alanının 184.011 da'sında tarla bitkileri, 33.011 da'sında sebzeçilik, 12.136 da'sında örtü altı sebzeçilik, 555 da'sında süs bitkiciliği, 57.018 da'sında da meyvecilik faaliyetleri yürütülmektedir. Tarıma elverişli olduğu halde kullanılmayan ya da nadasa ayrılan araziler 135.823 da'dır. Bu oranın oldukça fazla olduğu düşünülmektedir. Bunun sebepleri arasında tarımla uğraşan kişi sayısının azalması, tarım alanlarının miras yoluyla bölünmesi, tarım alanlarının yerleşime ve turizme açılmasıyla değer kazanması gibi sebepler gösterilebilir. (bknz şekil 167) (Kaynak: E-22, erişim tarihi mayıs 2022)

Şekil 185 Manavgat İlçesi'nde Tarım Arazilerinin Kullanımı
(Kaynak: E-22, 2022)

Araştırma sahasında nüfusun temel ekonomik faaliyetlerinden birini tarım oluşturmaktadır. Tarıma uygun yani eğim ve engebenin az olduğu arazinin varlığı ve sulama koşullarının tarım için iyileştirilmiş olması ilçede tarımın gelişmesini sağlayan en önemli etkenlerin başında gelir. Arazinin yapısının uygunluğundan dolayı ilçede modern tarım tekniklerinden yararlanılmaktadır (sulama, gübreleme, ilaçlama vb.). Zira düz sahalar bunu imkân tanımıştır. Eğimli engebeli arazilerde ise modern tarım aleti ve makinelerin

kullanılması güçtür. Manavgat ilçesinin tarımında en önemli etkenlerden biri de iklimdir. İlçede görülen Akdeniz ikliminin etkisiyle vejetasyon süresi uzun ve ürün çeşitliliği fazladır. Ancak tarım, ihtiyaç ve ekonomik getirinin fazla olduğu ürünler üzerinde yoğunlaşmıştır. Araştırma sahasında ekilebilir arazilerin tarımı yapılan ürünlerin gruplarına göre dağılımına bakıldığında en fazla tahıl tarımının yapıldığı görülür. Toplam 223.360 da tarım arazisinin 198.100 da'lık kısmında tahıl tarımı yapılmaktadır. Tahıl tarım alanlarının ekili alanlar içindeki payının fazla olmasının en önemli nedenleri iklimik faktörlerin, üretim kolaylığının ve ülkemizde temel besin kaynağının olmasıdır. (bknz şekil 168) (Kaynak: E-22, erişim tarihi mayıs 2022)

Şekil 186 Manavgat İlçesi Tarım Arazilerinde Yetiştiren Tarım Ürünü Gruplarının Yıllara Göre Dağılışı

(Kaynak: E-22, erişim tarihi mayıs 2022)

Tahıl üretiminde en önemli pay, buğday üretimi için kullanılan araziye aittir. Tahıl tarımından sonra sebze üretimi için kullanılan araziler ve endüstri bitkileri üretimi için kullanılan araziler en fazla alanı kaplar. Meyve bahçeleri için ayrılan arazinin önemli bir kısmı portakal, zeytin, nar ve muz ağaçlarına ayrılmıştır. Endüstri bitkileri üretimi için ayrılan arazilerin büyük bölümünde pamuk ve susam tarımı yapılır. (Kaynak: E-22, 2022)

Tarım alanlarının yıllar içerisinde kullanımı karşılaştırıldığında tahıl ekim alanlarının yıllara bağlı olarak azaldığı, meyvelik ve sebzelik alanların düzenli olarak arttığı görülmektedir. Böylelikle ilçe çiftçisinin yılda tek üründen elde ettiği gelirle yaşadığı, uygulanan taban fiyatların yüksek veya düşük oluşuna göre arazisini ektiği veya ekimden vazgeçtiği sonucuna ulaşılır. Mısır, yerfıstığı, susam gibi ikinci ürün ekimleri çok küçük bir alanda, yaklaşık 500 da arazide yapılmaktadır. Bu durumda yöre çiftçisi, yoğun olarak yılda tek ürün almakta ve tek üründen sağladığı gelirle yaşamını sürdürmektedir. (Kaynak: E-22, erişim tarihi mayıs 2022)

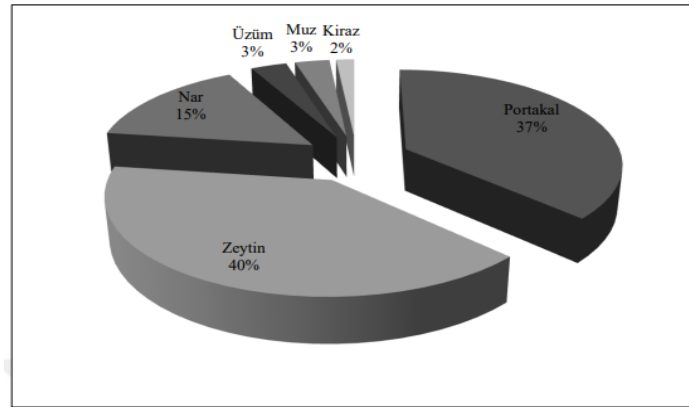
Antalya, ülkemizde seracılığın merkezi olarak bilinir. İlde ve ilçelerinde bu ekonomik faaliyet alanı sürekli olarak gelişme gösterir. Ancak Manavgat ilçesinde de düzenli artışa rağmen büyüme azdır.

Tarım alanlarının 1/5'i her yıl ekilmeyerek nadasa bırakılmaktadır. Nadasa bırakılan arazinin oldukça fazla olduğu düşünülmektedir. Nadasın fazla olmasındaysa arazinin miras

yoluyla bölünmesi, çiftçiliğin azalması gibi sebeplerden bahsedilebilir. (Kaynak: E-22, erişim tarihi mayıs 2022)

Meyvecilik

Araştırma sahası iklim ve toprak şartlarının elverişliliğine bağlı birçok meyve türünün yetiştiriciliği yapılmaktadır. Sıcaklıkların 0oC'nin altına düşmesi meyvelere zarar vermektedir. Araştırma sahasında kış sıcaklıklarının nadiren 0oC'nin altına düşmesi meyvecilik için avantaj sağlamıştır. Araştırma sahasında Akdeniz İklimimi görülmektedir. Dolayısıyla meyve tarımı da bu koşullarda gelişim göstermiştir. Dikili sahalara bakacak olursak en fazla turunçgil, zeytin ve nar bitkileri vardır. Subtropikal iklim meyvelerin bazılarının dikimi ya da ekimi yoğunken bazıları yoğun değildir. Bu da iklim ve ekonomik getiri ile meyve tarımı arasındaki ilişkiyi gösterir. (bkn.ç şekil 169) (Kaynak: E-22, erişim tarihi mayıs 2022)

Şekil 187 169 Manavgat İlçesinde Yer Alan Meyve Türlerinin Ekim Alanlarının Dağılışı
(Kaynak: E-22, erişim tarihi mayıs 2022)

Kesin bir ayırım söz konusu olmasa da Manavgat'ta kıyı ovası ve belli bir yükseltiye (200- 300 m) kadar yetiştirilen tarım ürünleriyle kuzey dağlık sahada yetiştirilen tarım ürünleri birbirinden ayrılmaktadır. Deniz seviyesi 0 m'den 30 km kadar sonra dağlık saha başlar ve 200 m'ye kadar turunçgiller, zeytin gibi don olayına dayanıklı olmayan ürünler yetiştirilirken 300 m ve daha yükseklerde kış sıcaklık isteği daha az olması veya don olayının görülmesiyle tarım ürünlerinde değişimler görülür. Kıyı ovasından 300 m'lere kadar yetiştirilen meyvelerin yerini soğuk şartlara daha dayanıklı ürünler alır. Bunlar keçiboynuzu, üzüm, ceviz, badem, kayısı, kiraz gibi meyvelerdir. Ancak bu arazinin genellikle dağlık görünümde olması tarımı sınırlandırmış ve bu tarım ürünlerinin de tarımının da yoğun yapılmamasına neden olmuştur. (Kaynak: E-22, erişim tarihi mayıs 2022)

Manavgat tarım arazilerinde fazla yetiştirilmeyen elma, armut, ayva, erik, şeftali, kayısı, zerdali, badem, dut, muşmula, ceviz vb. meyvelerin ılıman iklim bölgelerinde de yetiştirilebilmesi sebebiyle tarımı gelişmemiştir. Çünkü yörede tarımı yoğun yapılan meyveler, Türkiye genelinde az yetiştirilmektedir. Yani yörede Akdeniz ikliminin görülmesi ve bu iklimle yetiştirilen meyvelerin, Türkiye genelinde az yetiştirilmesi, ekonomik getirisinin fazla olmasına bu da Manavgat'ta tarımının yoğunlaşmasını sağlamıştır.(bkn. Tablo 63) (Kaynak: E-22, erişim tarihi mayıs 2022)

Tablo 71 Manavgat İlçesinden Tarımı Yapılan Meyvelerin Türlerine Göre Ekim Alanları ve Üretim Miktarları

(Kaynak: E-22, erişim tarihi mayıs 2022)

Ürün Adı	Ekim Alanı (da.)	Üretim (ton)
Portakal	15.300	43.112
Zeytin	26.500	13.600
Nar	6.200	11.338
Üzüm	1.293	2.782
Muz	1.240	9.920
Kiraz	650	288
Diğer Meyveler	5.835	8.448
Toplam	57.018	89.547

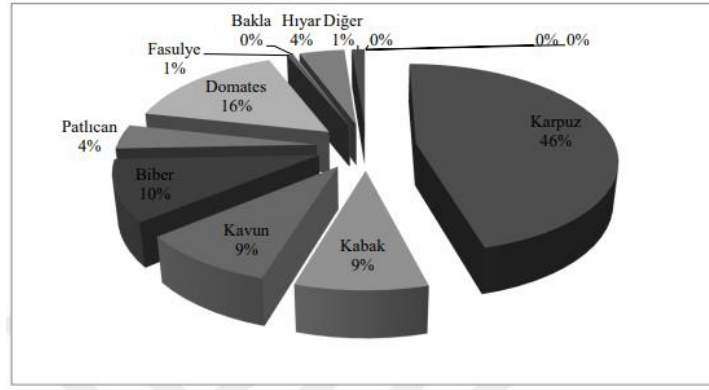
Deniz seviyesinden başlayarak 30 km kadar kuzeyden sonra dağlık saha başlar ve yükselti artmaya başlar. Bu dağlık saha için keçiboynuzu ve üzüm tarımının özel bir yeri vardır. Çünkü dağlık sahada özellikle de Ahmetler, Gençler, Güçlü gibi köylerde bu tarım ürünlerinden, pekmez imal edilerek, bunun ticareti yapılmaktadır. Bu ticaret, çevre yerleşmelerle ve Konya- Manavgat Karayolu üzerinde çadır şeklinde yapılmış tezgâhlarda pekmezin sunulması şeklindedir. (Kaynak: E-22, erişim tarihi mayıs 2022)

Sebzecilik ve Seracılık

Sebzeler; yaprakları, kökleri, meyveleri ve tohumları yaş ya da kuru olarak insan tarafından tüketilen otsu bitkilerdir (Şahin ve Doğanay, 200: 251).Türkiye'nin hemen bütün yörelerinde sebzecilik faaliyetleri yapıyor olsa da sebzelerin farklı mevsimlerde yetişmesi, ancak Manavgat'ta kış sıcaklığı sebebiyle örtü altı ya da açık şekilde sebzecilik faaliyetlerinin her mevsim yapılabilmesi önem arz eder. (Kaynak: E-22, erişim tarihi mayıs 2022)

Manavgat ilçesinde sebze yetiştiriciliği örtü altı (seracılık) ve açık sebze yetiştiriciliği şeklinde iki yolla yapılır. Toplam tarım alanının (423 360 da), 33091 da'sında (%7) açık, 13441'dasında (%3) örtü altı, yani toplamda tarım arazisinin % 10'unda sebzecilik faaliyetleri yapılmaktadır. Araştırma sahasında 2017 verilerine göre en çok karpuz, kavun, kabak, biber, patlıcan domates, fasulye ve bakla yetiştirilmektedir. (Kaynak: E-22, erişim tarihi mayıs 2022)

Sebzecilik faaliyetlerinde bitkilerin ısı isteği optimum şartlarda olduğunda en iyi verim alınır. Manavgat'ta kışların kısa sürmesi ve kış sıcaklıklarının çok düşük olmaması sebebiyle güneş enerjisi kullanılarak seracılık faaliyetleri yürütülmektedir. Toplam tarım alanının 13.441 da'sını (%3) seralar oluşturmakta dolayısıyla seracılık için kullanılmaktadır. Zaten seracılığın en fazla geliştiği belli başlı illerimiz arasında Antalya ön sıralarda yer alır. Seralarda yetiştirilen ürünlerin başında domates, biber gibi yemek yapımında kullanılan temel malzemeler gelmektedir. Çünkü bu sebzelerin talebi sürekli ve sürekli. Hasat mahsulleri hem yöre içinde hem Türkiye'de hem de yurtdışına pazarlanmaktadır. (bkn; şekil 170) (Kaynak: E-22, 2022)

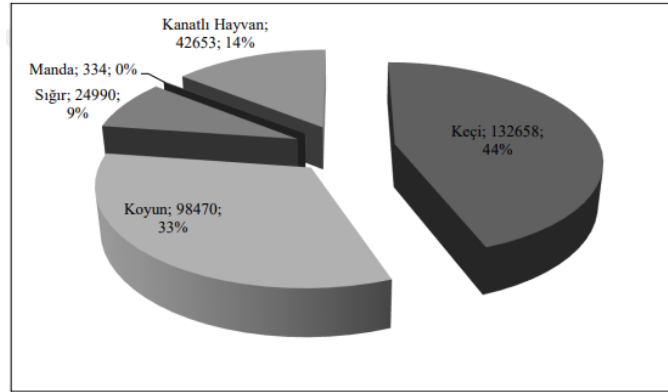
Şekil 188 Manavgat İlçesinde Sebze Üretim Miktarlarının Dağılışı
(Kaynak: E-22, 2022)

Hayvancılık

“Hayvancılık, evcil hayvanların bakım, beslenme, üretim ve yetiştirilme esaslarına bir bütün olarak hayvancılık denir” (Doğanay ve Coşkun, 2015: 378). “Hayvancılıkla, bir yandan insan için çok gerekli besin maddeleri sağlanırken, diğer yandan da çeşitli sanayi kuruluşlarına hammadde üretilir. Yaygın bir tüketim alanına sahip olan hayvansal ürünler beslenme, sanayi ve ticaret alanlarında önemli bir yere sahiptir” (Kaynak: E-22, erişim tarihi mayıs 2022)

Tarımın hayvancılığı ya da hayvancılığın tarımı desteklemesi iki ayrı ekonomik faaliyetin birbirine sıkı bağlanması demektir. Nitekim tarım ile uğraşan kişiler hayvancılık faaliyetlerinden, hayvancılıkla uğraşan kişiler de tarım faaliyetlerinden bir kısmını gerçekleştirmektedir. (Kaynak: E-22, erişim tarihi mayıs 2022)

Araştırma sahasının genel fiziki özellikleri düşünüldüğünde engebeli bir yapının olduğu anlaşılmıştır. Engebeli arazide de koyun ya da sığır yetiştiriciliğinden pek bahsedilemez. Engebeli arazide keçinin hareket kabiliyeti yüksek olduğu için keçi yetiştiriciliği yaygındır. Araştırma sahasının kuzey bölümü Toroslarla dağlık bir yapıya büründürmüştür. Bu sebeple bu engebeli sahada daha çok kıl keçisi yetiştiriciliği yapılır. Konargöçer yörük aileleri tarafından geçici yerleşmelerden yapılan bu hayvancılık meralardan faydalanılarak yürütülmektedir. Zira dağlık sahada geniş yaylalar buna fırsat tanımıştır. Sonuç olarak Manavgat'ta dağlık arazinin geniş yer kaplaması kıl keçisi yetiştiriciliğinin fazla olmasına sebep olmuştur. Araştırma sahasında sayı olarak en fazla tür kıl keçisidir.(bknz; şekil,; 171)

Şekil 189 Manavgat İlçesi Hayvancılık Varlığı
(Kaynak: E-22, erişim tarihi mayıs 2022)

Araştırma sahasının güney bölümünde yani kıyı ovasında arazinin düz olması büyükbaş hayvancılığı ve koyun yetiştiriciliğinin gelişmesini sağlamıştır. Çünkü bu hayvanlar düz sahalarda otlayabilir. Araştırma sahasında yürütülen büyükbaş hayvancılık genellikle besi hayvancılığı şeklinde yani ahırlar yapılmaktadır. Koyun yetiştiriciliğinde ise hem meralardan faydalanılmakta hem de besi hayvancılığı ile yapılmaktadır. (Kaynak: E-22, erişim tarihi mayıs 2022)

Turizm

Araştırma sahasında birincil ekonomik faaliyet turizmdir. Aşağıdaki tablo 36 genel bir bilgi vermesi amacıyla hazırlanmıştır. Çalışan nüfusun sektörlere dağılımı: 2004 yılı verilerine göre en fazla tarım ve hizmet sektörlerinde çalışanlardan oluşurken, 2017 yılında hizmet sektörü tamamen ön plana çıkmıştır. Yani istihdamın büyük kısmını hizmet sektörü dolayısıyla bunun da büyük bir kısmını turizm sektöründen meydana gelmektedir. Sonuçta Manavgat'ta turizmin ne denli geliştiğini göstermede bu tablonun yeterli olduğunu söylemek mümkündür.(bknz; tablo 64) (Kaynak: E-22, erişim tarihi mayıs 2022)

Tablo 72 Manavgat İstihdamının Sektörlere Dağılımı

Yıl	Tarım(%)	Sanayi(%)	Hizmetler(%)
2004	48,6	3,5	47,9
2017	13	3	84

Akdeniz kıyılarının 64 km'si Manavgat'ın güney sınırı oluşturmaktadır. Zaten bilindiği gibi Akdeniz kıyılarının turizmin en çok geliştiği sahaların başında gelmesi Manavgat'ta turizmin gelişmesindeki en önemli faktördür. Yani denilebilir ki Manavgat, Akdeniz'e kıyı olması ile bir turizm merkezi haline gelmiş ve diğer turizm çeşitleri buna bağlı olarak gelişmiştir. Çünkü turizm ya da tatil denilince ilk akla gelen şeylerden birisi denizdir. (Kaynak: E-22, 2022)

Manavgat birçok turizm çeşidine imkân sağlayan potansiyele sahiptir. Akdeniz kıyısında yer alması ve kıynın rekreasyon faaliyetlerine uygun olması ile deniz turizmi, tarihi

yerleşmelere ev sahipliği yapan bir saha olması nedeniyle kültür turizmi, yer şekillerinin oluşturduğu doğal güzelliklerle doğa turizmi; akarsularında suya dayalı rekreasyon faaliyetlerin yürütülebilmesi ile spor turizmi ve ikliminin yaz aylarında çok kurak geçmesi sebebiyle yayla turizmi gelişmiştir. Bütün bu turizm çeşitlerinin bir yerde yapılabilmesi Manavgat'ta turizmin çok gelişmesini, Manavgat'ın Türkiye'de ve dünyada önemli bir turizm markası haline gelmesini sağlamıştır.

Sanayi

Sanayi, hammadde ya da işlenmemiş mamul madde meydana getirmek için yapılan faaliyetler ve kullanılan araçlar olarak tanımlanabilir (Ünal, 2010:1).Araştırma sahasının değinildiği üzere temel geçim kaynaklarını turizm ve tarım oluşturmaktadır. İlçede tarımdan da çok turizmin gelişmesi, önemli bir maden ya da enerji kaynağının olmaması gibi sebeplerden dolayı sanayinin pek gelişmediğini söylemek gerekir. Ancak ilçede büyük çoğunluğunun atölye tipi tesislerden oluştuğu nispeten orta ölçekli sayılabilecek tarıma dayalı sanayi tesisleri de bulunmaktadır. (Kaynak: E-22, erişim tarihi mayıs 2022)

Araştırma sahasında bulunun atölye tipi sanayi tesislerinin büyük çoğunluğunu tamir bakım atölyeleri oluşturmaktadır. Manavgat Sanayi Sitesinde yer alan bu sanayi kuruluşları motorlu taşıtların tamirini ve bakımlarını yapmaktadır. (Kaynak: E-22, erişim tarihi mayıs 2022)

Manavgat'ta dikkat çekici atölye tipi sanayilerin bir kısmını da tarıma dayalı faaliyet gösteren zeytinyağı sanayi tesisleri oluşturmaktadır. Araştırma sahasında son yıllarda zeytin dikim alanında ve üretimin artmasıyla zeytinyağı fabrikalarında da artış görülmektedir. Zeytinyağı fabrikaları, zeytin hasadından sonra zeytini çeşitli işlemlerden geçirerek zeytinyağı üretimi yapmak amacıyla faaliyet gösterir. Sanayi kuruluşları zeytin hasadından sonra 2- 3 ay kadar zeytinyağı üretimi için faaliyet gösterip kalan zamanlarda kapanmaktadır. Manavgat'ta 10 tane aktif zeytinyağı sanayi kuruluşu bulunmaktadır. (Kaynak: E-22, erişim tarihi mayıs 2022)

3.3. Alanya İli Sektörel Dağılımı

Tarım

Alanya; alüvyonlu toprakların olduğu küçük düzlük ve vadi tabanlarına sahiptir. Ayrıca Torosların yamaçlarında bulunan araziler en verimli şekilde kullanılmaktadır. İklim şartlarından en iyi şekilde istifade edilmektedir. Tabii yollardan dere ve çay ile sulanabilen araziler en iyi şekilde değerlendirilmiştir. DSİ'nin baraj ve sulama projeleri ve çiftçilerin açtığı artezyen kuyuları ile tarıma uygun ortam genişletilmektedir. Suyun çok zor çıktığı yüksek kesirlerde ise en son zirai teknik olan damlama sulama, yörede tarımın önemini bir kez daha belirtmektedir.

Devlet, karayolu ile diğer merkezlere bağlandığı 1960 yılından sonra, her türlü meyve ve sebzenin yetitirilerek Anadolu'ya, hatta yurtdışına gönderilmeye başlaması tarımı karlı ve güçlü bir sektör olarak ön plana çıkartmıştır. Tarım sektörü 1980'li yıllara kadar halkın temel geçim kaynağı olmuştur. (Kaynak: E-22, erişim tarihi mayıs 2022)

Son yıllarda turizmin gelişmesi, sahillerde turizme elverişli tarım arazilerinin yatırıma açılmasıyla ekilebilir verimli arazilerin azaldığı bir gerçektir. Modern tarım tekniklerinin kullanılmaya başlamasıyla, ekilen topraklardaki verim artırılarak tarım nüfusunun refah düzeyi yükseltilmiştir. Turizmin dışında kalan köy ve kasabalarda tarımcıların geçim kaynağıdır. Çiftçiler zirai tekniklerden istifade ederek üretimlerini artırmaktadır. Son yıllarda yapılan üretim çeşitleriyle (kahve, ananas, avokado gibi tropikal çeşitler) tarımın yore ekonomisinde yerini korumaya devam ettiğini göstermektedir. (Kaynak: E-22, erişim tarihi mayıs 2022)

Alanya tarımına hizmet eden kuruluşlar şunlardır:

- İlçe Tarım Müdürlüğü, DSİ 13. Bölge Müdürlüğü, Tarım Kredi Kooperatifleri, Zirai Donatım Kurumu, Meyvecilik Üretim İstasyonu, Turuncgiller Birlik Kooperatifi, Belediye Halk Müdürlükleridir. Tarım alanlarında azalma olmasına rağmen çiftçiler teknolojiye daha çok istifade ederek son beş yılda sera alanını 1992 yılına göre % 79.28 artırarak 13.470 dekarıdan 24.150 dekara çıkarmışlardır.(bkz; tablo 65)

Tablo 73 Alanya Tarım Arazilerinin Ürün Gruplarına Dağılımı
(Kaynak: E-22, erişim tarihi mayıs 2022)

TARIM ARAZİSİ	1992		1993		1994		1995		1996 *	
	(HA)	%	(HA)	%	(HA)	%	(HA)	%	(HA)	%
HUBUBAT	10.300	34,00	10.300	42,18	10.800	44,22	10.800	44,23	10.800	44,22
ENDÜSTRİ BİTKİLERİ	860	2,80	760	3,11	775	3,17	775	3,18	775	3,17
YUMRU BİTKİLER	245	0,80	245	1,10	295	1,20	295	3,20	295	1,21
MEYVELİK	3.061	10,00	3.138	12,84	3.205	13,11	3.365	13,77	3.360	13,76
SEBZE	2.194	7,20	2.256	9,24	238	9,75	3.605	14,77	3.720	15,23
BAĞ	33	0,10	30	0,12	36	0,14	36	0,14	36	0,15
SÜS BİTKİLERİ	15.200	0,05	9	0,04	9	0,04	6	0,02	6	0,02
EKİLİ DİKİLİ ALAN	16.708	55,00	16.738	68,54	17.500	71,63	18.882	77,31	18.992	77,77
NADAS ALANI	13.716	45,00	7.684	31,46	6.922	28,37	5.540	22,69	5.430	22,23
TOPLAM TARIM ARAZİSİ	30.424	100,00	24.422	100,00	24.422	100,00	24.422	100,00	24.422	100,00

Sebzecilik ve Seracılık

Alanya'da tarım üretiminin temelini sebze çeşitleri oluşturur. Sebze üretiminin tamamına yakını sahil şeridinde ve sahile yakın köylerde yetiştirilmektedir. Çiftçiler tarafından üretilen sebzeler hale gönderilerek veya tüccarlara direk bahçede satarak değerlendirilmektedir. Fiyatı nakliye ve toplama masrafını karşılamayan ürünler hayvanlara yem olarak verilmekte veya tarlada bırakılmaktadır. Bu şekilde zayı olan ürün miktarı da azımsanmayacak kadar fazladır. Üretilen sebze miktarı ve bunlardan elde edilen gelirin en büyük belirleyicisi Alanya sebze halidir. Konaklı, Payallar, Demirtaş kasaba halleri varsada, bunlar küçük ve tarım ticaretini etkilemeyecek boyuttadır.

1993 yılından 1996 yılına kadar olan sebze üretimini incelediğimiz zaman üç yılda %78.55 üretim artışıyla 149.291 tondan 266.565 tona çıktığı görülmektedir. Tarım arazilerinin amaç dışı kullanımı, devletin tarım politikasının hükümlere göre değişmesi, üretim girdilerinin aşırı yükselmesi hava muhalefetleri gibi olumsuzluklara rağmen üreticiler, kendi çabalarıyla ortalama %44 üzerinde sebze üretim artışı gerçekleştirmektedir.

Alanya hali sebze satış istatistiklerini incelediğimizde; 1993 yılında 199 milyar olan sebze satış geliri 1996 yılı kasımaya sonuna kadar % 345 artış göstererek 886 milyara yaklaşmıştır. Üretilen sebzenin ancak 1/3'ü halde satıldığı düşünüldüğü zaman ilçeye sebze üretirinden giren gelirin boyutu daha iyi değerlendirilebilir. Fiyat düşüklüğünden satışa sunulamayan ve tarlada bırakılan sebzeler göz ardı edilmeyecek miktarda olduğu tahmin edilmektedir. (Kaynak: E-22, erişim tarihi mayıs 2022)

Meyvecilik

Alanya meyve üretiminde Türkiye'nin sayılı merkezlerinden birisidir. Özellikle yeni dünya, portakal, limon üretirinde yüksek üretim miktarıyla ve erken (turfanda) çıkmasıyla dikkati çekmektedir. Son yıllarda sahildeki muz bahçelerinin şehir içinde kalması ve bölgedeki yapılaşma nedeniyle Alanya'da muz üretimi % -61 oranında azalmıştır. Nar üretimi ikiye katlanırken şeftali 8 kat, armut, kavun, kiraz üretimi 10 kat, üzüm üretimi 50 kat artmıştır. Yıllardır belli ürünleri üreten çiftçiler ürünlerinin değer kazanmadığını görünce yeni ürünlere yönelmişlerdir. Kıyı şeridinde ürünlerin üretim artışı düşerken iç kesimlerde daha dayanıklı ürünlerin üretiminde büyük bir artış ortaya çıkmaktadır. (Kaynak: E-22, erişim tarihi mayıs 2022)

Alanya'da meyve üretimi bu derece önemli ve yüksek olduğu halde üretilen meyveler için iyi bir ambalajlara ve paketleme sistemi gelişmediği için iç ve dış pazarda çiftçiler büyük gelir kaybına uğramaktadır.

Süs Bitki Üretimi

Alanya çiftçisi toprağın kıymeti arttıkça gelir seviyesini artırıcı yeni çeşitlere yönelmiştir. Bunlardan birisi de kesme çiçekçilik. ilçede 1993-1996 yıllarında dört firma kesme çiçek ve süs bitkisi ihracatı yapmıştır. Aynı yıllarda kesme çiçek ihracatı 14.978.000'den 1.160.000'e gerilemiştir. ihracattaki azalış oranı % 92.3'tür. Bu süre içinde çiçek dikim alanı da 9 hektardan 6 hektara gerilemiştir. Dolayısıyla 0.04'den 0.02'ye varan bir azalma meydana gelmiştir. Nakliye ve işçilik ücretlerinin artışı, ihracatın azalması süs bitkilerinin yetiştirilmesinden üreticileri uzaklaştırmıştır. (Kaynak: E-22, erişim tarihi mayıs 2022)

Hayvancılık

Alanya'da hayvancılık genellikle ilkel sayılabilecek yöntemlerle yapılmaktadır. İnsanlar, hayvancılığı ayrı bir gelir sektörü olarak görmediği için modern sayılabilecek hayvancılık yapılmamaktadır. Yöre insanı hayvancılığı tarım, ticaret, turizm vb. gibi asli bir işin yanında ek olarak görmektedir. Alanya'da 1993-1996 yılları arasında kırmızı et üretimi 542 tondan 293 tona düşerek % 54, beyaz et üretimi 50 tondan 40 tona düşerek % 20, süt üretimi ise 29.970 tondan 26.819 tona gerileyerek % 10,5 azalma yaşanırken, bal üretimi 200

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık Ve Tasarım Fakültesi Şehir Ve Bölge Planlama Bölümü
2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı SBP 305 Kodlu Stüdyo 5 Dersi Kapsamında
Proje Koordinatörleri Yürütücülüğünde 3. Sınıf Öğrencileri Tarafından Hazırlanmıştır.

tondan 157 tona gerileyerek % 21,5 azalmıştır. Bu veriler de Alanya'da hayvancılığın gerilediğini göstermektedir.

Alanya 60 km.ye varan bir kıyı şeridinde sahip olmasına rağmen zaman içinde bilinçsiz avlanma ve balık yuvalarının tahribi nedeniyle balıkçılık gelişmemiştir. 1993 yılında 1.159.349 kg. olan deniz ürünleri üretimi 1996 yılında 296.129 kg. olarak gerçekleşerek % 75 azalmıştır. Aynı yıllar içerisinde tatlı su ürünlerindeki üretim 952 kg'dan 8.950 kg'a yükselerek % 940 artmıştır. Deniz balığının azlığı ve fiyatının yüksekliği sazan ve alabalık üretiminin cazibesini arttırmaktadır. Yörede deniz balıkçılığı ile uğraşan insanlar gece balık avlarken gündüzleri de tekneleriyle turistik geziler düzenleyerek geçimleri temin etmektedir.

Sanayi

Alanya'da organize sanayi ya da büyük ve küçük ölçekli fabrikalar bulunmamaktadır. Yapımı 1980 yılında tamamlanarak 205 işyeri ile küçük sanayi sitesini oluşturan işletmeler Alanya'nın sanayisini oluşturmaktadır. Günümüze kadar sanayi sitesi etrafında kontrolsüz gelişerek 636 işyerine ulaşmıştır. Şehir yerleşiminde kontrolsüzce gelişmesi sonucu sanayi sitesi, yerleşim yeri ve turistik tesisler iç içe girmiş durumdadır. Bu da Alanya'da sanayinin ne kadar göz ardı edildiğini göstermektedir.

Turizm

Alanya II. Dünya Harbi'nden sonra alınan Marshall yardımlardan istifade ederek yoluna kavuşmuştur. Yerli ve yabancıların Alanya'ı ziyaretleri, karayolunun yapılaşmasıyla, 1960'lı yıllardan sonra başlamıştır. Alanya 1970'lerden sonra adını duyurmaya başlamıştır. Asıl turizm atağı 1980'den sonra başlamıştır. 1983 yılında başlayan turizme teşvi tedbirlerinden yeterince nasibini alan Alanya'da gerçek anlamda turizm patlaması bu yıldan itibaren başlamıştır. 1995 yılında Alanya'da faaliyet gösteren seyahat acentalarının sayısı 101'e ulaşmıştır.

Tarihi ve dogal güzellikleri bir arada bulunduran Alanya büyük turizm merkezlerinden biri olarak, turizm belgeli tesis sayısında oldukça hızlı gelişme göstermiştir. 1983 yılında belgeli tesislerde 3141 yatak varken 1995 yılı sonunda 35.348 yatak kapasitesine ulaşmıştır. Alanya Turistik İşletmeciler Derneğine (ALTİD) 1996 yılı itibariyle kayıtlı 214 tesis ve 41.556 yatak mevcuttur. 1987-1990 yılları arasında Antalya hava alanı çıkış kapısında turistlere yapılan Türkiye'nin turizm geliri hesaplamasında kullanılan değerlere göre; kişi başına ortalama harcama hesaplamasından yola çıkarak, Alanya'nın 1987 yılı turizm geliri 99.461.660 dolardan, 1995 yılında 423.418.546 dolara yükseldiği görülmüştür. (Kaynak: E-22, erişim tarihi mayıs 2022)

Turistin bölgede yapmış olduğu harcama ile başlayan para akımı toplumun tüm kesimine yayılarak bölge ekonomisini canlandırmaktadır. Çiftçi ürününü daha iyi fiyatla pazarlarken işçisi de daha iyi ücretle iş bulmaktadır. Alanya ekonornisinin seyri içerisinde turizm önemini gittikçe artırmaktadır. Bölgede ekonomik hayatın tamamı turizme endekslenmiştir. Her türlü olumlu veya olumsuz gelişmeden hemen etkilenen turizm sektörünün bölge ekonomisinde etkisini daha da artırmak için mevsimlik olma özelliğinden ziyade 12 aya yayılması gerekmektedir. Bölge turizmi 12 aya yayıldığı taktirde turizm geliri

de kat kat artacaktır. Alanya'ya gelen turistlerin sayısı, otellerin doluluk oranı, yaptıkları harcama miktarının tam olarak hesaplanması mümkün değildir. Bölgeye gelen yerli turistlerin yaptığı harcama tam olarak bilinmemektedir. Resmi rakamlara yansıyan turizm gelirinden kat kat fazla olacağı tahmin edilmektedir. (Kaynak: E-22, erişim tarihi mayıs 2022)

Ticaret

Kentte ticari hayat tarım ve turizm üzerine kurulmuştur. Fakat ticari hayat turizmin etkisinde kalmıştır. Ticari hayatta en yoğun iş yapanlar turizme yönelik olanlardır. Kuyumcu, derici, halıcı gibi ticarethaneler yurtdışına mal satabilirken, lokanta, kafeterya gibi yiyecek içecek işletmeleri turistler tarafından yoğun olarak kullanılan yerlerdir.

Tarım ürünleri ticaretinin temelini yaş sebze ve meyve oluşturmaktadır. Bunun da alınıp satıldı yer Alanya, Payallar, Konaklı ve Demirtaş sebze ve meyve halidir. Buranın dışında bahçede satış yapılan tarım ürünleri tüccarlar tarafından alınmaktadır. DİE tarafından 1995 yılında yaptırılan bina sayım cetveline göre Alanya'da ticari iş kolundaki işyeri sayısı 1925 olarak tespit edilmiştir. Bunların % 87.70'ini ticaret, % 12.30'unu hizmet birimleri oluşturmaktadır. Alanya'daki ticari hayata vergi dairesi müdürlüğünce toplanan vergi doğrultusunda bakacak olursak; vergilerin tahsil edilme oranı % 83 olduğu halde vergi gelirindeki artış 1992 yılına göre 1995 yılında % 707 oranında artış göstermiştir. Bu artış da Alanya'da ticari hayatın hızla geliştiğini göstermektedir. (Kaynak: E-22, erişim tarihi mayıs 2022)

3.4. Gazipaşa İli Sektörel Dağılımı

Gazipaşa'da 21976 olan toplam nüfusun 9898 kişisi (% 45'i) faal durumda olup, bunu sırasıyla % 49.69' unu tarımda, % 14.28'ini toplum hizmetlerinde, % 12.63' ünü toptan ve perakende ticarete, % 7.76' sını küçük sanayi ve madencilikte, % 4.25'ini inşaat, % 3.52'sini turizmde, % 3.28' ini ulaştırmada, % 2.47'sini de mali kurumlar ve yardımcı iş hizmetleri sektöründe çalışanlar oluşturmaktadır. Yukarıda yapılan mevcut durum analizlerinde de görüleceğe üzere yerleşme şu anda ağırlıklı olarak tarım yerleşmesi konumundadır. Ancak son yıllarda turizm ve inşaat sektöründe yaşanan gelişmeler ilçe konumundaki Gazipaşa'nın ekonomik yapısında hizmetler sektörünün ağırlığını giderek hissettirmektedir.

Özellikle Gazipaşa Havaalanının daha faal olması ve yat limanının tamamlanmasıyla turizm, inşaat ve beraberinde ticaret sektöründe önemli gelişmelerin yaşanacağı düşünülmektedir. Sonuç olarak Gazipaşa ilçe merkezinde projeksiyon döneminde özellikle turizm ve inşaat sektörü başta olmak üzere hizmetler sektörünün önemli ölçüde geliştiği, tarım sektörünün ise bugünkü önemini daha az koruduğu tarım ve hizmetler sektörü ağırlıklı bir ekonomik yapının oluşması beklenmektedir. Bu bağlamda ilçe merkezi genelinde projeksiyon döneminde hizmetler ve inşaat sektöründe çalışan sayısında artış beklenmektedir. Bununla birlikte özellikle yabancı ve emekli kesimin de 2.konut olarak tercih edeceği yerleşmede emeklirantiyer işgücü oranını da arttıracacağı düşünülmektedir. Yapılan analiz ve hesaplamalar doğrultusunda ilçe merkezi genelinde toplam çalışan sayısının yaklaşık 34000 kişiye çıkması beklenmektedir. Bu bağlamda yerleşmede çalışan nüfusun toplam nüfus içindeki oranı (aktivasyon oranı) yaklaşık % 34.70 olarak hesaplanmıştır.

Tarım

İlçe genelinde tarım sektörünün projeksiyon süreci içerisinde ekonomik yapı içerisinde önemini koruyacağı düşünülmektedir. Tarımsal alanlarda konvansiyonel tarımdan, organik tarıma doğru hızlı bir geçiş yaşanması, birim alandan daha fazla ürün ve getirinin elde edildiği daha profesyonel üretimin şekillerinin gelişmesi beklenmektedir. Belediye genelinde projeksiyon döneminde tarım sektöründe çalışan sayısının 10138 kişiye çıkması beklenmektedir. Projeksiyon sürecinde yaşanacak ekonomik gelişmeler ve nüfus artışının etkisiyle tarımda çalışan sayısının artması öngörülürken toplam iş gücüne oranının ise %49.69'dan %29.82'ye ineceği düşünülmektedir.

Turizm

Planlama alanı içerisinde en çok gelişmesi beklenen alt sektör dalıdır. Bunda bölgenin iklimi, deniz manzarasına hâkim olması, hava-deniz ve karayolu ulaşım kolaylıkları gibi kriterler turizm potansiyellerinin yüksek olmasında en büyük etkenlerdir. Gazipaşa Havaalanının da faaliyete girmiş olması ve yat limanı inşaatının tamamlanacak olması sektörün hızla gelişmesine olumlu etki yapacaktır. Mevcut konaklama tesislerinde yaz sezonunda yaklaşık 40 kişi çalışmaktadır. Turist sayısının az oluşu nedeniyle normal standartlara göre 2 ya da 3 yatağa bir personel düşmesine rağmen bu oran Gazipaşa' da şu an yaklaşık 15 yatağa bir personele düşmekte, bu durum da turizmin kalitesini etkilemektedir. Gazipaşa'da mevcut havaalanı, yat limanı inşaatı, bölünmüş mevcut karayolu ve turizm planlarının uygulanabilir hale gelmiş olması ilçenin turizm açısından gelişimini hızlandırması beklenmekte olup, bu durum planlamanın ana stratejilerinden birisidir. Bu durumda ilçedeki turizmin kalitesi artacak ve istihdam olanakları çoğalacaktır. Yapılan öngörüye göre planlama sürecinde ilk etapta Belediye genelinde otel ve lokanta tesisleri olarak turizmde çalışacak kişi sayısı 4570 kişi olarak öngörülmüş, toplam iş gücü içindeki oranının ise %3.52'den %13.44'e çıkması hedeflenmiştir.

İnşaat ve Ticaret

İlçe merkezi genelinde planlı dönemle birlikte yine en çok gelişmesi beklenen sektörlerden birisidir. Son yıllarda yabancıya satış amaçlı yaşanan inşaat patlaması projeksiyon döneminde de etkisini devam ettirecek Gazipaşa havaalanının da faaliyete girmiş olması bu sektörü olumlu yönde etkileyecektir. İlçe merkezinde projeksiyon döneminde nüfusun artması, turizm, inşaat vb. hizmet alanlarının gelişmesi yan sektör olarak ticaretin gelişmesini de tetikleyecektir. Eğlence, yeme içme, hediyeelik eşya, deri, kuyumculuk ve günlük zorunlu tüketim malzemeleri gibi ticaret alt kollarının ile toptan ticaret alanlarının ilçe merkezi içerisine yayılması söz konusu olacaktır. Bu durumda yapılan projeksiyonda ticaret sektöründe çalışan sayısının yaklaşık olarak 4964 kişiye çıkması ve toplam işgücü içindeki oranının %14.60 olması, inşaat sektöründe çalışan sayısının yaklaşık olarak 1530 kişiye çıkması ve toplam işgücü içindeki oranının % 4.50 olması beklenmektedir.

3.5. Anamur İli Sektörel Dağılımı

Anamur ilçesinde yapılan son nüfus sayımına göre ilçe merkezi nüfusu 35.789, kırsal nüfus 21.504 olmak üzere toplam nüfusu 57.293'tür. (ADNKS Veri Tapanı) Anamur'a bağlı 2 belde ve 37 köy bulunmaktadır. Anamur halkının büyük bir çoğunluğu geçimini tarımdan

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık Ve Tasarım Fakültesi Şehir Ve Bölge Planlama Bölümü
2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı SBP 305 Kodlu Stüdyo 5 Dersi Kapsamında
Proje Koordinatörleri Yürütücülüğünde 3. Sınıf Öğrencileri Tarafından Hazırlanmıştır.

sağlamaktadır. Yöre ikliminin ve toprağının tarıma elverişli olması bölgede yaşayan halkın tarıma yönelmesine sebep olmuştur. İlçenin toplan alanı; 217.589'u tarım arazisi, 231.633'ü çayır ve mera, 19.318'i meskun arazi, 130.950'si taşlık-kayalık ve 894.110'u orman olmak üzere 1.493.600 dekadır. Tarla bitkileri(Arpa, buğday, çavdar, mısır vb.), açık sebze(bakla, karpuz, marul, soğan, vb.), örtü altı sebze (patlıcan, hıyar, fasulye vb), meyvecilik (muz, çilek, badem, elma, portakal, zeytin vb.) toplam tarım arazisini oluşturmaktadır. Bölgeye tarımdan giren yıllık toplam üretim miktarı 191.120.130 YTL dir(İlçe Tarım Müdürlüğü, 2008 Tarım Raporu). Hiç şüphe yok ki ilçe ekonomisine en büyük katkısı 128.160.000 YTL ile Muz sağlamaktadır. (Kaynak: E-24, erişim tarihi mayıs 2022)

Yöre halkının konar-göçer kültürden gelmesi sebebiyle asıl mesleği olan hayvancılık yeni neslin okur-yazar oranının yükselmesi, hayvancılığın tarıma oranla getirisinin düşük olması gibi sebeplerle önemini yitirmekle beraber varlığını az da olsa devam ettirmektedir (Kayabaşı,2008:23). İlçede hayvan varlığı; sığır 3500, koyun 15000, keçi 25000, at-katır 250, eşek 800, kanatlı 30000 civarındadır. Elde edilen hayvansal ürünler; kırmızı et 416 ton, beyaz et 100 ton yapağı 50 ton, süt 20000 ton, yoğurt 2000 ton, peynir 1050 ton ve yağ 300 tondur. İlçede arıcılıkla uğraşan köy sayısı 35, fenni kovan sayısı 9000 adet, bal üretimi 90 ton, bal mumu miktarı 4700 kg'dır (İlçe Tarım Müdürlüğü, 2008 Tarım Raporu). Anamur'un ekonomik yapısı içerisinde değerlendirilecek olan diğer sektör turizmdir. İlçenin tarihi ve turistik yerlere olan uzaklığı, Anemurium 7 km, Mamure kalesi 6 km, Köşekbükü (astım) mağarası 11 km, Alaköprü 20 km'dir(Kaynak: E-24, erişim tarihi mayıs 2022)

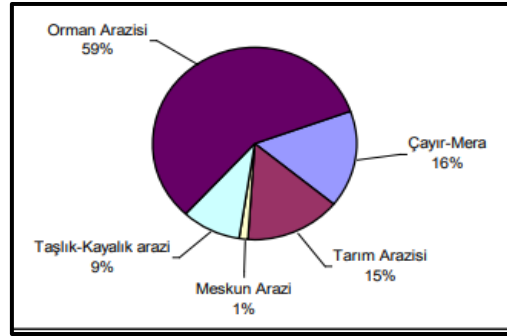
İlçede Turizm Bakanlığından belgeli 2 yıldızlı 2, 3 yıldızlı 1 otel bulunmaktadır. Bunların toplam yatak kapasitesi 140'dır. Belediye'den belgeli tesisler ise, 16 Otel, 3 Apart Otel, 5 Motel, 4 Mokamp, 1 Kamping ve 11 pansiyon vardır. Bunların toplam yatak kapasitesi 1333'tür. İlçede bir gümrük kapısı bulunmadığından, ilçeyi ziyaret eden turist sayısını tahmin etmek zordur. Ancak, ilçede ören yerlerini ve müzeyi ziyaret eden turist sayısı 2893'tür ve elde ettiği turizm geliri 63.046,00 YTL'dir (Anamur Ticaret ve Sanayi Odası,2007 Ekonomik Rapor). Anamur, Akdeniz kıyı şeridinde bulunmasına rağmen, ekonomisi büyük oranda tarım, hayvancılık ve ormancığa dayandığı için, turizm ilçe ekonomisinde önemli bir noktaya ulaşamamıştır. Bunun en önemli nedenlerinden biri de, deniz ulaşımı yerine kara ulaşımının tercih edilmesi, kara ulaşımının ise Toros sıradağlarının denize en yakın olduğu kesimlerde çok dar ve virajlı olması nedeniyle çok fazla zaman alması ve yorucu olmasıdır(Kaynak: E-24, erişim tarihi mayıs 2022)

Tarım

Geleneksel anlamda tarım, bir bakıma doğa koşullarına doğrudan bağımlı “kaderin ve şansın” sonucu belirlediği bir uygulama iken modern anlamda ise doğa koşullarının kontrol edildiği, yönlendirildiği ve genetikteki ilerlemelerle verimin artırıldığı bir uygulamaya dönüşmüştür. Bu anlamda yapılan kuramsal değerlendirmelere karşın bazı yerler ise sahip oldukları coğrafi konum ve toprak özellikleri ile genel tanımların dışında farklı özellikler ve diğer bölgelere göre üstünlükler taşımaktadır. (Kaynak: E-24, erişim tarihi mayıs 2022)

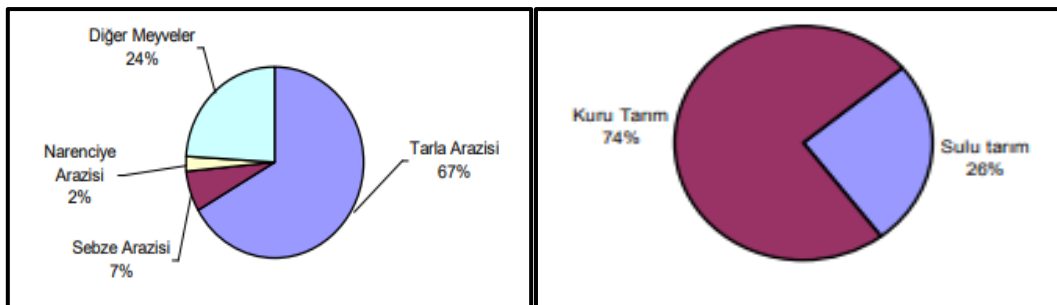
Başta Anamur olmak üzere Bozyazı, Alanya ve Gazipaşa ilçeleri, ağırlıklı olarak muz tarımı yapan, ekonomisinin en az % 90'ı tarıma dayalı, ayrıca, Afrika'nın en kuzey

noktasından 30 km daha güneyde, subtropik iklime sahip, özel mikroklima iklimi bulunan bir bölgedir. Büyük bir tarım etkinliği ve potansiyeli olan Anamur, ülkemizin en tipik subtropik bitkilerini (muz, portakal, limon, nar, trabzonhurması, avakado, kivi) ve örtüaltı ürünlerini (domates, biber, patlıcan, salatalık, çilek) yüksek kalitede yetiştirilen bir yöredir. Bazı tarım ürünlerine de (Anamur muz, Kükür Narı, Bozyazı Gölevez, Ovabaşı Portakal v.b.) kendi ismini vermiştir. (Kaynak: E-24, erişim tarihi mayıs 2022)Anamur'un tarımda öne çıkmasına etken salt mikroklimatik iklim özelliği değil, onu tamamlayan diğer unsur ise toprak özelliğidir. Yöre Akdeniz toprak karakterini taşımakla beraber bazı özel koşulları yapısında taşımaktadır. Çünkü Dragon çayı ve Sultan suyunun taşıyıp ovaya bıraktığı alüvyal topraklar ova tarımını zenginleştirmektedir. Ova dışındaki arazilerin yapısı ise Akdeniz toprağı denilen kıvil topraklardan kısmen de kayaların ufalanması ile oluşan boz topraklardan oluşmaktadır. Kıvil toprakların 12 element bakımından zengin oluşu yerelin tarım potansiyelini üstünleştiren ayrı bir özelliktir (Daşçı, 2002:119).Anamur'un toplam arazi varlığı grafiklerde de görülebileceğı gibi, 1.493.600 dekadır. Bu arazi varlığının % 59'u ormanlık alanlardır. İkinci sırada, % 16 oranı ile çayır-mera arazisi gelirken, bunu % 15 ile tarım arazisi izlemektedir. (bknz; şeil 172 erişim tarihi mayıs 2022).

Şekil 190 İlçenin Arazi Varlığı Dağılımı
(Kaynak: E-24, erişim tarihi mayıs 2022)

İlçenin tarım arazisinin kullanım durumuna baktığımızda, % 67'si tarla arazisi, % 7 sebze, % 2 narenciye ve %24 ise diğer meyveler için kullanılmaktadır(İlçe Tarım Müdürlüğü, 2008 Anamur Tarım Raporu(bknz şekil173- 174).

Şekil 191-192 Tarım Arazilerinin Kullanımı
(Kaynak: E-24, erişim tarihi mayıs 2022)

Sera Sebzeciliği

1970'li yıllarda sera sebzeciliği Anamur tarımına girmeye başlamış ancak gerekli teknik bilinç sınırlı olduğundan asıl gelişmeyi gerek teknik bilgiler, gerekse tohum ve üretici bilincinin oluşmasıyla 1980'li yıllarda yaşamaya başlamıştır. Özellikle örtü altı sebzeciliği gelişerek birim alandan daha fazla miktarlarda ürün çıktıkları elde edilmiştir. (Kaynak: E-24, 2022)

1990-2008 yılları arasında sera sebzeciliği muz ve çilek ile birlikte Anamur tarımının belirleyici ana dinamiği sürecine ulaşmıştır. Çünkü çiftçi diğer yıllara oranla daha bilinçlenmiştir. Çağdaş sulama ve damlama sistemleriyle tanışan üretici hibrit tohumlarını daha yaygın kullanarak üretim potansiyelini artmasını sağlamış ve elde edilen tarımsal gelirle, yeni tarım teknolojilerini yerele taşımaya başlamıştır. Bu alandaki gelişmeler tarımda istihdamın artmasına neden olmuş, ayrıca yerelde tarımsal bilinç ve örgütlülüğü geliştirme adına çiftçi eğitim merkezi kurularak çalışmalarına başlamıştır(2002:123).

Muz Üretimi

Anavatanı Güney Çin, Hindistan ve Hindistan ile Avustralya arasında kalan adalar olan muz, Anamur'da 1970'li yılların ilk yarısına kadar genellikle yerleşim birimlerinin arasındaki küçük bahçelerde üretiliyordu. Muzun en önemli özeliği her bölgede yetişmediği için üretildiği bölgeye ekonomik üstünlük sağlamasıdır. Muz dünyanın belirli bölgelerinde kendine özgü iklim alanlarında yetişmektedir. Türkiye'de ise yalnızca Akdeniz bölgesinde, bölgenin de Anamur-Gazipaşa ve Alanya Okurcalar mevkiine kadar olan alanda Musa Cavendish dediğimiz bodur muz üretimi yapılmaktadır. (Kaynak: E-24, 2022)

Türkiye'de üretilen muzun yaklaşık yarısı Anamur'da üretilmektedir. İlçede, 17.000 dekar örtüaltı, 1.600 dekar açık üretim olmak üzere toplam 18.600 dekar muz üretimi yapılmaktadır. Bu üretim ile toplam 108.400 ton muz üretilmekte ve her yıl ülke ekonomisine ilçedeki muz üreticileri yaklaşık olarak 130 milyon YTL katkı yapmaktadırlar. Muz geliri ilçenin tarımsal gelirinin yarısını oluşturmaktadır. Ayrıca ilçede 200'e yakın muz işleme ve pazarlama tesisi açılmıştır. İlçe ekonomisine katkı sağlayan 130 milyon YTL kaynak, Denizli'deki demir tüccarından, Gaziantep'teki plastik örtü firmalarına, ulusal çaptaki bankalar ve marketlere kadar herkesi ilgilendirir boyuta gelmiştir (2008, Anamur Muz Raporu)(bkz tablo 66).

Tablo 74 Anamur'da Muz Üretimi ve Değeri

Yıllar	Alan(Dekar)		Miktar(Ton)		Değer(YTL)	
2004	Açık	1600	Açık	6400	Açık	5.760.000
	Örtü Altı	10500	Örtü Altı	63000	Örtü Altı	69.300.000
	Toplam	12100	Toplam	69400	Toplam	75.060.000
2005	Açık	1600	Açık	6400	Açık	5.760.000
	Örtü Altı	13000	Örtü Altı	78000	Örtü Altı	85.800.000
	Toplam	14600	Toplam	84400	Toplam	91.560.000
2006	Açık	1600	Açık	6400	Açık	5.760.000
	Örtü Altı	15000	Örtü Altı	90000	Örtü Altı	99.000.000
	Toplam	16600	Toplam	96400	Toplam	104.760.000
2007	Açık	1600	Açık	6400	Açık	5.760.000
	Örtü Altı	16000	Örtü Altı	96000	Örtü Altı	105.600.000
	Toplam	17600	Toplam	102400	Toplam	111.360.000
2008	Açık	1600	Açık	6400	Açık	5.760.000
	Örtü Altı	17000	Örtü Altı	102000	Örtü Altı	122.400.000
	Toplam	18600	Toplam	108400	Toplam	128.160.000

İlçenin muz yatırımlarının toplam değeri yaklaşık 510 milyon YTL civarındadır. Ülkemiz muz üretiminin hacmi ise muz işleme ve pazarlama tesisleriyle birlikte toplam 4 milyar doları bulmaktadır. (Kaynak: E-24, erişim tarihi mayıs 2022).

İlçede her yıl; 3,5 milyon YTL demire,6 milyon YTL Plastik Örtüye,1,5 milyon YTL sulama sistemine,1 milyon YTL fidana, 30 milyon YTL hayvan gübresine,30 milyon YTL kimyevi gübreye,10 milyon YTL bitki koruma hizmetlerine para ödemektedir. Dolayısıyla Toroslardaki çobandan Anamur'daki ayakkabı boyacısına kadar birçok sektör muz tarımından geçimini bir şekilde temin etmekte veya bundan pay almaktadır. İlçede muz üretimi ve işleminde yaklaşık 10.000 aile yani ortalama 40.000 kişi istihdam edilmektedir. Bu rakam ülke genelinde 400.000 kişiye ulaşmaktadır. (Kaynak: E-24, erişim tarihi mayıs 2022)

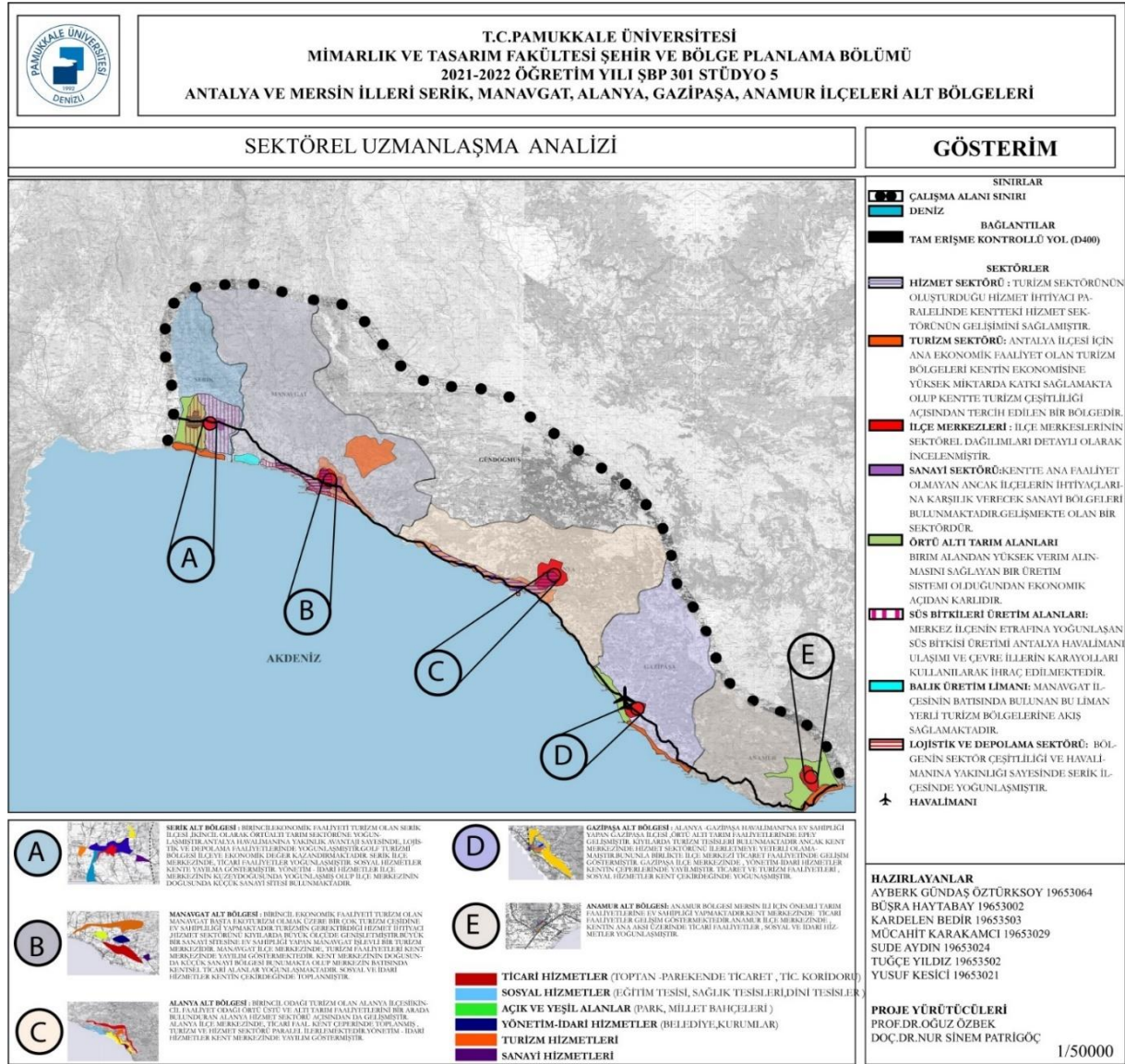
Bozyazı, Anamur, ilçelerinin ekonomilerinin %70'ini, Gazipaşa ve Alanya ekonomisinin de %30'unu oluşturan muz, şu anda ithal muza uygulanan % 145.8' lik gümrük vergisi ile korunmaktadır. 2008 yılı itibariyle ülkemiz muz tüketimi 300.000 tondur. Bunun 200.000 tonu yerli üretimle, kalanı da muz ithalatı ile karşılanmaktadır. (Kaynak: E-24, erişim tarihi mayıs 2022). Sarıoğlu ve Karan'a (2008) göre, Anamur ekonomisi içinde önemli bir yer tutan muz üretiminde bir takım sorunlarla karşılaşmaktadır. Bu sorunlar gübreleme, çeşit, sera tipi ve teknoloji kullanımı, raf ömrünün kısalığı, gümrük vergisi, Ar-Ge ve üretici birlikleri yasaıdır. (Kaynak: E-24, erişim tarihi mayıs 2022)

Gübreleme, muzda gübreleme konusunda rehberlik edecek çalışmalar yoktur. Bu konuda enstitü ve araştırma kuruluşları gerekli çalışmaları yaparak üreticileri bilgilendirilmelidir. Çeşit, son yıllarda bazı firmalar tarafından getirilen doku kültürü muz fidanlarının bölgeye uygun olup olmayacağı konusunda yeterli bilgi yoktur. Sera tipi ve teknoloji kullanımı, muz seraları yüksek seralardır. Bölgede tamamen demirci ustaları tarafından her hangi bir projeye bağlı olmadan yapılmaktadır. Araştırma Kuruluşları, sebze seralarından daha yüksek olan ve farklı bir teknoloji olması gereken muz seraları ve sera içi donanımlarla ilgili teknolojik çalışmalar yapılmalıdır. Ortaya konulacak projelere gerekli teşvik ve krediler verilerek modern seracılığa geçiş sağlanmalıdır. (Kaynak: E-24, erişim tarihi mayıs 2022)

Raf Ömrünün Kısalığı, yerli muzun en önemli sorunlarından biri de işleme ve pazarlama teknolojisinin olmayışı nedeniyle raf ömrünün kısalığıdır. Üretim, işleme ve pazarlama sırasında karşılaşılan sorunlar nedeniyle yerli muzun meyve kabuğu çatlamakta, kararmakta ve rafta kısa sürede bozulmaktadır. Raf ömrünün uzatılması konusunda gerekli çalışmalar yapılarak uygulamaya aktarılmalı, yerli muzun ithal muz karşısındaki bu zayıflığı giderilmelidir. Gümrük Vergisi, muz üretimini ayakta tutan en önemli destek halen % 145,8 olarak uygulanan gümrük vergisidir. Gümrük vergisi oranı aynı şekilde sürdürülmeli ve yerli üretimin en yoğun olduğu Eylül-Mayıs arasındaki dönemde muz ithalatı yapılmamalıdır. Ayrıca ithal edilen muzun fiyatı ithalatçı firma tarafından değil, daha gerçekçi olarak bakanlık tarafından belirlenmelidir. Araştırma – Geliştirme, muz üreticileri kaynak sıkıntısı çekmektedir. Muz üreticilerine yönelik yeterli araştırma ve eğitim faaliyeti yapılmamaktadır. Tarım ve Köy işleri Bakanlığı ve Üniversitelerin de konu ile ilgili yeterli çalışmaları bulunmamaktadır. (Kaynak: E-24, erişim tarihi mayıs 2022)

4.2. Sektörel Uzmanlaşma Analizi;

Sektörel uzmanlaşma analizinde ise, D-400 karayolu ve etki alanları alınmıştır bu etki alanları ise Antalya İlinin ekonomik kalkınmasını sağlayan en önemli faktör olan turizm sektörünün oluşturduğu hizmet ihtiyacı paralelinde kentteki hizmet sektörünün gelişmesini sağlamıştır. Tarım alanları içerisinde örtü altı tarım ve süs bitkisi üretim alanlarından gelen yerel ürünlerin D-400 Karayolu aktifliği sayesinde Gazipaşa Havalimanı aracılığıyla ihracatının ön planda olduğu belirtilmiştir. Kıyı alanlarında var olan balık üretim faaliyetleri ve kruvaziyer yat limanı faaliyetleri göz önüne alınarak kıyı şeridi kalkınması sağlanmıştır. (bknz; şekil 176, erişim tarihi mayıs 2022)

Şekil 193 Sektörel Uzmanlaşma Analizi
Stüdyo5 Kapsamında Üretilmiştir

Ekonomik alt bölgeler analizinin, havalimanı hinterlandı yani etki alanları ele alınmıştır. Limanlar gruplandırılarak deniz ticaret rotaları belirtilmiştir. Belirlenen rotalar ilçe merkezlerini kırsal alanlara olan ve D-400 karayolundan havalimanları ve limanlara olan mesafeleri ve durakları belirtilerek ticaret faaliyetleri ele alınmıştır. Limanların görevleri ise Balık Limanı, yolcu limanı, kruvaziyer yat limanı ve ticaret limanları olarak belirlenip hem bölge içi kalkınma sağlanmış hem de ithalat rotaları oluşturularak dış kaynaklı ekonomik kalkınma sağlanarak ürün pazarı oluşturulmuştur.(bknz; şekil; 177, erişim tarihi mayıs 2022)

4.4. Turizmin Türel Ayrımı Analizi;

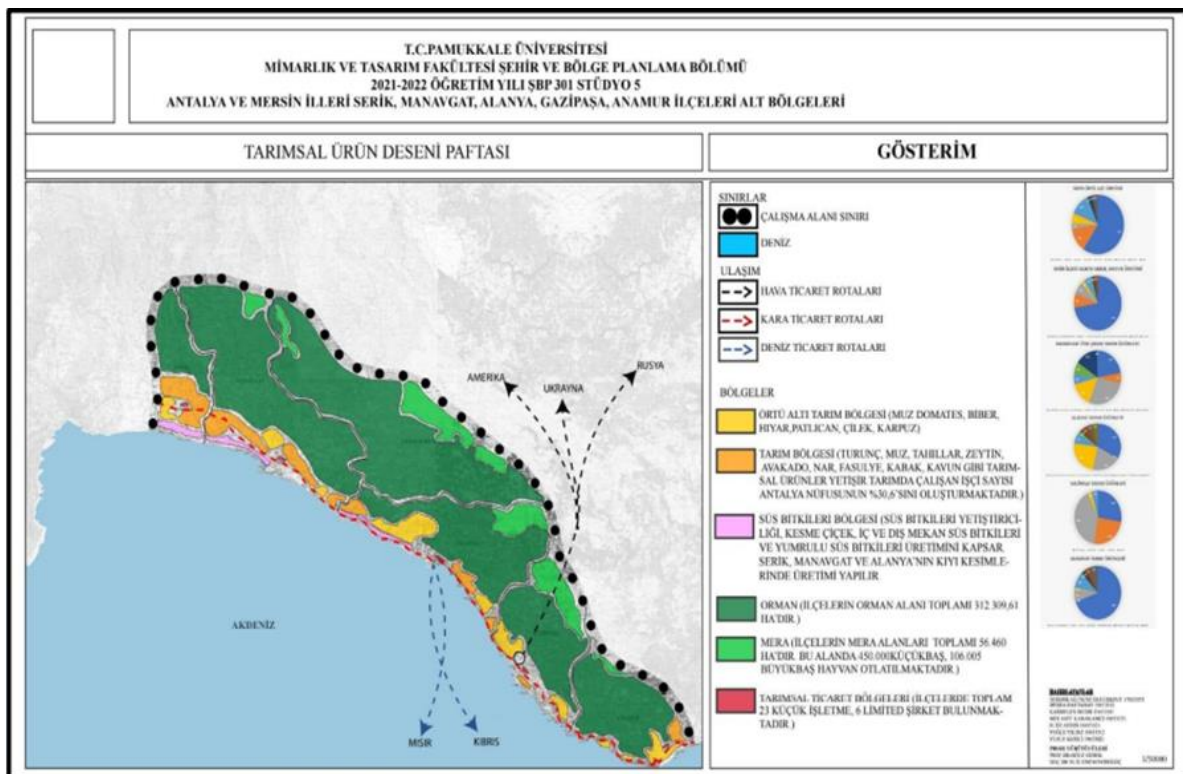
Alan içerisinde kentsel kullanım alanları olarak belirlemiş olduğumuz turizm yerleşmeleri, doğa turizminin ve dönemlik turizmlerin varlığını sürdürülebilir akıllı büyüyen kent teması doğrultusunda ön plana çıkararak gelişmesini sağlayarak bölge ekonomisine katkısını sağlamıştır ve sürdürülebilirliği amaçlanmıştır. (bknz; şekil 178, erişim tarihi mayıs 2022)

Şekil 195 Turizmin Türel Ayrımı Analizi
Stüdyo 5 Dersi Kapsamında Üretilmiştir)

4.5. Tarımsal Ürün Deseni Analizi;

Sentez analizimiz için tarımsal üretim deseni analizimizden yola çıkarak ulaşım rotaları alınarak bölgelerin gelişimi ve ithalat ihracat rotaları belirlenerek bölgenin tarım bütünlüğü sürdürülebilir akıllı büyüyen kent teması doğrultusunda üzerinde çalışılarak bölgenin ekonomik kalkınmasına katkısı amaçlanarak gelişimi ve sürdürülebilirliği sağlanmıştır. Bu hedefler doğrultusunda ele alınan alanlar ve ulaşım rotaları ise hava ticaret rotaları Amerika, Ukrayna ve Rusya olarak belirlenmiştir, kara ticaret rotaları ise kırsal ve kentsel yerleşim alanlarına kara yolları ve D-400 Karayolu olarak belirlenmiştir, deniz ticaret rotaları ise ulusal ve uluslararası olarak ayrılmıştır bu gruplanma içerisinde uluslararası ürün taşıma da aktif olarak Mısır ve Yavru Vatan Kıbrıs' a örtü altı tarım ürünlerinin ve süs bitkilerinden elde edilen ürünlerin ihracatı yapılmaktadır. Bu durum yerel halkın kalkınması sağlamaktadır.(bknz; şekil 179, erişim tarihi mayıs 2022)

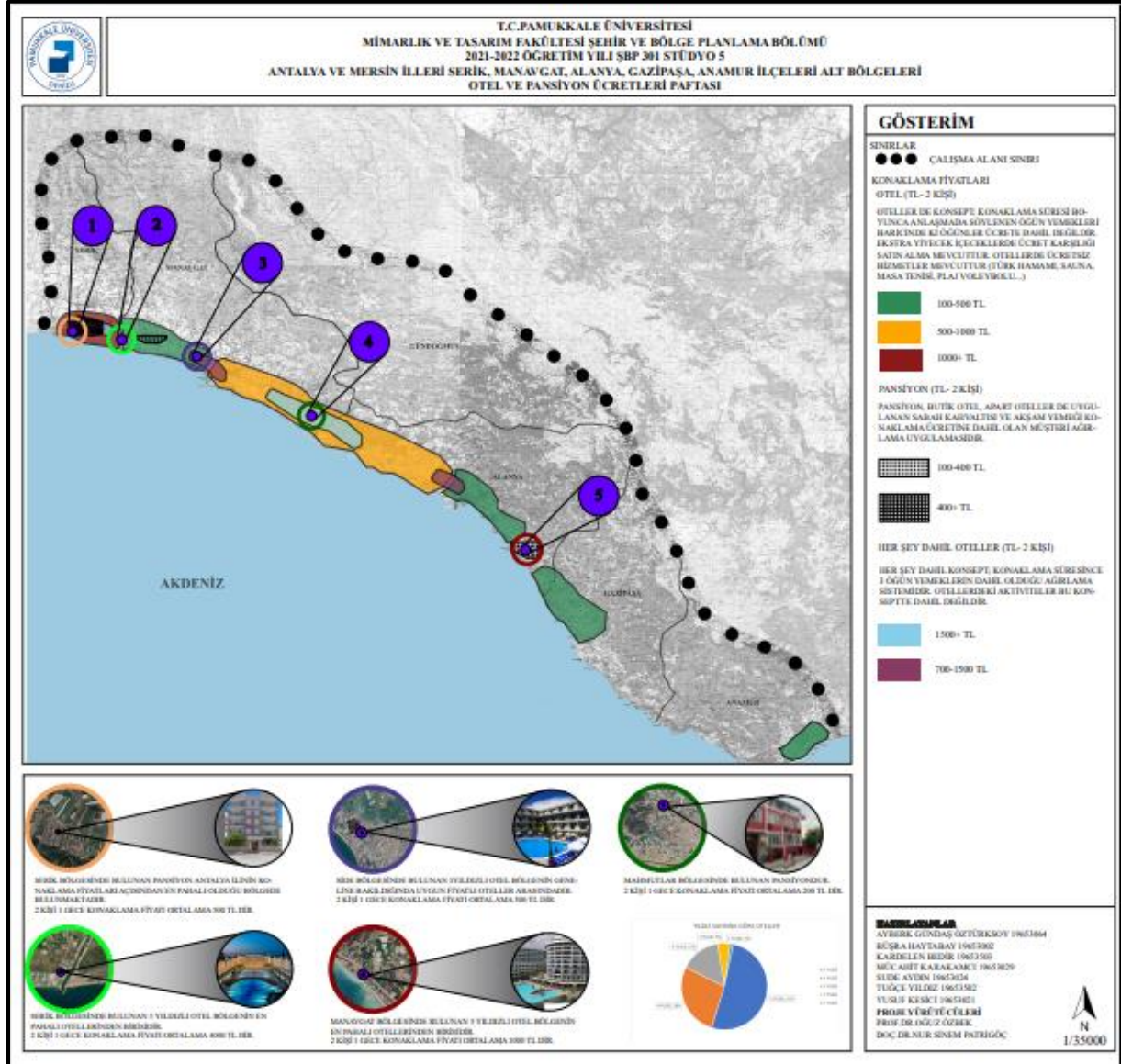
Şekil 196 Tarımsal Ürün Deseni Analizi
Stüdyo 5 Dersi Kapsamında Üretilmiştir

Çalışma alanında bulunan alt bölgelerin mülk sahiplilik oranları ve buna bağlı olarak aylık kira oranın gösterildiği grafiklerden de yola çıkılarak özellikle yaz aylarında kıyı turizminin oldukça rağbet görmesinden dolayı ikincil konutlar ve kiralık günübirlik evlerde artış söz konusu iken çalışma alanının kuzey çeperlerine gidildikçe hem konut sahipliliği hem de tarım arazisi sahipliliği artış göstermektedir. (bknz şekil;180, erişim tarihi mayıs 2022)

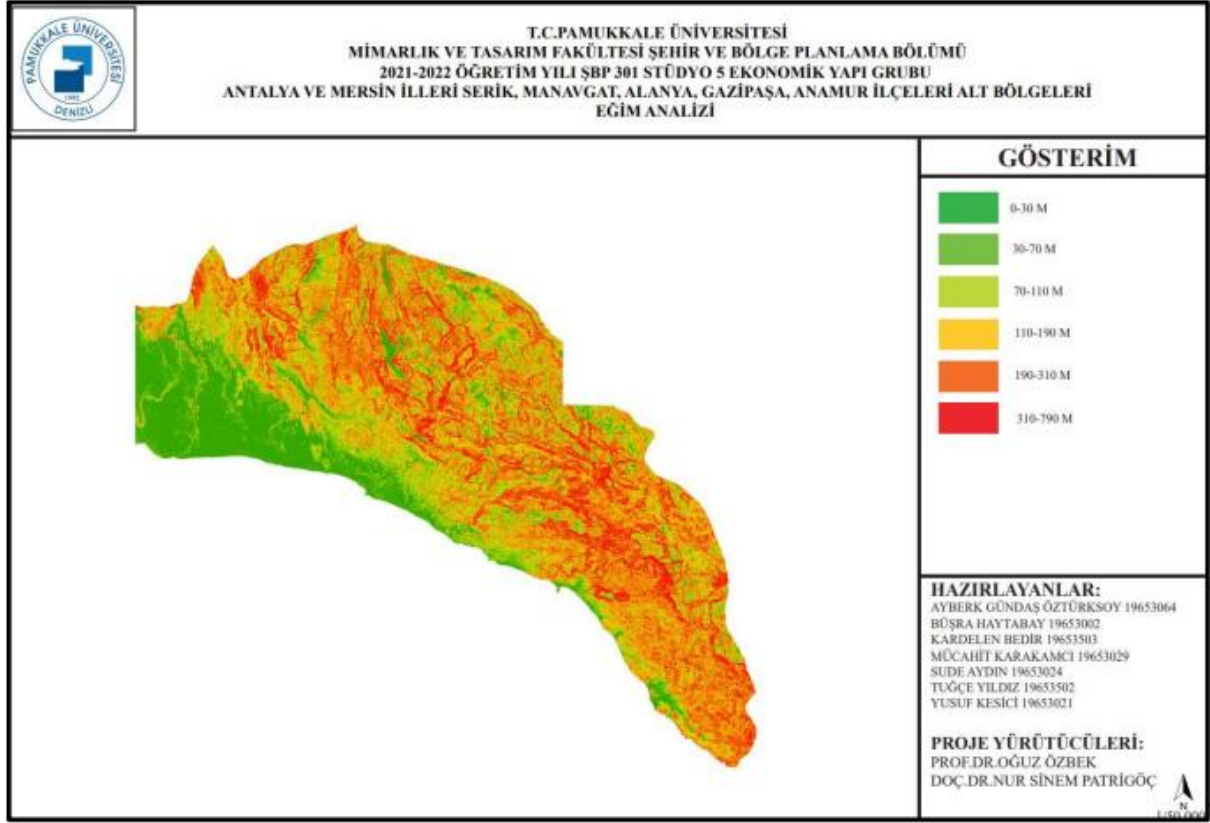
4.7. Otel Ve Pansiyon Ücretleri Analizi;

Çalışma alanında bulunan Serik ilçesi, otel ve pansiyon ücretleri bakımından en pahalı olan ve özellikle yabancı turistler bakımından da en çok tercih edilen alt bölgedir. Genellikle Manavgat, Alanya, Gazipaşa ve Anamur alt bölgeleri ise daha az maliyetli konaklama ücretlerine sahip iken sadece Manavgat ve Alanya’da her şey dahil otellerin yoğunluğu diğer alt bölgelere nazaran daha fazladır diyebiliriz. .(bknz; şekil 181, erişim tarihi mayıs 2022)

4.8. Eğim Analizi;

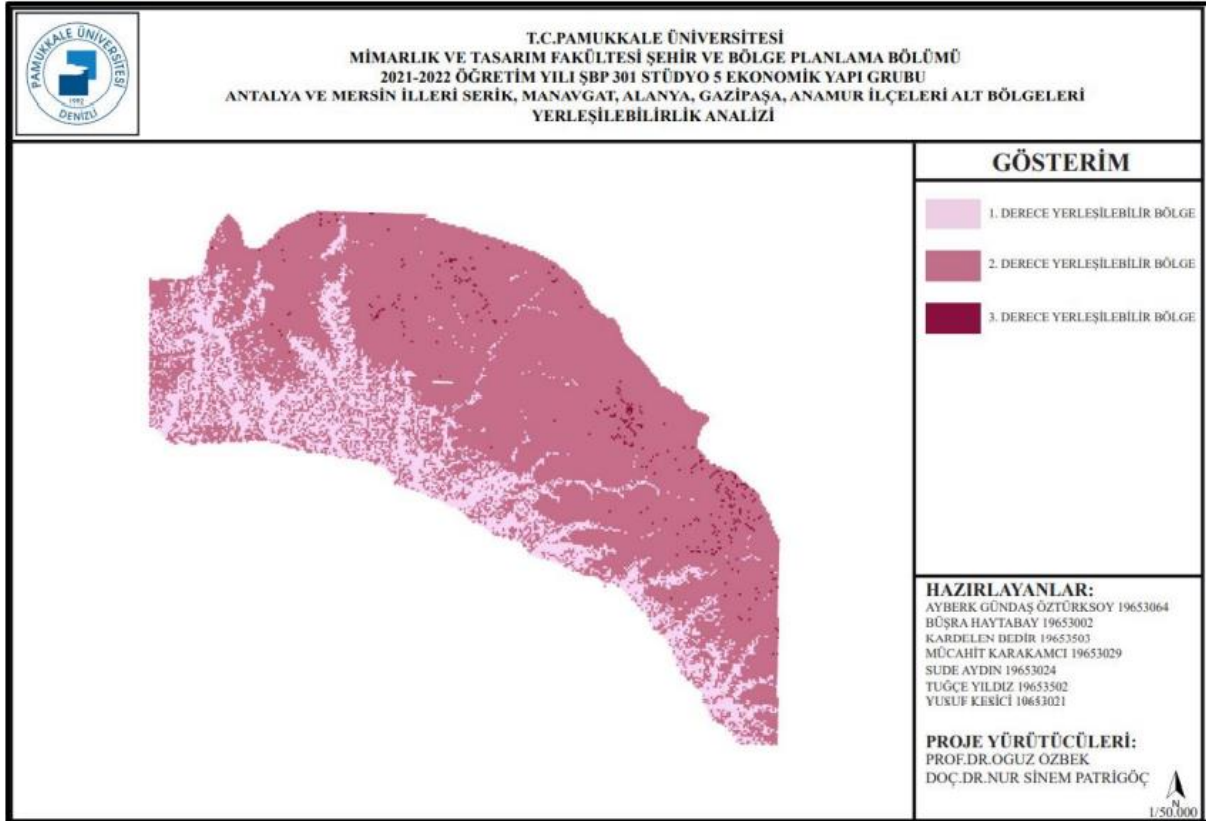
Eğim, yerleşmelerin kurulup gelişmesi açısından olumsuz coğrafi koşullar taşıyan dağlık alanları ve uygun yerleşebilirlik imkânı veren platoları göstermektedir. Yüksek eğim değerine sahip alanlar hem yerleşme ve nüfuslanmayı sınırlandırması hem de ekonomik aktivitelerin sürdürülebilirliğini kısıtlaması bakımından olumsuz ortam koşullarını oluşturmaktadır. (bkz; şekil 182, erişim tarihi mayıs 2022)

Şekil 199 Eğim Analizi
Stüdyo 5 Dersi Kapsamında Üretilmiştir

4.9. Yerleşilebilirlik Analizi;

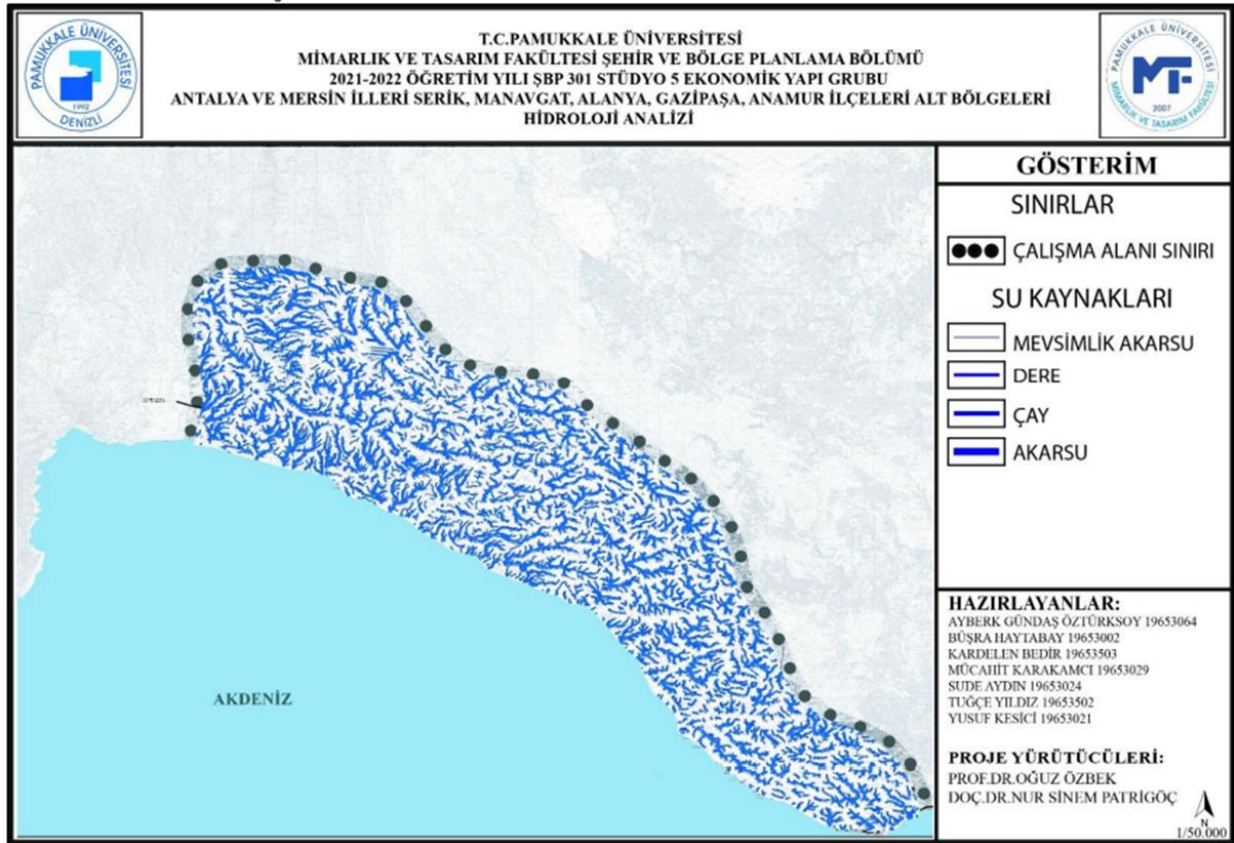
Planlamada yer seçimi etkileyebilecek en temel kısıtlamalar, jeolojik ve fiziksel kısıtlamalardır. Bu kısıtlamalar, topografya, jeolojik yapı, iklim koşulları, sismoloji, hidrojeolojik özellikler, yapı malzemeleri, zemin kalitesi, mineralojik ve jeokimyasal özelliklerdir. Uygun yerleşim analizi için yapılan analizlere göre yüzde değerleri belirlenip ağırlıklı çakıştırma ile yerleşilebilirlik analizi elde edilmiştir. (bknz; şekil 183, erişim tarihi mayıs 2022)

Şekil 200 Yerleşilebilirlik Analizi
Stüdyo 5 Dersi Kapsamında Üretilmiştir

4.10. Hidroloji Analizi;

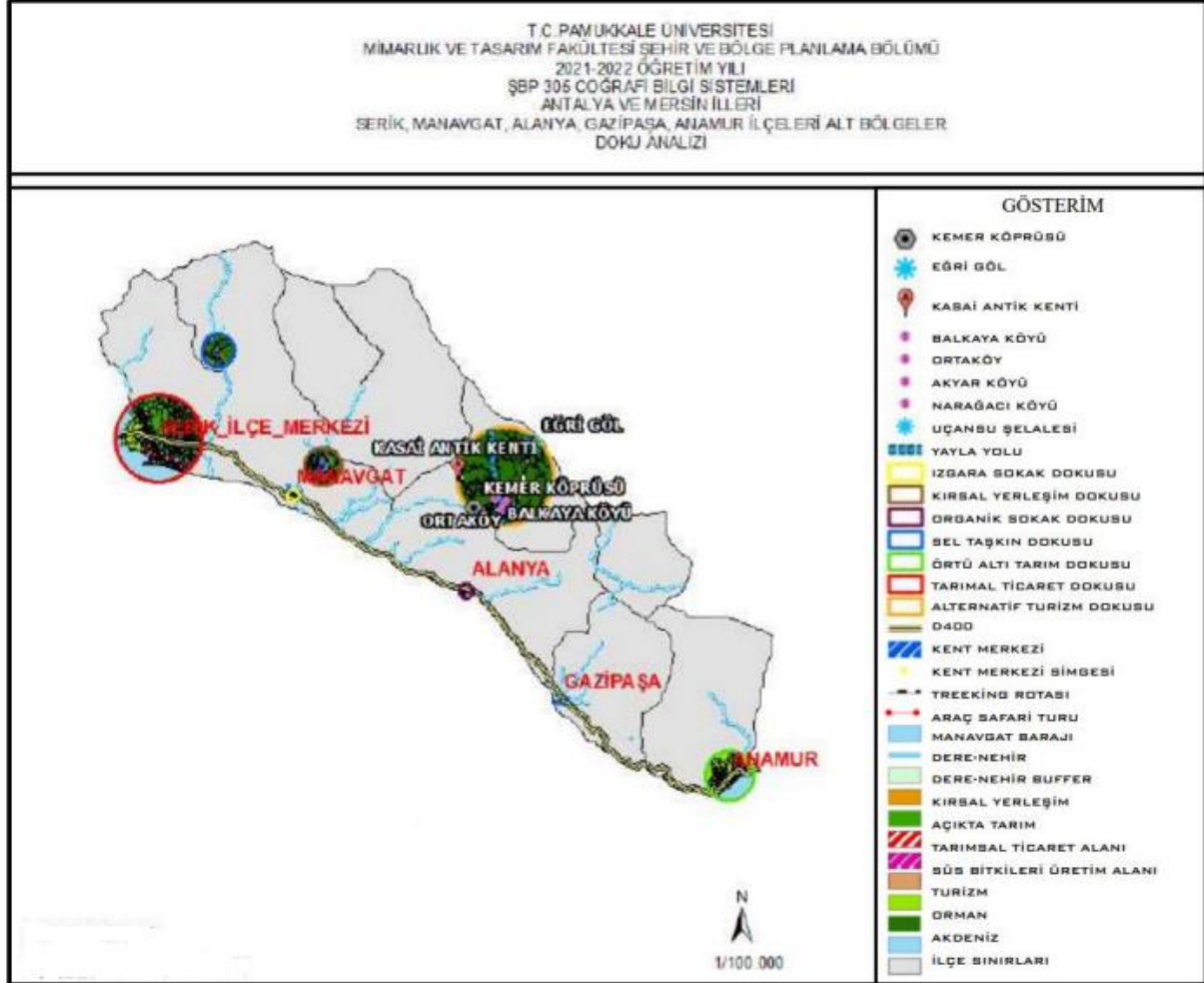
Antalya iline bağı Serik, Manavgat, Alanya ve Mersin iline bağı Anamur ilçelerinin su varlıkları üzerine veriler akıllı büyüyen sürdürülebilir kent doğrultusunda ArcMap uygulaması üzerinde hidroloji analizi hazırlanmıştır. Analizlere bakıldığında havzada birçok su varlığının bulunduğunu gözlemlemek ve bu bağlamda alanın hidrolojik açıdan zengin olduğunu söylemek mümkün. Bu durum alan için ne kadar önemli olsa da yıllar boyu süregelen ve artan yıllar ile birlikte etkisini bir hayli hissettiren küresel ısınma ile birlikte tehdit de oluşturmaktadır. Yine de kuraklık kavramını mevcut konum itibari ile değil, mutlaka çevresel ve dolayısıyla küresel boyutta değil yerel boyutta ele alınmıştır. (bkz; şekil 184 erişim tarihi mayıs 2022)

Şekil 201 Hidroloji Analizi
Stüdyo 5 Dersi Kapsamında Üretilmiştir

4.11. Doku Analizi;

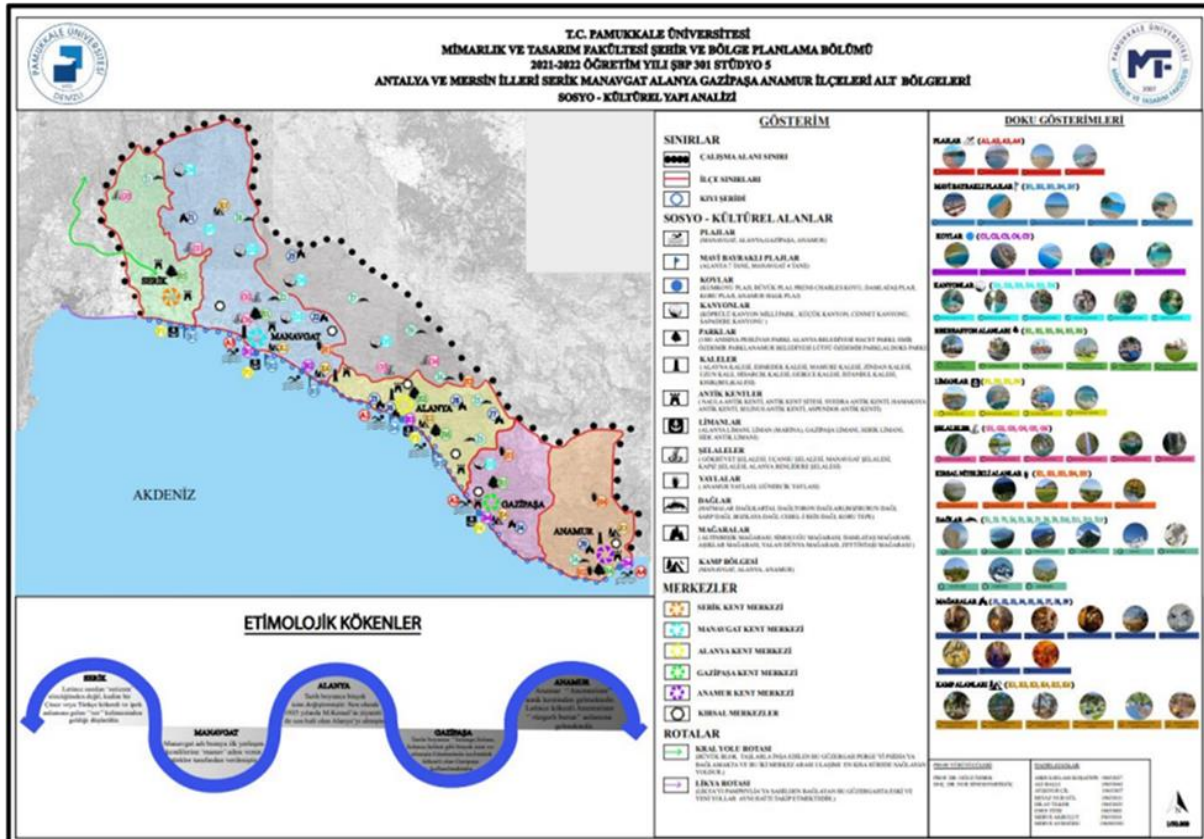
Alınan dokular ile bölge içi sosyo- kültürel aktarımı bütünlüğü ve sürdürülebilirliği, tarımsal ticari faaliyetlerin bölgeye olan ekonomik katkısını sağlayarak kendi kendini kalkındırabilen bir bölge haline gelmesi amaçlanmıştır. .(bknz; şekil 185 erişim tarihi mayıs 2022)

Şekil 202 Doku Analizi
Stüdyo 5 Kapsamında Üretilmiştir

4.12. Sosyo- Kültürel Yapı Analizi;

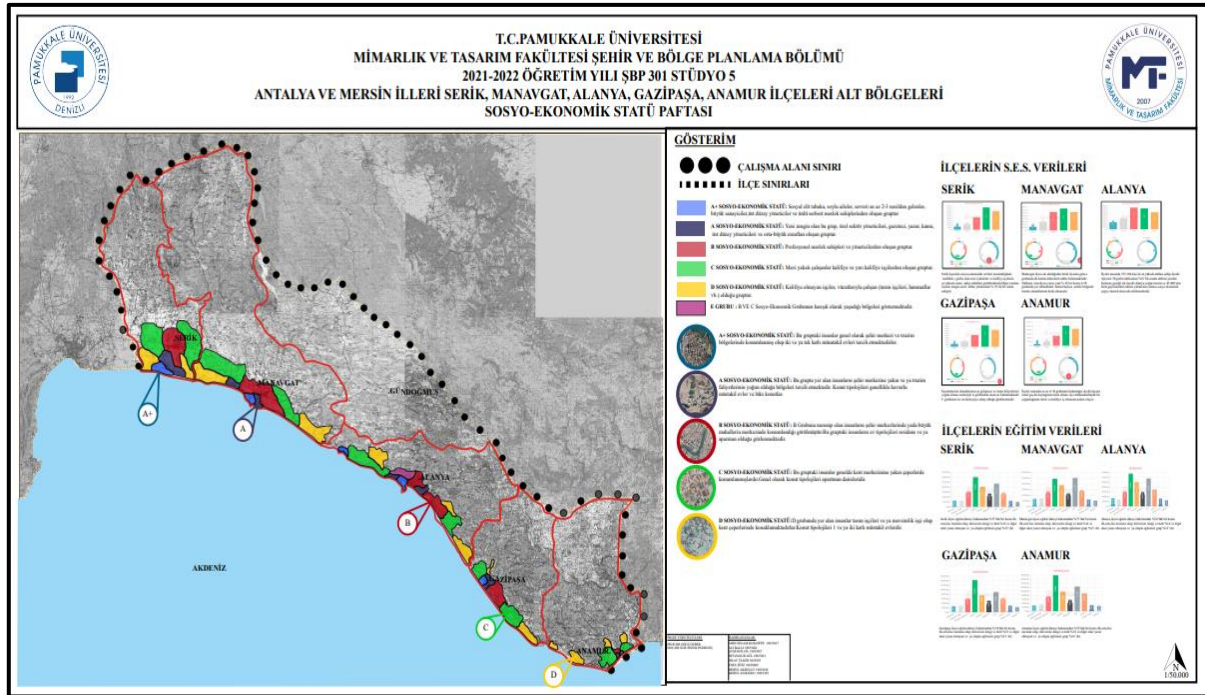
Akdeniz Bölgesi TR61 düzey 2 bölgesini oluşturan Antalya- Mersin İllerinin Serik, Manavgat, Alanya, Anamur ilçeleri olan alt bölgeleri çalışma alanından sentez analizimizde kullanmak ve akıllı büyüyen sürdürülebilir kent teması doğrultusunda sosyo- kültürel yapı analizinden alternatif turizm alanlarını ticari ve tarihi rotaların yerlerini ve etki alanlarını belirleyerek akıllı büyüme bileşenleri ve sürdürülebilir kalkınma ilkeleri ile entegre ederek alana entegre ettik. (bknz; şekil 186 erişim tarihi mayıs 2022)

Şekil 203 Sosyo-Kültürel Yapı Analizi
Stüdyo 5 Kapsamında Üretilmiştir

4.13. Sosyo- Ekonomik Statü Analizi;

Çalışma alanında bulunan alt bölgelerin nüfusunu ekonomik özellikleri bakımından sınıflandırıldığı ve çeşitli infografik gösterimlerle kategorize edilerek alanı analiz edilmiştir. Alanı genel olarak değerlendirildiğinde, sosyal elit tabaka, soylu aileler, serveti en az 2-3 nesilden gelenler, büyük sanayiciler, üst düzey yöneticiler ve ünlü serbest meslek sahiplerinden oluşan gruplar alanda azınlık gösterirken mavi yakalı çalışanlar kalifiye ve yarı kalifiye işçilerden oluşan gruplar alanda çoğunluk göstermektedir. Genel olarak çalışma alanının nüfusunun ekonomik durumu orta derece denilebilir. (bknz; şekil 187 erişim tarihi mayıs 2022)

Şekil 204 Sosyo- Ekonomik Statü Analizi
Stüdyo 5 Kapsamında Üretilmiştir

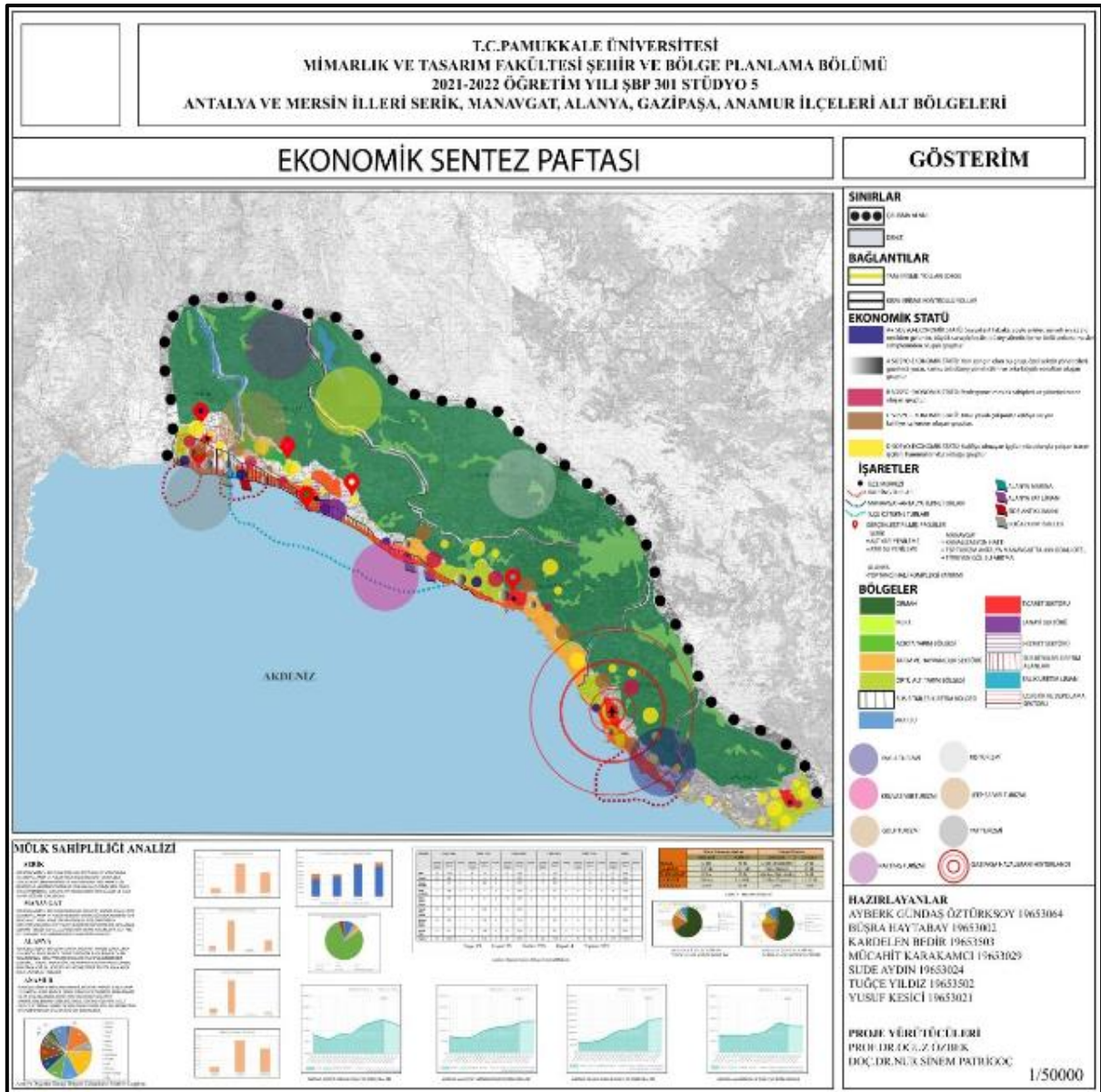
4.14. Ekonomik Sentez Analizi;

Sürdürülebilir akıllı büyüme ilkeleri doğrultusunda sürdürülebilir kalkınma ilkelerinden üzerine durulan ve gelişmesi hedeflenen konular ise atık dönüşümü, biyoçeşitliliğin artırılması ve emisyonların azaltılması üzerinde durularak iklim değişikliğinin etkilerini azaltmaya ve yaşam kalitesini yükseltmeye yönelik, karbon salınımlarını doğrudan azaltmaya yönelik stratejiler uygulanarak, D-400 karayolu ve etki alanları alınmıştır bu etki alanları ise Antalya İlinin ekonomik kalkınmasını sağlayan en önemli faktör olan turizm sektörünün oluşturduğu hizmet ihtiyacı paralelinde kentteki hizmet sektörünün gelişmesini sağlamıştır.

Tarım alanları içerisinde örtü altı tarım ve süs bitkisi üretim alanlarından gelen yerel ürünlerin D-400 Karayolu aktifliği sayesinde Gazipaşa Havalimanı aracılığıyla ihracatının ön planda olduğu belirtilmiştir. Kıyı alanlarında var olan balık üretim faaliyetleri ve kruvaziyer yat limanı faaliyetleri göz önüne alınarak kıyı şeridi aktifliği göz önüne alınmıştır. Havalimanı hinterlandı yani etki alanları ele alınmıştır. Limanlar gruplandırılarak deniz ticaret rotaları belirtilmiştir. Belirlenen rotalar ilçe merkezlerini kırsal alanlara olan ve D-400 karayolundan havalimanları ve limanlara olan mesafeleri ve durakları belirtilerek ticaret faaliyetleri ele alınmıştır.

Limanların görevleri ise balık limanı, yolcu limanı, kruvaziyer yat limanı ve ticaret limanları olarak belirlenip hem bölge içi kalkınma sağlanmış hem de ithalat rotaları oluşturularak dış kaynaklı ekonomik kalkınma sağlanarak ürün pazarı oluşturulmuştur. Kentsel kullanım alanları belirlenerek turizm yerleşmeleri, tarımsal yerleşmelerin olduğu alanlar, kentsel yerleşmelerin olduğu alanlar ve orman alanları olarak belirlemiş olduğumuz alanlarda doğa turizminin ve dönemlik turizmlerin yani rafting, kış, safari, yamaç paraşütü, yayla, golf, yat, ve kruvaziyer yat limanı turizmlerinin varlığını sürdürülebilir akıllı büyüyen kent teması doğrultusunda ön plana çıkararak gelişmesini sağlayarak bölge ekonomisine katkısını sağlamıştır ve sürdürülebilirliği amaçlanmıştır. (bknz; şekil 187, erişim tarihi mayıs 2022)

Ulaşım rotaları alınarak bölgelerin gelişimi ve ithalat ihracat rotaları belirlenerek bölgenin tarım bütünlüğü sürdürülebilir akıllı büyüyen kent teması doğrultusunda üzerinde çalışılarak bölgenin ekonomik kalkınmasına katkısı amaçlanarak gelişimi ve sürdürülebilirliği sağlanmıştır. Belirlene hedefler doğrultusunda alana dair gerçekleştirilmiş ve plan halinde olan projeler göz önüne alınarak akıllı büyüme ve sürdürülebilirlik ilkesi doğrultusunda projelerin gelişim sağlanarak, kentin gelişimini ve kentin teknolojiyle bütünlüğü sağlayabilecek projeler sunulmuştur. (bknz; şekil 187, erişim tarihi mayıs 2022)

Şekil 205 Ekonomik Sentez Analizi
 Stüdyo 5 Kapsamında Üretilmiştir

Atık Su Yenileme Projesi kapsamında Atık su Arıtma Tesisi Projesi için Kültür ve Turizm Bakanlığı ve ASAT Genel Müdürlüğü Türkiye’de bir ilk olan işbirliği protokolü imzalanan proje doğrultusunda bölge de atık su yenileme alanları arttırılmıştır. Manavgat yat limanı projesi kapsamında Manavgat ilçesi limanlarının gelişimi sağlanmıştır. Manavgat Nifrit Deresi ve Sarısı deresi afet riskleri göz önüne alınarak afet riski alanları oluşturulmuş ve bölge de var olan su varlığı alternatif turizmler ile canlandırılmıştır. Alanya Kruvaziyer yat limanı projesi geliştirilerek alternatif turizmleri çıkartıp o bölgenin tarihi ve kültürel turizm ve liman turizminin aktif olmasını hedefleyerek sürdürülebilirliğinin sağlanması

BÖLÜM ALTI

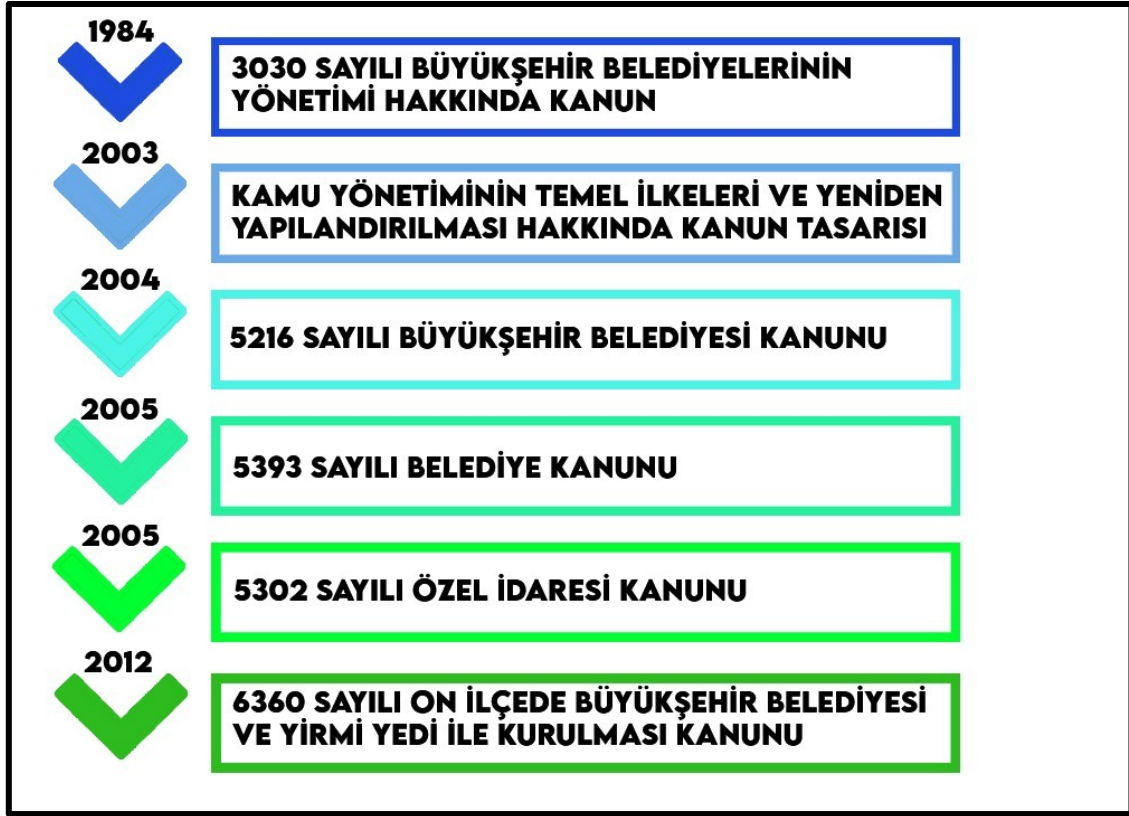
KURUMSAL YAPI

Türkiye’de ilk büyükşehir belediyeleri; şehir nüfusunun fazla ve şehirleşmenin yoğunlaştığı alanlarda belediye hizmetlerinin yürütülmesinde kolaylık sağlamak amacıyla 1984 yılından itibaren kurulmaya başlanmıştır. 27.06.1984 tarihli ve 3030 Büyükşehir Belediyelerinin Yönetimi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun ile İstanbul, Ankara ve İzmir Büyükşehir Belediyeleri, sonrasında eklenen Adana, Bursa, Gaziantep, Konya, Kayseri, Antalya, Diyarbakır, Erzurum, Eskişehir, İzmit, Mersin, Samsun ve Sakarya illeri ile büyükşehirleri ile 16 ilde kurulmuştur. (K-3, erişim tarihi mayıs 2022).

3030 sayılı Kanun, büyükşehir belediyesi ve ilçe belediyesi olmak üzere iki düzeyli ve merkezî bir anakent yönetim yapısı öngörmüştür. İdareler arası ilişkilerde büyükşehir belediye meclisine ve başkanına koordinasyon amaçlı vesayet yetkileri vermiştir. Belediyenin organları yine meclis, encümen ve başkandan oluşmaktadır. 3030 sayılı Kanun, belediye sınırları içinde birden çok ilçesi olan il merkez belediyelerinin büyükşehir belediyesi olmasını öngörmüştür. Ancak, 3030 sayılı Kanunla ek malî kaynaklar da sağlanmış olduğundan gelişmekte olan birçok kentte büyükşehir statüsü kazanma eğilimleri ortaya çıkmıştır. Bunun sonucunda daha sonra çıkarılan kanun hükmünde kararname veya kanunlarla bu niteliğe sahip olmayan belediyeler de büyükşehir belediyesi haline getirilmiştir.

Büyükşehir belediyesi uygulamasına tâbi alanlardaki mahallî müşterek hizmetler, iki düzeyli bir örgütlenme yapısıyla yerine getirilmektedir. Büyükşehir, ilçe ve ilk kademe belediyelerinden oluşan iki düzeyli büyük kent yönetiminin yanında su, kanalizasyon ve ulaşım hizmetleri gibi alanlarda kurulan ve büyükşehir belediyesinin bağlı kuruluşu olan özel nitelikli örgütler bu hizmet yapısının diğer kısmını oluşturmaktadır.

Türkiye’de yerel yönetimlerde ölçek, kapasite, model, kentsel ve kırsal altyapı, yerleşme ve yapılaşma sorunlarına katkı vereceği iddia edilen önemli bir değişiklik 12.11.2012 tarihinde kabul edilen 6360 sayılı “On Üç İlde Büyükşehir Belediyesi Ve Yirmi Altı İlçe Kurulması İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” ile gelmiştir. 6360 sayılı Kanunun çıkarılmasından önce Ülkemizde 5393 sayılı Belediye Kanunu, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu, 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu bulunmaktadır. Yerel yönetim sisteminde köklü değişiklikler hedefleyen Kanunla büyükşehir belediyesi olmanın ana ölçütü il merkezinde asgari 750.000 nüfustan, il sınırlarında asgari 750.000 nüfusa değiştirilmiştir. 3030 ve 5216 sayılı kanunlara nazaran 6360 ile büyükşehir belediyesi statüsü elde etme kolaylaşmıştır ve Türkiye’de büyükşehir belediyesi sayısı 30’a çıkmıştır. İl Özel idareleri kaldırılarak Planlama ve Koordinasyon Birimlerine dönüştürülmüştür. Köyler de mahalleler haline getirilmiştir. (K-3, erişim tarihi mayıs 2022)

Şekil 206 Yerel Yönetimler ve Yasal Düzenlemeler

• 6360 Sayılı Kanun'un Kırsala Etkilerin İncelenmesi

6360 sayılı yasanın getirdiği değişikliklerde özellikle kırsal alanları ilgilendiren önemli kararlar yer almaktadır. Yasa ile Türkiye'deki köylerin (34.395) yaklaşık % 48'inin tüzel kişiliği kaldırılmıştır. Kırsal alanları etkileyecek değişiklikler; sosyo-kültürel, hukuksal, ekonomik ve fiziksel açıdan ele alınmaktadır.

Sosyo-kültürel açıdan bakıldığında; yerel varlığın kaybı ve temsiliyetin kaybı söz konusu olduğu görülmektedir. Ayrıca kırsal yapının temel temsiliyet ilişkilerinde önemli bir yapılanma olan il özel idarelerinin ortadan kalkmasıyla da belirsizliklerin ortaya çıkacağı düşünülmektedir.

Hukuksal sonuçları değerlendirildiğinde, en başından beri belirtilen Anayasa'daki mahalli (1982) idarelerden il özel idareleri ve köyler büyükşehirlerde kaldırılmıştır. Büyükşehir olmayan illerde il özel idare ve köy birimleri devam ederken büyükşehirlerdeki köylerin kentin bir mahallesinin olduğu görülmektedir. Hizmet alımı ve erişimi konusunda büyükşehir olan ve olmayan şehirlerde bir ayrılık söz konusudur.

Ekonomik sonuçları açısından bakıldığında, 6360 sayılı kanunu mali açılarından kırsal alanlar üzerinden değerlendirildiğinde mahalle olan köylere bazı kentsel yükümlülüklerin getirildiği görülmektedir. Kırsal alanlarda yaşayan insanların mali gücünün üzerinde, sunulan hizmet bedellerinin alınmasına yönelik eleştiriler yer almaktadır. (K-3, erişim tarihi mayıs 2022)

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık Ve Tasarım Fakültesi Şehir Ve Bölge Planlama Bölümü
2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı SBP 305 Kodlu Stüdyo 5 Dersi Kapsamında
Proje Koordinatörleri Yürütücülüğünde 3. Sınıf Öğrencileri Tarafından Hazırlanmıştır.

Köylerde yaşayanların fiziksel mekanı kullanım biçimleri ekonomik geçim kaynakları ile doğrudan ilişkilidir. Kanunla gelen değişiklikler neticesinde kent mahallesi olan köylerde hayvancılık ile geçinen köylünün ahır yapacağı yerlere söz konusu kanun sınırlama getirebilecektir. Büyükşehirlerde köylerdeki hayvancılığın tehlikeye gireceği, mera alanları dışında tarımsal faaliyetlerin söz konusu olduğu kırsal arazileri kentsel arazilere dönüşmesi gibi olası sorunlar ortaya çıkabilecektir.

Kırsala Özgün Yaklaşımların Gerekliliği

Kırsal alanlar sosyal yapısı, ekonomik geçim kaynakları gibi birçok özelliklerle kentlerden ayrılmaktadır. Doğa ve insanın iç içe olduğu bir yaşam sürdürülmeye çalışılırken, gelişmeler ve yatırımlar daha çok kentsel alanlarda yoğunlaşmaktadır. Kırın; teknik ve sosyal altyapı sorunları iyileştirilerek, kırsalda yaşayanların çalışma ve yaşam koşulları kalitesinin artırılması gerekmektedir. Planlama ve yönetim sisteminde köy kavramı ile karşılaşılan kırsal alanlara özgü çalışmalar yapılmalıdır. Kırsal alanlarla ilgili olarak; Türkiye’de kırsal alanlardaki kalkınma politikaları ve uygulamaları desteklemek amacı ile T.C. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından hazırlanan Ulusal Kırsal Kalkınma Stratejileri raporu yer almaktadır. Bu stratejilerin yer aldığı belgede;

- Kırsal ve kentsel alanlar arasındaki gelişmişlik farkını azaltmak,
- Göçlerin kırsal alanlar üzerindeki olumsuz etkileriyle mücadele etmek,
- Kırsal politika yönetim merkezi ve yerel düzeyde güçlendirmek,

Yerel yönetimler de kırsal alanlardaki yaşam ve çalışma hayatının iyileştirilmesine yönelik stratejiler geliştirmektedir. Kırsal alanlara yönelik olumlu çalışmalar yer alsa da 6360 Sayılı Kanun ile olası sorunların önüne geçilmesi gerekmektedir. Bu nedenle kırsal alanlara özgü bir ihtiyaç programı oluşturulmalı ve büyükşehirde olsun ya da olmasın bütün kırsal alanları kapsamalıdır. Kırsal alanların durumlarının incelendiği ve bilgilerin güncel olduğu bir ‘Kırsal Yapı Bilgi Sistemi’ oluşturulmalıdır. Ayrıca, planlama ve yönetim sisteminde yer edinen, yerel halkın görüşleri alınarak kararların geliştirildiği, kır geleneksel dokunun ve yaşamın korunduğu bir ihtiyaç programına yanıt veren gelişmeler olmalıdır. Bununla beraber kırsal alanların; kent merkezine uzaklıkları, hizmete erişimleri, doğal, sosyal, fiziksel ve ekonomik özellikleri kentlerden farklılaştığı gibi kendi içlerinde de farklılaşabilmektedir.

Öncelikle bütün kırsal yerleşmeler için benimsenmesi gereken temel ilkeler yer almalı, sonrasında yere özgü kararlar geliştirilmelidir. (K-3, erişim tarihi mayıs 2022)

1.2 Antalya Yönetişel Tarih

Osmanlı Devleti’nde modern anlamda ilk belediye teşkilatları, 1864’te çıkarılan Vilayet Nizamnamesi ve ardından yapılan yeni düzenlemelerle birlikte “Şehreminlik” olarak ortaya çıkmıştır. Yapılan düzenlemelerle ülkenin tamamında kurularak yaygınlaştırılan belediye teşkilatı, Antalya’da ilk kez 1868’de oluşturulmuştur. Şehreminlik olarak oluşturulan belediye teşkilatı, özellikle yerel yönetimlerin gelişmesi açısından ilk adımı oluşturmaktaydı. Antalya Şehreminliği’ne (Belediye Başkanlığı’na) ilk kez Muhasebeci Abdullah Efendi, muavinliğine (yardımcılığı) ise Cemal Bey getirilmiştir.

1880 yılında Antalya Belediye Başkanlığı'na Hacı Mehmet Sait Efendi, 1888'de Ömer Lütfü Efendi ve 1899'da Dizdarzade Rıza Bey getirilmiştir. Bu dönem içerisinde belediyeciliğin başlıca görevleri arasında temizlik ve çevre düzenlemesi, yol yapım ve onarımı bulunmaktaydı. Antalya Belediyesi, sağlık alanındaki işleri ise bir doktor, bir aşı memuru ve bir eczacı ile yürütmekteydi. Ayrıca şehirde bir de eczane bulunmaktaydı. 1906 yılından sonra sırasıyla Ömer Lütfü Efendi (1906), Mustafa Efendi (1908), Münir Efendi (1911), Rıza Bey (1912), Ziya Bey (1915), Ömer Lütfü Efendi (1916), Mustafa Bey ile Hasan Bey (1919), Kahramanzade Hacı Said Efendi (1920), Antalya Belediye Başkanlığı görevini yürütmüşlerdir. Belediye'nin en önemli hizmetlerinden bir diğeri, Kurtuluş Savaşı sırasında, saat kulesi ile iskele yolunun yapılmasıdır. Görüldüğü üzere, şehrin bayındırlık hizmetlerinde önemli rol oynayan belediye, Düden Çayı'ndan su taşınmasını sağlayan kanalların bakımını da gerçekleştirmiştir.

Cumhuriyet döneminde, Antalya Belediyesi'nin günümüz belediyecilik anlayışını yansıtmaya başladığını söyleyebiliriz. Antalya'da Cumhuriyet'in ilk Belediye Başkanları Şerametzade Zeki Bey ile Zühtü Beyzade Hasan Bey'dir (1926). Temizlik konularında etkin olabilmek için satın alınan çöp arabaları ile sulama aracı, ihtiyaca cevap vermeleri için atılan önemli adımlardır. 1928 yılına gelindiğinde Antalya Belediyesi'nin mevcut araç gereçlerinin yanında 10 dönüm arsası, 10 yataklı bir dispanseri, bir mezbahanesi, 45 dükkanı, birer arazöz, motopomp, tekerlekli ve tekerleksiz tulumba, 11 itfaiye personeli, 24 müstahdem ve 15 memuru bulunmaktaydı. Belediyenin bu hizmetleri yürütebilmesi için de yılda 24.910 lira harcama yapılıyordu. Baktığımızda bu dönem Belediye Başkanlığı görevini, 1927'de Tosun Hakkı Efendi'nin kısa süren başkanlığının ardından, Dr. Ali Galip (Kahraman) Bey'in üstlendiğini görmekteyiz. Ali Galip Bey, başkanlığı, Ekim 1930 seçimlerinde Cumhuriyet Halk Fırkası'ndan Karakaşzade Hüsnü Bey'e (Karakaş) devretmiştir. Hüsnü Bey'in göreve geldikten sonra, kendisine yapılan müracaatlar neticesinde, üzerinde durduğu en önemli konu, şehrin ferah ve havadar bir yapıya kavuşturulması girişimidir.

Antalya halkının Kaleiçi'ndeki yüksek surlar nedeniyle rüzgar alamadıklarını ve sıkıntı çektiklerini belirtmeleri üzerine Antalya'daki surların yıkımına başlandı. Yine aynı doğrultuda Kalekapısı'ndaki yollar genişletilmiş, genişletme esnasında yolun her iki tarafında yıkılan ahşap evlerin yerine betondan yeni dükkanlar yapılmıştır. Bugünkü Belediye İşhanı'nın bulunduğu yere 1934'te inşa edilen Kasap Halil, şehirdeki kasapların toplanarak tek bir merkezde birleşmesini sağladı. Halk arasında "Yeni Çarşı" şeklinde kendine isim bulan bu yeni dükkanlar, Kalekapısı'nın çehresini değiştirmiş ve burayı bir alışveriş merkezi görünümüne sokmuştur. Ayrıca 1933 yılında bir sulama arabası, 6 çöp arabası alan belediye, 2 memur ve 20 de işçi istihdam etmiştir. 1934 seçimlerinde Antalya'nın yeni belediye başkanı olarak Şerafettin Bey seçilmiştir.

Ancak kısa bir süre sonra istifa etmesi üzerine, yerine Lütfü Gökçeoğlu getirilmiştir. Gökçeoğlu döneminde Antalya'da imar faaliyetleri hız kazanmıştır. Ali Çetinkaya Caddesi ile Atatürk Caddelerinin düzenlenmesi ve genişletilmesi, Muratpaşa Camii civarındaki mezarlığın kaldırılması, hayvan ve tahıl pazarı için yeni yerlerin belirlenmesi, 1935 yılı ile birlikte ön plana çıkan en önemli bayındırlık hareketleridir. Bunların dışında bir fenni mezbaha ile altı umumi tuvaletin yapımı, buz fabrikasının alınması, itfaiye teşkilatının ıslahı,

belediye, Tophane ve Hatay Parklarının inşası ve düzenlemesi belediyenin faaliyetleri arasında önemli bir yer tutmaktadır. Belediye Başkanı Lütfü Gökçeoğlu, başkanlığı döneminde Antalya için önemli bir ilki gerçekleştirmiştir. Belediye üyelerine bir “Sıhhi Zabıta Talimatnamesi” hazırlatarak, 10 Haziran 1936’da yürürlüğe koymuştur. Ayrıca her yıl, bir önceki belediye bütçesinden artan paranın sağlık işleri için kullanılması kararı, 1933’te uygulamaya konulmuştu ve Antalyalılar memnun eden bir gelişme idi. Lütfü Gökçeoğlu, Ekim 1942 seçimlerinde Antalya Belediye Başkanı olarak yeniden seçilmiştir.

Yeni dönemdeki imar faaliyetleri olarak Karaalioğlu Parkı’nın yapımı, Şarampol Caddesi düzenlenmesi, Tophane Parkı ile Hatay Parkı’nın Antalya’ya kazandırılması, yeni halk pazarlarının kurulması ve belediye fırınlarının açılması karşımıza çıkmaktadır. 1943’ten sonra Antalya’da belediye başkanlığı görevini sırasıyla; Dr. Burhanettin Onat (1943-1947), Vasfi Cankatan (1947-1951), Seyit Ali Pamir (1951-1955), Hayrat Şakrak (1955- 1956), Ömer Eken (1959-1960), Turgut Kılıçer (vali) (1960-1962), Nuri Teoman (vali) (1962- 1963) yürütmüştür. Bunlar arasında özellikle Dr. Burhanettin Onat’ın, Antalya’nın turizm yönünden dünya ülkelerine tanıtılması için yaptığı çalışmalar kayda değerdir.

1960 İhtilali ile birlikte göreve gelen Turgut Kılıçer ve Nuri Teoman, valilik görevlerinin yansira belediye başkanlığı görevini de yürütmüşlerdir. 1963-1968 ve 1968-1973 yılları arasında iki dönem belediye başkanlığı görevini yürüten Dr. Avni Tolunay, Antalya’nın simasını değiştiren diğer bir isimdir. Antalya’nın en küçük sokakları dahi betonla kaplanmış ve Antalya toprak yollardan kurtulmuştur. Ayrıca Dr. Burhanettin Onat ile başlayan Antalya’nın dünya turizminin başkenti olma yarışı bu dönemde de sürdürülmüştür. Tolunay, yurt içi ve yurt dışı girişimlerle Antalya’nın tanıtılmasına hız vermiştir. Yine, belediye etkinlikleri içerisinde Antalya Festivali’nin dahil edilmesi ve festivale 1963 yılında Ulusal Film Yarışması’nın eklenmesi Antalya’nın bu yönde de tanıtılmasını sağladı. Belediye yönetiminin festival programına eklediği, her yıl üç Alman çiftin evlendirilmesi ve toplu sünnet törenleri gibi faaliyetler, halkla bütünleşmeyi sağlayan önemli hamlelerdir. Tıpkı Av. Avni Tolunay gibi iki dönem belediye başkanlığı yapan Av. Selahattin Tonguç (1973-1977, 1977-1980) da özellikle kültürel alanlardaki başarılarla kendini göstermiştir. Sanatsal etkinliklerle Antalya Festivali’nin çok boyutlu olmasını sağlayan Tonguç yönetimi, imar alanlarında da şehrin geniş bulvarlara, caddelere sahip olmasını sağlamıştır.

12 Eylül 1980 İhtilali sonrasında Antalya’da Şerafettin Mıhçıkan (1980-1981), Nuri Teoman (1981- 1983), Kenan Aktekin (1983-1984) Belediye Başkanı olarak görev yapmışlardır. Yener Ulusoy (1984-1987) ve Metin Kasapoğlu’dan (1987-1989) sonra Antalya Belediye Başkanlığı’na Av. Hasan Subaşı iki kez seçilmiştir. (1989-1994, 1994-1999). Antalya Belediyesi, Av. Hasan Subaşı döneminde (1994) “Büyükşehir Belediyesi” haline gelmiş ve alt kademe belediyeleri olarak Muratpaşa, Kepez ve Konyaaltı Belediyeleri oluşturulmuştur. 10.07.2004 tarihinde kabul edilip, 23.07.2004 tarih ve 25531 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanarak yürürlüğe giren 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu’yla birlikte 11 yeni ilk kademe belediyesi daha sorumluluk alanlarına dahil olmuş ve toplam 14 ilk kademe belediyesi bulunan bir Büyükşehir Belediyesi haline gelmiştir. 22/03/2008 Tarihli Resmi Gazete’de yayınlanarak yürürlüğe giren, 5747 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Sınırları İçerisinde İlçe Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun’la;

- Aksu, Pınarlı ve Yurtpınar ilk kademe belediyelerinin tüzel kişilikleri kaldırılarak mahalleleri

ile birlikte Çalkaya ilk kademe belediyesine katılmıştır. Çalkaya merkez olmak üzere Çalkaya Belediyesi'nin adı Aksu,

- Düzlerçamı, Yeşilbayır ve Çıglık ilk kademe belediyelerinin tüzel kişilikleri kaldırılarak mahalleleri ile birlikte Döşemealtı ilk kademe belediyesine katılmıştır. Döşemealtı merkez olmak üzere Döşemealtı,

- Varsak ilk kademe belediyesinin tüzel kişiliği kaldırılarak mahalleleri ile birlikte Kepez ilk kademe belediyesine katılmıştır. Kepez merkez olmak üzere Kepez,

- Beldibi ve Doyran ilk kademe belediyelerinin tüzel kişilikleri kaldırılarak mahalleleri ile birlikte Konyaaltı ilk kademe belediyesine katılmıştır. Konyaaltı merkez olmak üzere Konyaaltı,

- Muratpaşa ilk kademe belediyesi merkez olmak üzere Muratpaşa, adlarıyla beş ilçe kurulmuştur.

Av. Hasan SUBAŞI'dan sonra 1999-2004 yılları arasında Dr. Bekir KUMBUL, ardından 2004-2009 yılları arasında Menderes TÜREL, 2009-2014 yılları arasında Prof. Dr. Mustafa AKAYDIN Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı olarak görev yapmıştır. 12/11/2012 tarih ve 6360 sayılı “On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” ile Antalya Büyükşehir Belediyesinin hizmet sınırları merkez beş ilçeden, on dokuz ilçeye ve 138.000 hektardan 2.068.181 hektara yükselmiş, böylece hizmetleri kullanan Antalyalıların sayısı 2 milyon 158 bine ulaşmıştır. Ayrıca, 6360 sayılı kanunun bazı maddeleri 30 Mart 2014 yerel seçiminden sonra yürürlüğe girmiş olup, İl Özel İdaresi ve kapanan belde belediyeleri çalışanlarının Antalya Büyükşehir Belediyesi'ne devri ile birlikte gerek çalışan sayısında gerekse hizmet sunulan alan ve hizmetleri kullanan vatandaş sayısında büyük artışlar yaşanmıştır. 30 Mart 2014 tarihinde yapılan yerel seçimde, Menderes TÜREL tekrar Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı olmuş ve birçok yatırıma imza atmıştır. 31 Mart 2019 tarihinde yapılan yerel seçimlerde ise Büyükşehir Belediye Başkanı Menderes TÜREL'den bayrağı Muhittin BÖCEK devralmış ve Büyükşehir Belediyesinin yeni başkanı olmuştur. (K-URL3)

1.2.1 Antalya Büyükşehir Belediyesinin Misyon ve Vizyonu

Misyonu: Doğası, tarihi, turizmi, tarımı ve ticareti ile dünyanın en güzel kenti Antalyamızın, yerelden kalkınması için ”Ben, Sen Yok, Biz Varız. Biz Birlikte Yaparız.” yönetim anlayışıyla refah düzeyini yükselterek tüm Antalyalıların yaşam kalitesini arttırmak.

Vizyonu: Planlı, Kurallı, Kimlikli bir DÜNYA KENTİ olmak. (URL6)

1.2.2 Antalya'da Yönetmel Yapı ve Yasal Değişimler

Birinci Dünya Savaşı sonuna kadar Konya Vilayetinin bir sancağı olan Antalya, Cumhuriyet döneminde 20.04.1924 tarih ve 491 no'lu Teşkilat-ı Esasiye Kanunu ile Antalya Vilayeti adını almıştır. Antalya İli 1924 yılında Merkez, Akseki, Alanya, Elmalı, Finike, Kaş,

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık Ve Tasarım Fakültesi Şehir Ve Bölge Planlama Bölümü
2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı SBP 305 Kodlu Stüdyo 5 Dersi Kapsamında
Proje Koordinatörleri Yürütücülüğünde 3. Sınıf Öğrencileri Tarafından Hazırlanmıştır.

Korkuteli, Manavgat ilçelerinden teşekkül etmiştir. 1926 yılında kurulan Serik İlçesi, 1936 yılında Akseki'den ayrılarak kurulan Gündoğmuş İlçesi, 1947 yılında 5071 Sayılı Kanunla kurulan Gazipaşa İlçesi, 1958 yılında 7033 Sayılı Kanunla kurulan Kumluca İlçesi, 1987 yılında 3392 Sayılı Kanunla kurulan Demre, 1990 yılında 3644 Sayılı Kanunla kurulan İbradı ve Kemer ilçeleri ile birlikte Antalya'da ilçe sayısı 14 olmuştur. Antalya, 2 Eylül 1993 tarihinde 504 sayılı kanun hükmünde kararname ile Büyükşehir olmuştur. 2008 yılında 5747 Sayılı Kanunla kurulan Aksu, Döşemealtı, Kepez, Konyaaltı ve Muratpaşa ilçeleriyle de Antalya'nın ilçe sayısı toplam 19 olmuştur.

5216 sayılı Yasa öncesinde, Muratpaşa, Kepez ve Konyaaltı Belediyelerinin oluşturduğu büyükşehir belediyesi alanı 42,000 hektarlık bir sahayı kapsarken, bu alan, Yasa'nın öngördüğü düzenleme ile 141,719 hektara çıkmıştır. (bkz; şekil 190, 191) (K-URL4, erişim tarihi mayıs 2022)

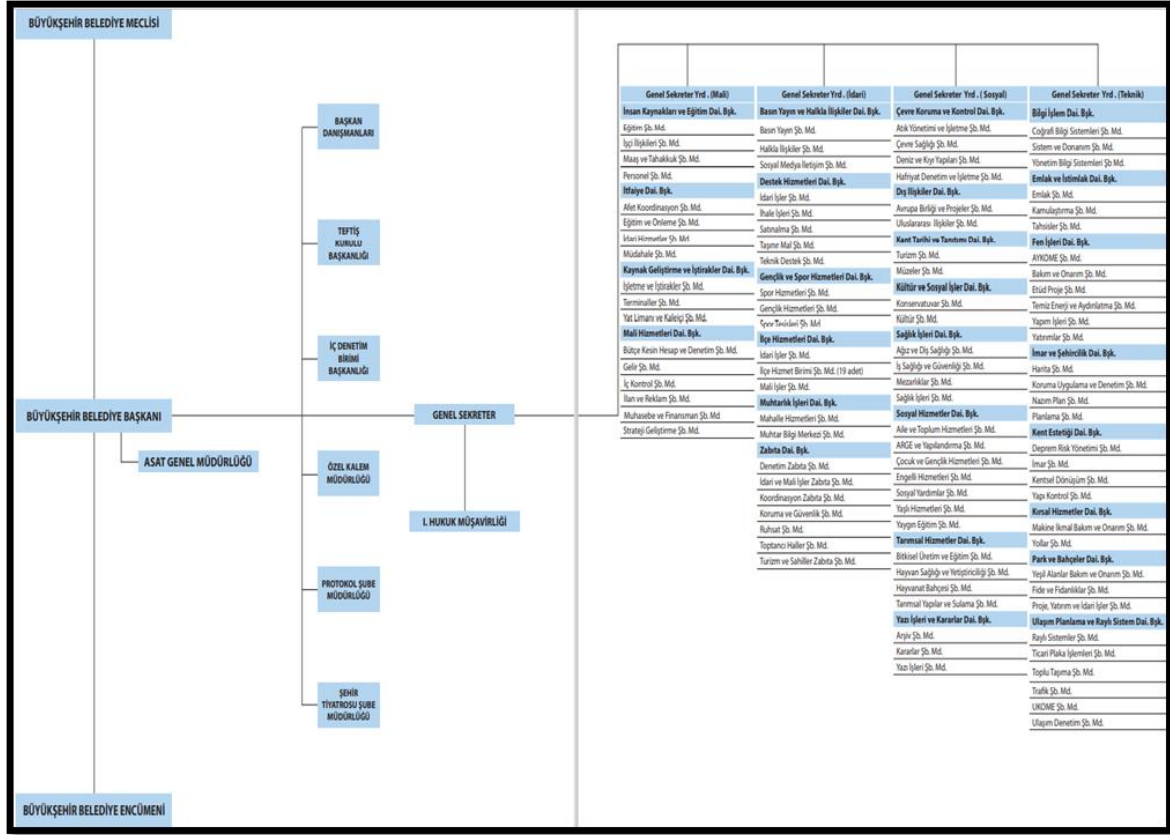

Şekil 207 5216 Sayılı Yasa Öncesi Antalya Büyükşehir Belediyesi Sınırları
(Kaynak: K-URL4 - Erişim Tarihi:13.5.2022)

Şekil 208 5216 Sayılı Yasa Sonrası Antalya Büyükşehir Belediyesi Sınırlar
(Kaynak: K-URL4- Erişim Tarihi:13.5.2022)

1.2.3 Antalya İlinde Yönetmel İlişkiler

Şekil 209 Antalya Büyükşehir Belediyesi Organizasyon Şeması
(Kaynak: K-URL6- Erişim Tarihi:13.5.2022)

Antalya İlinde Yönetmel Amaç ve Hedefler

Doğası, tarihi, turizmi, tarımı ve ticareti ile dünyanın en güzel kenti Antalya'nın, yerelden kalkınması için 'ben, sen yok, biz varız' yönetim anlayışı ile refah düzeyini yükselterek tüm Antalya'da yaşayanların yaşam kalitesini arttırmak.

- Planlı, kurallı, kimlikli bir dünya kenti olmak.
- Kurumsal yapıyı geliştirmek
- Güçlü mali yapının sürekliliğini sağlamak
- Antalya'yı çevre ve doğa dostu bir kent haline getirmek
- Kentsel yaşam alanlarının kalitesini arttırmak
- Planlı ve kimlikli kent için uygun altyapıyı oluşturmak
- Kültürel değerleri korumak, kültür, sanat, spor ve eğitim alanında kentin marka değerini arttırmak Turizm potansiyelini geliştirmek
- Yerelden kalkınma modelini gerçekleştirmek
- Kentsel ulaşım uygulamalarını geliştirmek
- Toplumsal ihtiyaçlara yönelik destek hizmetlerini geliştirmek ve yaygınlaştırmak

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık Ve Tasarım Fakültesi Şehir Ve Bölge Planlama Bölümü
2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı SBP 305 Kodlu Stüdyo 5 Dersi Kapsamında
Proje Koordinatörleri Yürütücülüğünde 3. Sınıf Öğrencileri Tarafından Hazırlanmıştır.

- Toplum düzenini iyileştirmek, afet ve acil durum kapasitesini geliştirmek (K-URL5, erişim tarihi mayıs 2022)

1.3 Manavgat

1.3.1 Manavgat Belediyesinin Misyon ve Vizyonu

Misyonu: Yaşlı bakım alanında en iyi hizmeti vermek. Yaşlıların sosyal ve ekonomik sorunlarının önlenmesine ve çözümlenmesine yardımcı olmak. Hayat standartlarını iyileştirmek. Yaşadıkları her dakikanın tadını alarak, hayata daha mutlu bakmaları için huzurlu, mutlu ve güvenli büyük bir aile oluşturmak

Vizyonu: Profesyonel Huzurevi sektöründe etik ve kurallar çerçevesinde, tüm imkânlarımızı kullanarak, nitelikli yaşam sürdürmede güçlük çeken yaşlılara yılların yorgunluğunu bir nebze unutturup, keyifli zaman geçirebilecekleri ve yaşlı bakımında en iyiler arasında yerimizi alarak mutlu huzurlu yaşam ailesini oluşturmak.(K-URL6, erişim tarihi mayıs 2022)

1.3.2 Manavgat İlçesi Yönetmel Yapı

Manavgat'ın idari yapısı Osmanlıların ilk dönemlerinden günümüze kadar devamlı değişiklik göstermiştir. Bunun için idari yapıyı tam olarak ortaya koymak biraz güç olmaktadır. XV. ve XVI. asırda Alaiye Sancağı'na bağlı olan Manavgat kazası, Köprüçayı ile batıdan Teke Sancağı'ndan ayrılmakta, doğu sınırı ise Manavgat çayında sona ermektedir. Manavgat çayından doğudaki alan Alaiye kazasının sınırları içerisindedir. Yani Manavgat ırmağından Alara çayına kadarki ve oradan Alanya'ya kadar uzanan alan kaza olarak Alaiye kazasıdır. Nahiye olarak ise burada birçok nahiye bulunmaktadır. Bugünkü Akseki ve çevresinde ise Akseki kazası yer almaktadır. Yine bu yüzyıllarda İbradi Manavgat kazası sınırları içerisinde köy olarak bulunmaktadır.

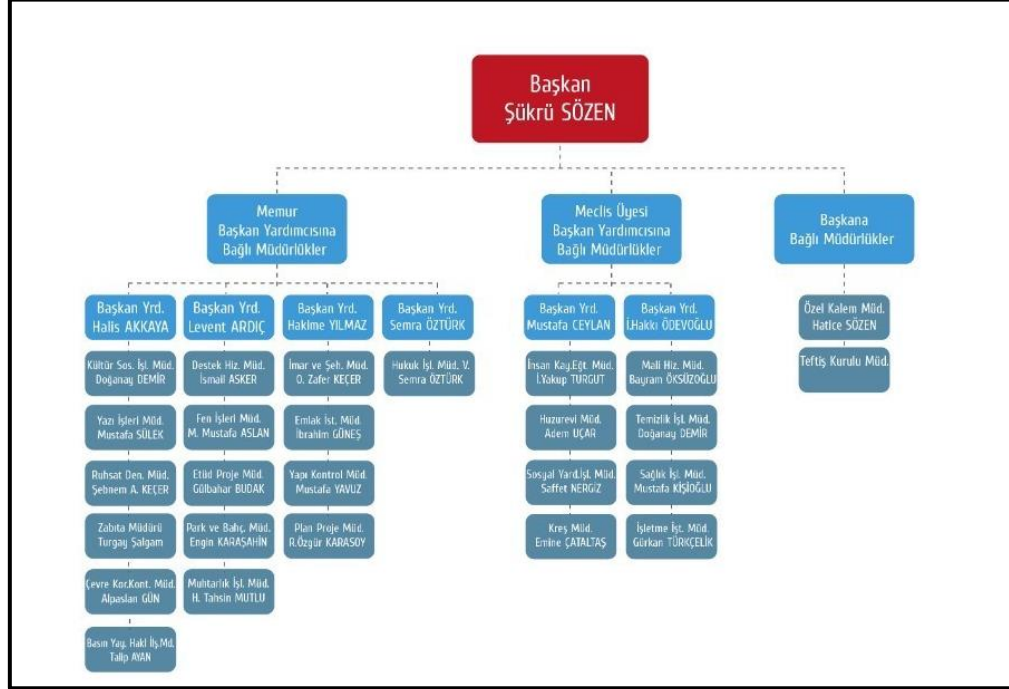
XVI. asrın sonları ve XVII. asra ait bazı belgelerde ve daha sonraki dönemlerde Düşenbe kazası veya nahiyesinden bahsedilmekte ve burası da Manavgat çayından doğudaki alana tekabül etmektedir. Muhtemelen Manavgat nehri ile Alara nehri arasındadır. XIX. asırdaki birçok salnamede ise günümüzdeki Manavgat ilçesi sınırlarının bir kısmı içerisinde Düşenbe, Manavgat, Beşkonak nahiyeleri yer almaktadır. İbradi ise nahiye olarak Akseki kazasına bağlı görülmektedir. Kısaca günümüzdeki Manavgat sınırları içerisinde farklı dönemlerde değişik nahiye ve köyler yer almış ve idari taksimat farklılık arz etmiştir. Günümüz Manavgat ilçesi sınırları, bu sınırların geçirdiği değişim, köylerin dağılımı, kazanın Osmanlıdan günümüze idari durumu konularının belirtilebilmesi için Düşenbe, İbradi, Beşkonak, Manavgat nahiyelerinin de bilinmesi ve aydınlanması gerekmektedir. Cumhuriyetle birlikte ise günümüzdeki sınırlarına ulaşmış ve bu şekilde anılmaya başlamıştır.(K-URL7)

1.3.3 Manavgat İlçesi Yasal Değişimler:

Manavgat ilçesi, Antalya'ya bağlı iken 2008 yılında 5747 sayılı kanun ile ilçe belediyesi haline gelmiştir. Manavgat ayrıca 2008 yılında Antalya'da ilçe olan 3 alt kademe

belediyeden bir tanesidir. Manavgat ilçesine bağlı 106 adet mahalle bulunmaktadır. (K-URL7)

1.3.4 Manavgat İlçesi Yönetmel İlişki

Şekil 210 Manavgat İlçesinde Yönetmel İlişki
(Kaynak: URL8- Erişim Tarihi:13.5.2022)

1.3.5 Manavgat İlçesi Kurumsal Amaç Stratejik Plan

1.3.5.1 Amaç, Hedef ve Stratejiler 1

Amaç 1. Mali Yapıyı Güçlendirmek

Hedef 1.1 Gelir Arttırıcı Faaliyetler Gerçekleştirmek

Stratejiler

- 1-Alacakların tespit ve takibinin yapılması.
- 2-Adrese dayalı nüfus kayıt sisteminden yararlanılması.
- 3-Saha ekibi ile mükellef envanteri çıkartılacak.
- 4-Gezici mobil sistemi ile tahsilat yapılacaktır.
- 5-Vezne ve tahsilat merkezlerinin etkinliği ve bulunabilirliği arttırılacaktır.
- 6-Belediye gelirleri arttırılacaktır.

7-Tahsilat/Tahakkuk oranları yükseltilecek.

8-Saha denetimleri ile işgal emlak beyan vb. yerinde kontroller gerçekleştirilecek.

9-Günlük tahakkuk ve tahsilatların muhasebeleştirilmesi.

10-Mükellef envanterinin çıkarılıp bilgi güncelleme ve tahsilatın yapılması.

11-Yedek ödenek yönetimi gerçekleştirilecek.

SORUMLU MÜDÜRLÜK: MALİ HİZMETLER MÜDÜRLÜĞÜ

1.3.5.2 Amaç, Hedef VE Stratejiler 2

Hedef 1.2 Kaynakları Verimli Ve Bilinçli Kullanmak

Stratejiler

1-Tüm süreçlerin maliyet analizleri yapılacak.

2-Gereksiz harcamalardan kaçınılacak.

3-Harcama birimlerinin bütçe gerçekleşme ve harcama bilgileri üst yönetim düzeyinde takip edilecek.

4-Stratejik yönetim anlayışıyla gerçekleştirilecek harcamalar Stratejik Plan ve Performans Programı ile uyumlu olacak

SORUMLU MÜDÜRLÜK: TÜM MÜDÜRLÜKLER

1.3.5.3 Amaç, Hedef Ve Stratejiler 3

Hedef 1.3 Belediye Gayrimenkullerinden En Yüksek Geliri Sağlamak

Stratejiler

1-Kira süresi dolan taşınmazların zaman kaybetmeden tahliye edilerek 2886 sayılı D.İ.K.'na göre yeniden kiralanması

2-Belediyenin sorumluluğunda bulunan alanlardan fuzulen işgal edilenlerden ecrimisil alınarak kazanç sağlanması

3-Belediyemiz mülkiyetindeki gayrimenkullerin sattığı ve planlanması

Hedef 1.4 belediyemizce kamulaştırılması gereken taşınmazların malikleri ile pazarlık ederek kamulaştırma işlemi yapmak ve belediyelerimize ait arsa ve arazilerin envanterinin eksiksiz tutularak bu taşınmazların devamlı kontrol edilmesini sağlamak

STRATEJİLER

1)Belediyenin mülkiyetinde bulunan ve faal olarak belediye tarafından kullanılmayan gelir de getirmeyen daire, arsa ve arazi vb. taşınmazların kamulaştırma işlemlerinde takas edilerek kullanılması yolu işe hem taşınmazın ekonomik olarak değerlendirilmesi hem de kamulaştırma işlemi için belediye kasasından çıkacak nakdin azaltılması

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık Ve Tasarım Fakültesi Şehir Ve Bölge Planlama Bölümü
2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı SBP 305 Kodlu Stüdyo 5 Dersi Kapsamında
Proje Koordinatörleri Yürütücülüğünde 3. Sınıf Öğrencileri Tarafından Hazırlanmıştır.

- 2)Belediyemize ait taşınmazların tamamının yerinde kontrollerinin yapılarak her taşınmazı ayrı ayrı dosyada takip edip bütün taşınmazlarımızın fiili durumu hakkında bilgi sağlanması
- 3) Taşınmazların yılda en az bir kere fotoğraflanarak işgal, sınır tecavüzü vb. ile ilgili güncel bilgi edinerek gereğinin yapılması (K-URL7)

1.4 Alanya

1.4.1 Alanya Belediyesinin Misyon ve Vizyonu

Misyonu: “Çağdaş yönetim ilkeleri çerçevesinde küresel, ülkesel ve bölgesel

değerleri gözetererek, önce insan anlayışıyla yerel hizmetleri etkin

ve verimli yürütmek ve halkın yaşamını kolaylaştırmak”

Vizyonu: “Alanya’yı yüksek standartlara sahip, sosyal ve kültürel hayatı zengin,

halkın yaşamaktan mutlu olduğu ve huzur bulduğu, örnek bir dünya kenti

yapmaktır”(K-URL9, erişim tarihi mayıs 2022)

1.4.2 Alanya İlçesinde Yönetmel Yapı ve Yasal Değişimler

06.12.2012 tarih ve 28.489 sayılı resmi gazetede yayınlanan “On Üç İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Altı İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapıl-masına Dair” 6360 Sayılı Kanun ile Aydın, Balıkesir, Denizli, Hatay, Malatya, Manisa, Kahraman-maraş, Mardin, Muğla, Tekirdağ, Trabzon, Şanlıurfa ve Van il belediyesi büyükşehir belediyesi haline getirilmiş; Adana, Ankara, Antalya, Bursa, Diyarbakır, Eskişehir, Erzurum, Gaziantep, İstanbul, İzmir, Kayseri, Kocaeli, Konya, Mersin, Sakarya ve Samsun büyükşehir belediyelerinin sınırları il mülki sınır-ları olarak değiştirilmiştir.

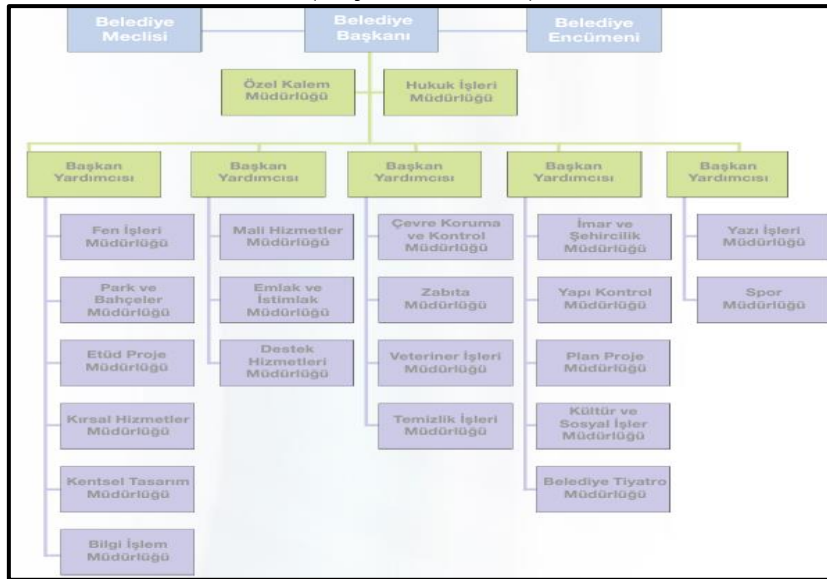
Kanun ile 27 büyükşehir belediyesinin mülki sınırları içinde kalan tüm köy ve belediyelerin kamu tüzel kişilikleri kaldırılmıştır. Bunun sonucunda köyler mahalle, belediyeler ise her biri parçalanmadan kendi isimleriyle mahalle olmuşlardır. Bu belediyelerin mahalleleri de kaldırılmıştır. Bu bağlamda Alanya ilçesinin mülki sınırları Alanya belediyesi sınırları olmuş oldu. Yeni yönetim sisteminde toplam mahalle sayısı 102’ye çıkmış olup merkeze uzaklıklarına göre sıralanmış halde aşağıdaki tabloda verilmiştir. Tablodan da görüldüğü gibi en uzak mahalle merkeze 60 km uzaklıktaki Karapınar olup belediye çok dağınık ve merkeze çok uzak birçok mahalleye hizmet vermek durumunda kalmıştır.(bknz; tablo 69)(K-URL7 erişim tarihi mayıs 2022)

Tablo 75 Alanya'nın Mahalleleri
(Kaynak: URL10 - Erişim Tarihi:13.5.2022)

Alanya'nın Mahalleleri							
Mahalle Adı	Merkeze Uzaklık (km)	Mahalle Adı	Merkeze Uzaklık (km)	Mahalle Adı	Merkeze Uzaklık (km)	Mahalle Adı	Merkeze Uzaklık (km)
Bektaş	Merkez	Değirmendere	11	Uğurlu	23	Alara	35
Büyükhasbahçe	Merkez	Kestel	11	Akdam	25	Öteköy	36
Cumhuriyet	Merkez	Mahmutlar	12	Avsallar	25	Özvadi	36
Çarşı	Merkez	Kızılcaşehir	13	İshaklı	25	Çakallar	37
Dinek	Merkez	Konaklı	14	Gözüküçüklü	25	İmamlı	37
Güllerpınarı	Merkez	Yaylalı	14	Türktaş	27	Bucak	38
Fiğla	Merkez	Kargıcak	15	Uzunöz	27	Çamlıca	38
Hacet	Merkez	Obaalacami	16	Üzümlü	27	Şihlar	38
Hisarçı	Merkez	Akçatı	17	Kayabaşı	26	Tınlar	38
Kadıpaşa	Merkez	Asmaca	17	Keşefli	28	Bayırkozağacı	40
Kızılarpınarı	Merkez	Payallar	17	Aliefendi	29	Güzelbağ	40
K.Hasbahçe	Merkez	Emişbeleni	18	Kocaoğlanlı	29	Gümüşgöze	40
Saray	Merkez	İncekum	18	Gözübüyük	30	Taşbaşı	41
Şekerhane	Merkez	Paşaköy	18	Gümüşkavak	30	Sapadere	41
Sugözü	Merkez	Seki	18	Güney	30	Saburlar	42
Tepe	Merkez	Toslak	19	Yeşilöz	30	Yaylakonak	42
Tophane	Merkez	Mahmutseydi	19	Burçaklar	31	Alacami	43
Yasıralı	Merkez	Bademağacı	19	Hacıkerimler	31	Karamanlar	43
Oba	5	Kuzyaka	19	Orhan	31	Başköy	44
Hacimehmetli	5	Demirtaş	20	Okurcalar	31	Süleymanlar	45
Cıkcilli	5	Bıçakçı	20	Beyreli	32	Beldibi	46
Tosmur	6	Dere	20	Böyükpınar	33	Fakırcalı	49
Çıplaklı	7	Türkler	21	Hocalar	33	Bayır	52
Basırlı	8	Yeniköy	21	Uğrak	33	Karapınar	60
Karakocalı	8	İsbatlı	22	Yalçı	33		
Elisesik	11	Soğukpınar	22	Yenice	33		

1.4.3 Alanya İlçesinde Yönetmel İlişkiler

Tablo 76 Alanya Belediyesi Organizasyon Şeması
(Kaynak: URL10)

1.4.4 Alanya İlçesi Kurumsal Amaç Stratejik Plan

- Kurumsal kapasiteyi geliştirmek
- Güçlü mali yapının sürekliliğini sağlamak
- Antalya'yı çevre ve doğa dostu bir kent haline getirmek
- Kentsel yaşam alanlarının kalitesini arttırmak

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık Ve Tasarım Fakültesi Şehir Ve Bölge Planlama Bölümü 2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı SBP 305 Kodlu Stüdyo 5 Dersi Kapsamında Proje Koordinatörleri Yürütücülüğünde 3. Sınıf Öğrencileri Tarafından Hazırlanmıştır.

- Planlı ve kimlikli kent için uygun altyapıyı oluşturmak
- Kültürel değerleri korumak, kültür, sanat, spor ve eğitim alanında kentin marka değerini arttırmak
- Turizm potansiyelini geliştirmek
- Yerelden kalkınma modelini gerçekleştirmek
- Kentsel ulaşım uygulamalarını geliştirmek
- Toplumsal ihtiyaçlara yönelik destek hizmetlerini geliştirmek ve yaygınlaştırmak
- Toplum düzenini iyileştirmek, afet ve acil durum kapasitesini geliştirmek(K-URL10 erişim tarihi mayıs 2022)

1.5 Serik

1.5.1 Serik Belediyesinin Misyon ve Vizyonu

Misyonu: Serik Halkının refah ve yaşam kalitesini sürekli artırarak, yerel hizmetleri yerine getirmede çağdaş, katılımcı, saydam, değişimci ve eşitlikçi bir anlayışla hareket eden sürdürülebilir, insan odaklı hızlı ve kent kimliğine uygun olarak hizmet sunmaktadır.

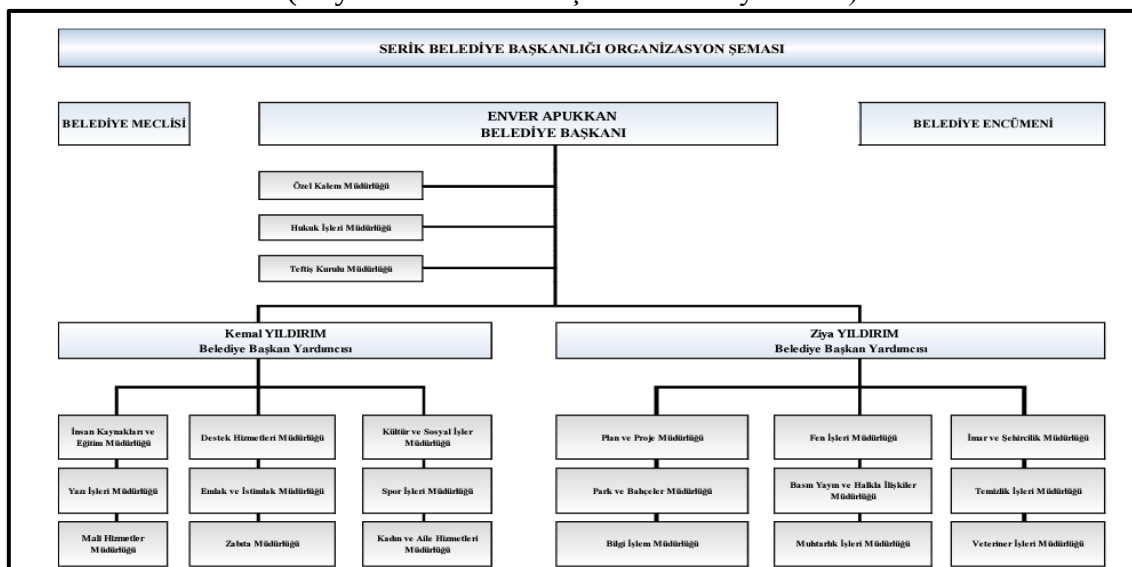
Vizyonu: İnsana ve çevreye saygılı, paydaşlarının beklentilerini aşmayı hedefleyen ve dünyadaki gelişimi ve değişimi takip eden yönetim anlayışı doğrultusunda; Serik'i temel belediyeçilik sorunları çözülmüş, sürdürülebilir sosyal refah ve kenteleşmeyi sağlamış, farklı kültürlerden gelmiş insan mozaïği ve gelişen yüzü ile bir çekim merkezi, huzurlu ve güvenli bir kent haline getiren. Çağın gerekleriyle donatılmış örnek ve öncü belediye olmaktadır.(K-URL11 erişim tarihi mayıs 2022)

1.5.2 Serik İlçesi Yönetmel Yapı ve Yasal Değişimler

İlçe merkez belediyesiyle birlikte 8 belediyesi 52 köyü ve bununla birlikte 66 mahallesi bulunmaktadır .(K-URL7 erişim tarihi mayıs 2022)

1.5.3 Serik İlçesi Yönetmel İlişkiler

Tablo 77 Serik Belediyesi Organizasyon şeması
(Kaynak: URL11 - erişim tarihi mayıs 2022)

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık Ve Tasarım Fakültesi Şehir Ve Bölge Planlama Bölümü
2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı SBP 305 Kodlu Stüdyo 5 Dersi Kapsamında
Proje Koordinatörleri Yürütücülüğünde 3. Sınıf Öğrencileri Tarafından Hazırlanmıştır.

1.5.4 Serik İlçesi Kurumsal Amaç Stratejik Plan

▪ Stratejik Amaç

1 : Kurumun etkin, verimli ve kaliteli hizmet üretimi için daha güçlü bir kurumsal yapının oluşturulması

Stratejik Hedef 1.1 Personelin özlük işlemlerinin takibini işgücü verimliliği çerçevesinde gerçekleştirmek

İş birliği Yapılacak Birimler: İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü

Stratejik Hedef 1.2 Kurum Personelinin Niteliklerinin Geliştirilmesi

İş birliği Yapılacak Birimler: İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü

Stratejik Hedef 1.3 Belediyenin Bilgi İşlem Altyapısının Güçlendirilmesi

İş birliği Yapılacak Birimler: Bilgi İşlem Müdürlüğü

Stratejik Hedef 1.4 Elektronik Belediyecilik Hizmetlerini Yaygınlaştırarak Belediye Hizmetlerine Vatandaşlarımızın Erişimini Kolaylaştırmak İş ve İşlemlerin Süresini Kısaltmak

İş birliği Yapılacak Birimler: Bilgi İşlem Müdürlüğü

Stratejik Hedef 1.5 Meclis ve Encümen kararları için dijital arşiv oluşturmak ve bilgiye kolay erişim sağlamak

İş birliği Yapılacak Birimler: Yazı İşleri Müdürlüğü

Stratejik Hedef 1.6 Belediyemizin dava ve gelirlerimiz ile ilgili icra işlemlerini etkin bir şekilde yürütmek

İş birliği Yapılacak Birimler: Hukuk İşleri Müdürlüğü

▪ Stratejik Amaç

2: Belediyenin mali yapısını güçlendirerek kaynakların etkin kullanılmasının sağlanması

Stratejik Hedef 2.1 Bölgenin kalkınması ve gelişmesi için Ulusal ve Uluslararası hibe programlarından destek almak

İş birliği Yapılacak Birimler: Özel Kalem Müdürlüğü Proje Geliştirme Ekibi

Stratejik Hedef 2.2 Belediye gelirlerinin her yıl % 10 oranında artırılması

İş birliği Yapılacak Birimler: Mali Hizmetler Müdürlüğü

Stratejik Hedef 2.3 Cari giderlerde tasarrufa gidilmesi

İş birliği Yapılacak Birimler: Tüm Müdürlükler

Stratejik Hedef 2.4 Belediye Hizmetlerinin sunumunda gerekli her türlü mal, malzeme, makine ve teçhizatın mevzuata uygun olarak temin edilmesi

İş birliği Yapılacak Birimler: Destek Hizmetleri Müdürlüğü

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık Ve Tasarım Fakültesi Şehir Ve Bölge Planlama Bölümü
2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı SBP 305 Kodlu Stüdyo 5 Dersi Kapsamında
Proje Koordinatörleri Yürütücülüğünde 3. Sınıf Öğrencileri Tarafından Hazırlanmıştır.

Stratejik Hedef 2.5 Gelirlerin takibini kolay ve güvenilir hale getirmek

İş birliği Yapılacak Birimler: Mali Hizmetler Müdürlüğü

Stratejik Hedef 2.6 Mali yapıyı güçlendirecek bilişim sistemleri geliştirmek

İş birliği Yapılacak Birimler: Mali Hizmetler Müdürlüğü –Bilgi İşlem Müdürlüğü(K-URL11 erişim tarihi mayıs 2022)

1.6. Anamur

1.6.1 Anamur Belediyesinin Misyon ve Vizyonu

Misyonu: Anamur'u daha modern, yaşanabilir ve gelecek nesillere hak ettikleri şekilde bırakmak, Anamur da ikamet eden vatandaşların yaşam kalitesini ve ekonomik durumunu en üst seviyeye çıkarmak, en az maliyetle en çok hizmeti yapmak için; Sosyal ve Kültürel atılımları ekonomik uygulamak ve denetlemektir.

Vizyonu: Karşılıklı saygı ve sevgiye dayalı, vatandaşın katılımını sağlayan, iletişimi sağlam açıklık (saydamlık) ilkesine uyan, kamu yararı gözetken, eşitlik hakkaniyet ve demokratik devlet ilkesine bağlı, hukuk devleti anlayışını benimseyen, HALKIN BELEDİYESİ'ni oluşturmak.(K-URL12 erişim tarihi mayıs 2022)

1.6.2 Anamur İlçesi Yönetmel Yapı

Anamur, Karamanoğulları beyliğinden sonra 15. yüzyılın ikinci yarısında Osmanlı İmparatorluğu'nun idaresine geçmiştir. 1804 yılına kadar beyliklerle idare edilen Anamur, Osmanlı idaresinde bu tarihlerde vilayetlerin kurulması ile Mut, Glindire (Aydıncık) ve Ermenek'ten meydana gelen sancağa dâhil edildi. Bu sancağın bağlı olduğu merkez Konya olmakla birlikte, sancak idare merkezi Ermenek (Elmanak) idi. 1811 yılında sancak Konya'dan alınarak merkezi Silifke olan sancağa bağlanmıştır. Anamur 1859 yılında Osmanlı idare teşkilâtında müdürlüktü. Zaman zaman kaza merkezi olmuşsa da 1869 yılında kesin olarak ilçe ve kaymakamlık olmuştur. 1869 yılındaki süreç öncesinde Konya sancağına bağlı iken kayıt, tapu ve diğer bazı idari işler Ermenek'te yapılmıştır.1869 yılında Kaymakamlık olduğunda merkezi, bugünkü Nasrettin (Ören beldesinin mahallesi) köyünde idi.

Ancak zamanın beyleri idarenin kendi işlerine karışmaması için Kaymakamlık merkezini şimdiki Çorak denilen yere taşıttırmışlardır. Çorak'ta o zaman Rumlar yaşamakta idi. Ancak Rumların buraları terk etmeleri üzerine onlardan kalan bir kilise yıkılarak, hükümet binası inşa edilmiş ve artık Anamur buraya kurulmuştur. Bu bina uzun süre hükümet binası olarak hizmet vermiş, daha sonra da Anadolu Lisesi'ne, Mersin Üniversitesi Meslek Yüksek Okulu'na verilmiş, hâlihazırda da Anamur İlçe Sağlık Müdürlüğü olarak hizmet vermektedir. Eski tarihlerde idare merkezinin Mamure Kalesi yakınlarına taşınması için yapılan girişimler sonuçsuz kalmıştır. Anamur halkının yaşlı kişileri eskileri anarken hâlâ ilçe merkezinden konu açılınca kentin adını “Çorak(verimsiz yer-tarla)” diyerek sözlerinde belirtirler. Anamur'a gelen ilk Türk boylarının Orta Asya üzerinden İç Anadolu Bölgesi'ne, daha sonra da Gülnar ilçesi üzerinden Anamur'a geldikleri araştırmalarla ortaya çıkmıştır. Geline yollar ve yerleşim alanlarının adı Taşeli bölgesidir. Günümüzde Anamur'da ve Taşeli yaylalarında yaşayan töre, gelenek ve görenekleri, Türkmen kıyafetleri, yapı, davranış, hürmet, saygı, misafirperverlikleriyle, şehrin o çılgın yaşantılarını hiç umursamayışları ile

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık Ve Tasarım Fakültesi Şehir Ve Bölge Planlama Bölümü
2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı SBP 305 Kodlu Stüdyo 5 Dersi Kapsamında
Proje Koordinatörleri Yürütücülüğünde 3. Sınıf Öğrencileri Tarafından Hazırlanmıştır.

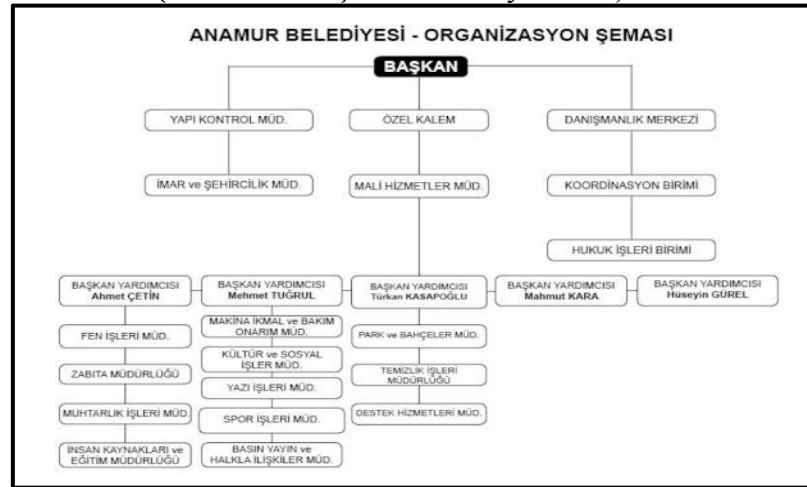
Yörükler, insanı başka diyarlara alıp götürürler. Bu insanlar Torosların gerçek sahipleridir. Ve bu bölgeye 1200’lü yıllardan beri yerleşmiş ve kendilerine bu toprakları yurt yapmışlardır. Burada insanlar; Taşeli’ nin ladin, katran, kekik, sümbül kokan yaylalarında, karlı dağ yamaçlarına, beyaz bulutlara eşlik ederek mutlu bir hayat sürerler. “6360 Sayılı Kanun On üç İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Altı İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun” gereğince; Ören ve Çarıklar Beldeleri ile daha önceki dönemde köy statüsünde bulunan 37 Mahallenin tüzel kişilikleri kaldırılarak mahalleye dönüştürülmüştür. Hali hazırda şehirde toplam 56 mahalle bulunmaktadır. İlçenin doğusunda Bozyazı- Kuzeyinde Karaman-Batısında ise Antalya illerinin sınırları arasında kalmaktadır. Anamur nüfusu 66.000’dir. (K-URL7 erişim tarihi mayıs 2022)

1.6.3 Anamur İlçesi Yasal Değişimler

Anamur Belediyesi 31.03.2014 tarihine kadar 17 mahalleye hizmet vermekte iken 6360 Sayılı Kanun Kapsamında Anamur Belediyesinin sınırları ilçe mülki sınırlarına taşınmış ve toplam 56 mahalleye hizmet vermeye başlamıştır. 6360 Sayılı Kanun ile birlikte içme suyu, ulaşım, mezbahe, hal hizmetlerinin tamamı Mersin Büyükşehir Belediyesine devir edilmiştir. Anamur Belediyesi tarafından K-URL7 erişim tarihi mayıs 2022)

1.6.4 Anamur İlçesi Yönetmelik İlişkiler

Tablo 78 Anamur Belediyesi Organizasyon şeması
(K-URL12 erişim tarihi mayıs 2022)

1.6.5 Anamur İlçesi Kurumsal Amaç Stratejik Plan

AMAÇ-1: KURUMSAL MÜKEMMELLİK:

Hedef-1.1: İnsan Kaynaklarını Yetkinleştirmek:

AMAÇ-2: SÜRDÜRÜLEBİLİR ŞEHİRLEŞME:

Hedef-2.2: İlçemizin Üst yapı ve sosyal donatı alanlarını güçlendirmek

AMAÇ-3: KALKINMACI BELEDİYEÇİLİK

Hedef-3.3: Yerel Ekonomiye Güçlendirmek

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık Ve Tasarım Fakültesi Şehir Ve Bölge Planlama Bölümü 2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı SBP 305 Kodlu Stüdyo 5 Dersi Kapsamında Proje Koordinatörleri Yürütücülüğünde 3. Sınıf Öğrencileri Tarafından Hazırlanmıştır.

AMAÇ-4: KÜLTÜREL MİRASI YAŞATMA.

Hedef-4.1: İlçemizin tarihi ve doğal değerleri ulusal ve uluslararası alanlarda tanıtmak

AMAÇ-5: TOPLUMSAL BARIŞ

Hedef-5.1: Gençlerimizi geleceğe hazırlamak.(K-URL12 erişim tarihi mayıs 2022)

Tablo 79 Belediyelerinin Misyon ve Vizyonlarının Karşılaştırılması

Serik	Manavgat	Alanya	Anamur
MİSYON			
Serik halkının refah ve yaşam kalitesini sürekli arttırarak yerel hizmetleri yerine getirmede Çağdaş katılımcı Saydam değişimci ve eşitlikçi bir anlayışla hareket edin sürdürülebilir insan odaklı hızlı ve kendi kimliğine uygun olarak hizmet sunmaktır	Manavgat Belediyesi'nin vizyonu çağdaş, güvenilir, adaletli yönetim anlayışını yerleştirmiş, hizmet sunumunda kaliteyi esas alan; dinamik, insan odaklı, öngörülü, ihtiyaçlara duyarlı, ayrıca altyapı, çevre, sosyal yardım ve eğitim hizmetleri yönünden örnek bir belediye olmaktadır.	Çağdaş yönetim ilkeleri çerçevesinde küresel ve bölgesel değerleri gözeterek, önce insan anlayışıyla yerel hizmetleri etkin ve verimli yürütmek ve halkın yaşamını kolaylaştırmak	Belediyemiz, yerel ve ortak nitelikli talepleri karşılayan, insana değer veren, çevreyle uyumlu, kaliteli ve çözüm odaklı hizmetler üreterek Anamur halkının gündelik yaşamını kolaylaştırmayı görev edinmiştir
VİZYON			
İnsana ve çevreye saygılı paydaşlarının beklentilerini aşmayı hedefleyen ve dünyadaki gelişimi ve değişimi takip eden bir yönetim anlayışı doğrultusunda Serik i temel belediyecilik sorunları çözülmüş sürdürülebilir sosyal refah ve kentleşmeyi sağlamış farklı kültürlerden gelmiş insan mozaïği ve gelişen yüzüyle bir çekim merkezi huzurlu ve güvenli bir kent haline getiren çağın gerekleri ile donatılmış örnek ve öncü belediye olmaktadır	Manavgat Belediyesi'ni yasalarla belirlenen tüm kamu hizmetlerinde, katılımcılık, etkinlik, saydamlık, hesap verebilirlik ilkeleri çerçevesinde yönetmek; ilçenin kaynaklarının bir plan dahilinde, rasyonel kullanımını sağlayarak; halkın yaşam kalitesini ve refah düzeyini yükseltmek ve Manavgat'ın ülke ve dünya turizmindeki yerini ve önemini arttırmaktır.	Alanya'yı yüksek standartlara sahip, güvenli, sosyal ve kültürel hayatı zengin ve halkın yaşamaktan mutlu olduğu örnek bir dünya kenti yapmaktır	İnsan odaklı, katılımcı, çözüm üreten, doğal hayata ve tarihi mirasa saygılı, temel kentsel hizmetlerin adil ve erişilebilir şekilde sağlandığı, yaşam kalitesi yüksek Anamur şehrini oluşturmaktır.

2.SİVİL TOPLUM KURUŞLARI

2.1 SİVİL TOPLUM KURUŞLARININ KENT YÖNETİMİNDE ETKİSİ

- **Sivil Toplum Kuruluşları ve Stratejik Planlama**

Kamu kurumlarının hazırlayıp uygulamakla yükümlü oldukları stratejik planların hem hazırlık aşamasında hem de uygulama ve denetim aşamasında vatandaşların etkin rol almaları için bir mekanizma getirilmiştir. 5018 Sayılı Kamu Mali Kontrol ve Yönetimi Yasası'na göre kamu kurum ve kuruluşlarının stratejik yönetim anlayışıyla yönetilmeleri öngörülürken, stratejik planların hazırlanma aşamasında, ilgili kamu hizmetlerinden etkilenen bütün paydaşların katkılarının sağlanması istenilmiştir. "5393 sayılı Belediye Kanunu" belediyelerin stratejik planının hazırlanması konusunda sivil toplum kuruluşlarına katılım hakkı sağlamıştır. Kanun'un 41'inci maddesine göre, "stratejik plan varsa üniversiteler ve meslek odaları ile konuyla ilgili sivil toplum örgütlerinin görüşleri alınarak hazırlanır ve belediye meclisi tarafından kabul edildikten sonra yürürlüğe girer" denilmektedir. Stratejik plan hazırlanması sürecinde sivil toplum kuruluşlarından görüş alınması belediye ve sivil toplum kuruluşları ilişkisinde olumlu bir durumdur.(K-URL13)

- **Sivil Toplum Kuruluşları ve Kent Konseyleri**

5393 sayılı Belediye Kanunu'na göre, "Belediyeler, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının, sendikaların, noterlerin, varsa üniversitelerin, ilgili sivil toplum örgütlerinin, siyasî partilerin, kamu kurum ve kuruluşlarının ve mahalle muhtarlarının temsilcileri ile diğer ilgililerin katılımıyla oluşan kent konseyinin faaliyetlerinin etkili ve verimli yürütülmesi konusunda yardım ve destek sağlar. Kent konseylerinin almış oldukları kararlar ilk belediye meclisi toplantısında görüşülür ve karara bağlanır. Bazı sivil toplum kuruluşları da kent konseyi üyesidirler. Dolayısıyla bu şekilde belediyenin karar alma sürecine dolaylı bir katılım söz konusu olmaktadır. Belediye meclisine gönderilen kent konseyi kararlarının bağlayıcılığının bulunmaması, bu kararların mecliste görüşüldüğüne dair denetim imkânının olmayışı ve Belediye Meclisi görevleri arasında kent konseyi kararlarının görüşülmesinin olmaması Kent Konseylerinin Belediyelerce alınacak kararlarda etkin olabilmesini engellemektedir.(URL13)

- **Sivil Toplum Kuruluşları ve Belediye Meclisine Katılım**

Belediye hemşehriler arasında sosyal ve kültürel ilişkilerin geliştirilmesi ve bunların korunması konusunda gerekli çalışmaları yapar. Bu çalışmalarda üniversitelerin, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının, sendikaların, sivil toplum kuruluşları ve uzmanların katılımını sağlayacak önlemler alır. 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nda belediye ve sivil toplum kuruluşları ilişkisine dayanan "sağlık merkezleri, hastaneler, gezici sağlık üniteleri ile yetişkinler, yaşlılar, engelliler, kadınlar, gençler ve çocuklara yönelik her türlü sosyal ve kültürel hizmetleri yürütmek, geliştirmek ve bu amaçla sosyal tesisler kurmak, meslek ve beceri kazandırma kursları açmak, işletmek veya işletletmek, bu hizmetleri yürütürken üniversiteler, yüksek okullar, meslek liseleri, kamu kuruluşları ve sivil toplum örgütleri ile işbirliği yapmak" ifadesi yer almaktadır.(K-URL13 erişim tarihi mayıs 2022)

• Sivil Toplum Kuruluşların İhtisas Komisyonlarına Katılım

Mahalle muhtarları ve ildeki kamu kuruluşlarının amirleri ile ildeki kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, üniversiteler, sendikalar ve gündemdeki konularla ilgili olarak sivil toplum örgütlerinin temsilcileri, oy hakkı olmaksızın kendi görev ve faaliyet alanına giren konuların görüşüldüğü ihtisas komisyonu toplantılarına katılabilir ve görüş bildirebilir. STK'ların bu toplantılara oy hakkı olmaksızın katılmaları bir dezavantaj olarak kabul edilmektedir. Ancak, bu duruma göre daha sıkıntılı olan nokta STK'ların bu toplantılara kendi görev ve faaliyet alanlarını ilgilendiren konularla sınırlı olmak koşuluyla girebilecek olmalarıdır. Çünkü kendisini toplantı konusuyla alakalı gören bir STK'nın toplantıya katılma isteği komisyon tarafından STK'nın toplantı konusuyla ilgisinin bulunmadığı gerekçesiyle reddedilebilir. Dolayısıyla bu madde, komisyon toplantılarına STK'ların katılımını engelleyebilecek bir içeriğe sahiptir.(K-URL13 erişim tarihi mayıs 2022)

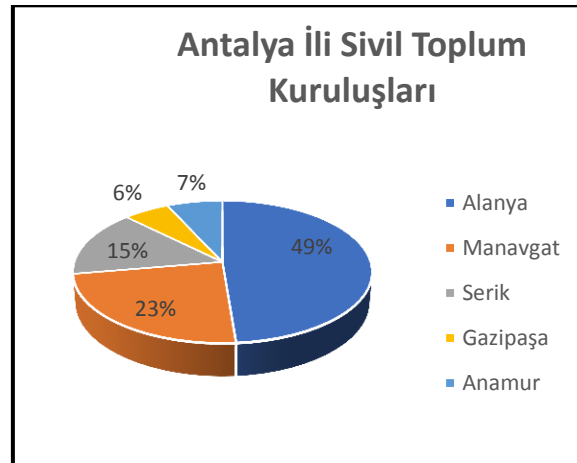
2.1.1 Antalya İli Sivil Toplum Kuruluşları

Akdeniz bölgesinde toplamda 11.924 tane sivil toplum kuruluşu bulunmaktadır. Bu sivil toplum kuruluşlarının 2919 tanesi Antalya iline ait sivil toplum kuruluşudur. Alanya ilçesinde 384 ,Gazipaşa ilçesinde 45, Manavgat ilçesinde 186, Serik ilçesinde 119, Anamur ilçesinde 54 tane sivil toplum kuruluşu bulunmaktadır. (bknz; şekil 192) (K-URL14 erişim tarihi mayıs 2022)

Faaliyet Alanları

- Çevre ve doğal hayat hayvanları koruma Dernekleri
- Çocuk Dernekleri
- Diş Türkler ile dayanışma dernekleri
- Dezavantajlılar Dernekleri
- Eğitim ve araştırma Dernekleri
- Toplumsal değerleri yaşatma Dernekleri
- Gıda tarım ve hayvancılık alanında faaliyet gösteren dernekler
- Hak ve savunuculuk dernekleri
- İmar şehircilik ve kalkındırma dernekleri
- İnsani yardım dernekleri
- Kamu kurumları ve personelini destekleyen dernekler
- Kültür sanat ve turizm dernekleri
- Mesleki ve dayanışma dernekleri
- Sağlık alanında faaliyet gösteren dernekler
- Şehit ve gazi dernekleri
- Spor ve spor ile ilgili dernekler
- Bireysel öğreti ve toplumsal gelişim dernekleri
- Uluslararası teşekkür ve iş birliği dernekleri
- Yaşlı ve çocuklara yönelik dini dernekleri
- Dini hizmetlerin geliştirilmesine yönelik faaliyet dernekleri

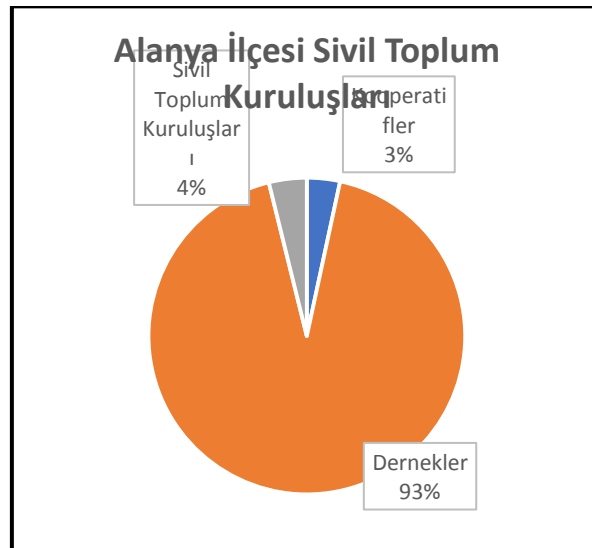
- Düşünce temelli dernekler(K-URL14 erişim tarihi mayıs 2022)

Şekil 211 Antalya İli Sivil Toplum Kuruluşları
(K-URL10 erişim tarihi mayıs 2022)

2.1.2 Alanya İlçesi Sivil Toplum Kuruluşları

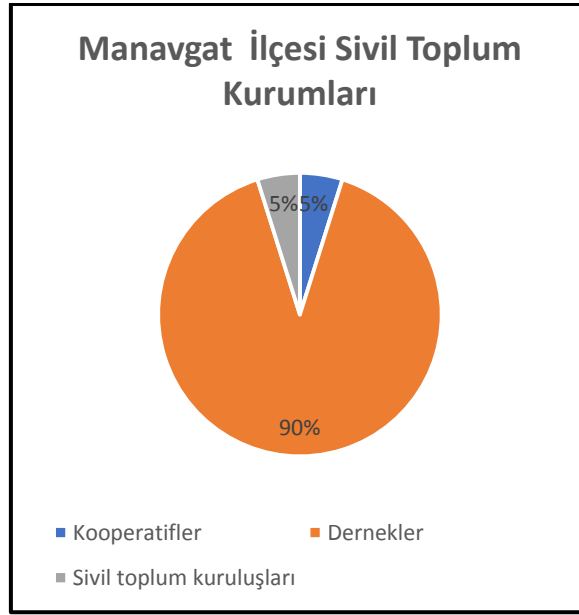
Alanya Sivil Toplum Kurumları grafiğine bakıldığında; en fazla dernek kurumlarının ardından sivil toplum örgütü, en son olarak ise kooperatiflerin olduğu görülmektedir. (bkz; şekil 193, erişim tarihi mayıs 2022)

Şekil 212 Alanya İlçesi Sivil Toplum Kuruluşları
(K-URL10, erişim tarihi mayıs 2022)

2.1.3 Manavgat İlçesi Sivil Toplum Kuruluşları

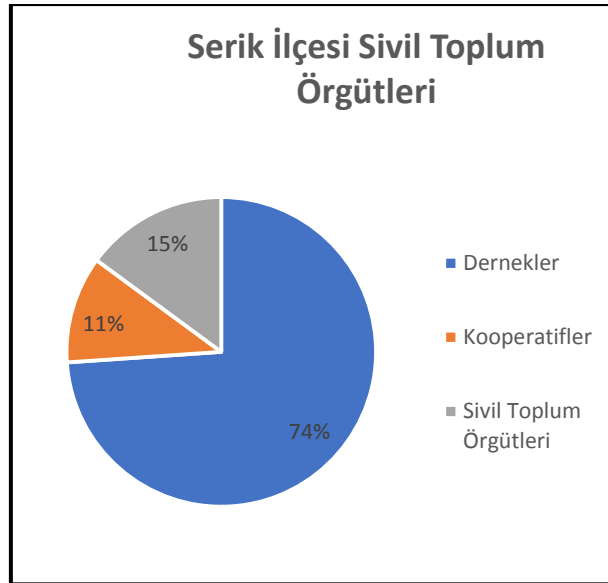
Manavgat Sivil Toplum Kurumları grafiğine bakıldığında; en fazla dernek kurumlarının , sivil toplum örgütü ve kooperatiflerin eşit olduğu görülmektedir. (bkz; şekil 194, erişim tarihi mayıs 2022)

Şekil 213 Manavgat İlçesi Sivil Toplum Kuruluşları
(K-URL10 erişim tarihi Mayıs 2022)

2.1.4 Serik İlçesi Sivil Toplum Kuruluşları

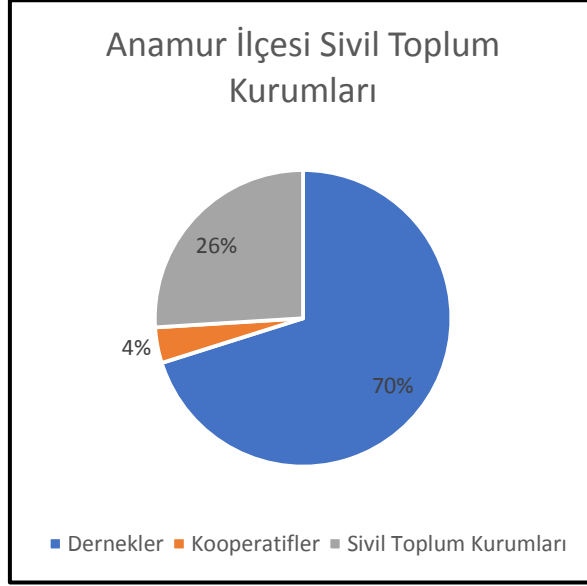
Serik Sivil Toplum Kurumları grafiğine bakıldığında; en fazla dernek kurumlarının ardından sivil toplum örgütü, en son olarak ise kooperatiflerin olduğu görülmektedir. (bkz; şekil 195, erişim tarihi Mayıs 2022)

Şekil 214 Serik İlçesi Sivil Toplum Kuruluşları
(K-URL10 erişim tarihi Mayıs 2022)

2.1.5 Anamur İlçesi Sivil Toplum Kuruluşları

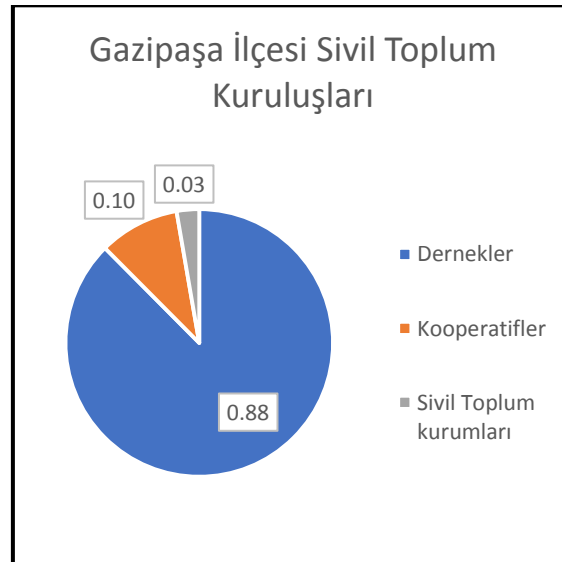
Anamur Sivil Toplum Kurumları grafiğine bakıldığında; en fazla dernek kurumlarının ardından sivil toplum örgütü, en son olarak ise kooperatiflerin olduğu görülmektedir. (bknz; şekil 196, erişim tarihi mayıs 2022)

Şekil 215 Anamur İlçesi Sivil Toplum Kuruluşları
(K-URL10 erişim tarihi mayıs 2022)

2.1.6 Gazipaşa İlçesi Sivil Toplum Kuruluşları

Gazipaşa Sivil Toplum Kurumları grafiğine bakıldığında; en fazla dernek kurumlarının ardından kooperatiflerin, en son olarak ise sivil toplum örgütü olduğu görülmektedir. (bknz; şekil 197, erişim tarihi mayıs 2022)

Şekil 216 - Gazipaşa İlçesi Sivil Toplum Kuruluşları
(K-URL10 erişim tarihi: mayıs 2022)

3.PROJE VE YATIRIMLAR

3.1 Manavgat

3.1.1. SONUÇLANAN PROJELER

- ANTİK SİDE KENTSEL TASARIM PROJESİ'NDE 2. ETAP BİTTİ
(K-URL34 erişim tarihi mayıs 2022)

Manavgat Belediyesi'nin Side'de yürüttüğü Antik Side Kentsel Tasarım Projesi'nin 2. Etap çalışmaları bitti. Her yıl milyonlarca turist ziyaret ettiği Side'yi daha güzelleştirip yerli ve yabancı turistlerce daha kolay izlenebilir hale getirmek, bölgede alışveriş canlılığını artırarak, esnaflara can suyu olabilmek amacıyla hazırlanan projenin 2. Etabının daha sorunsuz uygulanabilmesi ve Koruma Amaçlı İmar Planına uygun yapıların bölgeye kazandırılması amacıyla mülk sahiplerinin katkısıyla yıkım çalışmaları da bir yandan devam ediyor. Yıkım çalışmalarına Manavgat Belediyesi Fen işleri Müdürlüğü ekipleri destek veriyor.

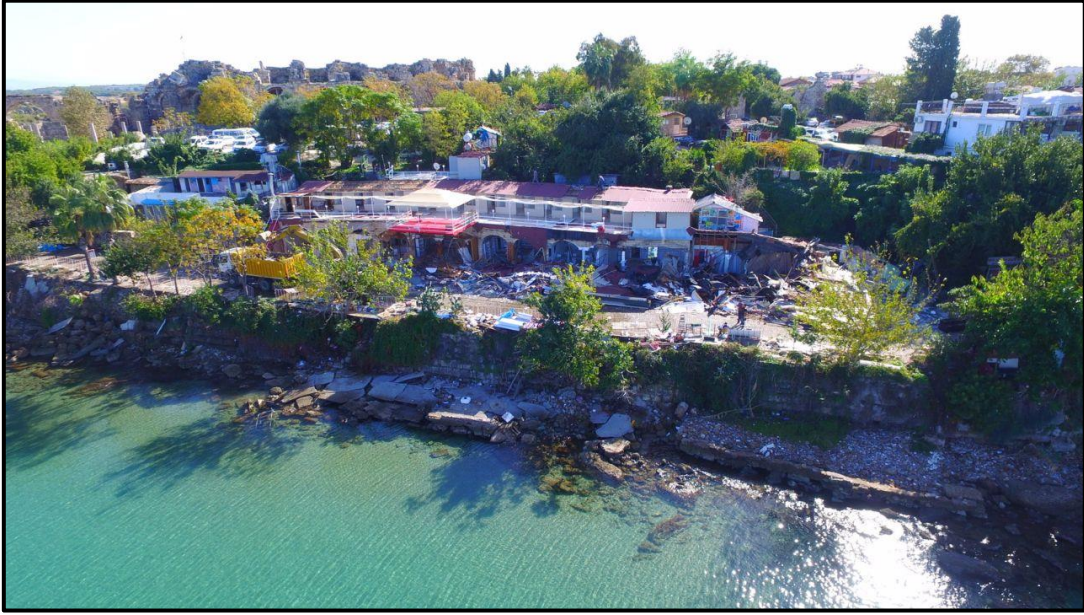
Manavgat Belediye Başkanı Şükrü Sözen'in emek ve çalışmaları, Antalya Valiliği'nin katkılarıyla Antik Side Kentsel Tasarım Projesi'nin 1. Etabında 19 bin 547 m²'lik alan düzenlemesi Mayıs 2017'de tamamlanmış, uygulama çalışmalarına ise turizm sezonunun başlaması ile ara verilmişti. Antalya Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı tarafından desteklenen, Antik Side Kentsel Tasarım Projesi 2. Etap Uygulama İş'i kapsamında toplam 15 bin 723 m²'lik traverten düzenlemesinin yapılacağı belirtildi. Yapımının Mayıs 2018'de tamamlanması hedeflenen çalışmalar kapsamında, Antalya Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu tarafından onaylı olarak, bilgilendirme levhaları, sınır bariyeri, korkuluklar, yönlendirme levhaları, aydınlatma direkleri, yangın hidrantları ve oturma banklarının da yapılacağı açıklandı.

Şekil 217 Antik Side Kentsel Tasarım Projesi Çalışmaları Fotoğraf 1
(Kaynak: URL34 - Erişim Tarihi:13.5.2022)

Pamfilya bölgesinin önemli liman kentlerinden Antik Side Kenti 10 yy da terk edilmiş, 1895 yılında Girit Adası'ndan gelen göçmen ailelerin yerleşkesi "Selimiye Köyü" kurulana kadar herhangi bir yerleşim olmamıştır. Turizm alanı içinde yer alan Antik Side Kent'i, 1980'li yıllarda gelişen turizm hareketlerine paralel olarak izinsiz ve kontrolsüz bir şekilde yapılaşarak antik dönem kültür varlıkları kalıntıları ile modern yapıların iç içe geçtiği bir alana dönüşmüş, yasaların caydırıcılığı yetersiz kalmış, alan yüksek rant nedeniyle kontrol altında tutulamamıştır.

Ayrıca geçmişten bu güne 2863 sayılı yasada geçen bu alanların kamu eline geçmesi için takas, kamulaştırma vb. uygulamaların gerçekleştirilemediği, bundan sonra da Bakanlık imkânları ile böylesine önemli alanda maliyetlerin çok yüksek olması nedeniyle gerçekçi bir çözüm olamamıştır.

Şekil 218 Antik Side Kentsel Tasarım Projesi Çalışmaları Fotoğraf 2
(Kaynak: URL34 - Erişim Tarihi:13.5.2022)

Diğer taraftan, Bakanlık Side Antik Kentinin koruma planı ile korunarak kullanılması yönünde çaba içerisinde olmuş, antik kente ilişkin plan süreci, Turizm ve Tanıtma Bakanlığı tarafından 1968 yılında, Side ve Çevresi için hazırlanan plan ile başlamış, Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu'nun 13.03.1976 gün ve 8994 sayılı kararı ile koruma zonu belirlenerek, Eski Side Şehri Koruma Planının en kısa süre içinde hazırlanması istenmiştir.

Turizm ve Tanıtma Bakanlığınca hazırlanan 1/1.000 ölçekli Eski Side Şehri Koruma ve Uygulama İmar Planı, Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu'nun 12.05.1978 tarih ve A- 1109 sayılı kararıyla uygun bulunmuş, Bakanlar Kurulu'nun 26.04.1982 tarihli kararı doğrultusunda Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu'nun 09.10.1982 tarih ve A- 3829 sayılı kararı ile revize edilmiştir.

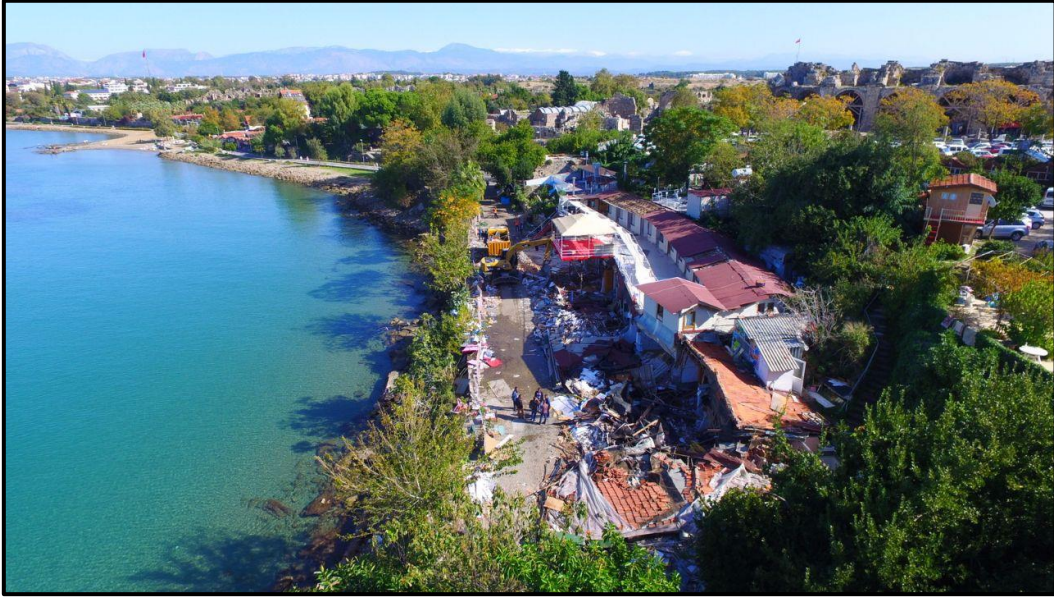
Antik Side Kenti Koruma Zonu, Antalya K.V.K.B.K.'un 28.03.1990 tarih ve 733 sayılı kararı ile 1. Derece Arkeolojik Sit Alanı olarak değiştirilmiş, mülga Side Belediyesi'nin

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık Ve Tasarım Fakültesi Şehir Ve Bölge Planlama Bölümü
2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı SBP 305 Kodlu Stüdyo 5 Dersi Kapsamında
Proje Koordinatörleri Yürütücülüğünde 3. Sınıf Öğrencileri Tarafından Hazırlanmıştır.

1992 tarihindeki talebi ile başlayan mevcut koruma planının revizyonu, Kurulun 25.03.1998 tarih ve 3771 sayılı kararı ile uygun bulunmuştur.

Ancak Köyiçi Mevkii, 1. Derece Arkeolojik Sit Alanı'nda yer alan 303 parseldeki yapının ruhsatının iptali istemiyle açılan dava sonucunda, Antalya 1. İdare Mahkemesi'nin 06.03.2008 tarih ve E:2007/553, K:2008/467 sayılı kararıyla davaya konu yapı ruhsatının dayanağı projenin plan hükümlerine aykırılığı saptanmış, aynı zamanda I. Derece Arkeolojik Sit Alanı olan Side Antik Kenti'nin ilke kararı gereği aynen korunması gerekli alanlar olması gerektiği bu nedenle mevcut planın hukuki dayanağının olmadığı gerekçesi ile planın iptali söz konusu olmuştur.

Konuya ilişkin olarak, Bakanlık Side Antik Kenti'nin geçmiş sürecini de göz önüne alarak durumun çözümü hususunda Side Antik Kenti'nin sit statüsünün yeniden irdelenerek değerlendirilmesine karar vermiştir.

Şekil 219 Antik Side Kentsel Tasarım Projesi Çalışmaları Fotoğraf 3
(Kaynak: URL34 - Erişim Tarihi:13.5.2022)

Bakanlığın bu kararı doğrultusunda, Kurulun 19.01.2012 tarih ve 353 sayılı kararı ile eski köy yerleşiminin (Köyiçi) yer aldığı Antik Tiyatro ve Antik Liman arasında kalan kısmın statüsü Kentsel ve III. Derece Arkeolojik Sit Alanı olarak değişmiş, 21.11.2012 tarih ve 1196 sayılı Kurul kararıyla sit sınırları revize edilerek güncellenmiş, Antalya K.V.K.B.K.'nın 19.03.2013 tarih ve 1497 sayılı kararı ile “Antik Side Koruma Amaçlı Revizyon İmar Planı” uygun bulunarak, 21.01.2014 tarihinde Kültür ve Turizm Bakanlığı'na onaylanmıştır.

Bu tarihten itibaren, statüsü “Kentsel ve 3. Derece Arkeolojik Sit Alanı” olarak değişen alanın onaylı plana göre dönüşmesi, dokudaki olumsuzlukların giderilmesi hususu önemsenmiş, tekil başlayan uygulamalar özellikle liman çevresinde bütüncüle dönüşerek, planın faydaları ve bu eylemler sonucunda dokuda nasıl olumlu bir hava yarattığının göstergesi olmuştur. Konuya arkeolojik açıdan bakıldığında, özel mülkiyetteki bu alanların

kamu eline geçmeden araştırma ve kazı çalışmalarının yapılamayacak olması alan için dezavantajken, alanın statüsü gereği yapılan sondaj çalışmaları ile arkeolojik kalıntıların belgelenmesi, sergilenmesi, kentin arkeolojisinin daha iyi kavranması hususunda fırsat olmuştur.(K-URL15, erişim tarihi mayıs 2022)

- MANAVGAT YAYA KÖPRÜSÜ

Manavgat Irmağı üzerinde yapılan Türkiye'nin ilk ses, ışık ve su gösterisi yapma özelliğine sahip Yaya Köprüsü halk kullanımına açıldı.(K-URL15 erişim tarihi mayıs 2022)

Şekil 220 Manavgat Yaya Köprüsü Fotoğrafi
(K-URL15, erişim tarihi mayıs 2022)

- MANAVGAT BELEDİYESİ'NİN YENİ ASFALT PLENT TESİSİ FAALİYE GEÇTİ

Manavgat Belediye Başkanı Şükrü Sözen'in, kent halkına daha iyi, hızlı ve kaliteli bir şekilde hizmet vermek amacıyla faaliyete geçirdiği asfalt plent tesisi üretime başladı.

Eski plent tesisinin yetersiz ve büyüyen Manavgat'a hizmet vermekte eksik kaldığını ifade eden Başkan Sözen, “ Eski plent tesisimiz saatte 50 ton asfalt üretmesine sahipken yeni plent tesisimiz ise saatte 240 ton asfalt üretme kapasitesine sahip. Çevreye duyarlı, doğal gazla çalışan ve daha az yakıt ile daha çok verim aldığımız plentimiz 106 Mahallemize hizmet götürecektir. Büyüyen ve çağdaş bir kent olma yolunda ilerleyen kentimize daha iyi bir şekilde hizmet etmenin bilinciyle çalışmalarımızı gerçekleştiriyoruz. Girişimlerini yaparak kentimize kazandırdığımız modern plent tesisimiz Manavgat'ımıza hayırlı uğurlu olsun” dedi. (K-URL15, erişim tarihi mayıs 2022)

Kırsal Kesim Mahalleleri

Yatırım maliyetleri ve köyden göç azaltmayı, köylerimizde bölgesel mimariye uygun kaliteli yapı yapılabilmesinin önünü açmayı hedefledik. İmar Müdürlüğümüzce hazırlanan 18 tip proje vatandaşlarımıza ücretsiz olarak belediyemizden verilmektedir. (K-URL15, erişim tarihi mayıs 2022)

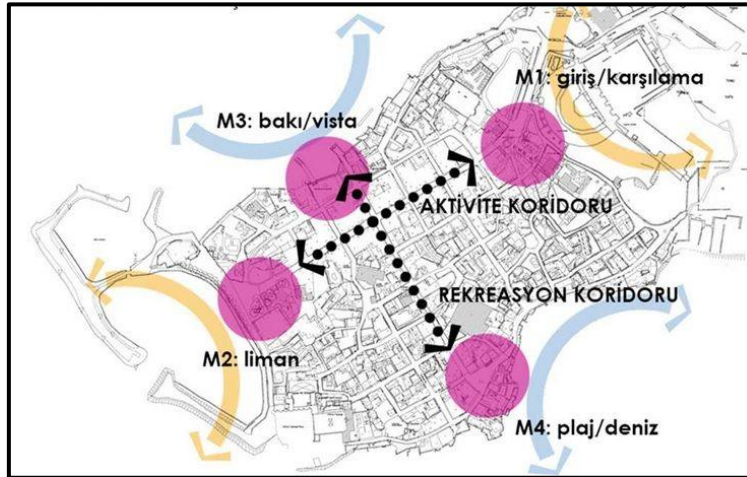

Şekil 221 Kırsal Kesim Mahalle Evler
(K-URL15, erişim tarihi mayıs 2022)

- Engelsiz Park Ve Engelsiz Cafe

Manavgat'ta yaşayan engelli vatandaşlarımızın ve çocuklarımızın daha kaliteli zaman geçirmelerini sağlamak, kas gelişimlerini desteklemek amacıyla Engelsiz Park'ımızı hizmete açtık. Engelli vatandaşlarımızın toplum içerisinde daha aktif rol almalarını sağlamak ve yine onların arkadaş ve aileleriyle hoşça zaman geçirmelerini sağlamak amacıyla Engelsiz Kafe'mizi hizmete açtık. Engelli vatandaşlarımız Engelsiz Kafemizden indirimli olarak yararlanabilmektedir. Ayrıca kafemizde çalışanlar engelli bireylerden oluşmaktadır. (K-URL15, erişim tarihi mayıs 2022)

- SİDE ANTİK KENTİ KENTSEL TASARIM VE ÇEVRE DÜZENLEME

Şekil 222 Side Antik Kenti Kentsel Tasarım ve Çevre Düzenleme
(K-URL34, erişim tarihi mayıs 2022)

PROJE ODAKLARI

M1; Giriş Meydanı

Alanın kuzey doğusunda tiyatro ve agoranın güney batısında Liman Caddesi ile Çağla Sokak kesişiminde yer almaktadır. Kentin yaya bölgesinin başladığı nokta niteliğindedir.

M2; Liman Meydanı

Liman bölgesinde Liman Caddesinin liman ile buluştuğu alanda yer almaktadır. Konumu itibari ile en sık kullanılan ve birçok açık hava etkinliğinin düzenlendiği alandır.

M3; Vista Meydanı

Alanın kuzeyinde Turgut Reis Caddesi üzerinde yer almaktadır. Liman Caddesine Menekşe ve Zambak Sokakları ile bağlanmaktadır. Önünde yer alan iskele ve plaj alanları aktif olarak ziyaretçiler tarafından kullanılmaktadır.

M4; Merdivenli Meydan

Alanın güneyinde daha çok konaklama tesislerinin bulunduğu alanda Barbaros Caddesi ve Menekşe sokak kesişiminde yer almaktadır. (K-URL15, erişim tarihi mayıs 2022)

Şekil 223 Merdivenli Meydan Fotoğrafı
(K-URL15, erişim tarihi mayıs 2022)

- Manavgat Belediyesi'nden Turizm Bölgesi'ne 3 Köprü

Manavgat Belediyesi, turizmi canlandırmak, bölgedeki yol geçişlerini kolaylaştırmak ve su taşkınlarını önlemek amacıyla Sorgun ve Titreyengöl bölgesinde başlattığı 3 adet köprü menfez inşaatını tüm hızıyla sürdürüyor.

3 aydır sürdürülen çalışmalar neticesinde 1'inci köprünün Düriye Duran Anadolu Lisesi'nin bulunduğu okullar bölgesindeki DSİ deresine, ikinci köprünün Sorgun'da ırmak kenarında kalan dere üzerindeki 8162 Sokakta, 3'üncü köprünün de Manavgat Irmağı'ndan gelen ve Titreyengöl'ü besleyen dere üzerine yapılacak. 3'üncü köprünün Titreyengöl Bölgesinde bulunan otellerle ulaşımı kolaylaştıracağı ve yolu kısaltacağı belirtildi. Yaklaşık 3 aydır sürdürülen çalışmalarla gelinen noktada iki adet köprünün beton bölümlerinde sona erdiği, üçüncü köprünün ise temelini atıldığı ve inşaat çalışmalarının hızla devam ettiği belirtildi. (K-URL15, erişim tarihi mayıs 2022)

3.1.2 DEVAM EDEN PROJELER

- **Manavgat Belediyesi Üreterek Tasarruf Ediyor**

Manavgat Belediyesi, üreterek tasarruf etmeye devam ediyor. Manavgat Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürlüğü ekipleri, Side Mahallesi- Total arkasında yapımına devam ettiği parkta kullanılacak olan spor aleti, ahşap köprü, bank ve pergoleleri kendisi imal ederek montajını yapıyor. Ekipler, son olarak parkta yer alacak olan süs havuzunu da kendi imkanlarıyla yapmaya başladı.

Kent genelinde yürütülen çalışmalarda üretimi ve tasarrufu ilke edindiklerini belirten Manavgat Belediye Başkanı Şükrü Sözen, öz kaynakları Manavgat halkıyla en doğru şekilde paylaşmaya çalıştıklarını söyledi. Başkan Sözen, “ Manavgat Belediyesi olarak yürüttüğümüz bütün çalışmalarımızda üretimi ve tasarrufu ilke edindik. Çalışmalarımızda da buna özen gösteriyoruz.

Amacımız Manavgat halkımıza daha az maliyetle daha modern ve daha iyi bir hizmet verebilmek. Kendi öz kaynaklarımızı doğru bir şekilde kullanarak Manavgat halkımıza hizmet vermeye devam edeceğiz” dedi. (K-URL15, erişim tarihi mayıs 2022)

3.2 ALANYA

- **Hayata Yelken Aç**

Yelkencilik sporu engelli bireyin kendini keşfetmesine ışık tutacağı gibi mevsimsellikten uzak olan Alanya bunun için mükemmel bir konumdadır ayrıca yelken sporunu diğer sporlardan farklı kılan en büyük özellik her yaştan ve her fizikte insana hitap edebilmesidir. Projemizin temel amacı bölgede bulunan insanların bedensel engellilik konusunda bilinç düzeylerinin artırılmasına katkıda bulunup bu sayede toplumsal bütünleşmenin sağlanması, engelli bireylerin bölgedeki sosyal hayata katılımlarını sağlamaktır, ayrıca direnci, mücadeleyi, karar vermeyi, özgüveni, aynı anda değerli kılan yelken sporuyla engelli gençlerimizin engelinin el verdiği ölçüde bedenlen tıbben, ruhen ve sosyal yönden tam bir iyilik haline kavuşmasına yardımcı olmaktadır.

Proje kapsamında Alanya Belediyesi ve Alanya Yelken Kulübü işbirliği yapmaktadır, Yelken Kulübü bünyesinde kurulan Bedensel Engelliler Yelken Takımında gerçekleştirilen eğitimler ve antrenmanlar ile Ulusal, Uluslararası yarışmalara katılmaları planlanmaktadır. Yarışmalarda tecrübe kazanan engelli sporcularımızın 2016'da Brezilya'nın Rio De Jenario kentinde düzenlenecek olan olimpiyatlarda bedensel engelli yelken branşında milli takım bünyesinde katılım sağlamaları uzun vadeli planlarımız arasındadır. Projenin döngüsel faydasının ise Türkiye'yi bedensel engelli yelken de temsil ederek madalya kazanan

sporcularımızın, daha fazla bedensel engelli bireyi yelken sporu ile tanıştırmaktır. Projede kat edilen yol ve gerçekleştirilen faaliyetler aşağıda sıralanmıştır;

- 1- "Hayata Yelken Aç" projesi kapsamında Alanya Yat ve Yelken Kulübü Derneği bünyesinde Bedensel Engelliler Yelken takımı kurulmuştur.
- 2- Alanya Belediyesi tarafından MARİNA'ya Paralimpik Yelkenlilerin suya kolaylıkla indirilmesi için Vinç kurulmuştur.
- 3- Alanya Belediyesi tarafından desteklenen engelli sporcular için Alanya Yat ve Yelken Kulübü Derneği bünyesinde kurulan Bedensel Engelli Yelken Takımı altında lisansları çıkartılmıştır.
- 4- Engelli sporcular için Alanya Belediyesi tarafından özel kıyafetler temin edilerek Yat & Yelken kulübü bünyesinde teorik ve pratik eğitimlere başlanmıştır.
- 5- Proje kapsamında kullanılacak teknelerden ilki Antalya Deniz Ticaret Odası tarafından, ikincisi ELİF AŞ. (Numan Gümrükçüler) tarafından Alanya Belediyesi'ne hibe edilmiştir. ALTSO ve Patika Derneği işbirliğinde sipariş edilen üçüncü teknenin teslimatı beklenmektedir.(K-URL16)

- Güneş Enerji Santrali

Toslak Mahallesi'nde 96 dönümlük bir alana kurulacak Türkiye'nin kamu kurum ve kuruluşları arasındaki en büyük saha projesi olan Güneş Enerji Santrali ile güneş enerjisinden ürettiğimiz elektrik ile Belediyemizin tükettiği tüm elektrik enerjisinin kendi kaynaklarımızdan karşılanması sağlanacaktır. Güneş Enerji Santrali ile ilk etapta 3 MW elektrik enerjisi üretilecek, santralde tam kapasite ile 6 MW elektrik enerjisi üretilmesi hedeflenmektedir. Güneş Enerji Santrali tamamlanıp tam kapasite ile çalışmaya başladığında Türkiye'de kamu kurum kuruluşları arasında en büyük Güneş Enerji Santrali olacaktır(K-URL20, erişim tarihi mayıs 2022)

Şekil 224 Güneş Enerji Santrali
(K-URL16, erişim tarihi mayıs 2022)

3.3 SERİK

- “Modern ve Yenilikçi Tanıtım Araçları ile Serik Alternatif Turizm Altyapısının Geliştirilmesi Projesi”

Yürütücü: Serik Kaymakamlığı

Mali Destek Sağlayan: BAKA-T.C Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı

İştirakçiler:

- BETÜYAB - BELEK TURİZM YATIRIMCILARI ORTAK GİRİŞİM A.Ş
- SERİK AVCILIK BALIKÇILIK VE ATICILIK SPOR KULÜBÜ DERNEĞİ

Proje Uygulama Süresi: 18 Ay

Projenin Hedefi: Bölgemizde yer alan Alternatif Turizm kaynaklarının daha geniş kitlelere tanıtımına katkıda bulunacak yenilikçi ve teknolojik uygulamaların oluşturulmasına yönelik altyapı araçlarının geliştirilmesidir.

Projenin Amaçları:

- Akdeniz Bölgesi'nin turizmini dört mevsime yayması ve turizmden en verimli etkiyi elde etmesi için ilçemizde yer alan Alternatif Turizm çeşitlerinin daha geniş kitlelere tanıtımını sağlamak.
- Teknolojik altyapının geliştirilmesi kapsamında dijital yazılı, sesli, görüntülü, dokunmatik içerikler hazırlanarak E-Tanıtım Rehberi araçlarını kullanıma sunmak.
- Bölgenin var olan Alternatif Turizm olanaklarının daha büyük hedef kitlelere ulaştırılabilmesi için İnternet tabanlı tanıtım materyallerinin İngilizce, Arapça, Çince, Almanca, Rusça Dillerinde kullanıma sunmak.
- Alternatif Turizm alanlarından golf, spor, futbol, kongre, avcılık, kültür turizmi alanında bölge kaynaklarının tematik olarak her alana özgü çok dilli tanıtım filmlerini hazırlamak.
- Avcılık Turizmi Alanında Uluslararası Trap Atış Yarışması Organizasyonu düzenlemek.
- Serik İnteraktif Alternatif Turizm Haritası Hazırlamak
- Serik Alternatif Turizm Tanıtım Filmi Hazırlamak
- Serik Alternatif Turizm Web Sayfası Yayımlamak

Proje faaliyetlerimiz; 17/12/2019 tarihinde İlçe Kaymakamımız Sayın Mehmet KURDOĞLU ve BAKA Genel Sekreteri Sayın Volkan GÜLER'in katılımıyla Kaymakamlık makamında sözleşmenin imzalanması ile başlamıştır.

İlçe Kaymakamımız Mehmet KURDOĞLU başkanlığında Proje İştirakçilerimiz BETÜYAB Genel Müdürü Bekir AKKAŞ, Serik Avcılar ve Atıcılar Spor Kulübü Derneği Başkanı Mustafa KİREMİTÇİOĞLU, Malmüdürü Yusuf KOÇ, Bilgi İşlem Sorumlusu Sezer YANAR, Kaymakamlık AB Projeleri Komisyonu sorumlusu Hulusi KARATAŞ'ın

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık Ve Tasarım Fakültesi Şehir Ve Bölge Planlama Bölümü
2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı SBP 305 Kodlu Stüdyo 5 Dersi Kapsamında
Proje Koordinatörleri Yürütücülüğünde 3. Sınıf Öğrencileri Tarafından Hazırlanmıştır.

katılımıyla Proje Faaliyetlerinin Uygulanmasına yönelik Proje Yürütme Ekibi toplantısı gerçekleştirilmiştir.

Bu toplantıda proje faaliyet planı ve iş takvimi detaylı olarak ele alınmış iştirakçilerin görüşleri alınarak en iyi ürünlerin elde edilebilmesi için gerekli teknik uygunluk şartları belirlenmiştir.

Ayrıca faaliyetlerin yürütülmesinde görev alacak satın alma muayene ve teslim alma komisyonu üyelerinin görevlendirilmeleri gerçekleştirilmiştir.

Proje Kapsamında Elde Edilecek Ürünler:

Serik Alternatif Turizm Rehber Kitapçığı 5 dilde İngilizce, Almanca, Rusça, Arapça ve Çince hazırlanacak.

Serik Alternatif Turizm web portalı 5 dilde yayımlanacak.

Serik Alternatif Turizm İnteraktif Haritası Yayımlanacak.

Serik Alternatif Turizm Tanıtım Filmi 5 dilde Hazırlanacak.

Aspendos Antik Tiyatrosu, Zeytintaşı Mağarası, Kongre Salonları 360 derece sanal tur uygulaması hazırlanacak.

25 Adet dokunmatik Kiosk Tanıtım Standı Otelere ve Bölgemiz Turizm alanlarına yerleştirilecek.

Bu Proje T.C. Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı'nın desteklediği TR61/19/TAG/009 No'lu sözleşme kapsamında yürütülmektedir. İçerik ile ilgili tek sorumluluk Serik Kaymakamlığına aittir. Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın görüşlerini içermez.(URL17)

Serik Belediyesi Hizmet Binası ve Kültür Merkezi Bölgesel Mimari Yarışma Projesi

Proje raporu:

Serik Belediyesi Hizmet Binası ve Kültür Merkezi Binası inşai etaplanmadan kaynaklı nedenlerle işlevsel olarak farklı iki farklı birimin ayrı ayrı tasarlanmasını gerektiriyordu. Fakat iki yapı da tamamlandığında aynı mimari dili yansıtmalıydı. Tasarımımız bunun ötesinde kompleks tamamlandığında tek seferde inşa edilmiş tek bir yapı görünümünde olmayı hedeflemiş ve aynı zamanda bu etaplanmayı da olanaklı kılacağı düşünülmüştür. Belediyeye ait birimler yönetim mekanının kent meydanından algılanmasını sağlayacak şekilde arsanın kuzey tarafına yerleştirilmiş ve diğer fonksiyonları içeren birimlerden yüksek bir geçiş kapısıyla ayrılmıştır.

İlk etapta inşa edilecek birimler bu geçiş kısmının güney bölümüdür, ikinci etap tamamlandığında ise (kuzey bölümü) kapı da tamamlanmış olacaktır. Yapı bloku arsanın doğu çeperine yerleştirilmiş ince uzun bir kitledir. Fakat bir konumda içi ve dışı ayıran bir duvar olmak niyetinde değildir, zemin katta bulunan alış-veriş birimleri geçirgen, peyzajı içine alan bir çarşı niteliğinde tasarlanmıştır. Üst katlara açıkta çıkan merdivenler, ağaçlandırılmış teraslardan geçerek kapalı mekanlara yine açık teraslardan ulaşmaktadır,

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık Ve Tasarım Fakültesi Şehir Ve Bölge Planlama Bölümü 2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı SBP 305 Kodlu Stüdyo 5 Dersi Kapsamında Proje Koordinatörleri Yürütücülüğünde 3. Sınıf Öğrencileri Tarafından Hazırlanmıştır.

amaçlanan gölgelenmiş ve peyzajı üst katlara çeken mekanlar yaratarak kapalı hacimlerle açık mekanların arasındaki sınırı eriten çağdaş bir Akdeniz mimarisi yaratmaktır.

Başkanlık ve Meclis bölümü bu kitleden ayrılan yerden yükselmiş kolonlar üzerinde taşınan altındaki giriş meydanına saçak görevi gören bir katta çözülmüş, başkanlık için ayrı bir giriş düşünülmüştür. Yapının arsanın doğusuna yerleşmesi batı bölümünde bir peyzaj düzenlemesini olanaklı kılmıştır. Açık otoparklardan veya yaya olarak gelen insanlar su ve yeşil içersinden ahşap köprüler üzerinden geçerek yapıyla ilişki kuracaklardır.

Künye

Proje Yeri: Antalya, Serik

Proje Tipi: Belediye Binası

Proje Tipi Grubu: 2. Ödül

İşveren: Antalya Serik Belediyesi

Proje Başlangıç Yılı: 2006

Toplam İnşaat Alanı: 5280 m2(URL18)

ANAMUR

- Anamurda Doğal Gaz Süreci Çed Toplantısı İle Başladı

BOTAŞ ve Anamur Belediyesi iş birliği ile Anamur'a yapılacak olan "Doğal gaz Boru Döşeme Hattı Projesi" ÇED bilgilendirme toplantısı gerçekleşti. Anamur Belediyesi Sosyal Tesislerinde gerçekleştirilen bilgilendirme toplantısına, Kaymakam Aydın Memük, Belediye Başkanı Hidayet Kılınç, Anamur Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Ferudun Torunoğlu, İl Çevre Müdürlüğü ÇED Şube Müdürü Remzi Erol, MHP İlçe Başkanı Adnan Gübbük, Esnaf Kefaret Kooperatifi Başkanı Ahmet Özdemir, Esnaf Sanatkârlar Odası Başkanı ve Belediye Başkan Yardımcısı Ahmet Çetin, mahalle muhtarları ve vatandaşlar katıldı.

Saygı duruşu ve İstiklal Marşımızın okunması ile başlayan bilgilendirme toplantısında ilk konuşmayı yapan Anamur Kaymakamı aydın Memük, Doğal gazın bölgemize gelecek olmasının mutluluk verici olduğunu kaydetti. Memük; “ Bu toplantıda buradaki vatandaşımızın görüş ve önerileri alınacak ve bu önerilerin projenin seyrinde etkili olacağına inanıyorum.” dedi. Belediye Başkanı Hidayet Kılınç ise bazı kişilerin hukuk sorunu var diyerek engellemeye çalıştığı doğal gazın gelmesi için gerek Bakanlık ve BOTAŞ Genel Müdürlüğü nezdinde büyük mücadeleler verdiklerini hatırlattı.

Konu ile ilgili devam eden süreç hakkında bilgi veren Belediye Başkanı Hidayet Kılınç; “BOTAŞ Genel Müdürlüğümüz tarafından, İlçemiz Anamur’a doğal gaz getirilmesi için yapımı planlanan doğal gaz boru hattı projesinin Anamur için çok büyük önem arz ettiğini bilmekteyiz.” dedi. Doğal Gaz Boru Hattının her şeyden önce doğal yaşama ve ekolojik dengeye zarar vermediğinin altını çizen Belediye Başkanı Hidayet Kılınç; “Teknolojinin en

son imkanlarını kullanarak doğaya ve mevcut arazi yapısına, asla zarar vermeyen doğal yaşamın sürdürülebilmesine uyumlu, ekolojik dengeyi gözeten, tabiat varlıklarını ve kültürel mirasımızı koruyacak şekilde bir boru hattını belirleyen BOTAŞ ekiplerimize, çevreye ve ekolojik yaşama gösterdikleri duyarlılıklar nedeni ile teşekkür ediyorum.” Dedi. Başkan Kılınç, Bürokratik çalışmaların sonunda doğal gaz boru hattı inşası için ilk kazmanın bu yıl sonu veya gelecek yılbaşında 3 sayrı yerden vurulacağını söyledi.

Projenin ÇED süreci hakkında İl Çevre Müdürlüğü ÇED Şube Müdürü Remzi Erol, Manavgat, Alanya, Gazipaşa ve Anamur ilçeleri üzerinde bulunacak olan doğal gaz boru hattı ana arteli için bilgilendirme yaptıklarını ve buradan alınan görüş ve önerilerin ÇED raporunun şekillenmesinde etkili olacağını söyledi.

Muhtarlarlardan gelen soruların istimlak ve dağıtım sistemi üzerinde yoğunlaşması dikkat çekerken ANTSO Başkanı Ferudun Torunoğlu’nun Anamur’a yapılacak olan Organize Sanayi Bölgesinin projeye dahil edilip edilmeyeceği yönündeki sorusuna Belediye Başkanı Hidayet Kılınç; “Bunun daha sonra dağıtım şebekesini üstlenen AKSA dağıtım şirketi ile yapılacak müzakereler ile belirlenecek.” Diyerek yanıtladı. Toplantı, BOTAŞ Yüklenici firma Mühendisi , Elif Gülşen Yağmur’un projenin seyri hakkında verdiği sunumun ardından soru ve cevaplarla sona erdi. (K-URL19, erişim tarihi mayıs 2022)

- **Anamur Kaymakamlığından Vefa Sosyal Destek Projesi**

Anamur Kaymakamlığı, Anamur Belediyesi , Anamur Ticaret ve Sanayi Odası katkılarıyla küresel Pandemi nedeniyle işsiz kalan Vatandaşlarımızın Özel sektör ile buluşmaları sağlanarak hem işsizliğin azaltılması Hem de özel sektörün iş gücü ihtiyacının yerel imkanlarla karşılanması için başlatılan Vefa Sosyal Destek Projesi uygulanmaktadır. İş ihtiyacı olan işe girmek isteyenlere iş imkanı sağlanabilecektir(K-URL20, erişim tarihi mayıs 2022)

4.PLANLAMA SÜRECİ

4.1. ÜST ÖLÇEKLİ PLANLAR

Antalya Kenti 1950’lere kadar büyük ölçüde tarımsal faaliyetlerin belirleyici olduğu bir merkez iken, 1950 sonrasında kent, turizm sektöründeki gelişmelere bağlı olarak önemli bir nüfus artışı yaşamış ve bu süreçte sosyal ve ekonomik açıdan köklü bir değişime uğramıştır. 1950’den 2000 yılına gelinceye kadar kentin nüfusu 22 kat artmıştır. Söz konusu dönem, hızlı nüfus artışının getirdiği sorunlarla birlikte bu sorunların çözümüne yönelik müdahalelerin de tartışıldığı bir süreçtir. 1957 yılında İller Bankası’nca kentin ilk imar planının üretilmesi ile başlayan planlama süreci, 1980 yılında gerçekleştirilen kapsamlı bir revizyon çalışması ile devam etmiştir. 1982 yılında Bakanlıkça onaylanan Çevre Düzeni Planı ise 1986 ve 1992 yıllarında revize edilen ve kenti yönlendirmekten çok, kente göre şekillenen bir plan çalışması olmaktan öteye geçememiştir.

1984 yılında yürürlüğe giren 3030 sayılı yasanın dayanak oluşturduğu yapılanma içerisinde, kentin yönetim statüsünün değiştiği 1993 yılı, yeni bir sürecin başlangıcı olmuş, 504 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Antalya Belediyesi, büyükşehir belediyesi statüsü almış ve

Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde Muratpaşa, Kepez ve Konyaaltı olmak üzere üç alt kademe belediyesi kurulmuştur.

Antalya Kenti'nin büyükşehir statüsünü almasının ardından Antalya Büyükşehir Belediyesi'nce 1/25,000 ölçekli yeni bir planlama çalışması yapılmış ve 21.11.1995 tarihinde onanarak yürürlüğe girmiştir. Bu plan ile büyükşehir belediyesi sınırının kapsadığı alanlar yanında bazı çevre belediyesi ve yerleşmeler de plana dâhil edilmiştir. 1995 Çevre Düzeni Planı'nı esas alınarak hazırlanan ve Antalya Büyükşehir Belediyesi sınırlarının tamamını kapsayan 1/5000 ölçekli nazım imar planı ise 08.11.1996 tarihinde onanmıştır. Ancak, 1998 yılında 1/5000 ölçekli nazım imar planı, 2002 yılında da 1/25.000 ölçekli plan mahkeme kararı ile iptal edilmesi sonrasında, iptale konu alanlar plandan çıkartılarak yeniden onanmıştır. Yapılan planların, planlamadan çok plansızlığı çağrıştırdığı bu süreçte, 03.03.2005 tarihinde Bayındırlık ve İskân Bakanlığı'na onanan 1/50.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı, 15.07.2005 tarihinde de Antalya Büyükşehir Belediyesi'nce onanan 1/25.000 Ölçekli Nazım İmar Planı yürürlüğe girmiştir. Ancak, kentin yönetimi ve planlaması açısından köklü bir değişim ortaya çıkaran 5216 sayılı Yasa'nın, büyükşehirin yönetim sınırlarını düzenleyen hükmünün uygulanması ile son plan çalışmaları da güncelliğini yitirmiştir.

Bu çalışmanın da çıkış noktasını oluşturan söz konusu düzenleme, Antalya Büyükşehir Belediyesi sınırları açısından ciddi bir değişim ortaya çıkarmıştır. 5216 sayılı Yasa öncesinde, Muratpaşa , Kepez ve Konyaaltı Belediyelerinin oluşturduğu büyükşehir belediyesi alanı 42,000 hektarlık bir sahayı kapsarken, bu alan, Yasa'nın öngördüğü düzenleme ile 141,719 hektara çıkmıştır. (K-URL29, erişim tarihi mayıs 2022)

Antalya-Burdur-Isparta Planlama Bölgesi 1/100000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı

Antalya Burdur Isparta planlama bölgesi 1/100.000 ölçekli çevre düzeni planı çalışması 2025 yılını hedef alarak; bölgenin tarihi, kültürel ve doğal değerlerini koruma - kullanma dengesini gözeterek sürdürülebilir kalkınmasını amaçlamaktadır. Çevre düzeni planı ile Antalya Burdur Isparta planlama bölgesinin ekonomik, sosyal ve fiziksel gelişmesi öngörülürken doğal, tarihi ve kültürel değerler ile bölgenin ekolojik yapısının korunması esas alınmaktadır. Bunun yapılabilmesi için bölgenin sosyal, demografik, fiziksel ve ekonomik olarak düzenli ve dengeli gelişmesi sağlanması, kamu yatırımları bölgenin ekonomik ve sosyal yapısına göre dengeli bir şekilde dağıtılması sağlanmıştır.

Çevre düzeni plan çalışması yapılırken bölgenin doğal kaynakları dengeli kullanılmış, bölgenin günümüze kadar olan gelişmesi göz önünde bulundurulmuş, arazi kullanım kararları dikkate alınmış, bölgenin kentsel ve kırsal kimliği korunmuş, ülke ve bölgenin kalkınma politikası, gelişim eğilimleri ile sektörsel hedefleri göz önünde bulundurulmuştur. Sonuç olarak; çevre düzeni planı, sürdürülebilir kalkınmanın sağlanması amacıyla doğal, tarih ve kültürel kaynakların rasyonel kullanımı, bölgenin ekolojik dengesinin korunması, konut, tarım, sanayi, turizm gibi arazi kullanım kararlarının düzenli ve dengeli gelişiminin sağlanması, bölgenin sosyokültürel kimliğinin korunması ve geliştirilmesi, bölgede bulunan çevre sorunlarının belirlenmesi ve çözüm kararlarının verilmesini amaçlamaktadır.(K-URL30, erişim tarihi mayıs 2022)

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık Ve Tasarım Fakültesi Şehir Ve Bölge Planlama Bölümü
2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı SBP 305 Kodlu Stüdyo 5 Dersi Kapsamında
Proje Koordinatörleri Yürütücülüğünde 3. Sınıf Öğrencileri Tarafından Hazırlanmıştır.

Şekil 225 Antalya-Burdur-Isparta 1/100000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı
(K-URL30, erişim tarihi mayıs 2022)

- **Planlama Kapsam Ve Hükümleri**

Antalya – Burdur – Isparta Planlama Bölgesi 1/100000 ölçekli Çevre Düzeni Plan kararları üretilirken ; öncelikle yapılan çalışmanın ölçeği, niteliği, plan kararlarını etkileyecek veriler, bölgenin sosyo-ekonomik yapısı, daha önce verilmiş bölgeye ilişkin (müdahale edilebilecek ve edilemeyecek)plan kararları, diğer kurumlar tarafından üretilmiş kararlar/projeler, karar üretilen yerleşmelerin doğal-demografik-sosyal-ekonomik yapısı, yerleşmeye ait (her ölçekteki) eski planlar, yerleşmenin içerisinde yer aldığı alt bölgenin özellikleri, yerleşmenin bölge içerisindeki konumu/işlevi vb. açılardan değerlendirilmiştir. Yerleşimin gerek yoğunluk, gerekse de mekansal kararları verilirken öncelikle mevcut imar planları elde edilmiş, elde edilen planların yasalılığı test edildikten sonra plan kararları ile yerleşimin mevcut (özellikle mekansal) yapısı karşılaştırılarak planın uygulanma oranı elde edilmeye çalışılmıştır.

Bu karşılaştırma yapılırken mevcut planlarla ve diğer dokümanlarla yetinilmemiş, yöreye ait uydu görüntülerinden yararlanılarak meskun / gelişme alan sınırları yeniden düzenlenmiştir. Bu bakımdan kentsel yerleşim alanlarının, mevcut durumunun değerlendirilerek, alan gereksinimi olup olmadığını ve varsa gelişme yönünü, alan büyüklüğünü belirlemek ve planda işaretlemek, ayrıca Çevre Düzeni Planı ile imar planı projeksiyon nüfuslarını ve hedef yıllarını eşitlemek için aşağıda açıklanan yöntem geliştirilmiştir. Bu yöntem uyarınca ve öncelikle Çevre Düzeni Planı araştırmaları kapsamında yapılan projeksiyonlarla il ve ilçe merkezleri için belirlenmiş olan nüfuslarla,mevcut imar planları için öngörülmüş olan nüfuslar karşılaştırılmıştır. Karşılaştırmada, kentsel yerleşmelere ilksin imar planı projeksiyon nüfus değerlerinin, Çevre Düzeni Planı araştırmaları kapsamında elde edilmiş bulunan ve yorumlanarak alt üst değerleri belirlenmiş nüfus değerlerine eşit, bu değerlerin altında ya da üstünde değerler olduğu görülmektedir.

Bu karşılaştırmada Çevre Düzeni Planı nüfus projeksiyonu ile imar planı nüfus projeksiyonu örtüşüyorsa, ya da her iki planın projeksiyon değerleri biri birine artı ya da eksi küçük değerlerle yaklaşıyorsa bu nüfusun kentsel yerleşim alanı içinde ve projeksiyon donemi sonuna kadar sınırlı bir yoğunlaşma ile emilebileceği varsayılmış; dolayısıyla alan gereksinimi olmadığı, mevcut imar planının Çevre Düzeni Planı'nın öngördüğü 2025 yılı projeksiyon nüfusuna eşit olduğu kabul edilmiştir. Bu noktada imar planı nüfus projeksiyon yılı ile Çevre Düzeni Planı projeksiyon yılının yakınlığı ile nüfusun artış hızı önemli bir değerlendirme ölçütü olarak kullanılmıştır. Bu durumda, nazım ve uygulama imar planlarının fiziksel deseninin değiştirilerek Çevre Düzeni Planı'na aktarılmasına gerek görülmemiştir.

Bir baksa anlatımla mevcut imar planı fiziksel yapısı / makro formu aynen çevre düzeni planında yer almıştır. Ancak Çevre Düzeni Plan Hükümleri ile yerleşmenin mevcut nazım ve uygulama imar planlarının hükümlerinin uyumunun da – gerekirse – sağlanması zorunludur. Bu zorunluluğun ilgili belediyesince yerine getirilmesi ile ilgili yerleşmelerin mevcut nazım ve uygulama planları ile bu planlara ilksin plan hükümlerinin Çevre Düzeni Planı ve hükümleri ile uyumu sağlanmış olacaktır. Çevre Düzeni Planı ile yerleşmenin imar planı arasında uyum sağlanması adına imar planının bir bölümünün yürürlükten kaldırılması yerine planın korunması, ancak kademeli olarak kullanışa açılması kullanım hakkının bir süre için ötelenmesi uygun görülmektedir.

Bu karar sürecinde alan – nüfus – yoğunluk ilişkilerinin çok titiz olarak değerlendirilmesi ve bu değerlendirmenin revizyon imar planı açıklama raporunda ayrıntılı olarak yer alması gerekmektedir. Alt ölçekli planların revizyonu, geliştirilmesi; 3194 sayılı yasa ve yönetmeliklerince yapılmalıdır. Yapılan çalışmayla ulaşılan sonuçlar, kamu kurum ve kuruluşlardan alınan belgeler, dokümanlar vb. açısından da değerlendirilmiş, daha önce yapılan 2025 yılına yönelik nüfus projeksiyonları sonuçları doğrultusunda mekansal ve fiziksel kararlar üretilmiştir. Özellikle turizm ve yazlık (2. konut) konut gelişimini çok olan yerleşimlerle ilgili kararlar verilirken TÜİK tarafından yapılan Nüfus Sayımı sonuçlarıyla dikkate alındığı için yalnızca yerleşik nüfusla ilgili sonuçlara ulaşılabilmiş ve 2. konutlarda yaşayan ve yerleşik nüfus olmayanlarla ilgili kararlar üretilenmemiştir. Turizm ve 2. konutta yaşayannüfusu bulabilmek için belediyelerden su abone sayısı/ ruhsat sayıları vb. verilerle yerleşik olmayan nüfusu belirlemeye yarayacak verilerde toplanmıştır. Planlama bölgesinin özellikle Antalya ilinde turizm sektörünün gelişmiş olması ve gelişmeye devam etmesi bölgede konut ihtiyacını buna bağlı olarak alan ihtiyacını arttırmaktadır.

İlin verimli tarım topraklarına sahip olması, orman alanlarının ilin büyük bir kısmını kaplaması nedeni ve tarihi ve kültürel değerlerin bölgede yoğun olarak bulunması nedeni ile ilde yerleşim alanları sınırlı kalmaktadır. 1/100.000 ölçekli çevre düzeni plan çalışması yapılırken bölgede bulunan doğal, tarihi ve kültürel değerlerin korumakullanma dengesi çerçevesinde korunmasına önem verilmiştir. (K-URL30, erişim tarihi mayıs 2022)

• Planlama İlkeleri

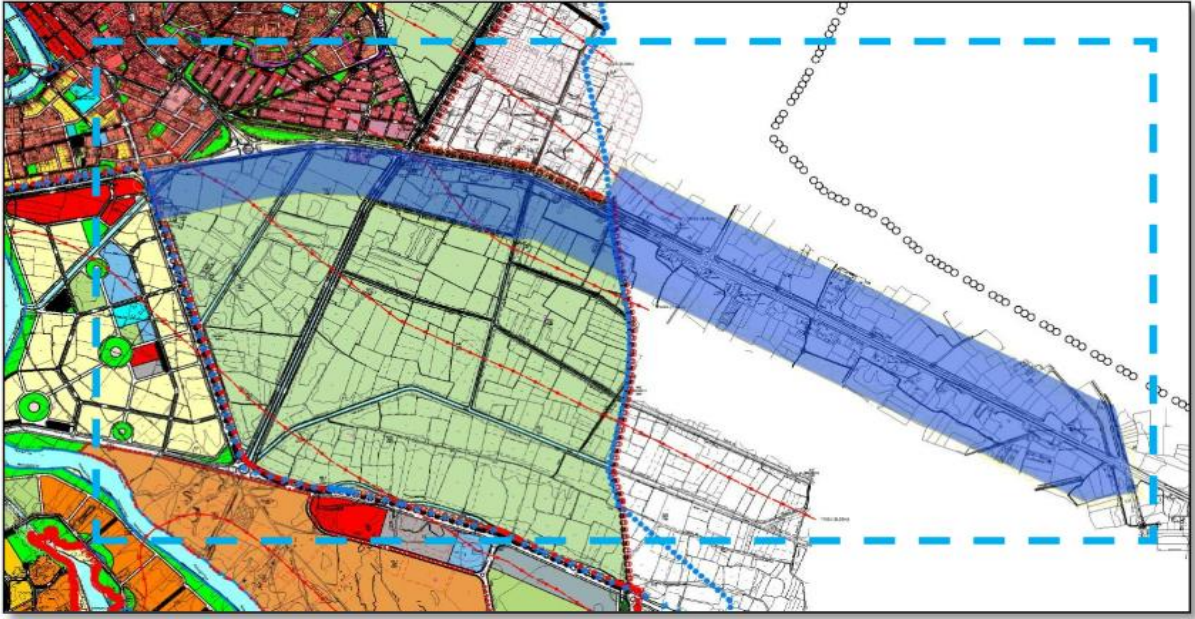
İlçe Merkezleri için belirlenmiş olan nüfus kabulleri uyarınca mevcut imar planlarının alan – nüfus ilişkileri irdelenecek, gerekirse plan revizyonu yapılacaktır. Planda belirlenmiş olan gelişme alanları gereksinime göre etaplar halinde kullanılacaktır.

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık Ve Tasarım Fakültesi Şehir Ve Bölge Planlama Bölümü
2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı SBP 305 Kodlu Stüdyo 5 Dersi Kapsamında
Proje Koordinatörleri Yürütücülüğünde 3. Sınıf Öğrencileri Tarafından Hazırlanmıştır.

- Plan Açıklama Raporu'nda yer alan planlama kararları uyarınca ilçelerin ve ilçe merkezlerinin, il içindeki kimlikleri bağlamında, birbirleri ile olan işlevsel ilişkileri geliştirilecektir.
- Planlama Bölgesi'ndeki organize sanayi bölgelerinde çevre kirliliğini önlemek amacıyla ileri teknoloji kullanımı sağlanacaktır.
- Kentsel yerleşmeler içinde kalmış olan sanayi tesislerinin organize sanayi bölgelerine ve sanayi alanlarına taşınması sağlanacaktır.
- Bu planda belirlenen sanayi/OSB alanları dışında ihtiyaç duyulması halinde sanayi amaçlı kullanım alanları, marjinal tarım alanlarında organize sanayi bölgesi niteliğinde geliştirilecektir.
- Kent merkezlerinde var olan ya da olası yapısal ve işlevsel yoğunlukları merkezden uzaklaştırmak için yeni merkezler alt ölçekli planlarla oluşturulacaktır.
- Planlama Bölgesi'nde, tarım ve hayvancılık sektörünü geliştirmeye yönelik tesislerin oluşturulması yönünde alt ölçekli planlarla kararlar üretilecektir.
- Planlama bölgesinde dengeli kalkınmanın sağlanması için alt kademe merkezlerin gelişmesini destekleyecek plan kararları üretilecektir.
- Enerji kaynak alanlarının, su havzalarının, yeraltı ve yer üstü su kaynaklarının ilgili mevzuat uyarınca korunması ve kullanılması, bu doğrultuda alt ölçekli planların hazırlık aşamasında, ilgili kurumlardan alınacak görüşlere, planlarda ve plan hükümlerinde yer verilecektir.
- Planlama bölgesinde, kentsel sitler, kent kimliğinin korunması ve güçlendirilmesi bağlamında planlanarak etkinleştirilecektir.
- Alt ölçekli planlamalarda, hava kirlilikleri dikkate alınarak; hava akımının etkili olamayacağı bölgelerde, aşırı nüfus yığılmalarını önleyecek biçimde nüfus yerleştirilecek, yoğunluk bölgelemeleri yapılacak, yapı yoğunluğu ve kat adetlerine yönelik düzenlemeler yapılacaktır.
- Planda yer almamış Karma Organize Sanayi Bölgesi, İhtisas Organize Sanayi Bölgesi, Özel Organize Sanayi Bölgesi, Endüstri Bölgeleri ve Teknoloji Geliştirme Bölgeleri (Teknoparklar)'nin yapımı istemlerine ilişkin yer seçimleri; ilgili mevzuat uyarınca yapılacak ve ilgili kurum ve kuruluşlardan görüşler alınması koşuluyla 1/100 000 ölçekli Çevre Düzeni Planı kapsamına alınacaktır. (K-URL30, erişim tarihi mayıs 2022)

• 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı

Manavgat İlçesi 18.03.2013 tarihinde İller Bankası tarafından onaylanan ve itirazlar sonucunda 10.05.2013 tarihinde kesinlik kazanan 1/5.000 ölçekli 1. Etap (merkez Bölgesi) İlave +Revizyon Nazım İmar Planı onama Sınırı içinde planlama alanının yaklaşık 68 ha'lık kısmı kalmakta olup, 1/5.000 ölçekli Nazım İmar Planında tarım alanı olarak planlanmıştır. Planlama alanının 128ha.'lık kısmı plansız alan içerisinde kalmaktadır

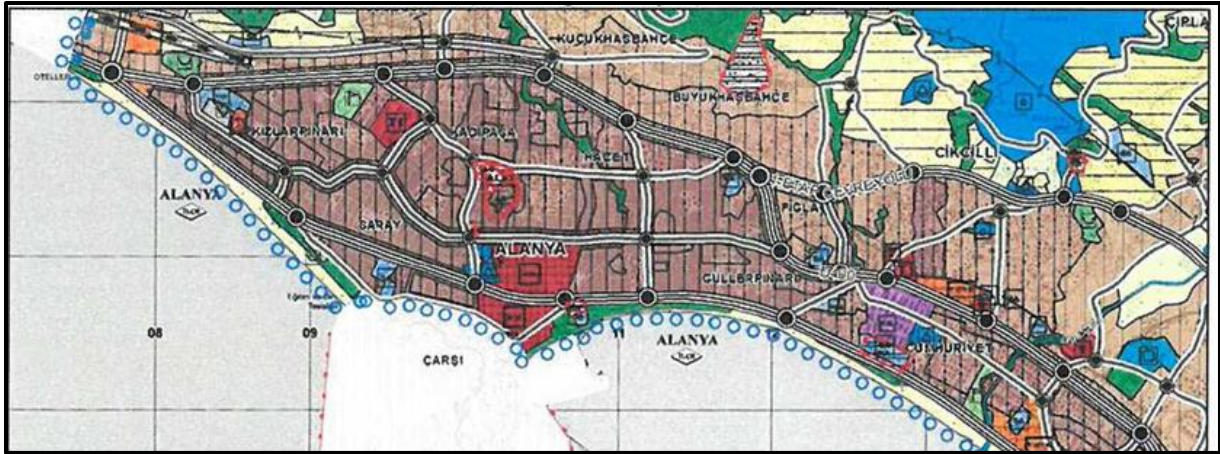

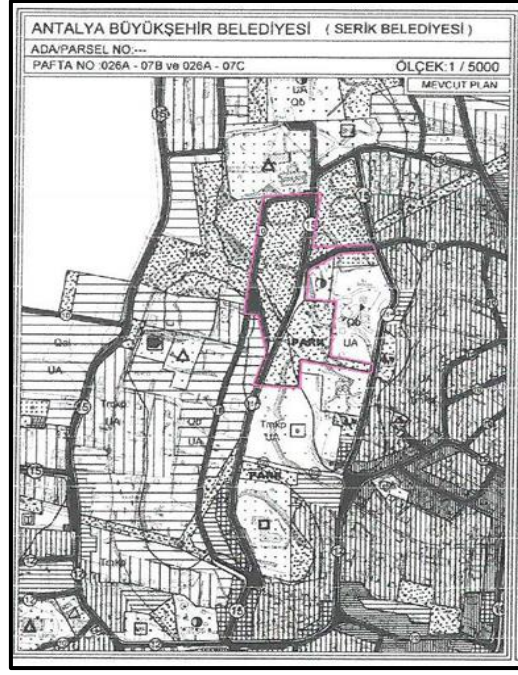
Şekil 226 - Planlama alanının 1/5.000 ölçekli Nazım İmar Planında durumu (Plan Onay Tarihi 10.05.2013)
(K-URL31, erişim tarihi mayıs 2022)

Manavgat İlçesi 18.03.2013 tarihinde İller Bankası tarafından onaylanan ve itirazlar sonucunda 10.05.2013 tarihinde kesinlik kazanan 1/1.000 ölçekli İlâve+Revizyon Uygulama İmar Planı Sınırı içinde planlama alanının yaklaşık 68 ha.'lık kısmı kalmakta ve 1/1.000 ölçekli Uygulamaİmar Planında tarım alanı olarak planlanmıştır. Planlama alanının 128ha.'lık kısmı plansız alan içerisinde kalmaktadır .(URL31)

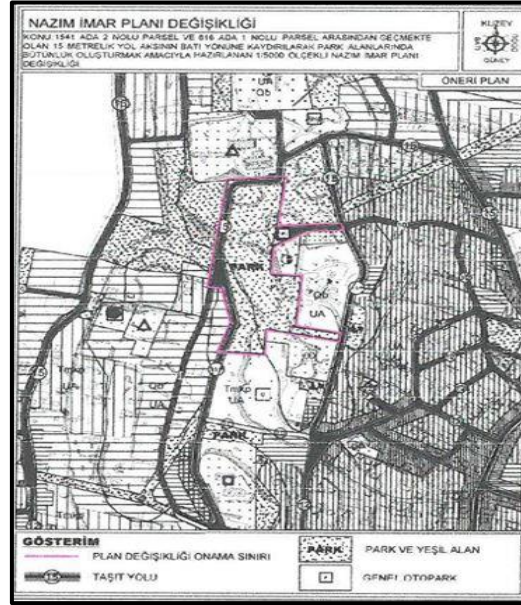
- **Alanya 1/25.000 Ölçekli Nazım İmar Planı**

Planlamaya konu alanda üst ölçekli plan olarak 12.01.2018 tarihinde Antalya Büyükşehir Belediyesince Değişiklik yapılarak onaylanmış olan Antalya Burdur İsparta Planlama bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı bulunmaktadır. Söz konusu planda planlama alanı kentsel meskûn(yerleşik) alan ve planlama alanının doğu tarafında sanayi alanı planlıdır. Alanya ilçe sınırlarını kapsayan alanda ayrıca 1/25.000 Ölçekli Nazım İmar Planı Çalışmaları Antalya Büyükşehir Belediyesi'nce tamamlanmış 12.01.2018 tarihinde onaylanarak kesinlik kazanmıştır. Onaylı nazım imar planında iskele bölgesinde ve ticaretin yoğunlaştığı bölgelerde MİA tanımlanmış ayrıca büyük ölçekli sosyal ve teknik alt yapı alanlarının planda gösterimi yapılmış kalan kısımlar ise meskun konut alanları olarak planlanmıştır(K-URL32)

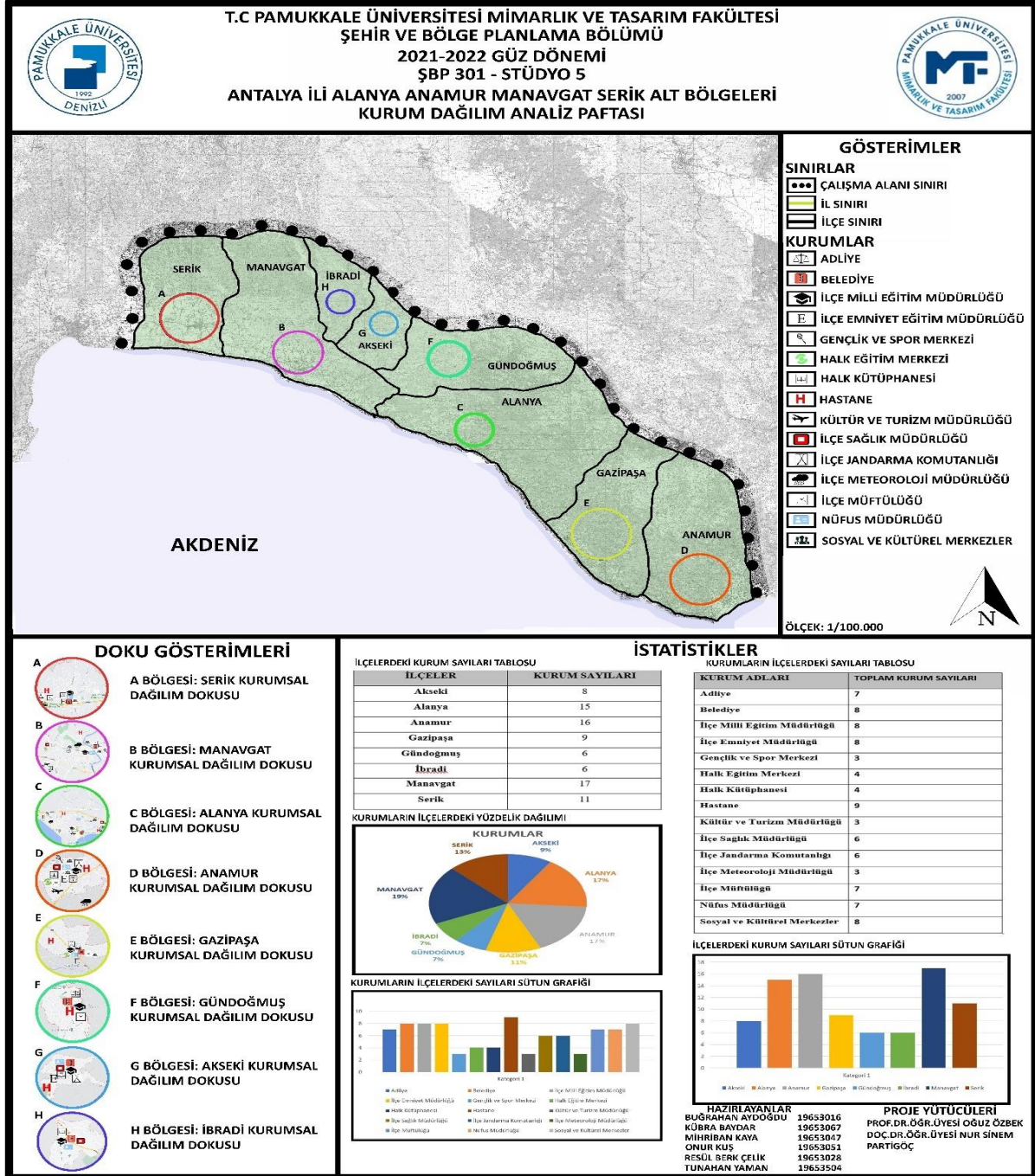
Şekil 228 Mevcut ve Öneri 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planı Değişikliği
(K-URL33, erişim tarihi mayıs 2022)

Şekil 210 - Mevcut ve Öneri 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planı Değişikliği
(K-URL33, erişim tarihi mayıs 2022)

5.2 Kurum Dağılım Analizi

Kurum dağılım analizi incelendiğinde çalışma alanı sınırı içerisinde toplam 88 kurum olduğu görülmektedir. Bu kurumların ağırlıklı olarak, Anamur, Manavgat, Alanya bölgelerinde olduğu görülmektedir. Sırasıyla kurumların yüzdelik dağılımı şu şekildedir; Manavgat %19(17), Alanya %16(15), Anamur %18(16), Serik %13(11), Gazipaşa %11(9), Akseki %9(8), İbradi %7(6), Gündoğmuş %7(6). Bu dağılım farkının başlıca sebepleri olarak kıyı turizmi ve yüzölçümünü örnek olarak gösterebiliriz.(bknz; şekil 212, tablo 74-75)

Şekil 230 Kurum Dağılım Analiz Paftası
 (Stüdyo 5 Dersi Kapsamında Üretilmiştir)

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık Ve Tasarım Fakültesi Şehir Ve Bölge Planlama Bölümü 2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı ŞBP 305 Kodlu Stüdyo 5 Dersi Kapsamında Proje Koordinatörleri Yürütücülüğünde 3. Sınıf Öğrencileri Tarafından Hazırlanmıştır.

Tablo 80 Antalya İlçeleri Kurum Sayıları

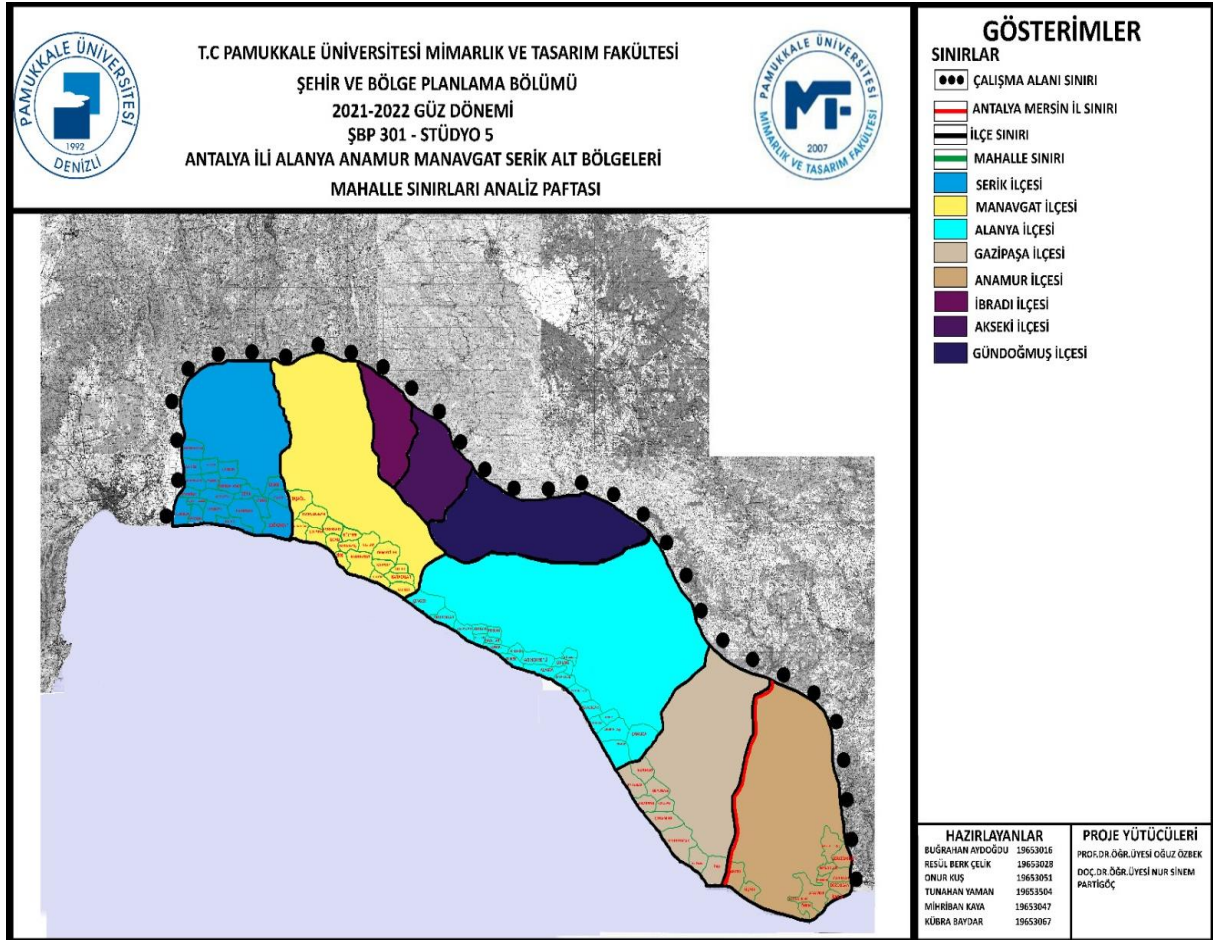
Akseki	8
Alanya	15
Anamur	16
Gazipaşa	9
Gündoğmuş	6
İbradi	6
Manavgat	17
Serik	11

Tablo 81 Antalya İlçeleri Kurumlar ve Sayıları

Adliye	7
Belediye	8
İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	8
İlçe Emniyet Müdürlüğü	8
Gençlik ve Spor Merkezi	3
Halk Eğitim Merkezi	4
Halk Kütüphanesi	4
Hastane	9
Kültür ve Turizm Müdürlüğü	3
İlçe Sağlık Müdürlüğü	6
İlçe Jandarma Komutanlığı	6
İlçe Meteoroloji Müdürlüğü	3
İlçe Müftülüğü	7
Nüfus Müdürlüğü	7
Sosyal ve Kültürel Merkezler	8

5.3 Mahalle Sınırları Analizi

Planlama alanları içerisindeki ilçelerin sınırları belirleyip renkler ile hangi bölgede oldukları belirlenmiştir. İlçeler belirlendikten sonra mahalleleri çıkartılarak harita üzerinden sınırları yerleştirilmiştir. (bknz; şekil213)

Şekil 231 Mahalle Sınırları Analiz Paftası
(Stüdyo 5 Dersi Kapsamında Üretilmiştir)

Aksu, Beldibi, Çalkaya, Çıglık, Doyran, Döşemealtı, Düzlerçamı, Pınarlı, Varsak, Yeşilbayır, Yurtpınar belediyeler eklenmiştir. 5216 sayılı yasa sonrası son şeklini alan Antalya Büyükşehir belediye sınırlarına göre yeniden hazırlanan 1/50000 ölçekli çevre düzeni planı 27.11.2006 tarihinde Antalya Büyükşehir Belediyesi bütünü Nazım imar planı ise 15.08.2008 tarihinde Antalya Büyükşehir Belediyesince onanarak yürürlüğe girmiştir. Bu süreç içerisinde tüm bölgeyi kapsayan (Antalya-Burdur-Isparta) planlama bölgesi 1/100000 ölçekli çevre düzeni planında 14.01.2008 tarihinde başlamış ve 2012 kadar devam etmiştir. Kurumsal yapı ile ilgili yasal çerçeve kıyı alanları 3621 sayılı kıyı kanunları kıyı kenar çizgisi tespiti, bütünleşik kıyı planlaması gereği, kıyılarda açılan tapu iptal davaları, tapuları iptal edilen taşınmazlar hakkında ahim kararlarının iç iç hukukumuzda etkilerini içerir. 6831 sayılı orman kanunu özelleştirme çabalarını içerir. 2B arazi alanları 6292 sayılı kanun orman köylülerinin kalkınmasına ve hazine adına orman sınırları dışına çıkarılan yerlerin değerlendirilmesi ile hazineye ait tarım arazilerinin satışı hakkında kanunu içerir Türkiye’de bulunan 2B arazilerinin dağılımına bakıldığında 45.528 hektar alan vardır. Antalya sivil toplum kuruluşlarının %49 Alanya %23 Manavgat %15 Serik %6 Gazipaşa %7 Anamur oluşturur.

5.6. Gzft Analizi

Tablo 82 GZFT Analizi
(Stüdyo 5 Dersi Kapsamında Üretilmiştir)

Güçlü Yanlar	Zayıf Yanlar	Fırsatlar	Tehditler
Bölgede ulusal ve yerel ölçekte doğa korumaya yönelik bilinçlenme ve sivil toplum örgütlenme faaliyetlerinin bulunması.	6360 sayılı Kanun ile hizmet alanımızın il idari sınırlarına genişlemesi sebebiyle personel sayımızın yetersiz kalması	Sivil toplum kuruluşlarının ve kooperatiflerin bulunması	Orman kadastro sayısının az olması
Yenilenebilir enerji kullanımlarına projelerle öncelik verilmesi	Askıya bırakılıp iptal edilmiş projelerin bulunması	Ulusal ve uluslararası ölçekte tanınır bir bölge olması	2B taşınmazlarımızın satışları
Antalya-Burdur-Isparta Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı ve	Kıyı kenar çizgisi tespiti	Yatırım faaliyetlerinin gelişimine yönelik eğilimin yüksekliği	6831 Sayılı Orman Kanununun özelleştirme çabaları
Göçlerin karasal alanlar üzerindeki olumsuz etkileriyle mücadele etmek	1980 yılındaki Bakanlıkça onaylanan Çevre Düzeni Planı 1986-1992 yıllarında revize edilerek kenti yönlendirmesini beklerken kente göre şekillenen plan olmuştur	6360 Sayılı Kanun, kent ile kır arasındaki ayrımı ortadan kaldırmış il sınırları içerisindeki il özel idaresi, belde belediyeleri ve köyler kaldırılarak sadece ilçe ve büyükşehir belediyelerinden oluşan bir yapıya geçilmesi	
Kırsal politika yönetim merkezi ve yerel düzeyde güçlendirmek			

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü 2021- 2022 Eğitim-Öğretim yılı bahar yarıyılında yürütülen ŞBP 351 Stüdyo 6 Dersi kapsamında hazırlanan analitik etüt raporunda çalışma alanının tarihsel geçmişinin incelemesi yapılmıştır. Bölgenin tarihsel yapısının incelendiği analizde yerleşim alanlarının etimolojik kökenleri, tarihsel gelişim süreçleri, tarihçeleri, bölgedeki önemli kırılma noktaları, tarihi antik kent ve yapılar, tarihi rotalar, sit alanları ve stüdyo 5 dersi kapsamında hazırlanan tarihsel yapıya ilişkin analizler yer almaktadır. Bölgenin tarihsel gelişim süreçleri incelendiğinde bölge üzerinde tarihten günümüze birçok medeniyet egemen olmuştur. Bölgenin tarihi geçmişinin milattan önceye dayandığı görülmektedir. Bölgede bulunan Antik kentlerin genel olarak savunma kenti olduğu görülmektedir. Bunun nedeni bölgenin coğrafi konumunun stratejik öneminin olmasıdır. Bölge yaşamış medeniyetlerin getirisi olarak farklı dönemlerde, farklı mimariye sahip antik kentlerdir. Antik kentler tarihi ticaret güzergahlarının üstünde konumlanmaktadır genel olarak. Antik kentlerin sektörel anlamda uzmanlaştığı alanlar da Birbirinden ayrılmaktadır. Kimi ticari yönden ön plana çıkarken kimi savunma yönüyle ön plana çıkmıştır. Bölgedeki antik kentlerin veya bölgelerin birçok isminin olmasının nedeni bölgenin tarih boyunca sürekli farklı medeniyetlerin egemenliği altına girmesidir. Bölgedeki ulaşım rota ve güzergahları genellikle kıyıdan Anadolu'ya doğrudur. Çünkü bu yollar bölgenin ticari açıdan gelişmesine olanak sağlamıştır. Ayrıca bu rotaların Anadolu'ya doğru uzanmasının bir diğer nedeni Büyük İskender'in izlediği fetih güzergahının bu rotalar olmasıdır. Alanya bölgesi milattan önce korsanlara ev sahipliği yapmıştır. Bundan dolayı bölgede diğer medeniyetlerin yanı sıra korsan eşya ve yapılarının da kazılarda bulunabildiği görülmektedir. Analiz aşamasında tarihi değerler analizi, sektörel uzmanlaşma analizi, rota analizi, tarihsel gelişim ve kırılma noktaları analizi ve gzft analizi yapılmıştır. Tarihi Değerler Analizinde bölgede tarihi nitelik taşıyan tarihi antik kentler ve tarihi mimari yapılar ve değerler incelenmiştir. Rota Analizinde tarihi ulaşım rotalarının incelemesi yapılmıştır. Sektörel uzmanlaşma analizinde bölgenin tarihte hangi sektörlerle uğraştığı ve uzmanlaştığı incelenmiştir. GZFT analizinde ise bölge güçlü zayıf fırsat ve tehdit yönleriyle ele alınmış ve incelenmiştir.

İlçelerin mekânsal durumlarının iyi tespit edilebilmesi için alt bölgelerin mekânsal bazlı mevcut durumları incelenmiştir. Serik ilçesinin mevcut durumu 124.335 nüfusu ile Antalya'nın 6'ncı büyük ilçesi konumunda olup 435.000 dekarı tarım arazisi ile çok yüksek tarım gücü kapasitesi bulunmaktadır . Tarımsal üretim avantajlı iklimi sayesinde daima ilçenin ekonomisinde aktif rol oynamaktadır. Serik'te yapılan ticari faaliyetlerin büyük kısmı Antalya şehir merkezine bağlıdır. Manavgat Irmağının her iki yanındaki verimli bir ova üzerine kurulmuş olan Manavgat İlçesi , 2283 km.²'lik geniş bir alana sahiptir.

Bu alanda turizm faaliyetleri yaz-kış olarak ayrılmakta olup bütün sezon boyunca aktif turizm faaliyetlerine ev sahipliği yapmaktadır. Stratejik konumu bakımından Akdeniz'in kıyı kesimlerinde küçük bir yarımada şeklinde olan Alanya İlçesi nüfusu 2020 yılına göre 333.104 kişidir. Bu alanda ikincil konut faaliyetleri bulunmakta olup ilçenin birincil sektörü turizm ve turizme bağlı hizmet sektörüdür. Akdeniz Bölgesi'nin Mersin ili sınırları içerisinde yer alan Anamur ilçesinin; batısında Antalya'nın Gazipaşa ilçesi, kuzeyinde Karaman'ın Ermenek ilçesi, doğusunda Mersin'in Bozyazı ve Gülnar ilçeleri bulunmaktadır.

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık Ve Tasarım Fakültesi Şehir Ve Bölge Planlama Bölümü 2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı SBP 305 Kodlu Stüdyo 5 Dersi Kapsamında Proje Koordinatörleri Yürütücülüğünde 3. Sınıf Öğrencileri Tarafından Hazırlanmıştır.

Raporun üçüncü bölümünde Coğrafi Konuma Bağlı Teknik Altyapı – Üstyapı mekânsal bazda ele alınmıştır ve üçüncü bölümün ilk kısmında ulaşım sistemleri incelenmiştir. Ulaşım sistemleri bölümünde ilçelerin hangi yöntemlerle ulaşılabilirliği , kentsel ulaşım noktalarına mesafe zaman matrisinde ele alınarak ilçelerin ulaşılabilirliği incelenmiştir. Bunun sonucunda Serik ilçesi kent merkezine 40 km , havalimanına 34 km mesafe ile merkeze en yakın ilçedir . Bunun sonucunda ulaşılabilirliği en yüksek ilçedir. Manavgat ilçesi’ nin merkez ilçelere mesafesi 70 km havalimanına ise 52km’dir. Manavgat ilçesinde bulunan yat limanı sayesinde Antalya ‘ da deniz ulaşımı en kolay ve kapsamlı olan ilçedir. Mersin iline 230 km olan ve Mersin Havalimanına 129 km olan Alanya ilçesi direkt denizyolu seferleri yapmamakla birlikte özel hizmet veren yat limanına sahiptir ve Kıbrıs’a Deniz Ulaşımının çok büyük bir kısmını kapsamaktadır. Mersin’e 230 km, Antalya ‘ya 265 km, Karaman’a 230 km, Kıbrıs’a 40 mil (76 km) mesafede ve 70 km mesafedeki havalimanı sayesinde karayolu ve havayolu ulaşımı kolaydır. üçüncü bölümün ikinci kısmında ise genel bir değerlendirme ile Altyapı Sistemleri başlığı altında Elektrik ve Bilişim Sistemleri , Doğalgaz , Haberleşme ,İçme suyu – Atık su Altyapısı incelenmiştir.

Raporun dördüncü bölümünde ise alt bölgelerin Arazi Kullanımları incelenmiştir. İlçelerdeki yerleşim alanları fiziksel ve beşeri eşiklere göre konumlanmışlardır. Mevcut yerleşim topoğrafyanın müsait olduğu kıyı şeridi boyunca gelişmiştir. Toplu yerleşmeler ise çoğunlukla ilçe merkezleri etrafında kurulmuş yerleşmelerdir. Kırsal yerleşmelerde tarım faaliyetleri öne çıkarken kıyı şeridindeki yerleşmelerde turizm ön plandadır. Alanda bulunan sit alanları korunmuştur. Raporun son kısmında ise mekânsal Altyapı’ya ait Analizler başlığı altında çeşitli yöntemler kullanılarak alt bölgelerin mekânsal özelliklerinin çözümlenmesi ve bir sonraki sentez, planlama aşamasına referans vermesi amacıyla üretilmiştir.

Antalya’nın genel topografyası, şehir merkezinin engebeli kayalıklar üzerinde, denizden 30 m’ ye kadar yükselen bir antik traverten teras üzerine kurulmuştur. Yerleşim bölgeleri eğimin az olduğu yerlerde yoğunlaşmakta ve topoğrafik eşik oluşturmaktadır. Yerleşimin olduğu bölgelerde doğu bakı yönü belirleyici olmuştur.

Çalışma alanında Akdeniz iklimi hakimdir. Yazları sıcak ve kurak, kışları ılık ve yağışlı olarak ifade edilen iklim tipi diğer bir deyişle mutedil deniz ve sıcak deniz iklim sınıfına girer, daha iç kesimlerde ise soğuk ve yarı-kara iklim tipi görülmektedir. Yazın ortalama sıcaklık 30-34 derece arasındadır. Ocak ayında ise sıcaklık ortalama 9-15 derece arasında değişir. Şehirde kar yağması ve don gibi meteorolojik olaylar hemen hemen hiç olmaz.

Çalışma alandaki toprak grupları incelendiğinde bölgede; 7 adet toprak grupları tespit edilmiştir. Hektar yoğunluğu olarak en fazla alana sahip olan toprak grubu Kırmızı Akdeniz Toprakları olurken en az alana ise Kırmızı Kahverengi Akdeniz Toprakları hakimdir. Kırmızı Akdeniz Toprakları çalışma alanının %53 ünü kapsamaktadır .Sonrasında %30 oranla Kahverengi Orman Toprakları gelmektedir.

Alanının genelinde iklim ve toprak yapısının örtü altı tarıma elverişli olması bölgede büyük örtü altı tarım alanlarını olmasına neden olmuştur. Örtü altı tarımın her mevsim aktif olmasından dolayı, geçmişte daha fazla alan kaplayan narenciye üretimi gittikçe azalmakta,

yerini seralara bırakmaktadır. Tarım ürünleri içinde en çok buğday, arpa ve yulaf yetişmektedir.

Bölge flora ve fauna bakımından oldukça zengindir. Bölge birçok endemik türe ev sahipliği yapmaktadır. Antalya ili, Serik ve Aksu ilçelerinde yer alan, Kumköy Mevkii Deniz Kaplumbağaları Üreme Alanı Doğal Sit Alanı aşağıdaki haritada gösterildiği şekliyle Bakanlık Makamının 04.02.2021 tarihli ve 234360 sayılı Olur'u ile "Doğal Sit-Nitelikli Doğal Koruma Alanı" ve "Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı" olarak tescil edilmiştir. Turizm Merkezinde 574 bitki, 29 endemik (sadece Türkiye'de bulunan) bitki, 1 adet relik endemik (dünyada sadece Belek'te bulunan) Serik Armudu (Pyrus Serikensis) tespit edilmiş. Kuş türleri için güvenli olan Belek bölgesinde belirlenmiş 109 kuş türü bulunmaktadır.

Çalışma alanlarına ait sosyo-kültürel yapı başlığı altında ele alındığında ilçelerin nüfus, demografik yapı, göç, eğitim, sağlık, ve sosyal yaşamı hakkında detaylıca araştırmalar yapılarak bulunan bilgiler ışığında ilçelerin sosyo kültürel yapısı ele alınmıştır. Antalya büyükşehir belediyesi, ilçe belediyeleri ve ticaret odaları başta olmak üzere birçok kurum ve kuruluştan bilgiler toplanmıştır. Bu bilgilere bakıldığında en yoğun nüfusa sahip ilçeler Alanya ve Manavgat ilçeleridir. Bölgenin oldukça dinamik bir nüfusu bulunmaktadır. Bölgenin coğrafi konumu iklimi gibi faktörlerden dolayı yabancı uyruklu nüfusu oldukça fazladır. ilçeler içinde en fazla yabancı konut satışı ise Alanya ilçesine aittir.

İlçelerdeki donatı alanları yapılan araştırmalar kapsamında kent çeperlerindeki donatıların yetersizliği görülmektedir. İlçelerin genel olarak 2000 yılından itibaren turizm sektörünün gelişmesi ile birlikte kırdan kente göçü artmaktadır. Fakat gazipaşa ve anamur ilçelerinde tarım sektörü birinci konumda olduğu için bu ilçelerde kırdan kente göç oldukça yavaş seyretilmiştir. Diğer yandan bölge oldukça fazla göç almaktadır bunun başlıca nedenleri mevsimlik işçiler ve turizm sektörü oluşmaktadır. Hemşerilik durumuna bakıldığında Konya birinci sırada yer almaktadır. Soysyo ekonomik gelişmişlik bakımından incelediğimizde Alanya'nın (A) düzeyinde diğer ilçeler ise (B-C) düzeyindedir.

İlçelerdeki bu veriler ışığında birçok analiz çalışması yapılarak bölgenin anlaşılabilirliği artırılarak bölgede yapılacak olan çalışmaların uygulanabilirliği açısından bilgi sağlayacaktır. Böylelikle yapılan çalışmalar bölge için en iyi planlama kararları alınabilecektir.

Sürdürülebilir akıllı büyüme ilkeleri doğrultusunda yapılarak sürdürülebilir kalkınma ilkelerinden üzerine durulan ve gelişmesi hedeflenen konular ise atık dönüşümü, biyoçeşitliliğin artırılması ve emisyonların azaltılması üzerinde durularak iklim değişikliğinin etkilerini azaltmaya ve yaşam kalitesini yükseltmeye yönelik, karbon salınımlarını doğrudan azaltmaya yönelik stratejiler uygulanarak, D-400 karayolu ve etki alanları alınmıştır bu etki alanları ise Antalya İlinin ekonomik kalkınmasını sağlayan en önemli faktör olan turizm sektörünün oluşturduğu hizmet ihtiyacı paralelinde kentteki hizmet sektörünün gelişmesini sağlamıştır. Tarım alanları içerisinde örtüaltı tarım ve süsbitkisi üretim alanlarından gelen yerel ürünlerin D-400 Karayolu aktifliği sayesinde Gazipaşa Havalimanı aracılığıyla ihracatının ön planda olduğu belirtilmiştir. Kıyı alanlarında var olan balık üretim faaliyetleri ve kruvaziyer yat limanı faaliyetleri göz önüne alınarak kıyı şeridi aktifliği göz önüne alınmıştır. Havalimanı hinterlandı yani etki alanları ele alınmıştır. Limanlar

gruplandırılarak deniz ticaret rotaları belirtilmiştir. Belirlenen rotalar ilçe merkezlerini kırsal alanlara olan ve D-400 karayolundan havalimanları ve limanlara olan mesafeleri ve durakları belirtilerek ticaret faaliyetleri ele alınmıştır.

Limanların görevleri ise balık limanı , yolcu limanı, kruvaziyer yat limanı ve ticaret limanları olarak belirlenip hem bölge içi kalkınma sağlanmış hem de ithalat rotaları oluşturularak dış kaynaklı ekonomik kalkınma sağlanarak ürün pazarı oluşturulmuştur ve kentsel kullanım alanları belirlenerek turizm yerleşmeleri, tarımsal yerleşmelerin olduğu alanlar, kentsel yerleşmelerin olduğu alanlar ve orman alanları olarak belirlemiş olduğumuz alanlarda doğa turizminin ve dönemlik turizmlerin yani rafting, kış, safari, yamaç paraşütü, yayla, golf, yat, ve kruvaziyer yat limanı turizmlerinin varlığını sürdürülebilir akıllı büyüyen kent teması doğrultusunda ön plana çıkararak gelişmesini sağlayarak bölge ekonomisine katkısını sağlamıştır ve sürdürülebilirliği amaçlanmıştır. Ulaşım rotaları alınarak bölgelerin gelişimi ve ithalat ihracat rotaları belirlenerek bölgenin tarım bütünlüğü sürdürülebilir akıllı büyüyen kent teması doğrultusunda üzerinde çalışılarak bölgenin ekonomik kalkınmasına katkısı amaçlanarak gelişimi ve sürdürülebilirliği sağlanmıştır. Belirlene hedefler doğrultusunda alana dair gerçekleştirilmiş ve plan halinde olan projeler göz önüne alınarak akıllı büyüme ve sürdürülebilirlik ilkesi doğrultusunda projelerin gelişim sağlanarak, kentin gelişimini ve kentin teknolojiyle bütünlüğü sağlayabilecek projeler sunulmuştur.

Atık Su Yenileme Projesi kapsamında Atıksu Arıtma Tesisi Projesi için Kültür ve Turizm Bakanlığı ve ASAT Genel Müdürlüğü Türkiye’de bir ilk olan işbirliği protokolü imzalanan proje doğrultusunda bölge de atık su yenileme alanları arttırılmıştır. Manavgat yat limanı projesi kapsamında Manavgat ilçesi limanlarının gelişimi sağlanmıştır. Manavgat Nifrit derse ve Sarısı deresi afet riskleri göz önüne alınarak afet riski alanları oluşturulmuş ve bölge de var olan su varlığı alternatif turizmler ile canlandırılmıştır. Alanya Kruvaziyer yat limanı projesi geliştirilerek alternatif turizmleri çıkartıp o bölgenin tarihi ve kültürel turizm ve liman turizminin aktif olmasını hedefleyerek sürdürülebilirliğinin sağlanması hedeflenmiştir. Bu hedefler doğrultusunda 20 yıllık plan süreci içerisinde gerekli plan politikaları doğrultusunda bölgeye dair akıllı büyüyebileceği ve sürdürülebilirliğinin sağlanabilmesi için önemli yatırımlar yapılmasıyla bölgede var olan yerel halkın kalkınabilmesi ürün pazarına açılabilmesi turizm sektöründe aktif yer alması ile ekonomik, sosyo- kültürel , mekânsal kalkınma sağlanarak ekolojik denge korunması sağlanmıştır. Manavgat nehri nde yapılan bilinçsiz avlanma sonucunda üretimde verimin azalmasıyla mevcut ekosistemi koruyan avlanmayı sınırlayıcı kurallar getirilerek balık üretiminde sürdürülebilirliği sağlamak ve bu politikalar sonucunda balık üretimde verim artışı hedeflenmiştir. Kırsal alanları yapılan sektör odaklı atamalar sonucunda oluşturulan çekim merkezlerine gelen nüfusun dengeli olması amacıyla gelen nüfusun atanmış mekansal sektörlerle uğraş içinde olmasını sağlayacak nüfusu dengeleyen politikalar uygulanmıştır. Yerel halk arasında koruma kullanma dengesi ni gözetilen gelen göçüğün kırsalı Yapı yoğunluğunu arttırmasını önüne geçilen Yeşilkent akımı gereklilikleri baz alınarak yeşil ve açık alanların sosyal eğitim sağlık istihdam ulaşım donatılarının yerde olduğu kırsal yerleşim modeli. Böylelikle kırsal kentsel nüfus dengesi sınırlandırılmış nüfus politikaları ile dengeli biçime getirilmiş alternatif turizmin homojenleştirme politikasının gelişmesi ile de kıyılardaki yığılma minimuma çekilmiştir. Taşıma kapasitesini aşan kent merkezlerinde Compact kent

modeli uygulanmıştır bunun sonucunda kentsel nüfus yoğunluğu azaltılmış kentsel donatı lan yerleşim merkezine toplanmış ve böylelikle kentsel erişilebilirlik. Toplu taşıma yaya yolu bisiklet kullanımı artırılarak karbon emisyonu azaltılmıştır. yapılaşma hareketlerinde yataydan dikeye geçilmiş ve kentte ekolojik koridorlar oluşturulmuştur kent merkezlerinde kentsel açık alanların sosyal donatıların ön planda tutulduğu kompakt kentlerde komşuluk üniteleri oluşturularak yönetim sağlanmış aidiyet duygusu işbirliği artırılmıştır.

Serik ilçesinde bulunan antik kent ve sit alanları arasında bağlayıcı özellik taşıyan kıyı şeridine kadar uzanan kral yolunun potansiyeli değerlendirerek Serik ilçesi kültür ve tarih turizmi bakımından önemli bir nokta haline gelmiştir. D400 karayolunun lojistik avantajından faydalanarak tarımsal üretim merkezleri ve D400 karayolunun çakıştığı alanları yeni niş piyasalar kurulmuştur. Tarımsal üretim dağıtım ulaşım maliyetleri azaltılarak karayolu havayolu ve denizyolu ihracat merkezlerine ulaşım kolaylığı sağlanmasıyla tarımsal ürünlerin ihracat çemberi genişletilmiştir.

Sürdürülebilir kalkınma ve akıllı büyüme ilkeleri doğrultusunda teknoloji kentin her türlü işleyişine dahil olmalı ve birbiri ile entegre biçimde ilerlemelidir. Bu ilkeler doğrultusunda alanı bulunan yenilenebilir enerji kaynakları potansiyelinin değerlendirilmesi için uygun mekansal alanlarda enerjinin geri kazanımını sağlayan tesisler kurularak dışı olan ekonomik bağımlık azaltılmıştır. Gündoğmuş ve Manavgat alt bölgelerini etkileyen Manavgat nehri'nde kırsal yerleşimlerde kullanılan tarım alanlarına yakın yerlerde barajlar kurulmuştur ve bu sayede taşkın ve sel riski azaltılmıştır. Baraj projeleri basınçlı sulama sistemi ile desteklenerek tarım arazilerinin su tedarikinde kullanılmıştır. Manavgat nehri'nde avlanmayı kısıtlayan politikalar sonucunda balık üretim miktarında ve veriminde artış yaşanmıştır bununla birlikte çevreye duyarlı alabalık tesisleri kurularak alabalık da ihracat çemberi genişletilmiştir. Başlıca tarım arazilerinde sürdürülebilir kalkınma ve akıllı büyüme ilkeleri doğrultusunda teknolojinin tarıma entegre edilmesi amacıyla Gündoğmuş Kuzey mera bölgesinde Güneş tarlaları ve Gündoğmuş kentsel çeperde bulunan atın mera alanlarında Rüzgar türbinleri oluşturulmuş ve elde edilen enerji başta tarım faaliyeti odaklı kırsal yerleşimlerde kullanılmıştır. Tarımsal üretim sonucu elde edilen bitkisel atıkların değerlendirilmesi amacıyla elde edilen bitkisel atıkların geri dönüşümü sağlanmıştır. Biyokütle enerjisi metan ve geri dönüşümü ile seracılık faaliyetlerinde ısı enerjisi olarak kullanılmıştır alt bölgelerinin verimli orman alanlarında oluşturulan bal ormanlarından elde edilen balların küresel çapta markalaştı olarak ekonomiye katkısı olması sağlanmıştır.

Türkiye’de ilk büyükşehir belediyeleri; şehir nüfusunun fazla ve şehirleşmenin yoğunlaştığı alanlarda belediye hizmetlerinin yürütülmesinde kolaylık sağlamak amacıyla 1984 yılından itibaren kurulmaya başlanmıştır. 27.06.1984 tarihli ve 3030 Büyükşehir Belediyelerinin Yönetimi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun ile İstanbul, Ankara ve İzmir Büyükşehir Belediyeleri, sonrasında eklenen Adana, Bursa, Gaziantep, Konya, Kayseri, Antalya, Diyarbakır, Erzurum, Eskişehir, İzmit, Mersin, Samsun ve Sakarya illeri ile büyükşehirleri ile 16 ilde kurulmuştur. Türkiye’de yerel yönetimlerde ölçek, kapasite, model, kentsel ve kırsal altyapı, yerleşme ve yapılaşma sorunlarına katkı vereceği iddia edilen önemli bir değişiklik 12.11.2012 tarihinde kabul edilen 6360 sayılı “On Üç İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Altı İlçe Kurulması İle Bazı Kanun

Ve Kanun Hükümünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” ile gelmiştir. 6360 sayılı Kanunun çıkarılmasından önce Ülkemizde 5393 sayılı Belediye Kanunu, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu, 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu bulunmaktadır. Yerel yönetim sisteminde köklü değişiklikler hedefleyen Kanunla büyükşehir belediyesi olmanın ana ölçütü il merkezinde asgari 750.000 nüfustan, il sınırlarında asgari 750.000 nüfusa değiştirilmiştir. 3030 ve 5216 sayılı kanunlara nazaran 6360 ile büyükşehir belediyesi statüsü elde etme kolaylaşmıştır ve Türkiye’de büyükşehir belediyesi sayısı 30’a çıkmıştır. İkinci olarak sivil toplum kuruluşları ve bu kuruluşların kent yönetimindeki etkisi incelenmiştir.

Antalya iline dair sivil toplum kuruluşları ve bu kuruluşların grafikleri belirlenmiştir. Projeler ve yatırımlar; devam eden ve sonuçlanana olarak ikiye ayrılmıştır. Antalya Kenti 1950’lere kadar büyük ölçüde tarımsal faaliyetlerin belirleyici olduğu bir merkez iken, 1950 sonrasında kent, turizm sektöründeki gelişmelere bağlı olarak önemli bir nüfus artışı yaşamış ve bu süreçte sosyal ve ekonomik açıdan köklü bir değişime uğramıştır. 1950’den 2000 yılına gelinceye kadar kentin nüfusu 22 kat artmıştır. Antalya Kenti’nin büyükşehir statüsünü almasının ardından Antalya Büyükşehir Belediyesi’nce 1/25,000 ölçekli yeni bir planlama çalışması yapılmış ve 21.11.1995 tarihinde onanarak yürürlüğe girmiştir. Bu plan ile büyükşehir belediyesi sınırının kapsadığı alanlar yanında bazı çevre belediyesi ve yerleşmeler de plana dâhil edilmiştir. 1995 Çevre Düzeni Planı’nı esas alınarak hazırlanan ve Antalya Büyükşehir Belediyesi sınırlarının tamamını kapsayan 1/5000 ölçekli nazım imar planı ise 08.11.1996 tarihinde onanmıştır. Ancak, 1998 yılında 1/5000 ölçekli nazım imar planı, 2002 yılında da 1/25.000 ölçekli plan mahkeme kararı ile iptal edilmesi sonrasında, iptale konu alanlar plandan çıkartılarak yeniden onanmıştır. Bayındırlık ve İskân Bakanlığı’nca onanan 1/50.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı, 15.07.2005 tarihinde de Antalya Büyükşehir Belediyesi’nce onanan 1/25.000 Ölçekli Nazım İmar Planı yürürlüğe girmiştir ancak, kentin yönetimi ve planlaması açısından köklü bir değişim ortaya çıkaran 5216 sayılı Yasa’nın, büyükşehirin yönetim sınırlarını düzenleyen hükmünün uygulanması ile son plan çalışmaları da güncelliğini yitirmiştir.

Bu çalışmanın da çıkış noktasını oluşturan söz konusu düzenleme, Antalya Büyükşehir Belediyesi sınırları açısından ciddi bir değişim ortaya çıkarmıştır. 5216 sayılı Yasa öncesinde, Muratpaşa, Kepez ve Konyaaltı Belediyelerinin oluşturduğu büyükşehir belediyesi alanı 42,000 hektarlık bir sahayı kapsarken, bu alan, Yasa’nın öngördüğü düzenleme ile 141,719 hektara çıkmıştır. Antalya’nın planlama süreci incelendikten sonra Kurumsal yapıya dair analiz paftaları ve GZFT Analizi incelenmiştir. Yapılan Analiz Paftaları; Yerleşim Kademelenmesi-Çevresel İlişkiler, Mahalle Sınırları Analizi, Kurum Dağılım Analizi ve Poster şeklindedir. İncelenen analiz paftaları ve GZFT Analizinin ardından bölge için yapılan Kurumsal Yapı Analizi sonra ermiştir.

KAYNAKÇA

- [T-1] Ali TÜRK, H. S. (2018). Kent Kimliğinin Kent Meydanlarına Yansıması: Alanya İskele-Rıhtım Bölgesi. (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [T-2] Hüseyin Sami ÖZTÜRK, M.Ö. 2- M.S. 4. Y.Y’larda Likya-Pamfilya Bölgesinde Kırsal Alan Güvenliği, (Doktora Tezi), Marmara Üniversitesi (İSTANBUL-2006) (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [T-3] M. A. (2016). *Ortaçağ Alanya’sında Ticaret ve Ticari Yollar*. (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [T-4] Mansel, A. M. (1978, ANKARA). *Side 1947-1966 Yılları Kazıları ve Araştırmalarının Sonuçları*. (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [T-5] Vandeput, L. (2009). Late Antiquity in the Taurus Mountains –Remains in Pednelissos and its Territory*. (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [T-6] Alanya Kalesi, *Alanya Kalesi*, Dünden Bugüne Antalya I. Cilt, Antalya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü (2012) (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [T-7] Arap Evliyası ile Ahmedek arasında görülen Helenistik dönem duvar kalıntıları, Lloyd ve Rice (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [T-8] Aspendos Antik Kenti *Aspendos*, Dünden Bugüne Antalya II. Cilt, Antalya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü (2012), (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [T-9] Piri Reis’in 1526 tarihli Alaiyye haritası, Kitab-ı Bahriye, 1526, Topkapı Sarayı nüshası (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [T-10] Piri Reis’in haritasında Kızıl Kule’nin görünümü, Kitab-ı Bahriye, 1526, Topkapı Sarayı nüshası (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [T-11] Piri Reis’in 1526 tarihli Alaiyye haritası, Kitab-ı Bahriye, 1526, Topkapı Sarayı nüshası (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [T-12] Piri Reis’in haritasında Kızıl Kule’nin görünümü, Kitab-ı Bahriye, 1526, Topkapı Sarayı nüshası (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [T-13] Syedra Antik Kenti, “Syedra”, Dünden Bugüne Antalya II. Cilt, Antalya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü (2012) (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [T-URL1] 1520 Piri Reis Antalya Haritası, İnternet Erişim: <https://www.kisa-ozet.org/piri-reisin-antalya-ve-kemer-haritasi/> (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [T-URL2] Adanda Lamus Antik Kenti, İnternet Erişim: <https://antalya.ktb.gov.tr> (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [T-URL3] Akcamı İnternet Erişim: <https://www.kulturportali.gov.tr> (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

- [T-URL4] Ala Köprü, İnternet Erişim: <https://kvmgm.ktb.gov.tr/TR-44123/merzin-anamur-muze-mudurlugu.html> (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [T-URL5] Alanya İlçesi Coğrafi Konum İnternet Erişim: <https://tr.wikipedia.org/wiki/Alanya> (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [T-URL6] Alara Han (Selçuklu Belediyesi), <https://www.kulturportali.gov.tr> (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [T-URL7] Anamur İlçesi Coğrafi Konumu, İnternet Erişim: <https://tr.wikipedia.org/wiki/Anamur> (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [T-URL8] Anamur Çayı, İnternet Erişim: <https://yigm.ktb.gov.tr> (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [T-URL9] Anamur Müzesi, İnternet Erişim: <https://muze.gov.tr> (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [T-URL10] Anamurium Antik Kenti, İnternet Erişim: <https://www.kulturportali.gov.tr> (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [T-URL11] Antiocheia Ad Cragum Antik Kenti İnternet Erişim: <https://arkeofili.com> (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [T-URL12] Anamur Evleri, İnternet Erişim: <https://mersin.ktb.gov.tr> (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [T-URL13] Antalya İli Coğrafi Konumu, İnternet Erişim: <https://webdosya.csb.gov.tr> (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [T-URL14] Aspendos Köprüsü, İnternet Erişim: <http://serik.gov.tr/tarihi-aspendos-koprusu> Erişim Tarihi: 10.10.2021
- [T-URL15] Colybrassus Antik Kenti, İnternet Erişim: <https://www.kulturportali.gov.tr> (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [T-URL16] Deniz Feneri, İnternet Erişim: <https://www.kiyemniyeti.gov.tr> (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [T-URL17] Hamaxia Antik Kenti, İnternet Erişimi: <https://www.kulturportali.gov.tr> (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [T-URL18] Iotape Antik Kenti, İnternet Erişim: <https://www.kulturportali.gov.tr> (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [T-URL19] Leartes Antik Kenti İnternet Erişim: <https://www.kulturportali.gov.tr> (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [T-URL20] Lyrbe Antik Kenti, İnternet Erişim: <https://www.kulturportali.gov.tr> (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [T-URL21] Mamure Kale Camisi, İnternet Erişim: <https://www.kulturportali.gov.tr> (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[T-URL22] Mamure Kalesi İnternet Erişim: <https://www.kulturportali.gov.tr> (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[T-URL23] Manavgat İlçesi Coğrafi Konum İnternet Erişim: <https://tr.wikipedia.org/wiki/Manavgat> (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[T-URL24] Pamphilia Bölgesi Harita, İnternet Erişim: <https://tr.wikipedia.org/wiki/Pamfilya> (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[T-URL25] Perge Antik Kenti, İnternet Erişim: <https://www.kulturportali.gov.tr> (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[T-URL26] Selge Antik Kenti, İnternet Erişim: Erişim Tarihi: 09.10.2021<https://antalya.ktb.gov.tr>(Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[T-URL27] Selinus Antik Kenti İnternet Erişim: <https://kvmgm.ktb.gov.tr> (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[T-URL28] Serik İlçesi Coğrafi Konum İnternet Erişim: https://tr.m.wikipedia.org/wiki/Dosya:Antalya_location_Serik.svg (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[T-URL29] Perge Antik Kenti, İnternet Erişim: <https://www.kulturportali.gov.tr> (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[T-URL30] Selge Antik Kenti, İnternet Erişim: <https://antalya.ktb.gov.tr> (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[T-URL31] Selinus Antik Kenti İnternet Erişim: <https://kvmgm.ktb.gov.tr> (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[T-URL32] Side Antik Kenti İnternet Erişim: <https://www.kulturportali.gov.tr> (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[T-URL33] Sillyon Antik Kenti, İnternet Erişim: <http://www.serik.gov.tr/sillyon-antik-kenti> (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[T-URL34] Titiapolis Antik Kenti, İnternet Erişim: <https://www.kulturportali.gov.tr> (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[M- 1] Antalya Serik Mevcut Durum Analizi, Sorunlar Ve Çözüm Önerileri , Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı (BAKA) , 2021, (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[M-2]Alanya 2020-2024 Stratejik Planı , Alanya Belediyesi , (2019) , (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[M-3] Arazi Kullanımı-Nüfus İlişkisi: Anamur Örneği, Rüya Bayar, Coğrafi Bilimler Dergisi, 2003, 1 (1), 97-116 , (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[M- 4] Antalya'da Ulaşım ve Güvenlik, Alanya Sanayi ve Ticaret Odası , 2017 , (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık Ve Tasarım Fakültesi Şehir Ve Bölge Planlama Bölümü 2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı SBP 305 Kodlu Stüdyo 5 Dersi Kapsamında Proje Koordinatörleri Yürütücülüğünde 3. Sınıf Öğrencileri Tarafından Hazırlanmıştır.

[M- 5] Anamur Belediyesi 2020-2024 Stratejik Planı, Kamuda Stratejik Yönetim Resmi İnternet Sayfası , 2019 , (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[M- 6] Düzenli Depolama Tesisleri Saha Yönetimi Ve İşletme Kılavuzu , Çevre Ve Şehircilik Bakanlığı Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü , 2014 , (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[M-7] Doktora Yücel Dinç İstanbul, Karşılaştırmalı Bir Şehir Coğrafyası: Alanya Ve Manavgat Örneği, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Coğrafya Anabilim Dalı Coğrafya Bilim Dalı , 2020 , (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[M- 9] Murat Mustafa Ak Danışman Prof. Dr. Yahya Kadioğlu,T.C. Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Coğrafya Anabilim Dalı Manavgat İlçesinin Ekonomik Coğrafyası Yüksek Lisans Tezi Samsun 2019, (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[M-10] - Pamukkale Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü 2021-2022 Eğitim-Öğretim Dönemi Bahar Yarıyılı SBP 351 Kodlu Stüdyo 6 Kapsamında, Proje Koordinatörü Yürütücülüğünde Mekansal Yapı Grubu Tarafından Hazırlanmıştır.

[M-URL1] Manavgat Ulaşım Ulaşım İmkanları , Manavgat Belediyesi Resmi İnternet Sitesi, <https://www.manavgat.bel.tr/ulasim>, (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[M-URL2] Antalya Uluslararası İlişkiler Ofisi Antalya İli Ulaşımı , Alanya Hep Üniversitesi Resmi Sitesi , <https://erasmus.alanyahep.edu.tr/tr/ulasim> (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[M-URL3] Anamur Nerede (2019) , <https://yoldaolmak.com/anamur-nerede-anamura-nasil-gidilir.html> , (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[M-URL4] Serik Nerededir ve Nasıl Gidilir , (2021) <https://www.gezinomi.com/gezi-rehberi/serik-nerededir-ve-nasil-gidilir-.html> (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[M-URL5] Side Yat Limanı (2016) <https://www.yatliman.com/limanlar/side-yat-limani/> , (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[M-URL6] Alanya Park ve Çevre , Güneş Enerji Santrali Projesi , Alanya Belediyesi Resmi İnternet Sitesi , 2018 , <https://www.alanya.bel.tr/Proje/152/GUNES-ENERJI-SANTRALI> , (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[M-URL7] Manavgat Su Ve Atıksu Projesi , Avrupa Birliği Ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü ,2017 , https://İpa.Gov.Tr/Projedetay/Manavgat-Su-Ve-Atıksu-Projesi_3035, (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[M-URL8] KKTC Su Temin Projesi , Vikipedi Ansiklopedisi ,2021, https://tr.wikipedia.org/wiki/KKTC_Su_Temin_Projesi, (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[M-URL9] Alanya Hakkında (2016) <https://www.sediremlak.com/tr/bilgi/alanya-hakkinda/>, (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[Ç-1] T.C. İçişleri Bakanlığı Afet Ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı Deprem Dairesi Başkanlığı, (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık Ve Tasarım Fakültesi Şehir Ve Bölge Planlama Bölümü 2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı SBP 305 Kodlu Stüdyo 5 Dersi Kapsamında Proje Koordinatörleri Yürütücülüğünde 3. Sınıf Öğrencileri Tarafından Hazırlanmıştır.

- [Ç-2] Cumhuriyet- Yasemin Arslan Antalya Havzasındaki Büyük Toprak Gruplarının Fao/Unesco (1990), Fitzpatrick (1988) Ve Toprak Taksonomisi (Usda Soil Taxonomy, 1998) Sistemlerine Göre Sınıflandırılması, (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [Ç-3] Şahap Engin Akdeniz Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi Deniz Antalya İli Afet Riskleri Ve Afet Yönetimi Konusu Üzerine Bir Araştırma 2012, (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [Ç-4] Antalya Belediyesi(2019) Antalya Çevre Durum Raporu, (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [Ç-5] İstanbul Üniversitesi 2019Antalya ilinde orman yangınlarının mekânsal istatistiksel yöntemler ile analizi, (Erişim Tarihi:20.04.2022)
- [Ç-6] TÜRÇEV Mavi Bayrak Türkiye Plajlar İçin Mavi Bayrak Kriterleri, (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [Ç-7] T.C. Serik Kaymakamlığı Serik Doğa Biyolojik Çeşitlilik Koruma ve Eko Turizm, (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [Ç-8] Alanya Belediyesi Kültür Evi ve Herbaryum, (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [Ç-9] Fahrettin KÜÇÜK- Salim Serkan GÜÇLÜ- İskender GÜLLE Manavgat Irmağı (Antalya) Balık Faunasının Çeyrek Asırlık, Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Eğirdir Su Ürünleri Fakültesi, Isparta, Türkiye Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi Biyoloji Bölümü, Burdur, Türkiye 2020 Değişimi, (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [Ç-10] Mustafa Küçüköğüt, Evren Yıldıztuğay, Anamur Antik Kenti Ve Çevresinin Mersin Florası 2010, (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [Ç-11] T.C. Tarım Ve Orman Bakanlığı Antalya İl Tarım Ve Orman Müdürlüğü, (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [Ç-12] Antalya İl Tarım Ve Orman Müdürlüğü Çalışmaları Ocak 2019, (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [Ç-12] Tübitak Ulusal Gözlemevi Işık Kirliliği, (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [Ç-13] Mta 2010 Antalya İli Maden Ve Enerji Kaynakları, (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [Ç-14] Antalya 2013 Yılı Çevre Durum Raporu Hazırlayan Çed Ve Çevre İzinleri Şube Müdürlüğü Antalya-2014, (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [Ç-15] Mustafa Köse, Antalya İlinde Topografik Faktörlere Göre Yerleşim Birimleri Ve Nüfus Dağılışı, (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [Ç-URL1] Meteoroloji Genel Müdürlüğü Sıcaklık ve Yağış Değerlendirmesi https://www.meteoblue.com/tr/hava/historyclimate/climatemodelled/alanya_t%C3%BCrkiye_324190 (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

- [Ç-URL2] Meteoroloji Genel Müdürlüğü Alanya Su sıcaklığı [\(https://www.mgm.gov.tr/tahmin/il-ve-ilceler.aspx?il=ALANYA#/\(Meteoroloji Genel Müdürlüğü\)\)](https://www.mgm.gov.tr/tahmin/il-ve-ilceler.aspx?il=ALANYA#/(Meteoroloji Genel Müdürlüğü)) (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [Ç-URL3] CLIMATE-DATA.ORG Su Sıcaklığı Grafiği [\(https://tr.climate-data.org/asya/tuerkiye/antalya/alanya-1033/\)](https://tr.climate-data.org/asya/tuerkiye/antalya/alanya-1033/) (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [Ç-URL4] Türkiye deprem fay haritası <https://www.e-sehir.com/turkiye-haritasi/deprem-fay-haritasi.php> (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [Ç-URL5] Mersin Anamur'da sel <https://www.tarsusakdeniz.com/haber-mersin-anamurda-sel/33702> (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [Ç-URL6]: T.C. İçişleri Bakanlığı Afad Manavgat Orman yangını <https://www.afad.gov.tr/antalya-manavgat-orman-yangini-4> (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [Ç-URL7] Manavgat Yangını <https://haberglobal.com.tr/gundem/manavgat-taki-buyuk-yangin-4-uncu-gununde-iste-son-durum-manavgat-yangini-sonduruldu-mu-suruyor-mu-123485>, (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [Ç-URL8] AFAD Manavgat Yangını (<https://mersin.afad.gov.tr/yangin-bolgelerinde-yurutulen-nakdi-yardim-barinma-ve-beslenme-calismalari>), (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [Ç-URL9] Köprülü Kanyon Milli Parkı <https://gezilmesigerekenyerler.com/koprulu-kanyon-milli-parki-rafting-gezilecek-yerler>, (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [Ç-URL10] <https://www.geziantalya.com/bilgi/mahrumcali-magarasi>, (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [Ç-URL11] <https://www.rentacarantalya.net/blog/tilkiler-magarasi> (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [Ç-URL12] Serik Armudu <https://www.ayyildizgazetesi.com/haber-55391-ZINGIT-Serik-Armudu.html>, (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [Ç-URL13] <https://www.kuslar.gen.tr/ardic-kusu.html> (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [Ç-URL14] <https://www.dogadernegi.org/culluk-ve-mese-agaci/> (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [Ç-URL15] <https://biracayipgezi.com/ucansu-selalesi-antalya/> (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [Ç-URL16] <https://www.guzelbilgiler.com/yilan-yastigi-otunun-faydalari-nelerdir/> (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [Ç-URL17] https://st2.myideasoft.com/shop/hr/14/myassets/products/327/pr_01_3327.jpg?revision=1453818712 (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [Ç-URL18] Canavar Otu <https://www.dogadabuan.com/besi-bir-yanerde/side-canavar-oturobanche-sideana/> (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[Ç-URL19] Serapias <http://www.anamurgundem.com.tr/anamurun-bitki-listesini-cikardi/> (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[Ç-URL20] [https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Tongue_Orchid_\(Serapias_lingua\)_\(8337405249\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Tongue_Orchid_(Serapias_lingua)_(8337405249).jpg) (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[Ç-URL21] http://ziraatdergi.akdeniz.edu.tr/_dinamik/144/310.pdf (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[Ç-URL22] Enerji Atlası Antalya Güneş Enerjisi Potansiyeli Haritası <https://www.enerjiatlası.com/gunes-enerjisi-haritasi/antalya> (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[Ç-URL23] Enerji Atlası Antalya Rüzgar Enerjisi Potansiyeli Haritası <https://www.enerjiatlası.com/ruzgar-enerjisi-haritasi/antalya> (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[Ç-URL24]] Enerji Atlası Antalya HES Potansiyeli Haritası <https://www.enerjiatlası.com/hes-haritasi/antalya> (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[Ç-URL25] Ekoloji nedir? <https://tr.wikipedia.org/wiki/Ekoloji> (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[Ç-URL26] Jeoloji nedir? <https://tr.wikipedia.org/wiki/Jeoloji> (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[Ç-URL27] Doğal Sit, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, <https://csb.gov.tr/ssss/dogalsit> (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[Ç-URL28] Hidroloji? https://tr.wikipedia.org/wiki/Su_bilimi (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[Ç-URL29] Endemik Tür? [https://tr.wikipedia.org/wiki/Endemik_\(biyoloji\)](https://tr.wikipedia.org/wiki/Endemik_(biyoloji)) (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[Ç-URL30] Flora? [https://tr.wikipedia.org/wiki/Flora_\(botanik\)](https://tr.wikipedia.org/wiki/Flora_(botanik)) (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[Ç-URL31] Fauna? <https://tr.wikipedia.org/wiki/Fauna>, (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[Ç-URL32] 2B Orman Arazisi, Hazine Arazileri, https://tr.wikipedia.org/wiki/Orman_vasf%C4%B1n%C4%B1_kaybetmi%C5%9F_hazine_arazileri (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[Ç-URL33] Manavgat Belediyesi Oymapınar Heyelan önlemi <https://www.manavgat.bel.tr/haber-arsivi/manavgat-belediyesi-oymapınarda-heyelan> (Erişim Tarihi 09.04.2021)

[Ç-URL34] MERİTTA Yeşil Deniz Kaplumbağaları <http://www.meritta.org/tur/chelonia-mydas> (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[SK-1] N.E.Gönül. (Kasım,2015) Yörük Kültüründe Düğün-Ölüm Âdetleri VeAdlandırmaları(Anamur Örneği). *Journal of Turkish Language and Literature Dergisi* (25-32). (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[SK-URL1] Serik Nüfus Verileri . https://www.nufusu.com/ilce/serik_antalyanufusu#:~:text=Serik%20n%C3%BCfusu%202021

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık Ve Tasarım Fakültesi Şehir Ve Bölge Planlama Bölümü 2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı SBP 305 Kodlu Stüdyo 5 Dersi Kapsamında Proje Koordinatörleri Yürütücülüğünde 3. Sınıf Öğrencileri Tarafından Hazırlanmıştır.

- %20y%C4%B1l%C4%B1na%20g%C3%B6re,%2C%20%49%2C08%20kad%C4%B1nd%C4%B1r. (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [SK-URL2]Manavgat Nüfus Verileri . https://www.nufusu.com/ilce/manavgat_antalya-nufusu . (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [SK-URL3]Alanya Nüfus Verileri . https://www.nufusu.com/ilce/alanya_antalya-nufusu . (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [SK-URL4]Gazipaşa Nüfus Verileri . <https://www.nufusu.com/ilceleri/antalya-ilceleri-nufusu> . (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [SK-URL5]Anamur Nüfus Verileri . <https://www.nufusu.com/ilceleri/mersin-ilceleri-nufusu> . (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [SK-URL6]Antalya Nüfus Verileri . <https://www.nufusu.com/il/antalya-nufusu> . (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [SK-UR7]Türkiye Nüfusu İl İlçe Mahalle Köy Nüfusları,Serik . <https://www.nufusune.com/serik-ilce-nufusu-antalya> . (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [SK-URL8]Türkiye Nüfusu İl İlçe Mahalle Köy Nüfusları,Manavgat . <https://www.nufusune.com/manavgat-ilce-nufusu-antalya> . (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [SK-URL9]Türkiye Nüfusu İl İlçe Mahalle Köy Nüfusları,Alanya . <https://www.nufusune.com/alanya-ilce-nufusu-antalya> . (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [SK-URL10]Türkiye Nüfusu İl İlçe Mahalle Köy Nüfusları,Gazipaşa . <https://www.nufusune.com/gazipasa-ilce-nufusu-antalya> . (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [SK-URL11]Türkiye Nüfusu İl İlçe Mahalle Köy Nüfusları,Anamur . <https://www.nufusune.com/anamur-ilce-nufusu-mersin> . (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [SK-URL12]Antalya Doğum Ve Ölüm İstatistikleri . <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Dogum-Istatistikleri-2020-37229> . (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [SK-13]Mersin Doğum Ve Ölüm İstatistikleri . https://ohsad.org/wp-content/uploads/2020/01/SB_istatistik-y%C4%B1l%C4%B1%C4%9F%C4%B1-2018.pdf . (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [SK-URL14] Antalya Valiliği Resmi WEB Sitesi . <http://www.antalya.gov.tr/antalyanin-2020-yili-nufusu-belli-oldu> . (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [SK-URL15] İlçelerin Medeni Durumları . <https://www.endeksa.com/tr/analiz/turkiye/demografi> . (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [SK-URL16]Endeksa Resmi Web Sitesi, (2021), İlçelerin Eğitim Düzeyi . <https://www.endeksa.com/tr/analiz/antalya/demografi> . (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[SK-URL17] Antalya Ticaret Ve Sanayi Odası (Atso) Resmi Web Sitesi,(2020) Yıllık Ekonomik Raporu. <http://www.atso.org.tr/yukleme/dosya/5b50704cd54823bb2cf2f600e0448603.pdf>. (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[SK-URL18] Diyanet İşleri Bakanlığı Resmi Web Sitesi, (2020), Antalya Mersi İli İbadet Tesisleri. <https://antalya.diyaret.gov.tr/alanya/Sayfalar/home.aspx>. (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[SK-URL19] Endeksa, Sosyo Ekonomik Düzey, Endeksa www.endeksa.com . (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[SK-URL20] Türkiye İstatistik Kurumu (2019) Göç İstatistikleri. <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Uluslararası-Göç-İstatistikleri-2019-33709#:~:text=T%C3%BCrkiye'den%20yurt%20d%C4%B1%C5%9F%C4%B1na%20330,4'%C3%BCn%C3%BC%20ise%20kad%C4%B1nlar%20olu%C5%9Fturdu>. (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[SK-URL21] Endeksa Resmi Web Sitesi, (2021), İlçelerin Hemşerilik Durumu. <https://www.endeksa.com/tr/analiz/antalya/demografi> . (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[SK-URL22] Mersin Ticaret Ve Sanayi Odası (Mtso) Resmi Web Sitesi, (2020) Yıllık Ekonomik Raporu. <http://www.mtso.org.tr/tr/a/2020-mersin-ekonomik-raporu> . (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[SK-URL23] Serik Kaymakamlığı Resmi Web Sitesi, Serik Kültürel Özellikleri <http://www.serik.gov.tr/serik-kultur> . (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[SK-URL24] Manavgat Kültürel Özellikleri <https://www.matso.org.tr/>. (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[SK-URL25] Alanya Kültürel Özellikleri <https://www.sediremlak.com/tr/bilgi/alanya-hakkinda/>. (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[SK-URL26] Alanya Yöresel Yemekler. <https://www.lezzet.com.tr/lezzetten-haberler/alanya-yemekleri/10>. (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[SK-URL27] Gazipaşa Yöresel Yemekleri <https://www.gazipasahaberler.com/Haberler/22/Gazipasa-Yemekleri.html>. (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[SK-URL28] Anamur Yöresel Yemekleri https://tr.wikipedia.org/wiki/Anamur_y%C3%B6resel_yemekleri . (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[SK-URL29] Serik Festivalleri. <https://festivall.com.tr/ilceler-fest/101/serik/> . (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[SK-URL30] Manavgat Festivalleri. <https://festivall.com.tr/ilceler-fest/100/manavgat/>. (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

- [SK-URL31]Alanya Festivalleri. <https://festivall.com.tr/ilceler-fest/89/alanya/>. (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [SK-URL32]Gazipaşa Festivalleri. <https://festivall.com.tr/ilceler-fest/92/gazipasa/>. (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [SK-URL33]Anamur Festivalleri.<https://festivall.com.tr/ilceler-fest/407/anamur/>.(Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [SK-URL34]Manavgat Dernekler ve Vakıflar Listesi. <http://www.listelese.com/antalya-manavgat/dernekler-ve-vakiflar-listesi>. (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [SK-URL35]Alanya Dernekler ve Vakıflar Listesi. <http://www.listelese.com/antalya-alanya/dernekler-ve-vakiflar-listesi>. (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [SK-URL36]Serik Dernekler ve Vakıflar Listesi. <http://www.listelese.com/antalya-alanya/dernekler-ve-vakiflar-listesi>. (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [SK-URL37]Gazipaşa Dernekler ve Vakıflar Listesi. <https://www.bulurum.com/dir/birlikler-vakiflar-ve-dernekler/gazipasa/> . (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [SK-URL38] Serik Örf ve Adetleri. <https://www.topragizbiz.com/konular/antalya-ili-gelenek-ve-gorenekleri.8951/> . (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [SK-URL39]Manavgat Örf ve Adetleri. <https://manavgatinsesi.com/kose-yazisi-54-manavgat-geleneklerimiz-soz-kesimi-ve-nisan> . (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [SK-URL40] Alanya Örf ve Adetleri <https://2base.com/tr/bolgerehberi/t%C3%BCrkiye/alanya/gezipg%C3%B6r%C3%BClebilecekler/alanya8217n305n-eski-gelenekveg%C3%B6renekleri/>. (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [SK-URL41] Gazipaşa Örf ve Adetleri. <https://www.gazipasahaberler.com/Haberler/37/Gazipasada--det-Ve-Gelenekler.html>. (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [SK-URL42] Antalya Kùltür Ve Turizm Bakanlığı Resmi Web Sitesi. Antalya Geleneksel El Sanatları. <https://antalya.ktb.gov.tr/TR-67442/antalyada-geleneksel-el-sanatları-ve-zanaatlar.html>. (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [SK-URL43] Anamur Geleneksel El Sanatları. <http://www.anamurunsesi.com/kultur/dokumalar/elsanatları.htm>. (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [SK-URL44] Antalya şehir Efsaneleri. <https://antalyacityzone.com/galeri/antalyanın-mutlaka-bilmeniz-gereken-7-sehir-efsanesi/82> . (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [E-1] ÖZMETE, (1992), *Sürdürülebilir Kalkınmanın Temel Prensipleri*(Holmberg ve Sandbrook, (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [E-2] İLASLAN, ÇAKAR, (2021), *Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri(SDGs)* | Metsims Sustainability Consulting; (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

- [E-3] KEREM, (2020), *Sürdürülebilirlik Kavramı Nedir - Bunları Biliyor muydunuz?* - ForumSever, (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [E-4] ERSOY, (2007), *Planlama Eğitimi ve Sağlıklı Kentler* (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [E-5] CEYLAN, (2019), *Sürdürülebilir Turizm Kapsamında Turizmde Eko Etiketler*, Turizm Ekonomi ve İşletme Araştırmaları Dergisi Cilt 1, Sayı 1, Aralık, s. 65-80, 2019. (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [E-6] ÖKMEN, M, GÖRMEZ, K. (2009), *Türkiye’de Yerel Gündem 21 ve Yerel Yönetişim Uygulamaları*, Yerel Yönetimlerin Güncel Sorunları (Edit. K.Görmez, M.Ökmen), Beta Yayını, I, (Researchgate.net). (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [E-7] T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, (2020-2023),*Ulusal Akıllı Şehirler Stratejisi*, (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [E-8] Bakanlar Kurulu Kararı, (1983), *2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanunu*, (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [E-9] Karayolları Genel Müdürlüğü, (1997), *Karayolları Trafik Yönetmeliği*, (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [E-10] Devlet Planlama Teşkilatı, (1960), *618 Sayılı Limanlar Kanunu*, (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [E-11] T.C. Cumhurbaşkanlığı, (2014), *Mekânsal Planlar Yönetmeliği*, (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [E-12] T.C. Cumhurbaşkanlığı, (2017), “Planlı Alanlar Yapım Yönetmeliği”, (Erişim Tarihi: Ocak, 2022).
- [E-13] Bakanlar Kurulu Kararı, (1984), *3194 Sayılı İmar Kanunu*, (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [E-14] Bayındırlık ve İskân Bakanı, (1985), *Plansız Alanlar Yapım Yönetmeliği*, (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [E-15] Bakanlar Kurulu Kararı, (1982), *2634 Sayılı Turizmi Teşvik Kanunu*, (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [E-16] Bakanlar Kurulu Kararı, (1990), *3621 Kıyı Kanunu*, (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [E-17] T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, (1990), *Kıyı Kanunun Uygulanmasına Dair Yönetmelik*, (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [E-18] Bakanlar Kurulu Kararı, (2006), *5488 Sayılı Tarım Kanunu*, (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)
- [E-19] Bakanlar Kurulu Kararı, (2009), *Tarım Arazilerinin Korunması, Kullanılması ve Planlanmasına Dair Yönetmelik*, (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[E-20] Bakanlar Kurulu Kararı, (1956), *6831 Sayılı Orman Kanunu*, (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[E-21] İl Tarım Kırsal Kalkınma Master Planlarının Hazırlanmasına Destek Projesi , (2002), *Antalya Master Planı*, (Erişim Tarihi: Mayıs 2022).

[E-22] Gayrimenkul ve Gayrimenkul Yatırım Ortakları Derneği (GYODER)(2017), *Antalya İli Yatırım Alanları Vizyon Raporu* (Erişim Tarihi: Mayıs 2022).

[E-23] *Türkiye İstatistik Kurumu*, (2022), (Erişim Tarihi: Mayıs 2022).

[E-24] İlçe Tarım Müdürlüğü, (2008), *Anamur Tarım Raporu* (Erişim Tarihi: Mayıs, 2022).

[E-URL1]: <https://www.gelecekturizmde.com/surdurulebilir-turizm-nedir/>, (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[E-URL2]: http://www.surdurulebilirkalkinma.gov.tr/wpcontent/uploads/2017/12/SDG_Ana-Rapor-Son.pdf, (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[E-URL3]:<https://www.skbgovtrtr/wp-content/uploads/2020/09/COVID-19-Sonrasi-Kent-ve-Kent-Planlama-Prof.-Dr.-Handan-Turkoglu.pdf>, (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[E-URL4]: <https://peyzax.com/planlamada-akilli-buyume-kavrami-ozge-celik/>,(Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[E-URL5]: https://tr.abcdef.wiki/wiki/Smart_growth / Akıllı büyüme, (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[E-URL6]: <https://peyzax.com/planlamada-akilli-buyume-kavrami-ozge-celik/>, (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[K-1] Hansu L. (2015), Antalya Büyükşehir Belediyesi Plan Kararlarının 6360 Sayılı Büyükşehir Kanunu Kapsamında Değerlendirilmesi, (https://jag.journalagent.com/planlama/pdfs/PLAN_25_2_85_92.pdf) (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[K-2] Levent H. (2015) Antalya Büyükşehir Belediyesi Plan Kararlarının 6360 Sayılı Büyükşehir Kanunu Kapsamında Değerlendirilmesi, (https://jag.journalagent.com/planlama/pdfs/PLAN_25_2_85_92.pdf) (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[K-3] Özdemir, S. (2011). 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Yasasının Belde Belediyelerinin Planlama Süreçlerinde Yarattığı Etkiler. Megaron, s. 171-176, (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[K-4] T.C. Çevre Ve Şehircilik Bakanlığı, Mekansal Planlama Genel Müdürlüğü, *Antalya-Burdur-Isparta Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Plan Açıklama Raporu* (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[K-URL1] Kut Görgün, E. & Yörür, N. (2017). 6360 Sayılı Büyükşehir Kanunu Sonrası Kırsal Alanları Yeniden Düşünmek- İzmir Örneği . Aydın İktisat Fakültesi Dergisi , Aydın

İktisat Fakültesi Dergisi , 11-27 . (<https://dergipark.org.tr/tr/pub/aifd/issue/33272/370261>), (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[K-URL2] Görgün K.E., (2017) 6360 Sayılı Büyükşehir Kanunu Sonrası Kırsal Yerleşimlerin Planlanmasında Köy Tasarım Rehberlerinin Geliştirilmesi: Ödemiş İzmir Örneği (Yüksek Lisans Tezi), s. 23, İzmir,; (<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/391367>) (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[K-URL3] (<http://antalya.bel.tr>) : Stratejik Plan Raporu (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[K-URL4] Kemer İlçesi Hedef ve Stratejiler, <https://www.kemer.bel.tr/tr/faaliyet-raporlari/faaliyet-raporlari.html>, Kasım 2020(Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[K-URL5] <https://www.manavgat.bel.tr/> (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[K-URL6] <https://www.ktb.gov.tr/> (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[K-URL7] <https://www.manavgat.bel.tr/kurumsal-sema> (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[K-URL8] <https://www.alanya.bel.tr/Documents/StratejikPlan/2015/stratejikplan.pdf> (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[K-URL9] <https://www.alanya.bel.tr/> (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[K-URL10] <http://www.serik.bel.tr/> (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[K-URL11] <http://www.anamur.bel.tr/> (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[K-URL12] İllere ve Faaliyet Alanlarına Göre Dernekler (siviltoplum.gov.tr) (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[K-URL13] 1373_74225_1655.pdf (omu.edu.tr) (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[K-URL14] <https://www.manavgat.bel.tr/sonuclanan-bazi-projeler> (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[K-URL15] <https://www.alanya.bel.tr/calismalarimiz> (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[K-URL16] <http://www.serik.gov.tr/kaymakamlık-projesi> (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[K-URL17]<https://www.arkiv.com.tr/proje/2-odul-serik-belediyesi-hizmet-binasi-ve-kultur-merkezi-bolgesel-mimari-yarisma-projesi/3856> (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[K-URL18]<https://www.anamur.bel.tr/icerik/185/1423/anamurda-dogal-gaz-sureci-ced-toplantisi-ile-basladi.aspx> (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[K-URL19]<https://anamur.gov.tr/anamur-kaymakamligindan-vefa-sosyal-destek-projesi> (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[K-URL20] <https://www.resmigazete.gov.tr/> (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[K-URL21] <file:///C:/Users/w%C4%B1n/Desktop/2b%20sorunu.pdf> (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

Pamukkale Üniversitesi Mimarlık Ve Tasarım Fakültesi Şehir Ve Bölge Planlama Bölümü 2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı SBP 305 Kodlu Stüdyo 5 Dersi Kapsamında Proje Koordinatörleri Yürütücülüğünde 3. Sınıf Öğrencileri Tarafından Hazırlanmıştır.

[K-URL22] file:///C:/Users/w%C4%B1n/Desktop/521-528.pdf (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[K-URL23] file:///C:/Users/w%C4%B1n/Desktop/2b%20sorunu.pdf (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[K-URL24]https://silo.tips/download/1-planlama-alaninin-genel-tanimi-2-planlamanin-ama-ve-kapsami (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

[K-URL25] https://www.manavgat.bel.tr/devam-eden-projeler/manavgat-belediyesi-ureterek-tasarruf-ediyor (Erişim Tarihi: Mayıs 2022)

Ah bu zeki ve duygusal Aspendoslular
belki de halâ sehirlerini terk etmediler
belki de halâ geziniyorlar
hissettim ama duyamadım
antik ruhların fısıltısını...

ANONİM

